

Nr. 6 – 2011
Side 719–969

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 6
Utgitt 27. juli 2011

Innhold

Side

Lover og ikraftttredelser. Delegering av myndighet

2011

Juni.	24.	Lov nr. 18 om endr. i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven mv. (raskere oppfølging og sanksjonering av brudd på regelverket ved arbeidstakers sykdom)	719
Juni.	24.	Lov nr. 19 om endr. i introduksjonsloven og statsborgerloven	721
Juni.	24.	Lov nr. 20 om endr. i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver	722
Juni.	24.	Lov nr. 21 om endr. i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift	723
Juni.	24.	Lov nr. 22 om endr. i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning	723
Juni.	24.	Lov nr. 23 om endr. i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt	724
Juni.	24.	Lov nr. 24 om endr. i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.	726
Juni.	24.	Lov nr. 25 om endr. i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel	727
Juni.	24.	Lov nr. 26 om endr. i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift	727
Juni.	24.	Lov nr. 27 om endr. i merverdiavgiftsloven mv. (ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere som leverer elektroniske tjenester fra utlandet)	272
Juni.	24.	Lov nr. 28 om endr. i legemiddelloven	731
Juni.	24.	Lov nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)	732
Juni.	24.	Lov nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)	737
Juni.	24.	Lov nr. 31 om endr. i allmennaksjeloven og aksjeloven mv. (gjennomføring av direktiv 2009/109/EF)	771
Juni.	24.	Lov nr. 32 om endr. i straffeprosesslova mv. (etterforsningsplikt mv.)	774
Juni.	24.	Lov nr. 33 om endr. i aksjelova mv.	775
Juni.	24.	Lov nr. 34 om endr. i lov om overføring av domfelte mv. (avtaler om soningsoverføring og prosedyre ved unntak fra spesialitetsprinsippet)	777
Juni.	24.	Lov nr. 35 om endr. i straffegjennomføringsloven mv. (bøteteneste som alternativ til fengsel hvis boten ikke betales)	777
Juni.	24.	Lov nr. 36 om endr. i pengespilloven (ny revisorordning for Norsk Tipping AS og fordeling av overskudd fra bingoterminaler)	778
Juni.	24.	Lov nr. 37 om endr. i opplæringslova og privatskolelova (politiattest m.m.)	779
Juni.	24.	Lov nr. 38 om endr. i petroleumsloven	780
Juni.	24.	Lov nr. 39 om elsertifikater	781
Juni	24.	Overføring av ansvaret for utlendingslovens bestemmelser om bortvisning og utvisning av EØS-borgere fra Arbeidsdepartementet til Justis- og politidepartementet (Nr. 626)	815
Juni	24.	Ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) (Nr. 637)	830
Juni	24.	Ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 28 om endringer i legemiddelloven (Nr. 638)	830
Juni	24.	Ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 37 om endringer i opplæringslova og privatskolelova (politiattest m.m.) (Nr. 639)	830
Juni	24.	Delvis ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 36 om endringer i pengespilloven (ny revisorordning for Norsk Tipping AS og fordeling av overskudd fra bingoterminaler) (Nr. 643)	832
Juni	24.	Delvis ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 19 om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven (Nr. 645)	832
Juni	24.	Ikrafts. av lov om endringer i allmennaksjeloven og aksjeloven mv. (Nr. 646)	832
Juni	24.	Ikrafts. av lov om endringer i aksjelova mv. (Nr. 647)	832
Juni	24.	Ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 32 om endringer i straffeprosesslova mv. (etterforsningsplikt mv.) (Nr. 652)	836

Kunngjøring av stortingsvedtak

2011

Juni	17.	Endr. i Stortingets avgiftsvedtak (Nr. 601)	787
Juni	17.	Endr. i Stortingets forretningsorden (Nr. 612)	793

Forskrifter

2011

Juni	20.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi (Nr. 614)	794
------	-----	---	-----

Juni	20.	Forskrift om nytildeling av deltakeradganger i rekrutteringsøyemed for 2012 (Nr. 615).....	803
Juni	21.	Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond (Nr. 616)	804
Juni	21.	Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning (Nr. 617)	808
Juni	21.	Forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag (Nr. 618)	810
Juni	24.	Forskrift om informasjonssikkerhet ved elektronisk tilgang til helseopplysninger i behandlingsrettede helseregistre (helseinformasjonssikkerhetsforskriften) (Nr. 628)	816
Juni	21.	Forskrift om stopp fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2011 (Nr. 633)	825
Juni	23.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos psykolog (Nr. 636).....	826
Juni	24.	Forskrift om fordeling av overskudd fra utbetalingsautomater oppstilt i bingohaller (bingoterminaler) (Nr. 644).....	832
Juni	24.	Forskrift om klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (Nr. 651)	835
Juni	27.	Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste (Nr. 654).....	836
Juni	27.	Forskrift om kontrollflyorganisasjoner mv. (Nr. 655)	839
Juni	27.	Forskrift om renter ved forsinket betaling (Nr. 656).....	840
Juni	6.	Forskrift om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler (Nr. 666).....	841
Juni	6.	Forskrift om næringsmiddelenszymer (Nr. 667)	847
Juni	6.	Forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 668).....	856
Juni	6.	Forskrift om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler (aromaforskriften) (Nr. 669)	878
Juni	21.	Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter (Nr. 673)	921
Juni	23.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege (Nr. 675).....	922
Juni	23.	Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Vestfold (HiVe) (Nr. 677).....	948
Juni	24.	Forskrift om forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år ved lokalstyrevalget i 2011 (Nr. 683).....	959
Juni	27.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til jordmorhjelp (Nr. 688).....	962
Juni	29.	Forskrift om kontroll av kjøkkenartikler i plast importert fra Kina og Hongkong (Nr. 695)...	967

Endringsforskrifter

2011

Juni	16.	Endr. i forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje (Nr. 599)	786
Juni	17.	Endr. i forskrift om regulering av fangst av vågeval i 2011 (Nr. 600).....	787
Juni	20.	Endr. i forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler (Nr. 602)	788
Juni	9.	Endr. i deltakerforskriften – regulering av deltakelsen i fisket etter lange og brosme (Nr. 608).....	790
Juni	10.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 (Nr. 609).....	791
Juni	14.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 (Nr. 610)	792
Juni	17.	Endr. i forskrift om skatt til Svalbard (Nr. 611).....	792
Juni	17.	Endr. i forskrift om regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2011–2012 (Nr. 613).....	793
Juni	21.	Endr. forskrift om innredning og om forpleiningstjenesten på skip (Nr. 619)	812
Juni	21.	Endr. i forskrift om kjøretøyverksteder (Nr. 620).....	813
Juni	21.	Endr. i forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (Nr. 621)	813
Juni	21.	Endr. i forskrift 29. juni 2009 nr. 913 om egenkapitalbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper (Nr. 622)	813
Juni	21.	Endr. i forskrift om engangsavgift på motorvogner (Nr. 623)	814
Juni	22.	Endr. i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) (Nr. 624)	814
Juni	24.	Endr. i forskrift til patentloven (patentforskriften) (Nr. 625).....	814
Juni	24.	Endr. i forvaltningslovforskriften (Nr. 627).....	816
Juni	1.	Endr. i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) (Nr. 630).....	819
Juni	17.	Endr. i forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe (Nr. 631)	819
Juni	20.	Endr. i forskrift om navigasjonshjelpemidler og bro-, styrehus- og radioarrangementer for skip (Nr. 632).....	824
Juni	23.	Endr. i forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike (Nr. 634)	825
Juni	23.	Endr. i forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper (Nr. 635).....	825

Juni	24.	Endr. i forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet (Nr. 640).....	830
Juni	24.	Endr. i forskrift om overgangsregler til endringer i pensjonsskattereglene (Nr. 641).....	831
Juni	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 (Nr. 642).....	831
Juni	24.	Endr. i forskrift 25. september 2009 nr. 1222 om IT-standarder i offentlig forvaltning (Nr. 648).....	833
Juni	24.	Endr. i påtaleinstruksen (Nr. 653).....	836
Juni	27.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 657).....	841
Juni	10.	Endr. i forskrift om studiene ved Norges musikkhøgskole (Nr. 670)	918
Juni	15.	Endr. i ulike forskrifter som følge av gjennomføring i norsk rett av forordningene som inngår i den såkalte «4-pakken» (Nr. 671).....	918
Juni	20.	Endr. i utlendingsforskriften (begrunnelse i vedtak som berører barn) (Nr. 672).....	920
Juni	22.	Endr. i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) (Nr. 674).....	922
Juni	23.	Endr. i forskrift om register over befolkningen på Svalbard (Nr. 676).....	947
Juni	24.	Endr. i forskrift om fastsettelse av tariffer mv. for bestemte innretninger (Nr. 678)	957
Juni	24.	Endr. i forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten (Nr. 679)	958
Juni	24.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist (Nr. 680)	958
Juni	24.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos kiropraktor (Nr. 681)....	958
Juni	24.	Endr. i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften) (Nr. 684).....	960
Juni	26.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 685).....	960
Juni	27.	Endr. i forskrift om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste (BSL G 2–1) og forskrift om flyværtjeneste (Nr. 686).....	960
Juni	27.	Endr. i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket (Nr. 687).....	961
Juni	27.	Endr. i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften) mv. (Nr. 689)	964
Juni	27.	Endr. i forskrift om arbeidsmarkedstiltak (Nr. 690).....	964
Juni	28.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med klassisk svinepest i enkelte land innen EØS (Nr. 691).....	965
Juni	28.	Endr. i forskrift til opplæringslova og forskrift til privatskolelova (Nr. 692)	965
Juni	29.	Endr. i forskrift om unntak fra anke til Trygderetten (Nr. 693)	966

Diverse

2011

Juni	20.	Ikrafts. av forskrift 16. mai 2011 nr. 514 om endring i utlendingsforskriften (overføring av behandleransvaret for utlendingsregisteret fra Kripos til Utlendingsdirektoratet) (Nr. 603) ...	790
Juni	24.	Ansgar Teologiske Høgskole status som høgskole (Nr. 649)	834
Juni	24.	Lovisenberg diakonale høgskole status som høgskole (Nr. 650).....	835
Juni	24.	Samtykke til forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år ved lokalstyrevalget i 2011 (Nr. 682).....	959
Juni	29.	Opph. av forskrift 18. september 2006 nr. 1068 om krav om analyserapport ved import av produktgrupper av langkornet ris med opprinnelse i USA for å unngå innblanding av ikke-godkjent genmodifisert ris LL 601 (Nr. 694).....	967

Rettelser

Nr. 12/2009 s. 1961	(i forskrift 25. november 2009 nr. 1402 om endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen)	968
Nr. 6/2010 s. 1022	(i forskrift 11. mai 2010 nr. 682 om endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen).....	968
Nr. 7/2010 s. 1275	(i forskrift 7. juni 2010 nr. 786 om endring i forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til privatskolelova)	968
Nr. 5/2011 forside		968
Nr. 5/2011 s. 715 og 716	(i forskrift 5. april 2011 nr. 594 om endring i forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011).....	968

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 27. juli 2011

Nr. 6

24. juni. Lov nr. 18 2011

Lov om endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven mv. (raskere oppfølging og sanksjonering av brudd på regelverket ved arbeidstakers sykdom)

Prop.89 L (2010–2011), Innst.394 L (2010–2011), Lovvedtak 54 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 6. og 15. juni 2011. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 2 Lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven).
- 3 Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven).

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 8–4 andre ledd skal lyde:

For å få rett til sykepenger skal medlemmet så tidlig som mulig og senest innen 8 uker prøve seg i arbeidsrelatert aktivitet, jf. arbeidsmiljøloven § 4–6 første ledd og folketrygdloven § 8–7 a første ledd, unntatt når medisinske grunner klart er til hinder for slik aktivitet. Det kan unntaksvis likevel ytes sykepenger utover 8 uker dersom arbeidsrelaterte aktiviteter ikke kan gjennomføres på arbeidsplassen.

§ 8–6 skal lyde:

§ 8–6. Gradert sykmelding

Dersom medlemmet delvis kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver eller nye arbeidsoppgaver etter tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak, skal det ytes graderte sykepenger, jf. § 8–13.

§ 8–6 første, tredje, fjerde og femte ledd oppheves.

§ 8–7 sjetten til åttende ledd oppheves. Nåværende niende ledd blir nytt sjetten ledd. Nytt sjuende ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for sykmeldere.

Ny § 8–7 a skal lyde:

§ 8–7 a. Oppfølging mv. i regi av Arbeids- og velferdsetaten

Arbeids- og velferdsetaten skal så tidlig som mulig vurdere om arbeidsrettede tiltak skal prøves dersom dokumenterte bedriftsinterne tiltak ikke fører frem eller medlemmet ikke har et arbeidsforhold.

Senest når arbeidsuførheten har vart i 26 uker, skal Arbeids- og velferdsetaten avholde et dialogmøte mellom den sykmeldte arbeidstaker og arbeidsgiver, unntatt når et slikt møte antas å være åpenbart unødvendig. Arbeidstaker, arbeidsgiver, sykmelder eller Arbeids- og velferdsetaten kan kreve at det avholdes et slikt møte på et tidligere tidspunkt. Sykmelder eller annet helsepersonell skal delta i dialogmøtet hvis Arbeids- og velferdsetaten mener det er hensiktsmessig, jf. § 25–5 a. Arbeids- og velferdsetaten skal sende innkalling til berørte parter tre uker før dialogmøtet avholdes. I innkallingen skal det opplyses om arbeidstakers, arbeidsgivers og sykmelders plikter og varsles om mulige sanksjoner ved overtredelse av pliktene.

Arbeidstaker, arbeidsgiver, sykmelder eller Arbeids- og velferdsetaten kan kreve at det avholdes et nytt dialogmøte mellom den sykmeldte arbeidstaker og arbeidsgiver. Bestemmelsene i annet ledd tredje til femte punktum gjelder tilsvarende for et slikt møte.

Senest ved utløpet av sykepengeperioden skal Arbeids- og velferdsetaten igjen vurdere om arbeidsrettede tiltak skal prøves.

Departementet gir forskrifter om tilskudd til tilretteleggingstiltak på arbeidsplassen.

§ 8–8 første og andre ledd skal lyde:

Medlemmet har plikt til å gi opplysninger til arbeidsgiveren og Arbeids- og velferdsetaten om egen funksjonsevne og bidra til at hensiktsmessige tiltak for å tilrettelegge arbeidet og utprøving av funksjonsevnen blir utredet og iverksatt, se også § 21–3. Medlemmet plikter også å medvirke ved utarbeiding og gjennomføring av oppfølgingsplaner og delta i dialogmøter som nevnt i arbeidsmiljøloven § 4–6 og folketrygdloven § 8–7 a.

Retten til sykepenger faller bort dersom medlemmet uten rimelig grunn nekter å gi opplysninger eller medvirke til utredning, eller uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering, tilrettelegging av arbeid og arbeidsutprøving eller arbeidsrettede tiltak, se også § 21–8. Det samme gjelder dersom medlemmet uten rimelig grunn unnlater å medvirke ved utarbeiding og gjennomføring av oppfølgingsplaner eller unnlater å delta i dialogmøter som nevnt i første ledd.

Nytt sjette strekpunkt i innledningen i kapittel 25 skal lyde:

- Sanksjoner ved sykmelders brudd på plikt til å delta i dialogmøter står i § 25–5 a,

Nåværende sjette til femtende strekpunkt blir sjuende til sekstende strekpunkt.

§ 25–2 andre til femte ledd skal lyde:

Arbeidsgiver plikter å utarbeide oppfølgingsplan og gjennomføre dialogmøte etter arbeidsmiljøloven § 4–6 tredje og fjerde ledd og delta i dialogmøte etter folketrygdloven § 8–7 a andre og tredje ledd.

Senest når arbeidstaker har vært helt eller delvis borte fra arbeidet i ni uker, skal arbeidsgiver gi skriftlig melding til Arbeids- og velferdsetaten om hvorvidt reglene om oppfølgingsplan og dialogmøte etter arbeidsmiljøloven er overholdt. Det skal også gis opplysninger om sykmelder er innkalt til og har deltatt i dialogmøtet. Arbeids- og velferdsetaten kan bestemme i hvilken form opplysningene skal gis. Arbeidsgiver skal til samme tid sende oppfølgingsplanen til Arbeids- og velferdsetaten.

Arbeidsgiver skal sende oppdatert oppfølgingsplan til Arbeids- og velferdsetaten senest en uke før det avholdes dialogmøter etter folketrygdloven.

Etter krav fra Arbeids- og velferdsetaten skal arbeidsgiver utlevere oppfølgingsplan som eventuelt er revidert etter lovbestemte dialogmøter.

§ 25–3 femte ledd skal lyde:

Dersom arbeidsgiver ikke innen fristen i § 25–2 tredje ledd har gitt skriftlig melding til Arbeids- og velferdsetaten om at reglene om oppfølgingsplan er overholdt, herunder sendt inn planen, eller gitt melding om at reglene om dialogmøte er overholdt, skal det gis varsel med tre ukers frist for overholdelse av pliktene. Dersom pliktene ikke overholdes innen varslingsfristen, kan Arbeids- og velferdsetaten fatte vedtak om gebyr. Arbeids- og velferdsetaten kan også fatte vedtak om gebyr dersom arbeidsgiver ikke utleverer oppdatert oppfølgingsplan etter innkalling til dialogmøter etter folketrygdloven eller ikke deltar i slike møter, jf. § 25–2 annet og fjerde ledd. Gebyr etter denne paragrafen kan utgjøre seks rettsgebyr for hver unnlatelse. Ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 25–5 første ledd andre punktum oppheves.

Ny § 25–5 a skal lyde:

§ 25–5 a. Sanksjoner ved sykmelders brudd på plikt til å delta i dialogmøter

Sykmelder som unnlater å delta i sju dialogmøter, jf. arbeidsmiljøloven § 4–6 fjerde ledd og folketrygdloven § 8–7 a andre og tredje ledd, i løpet av en periode på 24 måneder, kan ilegges et gebyr tilsvarende tolv rettsgebyr. Arbeids- og velferdsetaten skal sende varsel om slikt gebyr dersom det registreres at sykmelder har uteblitt fra ti dialogmøter i løpet av en periode på 24 måneder. Ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Ved vurderingen av om det skal ilegges gebyr, skal det tas hensyn til sykmelders arbeidssituasjon og andre forhold av betydning som kan ha vanskeliggjort deltakelse i dialogmøtene.

Sykmelder som er ilagt to gebyrer for manglende deltakelse innenfor en periode på 24 måneder, kan i opptil tolv måneder utelukkes fra å utstede sykmeldinger som grunnlag for ytelser fra folketrygden.

II

I lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester gjøres følgende endringer:

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Arbeidsmarkedstiltak mv.

§ 13 overskriften skal lyde:

Ytelser til gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak mv.

§ 13 første ledd skal lyde:

Departementet kan fastsette nærmere vilkår for og størrelsen på ytelser til tiltaksdeltakere og andre arbeidssøkere, og vilkår for og størrelsen på tilskudd til tiltaksarrangører. Departementet kan gi bestemmelser om arbeidsgivers lønnsplikt overfor deltakere i tiltak.

III

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. gjøres følgende endringer:

§ 4–6 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Arbeidsgiver skal i samråd med arbeidstaker utarbeide oppfølgingsplan for tilbakeføring til arbeid i forbindelse med ulykke, sykdom, slitasje eller lignende, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Arbeidet med oppfølgingsplan skal starte så tidlig som mulig, og planen skal være utarbeidet senest når arbeidstaker har vært helt eller delvis borte fra arbeidet i fire uker. Oppfølgingsplanen skal inneholde en vurdering av arbeidstakers arbeidsoppgaver og arbeidsevne. Planen skal også inneholde aktuelle tiltak i arbeidsgivers regi, aktuelle tiltak med bistand fra myndighetene og plan for videre oppfølging. Arbeidsgiver skal sende oppfølgingsplanen til sykmelder så snart den er utarbeidet, og senest etter fire uker, og til Arbeids- og velferdsetaten etter bestemmelsen i folketrygdloven § 25–2 tredje og fjerde ledd.

(4) Arbeidsgiver skal innkalle arbeidstaker til dialogmøte om innholdet i oppfølgingsplanen senest innen sju uker etter at arbeidstaker har vært helt eller delvis borte fra arbeidet som følge av ulykke, sykdom, slitasje eller lignende, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Bedriftshelsetjenesten skal være representert i møtet. Sykmelder skal delta i møtet med mindre arbeidstaker ikke ønsker det eller det ikke anses hensiktsmessig, jf. folketrygdloven § 25–5 a. Arbeidsgiver skal gi informasjon til Arbeids- og velferdsetaten om oppfølgingsplan og dialogmøtet etter bestemmelsen i folketrygdloven § 25–2 tredje ledd.

IV

Loven gjelder fra 1. juli 2011.

24. juni. Lov nr. 19 2011

Lov om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven

Prop.79 L (2010–2011), Innst.370 L (2010–2011), Lovvedtak 60 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 8. og 15. juni 2011. Fremmet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).
- 2 Lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven).

I

I lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd ny bokstav e skal lyde:

- e) fornybar oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 53 første ledd bokstav b, § 53 annet ledd eller § 53 tredje ledd. For personer som nevnt i første punktum gjelder retten og plikten til å delta i introduksjonsprogram i to år fra det tidspunkt det er gitt oppholdstillatelse på grunnlagene som er nevnt.

§ 2 andre ledd skal lyde:

Rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram gjelder bare for personer som er bosatt i kommunen i henhold til særskilt avtale mellom utlendingsmyndighetene og kommunen. Kravet om særskilt avtale gjelder likevel ikke for personer som nevnt i § 2 første ledd bokstav d eller e.

§ 17 første ledd skal lyde:

Rett og plikt til deltakelse i gratis opplæring i norsk og samfunnskunnskap i til sammen 600 timer gjelder for utlending mellom 16 og 55 år som har fått

- a) oppholdstillatelse etter utlendingsloven som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, eller
- b) kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjon etter utlendingsloven § 34.

§ 18 annet ledd skal lyde:

Kommunen skal så snart som mulig og innen tre måneder etter at søknad om deltakelse blir fremsatt, sørge for tilbud om ytterligere gratis opplæring i norsk til personer som omfattes av § 17 første og annet ledd innenfor rammen av 2 400 timer, dersom vedkommende har behov for det. Kommunen kan kreve at vedkommende gjennomfører tester for å fastslå om det er behov for slik opplæring. Kommunenes plikt etter dette leddet gjelder i fem år fra det tidspunktet rett eller plikt til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap inntreffer, jf. § 17 femte ledd.

§ 19 nytt annet ledd skal lyde:

Utlending med rett og plikt til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter § 17 første ledd har plikt til å ta en avsluttende prøve i norsk og samfunnskunnskap. Departementet kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om innholdet i og gjennomføringen av en slik prøve.

Nåværende annet, tredje og fjerde ledd i § 19 blir nytt tredje, fjerde og femte ledd.

Ny § 23 skal lyde:

Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunens oppfyllelse av plikter etter kapitlene 2 til 4 og § 25 tredje og fjerde ledd.

Reglene i kommuneloven kapittel 10 A gjelder for tilsyn etter første ledd.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tilsynet.

Ny § 24 skal lyde:

Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at virksomhet og tjenester etter kapitlene 2 til 4 og § 25 tredje og fjerde ledd er i samsvar med krav fastsatt i loven. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller denne plikten.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om plikten til å føre internkontroll.

Nåværende §§ 23 til 26 blir nye §§ 25 til 28.

II

I lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven) gjøres følgende endring:

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Kravet om gjennomført norskopplæring*

For søkere mellom 18 og 55 år er det et krav å ha gjennomført 300 timer godkjent norskopplæring eller dokumentere tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk. For søkere mellom 18 og 55 år som er omfattet av plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven, er det et krav at de må ha oppfylt sin plikt etter loven.

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kravet om gjennomført norskopplæring, herunder om unntak, og om kravet om tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk.

III

Endringene i introduksjonsloven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringene i introduksjonsloven §§ 17 første ledd, 18 første ledd og 19 nytt annet ledd gjelder personer som kommer inn i personkretsen for rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter at loven trer i kraft.

Kravet om gjennomført norskopplæring i statsborgerloven § 8 gjelder kun for søknader om norsk statsborgerskap som er fremmet etter 1. september 2008.

24. juni. Lov nr. 20 2011

Lov om endringer i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 66 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lov:

Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

I

Lovens tittel skal lyde:

Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven)

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjer ein følgjande endringar:

§ 9 andre ledd skal lyde:

Bestemmelsen under første ledd bokstav a til d medfører ikke at rådigheten anses ervervet så lenge gjenlevende ektefelle eller samboer beholder midlene i uskiftet bo i henhold til lov, testament eller samtykke fra førstavedes arvinger.

§ 47 A nytt andre ledd skal lyde:

Den som var samboer i samsvar med arveloven § 28 c med rett til å sitte i uskifte anses også å være samboer i arveavgiftsloven i forbindelse med samboeruskifte.

II

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjer ein følgjande endringar:

Overskrifta til § 7 skal lyde:

§ 7. *Hvilken ektefelle eller samboer midlene skal regnes å komme fra*

§ 7 første ledd skal lyde:

Når en gjenlevende ektefelle eller samboer som sitter i uskiftet bo foretar utdelinger av boets midler, utgjør avgiftsgrunnlaget det hver enkelt mottaker får tildelt. Slik utdeling anses som gave fra lengstlevende ektefelle eller samboer med mindre annet følger av de øvrige regler i denne lov.

§ 7 andre ledd første punktum skal lyde:

Utdeling fra gjenlevende ektefelles uskiftebo til noen som er livsarving eller testamentsarving etter begge ektefellene, ansees ved arveavgiftsberegningen å komme med en halvpart fra hver av ektefellene.

§ 7 andre ledd nytt andre punktum skal lyde:

Utdeling fra gjenlevende samboers uskiftebo til noen som er livsarving eller testamentsarving etter begge samboerne, ansees ved arveavgiftsberegningen å komme fra hver av samboerne forholdsmessig etter nettoverdien av deres eiendeler i uskifteboet på den tiden da uskiftet tok til.

Gjeldande andre punktum blir til nytt tredje punktum.

§ 7 tredje ledd første punktum skal lyde:

Utdeling fra gjenlevende ektefelles eller samboers uskiftebo til noen som bare er arving etter førstavdøde, regnes i sin helhet som arv etter denne, med mindre mottakeren godtgjør at utdelingen overstiger avdødes andel i boet.

§ 7 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Ved oppgjør av boet etter lengstlevendes død skal det som hver arving mottar på skiftet, med tillegg av det vedkommende har mottatt under uskiftet, anses å komme fra ektefellene eller samboerne, i samme forhold som om samtlige midler var fordelt på skiftet, jf. § 6 første ledd.

§ 8 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Utdeling fra gjenlevende ektefelles eller samboers uskiftebo til noen som gjennom arvefravall blir førstavdødes arving, anses som arv etter førstavdøde så langt arvefravallet rekker.

III

Endringane under I tek til å gjelde straks.

Endringane under II tek til å gjelde for arv og gåve der rådvelde blir oppnådd 1. juli 2011 eller seinare, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10.

24. juni. Lov nr. 21 2011

Lov om endringar i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 67 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringar i følgjande lov:

Lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift.

I

Lovens tittel skal lyde:

Lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift (dokumentavgiftsloven)

I lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift gjer ein følgjande endringar:

§ 2 bokstav e og f skal lyde:

- e) betaling av renter av avgift som blir erlagt for sent og rentegodtgjørelse ved tilbakebetaling av avgift,
- f) innbetalingsordningen og om bankers plikt til å avvise betalingsoppdrag med mangelfulle opplysninger.

II

Endringslova tek til å gjelde straks.

24. juni. Lov nr. 22 2011

Lov om endringar i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 68 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringar i følgjande lov:

Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjer ein følgjande endringar:

§ 3–13 nr. 4 første punktum skal lyde:

Hvis opplysninger gis med hjemmel i nr. 2 eller nr. 3 til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, gjelder taushetsplikten etter nr. 1 tilsvarende for den som får opplysningene.

§ 8–8 skal lyde:

§ 8–8. Skatteliste

1. Når ligningen er ferdig, utarbeides det en liste over alle som det er foretatt ligningsfastsettelse for. Det kan gis innsyn i og utskrift av opplysninger i listen så langt det følger av bestemmelsen her. Offentleglova får ikke anvendelse ved krav om innsyn i slike lister.
2. Skattelisten skal inneholde den enkelte skattyters navn, postnummer, poststed, kommune, fødselsår for personlig skattyter, organisasjonsnummer for upersonlig skattyter, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter. Skattelisten skal ikke inneholde opplysninger om avdøde personer, opplysninger om personer som er 17 år eller yngre ved inntektsårets utgang, opplysninger om personer med adresse som er sperret i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov om folkeregistrering av 16. januar 1970 nr. 1, opplysninger om personer uten fast bopel og opplysninger om personer der opplysningene som inngår i skattelisten kan røpe et klientforhold.

Personlig skattyter skal bare tas med for den kommune hvor vedkommende er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4.

Liste over personlige og upersonlige skattytere kan legges ut til forskjellig tidspunkt.

Departementet kan bestemme at det skal legges ut skattelister for bestemte grupper skattytere, og hvor slike lister skal legges ut.

3. Skattedirektoratet gjør skattelisten tilgjengelig på Internett til alminnelig ettersyn. Utlegging av skattelistekunngjøres.

På anmodning skal opplysninger fra skattelisten om den enkelte skattyter gis skriftlig til ham selv, ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Slike opplysninger kan også i rimelig utstrekning gis skriftlig til andre.

4. Fullstendige skattelister kan utleveres i elektronisk form til pressen. Listen over personlige skattytere kan likevel bare utleveres dersom det inngås avtale mellom den enkelte redaksjon og Skattedirektoratet om at hele eller deler av den mottatte skattelisten ikke kan legges ut på Internett eller gis videre til andre. Det kan kreves betaling ved utlevering av skattelister.
5. Departementet kan gi forskrifter til utfylling av bestemmelsene her.

II

Endringslova tek til å gjelde straks.

24. juni. Lov nr. 23 2011

Lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 69 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgjande lov:

Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjer ein følgjande endringar:

§ 6–81 tredje ledd skal lyde:

- (3) Særfradrag etter første og annet ledd gis til og med den måned skattyter fyller 67 år.

§ 6–81 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 14–48 andre ledd nytt andre punktum skal lyde:

Første ledd gjelder ikke for negativ saldo i gruppe a, c, d og j eller gevinstsaldo på gevinst- og tapskonto, ved likvidasjon etter norsk selskapsrett av selskap mv. som tidligere er utflyttet, jf. skatteloven § 10–71 første ledd.

§ 14–48 nye fjerde og femte ledd skal lyde:

Tredje ledd gjelder ikke for negativ saldo i gruppe a, c, d og j, og heller ikke for gevinstsaldo på gevinst- og tapskonto, når skattyter er eller blir hjemmehørende i annen stat i EØS, unntatt for selskap mv. som er eller blir hjemmehørende i lavskatteland innenfor EØS og som etter flyttingen ikke er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet der, på tilsvarende vilkår som fastsatt i § 10–64 bokstav b. Bestemmelsene i §§ 14–45 til 14–47 gjelder for

inntektsføring av negativ saldo i gruppe a, c, d og j og gevinstsaldo på gevinst- og tapskonto etter utflyttingen. Det må stilles sikkerhet svarende til skatteforpliktelsen, i form av bankgaranti, pant i verdipapirer eller annen betryggende sikkerhet. Kravet til sikkerhetsstillelse fastsettes av skattekontoret. Kravet til sikkerhetsstillelse gjelder ikke dersom Norge i medhold av folkerettslig overenskomst med skattyterens hjemstat kan få bistand til innfordring av skattekrav. Dersom kravet om betryggende sikkerhet i et senere inntektsår ikke lenger er oppfylt, skal negativ saldo i gruppe a, c, d og j og gevinstsaldo på gevinst- og tapskonto inntektsføres i sin helhet dette året. Tredje ledd gjelder tilsvarende for skattyter som tidligere er utflyttet, og som blir hjemmehørende utenfor EØS, samt for selskap mv. som er eller blir hjemmehørende i lavskatteland innenfor EØS og ikke er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet der, på tilsvarende vilkår som fastsatt i § 10–64 bokstav b.

Tredje ledd gjelder ikke ved fusjon og fisjon som nevnt i § 11–11 første ledd, unntatt når ett eller flere av selskapene som deltar i fusjonen eller fisjonen er hjemmehørende utenfor EØS, eller hjemmehørende i et lavskatteland innenfor EØS og ikke er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet der, på tilsvarende vilkår som fastsatt i § 10–64 bokstav b. Bestemmelsene i fjerde ledd annet til sjuende punktum gjelder tilsvarende.

§ 16–1 med ny kapittdeloverskrift skal lyde:

Fradrag i skatt for pensjonsinntekt

§ 16–1. Skattefradrag for pensjonsinntekt

- (1) Det gis fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift med et beløp som fastsettes av Stortinget, for skattyter som
 - a. mottar alderspensjon etter folketrygdloven,
 - b. mottar avtalefestet pensjon (AFP) etter lov 25. juni 2010 nr. 28 om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse eller andre tilsvarende avtaler eller lovfestede ordninger eller omfattes av § 12 i AFP-tilskottsloven, eller
 - c. er skattepliktig hit for tilsvarende pensjonsinntekt som angitt i bokstav a og b, fra annen EØS-stat.
- (2) Fradraget reduseres
 - a. tilsvarende pensjonsgraden ved uttak av gradert alderspensjon etter folketrygdloven,
 - b. tilsvarende prosentvis reduksjon i avtalefestet pensjon når slik pensjon er redusert mot arbeidsinntekt, og
 - c. tilsvarende antall måneder i løpet av inntektsåret som skattyter har mottatt pensjon som nevnt i første ledd. Det samme gjelder for skattyter som har vært bosatt i riket bare en del av inntektsåret.
- (3) Fradraget nedtrappes når skattyters samlede pensjonsinntekt etter § 12–2 bokstav b overstiger fastsatte beløpsgrenser. Beløpsgrensene fastsettes årlig av Stortinget i to trinn. Fradraget nedtrappes med 15,3 prosent av pensjonsinntekt som overstiger beløpsgrensen i trinn 1, og med 6 prosent av pensjonsinntekt som overstiger beløpsgrensen i trinn 2. Beløpsgrensene reduseres tilsvarende som etter annet ledd. Pensjonsinntekt fra utlandet som ikke er skattepliktig hit, inngår i samlet pensjonsinntekt etter dette ledd. I samlet pensjonsinntekt etter dette ledd inngår ikke uførepensjon og andre ytelser som nevnt i skatteloven § 17–1 første ledd forut for overgang fra slike ytelser til alderspensjon i løpet av inntektsåret.
- (4) Skattyter som oppfyller vilkårene for skattefradrag etter denne paragrafen og for skattebegrensning etter §§ 17–1 eller 17–4 i samme inntektsår, får skatten fastsatt etter den bestemmelsen som gir lavest skatt.
- (5) Skattyter med begrenset skatteplikt etter § 2–3 fjerde ledd kan kreve skattefradrag etter denne paragraf dersom
 - a. skattyteren er bosatt i annen EØS-stat,
 - b. Norge i medhold av folkerettslig overenskomst kan kreve utlevert opplysninger fra denne staten om skattyterens inntekts- og formuesforhold, og
 - c. hele eller tilnærmet hele skattyterens alminnelige inntekt i inntektsåret skattlegges i Norge.
- (6) Skattefradraget fastsettes ikke med høyere beløp enn summen av utlignede inntektsskatter og trygdeavgift.
- (7) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

§ 16–10 andre ledd andre punktum vert oppheva.

§ 16–22 første ledd skal lyde:

Utenlandsk skatt som ikke kommer til fradrag ved dette årets skatteoppgjør, kan fremføres til fradrag i skatt i de inntil fem påfølgende årene innenfor hver av inntektskategoriene i § 16–21 første ledd a til c. Skatt betalt i utlandet i et tidligere år fradras i sin helhet før det gis fradrag for skatt betalt i utlandet i et senere år. Fremført fradrag gis etter at det er gitt fradrag for utenlandsk skatt som knytter seg til vedkommende inntektsår. Samlet fradrag for det enkelte år, innenfor hver av inntektskategoriene i § 16–21 første ledd a til c, kan ikke overstige det maksimale kreditfradraget for dette året.

§ 16–60 skal lyde:

§ 16–60. Anvendelsesområde for bestemmelsene om skattefradrag for underskudd for inntektsårene 2008 og 2009

- (1) Bestemmelsene i §§ 16–61 til 16–64 gjelder for selskap mv. som nevnt i § 2–2 første ledd.
- (2) Bestemmelsene gjelder også for selskap mv. som tilsvarende selskap mv. som nevnt i § 2–2 første ledd, og som er skattepliktig etter § 2–3 første ledd bokstav b eller etter petroleumsskatteloven § 2, jf. § 1.

(3) Bestemmelsene gjelder ikke for selskap som er stiftet i inntektsåret etter bestemmelsene om skattefri omdanning av virksomhet, jf. § 11–20.

(4) Bestemmelsene gjelder ikke for selskap mv. som er oppløst i inntektsåret.

§ 17–1 første ledd bokstav a skal lyde:

a) mottar foreløpig uførepensjon etter folketrygdloven § 12–16 eller uførepensjon fordi ervervsevnen er satt ned med minst 2/3. Dette gjelder ikke skattyter som samtidig mottar arbeidsavklaringspenger fra folketrygden.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt skal § 10–36 første ledd lyde:

(1) Dersom skattyter eier flere aksjer fra samme aksjeklasse i et aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, anses den aksjen som var først anskaffet, for å være realisert først. Dette gjelder tilsvarende når aksjer overføres som gave.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjr ein følgjande endringar:

§ 2–38 tredje ledd bokstav e skal lyde:

e. gevinst ved realisasjon eller uttak av eierandel i selskap som nevnt i § 10–40 første ledd eller tilsvarende utenlandsk selskap, dersom selskapets samlede verdi av aksjer mv. som faller inn under a–d i dette ledd, på noe tidspunkt de to siste årene frem til innvinningstidspunktet har oversteget 10 prosent av selskapets totale verdier av aksjer mv.

§ 2–38 tredje ledd ny bokstav f skal lyde:

f. tap ved realisasjon eller uttak av eierandel i selskap som nevnt i § 10–40 første ledd eller tilsvarende utenlandsk selskap, dersom selskapets samlede verdi av aksjer mv. som faller inn under a–d i dette ledd, i en periode på to år forut for oppofrelsestidspunktet sammenhengende har oversteget 10 prosent av selskapets totale verdier av aksjer mv.

Gjeldande tredje ledd bokstav f blir tredje ledd ny bokstav g.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt skal § 16–40 sjuande ledd nytt siste punktum lyde:

Departementet kan gi forskrift om utveksling av opplysninger tilknyttet et forsknings- og utviklingsprosjekt mellom Norges forskningsråd og ligningsmyndighetene uavhengig av taushetsplikt, og gi forskrift om sanksjoner ved brudd på vilkårene for godkjenning av prosjekt.

V

Endringane under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2011.

Endringa under II tek til å gjelde straks med verknad frå og med 13. mai 2011.

Endringane under III tek til å gjelde straks med verknad for gevinstar og tap som blir realiserte frå og med 13. mai 2011.

Endringa under IV tek til å gjelde 1. juli 2011.

24. juni. Lov nr. 24 2011

Lov om endring i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 70 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endring i følgende lov:

Lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

I

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. skal § 15 andre ledd lyde:

Kompensasjon tillegges renter fra den dag fristen for behandling av kravet etter § 9 er utløpt og til og med den dag kompensasjonsbeløpet utbetales.

II

Endringslova tek til å gjelde straks.

24. juni. Lov nr. 25 2011**Lov om endring i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel**

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 71 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endring i følgjande lov:

Lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven).

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel skal § 12–1 fjerde ledd første punktum lyde:

Hvis opplysninger gis med hjemmel i annet ledd eller tredje ledd, til noen som ikke selv har like streng eller tilsvarende taushetsplikt etter annen lov, gjelder taushetsplikten etter første ledd tilsvarende for den som får opplysningene.

II

Endringslova tek til å gjelde straks.

24. juni. Lov nr. 26 2011**Lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift**

Prop.116 LS (2010–2011), Innst.430 L (2010–2011), Lovvedtak 72 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 14. og 17. juni 2011. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgjande lov:

Lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjer ein følgjande endringer:

§ 13–2 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hvis opplysninger gis med hjemmel i annet ledd, tredje ledd eller forvaltningsloven § 18 til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, gjelder taushetsplikten etter første ledd tilsvarende for den som får opplysningene.

§ 21–3 første ledd første punktum skal lyde:

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne loven eller forskrifter gitt i medhold av loven, og ved det har eller kunne ha påført staten tap, kan ilegges inntil 100 prosent avgift i tillegg til merverdiavgift fastsatt etter § 18–1 og § 18–4 første og annet ledd.

II

Endringslova tek til å gjelde straks.

24. juni. Lov nr. 27 2011**Lov om endringer i merverdiavgiftsloven mv. (ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere som leverer elektroniske tjenester fra utlandet)**

Prop.117 L (2010–2011), Innst.431 L (2010–2011), Lovvedtak 73 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 17. juni 2011. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven).
- 2 Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).
- 3 Lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).
- 4 Lov 10. desember 2010 nr. 71 om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 2–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Tilbyder som leverer elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester, omfattet av § 3–30 fjerde og femte ledd, skal registreres. Når leveransene skjer ved bruk av formidler, anses formidler som tilbyder. Beløpsgrensen i første ledd gjelder.

§ 3–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Omsetning av elektroniske tjenester som skjer ved bruk av formidler, anses både som selgers og formidlers omsetning.

Nåværende § 3–1 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 10–1 annet ledd skal lyde:

(2) Næringsdrivende i utlandet som er registrert etter forenklet registreringsordning etter §§ 14–4 til 14–7, har rett til refusjon av inngående merverdiavgift dersom

- a) merverdiavgiften gjelder anskaffelse av varer eller tjenester i merverdiavgiftsområdet eller innførsel av varer til merverdiavgiftsområdet, og varene eller tjenestene er til bruk i virksomheten, og
- b) merverdiavgiften hadde vært fradragsberettiget dersom virksomheten var registrert avgiftssubjekt i merverdiavgiftsområdet.

Nåværende § 10–1 annet og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

§ 11–3 annet ledd skal lyde:

(2) Ved kjøp av elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester, omfattet av § 3–30 fjerde og femte ledd, skal tilbyder som er nevnt i § 2–1 tredje ledd beregne og betale merverdiavgift.

§ 13–2 femte ledd skal lyde:

(5) Taushetsplikten omfatter ikke opplysninger om at en næringsdrivende er eller ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret eller etter forenklet registreringsordning.

Kapittel 14 overskriften skal lyde:

Kapittel 14. Registrering i Merverdiavgiftsregisteret mv. og forenklet registreringsordning

I kapittel 14 skal ny deloverskrift foran § 14–1 lyde:

I Registrering i Merverdiavgiftsregisteret

I kapittel 14 skal ny deloverskrift foran § 14–4 lyde:

II Forenklet registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere av elektroniske tjenester utenfor merverdiavgiftsområdet (forenklet registreringsordning)

Ny § 14–4 skal lyde:

§ 14–4. Hvem ordningen gjelder for

(1) Avgiftssubjekt som ikke har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet og bare skal beregne og betale merverdiavgift på elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester, omfattet av § 3–30 fjerde og femte ledd, kan velge forenklet registreringsordning.

(2) Tilbyder som nevnt i første ledd kan tillates registrert etter forenklet registreringsordning før samlede leveranser har oversteget beløpsgrensen etter § 2–1 tredje ledd.

(3) Tilbyder som er registrert etter første ledd, skal ikke samtidig registreres i Merverdiavgiftsregisteret.

Ny § 14–5 skal lyde:

§ 14–5. Registrering

(1) Tilbyder som ønsker forenklet registreringsordning, skal sende melding til skattekontoret. Tilbyderen skal melde fra til skattekontoret om endringer av informasjonen gitt i meldingen.

(2) Når tilbyder har valgt forenklet registreringsordning, skal skattekontoret tildele tilbyderen et identifikasjonsnummer.

(3) All kommunikasjon mellom skattekontoret og tilbyder i forenklet registreringsordning skal skje elektronisk.

(4) Departementet kan gi forskrift om hvilke opplysninger den elektroniske meldingen som nevnt i første ledd skal inneholde. Departementet kan også gi forskrift om utforming av forenklet registreringsordning.

Ny § 14–6 skal lyde:

§ 14–6. Refusjon av merverdiavgift

Tilbyder i forenklet registreringsordning har ikke rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter kapittel 8, men har rett til refusjon av inngående merverdiavgift etter § 10–1 annet ledd.

Ny § 14–7 skal lyde:

§ 14–7. Sletting

(1) Tilbyder skal melde fra til skattekontoret når virksomheten opphører eller vilkårene for å benytte forenklet registreringsordning ikke lenger er oppfylt.

(2) Tilbyder skal slettes fra registeret når

- a) virksomheten er opphørt,
 - b) vilkårene for å benytte forenklet registreringsordning ikke lenger er oppfylt, eller
 - c) tilbyderer gjentatte ganger misligholder pliktene som følger av merverdiavgiftsloven.
- (3) Dersom merverdiavgiftspliktig innførsel er falt under den til enhver tid gjeldende beløpsgrensen i § 2–1 tredje ledd uten at virksomheten er slettet i medhold av denne paragrafen, skal tilbyder forbli registrert i minst to hele kalenderår.
- (4) Tilbyder som blir slettet i medhold av annet ledd bokstav c, og som fortsatt har avgiftspliktig virksomhet, skal registreres ved representant etter § 2–1 sjette ledd.
- (5) Tilbyder som har blitt slettet i medhold av annet ledd bokstav c, skal kunne registreres på nytt når
- a) tilbyderer etter slettingsvedtaket har fulgt pliktene som følger av merverdiavgiftsloven,
 - b) det må antas at tilbyderer ved ny registrering vil følge pliktene som følger av merverdiavgiftsloven, og
 - c) tilbyderer har oppfylt tidligere betalingsforpliktelser.
- (6) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om vilkårene for sletting og nyregistrering av tilbydere som har blitt slettet.

§ 15–6 overskriften skal lyde:

§ 15–6. Særskilt omsetningsoppgave mv.

§ 15–6 tredje til femte ledd skal lyde:

- (3) Tilbyder i forenklet registreringsordning skal levere omsetningsoppgave som viser identifikasjonsnummer, beregningsgrunnlag og beregnet merverdiavgift omregnet til norske kroner. Beløpene avrundes nedover til nærmeste hele krone.
- (4) Omsetningsoppgave som nevnt i første til tredje ledd leveres terminvis. Første termin er januar, februar og mars, annen termin er april, mai og juni, tredje termin er juli, august og september og fjerde termin er oktober, november og desember.
- (5) Departementet kan fastsette skjema for omsetningsoppgave som nevnt i første til tredje ledd.

§ 15–7 tredje ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Omsetningsoppgave i forenklet registreringsordning skal leveres elektronisk.

§ 15–8 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

Oppgavefristen for omsetningsoppgave i forenklet registreringsordning er 20 dager.

§ 15–9 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Beløp som nevnt i § 15–6 tredje ledd oppgis for den terminen betalingen skjedde.

§ 15–10 fjerde ledd skal lyde:

- (4) Tilbyder i forenklet registreringsordning skal føre en oversikt over transaksjoner som omfattes av § 3–30 fjerde og femte ledd. Transaksjonsoversikten skal være tilstrekkelig detaljert til at skattekontoret kan fastslå at merverdiavgiftsberegningen i omsetningsoppgaven er korrekt. Transaksjonsoversikten skal være elektronisk tilgjengelig for skattekontoret innen tre uker etter anmodning. Transaksjonsoversikten skal oppbevares i ti år fra utgangen av det året transaksjonene er gjennomført.

Nåværende § 15–10 fjerde ledd blir nytt femte ledd og skal lyde:

- (5) Departementet kan gi forskrift om plikt til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Departementet kan også gi forskrift om tidspunktet for utstedelse av salgsdokumentasjon og dokumentasjon av uttak, herunder gjøre unntak fra tredje ledd. Departementet kan i tillegg gi forskrift om hva transaksjonsoversikten som nevnt i fjerde ledd skal inneholde.

§ 15–11 første ledd nytt sjette punktum skal lyde:

Fjerde punktum gjelder tilsvarende for tilbyder i forenklet registreringsordning.

§ 15–14 første ledd skal lyde:

- (1) Bare den som er registrert avgiftssubjekt eller tilbyder i forenklet registreringsordning, kan oppgi merverdiavgiftsbeløp i salgsdokumentasjon og opplyse i prisangivelse at vederlaget omfatter merverdiavgift.

§ 16–2 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Første og annet punktum gjelder tilsvarende for opplysninger om tilbyder i forenklet registreringsordning.

§ 18–1 første og annet ledd skal lyde:

- (1) Avgiftsmyndighetene kan fastsette beregningsgrunnlaget for utgående merverdiavgift og beløpet for inngående merverdiavgift ved skjønn, herunder rette feil i et avgiftsoppgjør, når
- a) omsetningsoppgave ikke er kommet inn til avgiftsmyndighetene. Oppgave som kommer inn etter at vedtak om skjønn er truffet, anses ikke som innkommet etter denne bestemmelsen,

- b) mottatt omsetningsoppgave er uriktig eller ufullstendig eller bygger på regnskap som ikke er ført i samsvar med gjeldende regnskapslovgivning, eller
 - c) noen er blitt registrert i Merverdiavgiftsregisteret eller blitt stående registrert uten å fylle vilkårene for registrering, og staten på grunn av dette er påført et avgiftstap.
- (2) Fastsetting ved skjønn for mer enn en termin kan foretas samlet, men ikke for et lengre tidsrom enn ett kalenderår. Retting av konkrete poster i et avgiftsoppgjør må knyttes til bestemte terminer.

§ 18–3 femte ledd skal lyde:

- (5) Første til fjerde ledd gjelder tilsvarende for mottakere og tilbydere som skal levere omsetningsoppgave etter § 15–6.

§ 18–4 første ledd skal lyde:

- (1) Vedtak etter § 18–1, § 18–3, § 21–2 og § 21–3 kan endres av skattekontoret og Skattedirektoratet. Det samme gjelder vedtak om registrering eller sletting i Merverdiavgiftsregisteret eller i forenklet registreringsordning når det samtidig er truffet vedtak etter § 18–1 som har direkte sammenheng med registrerings- eller slettingsvedtaket.

§ 20–1 annet og tredje ledd skal lyde:

- (2) Når domstolen i søksmål mot staten som gjelder rettigheter og plikter etter denne lov kommer til at noen bare skal betale en del av et omtvistet avgiftsbeløp eller bare skal ha tilbake en del av et tilbakebetalingskrav, og det ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til å fastslå det riktige beløpet, skal det i domsslutningen angis hvordan ny fastsetting skal utføres. Kommer domstolen til at et vedtak om grunnlaget for et merverdiavgiftskrav ikke kan opprettholdes på grunn av formelle mangler, skal den henvise vedtaket til ny behandling av vedkommende avgiftsmyndighet.

- (3) Søksmål mot staten til prøving av avgiftsoppgjør må reises innen seks måneder etter utløpet av terminen avgiftsoppgjøret gjelder eller etter at melding om vedtak ble sendt. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14. Etter utløpet av søksmålsfristen gjelder likevel fristen i skattebetalingsloven § 17–1 femte ledd i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring.

§ 20–2 tredje ledd annet punktum skal lyde:

- (2) Den vedtaket retter seg mot, skal varsles om søksmålet.

§ 21–3 annet ledd skal lyde:

- (2) Den som ansvaret etter denne paragraf retter seg mot, svarer også for medhjelperes, ektefelles og barns handlinger.

II

I lov 10. desember 2010 nr. 71 om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift skal § 3–30 fjerde ledd første punktum lyde:

For fjernleverbare tjenester i form av elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester, oppstår merverdiavgiftsplikten også når tjenesten leveres til andre mottakere enn nevnt i annet ledd, forutsatt at mottakeren er hjemmehørende i merverdiavgiftsområdet og tjenesten er merverdiavgiftspliktig ved omsetning i merverdiavgiftsområdet.

III

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav skal § 9–1 første ledd nytt annet punktum lyde:

Tilbyder i forenklet registreringsordning som nevnt i merverdiavgiftsloven §§ 14–4 til 14–7 skal betale avgiftskravet ved overføring av beløpet til innkrevingsmyndighetenes konto.

IV

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring skal § 2 annet ledd nytt annet punktum lyde:

Dette gjelder likevel ikke tilbydere av elektroniske tjenester som leverer omsetningsoppgave som nevnt i merverdiavgiftsloven § 15–6 tredje ledd, og som er bokføringspliktig utelukkende på grunnlag av plikten til å levere omsetningsoppgave etter bestemmelsen her.

V

Endringsloven trer i kraft 1. juli 2011. Del II om endring av endringslov 10. desember 2010 nr. 71 trer likevel i kraft straks.

24. juni. Lov nr. 28 2011**Lov om endringer i legemiddeloven**

Prop.107 L (2010–2011), Innst.366 L (2010–2011), Lovvedtak 65 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 17. juni 2011. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lov:

Lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven).

I

I lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt annet punktum skal lyde:

Uavhengig av § 2 første ledd gjelder denne loven også for de stoffer, droger, planter, sopper og blandinger som Kongen etter § 22 har fastsatt som narkotika.

Kapittel VIII overskriften skal lyde:

Kap. VIII. Narkotika

§ 22 skal lyde:

Kongen fastsetter hvilke stoffer, droger, planter, sopper og blandinger (narkotika) som skal komme inn under bestemmelsene i dette kapittel og gir forskrifter om tilvirkning, omsetning (salg, kjøp, annen overdragelse og mellommannsvirksomhet), innførsel, utførsel, gjennomførsel (transitt), utlevering, forsendelse og oppbevaring av disse, samt om dyrking av vekster som skal nyttes til fremstilling av narkotika.

I forskriftene kan inntas forbud mot besittelse, bruk, tilvirkning, anskaffelse, omsetning, innførsel, utførsel og gjennomførsel av visse narkotika. Forskriftene skal gjelde også for frihavner, frilager og transittopplag.

§ 23 skal lyde:

Tilvirkning av narkotika må bare foregå i den utstrekning det er uttrykkelig fastsatt i tillatelse etter § 12.

Innførsel av og engros- og detaljomsetning med narkotika må bare foregå i den utstrekning dette er tillatt i henhold til §§ 13, 14 og 16. Dersom ikke annet er bestemt i forskrifter, må innførsel, utførsel og gjennomførsel av narkotika bare skje etter særskilt tillatelse (sertifikat) for hver gang og på de vilkår som er fastsatt i tillatelsen eller i forskrifter. Tillatelsen utstedes av den myndighet som Kongen bestemmer.

Omsetning, utlevering og forsendelse av narkotika er bare tillatt til medisinsk, vitenskapelig eller industriell bruk i samsvar med gjeldende forskrifter.

Tilvirkere og selgere er pliktige til å gi de meldinger og opplysninger som departementet krever.

Ny § 23a skal lyde:

Det kan kreves gebyr for behandling av søknader om særskilt tillatelse til innførsel og utførsel av narkotika. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gebyr, herunder om gebyrets størrelse.

§ 24 første ledd skal lyde:

Det er forbudt uten lovlig adkomst å være i besittelse av eller å bruke narkotika og å skaffe seg adgang til å få kjøpt slike varer under falske opplysninger, f.eks. om navn, bosted, sykdom eller sykdomstegn.

§ 25 første og annet ledd skal lyde:

Lovbestemt taushetsplikt er ikke til hinder for at opplysninger om mulig misbruk av narkotika gis til Statens helsetilsyn.

Leger, tannleger, veterinærer, apotekere og apotekbestyrere, psykologer, edruelighetsnemnder og politiet er pliktig til på anmodning å gi Statens helsetilsyn opplysninger om bestemte personers mulige misbruk av narkotika, eller om andre bestemt angitte tilfeller av misbruk eller overtredelse av bestemmelser i lov eller forskrifter om disse varer. I sak om straff eller inndragning p.g.a. overtredelse av slike bestemmelser kan retten uten hinder av straffeprosessloven § 119 motta vitneprov om disse forhold.

Kap. VIII a. overskriften skal lyde:

Kap. VIII a. Stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika

§ 25a første ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrifter om at det kreves særskilt godkjenning for import, eksport, transitt, tilvirkning, mottak, besittelse, håndtering og omsetning av stoffer som kan brukes ved illegal fremstilling av narkotika, for å hindre spredning av slike stoffer.

§ 31 annet ledd skal lyde:

Besittelse og bruk av narkotika, jfr. § 24 første ledd, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder, eller begge deler.

§ 32 annet ledd skal lyde:

Departementet bestemmer også hva som skal gjøres med narkotika som er å regne som hittegods.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

24. juni. Lov nr. 29 2011

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

Prop.90 L (2010–2011), Innst.423 L (2010–2011), Lovvedtak 64 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 17. juni 2011. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Følgende lov oppheves:

Lov 19. juni 2009 nr. 65 om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven).
- 2 Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer.
- 3 Lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

§ 2. Virkeområde

Loven gjelder for kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter. Det som er fastsatt for fylkeskommuner i denne loven gjelder også for Oslo kommune.

Lovens kapittel 3 gjelder i tillegg for privat og offentlig virksomhet og eiendom når forhold ved disse direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen.

Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen og kan fastsette særlige regler av hensyn til stedlige forhold. Kongen kan bestemme om og i hvilken utstrekning bestemmelser gitt i loven her skal gjelde på norske skip i utenriksfart, i norske sivile luftfartøyer i internasjonal trafikk og på installasjoner og fartøy i arbeid på den norske kontinentalsokkelen.

Loven gjelder for helsepersonell, offentlige tjenestemenn og private der dette fastsettes i medhold av §§ 28 og 29.

§ 3. Definisjoner

I loven her menes med

- a) *folkehelse*: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeles seg i en befolkning
- b) *folkehelsearbeid*: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Kapittel 2 Kommunens ansvar

§ 4. Kommunens ansvar for folkehelsearbeid

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Kommunen skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivare tatt av andre myndigheter og virksomheter. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor.

§ 5. Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen

Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal blant annet baseres på:

- a) opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig etter §§ 20 og 25,
- b) kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–3 og

- c) kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.

Oversikten skal være skriftlig og identifisere folkehelseutfordringene i kommunen, herunder vurdere konsekvenser og årsaksforhold. Kommunen skal særlig være oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om krav til kommunens oversikt.

§ 6. Mål og planlegging

Oversikten etter § 5 annet ledd skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 10–1.

Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor med utgangspunkt i oversikten etter § 5 annet ledd.

§ 7. Folkehelsetiltak

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, jf. § 5. Dette kan blant annet omfatte tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, skader og ulykker, tobakksbruk og alkohol- og annen rusmiddelbruk.

Kommunen skal gi informasjon, råd og veiledning om hva den enkelte selv og befolkningen kan gjøre for å fremme helse og forebygge sykdom.

Kapittel 3 Miljørettet helsevern

§ 8. Virkeområde og forskrifter

Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Disse omfatter blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer.

Departementet kan innenfor formålene etter § 1, gi forskrifter om miljørettet helsevern, herunder bestemmelser om innemiljø, luftkvalitet, vann og vannforsyning, støy, omgivelseshygiene, forebygging av ulykker og skader mv. Det kan også gis forskrifter om plikt til å ha internkontrollsystemer og til å føre internkontroll for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av dette kapittel overholdes.

§ 9. Kommunens oppgaver og delegering av myndighet

Kommunen skal føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen, jf. § 8. Ansvar og oppgaver innen miljørettet helsevern som i denne lov er lagt til kommunen, kan i tillegg til å delegeres etter bestemmelsene i kommuneloven delegeres til et interkommunalt selskap.

Kommunens myndighet kan utøves av kommunelegen dersom dette på grunn av tidsnød er nødvendig for at kommunens oppgaver etter dette kapittel skal kunne utføres.

§ 10. Meldeplikt og godkjenning

Departementet kan innenfor miljørettet helsevern, jf. § 8, gi nærmere bestemmelser om meldeplikt til, eller plikt til å innhente godkjenning fra, kommunen før eller ved iverksetting av virksomhet som kan ha innvirkning på helsen. Det samme gjelder ved endring av slik virksomhet. Kommunen kan ved godkjenning sette vilkår for å ivareta hensynet til folks helse, jf. §§ 1 og 8. Nærmere bestemmelser om godkjenning, herunder saksbehandlingsregler til utfylling av tjenesteloven, kan gis i forskriftene. Unntak fra tjenesteloven § 11 annet ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn.

For virksomheter som er underlagt melde- eller godkjenningsplikt, kan det i forskrift etter første ledd kreves at en vurdering fra et akkreditert inspeksjonsorgan skal fremlegges. Slik vurdering kan kreves innhentet ved nærmere bestemte tidsintervaller. Virksomheten dekker utgiftene til vurderingen fra det akkrediterte inspeksjonsorganet.

Dersom godkjenning ikke foreligger, kan kommunen kreve virksomheten stanset. Stansing kan bare kreves dersom ulempe ved stansing står i rimelig forhold til den helsefare som unngås. Stansing kan om nødvendig gjennomføres med bistand fra politiet.

I forskriftene kan det bestemmes at fylkesmannen skal ha godkjenningsmyndighet dersom virksomheten berører flere kommuner. Berører virksomheten flere fylker, kan det bestemmes at departementet skal ha godkjenningsmyndigheten. For vann og vannforsyning kan det i forskrift bestemmes at annen statlig myndighet enn fylkesmannen skal ha godkjenningsmyndigheten. Det kan videre gis særskilte bestemmelser om klageordning i tilfeller hvor fylkesmannen, departementet eller annen statlig myndighet gir godkjenning.

§ 11. Helsekonsekvensutredning

Kommunen kan pålegge den som planlegger eller driver virksomhet, eller den ansvarlige for forhold ved en eiendom, for egen regning å utrede mulige helsemessige konsekvenser av tiltaket eller forholdet. Slik utredning kan bare kreves dersom ulempene ved å foreta utredningen står i rimelig forhold til de helsemessige hensyn som tilsier at forholdet utredes.

Klageinstansen har ved behandling av klagesaker tilsvarende rett til å kreve helsekonsekvensutredning.

§ 12. Opplysningsplikt

Kommunen kan pålegge den som planlegger eller driver virksomhet som kan ha innvirkning på helsen, en plikt til, uten hinder av taushetsplikt, å gi kommunen de opplysninger som er nødvendige for at den kan utføre sine gjøremål etter dette kapittel. Når særlige grunner tilsier det, kan kommunen kreve at opplysningene gis av enhver som utfører arbeid for den som har opplysningsplikt etter første punktum. Opplysninger som nevnt i første punktum kan også kreves fra andre offentlige myndigheter uten hinder av taushetsplikt.

Den ansvarlige for eiendom eller virksomhet som nevnt i første ledd, skal av eget tiltak gi kommunen opplysninger om forhold ved eiendommen eller virksomheten som åpenbart kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen kan dessuten pålegge den ansvarlige for eiendom eller virksomhet som nevnt i første ledd, plikt til å gi allmennheten, kunder eller andre opplysninger om forhold ved eiendommen eller virksomheten som kan ha innvirkning på helsen.

§ 13. Gransking

Kommunen kan for å ivareta sine oppgaver etter dette kapittel beslutte at det skal foretas gransking av eiendom eller virksomhet. Granskingen kan gjennomføres av den som er delegert myndighet etter § 9 eller av kommunelegen i hastesaker. Granskingen kan om nødvendig gjennomføres med bistand fra politiet.

Den som utfører granskingen skal uhindret ha adgang til å inspisere eiendom og virksomhet og til å ta nødvendige prøver uten godtgjøring. Det kan kreves fremlagt dokumenter og materiale og kreves foretatt undersøkelser som kan ha betydning for kommunens gjøremål etter dette kapittel. Omkostninger forbundet med granskingen betales av den ansvarlige for eiendommen eller virksomheten.

Fylkesmannen har i klagesaker tilsvarende adgang til å gjennomføre gransking.

Ved gransking av virksomhet eller eiendom, skal den som utfører granskingen, først ta kontakt med representanter for virksomhetens ledelse.

§ 14. Retting

Kommunen kan pålegge forhold ved en eiendom eller virksomhet i kommunen rettet hvis forholdet direkte eller indirekte kan ha negativ innvirkning på helsen eller er i strid med bestemmelser gitt i medhold av dette kapittel. Retting kan bare kreves dersom ulempene ved å foreta rettingen står i rimelig forhold til de helsemessige hensyn som tilsier at forholdet rettes.

Pålegget skal være skriftlig og inneholde en frist for når det skal være utført. Det skal rettes til den som er ansvarlig for forholdet, eller til virksomheten som sådan. Kostnadene ved å gjennomføre pålegget skal dekkes av den som er ansvarlig for forholdet, eventuelt av virksomheten som sådan.

§ 15. Tvangsmulkt

Kommunen kan ved oversittelse av frist for å oppfylle pålegg om retting av forhold etter § 14 ilegge adressaten for pålegget tvangsmulkt i form av engangsmulkt eller løpende dagmulkt. Tvangsmulkten må være fastsatt enten samtidig med pålegget eller i forbindelse med fastsettelse av ny frist for oppfyllelse av pålegget. Tvangsmulktens størrelse fastsettes under hensyn til hvor viktig det er at pålegget blir gjennomført og hvilke kostnader det antas å medføre. Tvangsmulkten tilfaller statskassen.

Tvangsmulkten er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om fastsettelse og beregning av tvangsmulkt.

§ 16. Stansing

Oppstår det forhold ved en virksomhet eller eiendom som medfører en overhengende fare for helseskade, skal kommunen stanse hele eller deler av virksomheten eller aktiviteten inntil forholdene er rettet eller faren er over. Stansing kan om nødvendig gjennomføres med bistand fra politiet.

§ 17. Overtredelsesgebyr

Departementet kan i forskrift fastsette at kommunen kan ilegge overtredelsesgebyr overfor den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene i §§ 10 til 14 og § 16. Det samme gjelder ved overtredelse av forskrifter gitt i medhold av §§ 8 og 10 når det er fastsatt i forskriften at overtredelse kan medføre slik sanksjon.

I forskrift etter første ledd kan departementet gi nærmere bestemmelser om hvilke overtredelser nevnt i første ledd som kan medføre overtredelsesgebyr. Videre skal forskriften gi nærmere bestemmelser om utmåling og betaling av gebyret, og det kan gis regler om rente og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyr ikke blir betalt ved forfall. Gebyret tilfaller statskassen.

Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Foretak kan ilegges overtredelsesgebyr i samsvar med første til tredje ledd når overtredelsen er begått av noen som har handlet på vegne av foretaket. Dette gjelder selv om ingen enkeltperson kan ilegges overtredelsesgebyr.

§ 18. Straff

Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder eller begge deler straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer pålegg eller forskrifter gitt i medhold av dette kapittel. Medvirkning straffes på samme måte.

Har overtredelsen ikke medført helseskade eller kun ubetydelig fare for helseskade, skjer offentlig påtale kun etter begjæring fra kommunestyret selv.

§ 19. Klage

Fylkesmannen avgjør klager over vedtak truffet av kommunen eller kommunelegen etter dette kapittel.

Kapittel 4 Fylkeskommunens ansvar**§ 20. Fylkeskommunens ansvar for folkehelsearbeid**

Fylkeskommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler som fylkeskommunen er tillagt. Dette skal skje gjennom regional utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting og tiltak som kan møte fylkets folkehelseutfordringer, jf. § 21 annet ledd.

Fylkeskommunen skal understøtte folkehelsearbeidet i kommunene, blant annet ved å gjøre tilgjengelig opplysninger i henhold til § 21, jf. § 5 første ledd bokstav a. Fylkeskommunen skal være pådriver for og samordne folkehelsearbeidet i fylket, for eksempel gjennom partnerskap.

§ 21. Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i fylket

Fylkeskommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i fylket og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal blant annet baseres på:

- a) opplysninger som statlige helsemyndigheter gjør tilgjengelig etter § 25,
- b) relevant kunnskap fra kommunene, tannhelsetjenesten og andre deler av fylkeskommunens virksomhet med betydning for folkehelsen.

Oversikten skal være skriftlig og identifisere folkehelseutfordringene i fylket, herunder vurdere konsekvenser og årsaksforhold. Fylkeskommunen skal særlig være oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller.

Oversikten over fylkeskommunens folkehelseutfordringer etter annet ledd skal inngå som grunnlag for arbeidet med fylkeskommunens planstrategi. En drøfting av disse utfordringene bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 7–1.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om krav til fylkeskommunens oversikt, herunder om plikt til å gjennomføre befolkningsundersøkelser, og om innholdet i og gjennomføringen av slike undersøkelser i fylket.

Kapittel 5 Statlige myndigheters ansvar**§ 22. Statlige myndigheters ansvar**

Statlige myndigheter skal i sin virksomhet vurdere konsekvenser for befolkningens helse der det er relevant.

§ 23. Fylkesmannens ansvar

Fylkesmannen skal bidra til å iverksette nasjonal politikk på folkehelseområdet og være pådriver for kunnskapsbasert folkehelsearbeid på lokalt og regionalt nivå, blant annet gjennom råd og veiledning til kommuner og fylkeskommuner.

§ 24. Helsedirektoratets ansvar

Helsedirektoratet skal følge med på forhold som påvirker folkehelsen og bidra til å iverksette nasjonal politikk på folkehelseområdet og være en pådriver for kunnskapsbasert folkehelsearbeid, blant annet gjennom utvikling av nasjonale normer og standarder for godt folkehelsearbeid.

Helsedirektoratet skal gi kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn og andre statlige institusjoner, helsepersonell og befolkningen informasjon, råd og veiledning om strategier og tiltak i folkehelsearbeidet. Direktoratet skal videre samarbeide med Nasjonalt folkehelseinstitutt om å gjøre tilgjengelig opplysninger om helsetilstand og påvirkningsfaktorer etter § 25.

§ 25. Nasjonalt folkehelseinstitutts ansvar

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal overvåke utviklingen av folkehelsen, utarbeide oversikt over befolkningens helsetilstand og faktorer som påvirker denne, samt drive forskning på folkehelseområdet.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal gjøre tilgjengelig opplysninger som grunnlag for kommunenes og fylkeskommunenes oversikter etter §§ 5 og 21. Opplysningene skal være basert på statistikk fra sentrale helseregistre, samt annen relevant statistikk. Nasjonalt folkehelseinstitutt skal gi bistand, råd, veiledning og informasjon i den forbindelse.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om opplysninger som skal gjøres tilgjengelig for kommunen og fylkeskommunen.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal i forbindelse med eksponering for helseskadelige miljøfaktorer bistå kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn og andre statlige institusjoner, helsepersonell og befolkningen for å sikre beskyttelse av befolkningens helse.

Kapittel 6 Samarbeid, beredskap, internkontroll, tilsyn mv.**§ 26. Samarbeid mellom kommuner**

Departementet kan pålegge samarbeid mellom kommuner når det anses påkrevet for en forsvarlig løsning av folkehelsearbeidet i kommunene, herunder gi bestemmelser om hvilke oppgaver det skal samarbeides om og fordeling av utgifter.

Dersom forholdene tilsier det, skal kommunen yte bistand til andre kommuner ved ulykker og andre akutte situasjoner. Anmodning om bistand fremmes av den kommunen som har bistandsbehovet. Den kommunen som mottar bistand skal yte kommunen som bidrar med hjelp, kompensasjon for utgifter som pådras, med mindre annet er avtalt eller bestemt i medhold av første ledd.

§ 27. Samfunnsmedisinsk kompetanse

Kommunen skal ha nødvendig samfunnsmedisinsk kompetanse for å ivareta oppgaver etter loven her. Det skal ansettes en eller flere kommuneleger som medisinsk-faglig rådgiver for kommunen for å ivareta blant annet:

- a) samfunnsmedisinsk rådgivning i kommunens folkehelsearbeid, jf. §§ 4 til 7, herunder epidemiologiske analyser, jf. § 5 annet ledd,
- b) hastekompetanse på kommunens vegne i saker innen miljørettet helsevern, smittevern og helsemessig beredskap og
- c) andre oppgaver delegert fra kommunestyret.

Kommunene kan samarbeide med andre kommuner om ansettelse av kommunelege.

§ 28. Beredskap

Kommunen, fylkeskommunen, fylkesmannen, Helsedirektoratet og Nasjonalt folkehelseinstitutt har ansvar for nødvendige beredskapsforberedelser og for tiltak i beredskapssituasjoner, jf. helseberedskapsloven § 2–1.

Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for sine oppgaver etter denne lovens kapittel 3, i samsvar med helseberedskapsloven. Helseberedskapsplanen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kommunens beredskap innen miljørettet helsevern, og om meldeplikt for kommuner, helseforetak og helsepersonell til Nasjonalt folkehelseinstitutt om miljøhendelser eller mistanke om utbrudd av sykdom relatert til eksponering for helseskadelige miljøfaktorer. I forskrift kan videre gis nærmere bestemmelser om oppgaver for og ansvarsfordeling mellom kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter for å sikre beskyttelse av befolkningens helse.

§ 29. Gjennomføring av avtaler med fremmede stater og internasjonale organisasjoner

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser for gjennomføring av avtaler på folkehelseområdet med fremmede stater og internasjonale organisasjoner.

Forskrift etter første ledd kan gi bestemmelser om gjennomføring av Verdens helseorganisasjons internasjonale helsereglement (IHR), herunder om etablering av IHR-registre. IHR-registre kan inneholde helseopplysninger i avidentifisert eller i personidentifiserbar form, uten samtykke fra de registrerte. Det kan gis bestemmelser om plikt for helsepersonell, offentlige tjenestemenn og private til å melde eller varsle helseopplysninger til IHR-registre. Videre behandling av opplysninger i IHR-registre skal være i tråd med bestemmelsene i helseregisterloven.

Forskrift etter første ledd kan gi bestemmelser om iverksetting av midlertidige og stående tiltak fra Verdens helseorganisasjon.

§ 30. Internkontroll

Kommunen og fylkeskommunen skal føre internkontroll for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av loven her overholdes.

Kommunenes tilsyn med virksomhet og eiendom i henhold til § 9 skal dokumenteres særskilt, herunder uavhengighet og likebehandling i tilsynet.

§ 31. Statlig tilsyn med lov om folkehelsearbeid

Fylkesmannen skal føre tilsyn med lovligheten av kommunens og fylkeskommunens oppfyllelse av plikter pålagt i eller i medhold av §§ 4 til 9, 20, 21 og 27 til 30 i loven her.

Reglene i kommuneloven kapittel 10 A gjelder for tilsynsvirksomheten etter første ledd.

§ 32. Overordnet faglig tilsyn

Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsyn med loven her i henhold til § 31, og skal utøve myndighet i samsvar med det som er bestemt i lov og forskrift.

§ 33. Videreføring av forskrifter

Forskrifter gitt eller videreført i medhold av lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene kapittel 4a og § 7–9 gjelder også etter at loven her har trådt i kraft.

§ 34. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.

§ 35. Endringer i andre lover

Fra det tidspunkt loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 19. juni 2009 nr. 65 om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet oppheves.
2. I lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakkskader gjøres følgende endringer:

§ 13 annet ledd skal lyde:

Reglene vedrørende kommunestyrets og Arbeidstilsynets virksomhet som tilsynsorgan etter henholdsvis folkehelseloven kapittel 3 og arbeidsmiljøloven § 18–4 til 18–8 får tilsvarende anvendelse ved tilsyn etter paragrafen her.

3. I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjøres følgende endringer:

§ 2–2 åttende ledd skal lyde:

Når det er nødvendig for iverksetting av tiltak eller for oversikt og kontroll i forbindelse med smittsomme sykdommer, kan kommunelegen, fylkesmannen, Helsetilsynet i fylket, Helsedirektoratet, Statens helsetilsyn og Nasjonalt folkehelseinstitutt kreve opplysninger fra offentlige kilder eller privat helse- og omsorgstjeneste uten hinder av lovbestemt taushetsplikt. Helsedirektoratet og Nasjonalt folkehelseinstitutt kan i en smittesituasjon behandle opplysninger samlet inn etter dette ledd i utbrudsregistre. Behandling av opplysninger skal være i tråd med bestemmelsene i helseregisterloven.

§ 4–10 første til tredje ledd skal lyde:

Tjenestemenn ved politiet, skipskontrollen, losvesenet, tollvesenet og havnevesenet, på flyplasser og ansatte i Mattilsynet plikter å ha særlig oppmerksomhet rettet mot smittsomme sykdommer. De plikter å bistå med gjennomføringen og overholdelsen av de bestemmelser som er gitt i denne loven eller helse- og omsorgstjenesteloven, eller i medhold av disse lovene.

Tjenestemenn etter første ledd skal uten hinder av lovbestemt taushetsplikt underrette kommunelegen når de har en sterk mistanke om en allmennfarlig smittsom sykdom eller oppdager et tilfelle av en slik sykdom. Det samme gjelder når de blir oppmerksom på forhold som kan medføre en nærliggende fare for overføring av en slik sykdom og det åpenbart er nødvendig med hjelp eller tiltak fra helse- og omsorgstjenesten. Hvis kommunelegen ikke er til stede, skal tjenestemennene underrette fylkesmannen.

§ 4–10 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Mattilsynet skal straks underrette kommunelegen eller fylkesmannen ved mistanke om eller tilfelle av smittsom dyresykdom som kan utgjøre en fare for mennesker eller ved mistanke om smittsom sykdom som formidles til mennesker via næringsmidler.

§ 4–10 femte ledd blir nytt fjerde ledd og sjette ledd blir nytt femte ledd.

4. I lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

§ 1–3 første ledd skal lyde:

Denne lov gjelder for:

- a) den offentlige helse- og omsorgstjeneste og kommunens folkehelsearbeid etter folkehelseloven kapittel 2 og 3,
- b) private som i henhold til lov eller avtale tilbyr helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester til befolkningen,
- c) private som uten formell tilknytning til kommune, fylkeskommune, regionalt helseforetak eller staten tilbyr helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester,
- d) Mattilsynet,
- e) offentlige næringsmiddellaboratorier,
- f) private næringsmiddellaboratorier,
- g) vannverk
- h) apotek, grossister og tilvirkere av legemidler.

24. juni. Lov nr. 30 2011

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

Prop.91 L (2010–2011), Innst.424 L (2010–2011), Lovvedtak 63 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 17. juni 2011. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene.
- 2 Lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven).

Endringer i følgende lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere.
- 3 Lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp.
- 4 Lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten.
- 5 Lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten.

- 6 Lov 17. februar 1989 nr. 2 om bidragsforskort (forskotteringsloven).
- 7 Lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven).
- 8 Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven).
- 9 Lov 25. september 1992 nr. 107 om lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- 10 Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer.
- 11 Lov 15. desember 1995 nr. 74 om forbud mot kjønnslemlestelse.
- 12 Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 13 Lov 19. juni 1997 nr. 62 om familievernkontorer.
- 14 Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 15 Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven).
- 16 Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven).
- 17 Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven).
- 18 Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven).
- 19 Lov 2. juni 2000 nr. 39 om apotek (apotekloven).
- 20 Lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap.
- 21 Lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven).
- 22 Lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven).
- 23 Lov 15. juni 2001 nr. 53 om erstatning ved pasientskader mv. (pasientskadeloven).
- 24 Lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. (helseforetaksloven).
- 25 Lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp (forbrukerkjøpsloven).
- 26 Lov 21. februar 2003 nr. 12 om behandlingsbiobanker (behandlingsbiobankloven).
- 27 Lov 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv.
- 28 Lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).
- 29 Lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).
- 30 Lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.
- 31 Lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven).
- 32 Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven).
- 33 Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven).
- 34 Lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven).
- 35 Lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).
- 36 Lov 20. juni 2008 nr. 42 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven).
- 37 Lov 20. juni 2008 nr. 44 om medisinsk og helsefaglig forskning (helseforskningsloven).
- 38 Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).
- 39 Lov 19. juni 2009 nr. 44 om kommunale krisesenter tilbud (krisesenterlova).
- 40 Lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).
- 41 Lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål (vergemålsloven).

I

Kapittel 1 Formål og virkeområde

§ 1–1. Lovens formål

Lovens formål er særlig å:

1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og
7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

§ 1–2. Lovens virkeområde

Loven gjelder for helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes i riket av kommunen eller private som har avtale med kommunen, når ikke annet følger av loven her.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som er helse- og omsorgstjenester etter loven her.

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen, og kan fastsette særlige regler av hensyn til stedlige forhold. Kongen kan bestemme om og i hvilken utstrekning bestemmelser gitt i loven her skal gjelde på norske skip i utenriksfart, i norske sivile luftfartøyer i internasjonal trafikk og på installasjoner og fartøyer i arbeid på den norske kontinentalsokkelen.

Kapittel 2 Forholdet til andre lover

§ 2–1. Forholdet til helsepersonelloven

Helsepersonelloven gjelder tilsvarende for personell som yter helse- og omsorgstjenester etter loven her. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder om at enkelte bestemmelser i helsepersonelloven ikke skal gjelde for personell som yter bestemte tjenester etter loven her.

§ 2–2. Forholdet til forvaltningsloven

Forvaltningsloven gjelder for kommunenes virksomhet med de særlige bestemmelser som følger av loven her og av pasient- og brukerrettighetsloven.

Kapittel 3 Kommunenes ansvar for helse- og omsorgstjenester**§ 3–1. Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester**

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens ansvar etter første ledd innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om pliktens innhold.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune.

Tjenester som nevnt i første ledd, kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere. Avtalene kan ikke overdras.

§ 3–2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

For å oppfylle ansvaret etter § 3–1 skal kommunen blant annet tilby følgende:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
 - a. helsetjeneste i skoler og
 - b. helsestasjonstjeneste
2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
 - a. legevakt,
 - b. heldøgns medisinsk akuttberedskap og
 - c. medisinsk nødmeldetjeneste
4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
 - a. helsetjenester i hjemmet,
 - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt,
 - c. plass i institusjon, herunder sykehjem og
 - d. avlastningstiltak.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om krav til innhold i tjenestene etter bestemmelsen her, herunder bestemmelser om kompetansekrav for ulike typer tjenester.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om fastlegeordningen, herunder om kvalitets- og funksjonskrav og om adgangen til suspensjon av fastlegeordningen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om privat helse- og omsorgsvirksomhet i kommunen, herunder om kvalitets- og funksjonskrav. Dette gjelder også private tjenesteytere som ikke har avtale med kommunen.

§ 3–3. Helsefremmende og forebyggende arbeid

Kommunen skal ved ytelse av helse- og omsorgstjenester fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Dette skal blant annet skje ved opplysning, råd og veiledning.

Helse- og omsorgstjenestene skal bidra i kommunens folkehelsearbeid, herunder til oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer etter folkehelseloven § 5.

Helse- og omsorgstjenesten skal arbeide for at det blir satt i verk velferds- og aktivitetstiltak for barn, eldre og funksjonshemmede og andre som har behov for det.

§ 3–4. Kommunens plikt til samhandling og samarbeid

Kommunens ansvar etter § 3–1 første ledd innebærer plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere der dette er nødvendig for å tilby tjenester omfattet av loven her.

Kommunen skal samarbeide med fylkeskommune, regionalt helseforetak og stat, slik at helse- og omsorgstjenesten i landet best mulig kan virke som en enhet.

§ 3–5. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp

Kommunen skal straks tilby eller yte helse- og omsorgstjenester til den enkelte når det må antas at den hjelp kommunen kan gi er påtrengende nødvendig. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp etter første punktum gjelder undersøkelse, behandling eller annen hjelp som det er forsvarlig at kommunen yter.

Plikten til å yte øyeblikkelig hjelp etter første ledd inntreffer ikke dersom kommunen vet at nødvendig hjelp vil bli gitt av andre som etter forholdene er nærmere til å gi den i tide.

Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til.

Kongen i statsråd kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om innholdet i plikten etter første til tredje ledd, herunder hvilke pasient- og brukergrupper som skal omfattes av tilbudet.

§ 3–6. Omsorgslønn

Kommunen skal ha tilbud om omsorgslønn til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.

§ 3–7. Boliger til vanskeligstilte

Kommunen skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker.

§ 3–8. Brukerstyrt personlig assistanse

Kommunen skal ha tilbud om personlig assistanse etter § 3–2 første ledd nr. 6 bokstav b, i form av praktisk bistand og opplæring, organisert som brukerstyrt personlig assistanse.

§ 3–9. Helse- og omsorgstjenester for innsatte i fengsler i kriminalomsorgen

I de kommunene hvor det ligger fengsler i kriminalomsorgen skal kommunen ha tilbud om helse- og omsorgstjenester for de innsatte.

§ 3–10. Pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner

Kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Kommunen skal sørge for at virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester omfattet av loven her, etablerer systemer for innhenting av pasienters og brukeres erfaringer og synspunkter.

Helse- og omsorgstjenesten skal legge til rette for samarbeid med brukergruppenes organisasjoner og med frivillige organisasjoner som arbeider med de samme oppgaver som helse- og omsorgstjenesten.

Kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, jf. sameloven § 3–1 nr. 1, skal i tillegg til det som fremgår av første og andre ledd, sørge for at samiske pasienters eller brukeres behov for tilrettelagte tjenester blir vektlagt ved utforming av tjenesten. Dette gjelder også den enkeltes utvidede rett til bruk av samisk språk i helse- og omsorgstjenesten etter sameloven § 3–5.

Kapittel 4 Krav til forsvarlighet, pasientsikkerhet og kvalitet

§ 4–1. Forsvarlighet

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- a. den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud,
- b. den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud,
- c. helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter og
- d. tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kommunens plikt etter første ledd bokstav d.

§ 4–2. Kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

Enhver som yter helse- og omsorgstjeneste etter loven her skal sørge for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om plikten etter første ledd, herunder krav til politisk behandling av kvalitetskrav i kommunestyret eller annet folkevalgt organ.

Kapittel 5 Særlige plikter og oppgaver

§ 5–1. Transport av behandlingspersonell

For å oppfylle ansvaret etter § 3–1 første ledd skal kommunen sørge for transport av behandlingspersonell til pasienter som på grunn av sin helsetilstand ikke kan møte frem på behandlingsstedet.

§ 5–2. Beredskapsarbeid

Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for sin helse- og omsorgstjeneste i samsvar med helseberedskapsloven. Planen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner.

§ 5–3. Plikt til bistand ved ulykker og andre akutte situasjoner

Ved ulykker og andre akutte situasjoner som forårsaker ekstraordinær pågang av pasienter, kan kommunen pålegge personell som i kommunen utfører oppgaver etter loven her, å utføre nærmere tilvist arbeid.

Dersom forholdene tilsier det, skal kommunen yte bistand til andre kommuner ved ulykker og andre akutte situasjoner. Anmodning om bistand fremmes av den kommunen som har bistandsbehovet.

Den kommunen som mottar bistand etter andre ledd, skal yte kommunen som bidrar med hjelp, kompensasjon for utgifter som pådras, med mindre noe annet er avtalt.

§ 5-4. Politiattest

Kommunen eller annen arbeidsgiver som yter tjenester etter loven her, skal ved tilbud om stilling eller oppdrag, kreve politiattest fra personell som skal yte helse- og omsorgstjenester til barn eller personer med utviklingshemning. Plikten omfatter ikke personell som bare sporadisk yter slike tjenester og som i alminnelighet ikke vil være alene med barn eller personer med utviklingshemning.

Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt, ilagt forelegg eller er dømt for brudd på straffeloven §§ 192 til 197, 199, 200 andre ledd, 201 bokstav c, 203 eller 204 a. Attesten skal være uttømmende og ikke eldre enn tre måneder.

Den som er ilagt forelegg eller dømt for overtredelse som nevnt i andre ledd, er utelukket fra å utføre arbeid eller oppgaver som omhandlet i første ledd.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kravet om politiattest.

§ 5-5. Kommunelege – medisinskfaglig rådgivning

Kommunen skal ha en eller flere kommuneleger som skal utføre de oppgaver kommunelegen er tillagt i lov eller instruks. Kommunen kan samarbeide med andre kommuner om ansettelse av kommunelege. Kommunelegen plikter på anmodning fra departementet å delta i lokal redningssentral.

Kommunelegen skal være medisinskfaglig rådgiver for kommunen.

§ 5-6. Sprøyterom

Sprøyteromsordninger etablert i medhold av sprøyteromsloven er å anse som en kommunal helse- og omsorgstjeneste. Kommunen avgjør om den vil etablere en sprøyteromsordning. Kommunen kan ikke inngå avtale med private om drift av sprøyteromsordning.

§ 5-7. Registrering av meldinger

Kommunen skal motta og registrere meldinger om helsepersonell i kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilke opplysninger som skal gis, når disse skal gis og hvordan de skal registreres og formidles videre til et sentralt register.

§ 5-8. Meldingsplikt til kommuneadministrasjonen

Kommunen kan pålegge personell som yter tjenester etter denne lov å gi opplysninger til bruk for planlegging, styring og utvikling av den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Utlevering av taushetsbelagte opplysninger etter første punktum kan bare skje etter samtykke fra den opplysningene angår, hvis ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov.

Pålegg etter denne bestemmelsen skal være saklig begrunnet og ikke omfatte flere opplysninger enn det som er nødvendig av hensyn til formålet.

§ 5-9. Opplysningsplikt til Statens helsetilsyn og Fylkesmannen

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid som omfattes av denne loven, skal på anmodning gi Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen opplysninger som tilsynsorganet finner nødvendige for å kunne utføre sine oppgaver i medhold av lov, forskrift eller instruks. Den som skal gi opplysninger etter første punktum, skal også gi Statens helsetilsyn og Fylkesmannen adgang til virksomheten.

Den som skal gi opplysninger etter første ledd, eller som ønsker å gi opplysninger til Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen av eget tiltak, kan gjøre det uten hinder av taushetsplikt, dersom det antas å være nødvendig for å fremme tilsynsorganets oppgaver etter lov, forskrift eller instruks.

Opplysninger som er gitt Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen i henhold til denne bestemmelsen, kan uten hinder av taushetsplikten forelegges sakkyndige til uttalelse eller departementet til orientering.

§ 5-10. Journal- og informasjonssystemer

Kommunen og virksomhet som har avtale med kommunen om å yte helse- og omsorgstjenester, skal sørge for at journal- og informasjonssystemene i virksomheten er forsvarlige. De skal ta hensyn til behovet for effektiv elektronisk samhandling ved anskaffelse og videreutvikling av sine journal- og informasjonssystemer.

Kapittel 6 Samarbeid mellom kommuner og regionale helseforetak mv.

§ 6-1. Plikt til å inngå samarbeidsavtale

Kommunestyret selv skal inngå samarbeidsavtale med det regionale helseforetaket i helseregionen eller med helseforetak som det regionale helseforetaket bestemmer. Kommunen kan inngå avtale alene eller sammen med andre kommuner.

Samarbeidet skal ha som målsetting å bidra til at pasienter og brukere mottar et helhetlig tilbud om helse- og omsorgstjenester.

Pasient- og brukererfaringer skal inngå i vurderingsgrunnlaget ved utarbeidelsen av avtalen. Pasient- og brukerorganisasjoner skal medvirke i forbindelse med utarbeidelse av avtalene.

§ 6-2. *Krav til avtalens innhold*

Avtalen skal som et minimum omfatte:

1. enighet om hvilke helse- og omsorgsoppgaver forvaltningsnivåene er pålagt ansvaret for og en felles oppfatning av hvilke tiltak partene til enhver tid skal utføre,
2. retningslinjer for samarbeid i tilknytning til innleggelse, utskrivning, habilitering, rehabilitering og lærings- og mestringstilbud for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter med behov for koordinerte tjenester,
3. retningslinjer for innleggelse i sykehus,
4. beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikk hjelp etter § 3-5 tredje ledd,
5. retningslinjer for samarbeid om utskrivningsklare pasienter som antas å ha behov for kommunale tjenester etter utskrivning fra institusjon,
6. retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering,
7. samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid,
8. samarbeid om jordmortjenester,
9. samarbeid om IKT-løsninger lokalt,
10. samarbeid om forebygging og
11. omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden.

Når det avtales samarbeidstiltak, må avtalen klargjøre ansvarsforholdene, herunder må arbeidsgiveransvaret avklares. Videre må det avtales hvordan samarbeidstiltaket skal organiseres og finansieres.

§ 6-3. *Frist for inngåelse av avtale*

Departementet kan fastsette en frist for når avtale som nevnt i § 6-1 skal være inngått. Det kan settes ulik frist for de forskjellige kravene etter § 6-2.

§ 6-4. *Innsending av avtaler til Helsedirektoratet*

De regionale helseforetakene skal sende avtaler som nevnt i § 6-1 til Helsedirektoratet innen en måned etter at de er inngått, og senest en måned etter utgangen av frist fastsatt med hjemmel i § 6-3.

§ 6-5. *Endring og oppsigelse av avtaler*

Avtalepartene skal årlig gjennomgå avtalen med sikte på nødvendige oppdateringer eller utvidelser.

Avtalen kan sies opp med ett års frist. Når en av partene sier opp avtalen, skal det regionale helseforetaket varsle Helsedirektoratet.

§ 6-6. *Samarbeid mellom kommuner*

Departementet kan pålegge samarbeid mellom kommuner når det anses påkrevd for en forsvarlig løsning av oppgaver innen kommunenes helse- og omsorgstjeneste, herunder gi bestemmelser om hvilke oppgaver det skal samarbeides om og fordeling av utgifter.

Kapittel 7 Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet**§ 7-1. *Individuell plan***

Kommunen skal utarbeide en individuell plan for pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester etter loven her. Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den enkelte.

Dersom en pasient eller bruker har behov for tilbud både etter loven her og spesialisthelsetjenesteloven eller psykisk helsevernloven, skal kommunen sørge for at det blir utarbeidet en individuell plan, og at planarbeidet koordineres.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilke pasient- og brukergrupper plikten omfatter, og stille krav til planens innhold.

§ 7-2. *Koordinator*

For pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester etter loven her, skal kommunen tilby koordinator. Koordinatoren skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient eller bruker, samt sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilken kompetanse og hvilke oppgaver koordinatoren skal ha.

§ 7-3. *Koordinerende enhet*

Kommunen skal ha en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet. Denne enheten skal ha overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan, og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator etter §§ 7-1 og 7-2.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilket ansvar den koordinerende enheten skal ha.

Kapittel 8 Undervisning, praktisk opplæring, utdanning og forskning

§ 8-1. Undervisning og praktisk opplæring

Enhver kommune plikter å medvirke til undervisning og praktisk opplæring av helsepersonell, herunder videre- og etterutdanning.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kommunens medvirkning til undervisning og praktisk opplæring.

§ 8-2. Videre- og etterutdanning

Kommunen skal sørge for at egne ansatte som utfører tjeneste eller arbeid etter loven her, får påkrevd videre- og etterutdanning.

Kommunen skal medvirke til at personell som utfører tjeneste eller arbeid etter loven her i privat virksomhet som har avtale med kommunen, får adgang til nødvendig videre- og etterutdanning.

Personell som utfører tjeneste eller arbeid etter loven her, plikter å ta del i videre- og etterutdanning som er nødvendig for å holde faglige kvalifikasjoner ved like.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om videre- og etterutdanningen.

§ 8-3. Forskning

Kommunen skal medvirke til og tilrettelegge for forskning for den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Kapittel 9 Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning

§ 9-1. Formål

Formålet med reglene i dette kapitlet er å hindre at personer med psykisk utviklingshemning utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade og forebygge og begrense bruk av tvang og makt.

Tjenestetilbudet skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet, og så langt som mulig i overensstemmelse med brukerens eller pasientens selvbestemmelsesrett.

Ingen skal behandles på en nedverdiggende eller krenkende måte.

§ 9-2. Virkeområde

Reglene i kapitlet her gjelder bruk av tvang og makt som ledd i tjenester etter § 3-2 nr. 6 bokstavene a til d til personer med psykisk utviklingshemning.

Som bruk av tvang eller makt etter reglene i kapitlet her regnes tiltak som brukeren eller pasienten motsetter seg, eller tiltak som er så inngripende at de uansett motstand må regnes som bruk av tvang eller makt. Bruk av inngripende varslingsystemer med tekniske innretninger skal alltid regnes som bruk av tvang eller makt etter reglene i kapitlet her. Alminnelige oppfordringer og ledelse med hånden eller andre fysiske påvirkninger av liknende art anses ikke som bruk av tvang eller makt.

§ 9-3. Rett til medvirkning og informasjon

Tjenestetilbudet skal så langt som mulig tilrettelegges og gjennomføres i samarbeid med brukeren eller pasienten.

Brukeren, pasienten, pårørende, verge eller hjelpeverge, skal høres før det treffes vedtak om bruk av tvang og makt etter reglene i kapitlet her og gis informasjon om adgangen til å uttale seg i saker som skal overprøves, klageadgang og adgangen til å bringe vedtaket inn for tilsynsmyndighet og tingretten.

Dersom verge eller hjelpeverge ikke allerede er oppnevnt der kommunen anser det aktuelt å fatte vedtak om bruk av tvang og makt etter reglene i kapitlet her, skal hjelpeverge oppnevnes. Kommunen skal begjære oppnevning av hjelpeverge dersom ikke oppnevning er begjært av andre som kan fremsette slik begjæring, jf. vergemålsloven § 90 a. Opplysninger om personlige forhold som hjelpevergen mottar, kan bare gis videre dersom det er nødvendig for å utføre hjelpevergeoppdraget.

Som pårørende regnes den som er definert som pårørende i pasient- og brukerrettighetsloven § 1-3 bokstav b.

§ 9-4. Krav til forebygging

Kommunen plikter å sørge for at forholdene legges til rette for minst mulig bruk av tvang og makt. I tillegg til å tilrettelegge tjenestetilbudet i overensstemmelse med reglene i § 9-1 andre ledd, jf. også § 9-5 første ledd, plikter kommunen å gi nødvendig opplæring etter § 8-1, herunder faglig veiledning og oppfølging i gjennomføring av tiltak etter kapitlet her.

§ 9-5. Vilkår for bruk av tvang og makt

Andre løsninger enn bruk av tvang eller makt skal være prøvd før tiltak etter kapitlet her settes i verk. Kravet kan bare fravikes i særlige tilfeller, og det skal i så fall gis en begrunnelse.

Tvang og makt kan bare brukes når det er faglig og etisk forsvarlig. I vurderingen skal det legges særlig vekt på hvor inngripende tiltaket er for den enkelte bruker eller pasient. Tiltakene må ikke gå lenger enn det som er nødvendig for formålet, og må stå i forhold til det formålet som skal ivaretas. Tvang og makt kan bare brukes for å hindre eller begrense vesentlig skade.

Det kan anvendes tvang og makt i følgende tilfeller:

- a. skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner

- b. planlagte skadeavvergende tiltak i gjentatte nødssituasjoner
- c. tiltak for å dekke brukerens eller pasientens grunnleggende behov for mat og drikke, påkledning, hvile, søvn, hygiene og personlig trygghet, herunder opplærings- og treningstiltak.

§ 9-6. Særlige grenser for bruk av enkelte tiltak

Mekaniske tvangsmidler som hindrer brukerens eller pasientens bevegelsesfrihet, herunder belter, remmer, skadeforebyggende spesialklær og liknende kan bare brukes for å gi nødvendig støtte for fysiske funksjonshemninger, for å hindre fall og for å hindre at brukeren eller pasienten skader seg selv. I alle tilfeller må vilkårene i § 9-5 være oppfylt.

Dersom en nødssituasjon etter § 9-5 tredje ledd bokstavene a og b gjør det nødvendig å skjerme brukeren eller pasienten fra andre personer, skal skjermingen foregå i et ordinært beboelsesrom med ulåst dør. Sikkerhetsmessige hensyn kan unntaksvis tilsi at døren låses. Vedkommende skal i alle tilfeller holdes under oppsyn, og skjermingen skal avbrytes straks situasjonen er brakt under kontroll.

Det er ikke tillatt med opplærings- og treningstiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav c som påfører brukeren eller pasienten smerte eller psykisk eller fysisk skade, herunder all form for fysisk refselse, eller som innebærer betydelig fysiske og psykiske anstrengelser for brukeren eller pasienten eller medfører fysisk isolering.

§ 9-7. Kommunens saksbehandling

Beslutning om bruk av tvang og makt etter § 9-5 tredje ledd bokstav a treffes av den som har det daglige ansvaret for tjenesten, eller – dersom det ikke er tid til dette – av tjenesteyteren. Beslutningen skal nedtegnes straks etter at tiltaket er gjennomført. Reglene i tredje ledd bokstavene a til e og bokstav i om hva som skal nedtegnes, gjelder tilsvarende. Det skal straks sendes melding om beslutningen til den faglig ansvarlige for tjenesten, Fylkesmannen, verge eller hjelpeverge og pårørende, eller på den måten Fylkesmannen beslutter. Meldingen skal opplyse om adgangen til å klage etter § 9-11 første ledd.

Vedtak i medhold av § 9-5 tredje ledd bokstav b og c treffes av den som har det overordnede faglige ansvaret for tjenesten. Vedtak kan treffes for inntil tolv måneder om gangen. Spesialisthelsetjenesten skal bistå ved utformingen av tiltakene.

Vedtaket skal settes opp skriftlig og inneholde:

- a. brukerens eller pasientens navn og tid og sted for vedtaket,
- b. beskrivelse av brukerens eller pasientens situasjon og en faglig vurdering av denne,
- c. beskrivelse av de tiltakene som skal settes i verk og den faglige begrunnelsen for disse,
- d. fastsettelse av tidsramme for tiltakene,
- e. bekreftelse på at vilkårene i kapitlet er oppfylt, herunder begrunnelse etter § 9-5 første ledd annet punktum,
- f. opplysning om hvilken holdning brukeren eller pasienten og dennes representant har til tiltaket,
- g. angivelse av faglig ansvarlig for gjennomføringen av tiltaket,
- h. opplysning om Fylkesmannens overprøvningsmyndighet og adgang til å uttale seg i saker som skal overprøves etter § 9-8, og
- i. opplysning om tilsynsmyndighet.

Vedtaket skal sendes Fylkesmannen til overprøving etter § 9-8. Vedtaket skal samtidig sendes spesialisthelsetjenesten, verge eller hjelpeverge og pårørende som kan avgi uttalelse til Fylkesmannen. Frist for å avgi slik uttalelse er en uke fra vedtaket er mottatt. Vedtaket kan ikke iverksettes før det er godkjent av Fylkesmannen. Dersom vedtaket er påklaget etter § 9-11 andre ledd, kan vedtaket ikke iverksettes før fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker har godkjent vedtaket.

§ 9-8. Fylkesmannens overprøving

Fylkesmannen skal overprøve vedtak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b og c, jf. § 9-7 fjerde ledd. Fylkesmannen skal prøve alle sider av saken.

Fylkesmannen skal gi vergen eller hjelpevergen og pårørende opplysning om klageadgangen etter § 9-11 andre ledd.

§ 9-9. Krav til gjennomføring og evaluering

Spesialisthelsetjenesten skal bistå ved gjennomføringen av tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b og c.

Brukeren eller pasienten har rett til kvalifisert personale ved gjennomføringen av tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b og c. Ved gjennomføringen av disse tiltakene skal det være to tjenesteytere til stede dersom dette ikke er til ugunst for brukeren eller pasienten.

Når tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b gjennomføres, skal den ene av de to tjenesteyterne minst ha bestått utdanning i helse-, sosial- eller pedagogiske fag på høghskolenivå. Når tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav c gjennomføres, skal den ene av de to tjenesteyterne minst ha bestått avsluttende eksamen i studieretning for helse- og sosialfag i videregående opplæring. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra utdanningskravet.

Tiltaket skal vurderes kontinuerlig, og avbrytes straks, dersom vilkårene for vedtaket ikke lenger er til stede eller det viser seg ikke å ha de forutsatte konsekvenser eller å ha uforutsette, negative virkninger.

§ 9-10. Plikt til å føre journal

Reglene i helsepersonelloven kapittel 8 om dokumentasjonsplikt og forskrift om pasientjournal gjelder.

§ 9–11. Klage

Beslutning etter § 9–5 tredje ledd bokstav a kan påklages av brukeren eller pasienten, verge eller hjelpeverge og pårørende til Fylkesmannen. Fylkesmannen skal prøve alle sider av saken.

Vedtak etter § 9–5 tredje ledd bokstavene b og c som er overprøvd av Fylkesmannen etter § 9–8, kan påklages av brukeren eller pasienten, vergen eller hjelpevergen og pårørende, til fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. Klageadgangen gjelder også hvis Fylkesmannen har nektet å godkjenne kommunens vedtak, forutsatt at kommunen fortsatt ønsker å gjennomføre tiltaket. Fylkesnemnda skal prøve alle sider av saken.

Det kan oppnevnes et eget utvalg av fagkyndige for saker som etter reglene i dette kapitlet skal behandles av fylkesnemnda. Forhandlingsmøte for saker etter denne bestemmelsen, skal holdes snarest og hvis mulig innen to uker etter at fylkesnemnda mottok saken, jf. barnevernloven § 7–14. For øvrig gjelder reglene i barnevernloven §§ 7–1 til 7–8 og §§ 7–11 til 7–21. Kongen kan gi forskrift om at disse reglene skal gjelde helt eller delvis.

Klagesaken skal forberedes av Fylkesmannen etter bestemmelsene i forvaltningsloven § 33 første til fjerde ledd. Fylkesmannen skal redegjøre for de omstendigheter som ligger til grunn for vedtaket. De skriftlige uttalelser og forklaringer som vedtaket bygger på, skal vedlegges. Det skal opplyses om hvilke personer som skal gi forklaring for fylkesnemnda.

Klagefristen er tre uker fra vedtaket eller melding om beslutning er kommet frem til den som har klagerett etter første og andre ledd.

§ 9–12. Overprøving i tingretten

Vedtak i klagesak etter § 9–11 andre ledd kan bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36. Søksmålsadgangen gjelder ikke hvis fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker har nektet å godkjenne kommunens vedtak.

Saksøker er den som tvangsinngrepet er rettet mot. Saksøker kan reise sak på egen hånd dersom vedkommende har evne til å forstå hva saken gjelder. Søksmål kan også reises av pårørende, verge eller hjelpeverge. Om adgangen for et barn til å reise søksmål gjelder pasient- og brukerrettighetsloven § 6–5.

Fristen til å reise søksmål er to måneder fra den dag den som har rett til å reise søksmål, fikk melding om vedtaket.

§ 9–13. Spesialisthelsetjenesten

Reglene i dette kapitlet gjelder tilsvarende for spesialisthelsetjenesten når den deltar i tiltak etter kommunale vedtak etter § 9–7.

Som ledd i spesialisthelsetjenestens utførelse av oppgaver etter §§ 9–7 og 9–9, kan det treffes vedtak om bruk av tvang og makt i medhold av reglene i dette kapitlet. Saksbehandlingsreglene i dette kapitlet gjelder så langt de passer.

Regionalt helseforetak plikter å sørge for at spesialisthelsetjenesten har den kompetansen og bemanningen som er nødvendig for å yte forsvarlig bistand til kommunene ved tiltak etter reglene i dette kapitlet.

§ 9–14. Forskrift

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av reglene i dette kapitlet.

Kapittel 10 Tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige**§ 10–1. Kommunens plikt til å vurdere bruk av tvang etter melding fra pårørende**

Kommunene skal ved melding fra pårørende om omfattende rusmiddelmisbruk foreta de nødvendige undersøkelser i saken, og vurdere om det skal fremmes sak etter §§ 10–2 eller 10–3. Når saken er utredet, skal den pårørende ha tilbakemelding om dette.

En persons pårørende etter første ledd er den som er definert som pårørende i pasient- og brukerrettighetsloven § 1–3 bokstav b.

§ 10–2. Tilbakehold i institusjon uten eget samtykke

Dersom noen utsetter sin fysiske eller psykiske helse for fare ved omfattende og vedvarende misbruk, og dersom hjelpetiltak ikke er tilstrekkelig, kan det vedtas at vedkommende uten eget samtykke kan tas inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–1 a andre ledd, for undersøkelse og tilrettelegging av behandling, og holdes tilbake der i opptil tre måneder.

Vedtak etter første ledd skal treffes av fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. Fylkesnemnda skal samtidig ta stilling til om det skal være adgang til å ta urinprøver av pasienten under institusjonsoppholdet.

Fylkesnemndas vedtak etter første ledd kan bare settes i verk dersom institusjonen faglig og materielt er i stand til å tilby vedkommende tilfredsstillende hjelp sett i forhold til formålet med inntaket i institusjonen. Kommunen kan la være å sette et vedtak i verk om forholdene tilsier det. Er vedtaket ikke satt i verk innen seks uker, faller det bort.

Et midlertidig vedtak etter første ledd kan treffes av kommunen dersom de interesser bestemmelsen skal ivareta kan bli vesentlig skadelidende dersom vedtak ikke treffes og gjennomføres straks. For øvrig gjelder reglene i barnevernloven §§ 7–22 og 7–23.

Er det truffet midlertidig vedtak, skal et forslag til endelig vedtak sendes fylkesnemnda innen to uker. Dersom saken ikke er sendt til fylkesnemnda innen denne fristen, faller vedtaket bort.

§ 10-3. Tilbakeholdelse av gravide rusmiddelavhengige

Det kan vedtas at en gravid rusmiddelavhengig uten eget samtykke skal tas inn på institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a andre ledd, og holdes tilbake der i hele svangerskapet dersom misbruket er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, og dersom hjelpetiltak ikke er tilstrekkelig. Fylkesnemnda skal samtidig ta stilling til om det skal være adgang til å ta urinprøver av den gravide under institusjonsoppholdet.

Inntakets formål er å hindre eller begrense sannsynligheten for at barnet påføres skade. Under oppholdet skal det legges vekt på at kvinnen tilbys tilfredsstillende hjelp for sitt rusmiddelmisbruk og for å bli i stand til å ta vare på barnet.

Kommunen skal, i samråd med institusjonen, minst hver tredje måned vurdere om det fortsatt er grunnlag for tilbakeholdelse. Tilbakeholdelsen kan bare fortsette dersom kommunen treffer avgjørelse om det innen denne fristen.

Kommunen kan la være å sette et vedtak i verk om forholdene tilsier det. Er vedtaket ikke satt i verk innen to uker, faller det bort.

Et midlertidig vedtak etter første ledd kan treffes av kommunen dersom de interesser bestemmelsen skal ivareta kan bli vesentlig skadelidende dersom vedtaket ikke treffes og gjennomføres straks. For øvrig gjelder reglene i barnevernloven §§ 7-22 og 7-23.

Er det truffet midlertidig vedtak, skal forslag til endelig vedtak sendes fylkesnemnda innen to uker. Dersom saken ikke er sendt til fylkesnemnda innen denne fristen, faller vedtaket bort.

§ 10-4. Tilbakehold i institusjon på grunnlag av eget samtykke.

Når en rusmiddelavhengig på grunnlag av eget samtykke blir tatt inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a andre ledd, kan institusjonen sette som vilkår at den rusmiddelavhengige kan holdes tilbake i opptil tre uker regnet fra inntaket.

Ved opphold i en institusjon med sikte på behandling eller opplæring i minst tre måneder kan det også settes som vilkår at den rusmiddelavhengige kan holdes tilbake i opptil tre uker etter at samtykket uttrykkelig er trukket tilbake. Tilbakehold kan bare skje opptil tre ganger for hvert opphold. Dersom den rusmiddelavhengige rømmer, men blir brakt tilbake innen tre uker, regnes utgangspunktet for tilbakeholdsfristen fra det tidspunkt den rusmiddelavhengige er brakt tilbake til institusjonen.

Samtykket skal være skriftlig og skal gis til institusjonsledelsen senest når oppholdet begynner. Slikt samtykke kan også gis ved direkte overgang fra opphold med hjemmel i §§ 10-2 og 10-3. Før den rusmiddelavhengige gir sitt samtykke, skal han eller hun gjøres kjent med eventuelle vilkår som nevnt i første og andre ledd.

Institusjonen kan sette som vilkår for oppholdet at den rusmiddelavhengige før oppholdet begynner, gir samtykke til at det kan tas urinprøver under institusjonsoppholdet.

Et barn over 12 år med rusproblemer kan tas inn i institusjon på grunnlag av samtykke fra barnet selv og de som har foreldreansvaret. Har barnet fylt 16 år, er barnets samtykke tilstrekkelig.

§ 10-5. Bruk av fylkesnemnda i saker etter §§ 10-2 og 10-3

Barnevernloven §§ 7-1 til 7-8 og §§ 7-11 til 7-23 gjelder tilsvarende for saker etter §§ 10-2 og 10-3 i den utstrekning annet ikke fremgår av loven her.

Forhandlingsmøte for saker etter §§ 10-2 og 10-3 skal holdes snarest og hvis mulig innen to uker etter at fylkesnemnda mottok saken, jf. barnevernloven § 7-14.

§ 10-6. Innledning til sak etter §§ 10-2 og 10-3

En sak etter §§ 10-2 og 10-3 innledes ved at kommunen utarbeider begjæring om tiltak etter vedkommende bestemmelse.

Dersom begjæringen skal forelegges et folkevalgt organ, skal begjæringen, dersom organet er enig, med eventuelle merknader omgående sendes til fylkesnemnda. Haster saken, kan den sendes til nemnda uten at den er forelagt det folkevalgte organet på forhånd.

§ 10-7. Overprøving i tingretten

Nemndas vedtak kan bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36 av den private part eller av kommunen. Kommunen er part i saken. Om adgangen for et barn til å reise søksmål gjelder pasient- og brukerrettighetsloven § 6-5.

Fristen for å reise søksmål er to måneder fra den dag den som har rett til å reise søksmål, fikk melding om vedtaket. Det kan gis oppfriskning etter tvisteloven mot oversittelse av fristen.

Kommunen dekker sine egne omkostninger i saken.

§ 10-8. Ansvaret for å reise tvangssak

Ansvaret for å reise sak etter §§ 10-2 og 10-3 har den kommunen der den rusmiddelavhengige oppholder seg. Ved avtale mellom de berørte kommunene kan ansvaret overføres til en annen kommune som den rusmiddelavhengige har tilknytning til.

Den kommunen som har reist saken, har ansvaret for iverksetting av vedtaket. Endring i den rusmiddelavhengiges tilknytning til kommunen medfører ingen endring i ansvarsforholdet hvis det ikke blir inngått avtale som nevnt i første ledd andre punktum.

Kapittel 11 Finansiering og egenbetaling

§ 11-1. Kommunens ansvar for utgifter

Kommunen skal sørge for bevilgninger som er nødvendige for å yte tjenester og sette i verk tiltak kommunen har ansvaret for etter loven her. Utgifter til bedriftshelsetjeneste dekkes ikke av kommunen. Dette gjelder også når slik tjeneste organiseres av kommunen.

Kostnadene ved de tjenester og tiltak som er nevnt i første ledd, skal dekkes av den kommunen som etter § 3-1 og § 10-8 er ansvarlig for å yte tjenesten eller sette i verk tiltaket. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om utgiftsfordelingen mellom to eller flere kommuner der en pasient eller bruker får tjenester av en annen kommune enn der vedkommende har fast bosted eller fast opphold, og om behandling av tvister mellom kommuner om utgiftsfordeling i slike tilfeller.

Utgifter til privat praksis som drives etter avtale med kommunen, skal helt eller delvis dekkes av kommunen etter nærmere avtale mellom den privatpraktiserende og kommunen.

Kommunen dekker reiseutgifter for behandlingspersonell som gir helsetjenester etter folketrygdloven kapittel 5. Det samme gjelder for kommunalt ansatt helsepersonell eller helsepersonell som har avtale med kommunen for å yte helsehjelp, herunder helsepersonell ansatt ved familievernkontor. Det er et vilkår at pasienten på grunn av sin helsetilstand ikke kan møte frem på behandlingsstedet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om dekning av reiseutgifter for behandlingspersonell og for andre tilfeller enn nevnt i fjerde ledd. Videre kan det gis forskrifter med nærmere bestemmelser om fast skyssgodtgjørelse til behandlingspersonell.

I den utstrekning helsetjenester som omhandlet i § 3-2 gir rett til stønad etter forskrift fastsatt i medhold av folketrygdloven § 5- 24 a, skal kommunen dekke utgifter til helsetjenester som personer bosatt i kommunen har mottatt i et annet EØS-land. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om utgiftsdekningen.

§ 11-2. Vederlag for helse- og omsorgstjeneste

For hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste, herunder privat virksomhet som driver etter avtale med kommunen, kan kommunen kreve vederlag av pasient og bruker når dette følger av lov eller forskrift.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om vederlag for helse- og omsorgstjenester.

§ 11-3. Kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenester

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kommuners medfinansieringsansvar for pasientbehandling i spesialisthelsetjenesten, herunder fastsette kriterier for hvilke pasientgrupper eller behandlingsformer som skal omfattes, og hvilken kommune som skal ha finansieringsansvaret.

§ 11-4. Kommunalt finansieringsansvar for utskrivningsklare pasienter

Kommunen skal fra og med dag én dekke utgifter for pasienter som er utskrivningsklare, men som oppholder seg i privat eller offentlig institusjon i spesialisthelsetjenesten i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstjenestetilbud.

Kommunen skal inngå samarbeidsavtale med regionalt helseforetak om utskrivningsklare pasienter, jf. § 6-1.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om ordningens omfang og innhold, kriterier for når en pasient er utskrivningsklar, herunder kriterier for samarbeid mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten om utskrivningsklare pasienter, betalingssatser etter første ledd og om hvilken kommune som skal ha ansvaret for utgiftene for utskrivningsklare pasienter.

§ 11-5. Tilskudd fra staten

Staten yter årlig rammetilskudd til delvis dekning av kommunens utgifter. Tilskuddene fordeles gjennom inntektssystemet for kommunene etter regler gitt av Kongen. Til de berørte kommuner yter dessuten staten årlig et særskilt tilskudd til fengselshelsetjenesten, jf. § 3-9.

Folketrygden yter stønad til dekning av utgifter til helsetjenester etter de regler som er fastsatt i og i medhold av folketrygdloven.

Kapittel 12 Forskjellige bestemmelser

§ 12-1. Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e. Overtredelse straffes etter straffeloven § 121.

Taushetsplikten gjelder også fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted. Opplysning om oppholdssted kan likevel gis når det er klart at det ikke vil skade tilliten til helse- og omsorgstjenesten å gi slik opplysning.

Opplysninger til andre forvaltningsorganer etter forvaltningsloven § 13 b nr. 5 og 6 kan bare gis når dette er nødvendig for å bidra til løsning av oppgaver etter loven her, eller for å forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse.

Dersom et barns interesser tilsier det, kan Fylkesmannen eller departementet bestemme at opplysninger skal være undergitt taushetsplikt selv om foreldrene har samtykket i at de gjøres kjent.

§ 12-2. Legefordeling til kommunens helse- og omsorgstjeneste

Departementet fastsetter hvert år en samlet ramme for

1. antall nye legestillinger som kan opprettes i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og
2. antall nye avtalehjemler for privat allmennlegevirksomhet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om innhold og gjennomføring av legefordeling til den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

§ 12-3. Statlig tilsyn

Fylkesmannen skal føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter pålagt i kapitlene 3 til 10 og §§ 11-2, 11-3 og 11-4. Ved tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstavene b og c skal det også føres stedlig tilsyn. I forbindelse med tiltak etter kapittel 9 kan tilsynet gjennomføre tilsynsbesøk uten beboerens samtykke.

Kommuneloven kapittel 10 A gjelder tilsvarende for tilsynsvirksomheten etter første ledd, med unntak av § 60 d. Statens helsetilsyn kan gi pålegg etter lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten § 5.

§ 12-4. Særlige bestemmelser ved opphold i institusjon

En institusjon skal drives slik at beboerne selv kan bestemme i personlige spørsmål og ha det samkvem med andre som de selv ønsker, så langt det er forenlig med formålet ved oppholdet og med institusjonens ansvar for driften.

Beboerne skal gis adgang til å bevege seg både i og utenfor institusjonen med de begrensninger som institusjonen fastsetter av hensyn til behovet for trygghet og trivsel.

Det er ikke tillatt å bruke innelåsning i enerom, andre tvangstiltak eller å føre kontroll med beboernes korrespondanse, med mindre det er tillatt ved lov eller forskrifter som nevnt i fjerde ledd.

Kongen kan gi forskrift til utfylling av bestemmelsene i første til tredje ledd, herunder om bruk av tvangsmidler, om urinprøvetaking, om kontroll med beboernes korrespondanse med sikte på å hindre at rusmidler eller farlige gjenstander bringes inn i institusjonen og om forvaltning av beboernes midler.

§ 12-5. Nasjonale faglige retningslinjer, veiledere og kvalitetsindikatorer

Helsedirektoratet skal utvikle, formidle og vedlikeholde nasjonale faglige retningslinjer og veiledere som understøtter de mål som er satt for helse- og omsorgstjenesten. Retningslinjer og veiledere skal baseres på kunnskap om god praksis og skal bidra til kontinuerlig forbedring av virksomhet og tjenester.

Helsedirektoratet skal utvikle, formidle og vedlikeholde nasjonale kvalitetsindikatorer som hjelpemiddel for ledelse og kvalitetsforbedring i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og som grunnlag for at pasienter og brukere kan ivareta sine rettigheter. Kvalitetsindikatorene skal gjøres offentlig tilgjengelig.

Kapittel 13 Ikrafttredelse, overgangsbestemmelser og endringer i andre lover**§ 13-1. Ikrafttredelse**

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan sette de enkelte bestemmelser i loven i kraft til forskjellig tid.

§ 13-2. Eldre forskrifter mv.

Forskrifter, vedtekter og instruksjoner gitt med hjemmel i lov som oppheves eller endres når loven her trer i kraft, gjelder også etter denne lov er satt i kraft, med mindre de strider mot loven her eller forskrift i medhold av loven.

§ 13-3. Endringer i andre lover

Fra det tidspunktet loven trer i kraft, oppheves lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.

Fra samme tidspunkt gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov gjøres følgende endring:

§ 39 a femte ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om at helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 skal gjelde tilsvarende. Kongen kan gi særlige regler om saksbehandlingen.

§ 39 b andre ledd skal lyde:

Den domfelte, dennes nærmeste pårørende eller den faglig ansvarlige ved den institusjonen som har behandlingsansvaret for den domfelte, kan begjære opphør av reaksjonen. Hvem som er den domfeltes nærmeste pårørende, avgjøres etter pasient- og brukerrettighetsloven § 1-3 første ledd bokstav b. Påtalemyndigheten fremmer saken for tingretten, som avgjør den ved dom. Behandlingen av saken skal påskyndes.

2. I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere gjøres følgende endringer:

§ 1 andre ledd skal lyde:

Offentlig godkjente sykepleiere ansatt i stilling knyttet til helse- og omsorgstjenesten i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven skal være medlemmer i pensjonsordningen for sykepleiere. Herunder omfattes blant annet ansatte ved:

- a. privat sykehjem hvor eier har inngått avtale med kommune om utgiftsgodtgjøring
- b. privat omsorgsbolig hvor eier har inngått avtale med kommune om utgiftsgodtgjøring
- c. allmennpraktiserende lege med fastlegeavtale
- d. privatpraktiserende fysioterapeut med avtale om driftstilskudd fra kommune.

3. I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp skal § 17 tredje ledd nr. 1 lyde:

1. I saker som skal behandles av fylkesnemnda etter helse- og omsorgstjenesteloven.

4. I lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten skal § 2–3 første ledd lyde:

Den som ikke får den hjelp som er bestemt i denne lov og godkjent plan, kan klage til det organ fylkeskommunen bestemmer. Går avgjørelsen klageren imot eller avvises klagen, kan avgjørelsen klages til Fylkesmannen.

5. I lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (helsetilsynsloven)

§ 1 skal lyde:

§ 1. Tilsynsmyndighetene

Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsyn med helse- og omsorgstjenesten i landet og skal utøve myndighet i samsvar med det som er bestemt i lover og forskrifter.

Statens helsetilsyn ledes av en direktør. Direktøren utnevnes av Kongen på åremål.

I hvert fylke skal det være en fylkeslege. Fylkeslegen utnevnes av Kongen.

Fylkesmannen er tillagt myndighet til å føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og er da direkte underlagt Statens helsetilsyn.

Kongen kan bestemme at en fylkesmann skal ha mer enn ett fylke i sin embetskrets. Statens helsetilsyn kan gi den enkelte fylkesmann oppgaver som omfatter et større geografisk område enn eget fylke.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Fylkesmannens og Statens helsetilsyns oppgaver

Fylkesmannen skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten i fylket og med alt helsepersonell og annet personell i fylket som yter helse- og omsorgstjenester.

I tilknytning til tilsynet skal Fylkesmannen gi råd, veiledning og opplysninger som medvirker til at befolkningens behov for helse- og omsorgstjenester blir dekket.

Fylkesmannen skal holde Statens helsetilsyn orientert om forholdene i helse- og omsorgstjenesten i fylket og om forhold som innvirker på disse.

Fylkesmannen skal informere Statens helsetilsyn om forhold som tilsier advarsel eller tilbakekall, frivillig avkall, eller suspensjon av autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning eller rekvireringsrett eller begrensning av autorisasjon etter helsepersonelloven kapittel 11.

Statens helsetilsyn gir administrative reaksjoner etter reglene i lov om helsepersonell kapittel 11. Fylkesmannen og Statens helsetilsyn kan ikke bruke melding til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 første ledd som grunnlag for å innlede sak eller fatte vedtak om administrativ reaksjon etter helsepersonelloven kapittel 11. Det samme gjelder begjæring om påtale med hjemmel i helsepersonelloven § 67 andre ledd.

Når Statens helsetilsyn mottar varsel etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 b, skal Statens helsetilsyn snarest mulig foreta stedlig tilsyn dersom dette er nødvendig for at tilsynssaken skal bli tilstrekkelig opplyst.

Fylkesmannen og Statens helsetilsyn skal registrere advarsel og tilbakekall, frivillig avkall, eller suspensjon av autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning eller rekvireringsrett eller begrensning av autorisasjon etter helsepersonelloven kapittel 11.

Fylkesmannen og Statens helsetilsyn skal informere personellet arbeidsgiver om advarsel, tilbakekall, frivillig avkall, eller suspensjon av autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning eller rekvireringsrett og begrensning av autorisasjon etter helsepersonelloven kapittel 11.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Plikt til å opprette internkontrollsystem og tilsyn med at det føres internkontroll

Enhver som yter helse- og omsorgstjenester skal etablere et internkontrollsystem for virksomheten og sørge for at virksomhet og tjenester planlegges, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lover og forskrifter.

Fylkesmannen skal påse at alle som yter helse- og omsorgstjenester har etablert internkontrollsystem og fører kontroll med sin egen virksomhet på en slik måte at det kan forebygges svikt i tjenestene.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Adgang til å gi pålegg

Hvis virksomhet innen helse- og omsorgstjenesten drives på en måte som kan ha skadelige følger for pasienter eller andre eller på annen måte er uforsvarlig, kan Statens helsetilsyn gi pålegg om å rette på forholdene.

6. I lov 17. februar 1989 nr. 2 om bidragsforskott skal § 4 første ledd bokstav c lyde:

- c) barnet får rett til fullt underhold av det offentlige. Dette gjelder likevel ikke underhold etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

7. I lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner skal § 1–5 lyde:

§ 1–5. Kommunens plikt til å bistå personer med alvorlige gjeldsproblemer

Kommunen skal så langt det er mulig bistå en skyldner som forsøker å komme frem til en utenrettslig gjeldsordning eller liknende med sine fordringshavere, jf. lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 17.

8. I lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester gjøres følgende endringer:

§ 2–4 andre ledd skal lyde:

Kongen kan samtykke til at det i forhold til andre som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, fravikes fra lovbestemt taushetsplikt som er fastsatt i denne loven og i følgende lover: Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 6–1, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. kapittel 5, lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker §§ 13 til 13 f, lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager § 20, lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester § 12–1 og lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa § 15–1. Det kan vidare gis samtykke til at det på forsøksstedet opprettes et felles registreringskartotek. Kartoteket skal angi hvorvidt de enkelte forvaltningsorganer sitter inne med opplysninger om den enkelte klient eller pasient, og hvor opplysningene eventuelt finnes.

§ 6–4 tredje ledd skal lyde:

Også yrkesutøvere i medhold av helsepersonelloven, psykisk helsevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven, lov om familievernkontorer, meklingsmenn i ekteskapsaker (jf. lov om ekteskap), samt friskolelova plikter å gi opplysninger etter reglene i andre ledd.

§ 6–7 tredje ledd skal lyde:

Opplysninger til andre forvaltningsorganer, jf. forvaltningsloven § 13 b nr. 5 og 6, kan bare gis når dette er nødvendig for å fremme barneverntjenestens, institusjonens, senteret for foreldre og barns eller omsorgssenteret for mindreåriges oppgaver, eller for å forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse. Også yrkesutøvere i medhold av helsepersonelloven kan gis opplysninger etter denne bestemmelsen. Uten hinder av taushetsplikt skal barneverntjenesten av eget tiltak gi opplysninger til helse- og omsorgstjenesten i kommunen når det er grunn til å tro at en gravid kvinne misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 10–3. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av helse- og omsorgstjenesteloven, plikter barneverntjenesten å gi slike opplysninger.

9. I lov 25. september 1992 nr. 107 om lov om kommuner og fylkeskommuner gjøres følgende endringer:

§ 28 f nr. 2 oppheves.

§ 28 f nr. 3 skal lyde:

Administrasjonen i vertskommunen er underinstans etter forvaltningsloven § 33 annet ledd ved behandling av klager etter nr. 1. Det samme gjelder der det i lov er fastsatt at et statlig organ er klageinstans.

§ 28 g nr. 2 oppheves.

§ 28 g nr. 3 skal lyde:

Hver av deltakerkommunene skal være representert i klagenemnd oppnevnt etter nr. 1. Klagenemnda velger selv sin leder og nestleder. For øvrig gjelder bestemmelsene om faste utvalg så langt de passer.

10. I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjøres følgende endringer:

§ 3–3 andre ledd skal lyde:

Forhåndsundersøkelse kan kreves bare når en slik sykdom vil forårsake ekstraordinære forebyggende tiltak av hensyn til faren for overføring til andre pasienter eller til personale, og såfremt tiltakene kan gi vesentlig større sikkerhet mot smitteoverføring eller bety en vesentlig lettelse eller besparelse for helse- og omsorgstjenesten.

§ 3–8 første ledd skal lyde:

Departementet skal fastlegge et nasjonalt program for vaksinerings mot smittsomme sykdommer. Kommunen skal tilby befolkningen dette programmet.

§ 4–9 skal lyde:

§ 4–9. *Plikt for helsepersonell til å gjennomgå opplæring, følge faglige retningslinjer og gjennomføre tiltak*

Etter pålegg fra kommunestyret har helsepersonell ansatt i kommunen eller som yter helse- og omsorgstjenester på vegne av kommunen, plikt til å gjennomgå nødvendig opplæring for å kunne delta i de særlige oppgaver som smittevernarbeidet krever.

Ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom har helsepersonell som har gjennomgått nødvendig opplæring, plikt til å delta og utføre nødvendige oppgaver i smittevernarbeidet etter kommunestyrets nærmere bestemmelse.

Helsepersonell har plikt til å følge Helsedirektoratets pålegg etter § 7–10 om at en allmennfarlig smittsom sykdom skal forebygges, undersøkes, behandles, eller pleies etter bestemte faglige retningslinjer, eller at undersøkelser eller analyser skal gjøres slik Helsedirektoratet bestemmer eller bare må gjøres av noen som Helsedirektoratet har godkjent.

En lege som er ansatt i kommunen eller som yter helse- og omsorgstjenester på vegne av kommunen, har plikt til å delta i forebyggelse av en allmennfarlig smittsom sykdom og i undersøkelse og behandling av en person som er smittet med en slik sykdom, når det er nødvendig og etter vedtak av kommunestyret.

§ 6–1 første ledd skal lyde:

Enhver har rett til nødvendig smittevernhelp. Smittevernhelp er å anse som en del av rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1 a første og annet ledd og § 2–1 b første og annet ledd.

§ 7–1 andre og tredje ledd skal lyde:

Kommunen skal også utføre de oppgaver innen smittevernet som pålegges i loven her eller bestemmelser i medhold av loven, herunder skaffe seg oversikt over arten og omfanget av de smittsomme sykdommer som forekommer i kommunen, drive opplysning om smittsomme sykdommer og gi råd og veiledning om hvordan de forebygges, sørge for at individuelt forebyggende tiltak blir satt i verk, sørge for at andre tiltak etter loven her, folkehelsesloven eller helse- og omsorgstjenesteloven blir satt i verk.

Tiltak og tjenester for å forebygge smittsomme sykdommer eller motvirke at de blir overført skal utgjøre et eget område i planen for kommunens helse- og omsorgstjeneste. Helse- og omsorgstjenesten i kommunen skal samarbeide med myndigheter som har oppgaver av betydning for tiltakene.

§ 7–2 andre ledd bokstav a skal lyde:

1. utarbeide forslag til plan for helse- og omsorgstjenestens arbeid med vern mot smittsomme sykdommer, herunder beredskapsplaner og -tiltak, og organisere og lede dette arbeidet,

§ 7–4 skal lyde:

§ 7–4. *Fylkesmannens oppgaver*

Fylkesmannen skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot allmennfarlige smittsomme sykdommer, og skal holde Statens helsetilsyn og Helsedirektoratet orientert om forholdene i fylket, jf. helsetilsynsloven.

§ 7–11 første ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi bestemmelser om samarbeid, og om hvilket ansvar og hvilke oppgaver kommuner, fylkeskommuner og regionale helseforetak skal ha etter denne loven, helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven i forbindelse med smittsomme sykdommer.

11. I lov 15. desember 1995 nr. 74 om forbud mot kjønnslemlestelse skal § 2 lyde:

Med bøter eller fengsel inntil ett år straffes yrkesutøvere og ansatte i barnehager, barnevernet, den kommunale helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten, skoler, skolefritidsordninger og trossamfunn, som forsettlig unnlater, ved anmeldelse eller på annen måte, å søke avverget en kjønnslemlestelse, jf. § 1. Tilsvarende gjelder for forstandere og religiøse ledere i trossamfunn. Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt. Unnlatsen er ikke straffbar hvis kjønnslemlestelsen ikke kommer til fullbyrdelse eller til straffbart forsøk.

12. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 5–4 andre ledd skal lyde:

Stønad til legehjelp gis bare dersom legen har fastlegeavtale med kommunen, jf. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3–1 femte ledd, eller avtale om driftstilskott med regionalt helseforetak, jf. lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2–1a sjette ledd. Det kreves ikke fastlegeavtale eller avtale om driftstilskott når legehjelpen gis av kommunal legevakt eller gjelder øyeblikkelig hjelp.

§ 5–8 andre ledd skal lyde:

Stønad til fysioterapi ytes bare dersom fysioterapeuten har avtale om driftstilskott med kommunen, jf. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3–1 femte ledd.

§ 5–12 første ledd skal lyde:

Trygden yter stønad til dekning av utgifter til kontrollundersøkelser under svangerskap som utføres av jordmor. Stønad ytes bare dersom jordmor har avtale om driftstilskott med kommunen eller er ansatt i kommunen, jf. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3–1 femte ledd.

§ 6–8 første ledd skal lyde:

Retten til grunnstønad og hjelpestønad faller bort når et medlem oppholder seg i en institusjon etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester eller lov om spesialisthelsetjenesten m.m. Det samme gjelder for et medlem som sitter i varetekt, soner straff eller utholder særreaksjon i en slik institusjon eller i en av kriminalomsorgens anstalter.

Strekpunkt fem i innledningen til kapittel 21 om saksbehandling i trygdesaker skal lyde:

- bistand fra barnevernstjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter introduksjonsloven står i § 21–5

§ 21–5 skal lyde:

§ 21–5. *Bistand fra barnevernstjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter introduksjonsloven*

Barnevernstjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter introduksjonsloven plikter å innhente opplysninger og gi uttalelser til Arbeids- og velferdsetaten og Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer om forhold som har betydning for behandlingen av saker etter denne loven.

Departementet gir forskrifter om samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og Helsedirektoratet, barnevernstjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten og kommunale organer etter introduksjonsloven.

§ 23–3 andre ledd nr. 2 bokstav f skal lyde:

Kvalifiseringsstønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen,

13. I lov 19. juni 1997 nr. 62 om familievernkontorer skal § 9 lyde:

§ 9. *Opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten*

Fagpersonell ved familievernkontor skal i sitt arbeid være oppmerksomme på forhold som bør føre til tiltak fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten eller sosialtjenesten, og skal av eget tiltak gi den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten opplysninger om slike forhold. Opplysninger kan likevel bare gis etter samtykke fra klienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt.

Uten hinder av taushetsplikt etter § 5 skal fagpersonell ved familievernkontorer av eget tiltak gi opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten når det er grunn til å tro at en gravid kvinne misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 10–3. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av helse- og omsorgstjenesteloven, plikter fagpersonell ved familievernkontorer å gi slike opplysninger.

14. I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 5–42 første ledd bokstav e skal lyde:

introduksjonsstønad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3 og kvalifiseringsstønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

§ 5–43 første ledd bokstav c skal lyde:

bidrag til livsopphold etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen,

§ 12–2 første ledd bokstav h skal lyde:

introduksjonsstønad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3 og kvalifiseringsstønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

15. I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2–1 a skal lyde:

§ 2–1 a. *De regionale helseforetakenes ansvar for spesialisthelsetjenester*

Det regionale helseforetaket skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder

1. sykehustjenester,
2. medisinske laboratorietjenester og radiologiske tjenester,
3. akuttmedisinsk beredskap,
4. medisinsk nødmeldtjeneste, luftambulansetjeneste og ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt,

5. tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengighet, herunder institusjonsplasser som kan ta imot rusmiddelavhengige med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 til 10–4,
6. transport til undersøkelse eller behandling i helse- og omsorgstjenesten og
7. transport av behandlingspersonell.

Det regionale helseforetaket skal sørge for at helseinstitusjoner som de eier, eller som mottar tilskudd fra de regionale helseforetakene til sin virksomhet, bidrar til å fremme folkehelsen og forebygge sykdom og skade.

De regionale helseforetakenes ansvar etter første ledd innebærer en plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om pliktens innhold.

De regionale helseforetakene skal peke ut institusjoner i det enkelte helseforetak som kan ta imot rusmiddelavhengige med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 til 10–4.

Det regionale helseforetaket plikter å yte hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner i helseregionen.

Tjenester som nevnt i første ledd kan ytes av de regionale helseforetakene selv, eller ved at de inngår avtale med andre tjenesteytere.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om krav til tjenester som omfattes av denne loven.

Ny § 2–1 e skal lyde:

§ 2–1 e. Samhandling og samarbeid

Det regionale helseforetakets ansvar etter § 2–1 a første ledd innebærer også en plikt til å legge til rette for nødvendig samarbeid mellom ulike helseforetak innad i det regionale helseforetaket, med andre regionale helseforetak, fylkeskommuner, kommuner eller andre tjenesteytere om å tilby tjenester omfattet av loven.

De regionale helseforetakene skal sørge for at det inngås samarbeidsavtaler som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 6–1. Det regionale helseforetaket kan beslutte at ett eller flere av helseforetakene det eier, skal inngå og være part i slike avtaler.

§ 2–2 skal lyde:

§ 2–2. Plikt til forsvarlighet

Helsetjenester som tilbys eller ytes i henhold til denne loven skal være forsvarlige. Spesialisthelsetjenesten skal tilrettelegge sine tjenester slik at personell som utfører tjenestene, blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter, og slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert tjenestetilbud.

§ 2–5 nytt andre ledd skal lyde:

Dersom en pasient har behov for tjenester både etter loven her og etter helse- og omsorgstjenesteloven, skal kommunen sørge for at arbeidet med planen settes i gang og koordineres. Helseforetaket skal så snart som mulig varsle kommunen når det ser at det er behov for en individuell plan som omfatter tjenester både fra spesialisthelsetjenesten og kommunen, og skal i slike tilfeller medvirke i kommunens arbeid med individuell plan.

Nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd.

Ny § 2–5 a skal lyde:

§ 2–5 a. Koordinator

For pasienter med behov for komplekse eller langvarige og koordinerte tjenester etter loven her, skal det oppnevnes koordinator. Koordinator skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient, sikre samordning av tjenestetilbudet i forbindelse med institusjonsopphold og overfor andre tjenesteytere samt sikre fremdrift i arbeidet med individuell plan.

Koordinatoren bør være lege, men annet helsepersonell kan være koordinator når det anses hensiktsmessig og forsvarlig.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilke oppgaver koordinatoren skal ha.

Ny § 2–5 b skal lyde:

§ 2–5 b. Koordinerende enhet

Helseforetaket skal ha en koordinerende enhet som skal ha en generell oversikt over habiliterings- og rehabiliteringstiltak i helseregionen. Enheten skal ha oversikt over, og nødvendig kontakt med, habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen. I tillegg skal enheten ha overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator, jf. §§ 2–5 og 2–5 a.

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om hvilket ansvar den koordinerende enheten skal ha.

Ny § 2–6 skal lyde:

§ 2–6. Utskrivningsklare pasienter

Regionalt helseforetak skal inngå samarbeidsavtale med kommunene om utskrivningsklare pasienter, jf. § 2–1 e annet ledd.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om ordningens omfang og innhold og kriterier for når en pasient er utskrivningsklar, herunder kriterier for samarbeid mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten om utskrivningsklare pasienter, og betalingssatser etter første ledd.

§ 3–2 første ledd skal lyde:

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven, skal sørge for at journal- og informasjonssystemene ved institusjonen er forsvarlige. Den skal ta hensyn til behovet for effektiv elektronisk samhandling ved anskaffelse og videreutvikling av sine journal- og informasjonssystemer.

Ny § 3–3 skal lyde:

§ 3–3. Meldeplikt til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Formålet med meldeplikten er å forbedre pasientsikkerheten. Meldingene skal brukes for å avklare årsaker til hendelser og for å forebygge at tilsvarende skjer igjen.

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven, skal straks sende melding til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten om betydelig personskafe på pasient som følge av helsetjeneste eller ved at en pasient skader en annen. Det skal også meldes fra om hendelser som kunne ha ført til betydelig personskafe. Meldingen skal ikke inneholde personidentifiserende opplysninger.

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten skal behandle meldingene for å bygge opp og formidle kunnskap til helsepersonell, helsetjenesten, brukere, ansvarlige myndigheter og produsenter om tiltak som kan iverksettes for å forbedre pasientsikkerheten.

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten skal sikre at opplysninger om enkeltpersoner ikke kan tilbakeføres til den det gjelder.

Ved mistanke om alvorlig systemsvikt skal Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten varsle Statens helsetilsyn.

Melding til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten kan ikke i seg selv danne grunnlag for å innlede sak eller fatte vedtak om reaksjon i medhold av helsepersonelloven kapittel 11. Det samme gjelder for begjæring om påtale etter helsepersonelloven § 67 annet ledd.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om meldinger som nevnt i annet ledd, herunder om innholdet i meldingene. Departementet kan bestemme at meldeplikten også skal gjelde for spesialisthelsetjenester som ikke er omfattet av annet ledd.

Ny § 3–3 a skal lyde:

§ 3–3 a. Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser

For å sikre tilsynsmessig oppfølging skal helseforetak og virksomheter som har avtale med helseforetak eller regionale helseforetak straks varsle om alvorlige hendelser til Statens helsetilsyn. Med alvorlig hendelse menes dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnelig risiko.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om varsling som etter første ledd, herunder om innholdet i varslene. Departementet kan i forskrift også bestemme at andre helsetjenester enn de som fremgår av første ledd, skal omfattes av varslingsplikten.

Ny § 3–4 skal lyde:

§ 3–4. Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalg

Helseinstitusjon som omfattes av denne lov, skal opprette kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalg som ledd i det systematiske arbeidet institusjonen skal utføre i henhold til § 2–1 a tredje ledd og § 3–4 a.

Utvalgene kan uten hinder av taushetsplikt kreve opplysninger som er nødvendige for utførelse av deres arbeid.

Departementet kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om utvalgenes arbeid, herunder om informasjon til pasienter og om habilitet for utvalgets medlemmer.

Ny § 3–4 a skal lyde:

§ 3–4 a. Kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet

Enhver som yter helsetjenester etter denne lov, skal sørge for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om plikten etter første ledd.

§ 3–7 oppheves.

§ 3–11 første og andre ledd skal lyde:

Helseinstitusjoner som omfattes av denne loven, har plikt til å gi videre den informasjon som er nødvendig for at allmennheten skal kunne ivareta sine rettigheter, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1 b, § 2–2, § 2–3, § 2–4 og § 2–5.

Helseinstitusjoner som omfattes av denne loven, har plikt til å gi slik informasjon som pasienten har rett til å motta etter pasient- og brukerrettighetsloven § 3–2 siste ledd.

§ 3–12 skal lyde:

§ 3–12. *Henvisning fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten*

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven skal vurdere henvisning fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten om behandling som nevnt i § 2–1 a første ledd nr. 5.

Kongen kan fastsette nærmere forskrifter om den kommunale helse- og omsorgstjenestens og sosialtjenestens adgang til å henvise til behandling som nevnt i § 2–1 a første ledd nr. 5.

§ 3–13 skal lyde:

§ 3–13. *Varsel til tilsynsmyndigheten*

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven skal uten ugrunnet opphold varsle Fylkesmannen ved innleggelse med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 og 10–3. Varsel skal også gis ved innleggelse med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven § 10–4 dersom samtykket er gitt ved direkte overgang fra opphold med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 og 10–3.

§ 3–14 skal lyde:

§ 3–14. *Adgang til tilbakeføring ved rømming fra behandling for rusmiddelavhengighet m.m.*

Er en person plassert i en institusjon med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2, 10–3 eller 10–4, kan institusjonen begrense adgangen til å forlate institusjonen i den utstrekning det er nødvendig etter vedtakets formål.

Bestemmelsene i helse- og omsorgstjenesteloven § 12–4 gjelder tilsvarende for tjenester som nevnt i § 2–1a første ledd nr. 5.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tilbakeføring ved rømming fra institusjon etter plassering med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2, 10–3 eller 10–4, herunder regler om ansvar for innbringning, praktisk gjennomføring og saksbehandling.

§ 3–15 skal lyde:

§ 3–15. *Varsel til kommunen ved utskrivning*

Når utskrivning fra tjeneste som nevnt i § 2–1 a første ledd nr. 5 bør medføre tiltak fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og pasienten ønsker det, skal kommunen varsles om utskrivningen i god tid på forhånd. Utskrivning skal planlegges og forberedes i samarbeid mellom berørte parter. Ved utskrivning etter innleggelse med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 og 10–3 skal kommunen alltid varsles.

§ 3–16 andre ledd skal lyde:

Regler etter første ledd bokstav b og d kan gjøre unntak fra reglene i pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1 b andre og fjerde ledd.

§ 4–2 fjerde ledd nytt andre punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tildeling av avtalehjemmel til lege- og psykologspesialister.

§ 5–2 tredje ledd skal lyde:

Det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion skal dekke utgifter til behandling, forpleining, reise og opphold og reise og opphold for nødvendig ledsager når en pasient har rett til nødvendig helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1 b fjerde eller femte ledd og annen norsk myndighet har forskuttert beløpet overfor norske eller utenlandske tjenesteytere.

§ 6–2 skal lyde:

§ 6–2. *Opplysningsplikt til Statens helsetilsyn og Fylkesmannen*

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid som angår helsetjenester som omfattes av denne loven, skal på anmodning gi Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen opplysninger som tilsynsorganet finner nødvendige for å kunne utføre sine oppgaver i medhold av lov, forskrift eller instruks. Den som skal gi opplysning etter første punktum, skal også gi Statens helsetilsyn og Fylkesmannen adgang til virksomheten.

Den som skal gi opplysninger etter første ledd, eller som ønsker å gi opplysninger til Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen av eget tiltak, kan gjøre det uten hinder av taushetsplikt dersom det antas å være nødvendig for å fremme tilsynsorganets oppgaver etter lov, forskrift eller instruks.

Opplysninger som er gitt Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen i henhold til denne bestemmelsen, kan uten hinder av taushetsplikten forelegges sakkyndige til uttalelse eller departementet til orientering.

§ 6–3 skal lyde:

§ 6–3. *Veiledningsplikt overfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten*

Helsepersonell som er ansatt i statlige helseinstitusjoner som omfattes av denne loven, eller som mottar tilskudd fra regionale helseforetak til sin virksomhet, skal gi den kommunale helse- og omsorgstjenesten råd, veiledning og

opplysninger om helsemessige forhold som er påkrevet for at den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal kunne løse sine oppgaver etter lov og forskrift.

§ 6–4 skal lyde:

§ 6–4. Bistand fra politiet

Helsepersonell kan uten hinder av taushetsplikt gi ut taushetsbelagte opplysninger når dette er nødvendig for å innhente bistand fra politiet til fullbyrdelse av tvangsvedtak overfor rusmiddelavhengige etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 og 10–3 eller vilkår etter helse- og omsorgstjenesteloven § 10–4. Politiet har plikt til å yte slik bistand.

Kapittel 7 overskriften skal lyde:

Kapittel 7. Forskjellige bestemmelser

Ny § 7–3 skal lyde:

§ 7–3. Nasjonale faglige retningslinjer, veiledere og kvalitetsindikatorer

Helsedirektoratet skal utvikle, formidle og vedlikeholde nasjonale faglige retningslinjer og veiledere som understøtter de mål som er satt for helse- og omsorgstjenesten. Retningslinjer og veiledere skal baseres på kunnskap om god praksis og skal bidra til kontinuerlig forbedring av virksomhet og tjenester.

Helsedirektoratet skal utvikle, formidle og vedlikeholde nasjonale kvalitetsindikatorer som hjelpemiddel for ledelse og kvalitetsforbedring i spesialisthelsetjenesten, og som grunnlag for at pasienter kan ivareta sine rettigheter. Kvalitetsindikatorerne skal gjøres offentlig tilgjengelige.

16. I lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern gjøres følgende endringer:

§ 1–2 andre og tredje ledd skal lyde:

Med tvungen observasjon menes slik undersøkelse, pleie og omsorg som nevnt i første ledd, med sikte på å klarlegge om vilkårene for tvungent psykisk helsevern foreligger uten at det er gitt samtykke etter bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4.

Med tvungent psykisk helsevern menes slik undersøkelse, behandling, pleie og omsorg som nevnt i første ledd uten at det er gitt samtykke etter bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4.

§ 1–3 første ledd skal lyde:

Med offentlig myndighet forstås i loven her kommunelegen eller dennes stedfortreder, den kommunale helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten, politiet eller kriminalomsorgen.

§ 1–5 skal lyde:

§ 1–5. Forholdet til pasient- og brukerrettighetsloven

Ved etablering og gjennomføring av psykisk helsevern gjelder pasient- og brukerrettighetsloven.

§ 2–1 første ledd skal lyde:

Psykisk helsevern ytes på bakgrunn av samtykke etter bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven, med mindre annet følger av loven her.

§ 22 andre og tredje ledd skal lyde:

For barn under 16 år kreves slikt samtykke etter bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven § 4–4.

Grunnen til begjæringen om slikt samtykke og selve samtykket skal nedtegnes i et dokument som undertegnes av pasienten og den faglig ansvarlige. Gjelder det personer som på grunn av fysiske eller psykiske forstyrrelser, senil demens eller psykisk utviklingshemning åpenbart ikke er i stand til å forstå hva samtykket omfatter, undertegner den faglig ansvarlige og den som eventuelt handler på pasientens vegne, med de begrensninger som følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 4–3. Gjelder det barn under 16 år, undertegner den faglig ansvarlige og den eller de som samtykker på vegne av barnet.

§ 3–6 første ledd skal lyde:

Offentlig myndighet skal ved varsling av helse- og omsorgstjenesten og ved nødvendig bistand som beskrevet i loven her, bidra til at personer som må antas å fylle vilkårene for tvungent psykisk helsevern, og som ikke selv søker behandling, blir undersøkt av lege. Om nødvendig skal det fremmes begjæring om tvungen undersøkelse, tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern.

§ 4–1 nytt andre ledd skal lyde:

Dersom en person har behov for tilbud både etter loven her og etter helse- og omsorgstjenesteloven, skal kommunen sørge for at arbeidet med planen settes i gang og koordineres. Institusjonen skal så snart som mulig varsle kommunen når den ser at det er behov for en individuell plan som også omfatter kommunale helse- og omsorgstjenester, og skal i slike tilfeller medvirke i kommunens arbeid med individuell plan.

Nåværende andre ledd blir tredje ledd.

§ 4–5 tredje ledd skal lyde:

Utover det som følger av rimelige begrensninger i husordensreglement, kan det ikke vedtas restriksjoner i retten til å kommunisere med kontrollkommisjonen, departementet, Statens helsetilsyn, Fylkesmannen, Stortingets ombudsmann for forvaltningen, pasient- og brukerombud, prest eller tilsvarende sjelesørger, juridisk rådgiver eller den som opptrer på pasientens vegne i en klagesak.

§ 6–1 andre ledd skal lyde:

I den utstrekning det er mulig, skal kontrollkommisjonen også føre den kontroll den finner nødvendig for pasientenes velferd. Den kan ta opp saker etter eget initiativ eller etter henvendelse fra pasienten, pasientens nærmeste pårørende eller personalet. Finner den forhold den vil påpeke, skal den ta saken opp med den faglig ansvarlige og eventuelt Fylkesmannen.

17. I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)

§ 1–1 skal lyde:

§ 1–1. Formål

Lovens formål er å bidra til å sikre befolkningen lik tilgang på tjenester av god kvalitet ved å gi pasienter og brukere rettigheter overfor helse- og omsorgstjenesten.

Lovens bestemmelser skal bidra til å fremme tillitsforholdet mellom pasient og bruker og helse- og omsorgstjenesten, fremme sosial trygghet og ivareta respekten for den enkelte pasients og brukers liv, integritet og menneskeverd.

§ 1–3 skal lyde:

§ 1–3. Definisjoner

I loven her menes med

- a. pasient: en person som henvender seg til helse- og omsorgstjenesten med anmodning om helsehjelp, eller som helse- og omsorgstjenesten gir eller tilbyr helsehjelp i det enkelte tilfelle;
- b. pasientens pårørende: den pasienten oppgir som pårørende og nærmeste pårørende. Dersom pasienten er ute av stand til å oppgi pårørende, skal nærmeste pårørende være den som i størst utstrekning har varig og løpende kontakt med pasienten, likevel slik at det tas utgangspunkt i følgende rekkefølge: ektefelle, registrert partner, personer som lever i ekteskapslignende eller partnerskapslignende samboerskap med pasienten, myndige barn, foreldre eller andre med foreldreansvaret, myndige søsken, besteforeldre, andre familiemedlemmer som står pasienten nær, verge eller hjelpeverge. Ved tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern har den som i størst utstrekning har hatt varig og løpende kontakt med pasienten tilsvarende rettigheter som den nærmeste pårørende etter psykisk helsevernloven og loven her, dersom ikke særlige grunner taler mot dette.
- c. helsehjelp: handlinger som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål, og som er utført av helsepersonell;
- d. helse- og omsorgstjenesten: den kommunale helse- og omsorgstjenesten, spesialisthelsetjenesten, tannhelsetjenesten og private tilbydere av helse- og omsorgstjenester;
- e. helsepersonell: personer som nevnt i lov om helsepersonell § 3;
- f. bruker: en person som anmoder om eller mottar tjenester omfattet av helse- og omsorgstjenesteloven som ikke er helsehjelp etter bokstav c.

Kapittel 2 overskriften skal lyde:

Kapittel 2. Rett til helse- og omsorgstjenester og transport

§ 2–1 oppheves.

Ny § 2–1 a skal lyde:

§ 2–1 a. Rett til nødvendig hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste

Pasient og bruker har rett til øyeblikkelig hjelp fra kommunen, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–5.

Pasient og bruker har rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen.

Pasient og bruker har rett til et verdig tjenestetilbud i samsvar med helse- og omsorgstjenesteloven § 4–1 første ledd, bokstav b.

Kommunen skal gi den som søker eller trenger helse- og omsorgstjenester, de helse- og behandlingsmessige opplysninger vedkommende trenger for å ivareta sin rett.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som skal anses som helse- og omsorgstjenester som pasient og bruker kan ha rett til.

Ny § 2–1 b skal lyde:

§ 2–1 b. Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten

Pasienten har rett til øyeblikkelig helsehjelp, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3–1.

Pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Retten gjelder bare dersom pasienten kan ha forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt. Spesialisthelsetjenesten skal fastsette en frist for når en pasient som har en slik rettighet, senest skal få nødvendig helsehjelp. Fristen skal fastsettes i samsvar med det faglig forsvarlighet krever.

Helse- og omsorgstjenesten skal gi den som søker eller trenger helsehjelp, de helse- og behandlingsmessige opplysninger vedkommende trenger for å ivareta sin rett.

Dersom det regionale helseforetaket ikke har sørget for at en pasient med rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten får den nødvendige helsehjelpen innen tidspunkt fastsatt i medhold av annet ledd, har pasienten rett til nødvendig helsehjelp uten opphold, om nødvendig fra privat tjenesteyter eller tjenesteyter utenfor riket.

Dersom det regionale helseforetaket ikke kan yte helsehjelp til en pasient som har rett til nødvendig helsehjelp fordi det ikke finnes et adekvat tilbud i riket, har pasienten rett til nødvendig helsehjelp fra tjenesteyter utenfor riket innen den frist som er fastsatt etter annet ledd.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som skal anses som helsehjelp som pasienten kan ha rett til.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om fastsettelse av, og informasjon om, tidsfristen for å yte helsehjelp som nevnt i annet ledd, herunder en frist for når barn og unge under 23 år med psykiske lidelser eller rusmiddelavhengighet senest skal motta nødvendig helsehjelp. Departementet kan også gi forskrifter med nærmere bestemmelser om organiseringen av, og oppgjøret for, tjenester pasienten har rett til å motta fra privat tjenesteyter eller tjenesteyter utenfor riket etter fjerde ledd.

Ny § 2–1 c skal lyde:

§ 2–1 c. Pasientrettigheter i fastlegeordningen

Enhver som er bosatt i en norsk kommune, har rett til å stå på liste hos lege med fastlegeavtale. Det samme gjelder asylsøkere og deres familie når de er medlem av folketrygden.

Personer som står på fastleges liste har rett til å skifte fastlege inntil to ganger i året, og rett til å få en ny vurdering av sin helsetilstand hos en annen lege med fastlegeavtale.

Rettigheter i første og annet ledd gjelder ikke i de kommuner der plikten til å ha fastlegeordning er suspendert etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 tredje ledd.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring og utfylling av pasientrettighetene i fastlegeordningen, herunder om barns plassering på liste og om rett til å bytte fastlege.

§ 2–3 skal lyde:

§ 2–3. Rett til fornyet vurdering

Etter henvisning fra allmennlege har pasienten rett til fornyet vurdering av sin helsetilstand av spesialisthelsetjenesten. Retten gjelder bare én gang for samme tilstand. Ved behov for tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengighet, gjelder retten til fornyet vurdering også etter henvisning fra helse- og omsorgstjenesten i kommunen og sosialtjenesten.

§ 2–4 tredje ledd skal lyde:

For pasienter under tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern etter psykisk helsevernloven kapittel 3, gjelder ikke retten etter første ledd dersom dette vil være uforsvarlig eller i betydelig grad er egnet til å svekke formålet med det tvungne vernet. Tilsvarende gjelder for pasienter som tas inn på institusjon med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 10–2 og 10–3, dersom dette vil være uforsvarlig eller i betydelig grad er egnet til å svekke formålet med inntaket. Retten etter første ledd gjelder heller ikke valg av senter for legemiddelassistert rehabilitering i spesialisthelsetjenesten dersom dette vil være uforsvarlig eller i betydelig grad egnet til å svekke formålet med behandlingen.

§ 2–5 skal lyde:

§ 2–5. Rett til individuell plan

Pasient og bruker som har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan i samsvar med bestemmelsene i helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern.

§ 2–7 skal lyde:

§ 2–7. Forvaltningslovens anvendelse

Forvaltningsloven kapittel IV og V gjelder ikke for vedtak som treffes etter dette kapitlet.

For vedtak om tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3–2 første ledd nr. 6 bokstavene a til d, 3–6 og 3–8, som forventes å vare lenger enn to uker, gjelder likevel reglene i forvaltningsloven kapittel IV og V med de særlige bestemmelsene som følger av loven her.

Er det flere som samtidig søker en tjeneste det er knapphet på, regnes de ikke som parter i samme sak. En søker som mener seg forbigått, kan ikke klage over at en annen har fått ytelsen.

Ny § 2–8 skal lyde:

§ 2–8. Tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver

De som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i.

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. Pasientens og brukerens rett til medvirkning

Pasient og bruker har rett til å medvirke ved gjennomføring av helse- og omsorgstjenester. Pasienten har herunder rett til å medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder. Medvirkningens form skal tilpasses den enkeltes evne til å gi og motta informasjon.

Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med pasient og bruker. Det skal legges stor vekt på hva pasienten og brukeren mener ved utforming av tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3–2 første ledd nr. 6, 3–6 og 3–8. Barn under 18 år skal tas med på råd når barnets utvikling og modning og sakens art tilsier det.

Dersom pasienten ikke har samtykkekompetanse, har pasientens nærmeste pårørende rett til å medvirke sammen med pasienten.

Ønsker pasient eller bruker at andre personer skal være til stede når helse- og omsorgstjenester gis, skal dette som hovedregel imøtekommes.

§ 3–2 skal lyde:

§ 3–2. Pasientens og brukerens rett til informasjon

Pasienten skal ha den informasjon som er nødvendig for å få innsikt i sin helsetilstand og innholdet i helsehjelpen. Pasienten skal også informeres om mulige risikoer og bivirkninger.

Informasjon skal ikke gis mot pasientens uttrykte vilje, med mindre det er nødvendig for å forebygge skadevirkninger av helsehjelpen, eller det er bestemt i eller i medhold av lov.

Informasjon kan unnlates dersom det er påtrengende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten selv. Informasjon kan også unnlates dersom det er klart utilrådelig av hensyn til personer som står pasienten nær, å gi slik informasjon.

Dersom pasienten blir påført skade eller alvorlige komplikasjoner, skal pasienten informeres om dette. Pasienten skal samtidig gjøres kjent med adgangen til å søke erstatning hos Norsk Pasientskadeerstatning.

Dersom det etter at behandlingen er avsluttet, oppdages at pasienten kan ha blitt påført betydelig skade som følge av helsehjelpen, skal pasienten om mulig informeres om dette.

Brukere skal ha den informasjon som er nødvendig for å få tilstrekkelig innsikt i tjenestetilbudet og for å kunne ivareta sine rettigheter.

§ 3–3 skal lyde:

§ 3–3. Informasjon til pasientens nærmeste pårørende

Dersom pasienten samtykker til det eller forholdene tilsier det, skal pasientens nærmeste pårørende ha informasjon om pasientens helsetilstand og den helsehjelp som ytes.

Er pasienten over 16 år og åpenbart ikke kan ivareta sine interesser på grunn av fysiske eller psykiske forstyrrelser, demens eller psykisk utviklingshemning, har både pasienten og dennes nærmeste pårørende rett til informasjon etter reglene i § 3–2.

§ 3–5 skal lyde:

§ 3–5. Informasjonens form

Informasjonen skal være tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn. Informasjonen skal gis på en hensynsfull måte.

Personellet skal så langt som mulig sikre seg at mottakeren har forstått innholdet og betydningen av opplysningene.

Opplysning om den informasjon som er gitt, skal nedtegnes i pasientens eller brukerens journal.

§ 4–4 tredje ledd skal lyde:

Før helsehjelp som nevnt i bokstav b gis skal begge foreldrene eller andre med foreldreansvaret, så langt råd er, få si sin mening. Beslutning om helsehjelp som nevnt i bokstav b kan påklages til Fylkesmannen etter kapittel 7. Fylkesmannen kan vedta at helsehjelpen skal avsluttes inntil det er fattet vedtak på grunnlag av klage fra den andre forelder eller andre med foreldreansvaret.

§ 4A–6 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Videre skal kopi av vedtak etter § 4A–5 sendes til Fylkesmannen.

§ 4A–7 første ledd skal lyde:

Vedtak om helsehjelp etter § 4A–5 kan påklages til Fylkesmannen av pasienten eller pasientens nærmeste pårørende.

§ 4A–8 skal lyde:

§ 4A–8. *Overprøving og etterfølgende kontroll*

Fylkesmannen kan av eget tiltak overprøve vedtak som er truffet etter § 4A–5.

Dersom et vedtak om helsehjelp etter dette kapitlet ikke er påklaget og helsehjelpen vedvarer, skal Fylkesmannen, når det har gått tre måneder fra vedtaket ble truffet, av eget tiltak vurdere om det fortsatt er behov for helsehjelpen.

§ 4A–10 skal lyde:

§ 4A–10. *Domstolsprøving*

Vedtak i klagesak etter § 4A–7 som innebærer innleggelse og tilbakeholdelse i institusjon, eller helsehjelp som strekker seg ut over tre måneder, kan av pasienten eller pasientens nærmeste pårørende bringes inn for retten etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) kapittel 36. Tilsvarende gjelder for Fylkesmannens vedtak om helsehjelp som innebærer innleggelse og tilbakeholdelse, eller som strekker seg ut over tre måneder, jf. § 4A–8.

§ 5–1 skal lyde:

§ 5–1. *Rett til innsyn i journal*

Pasienten og brukeren har rett til innsyn i journalen sin med bilag og har etter særskilt forespørsel rett til kopi. Pasienten og brukeren har etter forespørsel rett til en enkel og kortfattet forklaring av faguttrykk eller lignende.

Pasienten og brukeren kan nektes innsyn i opplysninger i journalen dersom dette er påtrengende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten eller brukeren selv, eller innsyn er klart utilrådelig av hensyn til personer som står vedkommende nær.

En representant for pasienten eller brukeren har rett til innsyn i opplysningene som pasienten eller brukeren nektes innsyn i, med mindre representanten anses uskikket for dette. En lege eller advokat kan ikke nektes innsyn, med mindre særlige grunner taler for dette.

Reglene i § 3–3 og § 3–4 om andres rett til informasjon gjelder tilsvarende for innsyn i journal.

Nærmeste pårørende har rett til innsyn i journal etter en pasients eller brukers død, om ikke særlige grunner taler mot dette.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om retten til innsyn i journal, herunder bestemmelser om betaling for kopier.

§ 5–2 skal lyde:

§ 5–2. *Retting og sletting av journal*

Pasienten, brukeren eller den som opplysningene gjelder, kan kreve at opplysningene i journalen rettes eller slettes etter reglene i helsepersonelloven § 42 til § 44.

§ 5–3 skal lyde:

§ 5–3. *Overføring og utlån av journal*

Pasienten og brukeren har rett til å motsette seg utlevering av journal eller opplysninger i journal. Opplysningene kan heller ikke utleveres dersom det er grunn til å tro at pasienten eller brukeren ville motsette seg det ved forespørsel. Utlevering kan likevel skje dersom tungtveiende grunner taler for det. Overføring eller utlevering av journal eller opplysninger i journal skal skje i henhold til bestemmelsene i lov om helsepersonell.

§ 6–1 skal lyde:

§ 6–1. *Barns rett til helsekontroll*

Barn har rett til nødvendig helsehjelp også i form av helsekontroll i den kommunen barnet bor eller midlertidig oppholder seg, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2.

Foreldrene plikter å medvirke til at barnet deltar i helsekontroll.

Ny § 6–5 skal lyde:

§ 6–5. *Barns partsrettigheter*

Et barn kan opptre som part i en sak og gjøre partsrettigheter gjeldende dersom det har fylt 12 år og forstår hva saken gjelder. I en sak som gjelder tiltak overfor rusmiddelavhengige under 18 år, jf. helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 10, skal barnet alltid regnes som part.

§ 7-1 oppheves.

§ 7-2 skal lyde:

§ 7-2. *Klage*

Pasient eller bruker eller dennes representant som mener at bestemmelsene i kapitlene 2, 3 og 4, samt § 5-1, § 6-2 og § 6-3 er brutt, kan klage til Fylkesmannen. Klagen sendes til den som har truffet enkeltvedtaket eller avgjørelsen.

Pasient eller representant for pasienten som mener at bestemmelsen i § 2-1 b femte ledd ikke er overholdt, kan klage til en klagenemnd som oppnevnes av departementet. Klagenemnda skal ha fem medlemmer. Lederen skal være jurist. Departementet oppnevner medlemmer og deres personlige varamedlemmer for to år om gangen. Det er adgang til å gjenoppnevne medlemmer og varamedlemmer.

Første ledd gjelder tilsvarende for andre som mener de ikke har fått sine selvstendige rettigheter etter kapitlene 3 til 6 oppfylt.

Pasientens eller brukerens representant etter første og annet ledd er den som har fullmakt til å klage på pasientens eller brukerens vegne, eller som har samtykkekompetanse etter kapittel 4. Fullmektig som ikke er advokat, skal legge frem skriftlig fullmakt.

§ 7-3 skal lyde:

§ 7-3. *Klagens form og innhold*

Klage til Fylkesmannen skal være skriftlig. Klagen skal være undertegnet av pasienten eller brukeren eller den som representerer pasienten eller brukeren. Klagen bør nevne det forhold som det klages over og gi opplysninger som kan være av betydning for behandlingen av klagen. Inneholder klagen feil eller mangler, setter Fylkesmannen en kort frist for rettelse eller utfylling.

§ 7-4 skal lyde:

§ 7-4. *Anmodning om vurdering av mulig pliktbrudd*

Pasienten, brukeren eller andre som har rett til det kan, dersom vedkommende mener bestemmelser om plikter fastsatt i eller i medhold av helsepersonelloven er brutt til ulempe for seg, be tilsynsmyndigheten om en vurdering av forholdet. Tilsynsmyndigheten kan eventuelt ilegge en administrativ reaksjon etter helsepersonelloven kapittel 11. Reglene i dette kapitlet kommer ikke til anvendelse på slike anmodninger.

§ 7-5 skal lyde:

§ 7-5. *Frist for klage*

Fristen for klage etter § 7-2 er fire uker etter at vedkommende fikk eller burde ha fått tilstrekkelig kunnskap til å fremme en klage.

§ 7-6 første ledd skal lyde:

Forvaltningslovens regler om behandling av klager over enkeltvedtak gjelder så langt de passer, med de særlige bestemmelser som er gitt i dette kapitlet. Fylkesmannen skal ved prøving av kommunale vedtak om helsetjenester legge vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd tredje punktum. For øvrige kommunale vedtak skal klageinstansen legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn.

§ 8-1 skal lyde:

§ 8-1. *Formål*

Pasient- og brukerombudet skal arbeide for å ivareta pasientens og brukerens behov, interesser og rettssikkerhet overfor den statlige spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og for å bedre kvaliteten i disse tjenestene.

§ 8-2 første ledd skal lyde:

Staten skal sørge for at det er et pasient- og brukerombud i hvert fylke. Pasient- og brukerombudets arbeidsområde omfatter statlige spesialisthelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester.

§ 8-3 første ledd skal lyde:

Pasient- og brukerombudet kan ta saker som gjelder forhold i den statlige spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, opp til behandling enten på grunnlag av en muntlig eller skriftlig henvendelse eller av eget tiltak.

§ 8-6 skal lyde:

§ 8-6. *Pasient- og brukerombudets adgang til helse- og omsorgstjenestens lokaler*

Pasient- og brukerombudet skal ha fri adgang til alle lokaler hvor det ytes statlige spesialisthelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester.

18. I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er å bidra til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten samt tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten.

§ 3 første ledd nr. 2 skal lyde:

personell i helse- og omsorgstjenesten eller i apotek som utfører handlinger som nevnt i tredje ledd,

§ 3 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Med helsehjelp menes enhver handling som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål og som utføres av helsepersonell.

Med helseinstitusjon menes institusjon som hører under spesialisthelsetjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om hvilke institusjoner som skal omfattes.

§ 4 andre ledd skal lyde:

Helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, og skal innhente bistand eller henvise pasienter videre der dette er nødvendig og mulig. Dersom pasientens behov tilsier det, skal yrkesutøvelsen skje ved samarbeid og samhandling med annet kvalifisert personell. Helsepersonell har plikt til å delta i arbeid med individuell plan når en pasient eller bruker har rett til slik plan etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–5.

§ 7 første ledd skal lyde:

Helsepersonell skal straks gi den helsehjelp de evner når det må antas at hjelpen er påtrengende nødvendig. Med de begrensninger som følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 4–9, skal nødvendig helsehjelp gis selv om pasienten ikke er i stand til å samtykke, og selv om pasienten motsetter seg helsehjelpen.

§ 10 første ledd skal lyde:

Den som yter helsehjelp, skal gi informasjon til den som har krav på det etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven § 3–2 til § 3–4. I helseinstitusjoner skal informasjon etter første punktum gis av den som helseinstitusjonen utpeker.

§ 16 andre ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om ordinering av legemidler gjennom virksomhetens prosedyrer som skal kunne erstatte leges eller tannleges individuelle ordinering til enkeltpasienter.

§ 18 andre ledd skal lyde:

Dersom helsepersonell skal yte tjenester til barn eller personer med utviklingshemning, skal politiattest som nevnt i § 20 a vedlegges meldingen. Inneholder meldingen en politiattest med merknader, skal den straks oversendes Fylkesmannen.

§ 20 skal lyde:

§ 20. Plikter etter pasientskadeloven

Den som utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten yter helsehjelp som nevnt i pasientskadeloven § 1, skal melde fra og yte tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning etter pasientskadeloven § 8.

§ 20 a første ledd skal lyde:

Helsepersonell som skal yte helsehjelp til barn eller personer med utviklingshemning, har plikt til å fremlegge politiattest ved tilbud om stilling, ved inngåelse av avtale om å yte helse- og omsorgstjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3–1 femte ledd, inngåelse av avtale etter tannhelsetjenesteloven § 4–2 første ledd og spesialisthelsetjenesteloven § 2–1 a sjette ledd, samt ved melding om åpning, overtagelse, og inntreden i privat virksomhet, jf. § 18. Plikten omfatter ikke personell som bare sporadisk yter slike tjenester og som i alminnelighet ikke vil være alene med barn eller personer med utviklingshemning.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Samtykke til å gi informasjon

Taushetsplikt etter § 21 er ikke til hinder for at opplysninger gjøres kjent for den opplysningene direkte gjelder, eller for andre i den utstrekning den som har krav på taushet samtykker. Et forsikringsselskap kan likevel ikke få adgang eller kjennskap til opplysninger som den opplysningene direkte gjelder, kan nektes innsyn i etter pasient- og brukerrettighetsloven § 5–1 annet ledd.

For personer under 16 år gjelder reglene i pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4–4 og 3–4 annet ledd tilsvarende for samtykke etter første ledd.

For personer over 16 år som ikke er i stand til å vurdere spørsmålet om samtykke av grunner som nevnt i pasient- og brukerrettighetsloven § 3–3 annet ledd, kan nærmeste pårørende gi samtykke etter første ledd.

§ 29 b skal lyde:

§ 29 b. *Opplysninger til kvalitetssikring, administrasjon, planlegging eller styring av helse- og omsorgstjenesten*

Departementet kan bestemme at helseopplysninger kan eller skal gis til bruk ved kvalitetssikring, administrasjon, planlegging eller styring av helse- og omsorgstjenesten, og at det kan skje uten hensyn til taushetsplikt. Dette kan bare skje dersom behandlingen av opplysningene er av vesentlig interesse for samfunnet og hensynet til pasientens integritet og velferd er ivarettatt. Graden av personidentifikasjon skal ikke være større enn nødvendig for det aktuelle formålet. Kun i særskilte tilfeller kan det gis tillatelse til bruk av direkte personidentifiserbare opplysninger som for eksempel navn eller fødselsnummer. Reglene om taushetsplikt gjelder tilsvarende for den som mottar opplysningene.

Departementet kan sette vilkår for bruken av opplysninger etter paragrafen her.

§ 30 skal lyde:

§ 30. *Opplysninger til Statens helsetilsyn og Fylkesmannen*

Helsepersonell skal gi Statens helsetilsyn og Fylkesmannen adgang til virksomhetens lokaler, og gi alle de opplysninger som ansees påkrevd for utøvelsen av tilsyn med helsepersonells virksomhet. Helsepersonell skal uten hinder av taushetsplikten utlevere de dokumenter, lyd- og bildeopptak og lignende som kreves av Statens helsetilsyn og Fylkesmannen.

§ 32 skal lyde:

§ 32. *Opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten*

Den som yter helsehjelp, skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og skal av eget tiltak gi den kommunale helse- og omsorgstjenesten opplysninger om slike forhold etter å ha innhentet samtykke fra pasienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt etter § 21.

Uten hinder av taushetsplikt etter § 21 skal helsepersonell av eget tiltak gi opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten, når det er grunn til å tro at en gravid kvinne misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 10–3. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av den kommunale helse- og omsorgstjenesteloven, skal helsepersonell gi slike opplysninger.

I helseinstitusjoner skal det utpekes en person som skal ha ansvaret for utleveringen av slike opplysninger.

§ 38 første ledd, første punktum skal lyde:

Helsepersonell med autorisasjon eller lisens skal snarest mulig gi skriftlig melding til Fylkesmannen om betydelig personskade som voldes på pasient som følge av ytelse av helsehjelp, eller ved at en pasient eller bruker skader en annen.

Ny § 38 a skal lyde:

§ 38 a. *Melding om behov for individuell plan og koordinator*

Helsepersonell skal snarest mulig gi melding om pasienters og brukeres behov for individuell plan og koordinator, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2–5, helse- og omsorgstjenesteloven §§ 7–1 og 7–2, samt spesialisthelsetjenesteloven § 2–5 a. Helsepersonell som yter spesialisthelsetjenester, skal gi melding til koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet i spesialisthelsetjenesten. Annet helsepersonell skal gi melding til koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet i kommunen.

§ 41 første ledd skal lyde:

Den som yter helsehjelp, skal gi innsyn i journalen til den som har krav på det etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven § 5–1.

§ 42 tredje ledd skal lyde:

Avslag på krav om retting kan påklages til Fylkesmannen, som etter å ha innhentet uttalelse fra Datatilsynet, avgjør om retting kan foretas.

§ 43 tredje ledd første punktum skal lyde:

Avslag på krav om sletting kan påklages til Fylkesmannen.

§ 55 skal lyde:

§ 55. *Anmodning om vurdering av mulig pliktbrudd*

Den som mener at bestemmelser om plikter fastsatt i eller i medhold av denne lov er brutt til ulempe for seg, kan be Fylkesmannen om en vurdering av forholdet. Pasienten eller brukeren kan opptre ved representant. Kravet sendes Fylkesmannen.

Representant etter første ledd er den som har fullmakt til å fremsette en anmodning på andres vegne eller som har samtykkekompetanse etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4. Fullmektig som ikke er advokat, skal legge frem skriftlig fullmakt.

Fylkesmannen skal vurdere de synspunkter som er fremsatt i anmodningen, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt i anmodningen.

Hvis Fylkesmannen mener at det bør ilegges en reaksjon etter kapittel 11, skal saken oversendes Statens helsetilsyn. Tredje ledd gjelder tilsvarende for behandlingen av saken hos Statens helsetilsyn.

Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen skal gi den som har fremsatt en anmodning, underretning om resultatet av sin behandling av saken og en kort begrunnelse for resultatet.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om Statens helsetilsyn og Fylkesmannens saksbehandling, og kan herunder fastsette regler om frist for fremsettelse av anmodning etter denne paragraf.

§ 56 første ledd skal lyde:

Statens helsetilsyn kan gi advarsel til helsepersonell som forsettlig eller uaktsomt overtrer plikter etter denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av den, hvis pliktbruddet er egnet til å medføre fare for sikkerheten i helse- og omsorgstjenesten, til å påføre pasienter eller brukere en betydelig belastning eller til i vesentlig grad å svekke tilliten til helsepersonell eller helse- og omsorgstjenesten.

§ 64 første ledd skal lyde:

Hvis det er grunn til å tro at vilkårene for å kalle tilbake rekvireringsretten er oppfylt og helsepersonell ansees å være til fare for sikkerheten i helse- og omsorgstjenesten, kan Statens helsetilsyn suspendere retten til å rekvirere legemidler som nevnt i § 63 inntil saken er avgjort, men ikke utover seks måneder. Hvis helsepersonellet forholder saken, kan suspensjonen forlenges en gang med ytterligere seks måneder.

Ny § 67 a skal lyde:

§ 67 a. *Forbud mot bruk av meldinger etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 som grunnlag for å opprette sak mot helsepersonell i medhold av kapittel 11*

Melding til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 kan ikke i seg selv danne grunnlag for å innlede sak eller fatte vedtak om reaksjon i medhold av kapittel 11 i loven her. Det samme gjelder for begjæring om påtale etter § 67 annet ledd.

19. I lov 2. juni 2000 nr. 39 om apotek gjøres følgende endringer:

§ 2–8 første ledd bokstavene a og b skal lyde:

- a. samarbeid med den lokale helse- og omsorgstjenesten
- b. utføring av farmasøytisk kvalitetskontroll i den lokale helse- og omsorgstjenesten

§ 5–5 a andre ledd skal lyde:

For pasienters innsynsrett i lagrede opplysninger gjelder pasient- og brukerrettighetsloven.

20. I lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap gjøres følgende endringer:

§ 1–1 første ledd skal lyde:

Formålet med loven er å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.

§ 2–2 første ledd skal lyde:

Kommuner, fylkeskommuner, regionale helseforetak og staten plikter å utarbeide en beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester de skal sørge for et tilbud av eller er ansvarlige for. Beredskapsplanen skal også omfatte tjenester som etter lov eller avtale tilbys av private virksomheter som en del av de respektive tjenester. Det skal også i nødvendig utstrekning utarbeides delplaner for aktuelle institusjoner og tjenesteområder.

§ 2–3 skal lyde:

§ 2–3. *Varsel og rapportering*

Virksomheter loven omfatter, plikter å varsle om forhold innen helse- og omsorgstjenesten eller sosialtjenesten som kan gi grunnlag for tiltak etter denne lov. Varsel gis til departementet eller den myndighet departementet bestemmer.

Departementet kan pålegge virksomheter som nevnt i første ledd formell rapportering om forhold av betydning for helse- og omsorgstjenesten eller sosialtjenesten. Departementet kan gi forskrift om rapporteringsplikten.

§ 3–1 første ledd skal lyde:

Når betingelsene i § 1–5 er oppfylt, kan departementet med de begrensninger som følger av annet ledd mot erstatning kreve avstått til staten til eie, bruk eller annen særlig rådighet fast eiendom, rettigheter og løsøre av ethvert slag som trengs til bruk for helse- og omsorgstjenester eller sosiale tjenester, til bolig for personell eller lagring av materiell og utstyr. Avståelse til bruk omfatter rett til å foreta de endringer ved gjenstanden eller den faste eiendom som anses nødvendig.

§ 5–1 skal lyde:

§ 5–1. Ansvars-, oppgave- og ressursfordeling

Når betingelsene i § 1–5 er oppfylt, kan departementet pålegge en eller flere virksomheter som omfattes av loven å ta imot og å gi nødvendige helse- og omsorgstjenester eller sosiale tjenester til personer, uten hensyn til hvor disse bor eller oppholder seg. Departementet kan videre bestemme at en slik virksomhets ressurser innen helse- og omsorgstjenesten eller sosialtjenesten, herunder personellressurser, skal stilles til rådighet for en kommune, en fylkeskommune, et regionalt helseforetak eller staten.

§ 6–2 første ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne loven, herunder om tilsyn med planlegging og gjennomføring av tiltak etter loven og om administrasjon og drift av helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten under krig, samt ved kriser og katastrofer i fredstid.

21. I lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. gjøres følgende endringer:

§ 7 a andre ledd skal lyde:

Uten hinder av taushetsplikten har kriminalomsorgen rett til å innhente fra:

- Folkeregisteret; opplysninger om innsattes navn, fødselsnummer, fødested, bopel og statsborgerskap.
- Tilsatte i barnevernet og sosialtjenesten; opplysninger om innsattes barne- og familieforhold som er nødvendige for å ivareta hensynet til barnet og den øvrige familien under straffegjennomføring, ved permisjon, ved løslatelse og ved overføring til andre gjennomføringsformer enn fengsel med høyt sikkerhetsnivå.
- Helsepersonell i helse- og omsorgstjenesten; opplysninger som nevnt i bokstav b, samt opplysninger som er strengt nødvendige for å avverge fare for liv og helse for den innsatte selv, andre innsatte og tilsatte.

22. I lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Lovens formål

Formålet med denne lov er å bidra til å gi helse- og omsorgstjenesten og helseforvaltningen informasjon og kunnskap uten å krenke personvernet, slik at tjenestene kan gis på forsvarlig og effektiv måte. Gjennom forskning og statistikk skal loven bidra til informasjon og kunnskap om befolkningens helseforhold, årsaker til nedsatt helse og utvikling av sykdom for administrasjon, kvalitetssikring, planlegging og styring. Loven skal sikre at helseopplysninger blir behandlet i samsvar med grunnleggende personvern hensyn, herunder behovet for personlig integritet, privatlivets fred og tilstrekkelig kvalitet på helseopplysninger.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Saklig virkeområde

Loven gjelder for

- behandling av helseopplysninger i helseforvaltningen og helse- og omsorgstjenesten, som skjer helt eller delvis med elektroniske hjelpemidler for å fremme formål som beskrevet i § 1, og
- annen behandling av helseopplysninger i helseforvaltningen og helse- og omsorgstjenesten til slike formål, når helseopplysningene inngår eller skal inngå i et helseregister.

Loven gjelder både offentlig og privat virksomhet.

Kongen i Statsråd kan i forskrift bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde for behandling av helseopplysninger utenfor helseforvaltningen eller helse- og omsorgstjenesten for å ivareta formål som beskrevet i § 1.

Loven gjelder ikke for behandling av helseopplysninger som reguleres av helseforskningsloven.

§ 5 fjerde ledd skal lyde:

Pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4–3 til 4–8 gjelder tilsvarende for samtykke etter denne lov. Barn mellom 12 og 16 år kan selv treffe beslutning om samtykke, dersom pasienten av grunner som bør respekteres, ikke ønsker at opplysningene gjøres kjent for foreldrene eller andre med foreldreansvar.

§ 6 nytt fjerde ledd skal lyde:

Kongen kan i forskrift fastsette at opplysninger i behandlingsrettet register skal behandles elektronisk.

§ 6 a skal lyde:

§ 6 a. Virksomhetsovergrepene, behandlingsrettede helseregistre

Det kan bare etableres virksomhetsovergrepene, behandlingsrettede helseregistre som fremgår av loven her eller annen lov.

Virksomhetsovergrepene, behandlingsrettede helseregistre kan bare inneholde nærmere bestemte helseopplysninger i et begrenset omfang som er nødvendige og relevante for samarbeid mellom virksomheter om forsvarlige helse- og omsorgstjenester til pasienten eller brukeren. Slike registre kan bare etableres i tillegg til de behandlingsrettede helseregistrene virksomheten etablerer internt i virksomheten, jf. spesialisthelsetjenesteloven

§ 3–2 og helse- og omsorgstjenesteloven § 5–10, jf. helsepersonelloven §§ 39 og 40. Virksomhetsovergrepene, behandlingsrettede helseregistre skal føres elektronisk.

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering, drift og behandling av helseopplysninger i virksomhetsovergrepene behandlingsrettede helseregistre. Virksomhetsovergrepene behandlingsrettede helseregistre kan bare etableres uten samtykke fra pasienten eller brukeren dersom dette er nødvendig for å ivareta formålet med registeret. Det kan ikke etableres sentrale behandlingsrettede helseregistre etter denne bestemmelsen.

Forskrift etter tredje ledd skal nærmere angi formålet med behandlingen av helseopplysningene og hvilke opplysninger som skal behandles. Forskriften skal videre angi hvem som er databehandlingsansvarlig for opplysningene, herunder om plassering, tilgang, tilgangskontroll, samt gi pasienten eller brukeren rett til å motsette seg behandling av opplysninger i registeret eller stille krav om samtykke.

§ 6 c første ledd skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av registre og behandling av helseopplysninger i registrene til følgende formål:

1. saksbehandling for å avgjøre om det kan treffes vedtak om frikort og refusjon av betalte egenandeler, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2–6, spesialisthelsetjenesteloven § 5–5 og folketrygdloven kapittel 5
2. administrering og samordning av transport til undersøkelse eller behandling i helse- og omsorgstjenesten, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–1 a første ledd nr. 6.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av lokale helseregistre og behandling av helseopplysninger i lokale helseregistre for ivaretagelse av oppgaver etter helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Navn, fødselsnummer eller andre direkte personidentifiserende kjennetegn kan bare behandles etter samtykke fra den registrerte. Samtykke fra den registrerte er ikke nødvendig, dersom det i forskriften bestemmes at helseopplysningene bare kan behandles i pseudonymisert eller aidentifisert form. Forskriften skal angi formålet med behandlingen av helseopplysningene, hvilke opplysninger som kan behandles, og eventuelt nærmere regler om hvem som skal foreta pseudonymiseringen og prinsipper for hvordan det skal gjøres. Kommunen er databehandlingsansvarlig for opplysningene, med mindre noe annet er bestemt i forskriften. Databehandlingsansvaret kan delegeres.

§ 8 andre ledd skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av sentrale helseregistre og behandling av helseopplysninger i sentrale helseregistre for ivaretagelse av oppgaver etter apotekloven, helse- og omsorgstjenesteloven, tannhelsetjenesteloven, smittevernloven og spesialisthelsetjenesteloven, herunder overordnet styring og planlegging av tjenestene, kvalitetsutvikling, forskning og statistikk. Navn, fødselsnummer eller andre direkte personidentifiserende kjennetegn kan bare behandles etter samtykke fra den registrerte. Samtykke fra den registrerte er ikke nødvendig, dersom det i forskriften bestemmes at helseopplysningene bare kan behandles i pseudonymisert eller aidentifisert form. Forskriften skal eventuelt fastsette nærmere regler om hvem som skal foreta pseudonymiseringen og prinsipper for hvordan det skal gjøres.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Særlig om innsamling av helseopplysninger til sentrale, regionale og lokale helseregistre, meldingsplikt mv.

Virksomheter og helsepersonell som tilbyr eller yter tjenester i henhold til apotekloven, helse- og omsorgstjenesteloven, smittevernloven, spesialisthelsetjenesteloven eller tannhelsetjenesteloven, plikter å utlevere eller overføre opplysninger som bestemt i forskrifter etter §§ 6 a, 6 c, 7 og 8 samt etter paragrafen her.

Kongen kan gi forskrifter om innsamling av helseopplysninger etter §§ 6 a, 6 c, 7 og 8, herunder bestemmelser om hvem som skal gi og motta opplysningene og om frister, formkrav og meldingsskjemaer. Den som mottar opplysningene, skal varsle avsenderen av opplysningene dersom opplysningene er mangelfulle.

§ 11 andre ledd skal lyde:

Helseopplysninger kan bare anvendes til andre formål enn helse- og omsorgstjenester til den enkelte eller administrasjon av slike tjenester når personidentifisering er nødvendig for å fremme disse formålene. Det skal alltid begrunnes hvorfor det er nødvendig å benytte personidentifiserbare opplysninger. Tilsynsmyndigheten kan i medhold av § 31 kreve at den databehandlingsansvarlige legger frem begrunnelsen.

§ 12 første ledd skal lyde:

Helseopplysninger i behandlingsrettet helseregister kan sammenstilles med opplysninger om samme pasient eller bruker i annet behandlingsrettet helseregister, i den grad helseopplysningene kan utleveres etter helsepersonelloven §§ 25, 26 og 45.

§ 13 a skal lyde:

§ 13 a. *Forbud mot urettmessig tilegnelse av helseopplysninger*

Det er forbudt å lese, søke etter eller på annen måte tilegne seg, bruke eller besitte helseopplysninger som behandles etter denne loven uten at det er begrunnet i helse- og omsorgstjenester til den enkelte, administrasjon av slike tjenester eller har særskilt hjemmel i lov eller forskrift.

§ 15 fjerde og femte ledd skal lyde:

Taushetsplikt er likevel ikke til hinder for utlevering av opplysninger om en pasient eller bruker skal betale egenandel til helsepersonell eller andre som gir helse- og omsorgstjenester eller yter andre tjenester til pasient eller bruker som folketrygden er stønadspliklig for. Taushetsplikt er heller ikke til hinder for utlevering av slike opplysninger til helseforetakene i forbindelse med oppgjør for syketransport.

Opplysninger om en pasients eller brukers navn, transportbehov og om pasienten eller brukeren skal betale egenandel og eventuelt beløpet kan gis til transportør i forbindelse med transport som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven § 2–1 a første ledd nr. 6.

§ 15 a overskriften skal lyde:

§ 15 a. *Opplysninger til kvalitetssikring, administrasjon, planlegging eller styring*

§ 16 fjerde ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om sikkerhet ved behandling av helseopplysninger etter denne lov. Kongen kan herunder sette nærmere krav til elektronisk signatur, kommunikasjon og langtidslagring, om godkjenning (autorisasjon) av programvare, sertifisering og om bruk av standarder, klassifikasjonssystemer og kodeverk, samt hvilke nasjonale eller internasjonale standardssystemer som skal følges.

§ 22 første ledd skal lyde:

Den som ber om det, har rett til innsyn i behandlingsrettet helseregister i den grad dette følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 5–1 og helsepersonelloven § 41.

§ 25 første ledd skal lyde:

Det kan nektes innsyn i behandlingsrettet helseregister etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven § 5–1.

§ 31 første ledd skal lyde:

Datatilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene i loven blir fulgt og at feil eller mangler blir rettet, jf. personopplysningsloven § 42, med mindre tilsynsoppgavene pålegges Statens helsetilsyn eller Fylkesmannen etter helsetilsynsloven.

23. I lov 15. juni 2001 nr. 53 om erstatning ved pasientskader mv. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd, bokstav a skal lyde:

i institusjon under spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

§ 2 første ledd bokstav e skal lyde:

forhold som medfører ansvar for helse- og omsorgstjenesten eller helsepersonell etter alminnelige erstatningsregler.

§ 7 skal lyde:

§ 7. *Plikt til å betale tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning for den offentlige helse- og omsorgstjenesten*

Staten, regionale helseforetak, fylkeskommuner og kommuner yter tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning for å dekke erstatning for pasientskader voldt i den offentlige helse- og omsorgstjenesten, samt bidrag til driften i samsvar med forskrift gitt av Kongen.

Til den offentlige helse- og omsorgstjenesten regnes virksomheten til staten, de regionale helseforetakene, helseforetakene, fylkeskommunene eller kommunene. Det samme gjelder virksomhet som drives på oppdrag av eller med driftstilskudd fra noen av disse. Kongen kan i forskrift presisere hva som skal regnes til den offentlige helse- og omsorgstjenesten, herunder gjøre unntak fra første og annet punktum.

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Plikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten til å melde fra og yte tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning*

Den som utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten yter helsehjelp som nevnt i § 1, skal melde fra og yte tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning for å dekke erstatning for pasientskader voldt utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten samt bidrag til driften.

Nærmere bestemmelser om melde- og tilskuddsplikten, om registrering av meldingene og om tilskuddsordningen fastsettes av Kongen i forskrift, herunder kan det fastsettes fritak fra plikten etter første ledd.

Den som forsettlig unnlater å oppfylle plikten til å melde fra eller plikten til å betale tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Det samme gjelder den som i meldingen gir feil opplysninger slik at det betales for lavt tilskudd.

§ 19 skal lyde:

§ 19. Lovens virkeområde

Loven gjelder skade som volder i riket med Svalbard. Loven gjelder også skade ved helsetjenester som mottas i utlandet i medhold av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b fjerde eller femte ledd eller etter annet oppdrag fra norske myndigheter, og som det offentlige helt eller delvis bekoster, herunder behandlingsreiser. Kongen kan bestemme at loven ikke skal gjelde når det ytes helsehjelp her i riket med særskilt liten norsk tilknytning.

24. I lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Lovens formål er å bidra til å oppfylle de målsettinger som er nedfelt i spesialisthelsetjenesteloven § 1-1 og pasient- og brukerrettighetsloven § 1-1, ved

1. at det opprettes regionale helseforetak som etter eiers retningslinjer skal planlegge og organisere spesialisthelsetjenesten og legge til rette for forskning og undervisning,
2. at det legges til rette for at de regionale helseforetakene skal organisere sine sykehus og andre helseinstitusjoner som helseforetak.

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Helseforetak er virksomhet som eies av regionalt helseforetak alene og som er opprettet i medhold av § 9. Helseforetak yter spesialisthelsetjenester, forskning og undervisning samt andre tjenester som står i naturlig sammenheng med dette, eller som er pålagt i lov eller avtalt med den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

§ 33 nytt tredje ledd skal lyde:

Regionalt helseforetak skal sørge for at den enkelte pasients utvidede rett til bruk av samisk språk i spesialisthelsetjenesten blir ivaretatt, jf. sameloven § 3-1 nr. 4 og § 3-5.

25. I lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp skal § 48 a andre ledd bokstav d lyde:

- d) at forbrukeren kan ta kontakt med sosialtjenesten i den kommunen forbrukeren har fast bosted, for å avklare om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gir rett til økonomisk stønad for å avhjelpe situasjonen.

26. I lov 21. februar 2003 nr. 12 om behandlingsbiobanker gjøres følgende endring:

§ 11 skal lyde:

§ 11. Samtykkebestemmelse for diagnostiske biobanker og behandlingsbiobanker

Samtykke til helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4-1 og 4-2 omfatter også innhenting, oppbevaring og behandling av humant biologisk materiale, herunder bruk av materialet til forebygging, kvalitetskontroll og metodeutvikling.

For personer uten samtykkekompetanse etter pasient- og brukerrettighetsloven § 4-3, gjelder pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4-4 til 4-8 om samtykke på vegne av andre tilsvarende.

§ 17 første ledd skal lyde:

Statens helsetilsyn skal i samsvar med helsetilsynsloven føre tilsyn med at lovens bestemmelser overholdes.

27. I lov 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. gjøres følgende endringer:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Med alternativ behandling menes helserelatert behandling som utøves utenfor helse- og omsorgstjenesten, og som ikke utøves av autorisert helsepersonell. Behandling som utøves i helse- og omsorgstjenesten eller av autorisert helsepersonell, omfattes likevel av begrepet alternativ behandling når det brukes metoder som i all vesentlighet anvendes utenfor helse- og omsorgstjenesten.

§ 2 femte ledd skal lyde:

Når alternativ behandling utøves i helse- og omsorgstjenesten eller av autorisert helsepersonell, gjelder også helsepersonelloven. Autorisert helsepersonell skal gi informasjon og innsyn i journal tilsvarende det som følger av helsepersonelloven § 10 og § 41, også dersom pasienten ikke har rettigheter etter pasient- og brukerrettighetsloven.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke dersom behandlingen skjer i samarbeid eller samforståelse med pasientens lege, og pasienten er myndig og har samtykkekompetanse etter pasient- og brukerrettighetsloven § 4-3 første og andre ledd. Det samme gjelder for andre pasienter dersom helse- og omsorgstjenesten ikke har helbredende eller lindrende behandling å tilby pasienten. Samtykkebestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4-4, 4-5, 4-7 og 4-8 gjelder tilsvarende så langt de passer.

28. I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot skal § 3-8 lyde:

§ 3–8. Helsetilsyn

Forskrift gitt i medhald av helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 andre ledd gjeld for elevar ved skolar i Noreg godkjende etter denne lova. Kommunen der skolen ligg, har ansvaret for å gjennomføre helsetenesta i samsvar med forskrifta og å dekkje utgifter for helsetenesta ved skolane etter same reglar som for offentlege skolar.

29. I lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2A–6 første ledd skal lyde:

Dersom nemnda finner at preimplantasjonsdiagnostikk skal tilbys, og behandling ikke kan utføres forsvarlig i Norge etter aksepterte metoder, skal tjenesten kjøpes i utlandet. Dette gjelder uavhengig av om vilkårene i pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1 b femte ledd er oppfylt.

5–8 overskriften skal lyde:

§ 5–8. Forbud mot bruk av genetiske opplysninger utenfor helse- og omsorgstjenesten

30. I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. skal § 2 første ledd bokstav c lyde:

private eller ideelle virksomheter som produserer helse- og omsorgstjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov,

31. I lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

En sprøyteromsordning som er etablert i medhold av denne loven, er å anse som kommunal helse- og omsorgstjeneste.

§ 3 andre ledd skal lyde:

For brukere av sprøyteromsordningen skal sprøyteromsordningen være et supplement til kommunens øvrige helse- og omsorgstjenester.

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Adgang til sprøyterommet er ikke nødvendig helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1 a. Avgjørelse om adgang til sprøyterommet kan ikke påklages etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7–2.

32. I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endringer:

§ 64 andre ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om at helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 skal gjelde tilsvarende. Kongen kan gi særlige regler om saksbehandlingen.

§ 65 andre ledd skal lyde:

Den domfelte, hans nærmeste pårørende og den faglig ansvarlige ved den institusjon som har behandlingsansvaret for den domfelte, kan begjære opphør av reaksjonen. Hvem som er den domfeltes nærmeste pårørende, avgjøres etter pasient- og brukerrettighetsloven § 1–3 første ledd bokstav b. Påtalemyndigheten fremmer saken for tingretten, som treffer avgjørelsen ved dom. Behandlingen av saken skal påskyndes.

§ 284 tredje ledd skal lyde:

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes yrkesutøvere og ansatte i barnehager, barnevernet, sosialtjenesten, helse- og omsorgstjenesten, skoler, skolefritidsordninger og trossamfunn, som ved anmeldelse eller på annen måte unnlater å søke å avverge en kjønnslemlestelse. Tilsvarende gjelder for forstandere og religiøse ledere i trossamfunn. Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt. Unnlatsen er ikke straffbar hvis kjønnslemlestelsen ikke kommer til fullbyrdelse eller til straffbart forsøk.

33. I lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager skal § 21 lyde:

§ 21. Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Barnehagepersonalet skal gi sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten bistand i klientsaker. De skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra kommunens side, og skal av eget tiltak gi sosialtjenesten eller den kommunale helse- og omsorgstjenesten opplysninger om slike forhold. Av eget tiltak kan opplysninger bare gis etter samtykke fra klienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt. Opplysninger skal normalt gis av styrer.

34. I lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 11 andre ledd skal lyde:

Pålegg om å gjøre tjeneste i sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 4–1 kan også omfatte ansatte i etaten.

§ 14 a tredje ledd skal lyde:

Brukere som har fått fastslått at de har et bistanndsbehov, har rett til å delta i utarbeidelsen av en konkret plan for hvordan de skal komme i arbeid (aktivitetsplan). Det skal likevel ikke utarbeides aktivitetsplaner for personer som har rett til kvalifiseringsprogram etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

35. I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her skal § 84 andre ledd lyde:

Offentlige myndigheter skal etter anmodning gi utlendingsmyndighetene opplysninger om referansepersonen i en sak om oppholdstillatelse etter kapittel 6 eller om oppholdsrett etter kapittel 13 i loven her har mottatt økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen det siste året før opplysningene avgis. Opplysningene gis uten hinder av taushetsplikt i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 44.

36. I lov 20. juni 2008 nr. 42 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne skal § 12 fjerde ledd lyde:

Kommunen skal foreta rimelig individuell tilrettelegging av tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven av varig karakter for den enkelte, for å sikre at personer med nedsatt funksjonsevne får et likeverdig tilbud.

37. I lov 20. juni 2008 nr. 44 om medisinsk og helsefaglig forskning gjøres følgende endringer:

§ 17 andre til sjette ledd skal lyde:

Samtykkekompetanse etter første ledd kan bortfalle i situasjoner som vist til i pasient- og brukerrettighetsloven § 4–3 andre ledd.

Foreldre eller andre med foreldreansvar må samtykke til forskning med mindreårige mellom 16 og 18 år som innebærer legemsinngrep eller legemiddelutprøving.

For samtykke til forskning som inkluderer deltakere under 16 år, gjelder samtykkebestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven § 4–4 tilsvarende. Dersom barn mellom 12 og 16 år av grunner som bør respekteres, ikke ønsker at foreldrene, andre med foreldreansvar eller barnevernstjenesten gjøres kjent med opplysninger om barnet, skal dette ivaretas.

For personer uten samtykkekompetanse etter pasient- og brukerrettighetsloven § 4–3 andre ledd skal nærmeste pårørende etter pasient- og brukerrettighetsloven § 1–3 bokstav b samtykke.

For personer som er umyndiggjorte etter lov 28. november 1898 om umyndiggjørelse gjelder pasient- og brukerrettighetsloven § 4–7 tilsvarende.

§ 18 første ledd skal lyde:

Forskning som inkluderer mindreårige og personer uten samtykkekompetanse etter pasient- og brukerrettighetsloven § 4–3 kan bare finne sted dersom

- a. eventuell risiko eller ulempe for personen er ubetydelig,
- b. personen selv ikke motsetter seg det, og
- c. det er grunn til å anta at resultatene av forskningen kan være til nytte for den aktuelle personen eller for andre personer med samme aldersspesifikke lidelse, sykdom, skade eller tilstand.

§ 28 skal lyde:

§ 28. Adgang til bruk av biologisk materiale som er innsamlet i helse- og omsorgstjenesten til forskning

Den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk kan bestemme at humant biologisk materiale innsamlet i helse- og omsorgstjenesten som ledd i diagnostisering og behandling, kan eller skal brukes til forskningsformål uten innhenting av pasientens samtykke. Dette kan bare skje dersom slik forskning er av vesentlig interesse for samfunnet og hensynet til deltakernes velferd og integritet er ivaretatt. Den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk kan sette vilkår for bruken.

Pasienten skal på forhånd ha blitt informert om at humant biologisk materiale i visse tilfeller kan benyttes til forskning og må ha fått adgang til å reservere seg mot forskning på humant biologisk materiale.

Det skal opprettes et elektronisk register med oversikt over de pasientene som har reservert seg mot at deres biologiske materiale benyttes til forskning.

§ 35 skal lyde:

§ 35. Adgang til bruk av helseopplysninger som er innsamlet i helse- og omsorgstjenesten til forskning

Den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk kan bestemme at helseopplysninger kan eller skal gis fra helsepersonell til bruk i forskning, og at det kan skje uten hinder av taushetsplikt. Det samme gjelder opplysninger innsamlet i helse- og omsorgstjenesten. Dette kan bare skje dersom slik forskning er av vesentlig interesse for samfunnet og hensynet til deltakernes velferd og integritet er ivaretatt. Den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk kan sette vilkår for bruken. Reglene om taushetsplikt etter § 7 gjelder tilsvarende for den som mottar opplysningene.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om bruk av taushetsbelagte opplysninger i forskning.

38. I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling skal § 12–7 nr. 10 lyde:

krav om særskilt rekkefølge for gjennomføring av tiltak etter planen, og at utbygging av et område ikke kan finne sted før tekniske anlegg og samfunnstjenester som energiforsyning, transport og vegnett, sosiale tjenester, helse- og omsorgstjenester, barnehager, friområder, skoler mv. er tilstrekkelig etablert,

39. I lov 19. juni 2009 nr. 44 om kommunale krisesentertilbud skal § 4 andre ledd lyde:

Tilbud og tenester etter denne lova kan inngå som ledd i samordninga av ein individuell plan etter anna lovgiving, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7–1, pasient- og brukerrettighetsloven § 2–5, psykisk helsevernloven § 4–1, og lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen §§ 28 og 33.

40. I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 3–2 første ledd skal lyde:

- (1) Omsetning og formidling av helsetjenester er unntatt fra loven, herunder tjenester som
 - a. omfattes av helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven
 - b. omfattes av tannhelsetjenesteloven, samt tanntekniske tjenester
 - c. omfattes av folketrygdloven kapittel 5 og 10
 - d. ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven
 - e. ytes av bedriftshelsetjenesten

§ 3–4 første ledd skal lyde:

- (1) Omsetning og formidling av sosiale tjenester er unntatt fra loven, herunder sosiale tjenester
 - a. etter helse- og omsorgstjenesteloven og barnevernloven
 - b. som ytes i barne- og ungdomsinstitusjoner, fritidsklubber, feriekolonier og lignende
 - c. som gjelder pass av barn

41. I lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål gjøres følgende endringer:

§ 57 første ledd skal lyde:

Må det antas at det er behov for vergemål for en person som er innlagt i institusjon, skal institusjonen melde fra til Fylkesmannen. Meldeplikten gjelder også ansvarlig for kommunens sosialtjeneste og kommunens helse- og omsorgstjeneste utenfor institusjon. Meldingen skal begrunnes.

§ 67 skal lyde:

§ 67. Vurdering av tvungen forvaltning

I forbindelse med opprettelsen av vergemålet skal Fylkesmannen vurdere om midler som er underlagt tvungen forvaltning i medhold av folketrygdloven § 22–4, folketrygdloven § 22–6, helse- og omsorgstjenesteloven § 12–4, i stedet skal forvaltes av vergen.

§ 71 femte ledd skal lyde:

Retten sørger for at saken blir tilstrekkelig opplyst. Retten har i den forbindelse krav på å få bistand fra politiet. Helsepersonell, ansatte i helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten og ansatte i barnevernstjenesten kan gi nødvendige og relevante opplysninger til oppnevnt sakkyndig og avgi vitneforklaring uten hinder av taushetsplikt.

24. juni. Lov nr. 31 2011

Lov om endringer i allmennaksjeloven og aksjeloven mv. (gjennomføring av direktiv 2009/109/EF)

Prop.97 L (2010–2011), Innst.388 L (2010–2011), Lovvedtak 57 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 7. og 15. juni 2011. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 2 og nr. 10e (direktiv 2009/109/EF). Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant.
- 2 Lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven).
- 3 Lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse.
- 4 Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven).
- 5 Lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).

I

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 4–25 første ledd første punktum skal lyde:

Eier et allmennaksjeselskap alene eller gjennom datterselskap ni tideler eller mer av aksjene i et datterselskap og har en tilsvarende del av de stemmer som kan avgis på generalforsamlingen, kan styret i morselskapet beslutte at morselskapet skal overta de øvrige aksjene i datterselskapet.

§ 13–3 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Styret i hvert av selskapene som skal fusjonere, skal gi opplysninger til generalforsamlingen i selskapet og til styret i de andre selskapene som deltar i fusjonen, om vesentlige endringer i eiendeler, rettigheter og forpliktelser som har funnet sted i tiden mellom undertegningen av fusjonsplanen og behandlingen av fusjonsplanen i generalforsamlingene som skal treffe beslutning om fusjon.

§ 13–5 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Eier et allmennaksjeselskap ni tideler eller mer av aksjene i et annet allmennaksjeselskap eller aksjeselskap og har en tilsvarende del av de stemmer som kan avgis på generalforsamlingen, kan beslutningen i morselskapet om fusjon med datterselskapet treffes av styret. Det samme gjelder dersom et aksjeselskap eier ni tideler eller mer av aksjene i et allmennaksjeselskap og har en tilsvarende del av de stemmer som kan avgis på generalforsamlingen.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 13–5 tredje ledd skal lyde:

(3) Beslutningen kan ikke treffes av styret dersom aksjeeiere som representerer minst fem prosent av aksjekapitalen, krever det innen to uker etter at underretning til aksjeeierne er utsendt etter § 13–12 annet ledd. Styret skal i så fall sørge for at møte i generalforsamlingen holdes innen en måned etter at kravet er fremsatt.

§ 13–8 skal lyde:

§ 13–8. Vedlegg til fusjonsplanen

Som vedlegg til fusjonsplanen skal følge:

1. vedtektene for de selskapene som deltar i fusjonen;
2. de deltakende selskapers årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for de siste tre regnskapsår og eventuell halvårsrapport etter verdipapirhandelloven § 5–6 som har balansedag senere enn balansedagen i siste årsregnskap;
3. mellombalanser for de deltakende selskaper, dersom planen undertegnes mer enn seks måneder etter balansedagen for det senest fastsatte årsregnskapet, og det ikke følger en halvårsrapport som nevnt i nr 2 som vedlegg til fusjonsplanen. Mellombalansene skal være utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap, og balansedagene må ikke ligge lenger tilbake i tid enn tre måneder før dagen for undertegningen av planen. Kongen kan ved forskrift fastsette unntak fra og gi nærmere regler om kravet til mellombalanser, og kan fastsette andre krav til revisjon av mellombalanser enn det som følger av annet punktum.

§ 13–12 skal lyde:

§ 13–12. Underretning til aksjeeierne

(1) Senest en måned før generalforsamlingen skal behandle fusjonsplanen og frem til og med dagen for generalforsamlingen skal fusjonsplanen og øvrige saksdokumenter (jf. §§ 13–6 til 13–11) gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets forretningskontor eller på selskapets internettsider. En aksjeeier kan kreve å få tilsendt dokumentene, med mindre dokumentene kan lastes ned og skrives ut fra selskapets internettsider i hele den perioden som er nevnt i første punktum. Selskapet kan ikke kreve noen form for godtgjøring for å sende dokumentene til aksjeeierne. Innkallingen til generalforsamling skal opplyse om hvor dokumentene er tilgjengelige, eventuell annen informasjon aksjeeierne må ha for å få tilgang til selskapets internettsider, og informasjon om aksjeeiernes rettigheter etter annet og tredje punktum.

(2) Skal beslutningen i det overtakende selskapet treffes av styret, skal dokumentene gjøres tilgjengelige for aksjeeierne etter reglene i første ledd senest en måned før generalforsamlingen i hvert av de overdragende selskapene. Aksjeeierne i det overtakende selskapet skal innen fristen etter første punktum underrettes om at dokumentene er tilgjengelige ved skriftlig henvendelse til hver enkelt aksjeeier. Første ledd annet til fjerde punktum gjelder tilsvarende.

§ 13–13 skal lyde:

§ 13–13. Melding av fusjonsplanen til Foretaksregisteret

- (1) Et allmennaksjeselskap som omfattes av fusjonsplanen, skal melde planen til Foretaksregisteret.
- (2) Foretaksregisteret skal kunngjøre planen gjennom Brønnøysundregistrens elektroniske kunngjøringspublikasjon.
- (3) Generalforsamlingen som skal behandle fusjonsplanen, kan tidligst avholdes en måned etter at planen er kunngjort. Skal beslutningen treffes av styret i det overtakende selskapet, må kunngjøringen for dette selskapet skje senest en måned før generalforsamlingen i det eller de overdragende selskapene.

§ 13–24 annet ledd nr. 1 skal lyde:

Styrene skal utarbeide en felles fusjonsplan etter reglene i § 13–6. § 13–6 første ledd nr 3 og 4 gjelder ikke.

§ 13–24 annet ledd nr. 3 skal lyde:

Senest en måned før og frem til styrets beslutning i morselskapet skal følgende dokumenter gjøres tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets forretningskontor eller på selskapets internettsider:

- a) fusjonsplanen, jf. nr. 1;

- b) de deltakende selskapenes årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for de tre siste regnskapsår og eventuell halvårsrapport etter verdipapirhandelloven § 5–6 som har balansedag senere enn balansedagen i siste årsregnskap;
- c) mellombalanser for de deltakende selskapene. § 13–8 nr. 3 gjelder tilsvarende.

Aksjeeierne i morselskapet skal innen en måned før styrets beslutning underrettes om at dokumentene er tilgjengelige ved skriftlig henvendelse til hver enkelt aksjeeier. § 13–12 første ledd annet til fjerde punktum gjelder tilsvarende.

§ 13–25 annet ledd nr. 2 skal lyde:

§ 13–3 annet til fjerde ledd,

§ 14–5 skal lyde:

§ 14–5. Opplysningsplikt

Styret i det selskapet som skal deles, skal gi opplysninger til sin generalforsamling og til styret i et overtakende selskap om vesentlige endringer i eiendeler, rettigheter og forpliktelser som har funnet sted i tiden mellom undertegningen av fusjonsplanen og vedtakelsen av fusjonsplanen.

Ny § 14–11 a skal lyde:

§ 14–11 a. Særlige regler for likedelingsfisjon

Når en fisjon skjer ved overføring til ett eller flere nystiftede selskaper, og aksjene i det eller de nystiftede selskapene skal tildeles aksjeeierne i selskapet som deles, i samme forhold som de eide aksjer i det delte selskapet, gjelder ikke § 13–8 nr. 3, § 13–9 og § 13–10, jf. § 14–4 tredje ledd.

Ny § 14–11 b skal lyde:

§ 14–11 b. Fisjon når de overtakende selskapene eier samtlige aksjer i det overdragende selskapet

Dersom fisjonen skal gjennomføres ved at det overdragende selskaps eiendeler, rettigheter og forpliktelser skal fordeles på to eller flere overtakende selskaper som til sammen eier samtlige aksjer i det overdragende selskapet, kan fisjonen gjennomføres ved at beslutningen etter § 14–6 i selskapet som skal deles, treffes av styret og uten at det ytes vederlag.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 4–26 første ledd første punktum skal lyde:

Eier et aksjeselskap alene eller gjennom datterselskap ni tideler eller mer av aksjene i et annet aksjeselskap og har en tilsvarende del av de stemmer som kan avgis på generalforsamlingen, kan styret i morselskapet beslutte at morselskapet skal overta de øvrige aksjene i datterselskapet.

§ 13–3 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Styret i hvert av selskapene som skal fusjonere, skal gi opplysninger til generalforsamlingen i selskapet og til styret i de andre selskapene som deltar i fusjonen, om vesentlige endringer i eiendeler, rettigheter og forpliktelser som har funnet sted i tiden mellom undertegningen av fusjonsplanen og behandlingen av fusjonsplanen i generalforsamlingene som skal treffe beslutning om fusjon.

§ 13–5 første og nytt annet ledd skal lyde:

(1) Kan kapitalforhøyelsen i det overtakende selskapet gjennomføres i henhold til styrefullmakt etter reglene i §§ 10–14 til 10–19 som angir at den omfatter fusjon, kan beslutningen om fusjon treffes av styret. Har selskapet bedriftsforsamling, kan beslutningen likevel ikke treffes av styret uten at fusjonsplanen er godtatt av bedriftsforsamlingen.

(2) Eier et aksjeselskap ni tideler eller mer av aksjene i et annet aksjeselskap og har en tilsvarende del av de stemmer som kan avgis på generalforsamlingen, kan beslutningen i morselskapet om fusjon med datterselskapet, treffes av styret.

§ 13–9 skal lyde:

§ 13–9. Rapport om fusjonen

(1) Når fusjonsplanen er ferdig, skal styret i hvert selskap utarbeide en skriftlig rapport om fusjonen og hva den vil bety for selskapet. Rapporten skal redegjøre for begrunnelsen for forslaget om fusjon og den betydning fusjonen kan få for de ansatte i selskapet.

(2) Kravene i første ledd gjelder ikke dersom samtlige aksjeeiere i selskapet samtykker til dette. Styret skal likevel utarbeide en skriftlig rapport om den betydning fusjonen kan få for de ansatte i selskapet.

§ 13–23 annet ledd nr. 1 skal lyde:

Styrene skal utarbeide en felles fusjonsplan etter reglene i § 13–6. Kravene i § 13–6 første ledd nr 3 og 4 gjelder ikke.

§ 13–23 annet ledd nr. 3 tredje punktum skal lyde:

Dokumenter som nevnt i annet punktum kan i stedet legges ut til ettersyn for aksjeeierne på morselskapets forretningskontor eller internetsider.

§ 14–5 skal lyde:

§ 14–5. Opplysningsplikt

Styret i det selskapet som skal deles, skal gi opplysninger til sin generalforsamling og til styret i et overtakende selskap om vesentlige endringer i eiendeler, rettigheter og forpliktelser som har funnet sted i tiden mellom undertegningen av fisjonsplanen og vedtakelsen av fisjonsplanen.

Ny § 14–11 a skal lyde:

§ 14–11 a. Særlige regler om likedelingsfisjon

Når en fisjon skjer ved overføring til ett eller flere nystiftede selskaper, og aksjene i det eller de nystiftede selskapene skal tildeles aksjeeierne i selskapet som deles, i samme forhold som de eide aksjer i det delte selskapet, gjelder ikke §§ 13–9 og 13–10, jf. § 14–4 tredje ledd.

Ny § 14–11 b skal lyde:

§ 14–11 b. Fisjon når de overtakende selskapene eier samtlige aksjer i det overdragende selskapet

Dersom fisjonen skal gjennomføres ved at det overdragende selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser skal fordeles på to eller flere overtakende selskaper som til sammen eier samtlige aksjer i det overdragende selskapet, kan fisjonen gjennomføres ved at beslutningen etter § 14–6 i selskapet som skal deles treffes av styret og uten at det ytes vederlag.

III

I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant gjøres følgende endring:

§ 3–4 annet ledd bokstav b og c skal lyde:

rett til varemerke, sekundært forretningskjennetegn, patent, design, kretsmønster for integrerte kretser og planteforedlerrett og ervervet opphavsrett, herunder rett til utøvende kunstners fremføring av et verk, undersøkelsesrett etter lov 19. juni 2009 nr. 101 om erverv og utvinning av mineralressurser.

IV

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner skal § 2–12 sjetten ledd annet punktum lyde:

For kreditt som gis i tilknytning til kjøp, gjelder bestemmelsene om opplysningsplikt i finansavtaleloven.

V

I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse gjøres følgende endringer:

§ 9–3 annet punktum skal lyde:

Begjæringen skal inneholde en utregning og oppstilling over det saksøkeren vil godskrive seg etter § 9–8 første ledd.

§ 9–6 annet ledd skal lyde:

Dersom saksøkte er til stede og ikke betaler, skal namsmannen gjøre saksøkte kjent med dennes rettigheter etter denne lov.

VI

1. Loven del I og II gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Loven del III, IV og V trer i kraft straks.
2. Kongen kan gi overgangsregler.

24. juni. Lov nr. 32 2011

Lov om endringar i straffeprosesslova mv. (etterforskningsplikt mv.)

Prop.105 L (2010–2011), Innst.385 L (2010–2011), Lovvedtak 58 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 7. og 15. juni 2011. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringar i følgjande lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
- 3 Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven).

I

I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov § 219 skal bokstav a og b i første ledd lyde:

- a) sin tidligere eller nåværende ektefelle eller samboer,
- b) sin eller tidligere eller nåværende ektefelles eller samboers slektning i rett nedstigende linje,

II

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 224 fjerde ledd skal nytt andre punktum lyde:

Det samme gjelder når barn under 18 år dør plutselig og uventet.

III

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff skal § 282 bokstav a og b lyde:

sin nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer,
sin eller nåværende eller tidligere ektefelles eller samboers slektning i rett nedstigende linje,

IV

- 1. Del I og III trer i kraft straks.
- 2. Del II gjeld frå den tida Kongen fastset.

24. juni. Lov nr. 33 2011**Lov om endringer i aksjelova mv.**

Prop. 77 L (2010–2011), Innst. 325 L (2010–2011), Lovvedtak 51 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 26. mai og 8. juni 2011. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndriving av forfalte pengekrav (inkassoloven).
- 2 Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven).
- 3 Lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).
- 4 Lov 6. juni 2003 nr. 38 om bustadbyggjelag (bustadbyggjelagslova).
- 5 Lov 29. juni 2007 nr. 81 om samvirkeforetak (samvirkelova).

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper blir det gjort følgende endringer:

§ 1–5 første ledd nr. 5 skal lyde:

- 5. selskap der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr 1 til 4, har slik bestemmende innflytelse som nevnt i § 1–3.

§ 1–5 andre ledd nr. 3 skal lyde:

- 3. selskap der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr 1 og 2, har slik bestemmende innflytelse som nevnt i § 1–3.

§ 5–19 andre ledd andre punktum skal lyde:

I et selskap hvor aksjene kan skifte eier uhindret av regler om forkjøpsrett etter § 4–15 tredje ledd, gjelder det samme flertallskravet for en beslutning som for utgitte aksjer innebærer at aksjeeierne skal ha rett til å overta en aksje som har skiftet eller skal skifte eier (forkjøpsrett).

Overskrifta til kapittel 11 skal lyde:

Kapittel 11. Finansielle instrumenter

§ 13–6 første ledd nr. 5 skal lyde:

- 5. hvilke rettigheter aksjeeiere med særlige rettigheter og innehavere av tegningsrett som nevnt i §§ 11–1, 11–10 og 11–12 i det eller de overdragende selskapene skal ha i det overtakende selskapet;

§ 13–18 første ledd skal lyde:

(1) Aksjeeier eller andre som har tegningsrett etter §§ 11–1, 11–10 eller 11–12 eller andre særlige rettigheter i et overdragende selskap, kan kreve rettighetene innløst av det overdragende eller det overtakende selskapet dersom rettighetene i det overtakende selskapet ikke minst tilsvarer rettighetene vedkommende hadde i det overdragende selskapet.

§ 16–16 første ledd første og andre punktum skal lyde:

Når vilkårene i § 16–15 første ledd nr 1 til 4 er oppfylt, skal Foretaksregisteret sende selskapet varsel om dette. I tilfelle som nevnt i § 16–15 første ledd nr 5 sendes varsel av Regnskapsregisteret.

§ 16–17 første ledd skal lyde:

(1) Er varsel til selskapet kunngjort etter § 16–16 annet ledd og selskapet har oversittet fristen i kunngjøringen, skal Foretaksregisteret eller Regnskapsregisteret varsle tingretten om dette.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper blir det gjort følgende endringer:

§ 1–5 første ledd nr. 5 skal lyde:

5. selskap der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr 1 til 4, har slik bestemmende innflytelse som nevnt i § 1–3.

§ 1–5 andre ledd nr. 3 skal lyde:

3. selskap der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr 1 og 2, har slik bestemmende innflytelse som nevnt i § 1–3.

§ 5–19 andre ledd andre punktum skal lyde:

I et selskap hvor aksjene kan skifte eier uhindret av regler om forkjøpsrett etter § 4–15 annet ledd, jf. §§ 4–19 til 4–23, gjelder det samme flertallskravet for en beslutning som for utgitte aksjer innebærer at aksjeeierne skal ha rett til å overta en aksje som har skiftet eller skal skifte eier (forkjøpsrett).

§ 8–10 andre ledd skal lyde:

(2) Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra første ledd for erverv av aksjer av eller for ansatte i selskapet eller i selskap i samme konsern.

§ 16–16 første ledd første og andre punktum skal lyde:

Når vilkårene i § 16–15 første ledd nr 1 til 4 er oppfylt, skal Foretaksregisteret sende selskapet varsel om dette. I tilfelle som nevnt i § 16–15 første ledd nr 5 sendes varsel av Regnskapsregisteret.

§ 16–17 første ledd skal lyde:

(1) Er varsel til selskapet kunngjort etter § 16–16 annet ledd og selskapet har oversittet fristen i kunngjøringen, skal Foretaksregisteret eller Regnskapsregisteret varsle tingretten om dette.

III

I lov 6. juni 2003 nr. 38 om bustadbyggjelag blir det gjort følgende endringer:

§ 10–15 første ledd første og andre punktum skal lyde:

Når vilkårene i § 10–14 første ledd nr. 1 til 3 er oppfylte, skal Foretaksregisteret sende laget varsel om det. I tilfelle som nemnde i § 10–14 første ledd nr. 4 skal Reknskapsregisteret sende varselet.

§ 10–16 første ledd skal lyde:

(1) Er varsel til laget kunngjort etter § 10–15 andre ledd, og laget ikke har retta tilhøvet innad fristen i kunngjeringa, skal Foretaksregisteret eller Reknskapsregisteret varsle tingretten om dette.

IV

I lov 29. juni 2007 nr. 81 om samvirkeforetak blir det gjort følgende endringer:

§ 142 første ledd første og andre punktum skal lyde:

Når vilkårene i § 141 første ledd nr. 1 til 4 er oppfylte, skal Foretaksregisteret sende foretaket varsel om dette. I tilfelle som nemnt i § 141 første ledd nr. 5, skal Reknskapsregisteret sende varselet.

§ 143 første ledd skal lyde:

(1) Er varsel til foretaket kunngjort etter § 142 andre ledd, og har foretaket ikke halde fristen i kunngjeringa, skal Foretaksregisteret eller Reknskapsregisteret varsle tingretten om dette.

V

I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav blir det gjort følgende endringer:

§ 5 femte ledd andre punktum skal lyde:

Foretaket skal også opplyse om erverv av betydelig eierandel i foretaket og om økning av slik eierandel etter samme regler som i eiendomsmeulingsloven § 2–8 første ledd annet til fjerde punktum og tredje ledd med forskrifter.

VI

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.

24. juni. Lov nr. 34 2011**Lov om endringer i lov om overføring av domfelte mv. (avtaler om soningsoverføring og prosedyre ved unntak fra spesialitetsprinsippet)**

Prop.82 LS (2010–2011), Innst.383 L (2010–2011), Lovvedtak 55 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 7. og 15. juni 2011. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte.
- 2 Lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven).
- 3 Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven).

I

I lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte gjøres følgende endringer:

Ny § 7 a skal lyde:

Ved anmodning fra fullbyrdingsstaten etter tilleggsprotokollen artikkel 3 fjerde ledd bokstav a gjelder prosedyrene for vurdering av utlevering eller overlevering tilsvarende.

§ 12 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd. Nytt annet ledd annet punktum skal lyde:

I slike tilfeller kreves likevel samtykke fra domfelte.

Nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

I lovens del B, etter artikkel 25, i tilleggsprotokollen av 18. desember 1997 til den europeiske konvensjon av 21. mars 1983 om overføring av domfelte, skal artikkel 3 nr. 4 bokstav a lyde slik i norsk oversettelse:

- a) når domsstaten tillater det; anmodning om tillatelse skal fremmes sammen med alle relevante dokumenter og en rettsprotokoll inneholdende den domfeltes forklaring; tillatelse skal gis når den straffbare handling som ligger til grunn for anmodningen, i seg selv ville begrunnet utlevering etter domsstatens lov, eller når bare straffeomfanget ville utelukke utlevering;

II

I lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. gjøres følgende endring:

§ 6 annet ledd første punktum skal lyde:

Regionalt nivå treffer avgjørelse i alle saker etter § 11, § 37 fjerde ledd og syvende ledd tredje punktum, § 38 tredje og fjerde ledd, § 44 annet ledd og § 58 annet ledd.

III

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endring:

§ 37 bokstav f skal lyde:

- f) gjennomføre narkotikaprogram med domstolskontroll eller program mot ruspåvirket kjøring for personer som er dømt for overtredelse av vegtrafikkloven § 31, jf. § 22 første ledd, og som har problem med alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, forutsatt at domfelte har samtykket til å gjennomføre programmene,

IV

Loven trer i kraft straks.

24. juni. Lov nr. 35 2011**Lov om endringer i straffegjennomføringsloven mv. (bøteteneste som alternativ til fengsel hvis boten ikke betales)**

Prop.93 L (2010–2011), Innst.384 L (2010–2011), Lovvedtak 56 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 7. og 15. juni 2011. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven).

I

I Almindelig borgerlig straffelov 22. mai 1902 nr. 10 skal § 26 lyde:

De nærmere reglene om gjennomføring av fengselsstraff, subsidiær fengselsstraff som bøteteneste, samfunnsstraff, strafferettslige særreaksjoner og forvaring gis ved særskilt lov.

II

I lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. gjøres følgende endringer:

§ 10 nytt fjerde ledd skal lyde:

Subsidiær fengselsstraff fastsatt etter straffeloven § 28, kan gjennomføres som bøteteneste etter § 16 a.

Ny § 16 a skal lyde:

§ 16 a. *Gjennomføring av subsidiær fengselsstraff ved bøteteneste*

Dersom den som skal gjennomføre subsidiær fengselsstraff fastsatt i dom, forelegg eller forenklet forelegg, samtykker til det, kan kriminalomsorgen beslutte at den subsidiære fengselsstraffen skal gjennomføres ved bøteteneste. Gjennomføring ved bøteteneste forutsetter at den botlagte har bosted og opphold i Norge i gjennomføringstiden. Kriminalomsorgen skal forespørre botlagte om samtykke ved innkalling til soning av den subsidiære fengselsstraffen.

Dersom vilkårene for bøteteneste er til stede, fastsetter kriminalomsorgen et timetall for bøtetenesten fra 2 til 180 timer og en gjennomføringstid fra 20 dager til 6 måneder. Dersom straffeloven § 63 er brukt, kan kriminalomsorgen fastsette et timetall for bøtetenesten på inntil 270 timer og en gjennomføringstid på inntil 9 måneder.

Kriminalomsorgen fastsetter det nærmere innholdet i bøtetenesten innenfor de rammene som er fastsatt i dom på bot eller i forelegg. § 53 første og tredje ledd, § 54 første ledd bokstav a til c og e, annet og tredje ledd, og § 57 gjelder tilsvarende. Kriminalomsorgen skal kontrollere at botlagte overholder forutsetninger og vilkår.

Dersom den botlagte forsettlig eller uaktsomt bryter bestemmelser gitt i eller i medhold av tredje ledd, skal kriminalomsorgen påpeke bruddet overfor botlagte, klargjøre kravene på egnet måte og gjøre botlagte kjent med følgene av gjentatte brudd.

Ved gjentatte brudd på vilkår eller forutsetninger, eller dersom det er sannsynlig at botlagte har begått eller vil begå straffbar handling eller unndra seg gjennomføringen, gjelder bestemmelsene om tilbakeføring til fengsel i § 14 sjette og sjuende ledd. Kriminalomsorgen kan avbryte gjennomføringen.

Departementet gir forskrift med nærmere regler om bøtetenesten, herunder blant annet fastsetting av timetall, innhold og gjennomføring, og avbrudd.

§ 27 tredje ledd første punktum skal lyde:

Undersøkelse etter første ledd ved bruk av teknisk utstyr eller hund overfor advokat og offentlig myndighetsrepresentant, herunder diplomatisk eller konsulær representant, kan bare finne sted i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå.

III

Loven del I og endringene i straffegjennomføringsloven § 10 nytt fjerde ledd og ny § 16 a gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Endringen i straffegjennomføringsloven § 27 tredje ledd første punktum trer i kraft straks.

24. juni. Lov nr. 36 2011

Lov om endringer i pengespilloven (ny revisorordning for Norsk Tipping AS og fordeling av overskudd fra bingoterminaler)

Prop.98 L (2010–2011), Innst.428 L (2010–2011), Lovvedtak 74 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 17. juni 2011. Fremmet av Kulturdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lov:

Lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v.

I

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. gjøres følgende endringer:

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Selskapets regnskap revideres av en revisor som velges av departementet.

§ 10 nytt annet ledd skal lyde:

Overskuddet fra de utbetalingsautomater som kun er tillatt oppstilt i bingohaller (bingoterminaler), kan fordeles direkte til lag og organisasjoner som mottar overskuddet fra de øvrige bingospill i bingohallen. Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere regler for slik fordeling.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen fastsetter.

24. juni. Lov nr. 37 2011**Lov om endringer i opplæringslova og privatskolelova (politiattest m.m.)**

Prop.96 L (2010–2011), Innst.353 L (2010–2011), Lovvedtak 53 (2010–2011). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 31. mai og 8. juni 2011. Fremja av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgjande lover:

- 1 Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).
- 2 Lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa blir det gjort desse endringane:

§ 1–2 andre ledd skal lyde:

Lova gjeld også for grunnskoleopplæring i private grunnskolar som ikkje får statstilskott etter privatskolelova, og for privat heimeopplæring i grunnskolen.

§ 1–2 nytt fjerde ledd skal lyde:

Etter søknad frå fylkeskommunen kan departementet gi løyve til at fylkeskommunen kan stå ansvarleg for vidaregåande opplæring i utlandet som har som formål at elevane skal få norsk vitnemål ved fullført og bestått opplæring. Opplæringslova gjeld for opplæringa. Så langt det er forsvarleg og nødvendig, kan departementet likevel giere unntak frå føresegnar i lova og forskrifter til lova. Departementet kan endre vilkåra når tilhøva tilseier det, og kan om nødvendig også kalle tilbake det løyvet som er gitt.

Kapittel 10 overskrifta skal lyde:

Kapittel 10 Personalet i skolen m.m.

§ 10–9 skal lyde:

§ 10–9. Politiattest

Den som skal tilsetjast fast eller mellombels i grunnskolen eller i vidaregåande skole, i musikk- og kulturskolen etter § 13–6, i skolefritidsordninga etter § 13–7 eller for å gi leksehjelp etter § 13–7 a, må leggje fram politiattest med tilsvarande innhald som er nemnd i politiregisterlova § 39 første ledd. Kravet gjeld også for personar som skal tilsetjast fast eller mellombels i skoleliknande aktivitetstilbod. Skoleliknande aktivitetstilbod vil seie aktivitetstilbod i regi av skoleeigaren med tilknytning til skolen, og som har karakter av opplæring.

Skoleeigaren kan også krevje politiattest som nemnd i politiregisterlova § 39 første ledd av andre personar som regelmessig oppheld seg i grunnskolen, i vidaregåande skole eller i tilbod som nemnd i første ledd.

Personar som er dømde for seksuelle overgrep mot mindreårige, kan ikkje tilsetjast fast eller mellombels i grunnskolen eller i musikk- og kulturskolen, i skolefritidsordninga, for å gi leksehjelp eller i skoleliknande aktivitetstilbod som nemnd i første ledd. I andre tilfelle må konsekvensane av merknader på politiattesten vurderast konkret.

Departementet gir nærmare forskrifter.

§ 13–6 andre ledd skal lyde:

For krav om politiattest gjeld reglane i § 10–9.

§ 13–7 sjette ledd skal lyde:

For krav om politiattest gjeld reglane i § 10–9.

§ 13–7 a tredje ledd skal lyde:

For krav om politiattest gjeld reglane i § 10–9.

Kapittel 14 skal lyde:

*Kapittel 14 Tilsyn m.m.***§ 14–1. Statleg tilsyn**

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunane og fylkeskommunane oppfyller dei pliktene dei er pålagde i eller i medhald av opplæringslova kapittel 1–16 (kommunepliktene). Reglane i kommunelova kapittel 10 A gjeld for denne tilsynsverksemda.

Departementet fører tilsyn med at andre plikter i eller i medhald av opplæringslova enn kommunepliktene blir oppfylte. Reglane i kommunelova §§ 60 c og 60 d gjeld tilsvarande for tilsynsverksemd etter dette leddet.

§ 14–2. Statleg råd og rettleiing

Departementet gir råd og rettleiing i spørsmål som gjeld verksemdar etter denne lova, og skal elles samarbeide med kommunar, fylkeskommunar og eigarar av private skolar for å sikre eit godt og likeverdig opplæringstilbod i samsvar med lov og forskrifter.

§ 14-3. Kommuntal tilsyn med heimeoppl ring

Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skole, og kan  g kalle dei inn til særskilde prøver. Kommunen skal krevje at barnet eller den unge skal gå i skole dersom dei krava lova her med forskrifter stiller til heimeoppl ringa, ikkje er oppf lte.

§ 14-4. Informasjonsinnhenting og evaluering

Departementet kan gi forskrifter som pålegg dei ansvarlege for oppl ringsverksemd etter denne lova og dei som mottar slik opplæring, å gi opplysningar og delta i evalueringar og rapportere om forhold som er av betydning for evaluering av oppl ringsverksemda som er omfatta av denne lova.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot blir det gjort desse endringane:

  3-3 fjerde ledd skal lyde:

Opplæringslova   3-1 fjerde ledd om omval og   3-1 femte ledd om opplæring i inntil to år ekstra gjeld tilsvarende så langt dei passar for elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova. Heimfylket gjer vedtak.

Kapittel 4 overskrifta skal lyde:

Kapittel 4 Personalet i skolen m.m.

  4-3 skal lyde:

  4-3. Politiattest

Den som skal tilsetjast fast eller mellombels i grunnskolen eller i vidaregåande skole eller for å gi leksehjelp etter å 7-1 e, må leggje fram politiattest med tilsvarende innhald som er nemnd i politiregisterlova   39 første ledd. Kravet gjeld også for personar som skal tilsetjast fast eller mellombels i skoleliknande aktivitetstilbod. Skoleliknande aktivitetstilbod vil seie aktivitetstilbod i regi av skoleeigaren med tilknytning til skolen, og som har karakter av opplæring.

Skolen kan også krevje politiattest som nemnd i politiregisterlova   39 første ledd av andre personar som regelmessig oppheld seg i grunnskolen, i vidaregåande skole eller i tilbod etter første ledd.

Personar som er dømde for seksuelle overgrep mot mindreårige, kan ikkje tilsetjast fast eller mellombels i grunnskolen eller i skoleliknande aktivitetstilbod eller for å gi leksehjelp etter å 7-1 e. I andre tilfelle må konsekvensane av merknader på politiattesten vurderast konkret.

Departementet gir nærmare forskrifter.

  7-1 e nytt tredje ledd skal lyde:

For krav om politiattest gjeld reglane i å 4-3.

III

Lova blir sett i verk på det tidspunkt Kongen bestemmer. Dei enkelte føresegnene kan setjast i verk på ulike tidspunkt.

24. juni. Lov nr. 38 2011**Lov om endringer i petroleumsloven**

Prop.102 L (2010-2011), Innst.417 L (2010-2011), Lovvedtak 75 (2010-2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 17. juni 2011. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lov:

Lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet.

I

I lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet gjøres følgende endringer:

  4-12 annet ledd annet punktum skal lyde:

For transporten gjelder å 4-10 fjerde ledd tilsvarende.

  4-13 annet ledd første punktum skal lyde:

Bestemmelsene i å 4-12 annet ledd kommer tilsvarende til anvendelse såfremt den spesielle situasjon ikke tilsier noe annet.

  6-1 tredje ledd skal lyde:

Lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing kapitlene 2 og 3 gjelder tilsvarende så langt de passer og ikke annet følger av loven her eller forskrifter gitt i medhold av loven.

§ 10–2 skal lyde:

§ 10–2. *Ledelse av petroleumsvirksomhet, base mv.*

Rettighetshaver skal påse at virksomheten kan utøves på forsvarlig måte i samsvar med gjeldende lovgivning og under ivaretagelse av hensynet til god ressursforvaltning, helse, miljø og sikkerhet. Rettighetshavers organisasjon i Norge skal ha en struktur og størrelse som gjør at rettighetshaver til enhver tid kan fatte informerte beslutninger om sin petroleumsvirksomhet etter denne lov.

For å sikre etterlevelse av første ledd kan departementet i det enkelte tilfelle, og i den grad det anses nødvendig i forhold til omfanget av rettighetshavers virksomhet, oppstille særskilte krav til rettighetshavers organisasjon i Norge. Departementet kan også, dersom hensynet til god ressursforvaltning eller helse, miljø og sikkerhet tilsier det, pålegge rettighetshaver å bruke bestemte baser.

Rettighetshaver skal påse at forholdene blir lagt til rette, slik at fagforeningsvirksomhet blant egne ansatte og entreprenørens og underentreprenørens personell kan foregå i samsvar med norsk praksis.

II

Loven trer i kraft straks.

24. juni. Lov nr. 39 2011

Lov om elsertifikater

Prop.101 L (2010–2011), Innst.379 L (2010–2011), Lovvedtak 61 (2010–2011). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 9. og 15. juni 2011. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven).
- 2 Lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. *Formål*

Lovens formål er å bidra til økt produksjon av elektrisk energi fra fornybare energikilder.

§ 2. *Lovens stedlige virkeområde*

Loven gjelder på norsk territorium.

Kongen kan bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde på kontinentalsokkelen eller i jurisdiksjonsområder opprettet i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone.

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen, og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 3. *Definisjoner*

I denne lov menes med:

- a) *elsertifikat*: et bevis utstedt av staten for at det er produsert en megawattime fornybar elektrisk energi i henhold til denne lov
- b) *elsertifikatberettiget*: innehaveren av et produksjonsanlegg som har rett til elsertifikater dersom vilkårene i kapittel 2 er oppfylt
- c) *elsertifikatplikt*: plikt til per 1. april hvert år å inneha et visst antall elsertifikater for annullering i samsvar med denne lov
- d) *produksjonsanlegg*: en innretning for produksjon av elektrisk energi
- e) *registeransvarlig*: den enhet som er utpekt etter § 11 som ansvarlig for å utstede elsertifikater, samt utvikle og drive et elektronisk register for elsertifikater

§ 4. *Elsertifikatenes funksjonstid*

Elsertifikater kan utstedes for produksjon som skjer til og med 31. desember 2035. Siste annullering av elsertifikater skjer 1. april 2036.

§ 5. *Utenlandske elsertifikater*

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om anvendelsen av utenlandske elsertifikater til oppfyllelse av elsertifikatplikt og de nærmere vilkårene for dette.

Kapittel 2. Utstedelse av elsertifikater

§ 6. *Rett til elsertifikater*

Innehaveren av produksjonsanlegg er elsertifikatberettiget dersom produksjonsanlegget:

- a) produserer elektrisk energi basert på fornybare energikilder etter § 7,
- b) er godkjent etter § 8 og
- c) oppfyller krav til måling og rapportering etter § 9.

§ 7. Produksjon fra fornybare energikilder

Elsertifikater utstedes for produksjon av elektrisk energi basert på fornybare energikilder, herunder:

- a) vannkraft
- b) vindkraft
- c) solenergi
- d) havenergi
- e) geotermisk energi
- f) bioenergi

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om hva som anses som fornybare energikilder.

§ 8. Godkjenning av produksjonsanlegg

Departementet skal etter skriftlig søknad fra innehaveren godkjenne produksjonsanlegg som kvalifiserer for rett til elsertifikater. Produksjonsanlegget må:

- a) ha hatt byggestart etter 7. september 2009,
- b) være et vannkraftverk med installert effekt inntil 1 MW som hadde byggestart etter 1. januar 2004, eller
- c) varig øke sin energiproduksjon med byggestart etter 7. september 2009.

Produksjonsanlegg som nevnt i bokstav c skal godkjennes for så vidt gjelder økningen i produksjonen som følge av en investering.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om godkjenning av produksjonsanlegg, herunder om byggestart, anlegg som vesentlig fornyes eller får betydelige endringer i rammebetingelser, og om beregning av og dokumentasjon for økt produksjon.

Produksjonsanlegg som settes i drift etter 31. desember 2020, kvalifiserer ikke for rett til elsertifikater. Produksjonsanlegg som har mottatt statlig investeringsstøtte og som har hatt byggestart etter 7. september 2009, skal bare godkjennes dersom den mottatte investeringsstøtten tilbakebetales innen 30. april 2012. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om tilbakebetaling, herunder om renter.

Den elsertifikatberettigede plikter å melde fra til departementet om enhver endring i produksjonsanlegget som kan være av betydning for anleggs-godkjennelsen umiddelbart etter at dette er kjent, herunder om tidspunktet for endringen.

Kongen kan fastsette bestemmelser til gjennomføring av forpliktelser med annen stat om å avskjære rett til elsertifikater dersom det gis offentlig støtte knyttet til produksjon av elektrisk energi i godkjente produksjonsanlegg.

§ 9. Måling og rapportering

Elsertifikater utstedes for elektrisk energi som er målt og rapportert til registeransvarlig, basert på et system for måling av produksjonen og verifisering av måleresultatene. Ved søknad etter § 8 må det foreligge dokumentasjon for dette.

Dersom kun deler av produksjonen i et anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater, kan departementet pålegge innehaveren å særskilt beregne og rapportere slik produksjon til registeransvarlig.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om måling og rapportering av produksjon av elektrisk energi.

§ 10. Utstedelse av elsertifikater

Registeransvarlig skal utstede ett elsertifikat til den elsertifikatberettigede for hver megawatttime elektrisk energi fra produksjonsanlegg som er godkjent etter § 8. Hvert elsertifikat skal ha et identifikasjonsnummer og dato for utstedelsen.

Elsertifikat utstedes ved at registeransvarlig registrerer elsertifikatet på den elsertifikatberettigedes konto. Registrering skal skje uten ugrunnet opphold etter at registeransvarlig har mottatt rapport om den elsertifikatberettigede produksjonen.

For det enkelte godkjente produksjonsanlegg kan elsertifikater utstedes i en samlet periode på 15 år fra første tildeling. For produksjonsanlegg som er omfattet av § 8 første ledd bokstav c, regnes utstedelsesperioden fra tidspunktet for første tildeling etter at den økte produksjonen kom i drift. For produksjonsanlegg som er omfattet av § 8 første ledd og som er satt i drift før lovens ikrafttredelse, skal driftsperioden fram til lovens ikrafttredelse trekkes fra i den samlede utstedelsesperioden.

Dersom en elsertifikatberettiget er forhindret fra å motta elsertifikater på grunn av driftsavbrudd eller hendinger knyttet til overføring eller distribusjon av elektrisk energi, kan departementet etter søknad forlenge perioden på 15 år tilsvarende den tid den elsertifikatberettigede ikke har mottatt elsertifikater. Elsertifikater kan ikke utstedes for produksjon som skjer etter 31. desember 2035.

En elsertifikatberettiget som mener å ha fått utstedt et uriktig antall elsertifikater, kan kreve at departementet fatter vedtak om hvor mange elsertifikater den elsertifikatberettigede har krav på.

Elsertifikatberettigede plikter å oppbevare dokumentasjon for utstedelsen av elsertifikater i 10 år etter utløpet av det kalenderår elsertifikatene blir utstedt.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utstedelse av elsertifikater.

Kapittel 3. Elsertifikatregisteret og omsetning av elsertifikater

§ 11. Elsertifikatregister

Registeransvarlig skal opprette et elsertifikatregister som blant annet inneholder opplysninger om utstedelse, beholdning, overdragelse, omsetningspris og annullering av elsertifikater.

Registeransvarlig skal opprette elsertifikatkonto for elsertifikatpliktige og elsertifikatberettigede eller andre etter skriftlig søknad. Elsertifikatpliktige skal ha elsertifikatkonto.

Registeransvarlig er ansvarlig for driften av elsertifikatregisteret og for registrering og annullering av elsertifikater. Departementet skal ha direkte tilgang til elsertifikatregisteret.

Departementet utpeker registeransvarlig og kan i forskrift eller ved enkeltvedtak fastsette vilkår for elsertifikatregisteret, herunder om plikt til å opprette elsertifikatkonti, føring av elsertifikatregisteret, kriterier for når en rettighet skal anses registrert, rapportering til elsertifikatregisteret og offentliggjøring av informasjon registrert i elsertifikatregisteret.

§ 12. Omsetning og registrering av elsertifikater

Elsertifikater kan omsettes til enhver som har opprettet elsertifikatkonto etter § 11. All omsetning av elsertifikater og omsetningsprisen skal registreres i elsertifikatregisteret.

Selger er ansvarlig for at salg av elsertifikater registreres på kjøperens elsertifikatkonto og for å gi informasjon om omsetningsprisen til registeransvarlig.

Etter skriftlig søknad fra kjøper kan registeransvarlig foreta foreløpig registrering av kjøpet dersom dette er sannsynliggjort. Registeransvarlig skal umiddelbart underrette selger om foreløpig registrering. Selger skal gis to ukers frist til å uttale seg.

Dersom selger ikke bestrider foreløpig registrering overfor registeransvarlig innen to uker, skal kjøpet registreres som endelig på kjøperens konto. Dersom selger bestrider den foreløpige registreringen overfor registeransvarlig innen to uker, opprettholdes foreløpig registrering inntil spørsmålet er rettskraftig avgjort eller selger og kjøper i fellesskap gir registeransvarlig beskjed om å endre foreløpig registrering. Elsertifikater med foreløpig registrering kan ikke selges, pantsettes eller på annen måte overdras.

Registeransvarlig foretar registrering eller foreløpig registrering av pantsettelse på samme måte som ved salg. Registeransvarlig foretar registrering av konkurser og utlegg etter skriftlig melding.

Registeransvarlig kan rette åpenbare feil i opplysninger i elsertifikatregisteret. Registeransvarlig skal umiddelbart etter at retting er foretatt sende melding til kontohavere og andre rettighetshavere som berøres av rettingen.

§ 13. Pantsettelse av elsertifikater

Elsertifikater kan pantsettes. Panterett i elsertifikater får rettsvern ved registrering i elsertifikatregisteret. Pantsettelsen omfatter de elsertifikater som er angitt som pantsatt på pantsetterens elsertifikatkonto.

Ved pantsettelse av elsertifikater skal partene sende melding til registeransvarlig om pantsettelsen. For sletting av panterettighet må panttakeren gi samtykke. Bestemmelsene om registrering, foreløpig registrering og retting av feil i § 12 gjelder tilsvarende.

Utleggspant i elsertifikater som er registrert i elsertifikatregisteret får rettsvern ved registrering i elsertifikatregisteret.

Registrert panterett i elsertifikater er tvangsgrunnlag for tvangsdekning etter tvangsfullbyrdsloven kapittel 10.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om pant i elsertifikater.

§ 14. Rettsvirkning av registrering i elsertifikatregisteret

En registrert rettighet går foran en rettighet som ikke er registrert eller som er registrert på et senere tidspunkt.

En eldre rettighet går uten hensyn til første ledd foran en yngre rettighet, dersom:

- a) den yngre rettigheten bygger på avtale og erververen av den yngre rettigheten ved registreringen kjente eller burde kjent til den eldre rettigheten, eller
- b) den yngre rettigheten er ervervet ved arv.

Når en rettighet som er ervervet ved avtale er registrert, kan det ikke gjøres gjeldende mot kjøper at selgerens rett ikke var i samsvar med elsertifikatregisterets innhold. Dette gjelder ikke dersom kjøperen var eller burde være kjent med selgerens manglende rett da kjøpet ble registrert, eller ved konflikter mellom kolliderende rettigheter som nevnt i første og annet ledd.

§ 15. Prisinformasjon

Registeransvarlig skal fortløpende offentliggjøre informasjon om overdragelser av elsertifikater, herunder om tidspunkt for overdragelsen, antall overdratte elsertifikater og vederlagets størrelse.

Selger og kjøper skal på forespørsel oppgi kontraktsdokumentasjon til registeransvarlig eller departementet.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innhenting og offentliggjøring av prisinformasjon.

Kapittel 4. Elsertifikatplikt

§ 16. Hvem som har elsertifikatplikt

Følgende er elsertifikatpliktige:

- a) enhver som leverer elektrisk energi til sluttbruker,

- b) enhver som forbruker elektrisk energi som er egenprodusert, og
 - c) enhver som kjøper elektrisk energi til eget forbruk på den nordiske kraftbørsen eller gjennom bilateral avtale.
- I tilfeller hvor kjøperen er elsertifikatpliktig etter bokstav c, er ikke selgeren elsertifikatpliktig.

§ 17. Årlige elsertifikatkvoter

Den årlige elsertifikatkvoten for den elsertifikatpliktige er et forholdstall oppgitt i følgende tabell:

Beregningsår for elsertifikatkvoten	Elsertifikatkvoten
2012	0,030
2013	0,049
2014	0,069
2015	0,088
2016	0,108
2017	0,127
2018	0,146
2019	0,165
2020	0,183
2021	0,182
2022	0,181
2023	0,180
2024	0,179
2025	0,176
2026	0,164
2027	0,151
2028	0,132
2029	0,113
2030	0,094
2031	0,075
2032	0,056
2033	0,037
2034	0,018
2035	0,009

§ 18. Elsertifikatpliktens omfang

Elsertifikatpliktens omfang tilsvarer den elsertifikatpliktiges beregningsrelevante mengde elektriske energi i det enkelte år, multiplisert med elsertifikatkvoten (forholdstallet) som er fastsatt for det samme året. Om den beregnede elsertifikatplikten ikke blir et heltall, skal antall elsertifikater per megawatttime avrundes til nærmeste heltall. Elsertifikatplikten skal likevel alltid omfatte minst ett elsertifikat.

Som beregningsrelevant mengde etter første ledd anses leveranser som nevnt i Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft § 1 slik det lyder for budsjetterminen 2011. Kongen fastsetter i forskrift nærmere regler om at kraftforbruk i kraftintensiv industriell virksomhet, eventuelt over et bestemt forbruksnivå, etter søknad ikke skal anses beregningsrelevant.

Kjøp av elektrisk energi for å dekke nettap er ikke beregningsrelevant.

Nettselskapene plikter på forespørsel å gi departementet og den elsertifikatpliktige opplysninger om beregningsrelevant mengde elektrisk energi som leveres over nettselskapenes nett.

Den elsertifikatpliktige kan ikke belaste sluttbrukere med kostnader knyttet til elsertifikater for forbruk som ikke er beregningsrelevant.

§ 19. Registrering av elsertifikatplikt

Den som har elsertifikatplikt etter §§ 16 og 18, skal sende melding til departementet senest to uker etter at elsertifikatplikten inntrådte. Departementet kan etter forutgående varsel registrere aktører som ikke har meldt seg som elsertifikatpliktige.

Etter søknad kan departementet fatte vedtak for elsertifikatpliktige aktører etter § 16 som avgjør om elektrisk energi anses beregningsrelevant etter § 18.

§ 20. Oppfyllelse av elsertifikatplikt

Den elsertifikatpliktige skal innen 1. mars hvert år rapportere til registeransvarlig all elektrisk energi som inngår i beregningen av elsertifikatplikten etter § 18, samt hvor mange elsertifikater som skal annulleres. Registeransvarlig rapporterer opplysningene videre til departementet.

Oppfyllelse av elsertifikatplikt skjer ved at registeransvarlig per 1. april hvert år annullerer det antall elsertifikater som den elsertifikatpliktige har angitt. Elsertifikater som er pantsatt, er gjenstand for utlegg eller er foreløpig registrert, kan ikke annulleres.

Den elsertifikatpliktige skal oppbevare dokumentasjon for fastsettelsen av elsertifikatplikten i 10 år etter utløpet av det kalenderår elsertifikatplikten gjelder for.

§ 21. Avgift for manglende annullering av elsertifikater

Dersom det for den elsertifikatpliktige ikke annulleres tilstrekkelig antall elsertifikater etter § 20, ilegger departementet en avgift for hvert elsertifikat som mangler for å oppfylle elsertifikatplikten.

Endelig vedtak om ilegging av avgift er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet fastsetter i forskrift nærmere regler om hvordan avgift for manglende oppfyllelse av elsertifikatplikten skal beregnes, ilegges og inndrives.

§ 22. Informasjon til sluttbrukere

Den elsertifikatpliktige skal gi sluttbrukere spesifisert informasjon om kostnadene som følger av elsertifikatplikten, og generell informasjon om elsertifikatplikten, herunder om elsertifikatkvoten for det enkelte år.

Kapittel 5. Forskjellige bestemmelser

§ 23. Kontroll

Departementet fører kontroll med at bestemmelser fastsatt i eller i medhold av loven overholdes.

Departementet kan gi de pålegg som er nødvendige for å sikre at bestemmelser fastsatt i eller i medhold av loven blir overholdt.

Enhver som har rettigheter og plikter etter denne lov, plikter uavhengig av bestemmelser om taushetsplikt å gi departementet de opplysninger som er nødvendige for utøvelsen av myndighet etter denne lov, og for å ivareta Norges internasjonale forpliktelser. Departementet kan, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, også gi andre norske myndigheter opplysninger for utøvelse av myndighet overfor virksomhet som er omfattet av loven. For å oppfylle Norges avtaleforpliktelser overfor annen stat kan departementet uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi myndigheter i andre stater som er part i EØS-avtalen opplysninger som er nødvendige for å fremme håndhevelsen av norsk eller vedkommende stats regulering av elsertifikatmarkedet. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om opplysningsplikt, taushetsplikt og om utlevering av opplysninger.

Departementet har rett til tilgang til produksjonsanlegg, lokaler, områder tilhørende slikt produksjonsanlegg og den registeransvarliges lokaler i den utstrekning dette er nødvendig for å utøve tilsyn etter denne lov.

§ 24. Tilbaketrekking av godkjenning

Dersom godkjenning som elsertifikatberettiget etter § 8 er gitt på grunnlag av uriktige eller villedende opplysninger, eller dersom produksjonsanlegget av andre årsaker ikke lenger oppfyller kravene til godkjenning, kan godkjenningen trekkes tilbake.

§ 25. Tvangsmulkt

Departementet kan fatte vedtak om tvangsmulkt for å sikre at en plikt som følger av eller i medhold av denne lov, blir oppfylt. Tvangsmulkten kan fastsettes som en løpende mulkt eller som et engangsbeløp. Tvangsmulkten tilfaller statskassen og er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan helt eller delvis frafalle påløpt tvangsmulkt.

§ 26. Overtredelsesgebyr

Departementet kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt

- a) gir uriktige eller villedende opplysninger i søknad om godkjenning av produksjonsanlegg eller unnlater å gi opplysninger etter § 8,
- b) gir uriktige eller villedende opplysninger om forhold som ligger til grunn for utstedelse av elsertifikater etter §§ 9 og 10,
- c) gir uriktige eller villedende opplysninger etter §§ 12 eller 15 ved salg av elsertifikater,
- d) overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser om oppbevaring av dokumentasjon etter § 10 sjette ledd eller § 20 tredje ledd,
- e) overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelsene om elsertifikatplikt i §§ 19, 20 eller 22, eller
- f) overtrer eller medvirker til overtredelse av vedtak truffet etter §§ 18, 21 eller 23.

Betalingsfristen for ilagt gebyr er fire uker fra vedtakstidspunktet. Ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Krav på gebyr innkreves av Statens innkrevingssentral. Innkrevingssentralen kan inndrive kravet ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingssentralen kan også inndrive kravet ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingssentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7–9 første ledd.

Når en overtredelse som kan medføre overtredelsesgebyr er begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan overtredelsesgebyr ilegges foretaket selv om overtredelsesgebyr ikke kan ilegges noen enkeltperson. Med foretak menes her selskap, enkeltpersonforetak, stiftelse, forening eller annen sammenslutning, bo eller offentlig virksomhet.

Ved avgjørelsen av om et foretak skal ilegges overtredelsesgebyr og ved utmåling av sanksjonen, skal det særlig legges vekt på

- a) overtredelsens grovhet,
- b) om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne forebygge overtredelsen,

- c) om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser,
- d) om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- e) om det foreligger gjentakelse, eller
- f) foretakets økonomiske evne.

§ 27. *Straff*

Med bøter eller fengsel inntil tre måneder eller begge deler straffes den som forsettlig eller uaktsomt

- a) gir uriktige eller villedende opplysninger i søknad om godkjenning av produksjonsanlegg eller unnlater å gi opplysninger etter § 8,
- b) gir uriktige eller villedende opplysninger om forhold som ligger til grunn for utstedelse av elsertifikater etter §§ 9 og 10,
- c) gir uriktig eller villedende opplysninger etter §§ 12 eller 15 ved salg av elsertifikater,
- d) overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelsene om elsertifikatplikt etter §§ 19, 20 eller 22, eller
- e) overtrer eller medvirker til overtredelse av vedtak i medhold av §§ 21 eller 23.

Medvirkning straffes på samme måte.

§ 28. *Gebyr*

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om gebyrer for saksbehandling etter loven, herunder registrering og kontoføring i elsertifikatregisteret, behandling av søknad om anleggsgodkjenning og tilsyn.

Gebyrene er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 29. *Erstatning*

Registeransvarlig er ansvarlig for økonomisk tap noen påføres som følge av feil som er oppstått i tilknytning til registreringsvirksomheten. Dette gjelder ikke dersom registeransvarlig godtgjør at feilen skyldes forhold utenfor dennes kontroll som registeransvarlig ikke med rimelighet kunne ventes å unngå eller overvinne følgene av.

Erstatningsansvaret etter første ledd omfatter kun direkte tap.

For annet økonomisk tap er registeransvarlig ansvarlig dersom tapet skyldes uaktsomhet fra den registeransvarliges side eller hos noen registeransvarlig svarer for.

Ved skadelidtes medvirkning kan erstatningsansvaret nedsettes eller falle helt bort.

§ 30. *Forskrifter*

Departementet kan fastsette forskrifter til gjennomføring og utfylling av loven og de forskrifter som er nødvendige for ivaretagelse av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

Kapittel 6. Ikrafttredelses- og overgangsregler. Endringer i andre lover

§ 31. *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

§ 32. *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs skal § 79 annet ledd nr. 5 og nytt nr. 6 lyde:

- 5) Regnskapsregisteret, dersom skyldnerens virksomhet er innsendingspliktig,
- 6) Elsertifikatregisteret, dersom skyldneren innehar elsertifikatkonto.

2. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse:

§ 7–20 nytt tiende ledd skal lyde:

Ved utlegg i elsertifikater registrerer namsmannen omgående i elsertifikatregisteret at bare namsmannen kan disponere over elsertifikater det er tatt utlegg i.

§ 7–20 nåværende tiende og ellefte ledd blir nye ellefte og tolvte ledd.

16. juni Nr. 599 2011

Forskrift om endring i forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 16. juni 2011 med hjemmel i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy (yrkestransportlova) § 10 og § 35. Kunngjort 21. juni 2011 kl. 14.00.

I

I forskrift 26. mars 2003 nr. 402 om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje gjøres følgende endring:

Ny § 2a skal lyde:

§ 2a. Særlig om kabotasje innenfor rammene av EØS-avtalen

Alle transportører som driver godstransport mot vederlag, som er innehaver av en fellesskapstillatelse og, dersom føreren er statsborger i et land utenfor EØS, er innehaver av en førerattest, i henhold til forordning (EØF) nr. 881/92 av 26. mars 1992 med tilpasninger og endringer som nevnt i § 2, skal på de vilkårene som er fastsatt her, ha rett til midlertidig å utføre kabotasje.

Transportører som nevnt i første ledd, som har utført en internasjonal godstransport på veg fra en annen stat, skal straks godset er levert, ha rett til å utføre opptil tre kabotasjeturer med det samme kjøretøyet, eller dersom det dreier seg om et vogntog, med den samme motorvognen. Den siste lossingen som blir utført i en kabotasjetransport før kjøretøyet forlater Norge, skal finne sted innen sju dager regnet fra siste lossing i Norge som var en del av den inngående internasjonale transporten.

Nasjonal godstransport på veg som utføres i Norge av en transportør som ikke hører hjemme i Norge, skal bare regnes for å være i samsvar med denne forskriften dersom transportøren kan legge fram klart bevis for den inngående internasjonale transporten og for hver av de etterfølgende kabotasjeturene som er utført i Norge.

Beviset skal omfatte følgende opplysninger for hver enkelt transport:

- a) avsenders navn, adresse og underskrift,
- b) transportørens navn, adresse og underskrift,
- c) mottakers navn og adresse, og underskrift og leveringsdato straks godset er levert,
- d) sted og dato for overtagelse av godset, og stedet der godset skal leveres,
- e) den alminnelige betegnelsen for godset, emballeringsmetoden, og dersom det gjelder farlig gods, en allment godkjent betegnelse for godset, sammen med antallet pakker og særlig merking og nummerering av pakkene,
- f) godsets bruttovekt eller mengde gods uttrykt på annen måte,
- g) motorvognens og tilhengerens nummerskilt.

Det kreves ingen tilleggskdokument som bevis på at de vilkårene som er fastsatt i denne forskriften, er oppfylt.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

17. juni Nr. 600 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 17. juni 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 34, § 36 og § 47. Kunngjort 21. juni 2011 kl. 14.00.

I

I forskrift 25. mars 2011 nr. 336 om regulering av fangst av vågehval i 2011 gjøres følgende endring:

§ 2 andre ledd (endret) skal lyde:

Herav er fangsten i IWC-område ES begrenset til 260 vågehval.

II

Forskriften trer i kraft straks.

17. juni Nr. 601 2011**Vedtak om endring i Stortingets avgiftsvedtak**

Heimel: Kunngjering fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 17. juni 2011 med heimel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 bokstav a. Kunngjort 21. juni 2011 kl. 14.00.

I stortingsvedtak 25. november 2010 nr. 1535 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2011 blir det gjort følgende endringer:

CO₂ -avgift på mineralske produkter

Frå 1. juli 2011 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 25. november 2010 om CO₂ -avgift på mineralske produkter for budsjetterminen 2011:

§ 5 ny bokstav i skal lyde:

- i) offshorefartøy.

Engangsavgift på motorvogner

Frå 1. juli 2011 gjer ein følgjande endringar i Stortingets vedtak 25. november 2010 om engangsavgift på motorvogner for budsjetterminen 2011:

§ 4 første ledd skal lyde:

For motorvogner som benytter forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler) inngår verken effekten knyttet til den elektriske motoren eller vekten av elektromotoren og batteripakke i avgiftsgrunnlaget.

§ 5 første ledd bokstav i andre punktum skal lyde:

Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor,

20. juni Nr. 602 2011

Forskrift om endring i forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 20. juni 2011 med hjemmel i forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 73. Kunngjort 21. juni 2011 kl. 14.00.

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler gjøres følgende endringer:

§ 4. Universitetet i Tromsø

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 7. Universitetet i Stavanger

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 8. Universitetet i Agder

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 9. Universitetet i Nordland

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 16. Sámi allaskuvla/Samisk høyskole

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 18. Høgskolen i Bergen

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 19. Høgskolen i Buskerud

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 20. Høgskolen i Finnmark

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 23. Høgskolen i Hedmark

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 26. Høgskolen i Nesna

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 27. Høgskolen i Nord-Trøndelag

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 28. Høgskolen i Oslo

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 29. Høgskolen i Sogn og Fjordane

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 30. Høgskolen Stord/Haugesund

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 31. Høgskolen i Sør-Trøndelag

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 32. Høgskolen i Telemark

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 33. Høgskolen i Vestfold

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 34. Høgskolen i Volda

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 35. Høgskolen i Østfold

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

§ 39. Forsvarets høyskole

Skal endres til:

Forsvarets høyskole kan tildele følgende grader som gir rett til tilsvarende tittel, med normert studietid som angitt:

1. Bachelor, normert studietid 3 år.
2. Master, normert studietid 2 år.

§ 68. NLA Høgskolen

Under Yrkesutdanninger skal punkt 1 lyde:

1. Grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år.

Det skal legges til en ny § 75:

§ 75. Overgangsregler

Universiteter og høyskoler som kan gi yrkesutdanningene grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn, normert studietid 4 år, kan gi yrkesutdanningen allmennlærerutdanning, normert studietid 4 år, fram til 31. desember 2015.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. juni Nr. 603 2011**Ikraftsetting av forskrift 16. mai 2011 nr. 514 om endring i utlendingsforskriften (overføring av behandleransvaret for utlendingsregisteret fra Kripos til Utlendingsdirektoratet)**

Hjemmel: Fastsett av Justis- og politidepartementet 20. juni 2011 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 100, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260, omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582 og forskrift 16. mai 2011 nr. 514 om endring i utlendingsforskriften (overføring av behandleransvaret for utlendingsregisteret fra Kripos til Utlendingsdirektoratet) del II. Kunngjort 21. juni 2011 kl. 14.00.

Vi viser til forskrift 16. mai 2011 nr. 514 om endring i utlendingsforskriften (overføring av behandleransvaret for utlendingsregisteret fra Kripos til Utlendingsdirektoratet), hvorefter departementet bestemmer ikrafttredelsestidspunkt.

Justis- og politidepartementet har i dag, med hjemmel i forskriftens del II, jf. utlendingsloven § 100, delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582, besluttet at nevnte forskrift skal tre i kraft 1. juli 2011.

9. juni Nr. 608 2011**Forskrift om endring i deltakerforskriften – regulering av deltakelsen i fisket etter lange og brosme**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeri- og kystdepartementet 9. juni 2011 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 12. november 2010 nr. 1420 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 bokstav n (ny) skal lyde:

- n. fisket etter lange og brosme for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum.

I kapittel 2. Deltakerbegrensede fiskerier i 2011 skal (ny) del XIV lyde:

XIV. Fisket etter lange og brosme for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum:

§ 37a. (vilkår for å delta i lukket gruppe)

For å delta i lukket gruppe i kystfartøygruppens fiske etter lange og brosme må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde på eller over 28 meter,
- b. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført på blad B i fiskermanntallet,
- c. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for å fiske etter lange og brosme,
- d. fartøyet har ikke deltakeradgang i fisket etter torsk, hyse, sei mv. for konvensjonelle havfiskefartøy.

I tillegg til vilkårene i første ledd må ett av følgende vilkår være oppfylt:

- a. eier av fartøyet må ha deltatt med fartøyet og fisket og landet minst 10 tonn lange og/eller brosme minst ett av årene 2008, 2009 og 2010, innenfor perioden mellom 8. februar 2008 og 24. juni 2010. Dersom det er en juridisk person som har ervervstillatelse for fartøyet, gjelder kravene i første punktum for den juridiske personen i stedet for eieren av fartøyet. Fiskeridirektoratet kan etter søknad godkjenne at en slik juridisk person kan få godskrevet fiske som nevnt i første punktum som er foretatt av et senere oppløst foretak.
- b. Eier av fartøyet har fått innvilget ervervstillatelse 1. juli 2009 eller senere for dette fartøyet på grunnlag av søknad innsendt senest 24. juni 2010, eller har inngått bindende avtale om kjøp av fartøyet mellom 1. januar 2009 og 24. juni 2010. Det er et vilkår at fartøyeieren tidligere har fisket og landet lange eller brosme med eget fartøy. Dersom det er en juridisk person som har ervervstillatelse for fartøyet, gjelder kravene i første og annet punktum for den juridiske personen i stedet for eieren av fartøyet. Fiskeridirektoratet kan etter søknad godkjenne at en slik juridisk person kan få godskrevet fiske som nevnt i annet punktum som er foretatt av et senere oppløst foretak.

Kravet til tidligere deltakelse i § 4 første ledd gjelder ikke for deltakelse i lukket gruppe etter første og annet ledd.

§ 37b. (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å delta i åpen gruppe i kystgruppens fiske etter lange og brosme må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde under 28 meter,
- b. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet,
- c. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for å drive fiske etter lange og brosme.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

10. juni Nr. 609 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 10. juni 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 § 32. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 16 første og andre ledd (endret) skal lyde:

Kvoteenhet etter hjemmelslengde og faktisk lengde er som følger:

<i>Hjemmels- lengde</i>	<i>Faktisk lengde</i>	<i>Kvoteenhet</i>
Under 11 m	Under 11 m	24,8437
	Over 11 m	21,2946
11–14,9 m	Under 11 m	18,9568
	Over 11 m	18,0951
15–20,9 m	Under 11 m	18,0908
	Over 11 m	17,6601
21–27,9 m	Under 11 m	18,7434
	Over 11 m	18,6506

Fartøy med adgang til å delta kan fiske følgende kvanta torsk (tonn):

<i>Hjemmels- lengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Fartøykvote faktisk lengde under 11 m</i>		<i>Fartøykvote faktisk lengde over 11 m</i>	
		<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert</i>
under 7 m	1,21	30,1	27,1	25,8	24,0
7–7,9	1,43	35,5	32,0	30,5	28,3
8–8,9	1,70	42,2	38,1	36,2	33,7
9–9,9	2,08	51,7	46,6	44,3	41,2
10–10,9	2,25	55,9	50,4	47,9	44,6
11–11,9	3,02		57,2		54,6
12–12,9	3,59		68,1		65,0
13–13,9	4,34		82,3		78,5
14–14,9	4,95		93,8		89,6
15–15,9	5,85		105,8		103,3
16–16,9	6,51		117,8		115,0
17–17,9	7,19		130,1		127,0
18–18,9	7,94		143,6		140,2
19–19,9	8,61		155,8		152,1
20–20,9	9,21		166,6		162,6
21–21,9	8,85		165,9		165,1
22–22,9	9,23		173,0		172,1
23–23,9	9,60		179,9		179,0
24–24,9	9,97		186,9		185,9
25–25,9	10,27		192,5		191,5
26–26,9	10,65		199,6		198,6
27–27,9	10,94		205,1		204,0

§ 16 fjerde ledd (endret) skal lyde:

Fra og med 29. august 2011 er det likevel adgang for fartøy med hjemmelslengde under 21 meter å ha inntil 30 % bifangst av torsk regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59 såfremt all fangst leveres fersk. Fartøy som har torskekvote igjen skal kun kvotebelastes for den delen av torskefangsten som overstiger 30 % på ukebasis. Uavhengig av bifangstberegningen på ukebasis, kan andelen torsk ikke utgjøre mer enn inntil 50 % i de enkelte fangster og ved landing med mindre overskytende kvantum kan belastes fartøyets egen kvote. Ved brudd på sistnevnte vilkår inndras hele torskefangsten. Torskefangst som belastes fartøyets egen kvote inngår ikke i beregningsgrunnlaget for bifangsten.

§ 17 annet ledd (endret) skal lyde:

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy fortsette fisket innenfor de garanterte kvotene. Fartøy som har fisket den garanterte kvoten kan ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av hyse regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 18 annet ledd (endret) skal lyde:

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy fortsette fisket innenfor de garanterte kvotene. Fartøy som har fisket den garanterte kvoten kan ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av sei regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 20 niende ledd (endret) skal lyde:

Fra og med 29. august 2011 er det likevel adgang til å ha inntil 30 % bifangst av torsk regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59 såfremt all fangst leveres fersk. Fartøy som har torskekvote igjen skal kun kvotebelastes for den delen av torskefangsten som overstiger 30 % på ukebasis. Uavhengig av bifangstberegningen på ukebasis, kan andelen torsk ikke utgjøre mer enn inntil 50 % i de enkelte fangster og ved landing med mindre overskytende kvantum kan belastes fartøyets egen kvote. Ved brudd på sistnevnte vilkår inndras hele torskefangsten. Torskefangst som belastes fartøyets egen kvote inngår ikke i beregningsgrunnlaget for bifangsten.

§ 21 annet ledd (endret) skal lyde:

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av hyse regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 22 annet ledd (endret) skal lyde:

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av sei regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

14. juni Nr. 610 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirktoratet 14. juni 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 § 27 andre ledd. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2011 gjøres følgende endring:

§ 7 femte ledd (endret) skal lyde:

Siste frist for å foreta utseiling er 1. september 2011 kl. 0000.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

17. juni Nr. 611 2011

Forskrift om endring i forskrift om skatt til Svalbard

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 17. juni 2011 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 69 om skatt til Svalbard § 1–5, § 4–4 og § 4–9. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. desember 1997 nr. 1305 om skatt til Svalbard gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelsangivelse tilføyes lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard § 1–5.

§ 1 skal lyde:

§ 1. Vedlegg til selvangivelsen mv.

(1) Skattyter som

- a. i det sist forløpne år har mottatt formue som arv eller gave som til sammen utgjør en verdi av 100 000 kroner eller mer, plikter å gi opplysninger om dette i selvangivelsen eller på eget ark som legges ved. Skattyter skal oppgi navn, fødselsdato og adresse på giver eller arvelater, hva slags arv eller gave det er og verdien av arven eller gaven.
- b. i det sist forløpne år har mottatt gevinst med verdi på 100 000 kroner eller mer, plikter å legge ved selvangivelsen bevitnelse fra den som har utlevert gevinsten, når gevinst er mottatt fra
 - Norsk Tipping AS
 - totalisatorspill som omfattes av lov 1. juli 1927 nr. 3

- utlodninger som omfattes av lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier mv.
 - pengespill og lotterier i en EØS-stat som godtgjøres å tilsvare de spill eller lotterier som lovlig kan tilbys i Norge og som er underlagt offentlig tilsyn og kontroll i hjemstaten eller tiltak arrangert av massemedia og som er offentlig tilgjengelig.
- (2) Skattyter som krever fradrag i skatt for skatt betalt i utlandet, har plikt til å dokumentere den utenlandske skatten som bestemt i forskrift til skatteloven § 16–20 til § 16–29.
 - (3) For skattyter som driver utleie av fast eiendom, gjelder reglene i forskrift 4. desember 1984 nr. 2280 om fritak for plikt til å sende årsoppgjør som vedlegg til selvangivelsen ved utleie av fast eiendom.
 - (4) For skattyter som er deltaker i utenlandsk ansvarlig selskap, kommandittselskap mv og skattyter som er deltaker i norsk-kontrollert selskap i lavskatteland, gjelder reglene om oppgaveplikt i forskrift 15. mars 1993 nr. 199.
 - (5) For skattyter som har konto i utenlandsk bank eller som har hatt slik konto, gjelder reglene om oppgave over konti i utenlandske banker i forskrift 4. desember 1992 nr. 1009.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Begrenset oppgaveplikt

Når tungtveiende grunner foreligger, kan skattekontoret frita en virksomhet som skal svare utførselsavgift på kull etter lov 17. juli 1925 nr. 2, fra plikt til å sende årsoppgjør som vedlegg til selvangivelsen. Det må på annen måte sannsynliggjøres at virksomheten ikke har hatt noe skattepliktig overskudd, og virksomheten må fremlegge tilstrekkelige opplysninger til å beregne utførselsavgiften.

§ 7 skal lyde:

§ 7. Forenklet fellesoppgjør

Svalbard skattekontor kan gi samtykke til at forskergrupper og andre prosjektgrupper med utenlandsk arbeidsgiver leverer skattemessig fellesoppgjør for ansattes lønn. Gruppen må ha opphold utenfor Longyearbyen og prosjektet må ha en samlet varighet på maksimalt 6 måneder. Samtykke kan ikke gis når ansatte skal svare trygdeavgift av inntekten. Skatt beregnes med 8 pst. av samlet lønn til ansatte i avregningsperioden. Med mindre skattekontoret bestemmer noe annet, gjelder svalbardskatteloven § 5–2 femte ledd om terminoppgave tilsvarende.

Ny § 8 skal lyde:

§ 8. Medisinsk behandling mv utenfor Svalbard

I tilfeller hvor nødvendig medisinsk behandling eller lignende tungtveiende grunner gjør at en person må oppholde seg utenfor Svalbard mer enn 183 dager, kan Svalbard skattekontor etter en helhetsvurdering av bostedsmessig tilknytning vedta at personen likevel skal anses bosatt på Svalbard.

Nåværende § 7 blir ny § 9.

II

Endringene under I trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2011.

17. juni Nr. 612 2011

Vedtak om endring i Stortingets forretningsorden

Hjemmel: Vedtatt av Stortinget 17. juni 2011, jf. Innst.445 S (2010–2011). Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I vedtak 21. april 1966 nr. 4296 om Stortingets forretningsorden gjøres følgende endring:

§ 52 annet ledd annet punktum skal lyde:

Spørsmål til skriftlig besvarelse kan ikke stilles i juli måned.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. juni Nr. 613 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2011–2012

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 17. juni 2011 med hjemmel i forskrift 24. mars 2011 nr. 344 om regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2011–2012 § 29. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 24. mars 2011 nr. 344 om regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2011–2012 gjøres følgende endring:

§ 7 (endret) skal lyde:

§ 7. *Vilkår for å delta i åpen gruppe*

For å kunne delta i åpen gruppe må følgende vilkår være oppfylt:

- a) fartøyet må være merkeregistrert i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger,
- b) fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være under 13 meter største lengde,
- c) eier av fartøyet og hovedsmannen må være ført i fiskermanntallet,
- d) eier av fartøyet må være ført i fiskermanntallet i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, og ha vært ført i fiskermanntallet i dette området de siste tolv månedene. Fiskeridirektoratets regionkontor kan, etter søknad, dispensere fra kravet i første punktum for eier som er ført i manntallet i løpet av de siste tolv månedene, dersom han/hun har vært bosatt i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger, i minst tolv måneder.

Dersom ikke alle vilkårene er oppfylt til enhver tid, vil adgangen til å delta falle bort.

II

Forskriften trer i kraft straks.

20. juni Nr. 614 2011**Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 20. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–8 femte ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Kapittel I. Regler

§ 1. Det ytes stønad til fysioterapi ved sykdom, skade eller lyte. Det må foreligge henvisning fra lege, kiropraktor eller manuellterapeut, og behandlingen må være av vesentlig betydning for medlemmets sykdom og funksjonsevne. Det kreves ikke henvisning ved behandling hos manuellterapeut.

Med manuellterapeut menes fysioterapeut som

1.
 - a) har bestått eksamen i klinisk masterstudium i manuellterapi for fysioterapeuter ved norsk universitet eller tilsvarende utdanning eller
 - b) har godkjenning for bruk av takst A8 Manuellterapi i denne forskriften og har bestått eksamen i differensialdiagnostikk, laboratorieanalyser og utdanning i radiologi tilsvarende norsk masterutdanning, og i tillegg
2. har gjennomgått opplæring i trygdefaglige emner mv. Departementet fastsetter nærmere krav til innhold i og omfang av opplæringen.

§ 2. Ved henvisning til fysioterapi må henvisende behandler oppgi nøyaktig diagnose og resultatet av foretatte undersøkelser. Behandlingens hensikt bør angis klart i henvisningen.

En henvisning gjelder for inntil 24 behandlinger. Dersom det er behov for ytterligere behandling, skal det foreligge ny henvisning.

Behandlingen må påbegynnes innen 6 måneder etter at henvisende behandler har skrevet henvisningen, og det kan ikke være opphold på mer enn 6 måneder i behandlingen. Hvis ikke fristene overholdes, må medlemmet ha ny henvisning.

Etter samtykke fra medlemmet skal fysioterapeuten oversende epikrise til henvisende behandler etter avsluttet behandling.

§ 3. Utgifter til fysioterapi dekkes bare hvis den som gir behandlingen

- a) har autorisasjon som fysioterapeut etter lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. § 48
- b) har godkjenning etter tidligere regelverk, jf. helsepersonelloven § 76 annet ledd, eller
- c) er fysioterapeut fra et annet EØS-land og yter midlertidig tjeneste i Norge, jf. forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land.

§ 4. Stønad til fysioterapi etter denne forskriften omfatter følgende behandlingsformer:

1. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje
2. Pulsatorbehandling
3. Kortbølge/mikrobølge/laser
4. Elektroterapi

5. Ultralyd
6. Traksjonsbehandling
7. Manuell terapi
8. Psykomotorisk fysioterapi
9. Medisinske bad og pakninger
10. Aktiv oppvarming
11. Øvelsesbehandling i grupper
12. Gruppebehandling i basseng.

§ 5. Det ytes stønad til fysioterapi etter takstene i kapittel III.

Det ytes stønad etter honorartakstene ved behandling for sykdommer som er nevnt i kapittel II, ved skader og sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13 Yrkesskadedekning, se loven § 5–25, og ved behandling av barn under 12 år.

Dersom fysioterapeuten er i tvil om vilkårene for dekning etter honorartakst er oppfylt, kan tilsagn fra Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer innhentes før behandlingen starter.

§ 6. Hvis et medlem ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for fysioterapeuten etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5–1 tredje og fjerde ledd.

Folketrygden yter reisetillegg etter reglene og takstene i kapittel III, avsnitt F.

§ 7. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer kan inngå avtale med en fysioterapeut om direkte oppgjør, jf. folketrygdloven § 22–2 andre ledd. Fysioterapeuten har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av honoraret som folketrygden dekker. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer fastsetter nærmere regler for direkte oppgjør.

§ 8. Ved krav om stønad til fysioterapi skal det fremlegges spesifisert og kvittert regning fra fysioterapeuten. Regningen må i tillegg til diagnosen for de utførte behandlingene inneholde alle opplysninger som er nødvendig for å avgjøre kravet.

Fysioterapeuten skal utstede regning på blankett fastsatt av Helsedirektoratet. Krav som fremsettes elektronisk skal utformes i samsvar med filformat fastsatt av Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer.

Kapittel II. Sykdomsliste

Ved følgende sykdommer ytes stønad etter honorartakst, jf. § 5 andre ledd:

<i>Sykdomsgruppe</i>		<i>A. Indremedisin</i>	<i>Merknad</i>
		<i>Sykdom</i>	
1. Kroniske lungelidelser med nedsatt respirasjonskapasitet	a)	Astma	<i>Til punkt 1:</i> Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med sekretstagnasjon kommer i tillegg.
	b)	Cystisk fibrose	
	c)	Emfysem	
	d)	Kronisk obstruktiv bronkitt	
	e)	Alvorlig thoraxdeformitet	
	f)	Annen kronisk lungelidelse med nedsatt respirasjonskapasitet	
2. Nyrelidelse	a)	Uremi med langvarig dialyse	<i>Til punkt 4:</i> Opptrening etter henvisning fra spesialist i indremedisin begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
	b)	Annen lidelse med langvarig dialyse	
3. Blødersykdom med leddaffeksjon	a)	Hemofili	
	b)	Von Willebrands sykdom	
4. Hjertelidelse	a)	Akutt hjerteinfarkt	
5. Karlidelse i sentralnervesystemet med nevrologisk utfall	a)	Hemiplegi og annen motorisk funksjonsforstyrrelse	
6. Lymfødem	a)	Alvorlig primært lymfødem	
	b)	Sekundært lymfødem	

<i>Sykdomsgruppe</i>	<i>B. Kirurgi</i> <i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
1. Etter skader	a) Ved brudd b) Ved betydelig skade på muskulatur, ligament eller sene	<i>Til punkt 1–3:</i> Ved behov for behandling i mer enn en måned. Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
2. Inngrep på ledd	Operasjon på a) Ekstremitetsledd b) Rygghvirvelsøylen	
3. Større inngrep for feilfunksjon i bevegelsesapparatet	a) Operasjon på sene b) Operasjon på muskulatur c) Ligamentrekonstruksjon d) Knokkelreseksjon	
4. Store operasjoner på indre organer	a) Hjerteroperasjon b) Lungeoperasjon c) Stor karoperasjon	<i>Til punkt 4:</i> Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
5. Operasjon på sentralnervesystemet	d) Organtransplantasjon e) Cancer-glandeltoilett som har ført til funksjonssvikt a) Alle tilstander med nevrologiske utfall	
6. Preoperativ behandling	a) Thoraxoperasjon b) Stor karoperasjon	<i>Til punkt 6:</i> Begrenset til 4 uker før operasjonen.
7. Belastningsplager på grunn av	c) Organtransplantasjon d) Ortopediske operasjoner a) Amputasjon høyere enn fingre og tær b) Varige lammelser c) Balanse- eller koordinasjonssvikt med varig bruk av krykke eller rullestol	<i>Til punkt 7:</i> Behandling for arm-/skulder-/nakkeplager dekkes også fullt ut.
8. Urologi	a) Alvorlige former for blæreekstrofi/epispadi	<i>Til punkt 8:</i> Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, urologi eller fra tilsvarende spesialavdeling. Både opererte og ikke opererte gis fri behandling.
9. Brystrekonstruksjon	a) Cancer mamma	
10. Immobilisering i sykehus utover 8 uker uten gangfunksjon	a) Betydelig muskelatrofi og kraftnedsettelse	<i>Til punkt 10:</i> Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, indremedisin, lungemedisin eller tilsvarende spesialavdeling. Begrenset til 3 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.

		<i>C. Nevrologi</i> <i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
<i>Sykdomsgruppe</i>			
1.	Alvorlig organisk sykdom eller skade i sentralnervesystemet med spastiske eller slappe pareser, tremor eller koordinasjonssvikt	a) Hemiplegi b) Paraplegi c) Kvadriplegi d) Cerebral parese e) Multippel sclerose f) Parkinsonisme g) Amyotrofisk lateralsclerose h) Bulbær paralyse i) Myelomeningocele j) Poliomyelittseqvele k) Annen lidelse med tilsvarende nevrologisk utfall	<i>Til punkt 1:</i> Alle alvorlige øvre nevronlidelser med sentral affeksjon får fri behandling. Nedre nevronlesjoner med slappe pareser får fri fysioterapi bare ved multiple affeksjoner.
2.	Alvorlig organisk sykdom eller skade med affeksjon av flere spinalnerver	a) Multiple lesjoner av b) røtter, plexus eller perifere nerver Guillain-Barré	<i>Til punkt 2a:</i> Rotaffeksjon ved nucleusprolaps gir bare rett til stønad etter honorartakstene ved operasjon.
3.	Alvorlig generalisert polyneuropati		
4.	Alvorlig nevromuskulær sykdom med muskulær svikt	a) Dystrophia myotonica b) Myotonia congenita c) Myastenia gravis d) Progressiv muskeldystrofi e) Annen nevromuskulær lidelse med muskelsvikt	<i>Til punkt 1–4:</i> Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med nedsatt respirasjonskapasitet og/eller sekretstagnasjon kommer i tillegg.
		<i>D. Onkologi</i> <i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
<i>Sykdomsgruppe</i>			
1.	Livstruende leukemi, stamcellebehandlet		<i>Til punkt 1:</i> Etter henvisning fra spesialavdeling. Begrenset til 4 uker før og 6 måneder etter behandlingen. Behandlingen kan gis intensivt.
2.	Kreft i langtkommet, uhelbredelig fase		<i>Til punkt 2:</i> Legen må attestere på henvisningen at pasienten er for syk til å gjennomføre effektiv egenaktivitet.
		<i>E. Pediatri</i> <i>Sykdom</i>	<i>Merknad</i>
<i>Sykdomsgruppe</i>			
1.	Funksjonsforstyrrelse i bevegelsesapparatet		<i>Til punkt 1:</i> Barn under 18 år. Ved medfødt misdannelse av

ekstremitet av en slik grad at protesebruk er nødvendig, også ut over 18 år.

Medfødt eller ervervet:

- a) Aplasi
- b) Kontraktur/feil stilling i ledd
- c) Calve-Legg-Perthes sykdom
- d) Skade i sentralnervesystemet med motorisk funksjonsforstyrrelse
- e) Alvorlig bevegelsesforstyrrelse av annen årsak

2. Hørselsdefekt

- a) Døvhhet
- b) Tunghørthet

Til punkt 2:
Barn under 18 år.
Til punkt 2b:
For første behandlingsserie må det foreligge henvisning fra spesialist i øre-nese-hals-sykdommer.

Sykdomsgruppe

1. Psykisk lidelse

F. Psykiatri Sykdom

- a) Psykogen parese med bevegelsesforstyrrelse
- b) Etter opphold i psykiatrisk avdeling eller ved henvisning fra poliklinikk i psykisk helsevern
- c) Medikamentindusert bevegelsesforstyrrelse

Merknad

Til punkt 1b:
Begrenset til 6 måneder fra det tidspunktet behandlingen ble påbegynt.

G. Psykisk utviklingshemming Sykdom

Sykdomsgruppe

1. Psykisk utviklingshemming

- a) Motorisk funksjonsforstyrrelse

H. Revmatiske og andre lidelser i ledd og knokler Sykdom

Sykdomsgruppe

1. Kronisk artritt i flere ledd

- a) Rheumatoid artritt
- b) Bekhterevs sykdom

Merknad

Til punkt 1b:
Lidelsen må være påvist ved røntgen eller være entydig klinisk påvist av spesialist.

- c) Reiters sykdom
- d) Psoriasisartritt
- e) Yersinaartritt
- f) Annen kronisk inflammatorisk/infektøs eller immunologisk artritt

2. Degenerative leddlidelser

- a) Artrose i større vektbærende ledd (hofte, kne, ankel)
- b) Artrose i skulderledd

Til punkt 2:
Artrose skal være klinisk og røntgenologisk påvist.
Til punkt 2b:
Omfatter bare artrose i humero-scapular-leddet, ikke i acromioclavicularleddet.

3. Leddplager i forbindelse med svangerskap
- a) Bekkenløsning med gangvansker under svangerskap
 - b) Bekkenløsning med gangvansker etter fødsel
 - c) Kronisk bekkenleddsyndrom
- Til punkt 3b:*
Begrenset til 6 måneder fra behandlingen ble påbegynt etter fødsel.
- Til punkt 3c:*
Etter henvisning fra spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, ortopedi eller revmatologi.
4. Bindevevslidelser
- a) LED (SLE)
 - b) Sclerodermi
 - c) Polymyositt/Dermatomyositt
 - d) Polyarteritis nodosa og andre utbredte nekrotiserende vaskulitter
 - e) Marfåns syndrom
 - f) Ehlers-Danlos syndrom
 - g) Silver-Russells syndrom
 - h) Klippel-Feil syndrom
5. Kontraktur i hud eller bløtdeler med affeksjon av ledd
- a) Følgetilstand etter brannskade/etseskade
 - b) Følgetilstand etter stråleskade
 - c) Følgetilstand etter infeksjon
- Til punkt 5:*
Også ved risiko for leddkontraktur.
6. Ryggglidelse med korsettbruk
- a) Scoliose
- Til punkt 6:*
Ved bruk av ramme- og kroppskorsett (ikke spilekorsett) og i 6 måneder etter avvikling.
7. Blødersykdom med leddaffeksjon
- a) Hemofili
 - b) von Willebrands sykdom
8. Sykdommer i knokler
- a) Osteogenesis imperfecta
 - b) Osteitis deformans
 - c) Hypofosfatemisk rakitt eller osteomalaci, vitamin D-resistent
 - d) Osteomyelitt, sequele
9. Medfødte sjeldne tilstander med skjelettaffeksjon
- Til punkt 9:*
Med sjeldne medisinske tilstander menes enkeltdiagnoser som forekommer i antall opp til 1:10 000, dvs. ca. 500 personer i Norge.

I. Øyesykdommer

- Sykdomsgruppe*
1. Øyenlidelse

- Sykdom*
- a) Blindhet
 - b) Svaksynthet

Merknad

Til punkt 1b:
Omfatter tilfeller der visusfunksjonen er redusert til 6/18 eller mer med beste korreksjon, eventuelt tilfeller med meget sterkt innskrenket sidesyn (synsfelt).

Kapittel III. Takster

For bestilt time som ikke benyttes, dvs. at pasienten uteblir uten varsel eller avbestiller senere enn 24 timer før avtalt tid, kan pasienten avkreves inntil honorartakst for undersøkelse eller behandling. Dette dekkes ikke av folketrygden. Beløpet anses ikke som godkjent egenandel etter bestemmelser gitt med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 5–3.

Pasient kan også avkreves betaling for utskrift/kopiering av pasientjournal etter aktuell takst i gjeldende forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege, jf. forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal § 12.

A. Undersøkelse, individuell øvelsesbehandling, elektroterapi m.m.

		<i>Honorartakst</i> <i>Kr</i>	<i>Refusjonstakst</i> <i>Kr</i>	<i>Egenandel</i> <i>Kr</i>
A1a	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg eller når henvisende behandler ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut, inntil 30 minutter	242,–	94,–	148,–
A1c	Tillegg for varighet ut over 30 minutter, jf. takst A1a	86,–	86,–	0,–
A1d	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg hos fysioterapeut med rett til å utløse takst A8 eller A9, eller når henvisende behandler ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut med rett til å utløse takst A8 eller A9 og ved undersøkelse av barn under 12 år, inntil 30 minutter	325,–	178,–	147,–
A1f	Tillegg for varighet ut over 30 minutter, jf. takst A1d	117,–	117,–	0,–
A1g	Tillegg ved undersøkelse i samband med utforming av individuell plan eller tverrfaglig utredning av rehabiliteringspasient	30,–	30,–	0,–
A1h	Tillegg for undersøkelse hos manuellterapeut, jf. § 1	55,–	55,–	0,–

Merknader:

Inkludert i undersøkelsestakstene ligger honorar for for- og etterarbeid, men tidsangivelsen angir den tiden pasienten er til stede ved undersøkelsen.

Takstene A1a og A1d kan benyttes inntil én gang i løpet av behandlingsserien ved igangsetting av behandlingsopplegg, og kan ikke benyttes ved henvisning til ytterligere behandlinger dersom pasienten allerede er tilstrekkelig utredet. Dersom henvisende behandler i særskilte tilfeller ber om en separat undersøkelse av en pasient eller når henvisende behandler ber om en skriftlig tilbakemelding i løpet av behandlingsserien, og dette medfører at fysioterapeuten må foreta en nærmere undersøkelse av pasienten, kan takstene A1a og A1d utløses ytterligere én gang per behandlingsserie.

Takst A1h kan benyttes i tillegg til A1d av manuellterapeuter som oppfyller vilkårene i § 1 i denne forskriften.

A Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i

2.

a)	20 minutter	97,–	22,–	75,–
b)	30 minutter	146,–	28,–	118,–
c)	40 minutter	191,–	42,–	149,–
e)	60 minutter	337,–	135,–	202,–
f)	90 minutter	508,–	245,–	263,–
g)	Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk treningsterapi eller slyngeterapi	10,–	10,–	0,–
k)	Kompetansetillegg for fysioterapeut med godkjent spesialitet i henhold til Norsk Fysioterapeutforbunds spesialistordning eller med tilsvarende kompetanse. Søknad om å få godkjent kompetanse behandles og avgjøres av Norsk Fysioterapeutforbund. Fysioterapeut må dokumentere sin godkjenning for bruk av taksten overfor Helseøkonomiforvaltningen	20,–	20,–	0,–

Merknader:

Pasienten skal ha fysioterapeutens fulle oppmerksomhet i hele behandlingstiden. Overlapping av pasientbehandlinger honoreres *ikke*.

Råd og praktisk veiledning i tilknytning til behandlingsopplegget er inkludert i taksten.

Takst A2f kan benyttes ved behandling av

- barn med motoriske utviklings- eller funksjonsforstyrrelser når det i forbindelse med behandlingen skal gis veiledning til foreldre, barnehagepersonell eller skolepersonell,

- pasienter med lymfødem når det i forbindelse med lymfedrenasje er nødvendig med bandasjering eller tilpassing av strømper.

For å utløse takst A2g må treningsrommet inneha spesialkonstruert utstyr både for medisinsk treningsterapi og slyngeterapi. Takst A2g kan bare kombineres med takstene A2a-f og takst A8. Takst A2k kan benyttes i tillegg til A1a og A2a-f. Taksten kan ikke kombineres med A8 eller A9.

A7.	Traksjonsbehandling i benk eller slynge for rygg eller nakke	54,–	4,–	50,–
A8a.	Manuell terapi	221,–	83,–	138,–
A8b.	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter	89,–	37,–	52,–

Merknad:

Pasienten skal ha fysioterapeutens fulle oppmerksomhet i hele behandlingstiden. Overlapping av pasientbehandlinger honoreres ikke.

Manuell terapi kan bare kombineres med behandlingsformene under takstene C30–33 og med takst A2g. Eventuell øvelsesbehandling som gis i kombinasjon med manuell terapi er inkludert i taksten. Dersom manuell terapi gis i kombinasjon med gruppebehandling, anses dette som ulike behandlingstiltak. Takst A8 og takstene C30–33 kan ikke utløses for samme tidsrom. Takst A8b kan maksimalt repeteres 6 ganger i samme konsultasjon.

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av fysioterapeut som;

- har bestått eksamen i klinisk masterstudium i manuellterapi ved norsk universitet eller tilsvarende utdanning, eller
- har godkjenning for bruk av takst A8 per 1. januar 2011.

Fysioterapeut som er under masterutdanning i manuellterapi eller godkjent tilsvarende videreutdanning i manuellterapi, kan benytte taksten i forbindelse med veiledet praksis som er nødvendig for å få godkjent utdanningen.

A9.	Psykomotorisk fysioterapi, inntil 60 minutter	455,–	255,–	200,–
-----	---	-------	-------	-------

Merknad:

Pasienten skal ha fysioterapeutens fulle oppmerksomhet i hele behandlingstiden. Overlapping av pasientbehandlinger honoreres ikke.

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av fysioterapeut som:

- har bestått eksamen i klinisk masterstudium i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi og har gjennomført 20 timer egenbehandling hos fysioterapeut med takstkompetanse eller
- har godkjent 120 studiepoeng eller tilsvarende videreutdanning knyttet til fagfeltet psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi, herunder psykomotorisk fysioterapi, og har gjennomført 20 timer egenbehandling hos fysioterapeut med takstkompetanse eller
- har godkjenning for bruk av takst A9 per 1. januar 2011.

Fysioterapeut som er under masterutdanning i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi eller godkjent tilsvarende videreutdanning i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi, kan benytte taksten i forbindelse med veiledet praksis som er nødvendig for å få godkjent utdanningen.

A10.	Veiledet trening, minst ½ time	30,–	30,–	0,–
------	--------------------------------	------	------	-----

Merknad:

Taksten kan benyttes når pasienten, mellom behandlingene og i løpet av behandlingsperioden, trener på instituttet etter et individuelt tilpasset treningsprogram. Det forutsettes at fysioterapeuten er tilgjengelig for råd og veiledning. Det er et vilkår for rett til stønad at pasienten har dekning etter honorartakst, jf. § 5. Treningen regnes ikke som en behandling, og kommer i tillegg til de 24 behandlingene henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil 5 ganger mellom to behandlinger.

A11.	Behandling med elektroterapi, ultralyd, pulsator, kortbølge, mikrobølge eller laser	54,–	4,–	50,–
------	---	------	-----	------

Merknad:

Takst A11 kan ikke repeteres i samme konsultasjon. Behandlingen skal alltid utføres under fysioterapeutens tilsyn. Dersom det er faglig forsvarlig, kan behandlingen utføres uten at pasienten har fysioterapeutens fulle oppmerksomhet i hele behandlingstiden.

B. Medisinske bad, pakninger, aktiv oppvarming

B20.	Medisinske bad	45,–	0,–	45,–
B21.	Varme-/kuldepakninger	10,–	0,–	10,–
B22.	Aktiv oppvarming ved bruk av ergometersykel, tredemølle mv.	19,–	0,–	19,–

C. Øvelsesbehandling i grupper

C30.	Øvelsesbehandling i grupper på inntil 10 personer			
	a) For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	110,–	25,–	85,–
	b) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	92,–	7,–	85,–
	c) For de første fem personer i 90 minutter, pr. pasient	160,–	38,–	122,–
	d) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	130,–	8,–	122,–
C31.	Gruppebehandling i basseng med inntil 10 personer			
	a) For de første fem personer i 30 minutter, pr. pasient	63,–	10,–	53,–
	b) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	54,–	1,–	53,–
	c) For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	130,–	30,–	100,–
	d) For de neste fem (6–10) personer, pr. pasient	112,–	12,–	100,–
C32.	Medisinsk treningsterapi i grupper på inntil fem personer i minst 60 minutter, pr. pasient	104,–	20,–	84,–
C33.	Øvelsesbehandling i gruppe på inntil 4 barn under 12 år i 60 minutter, pr. pasient	213,–	213,–	0,–

Merknad til punkt C:

Utgifter til øvelsesbehandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling.
2. Pasientgruppen må ikke overstige ti personer.
3. Fysioterapeuten må være til stede i hele behandlingstiden.

Merknad til punkt A, B, C:

Det ytes ikke stønad for mer enn inntil tre individuelle behandlingsformer og en gruppebehandling samme dag, eventuelt for to gruppebehandlinger, herav en i basseng.

Kombinasjon av undersøkelse og behandling, individuell behandling og gruppebehandling eller av to ulike typer gruppebehandlinger teller som to behandlinger i forhold til begrensningen på 24 behandlinger per henvisning.

D. Behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker

D40.	Tillegg for undersøkelse og/eller behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker	15,–	15,–	0,–
------	--	------	------	-----

E. Samarbeidsmøte

E50a.	Møtegodtgjørelse med reisetid når fysioterapeuten deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende	226,–	226,–	0,–
E50b.	Senere per påbegynt halvtime	226,–	226,–	0,–

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon. Møtet må være planlagt.

E51.	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i andrelinjetjenesten, manuellterapeut, kiropraktor, kommunal helse- og sosialtjeneste (pleie- og omsorgstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste og sosialkontor) og bedriftshelsetjeneste	52,–	52,–	0,–
------	---	------	------	-----

Merknad:

Taksten kan også benyttes av manuellterapeut ved kommunikasjon med fysioterapeut i kommunehelsetjenesten. Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende behandler ved oppstart av behandlingsserien eller ved skriving av henvisning eller epikrise.

F. Behandling i pasientens hjem m.m.

F1. Ved behandling i pasientens hjem ytes det et tillegg til behandlingstakstene på kr 76,–.

Tillegget gis også ved behandling av barn, eldre, funksjonshemmede og kronisk syke i barnehage, skole og dagsenter. Det er et vilkår at pasienten ikke kan møte i fysioterapeutens institutt uten spesielt transportmiddel og/eller ledsager.

I tillegg til dette ytes det reisetillegg etter følgende satser:

F2	Reise pr. kilometer med bil, motorsykel, tog	kr	7,–
1.			
F2	Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) for hver påbegynte	kr	57,–
2.	halvtime		
F2	I byer og bymessig bebygde strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes		
3.	det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i punkt 2.1, jf. § 5 i forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.		

Merknad:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste hele antall kilometer.

Veglengden regnes fra fysioterapeutens kontor (bolig), men skjer utreisen fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere.

Ved hjemmebehandling under fast kontordagsreise regnes reisetillegg bare for det antall kilometer som fysioterapeuten reiser ekstra i anledning av hjemmebehandlingen.

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfse, congenit, myopati, mrb duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak.

Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Med ubekvem arbeidstid menes tidsrommet mellom klokken 1800 og klokken 0800, eller mellom klokken 0000 lørdag og klokken 2400 søndag og mellom klokken 0000 og 2400 på helge- og høytidsdager, samt mellom klokken 1200 og 2400 på jul- og nyttårsaften.

Dersom fysioterapeuten har henlagt sin vanlige arbeidstid til disse tidspunktene, ytes ikke tillegget.

Kapittel IV. Tilskott til fellesformål for fysioterapeuter

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2011–30. juni 2012 27,7 mill. kroner til Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter.

Kapittel V. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011. Fra samme dato oppheves forskrift 18. juni 2010 nr. 895 om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi fastsatt med hjemmel i folketrygdloven § 5–8 femte ledd og § 22–2 andre ledd.

20. juni Nr. 615 2011

Forskrift om nytildeling av deltakeradganger i rekrutteringsøyemed for 2012

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 20. juni 2011 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

§ 1. Formål

Formålet med nytildeling av deltakeradganger i rekrutteringsøyemed er å rekruttere unge fiskere til fiskeryrket.

§ 2. Tildeling av nye deltakeradganger for 2012

Det kan i rekrutteringsøyemed deles ut inntil 10 nye deltakeradganger for 2012. Det kan bare tildeles én deltakeradgang pr. søker.

Hver enkelt deltakeradgang skal tildeles for ett bestemt fartøy som søker direkte eller indirekte må eie mer enn 50 prosent av, og for ett bestemt fiskeri som er lukket i medhold av forskrift 12. november 2010 nr. 1420 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften).

§ 3. Vilkår for tildeling av deltakeradganger

Følgende vilkår må være oppfylt for tildeling av deltakeradgang:

- Søker må være født i 1976 eller senere.
- Søker må være oppført på blad B i fiskermanntallet.
- Søker må ha drevet aktivt fiske med et fartøy som vedkommende direkte eller indirekte eier mer enn 50 prosent av, i enten 2009, 2010 eller 2011. Fangstverdi i minst ett av årene må overstige 100 000 kroner. For 2011 ses det bare hen til fangst før søknadsfristen, jf. bokstav e.

- d) Søker kan ikke tidligere ha eid majoritetsandel i fartøy med deltakeradgang eller konsesjon.
- e) Søknad må være sendt Fiskeridirektoratet Region Finnmark innenfor de frister og krav til søknad som Fiskeridirektoratet har fastsatt.

§ 4. Rangeringskriterier

Hvis antall søkere som oppfyller vilkårene i § 3 overstiger antall deltakeradganger som kan tildeles etter § 2 i denne forskrift, skal søkerne rangeres etter følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Dokumentert fartstid i fiske fra eget eller andres fartøy før denne forskrifts vedtaksdato, der de med lengst ansiennitet skal prioriteres
2. Kurs og sertifikater som fagbrev, sikkerhetskurs og kystskippersertifikat
3. Deltakelse i ungdomsfiskeordningen.

Hvis det er behov for ytterligere rangering etter det som følger av første ledd nr. 1 til 3, skal det underrepresenterte kjønn prioriteres. Deretter skal det gjøres en prioritering ut fra den geografiske fordelingen der søkere fra underrepresenterte områder prioriteres.

§ 5. Nærmere om deltakeradgangens innhold

Deltakeradganger tildelt i medhold av § 3 gir ikke rett til fiske ut over det som følger av forskrifter gitt i medhold av deltakerloven § 21 og annet relevant regelverk.

Deltakeradganger tildelt i medhold av § 3 skal ikke senere kunne tildeles ny fartøyeier ved salg av fartøyet.

Deltakeradgangenes hjemmelslengde for kvotetildeling skal fastsettes ut fra fartøyets faktiske lengde pr. 1. juni 2011, men ikke større enn 14,99 meter.

§ 6. Saksbehandling

Fiskeridirektoratet Region Finnmark er vedtaksmyndighet etter denne forskriften.

Fiskeridirektoratet sentralt er klageinstans.

§ 7. Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft straks. Forskriften gjelder fram til og med 31. desember 2012.

21. juni Nr. 616 2011

Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. juni 2011 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindrifftsoppgjør for 2011–2012. Kunnngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1–1. Formål

Reindriftens Utviklingsfond skal gjennom bruk av økonomiske virkemidler bidra til å utvikle reindriftnæringen i samsvar med de reindriftpolitiske mål. Økonomiske rammer og føringer for øvrig blir fastsatt i forbindelse med Stortingets behandling av proposisjonene om reindriftsavtalen og det årlige statsbudsjettet.

§ 1–2. Styret for Reindriftens Utviklingsfond

Reindriftens Utviklingsfond forvaltes av et styre med fire medlemmer. Styret skal oppnevnes for to år av gangen. Landbruks- og matdepartementet utpeker to medlemmer og to varamedlemmer. Norske Reindriftsamers Landsforbund utpeker to medlemmer og to varamedlemmer.

Reindriftsjefen er sekretær for fondsstyret.

§ 1–3. Økonomiske rammer

Reindriftens Utviklingsfond finansieres som en del av reindriftsavtalen. Hjemmel for fondsstyrets bevilgninger opprettes årlig ved tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet. Fondsstyret kan avslå søknader om økonomisk støtte ut fra fondets finansielle situasjon. Fondsstyrets virksomhet skal være i overensstemmelse med Økonomireglementet for Staten.

Fondsstyret kan gi retningslinjer og herunder fastsette satser for støtte for enkeltordninger under fondet. Fondsstyret kan videre fastsette nedre grenser for utgiftsposter som gir rett til tilskudd.

§ 1–4. Rapportering

Fondsstyret skal hvert år rapportere om sin virksomhet til Landbruks- og matdepartementet. Rapporten skal inneholde regnskap for siste år sammenholdt med budsjett og tidligere års regnskaper, samt en faglig evaluering av virksomheten.

§ 1–5. Virkeområde

Økonomisk støtte fra Reindriftens Utviklingsfond kan innvilges som tilskudd eller lån etter ordningene for

1. gjeterhytter, jf. kapittel 2,
2. støtte ved omfattende tap av rein i ulykker, jf. kapittel 3,
3. innløsning av siidaandeler, jf. kapittel 4,
4. øvrige reindriftsanlegg, herunder gjerder og slakteanlegg, jf. kapittel 5,

5. refusjon av dokumenterte utgifter til deltakelse på kurs/etterutdanning og lignende for reindriftsutøvere, jf. kapittel 6,
6. Tidligpensjon.¹

Økonomisk støtte kan for øvrig innvilges til andre tiltak i samsvar med forskriftens formål, jf. § 1–1, herunder

- a. markedsfremmende tiltak,
- b. sikring av reindriftens beiterett, herunder støtte i forbindelse med distriktenes arbeid med sikring av reindriftens arealer,
- c. andre praktiske tiltak innenfor reindriften, herunder transport av rein og konfliktforebyggende tiltak,
- d. gjennomføring av strukturtiltak i distrikter med behov for tiltak for reintallstilpasning og ressursutnyttelse,²
- e. andre faglige tiltak til fremme for reindriften, herunder veiledning, kursvirksomhet, beitegransking, planlegging og avlstillak,
- f. fagbrevordningen i reindrift,
- g. utvikling av binæringer og formål av generell kulturell betydning for reindriftssamene,
- h. tiltak for å fremme likestilling og kvinners situasjon i reindriften,
- i. tilrettelegging av 1–2 dagers kompetansegivende kurs/etterutdanning,
- j. støtte til tiltak for reindriftsnæringen som følge av klimaskapte endringer.
- k. forskning og kunnskapsformidling.

Videre er midler fra Reindriftens Utviklingsfond avsatt til enkelte øremerkede formål.

¹ Jf. forskrift om tidligpensjon i reindriften.

² Se § 4–2.

§ 1–6. Fellesvilkår

Det er et vilkår for å få støtte fra Reindriftens Utviklingsfond at tiltaket fremmer reindriften i distriktet og området. Der det er aktuelt må tiltaket vurderes i forhold til den effekt det har på beiteslitasje og miljøet for øvrig.

Det forutsettes videre at den virksomhet som støttes er i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

§ 1–7. Krav til søknad

Søknad om støtte fra Reindriftens Utviklingsfond skal sendes til Reindriftssjefen innen eventuell angitt frist.

Dersom styret for Reindriftens Utviklingsfond har utarbeidet egne søknadsskjema, skal disse brukes. Nødvendig dokumentasjon skal vedlegges søknaden.

§ 1–8. Saksbehandling og kontroll

Søknaden behandles av Reindriftssjefen, som avgir innstilling til styret for Reindriftens Utviklingsfond. Reindriftssjefen skal vurdere om områdestyret/distriktsstyret bør høres først.

Søknaden avgjøres av fondsstyret. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme. Fondsstyret kan delegere avgjørelsesmyndighet til Reindriftssjefen.

Reindriftssjefen anviser støtten til utbetaling i samsvar med bevilgningsvedtak. Det kan fastsettes nærmere betingelser for støtten i bevilgningsvedtaket.

Fondsstyret kan kreve hele eller deler av støtten avkortet eller tilbakebetalt, eventuelt bringe lånet til forfall, dersom vesentlige forutsetninger for støtten viser seg ikke å være oppfylt.

§ 1–9. Klageadgang

Vedtak etter denne forskrift kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter forvaltningslovens regler.

Kapittel 2. Tilskudd til gjeterhytter

§ 2–1. Vilkår for tilskudd

Tilskudd til gjeterhytter kan innvilges til siidaandel, siida, reinbeitedistrikt og tamreinlag.

For at tilskudd skal kunne innvilges må leder/lederne av siidaandelen ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke på minimum kr 50 000,– eksklusiv merverdiavgift.¹

Tilskudd skal bare innvilges til nybygg-/investeringer som er godkjent i henhold til reindriftsloven.² Når det foreligger godkjente bruksregler, ytes det tilskudd kun til gjeterhytter som er omfattet av bruksreglene. Tilskudd skal ikke innvilges til gjeterhytter som er påbegynt eller ferdig før søknad fremmes. Kostnader til vedlikehold omfattes ikke av ordningen. Tilskudd kan imidlertid innvilges til riving av gjeterhytter hvor eier- eller ansvarsforholdet er ukjent.

Til samme gjeterhytte innvilges tilskudd bare én gang. Det kan innvilges tilskudd til maksimalt to gjeterhytter per siidaandel.

Det kan gjøres unntak fra hovedregelen om tilskudd en gang pr hytte ved nødvendige utvidelser/større ombygginger av eksisterende gjeterhytter. Dette forutsetter at flere siidaandeler vil bruke hytten etter utvidelse/ombyggingen.

I vinterbeiteområder ytes det kun tilskudd til hytter hvor søker er to eller flere siidaandeler i fellesskap, eller siidaer/distrikter og tamreinlag. Det ytes ikke tilskudd til bygging av hytter i høst- og vårbeiteområder.

Ved avvikling av siidaandeler kan Reindriftssjefen dispensere fra bestemmelsen i § 2–1, fjerde ledd.

¹ Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 3.

² Jf. lov om reindrift § 21.

§ 2-2. Beregning av tilskudd

For gjeterhytter beregnes tilskuddet i forhold til størrelsen på hytta. Tilskudd til gjeterhytter utgjør kr 3 000,- per kvadratmeter. For felles hytter kan det ytes tilskudd med inntil kr 150 000,-. Til hytter for siidaandeler kan det ytes tilskudd med inntil kr 50 000,-.

Det kan i særlige tilfeller gjøres unntak fra denne bestemmelsens første ledd.

§ 2-3. Særskilt krav til søknad

Søknad om tilskudd til gjeterhytter skal fremmes på særskilt søknadsskjema. Som vedlegg til søknad om tilskudd til gjeterhytter kreves oppføringstillatelse¹ og målsatt tegning av hytta.

¹ Jf. lov om reindrift § 21.

§ 2-4. Særskilt om utbetaling, kontroll og rapportering

Som hovedregel skal utbetalingen skje etterskuddsvis. Reindriftssjefen kan etter søknad anvise inntil 50 % av tilskuddet til utbetaling på forskudd i forhold til anleggets framdrift.

Før tilskuddet anvises til utbetaling skal reindriftsagronomen kontrollere at tiltaket er gjennomført i samsvar med plan og bevilgningsvedtak.

Kapittel 3. Støtte ved omfattende tap av rein i ulykker**§ 3-1. Definisjoner**

Med ulykke menes i dette kapittel en uforutsigbar og akutt hendelse, som fører til at et større antall rein omkommer og som ikke med rimelig innsats kunne vært forhindret av reineier. Dette kan eksempelvis være drukning, snøskred, raping og akutt sykdomsutbrudd.

Tap som er forårsaket av låste beiter, nedslitte beiter, lavt slakteuttak eller av rovdyr regnes ikke som ulykke i dette kapittel.

Med driftsår menes i denne forskrift perioden fra 1. april 2010 til 31. mars 2011.

§ 3-2. Vilkår for støtte

Støtte kan innvilges til den enkelte siidaandel/tamreinlag dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a. tapet skyldes ren ulykke, jf. § 3-1,
- b. tapet ikke er erstattet over andre ordninger,
- c. antall tapte rein i samme ulykke utgjør minst 10 % av flokkens størrelse før tapet. Det kan uavhengig av dette gis støtte når tapet overstiger 150 rein. Det innvilges ikke støtte for tap av under 10 rein. Med flokken før tapet menes reintall ved siste offentlig kontrollerte telling. Dersom slik telling ikke er foretatt siste driftsår, legges reintallet i siste melding om reindrift til grunn,
- d. tapte rein etter bokstav c er godkjent dokumentert, jf. § 3-3,
- e. siidaandelen/tamreinlaget har varslet tapet umiddelbart til reindriftsagronom og distriktsstyre,
- f. siidaandelen/tamreinlaget iverksatte alle nødvendige tiltak for å forebygge/begrense tapet,
- g. siidaandelen har mottatt drifts-/produksjonstilskudd¹ i minst ett av de tre foregående driftsårene,
- h. siidaandelen har under 600 rein, eventuelt under fastsatt øvre reintall i distriktet eller et reintall som samsvarer med godkjente bruksregler, per 31. mars i driftsåret.

¹ Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag.

§ 3-3. Dokumentasjon

Reindriftsagronomen, veterinær, offentlig oppsynsmyndighet eller representant for en av disse skal dokumentere antall tapte dyr gjennom besiktigelse og opptelling av kadaver.

Ved tap i snøskred kan dokumentasjon av kadaver foretas etter snøsmelting. Der full kadaverdokumentasjon er umulig eller svært vanskelig, kan en sannsynliggjøring av tapets omfang godkjennes som tilstrekkelig dokumentasjon ut fra antall rein før og etter tapet. Slik før- og ettervurdering av reintallet utføres av Reindriftssjefen og forutsetter at det i etterkant av tapet foreligger offentlig kontrollert telling.

Ufødt kalv kan bare medregnes som del av tapet dersom drektige simlerein går tapt i perioden 15. april–1. juni. Det skal da gjøres en skjønnsmessig beregning av kalvetap, ut over forventet tidligtap, på grunnlag av forventet merkeprosent.

§ 3-4. Beregning av støtte

Fondets styre fastsetter nærmere retningslinjer for beregning av støtte.

Det skal gjøres fratrekk for en egenandel på kr 10 000,-.

§ 3-5. Særskilt krav til søknad

Søknad om støtte ved omfattende tap av rein i ulykker skal sendes så raskt som mulig, og senest 6 måneder etter at ulykken fant sted.

Søknaden skal minst inneholde

- a. oversikt over antall tapte dyr, fordelt på kjønn og alder (over 2 år, 1–2 år, kalv),
- b. kadaverdokumentasjon, jf. § 3-3,
- c. beskrivelse av hendelsesforløpet fram til tapet,
- d. beskrivelse av tiltak som er iverksatt for å forebygge/begrense tapet.

§ 3–6. Særskilt om avkorting, forskuddsutbetaling og kontroll

Styret for Reindriftens Utviklingsfond kan nekte eller avkorte støtten dersom søker

- a. har gitt uriktige opplysninger i søknaden,
- b. ikke har gjennomført pålagt telling av flokken,
- c. ikke har gjennomført tilfredsstillende varsling og tapsforebyggende/begrensende tiltak.

I opplagte saker kan Reindriftssjefen anvise til utbetaling et forskudd på inntil 50 % av det beløp som forventes å bli utbetalt i støtte etter fullstendig behandling av søknad.

Kapittel 4. Innløsning av siidaandeler**§ 4–1. Vilkår for innløsning**

Siidaandeler som har oppfylt det til enhver tid gjeldende minstekravet for drifts-/produksjonstilskudd¹ i minst ett av de tre siste driftsårene kan bli innløst mot tilskudd etter denne ordningen. Ordningen gjelder i de reinbeitedistrikter som har store problemer med tilpasningen og utnyttelsen av ressursene. Det kan gjøres unntak fra vilkåret i første punktum for distrikter hvor reintallet er betydelig lavere enn hva det er beitekapasitet til.

Siidaandeler som har mottatt omstillingslønn eller tilhører distrikt som har fått godkjent bruksregler, kan ikke innløses.

Ved avgjørelsen av om en siidaandel skal innløses skal det legges vekt på om

- a. innløsningen har betydning for reintallstilpasningen i distriktet,
- b. innløsningen bidrar til en forbedring av ressursutnyttelsen i distriktet,
- c. innløsningen bidrar til utvikling av en bærekraftig reindrift i distriktet.

¹ Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag.

§ 4–2. Begrensning

Styret for Reindriftens Utviklingsfond kan avslå søknader om innløsning ut fra fondets finansielle situasjon. Ved eventuell prioritering av søknader skal det legges vekt på kriteriene i § 4–1 tredje ledd.

§ 4–3. Særskilt om saksbehandling

Søknadene skal behandles samlet. Søknadsfristen for inneværende driftsår er 10. oktober.

Dersom det er restmidler etter den samlede søknadsbehandlingen, kan innløsning innvilges fortløpende innenfor de økonomiske rammer.

§ 4–4. Virkninger av innløsningen

Ved innløsningen fraskriver lederen av siidaandelen seg de retter han/hun har som siidaandelsleder etter reindriften, herunder retten til å overdra eller få overdratt siidaandel.¹ Innløser kan ikke gå inn i ektefelles/samboers siidaandel som solidarisk ansvarlig.² Ved felles siidaandel² må begge ektefeller/samboere avvikle sin reindrift.

Innløser kan ha inntil 20 rein i eget merke til bevoktning i en annen siidaandel.³ Ved felles siidaandel kan innløserne ha til sammen inntil 30 rein i egne merker til bevoktning. Øvrige rein i siidaandelslederen(e)s merke(r) skal normalt slaktes. Rein kan unntaksvis selges som livdyr dersom salget er godkjent av reindriftsagronomen og inntatt i distriktsplan/godkjente bruksregler i kjøpers distrikt.

Rein tilhørende andre reineiere i innløseres siidaandel skal slaktes eller være dokumentert overført i eiernes egne merker til en annen siidaandel.

¹ Jf. lov om reindrift § 12 og § 14.

² Jf. lov om reindrift § 13.

³ Jf. lov om reindrift § 10, 2 ledd.

§ 4–5. Størrelse på innløsningsbeløp

Innløsningsbeløpet ytes som engangsutbetaling med kr 450 000,– per siidaandel.

Kapittel 5. Tilskudd til reindriftsanlegg**§ 5–1. Definisjoner**

Med reindriftsanlegg menes slakteanlegg og permanente gjerder-/anlegg.

Med tilskuddsgrunnlag menes i dette kapittel tilskuddsberettigede kostnader. Dette omfatter materialkostnader (med veggfast inventar), transport, spesialarbeid og eget arbeid. Timesatsen for eget arbeid er kr 150. Eget arbeid kan maksimalt utgjøre 50 % av tilskuddsgrunnlaget.

I særlige tilfeller, herunder bygging av større anlegg, kan leid konsulentbistand inngå i tilskuddsgrunnlaget. Ved slakte- og gjerdeanlegg kan også kostnadene til vei/parkering og vann/avløp inngå. Som spesialarbeid regnes elektriker-, rørlegger- og annet arbeid, som i henhold til gjeldende bestemmelser krever særlig kompetanse.

§ 5–2. Vilkår for tilskudd

Tilskudd til reindriftsanlegg kan innvilges til siidaandel, siida, reinbeitedistrikt og tamreinlag.

Tilskudd ytes kun til reindriftsanlegg som er beskrevet i godkjente bruksregler og utarbeidede distriktsplaner.

For at tilskudd skal kunne innvilges må leder/ledere av siidaandelen ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke på minimum kr 50 000,– eksklusiv merverdiavgift.¹

Tilskudd skal bare innvilges til nyinvesteringer/nybygg, utvidelser eller større ombygginger.

Tilskudd skal ikke innvilges til reindriftsanlegg som er påbegynt eller ferdig før søknad fremmes.

Kostnader til vedlikehold og kostnader til flyttbare og midlertidige gjerder og anlegg er ikke tilskuddsberettigede kostnader, jf. § 5–1. Tilskudd kan imidlertid innvilges til riving av andre reindriftsanlegg hvor eier- eller ansvarsforholdet er ukjent. Tilskudd til gjerder som konfliktforebyggende tiltak mellom reindrift og annen berørt part² omfattes ikke av denne ordning.

1 Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 3.

2 Jf. forskrift om tilskudd til konfliktforebyggende tiltak i forholdet mellom reindrift og annen berørt part.

§ 5–3. *Beregning av tilskudd*

For reindriftsanlegg beregnes tilskudd med en fastsatt andel av tilskuddsgrunnlaget, jf. § 5–1. Tilskudd til reindriftsanlegg utgjør inntil 35 % av tilskuddsgrunnlaget når søker er siidaandel/siida og inntil 50 % når søker er reinbeitedistrikt/tamreinlag, fellesbeitedistrikt eller minst to distrikter/tamreinlag i fellesskap. For slakteanlegg som klart er skilt fra øvrige anlegg utgjør tilskuddet inntil 25 % av tilskuddsgrunnlaget. Nedre grense for tilskuddsgrunnlaget er fastsatt til kr 20 000,–.

Kostnader som ikke inngår i tilskuddsgrunnlaget, jf. § 5–1, skal likevel tas med i kostnadsoversikten, jf. § 5–4 annet ledd.

Tilskuddsgrunnlaget regnes ut fra netto materialkostnader (eksklusive merverdiavgift).

I tillegg til tilskudd kan fondsstyret innvilge lån til reindriftsanlegg begrenset oppad til 0,7 million kroner. Slike lån skal bare innvilges innenfor de aktuelle budsjettår.

Det kan i særlige tilfeller gjøres unntak fra denne bestemmelsens første ledd.

§ 5–4. *Særskilt krav til søknad*

Som vedlegg til søknad om tilskudd til reindriftsanlegg kreves oppføringstillatelse, spesifisert kostnadsoversikt for alle kostnadsgrupper, reell finansieringsplan og målsatt tegning av anlegget. For bygging/ombygging/utvidelse av slakteri skal en spesifisert forretningsplan for minst 3 år foreligge samt nødvendige offentlige godkjenninger. For reindriftsanlegg med kostnad over kr 150 000,– skal det innhentes minst tre anbud på kostnadsgruppene som inngår i tilskuddsgrunnlaget, jf. § 5–1.

Flere reindriftsanlegg som inngår i en helhet kan samles i én søknad, men kostnadene forutsettes da spesifisert i vedlegg til søknaden.

§ 5–5. *Særskilt om utbetaling, kontroll og rapportering*

Som hovedregel skal utbetalingen skje etterskuddsvis. Reindriftssjefen kan etter søknad anwise inntil 50 % av tilskuddet til utbetaling på forskudd i forhold til anleggets framdrift.

Tilskuddet utbetales av Reindriftssjefen. Videre skal søker gi rapport om hvordan midlene er benyttet gjennom regnskap og om eventuelle særskilte forutsetninger er oppfylt innen ett år etter ferdigstillelse av anlegget.

Kapittel 6. *Refusjon av kursavgift*

§ 6–1. *Vilkår for refusjon*

Reindriftsutøvere kan få refundert utgifter til kursavgift, reise og opphold i forbindelse med kurs/etterutdanning.

For at refusjon skal kunne innvilges må leder/ledere av siidaandelen ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke på minimum kr 50 000,– eksklusiv merverdiavgift.¹

Reindriftsutøveren skal i tillegg ha rein i eget merke og kurset/etterutdanningen skal ha som målsetting å opparbeide og/eller videreutvikle reindriftsutøverens kompetanse til utøvelse av reindrift.

1 Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 3.

§ 6–2. *Beregning av støtte*

Utgifter til kurs/etterutdanning kan refunderes med 50 % av dokumenterte utgifter, begrenset oppad til kr 6 000 per år.

§ 6–3. *Krav til søknaden*

Søknad om refusjon av utgifter må sendes Reindriftens Utviklingsfond innen 6 måneder etter kurssets avslutning. Som vedlegg til søknaden sendes den dokumentasjon Reindriftssjefen krever.

Kapittel 7. *Ikrafttredelse*

§ 7–1. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2011. Samtidig oppheves forskrift 14. juni 2010 nr. 885 for Reindriftens Utviklingsfond.

21. juni Nr. 617 2011

Forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. juni 2011 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør for 2011–2012. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at det foreligger en forvaltningsmessig kontroll av det slakteuttak som kreves for enkelte ordninger over reindriftsavtalen samt oversikt over lagerbeholdning av reinkjøtt. Kontrollen er en del av de oppgaver Reindriftsforvaltningen har i henhold til Økonomireglementet for staten og skal basere seg på et samarbeid mellom Reindriftsforvaltningen og de som slakter rein.

§ 2. Definisjon

Med vedkommende reindriftsagronom menes i denne forskriften reindriftsagronomen i det reinbeiteområdet hvor slaktereinsens eier er hjemmehørende. For siidaandeler i Trollheimen og tamreinlag er reindriftsagronomen i Sør-Trøndelag/Hedmark rette vedkommende.

Med tilsynsveterinær menes veterinær ansatt i Mattilsynet, og utpekt til å forestå kjøttkontroll og tilsyn med virksomheten.

Med bruttopris menes avregningspris inklusive slaktekostnader og frakt, og uten MVA.

Med nettopris menes avregningspris eksklusive slaktekostnader og frakt, og uten MVA.

§ 3. Økonomisk støtte

De som slakter rein kan søke om økonomisk støtte til å gjennomføre de alders- og kjønnsbestemmelser som kreves, jf. § 5.

Det gis ikke støtte for rapportering etter fastsatt frist, jf. § 4.

§ 4. Plikter

De som slakter rein skal

- a. rapportere månedlig til Reindriftssjefen om slakting av rein i henhold til § 5 samt lagerbeholdning av reinkjøtt, og senest innen den 15. i måneden etter at slakting er gjennomført,
- b. legge til rette for stikkprøvekontroll av registrerings- og rapporteringsrutiner.

De som rapporterer slakt plikter å betale matproduksjons¹ - og forskningsavgift.²

¹ Jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgift og gebyr i matforvaltning.

² Jf. forskrift 6. april 2001 nr. 410 om forskningsavgift på landbruksprodukter.

§ 5. Rapportering

De som slakter rein skal føre en slaktejournal daglig eller per skift. Journalen skal overføres til Reindriftssjefen elektronisk på eget skjema i henhold til standardoppsett.

Slaktejournalen skal gi opplysninger om

- a. reineiers fødselsnummer
- b. slakteriets organisasjonsnummer
- c. slakteritype
- d. transportsone
- e. leveringssted
- f. slaktedato
- g. avregningsnummer
- h. slaktenummer
- i. kaldvekt
- j. kvalitetsklasse
- k. kasseringstype
- l. dyrekode
- m. rapporteringsperiode
- n. brutto- og nettopris eksklusive mva. (pris hel skrott).

Reindriftssjefen kan i særlige tilfeller fravike kravene til rapportering.

§ 6. Kontroll

Kontrollen av de som slakter rein gjennomføres ved kontroll, etterkontroll og stikkprøver. Som grunnlag for etterkontroller skal de som slakter rein:

- a. under slakting skille ørene fra skinnen slik at hvert par henger sammen. Hvert par skal merkes med slaktenummer. For rein som ikke identifiseres etter denne forskrift gjelder merkeforskriftens forbud mot å skille ører fra skinn,
- b. pakke ører fra kalv separat i kolli av inntil 300 enheter etter fortløpende slaktenummer i samsvar med slakteliste. Ørene skal dypfryses og lagres slik at de er lett tilgjengelig for kontroll,
- c. legge ører, alternativt individmerke, samt slaktejournal fram for kontroll når vedkommende reindriftsagronom krever det,
- d. ha ansvar for egnet lokale til gjennomføring av kontrollen. Lokalet skal være oppvarmet og tilstrekkelig belyst slik at det oppfyller kravene til et tilfredsstillende arbeidsmiljø. Varmt vann skal være tilgjengelig i lokalet.

Etterkontrollen kan avløses av en direkte kontroll på slakteplass/utskillingsplass. Ved slik direkte kontroll kan vedkommende reindriftsagronom dispensere fra vilkåret i første ledd bokstav d.

§ 7. Destruksjon

Ører alternativt individ-/årgangsmerker, skal oppbevares som beskrevet under § 6 til vedkommende reindriftsagronom(er), jf. § 2, godkjenner destruksjonen.

§ 8. Reindriftsforvaltningens oppgaver og kontroll

Dersom ikke annen kontroll er bedre og/eller mer kostnadseffektiv, skal det gjennomføres stikkprøvekontroll av den samlede reinslakt. Omfanget av stikkprøvekontrollen bestemmes av Reindriftssjefen. Stikkprøvekontrollen kan overlates til vedkommende reindriftsagronom.

Kontrollene skal i den grad det er praktisk mulig, ta utgangspunkt i slaktedyrets eier og ikke i hvem som leverer dyret. Dersom det ved kontroller blir konstatert feilavregning, skal vedkommende slakteri og berørte reineier(e) informeres. I slike tilfeller skal ørene beslaglegges for eventuell senere kontroll av partene, merkenemnd eller annen offentlig myndighet.

§ 9. Avkortning og tilbakebetaling

Reindriftssjefen kan avkorte eller nekte økonomisk støtte etter § 3 dersom de som slakter rein ikke overholder sine plikter etter de til enhver tid gjeldende forskrifter for slakting av rein, samt denne forskrift.

Reindriftssjefen kan videre kreve hele eller deler av allerede utbetalt støtte tilbakebetalt dersom vesentlige forutsetninger for støtten viser seg ikke å være oppfylt.

§ 10. Klageadgang

Reindriftsagronomens vedtak etter denne forskriften kan påklages til Reindriftssjefen etter forvaltningslovens regler.

Reindriftssjefens vedtak etter denne forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter forvaltningslovens regler.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2011. Samtidig oppheves forskrift 14. juni 2010 nr. 886 om rapportering av slaktet rein.

21. juni Nr. 618 2011**Forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. juni 2011 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør for 2011–2012. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

§ 1. Formål

Tilskuddet skal bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet samt heve inntekten og virke utjevnende mellom enheter i næringen.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med

- Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde også Trollheimen,
- reintall i vårflokk; reintall per 1. april inneværende driftsår. For siidaandel/tamreinlag hvor Reindriftsforvaltningen har gjennomført og godkjent telling i inneværende driftsår, brukes korrigert reintall per 1. april,
- driftsår; perioden fra 1. april 2011 til 31. mars 2012.

§ 3. Generelle vilkår for tilskudd

For at tilskudd skal kunne innvilges etter denne forskriften må

- siidaandelen/tamreinlaget utøve en reindrift som er i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter for næringen, blant annet pålagte tellinger og bestemmelser knyttet til oppfølgingen av vedtak om høyeste reintall eller godkjente bruksregler.
- leder/ledere av siidaandelen/tamreinlaget ha en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke på minimum kr 50 000,- eksklusiv merverdiavgift i 2010.
- leder/ledere av siidaandelen ikke motta alderspensjon etter folketrygdlovens regler per 31. mars i driftsåret. For felles siidaandel¹ og/eller siidaandel som er berettiget ektefelle/samboertillegg etter § 9, 1 ledd, gjelder dette yngste ektefelle/samboer.
- siidaandelen ha under 600 rein, eventuelt under fastsatt høyeste reintall, per 31. mars i driftsåret. Det kan gjøres unntak fra grensen på 600 rein dersom et av følgende krav er oppfylt:
 - det er fastsatt et øvre reintall per distrikt og distriktet samlet holder seg innenfor dette reintallet, eller
 - det er i henhold til Reindriftssjefens retningslinjer inngått bindende avtale mellom Reindriftsforvaltningen og samtlige siidaandelsledere i distriktet om en reduksjonsplan for en tilpasning av reintallet innen en fastsatt tid, eller
 - siidaandelen har et reintall per 31. mars i driftsåret som er i samsvar med fastsatt reintall i godkjente bruksregler.

Avgang av rein i siidaandelen som har funnet sted etter siste pålagte telling i driftsåret, må dokumenteres og godkjennes av reindriftsagronomen.

Det gjøres unntak fra grensen på 600 rein for siidaandeler i Vest-Finnmark reinbeiteområde for tilskudd etter denne forskrifts § 8.

1 Jf. lov om reindrift § 13.

§ 4. Driftstilskudd

Driftstilskudd utgjør kr 10 000,- per siidaandel i samtlige reinbeiteområder.

I de siidaandelene hvor kvinner står som eneste leder og/eller leder av siidaandelen er under 30 år per 1. januar 2012, utgjør driftstilskuddet kr 25 000,-.

§ 5. Etableringstilskudd

Ved overdragelse av siidaandel til personer som på overdragelsestidspunktet er under 35 år, gis det et ekstraordinært driftstilskudd til den som overtar siidaandelen på kr 60 000,-. Tilskuddet gis hvert av de tre første årene etter overdragelsen.

Denne ordningen er unntatt fra det generelle vilkåret i § 3 første ledd bokstav b.

Etablerte siidaandeler med vilkår om tidsbegrensning i forbindelse med generasjonsovergang, samt fremtidige sideordnede rekrutteringsandeler, omfattes ikke av ordningen.

§ 6. Produksjonspremie

Siidaandelens produksjonspremie beregnes med 25 % av avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra rein tilhørende alle reineiere i siidaandelen. Ved salg av livdyr beregnes det produksjonspremie av denne inntekten bare i tilfeller hvor kjøperen er innvilget livdyrlån etter tidligere ordning over Reindriftens Utviklingsfond. Avgiftsfrie inntekter samt annet salg av livdyr inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien. Det utbetales ikke produksjonspremie for avgiftspliktig inntekt som overstiger kr 400 000,- per siidaandel og kr 1 000 000,- per tamreinlag.

Produksjonspremien utbetales til leder av siidaandelen.

For tamreinlagene vil årsregnskapene danne grunnlaget for beregningen av produksjonspremien.

Reindriftssjefen kan dispensere fra inntektsgrensen i første ledd ved avvikling av en siidaandel der hele flokken slaktes.

§ 7. Kalveslaktetilskudd

Kalveslaktetilskuddet utgjør kr 250,- per kalv som er slaktet og innrapportert til Reindriftssjefen i henhold til gjeldende regelverk.¹

Tilskuddet gis kun for kalver slaktet i perioden 15. august–31. desember.

Det gis også kalveslaktetilskudd for kalver som tapes som følge av radioaktivitetstiltak.²

Kalveslaktetilskuddet gjelder ikke for siidaandeler i Vest-Finnmark reinbeiteområde.

1 Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein.

2 Jf. gjeldende forskrift om kompensasjon for tiltak vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt.

§ 8. Særskilt tilskudd til siidaandeler i Vest-Finnmark reinbeiteområde

For siidaandeler som oppfyller et produksjonskrav på 8 kg pr. rein i vårflokk pr. 31. mars 11, skal det utbetales et tilskudd med en sats på kr 15,- pr. kg for slakt i perioden 15. august–10. oktober og 10 kr pr. kg for slakt i perioden 11. oktober–31. desember.

Tilskuddet beregnes pr. kg slakt som er innrapportert til Reindriftssjefen i henhold til forskrift om rapportering av slaktet rein.

§ 9. Ektefelle-/samboertillegg

Der begge ektefeller/samboere utøver aktiv reindrift¹ i samme siidaandel, skal det innvilges et ekstra driftstilskudd med en sats på kr 42 500,-. Det er ikke et vilkår at begge ektefellene/samboerne har eget merke.

Tilskuddet faller bort dersom én av ektefellene/samboerne ved siste ligningsoppgjør hadde en brutto inntekt utenom reindriften på mer enn kr 175 000,-. Godtgjørelse for verv i reindriftsnæringen regnes i denne sammenheng som inntekt fra reindriften.

1 Jf. lov om reindrift § 13.

§ 10. Krav til søknad

Søknad om tilskudd med vedlegg for alle ordningene skal innen 10. april sendes elektronisk eller på særskilt skjema¹ til reindriftsagronomen i det reinbeiteområdet siidaandelen tilhører.

Som vedlegg til søknaden kreves kopi av innlevert tilleggsskjema til næringsoppgave fra reineiere som er registrert under leder av siidaandelen. For andre reineiere enn leder av siidaandelen er det tilstrekkelig å legge ved slaktebilag og/eller dokumentasjon på annen næringsinntekt. Leder av siidaandelen har ansvar for at all dokumentasjon under siidaandelen legges ved søknaden. Det kreves i tillegg dokumentasjon på slakteuttak i form av slaktebilag fra de som slakter rein og som foretar rapportering av slaktet rein² som grunnlag for tilskudd etter § 7 og § 8.

Ved søknad om ektefelle-/samboertillegg etter § 9 skal nødvendige opplysninger om inntektsforhold vedlegges.

1 Jf. gjeldende forskrift om melding om reindrift.

2 Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein.

§ 11. Saksbehandling

Reindriftsagronomen avgjør søknaden og anviser tilskuddet til utbetaling. Tilskuddet utbetales av Reindriftssjefen til leder av siidaandelen.

For ledere som har registrert felles siidaandel¹ og/eller siidaandel som er berettiget til ektefelle-/samboertillegg etter § 9, kan det samlede beløpet deles likt mellom ektefellene/samboerne og utbetales hver enkelt.

¹ Jf. lov om reindrift § 13.

§ 12. Kontroll og avkorting/bortfall av tilskudd

Reindriftsagronomen kan avkorte eller nekte tilskudd dersom søkeren

- har gitt feil opplysninger i tilskuddssøknaden og/eller melding om reindrift¹ for inneværende og/eller foregående driftsår.
- for øvrig ikke har fulgt gjeldende lover og forskrifter for næringen, herunder brudd på beitetidsbestemmelser, og manglende tilrettelegging for pålagt telling.
- ikke har levert melding om reindrift og søknad om tilskudd innen 10. april.

Reindriftsagronomen skal kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt dersom vesentlige forutsetninger for tilskuddet, herunder avvikende reintallsopplysninger, viser seg ikke å være oppfylt. Tilbakebetalingskrav med utspring i ordninger over reindriftsavtalen kan motregnes av reindriftsagronomen mot innvilgede tilskudd.

¹ Jf. gjeldende forskrift om melding om reindrift.

§ 13. Klageadgang

Reindriftsagronomens vedtak etter denne forskriften kan påklages til Reindriftssjefen etter forvaltningslovens regler.

§ 14. Dispensasjon

Reindriftssjefen kan, etter søknad, dispensere fra reglene i denne forskriften når det foreligger ekstraordinære forhold som kan vanskeliggjøre videre drift og som ligger utenfor leder av siidaandelens kontroll.

§ 15. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juli 2011. Samtidig oppheves forskrift 14. juni 2010 nr. 889 om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag.

21. juni Nr. 619 2011**Forskrift om endring i forskrift om innredning og om forpleiningstjenesten på skip**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 21. juni 2011 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 6, § 9 og § 26 jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVIII (direktiv 2006/25/EF). Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. september 1992 nr. 707 om innredning og om forpleiningstjenesten på skip gjøres følgende endringer:

§ 24 tredje ledd skal lyde:

På passasjerskip skal byssas størrelse og innredning godkjennes i samråd med Mattilsynet.

§ 24 niende ledd siste setning skal lyde:

Jf. forskrift 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene.

§ 25 tredje ledd siste setning skal lyde:

Temperaturen skal ikke overstige 4 °C i kjøleskap og skal være minimum –18 °C i fryserom under alle klimaforhold.

§ 30 tredje ledd skal lyde:

Drikkevannet om bord skal oppfylle krav til kvalitet i Helse- og omsorgsdepartementets forskrift 4. desember 2001 nr. 1372, Drikkevannsforskriften.

§ 30 fjerde ledd skal lyde:

Skipsfører skal sørge for at det opprettes en skriftlig prosedyre for behandling av drikkevann om bord.

§ 30 femte ledd skal lyde:

Skipsfører skal utpeke en ansvarlig for prøvetaking i skipets skriftlige prosedyre for drikkevann. Det skal anvendes testutstyr som er egnet til å avdekke om grenseverdiene i drikkevannsforskriften er overskredet. Ansvarlig for prøvetaking må ha god kjennskap til hvordan testutstyret skal brukes. Det skal loggføres når testene ble gjennomført og hva resultatet av testene ble.

Nåværende § 30 femte ledd blir § 30 sjette ledd.

*II**Ikrafttredelse*

Denne forskriftsendringen trer i kraft straks.

21. juni Nr. 620 2011**Forskrift om endring i forskrift om kjøretøyverksteder**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 21. juni 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 19a og § 43a, delegeringsvedtak 18. juni 2004 nr. 907 og delegeringsvedtak 20. august 2009 nr. 1530. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 13. mai 2009 nr. 589 om kjøretøyverksteder gjøres følgende endring:

§ 21 (endret) skal lyde:

§ 21. Overgangsordninger

Kjøretøyverksted godkjent etter forskrift 15. november 1973 nr. 9191 om kjøretøyverksteder og forskrift 18. juni 2004 nr. 959 om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy og godkjenning av kjøretøyverksteder, skal fra 1. juli 2011 oppfylle kravene i denne forskrift. Kravet om teknisk leder og kompetent stedfortreder som oppfyller forskriftens krav, jf. § 8 første og tredje ledd, jf. § 9, trer likevel først i kraft 1. januar 2014.

Første ledd gjelder tilsvarende for virksomheter som var i drift pr. 1. juli 2009 og som utfører reparasjonsarbeid på moped, eller på traktor og motorredskap som er konstruert for en hastighet på 50 km/h eller mer.

Virksomhet med godkjenning som bilgummiverksted etter nevnte forskrift, skal etter 1. juli 2011 enten oppfylle kravene til hjulustrustningsverksted i denne forskrift, jf. § 3 bokstav j, eller søke om særlig arbeidstillatelse for det arbeid som skal utføres, jf. § 4.

Virksomheter med særlig arbeidstillatelse gitt etter forskrift 15. november 1973 nr. 9191 om kjøretøyverksteder, skal etter 1. juli 2011 oppfylle kravene i denne forskrift.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

21. juni Nr. 621 2011**Forskrift om endring i forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 21. juni 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 19 første og annet ledd og § 43, jf. delegeringsvedtak 12. mars 2009 nr. 297. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 31 (endret) skal lyde:

§ 31. Overgangsregler

Kontrollorgan godkjent etter forskrift 15. desember 1997 nr. 1489 om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy og forskrift 18. juni 2004 nr. 959 om krav til kontrollorgan for periodisk kontroll av kjøretøy og godkjenning av kjøretøyverksteder, skal fra 1. juli 2011 oppfylle kravene i denne forskrift. Kravet om teknisk leder og kompetent stedfortreder som oppfyller denne forskrifts krav, jf. § 10 første og tredje ledd, jf. § 11, trer likevel først i kraft 1. januar 2014.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

21. juni Nr. 622 2011**Forskrift om endring i forskrift 29. juni 2009 nr. 913 om egenkapitalbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2011 med hjemmel i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven) § 2c–13 fjerde ledd og delegeringsvedtak 19. juni 2009 nr. 678. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 29. juni 2009 nr. 913 om egenkapitalbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 6 skal lyde:

*Kapittel 6. Omdanning***§ 17. Gjennomføring av omdanning til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap**

1. Ved omdanningen av finansinstitusjon til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap etter finansieringsvirksomhetsloven § 2c–14 skjer registrering i Foretaksregisteret ved navneendring. Finansinstitusjonens virksomhet videreføres.
2. Ved gjennomføring av omdanningen inntreffer følgende virkninger:
 - a) finansinstitusjonen er omdannet til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap,
 - b) eiere av egenkapitalbevis i finansinstitusjonen og finansstiftelse som opprettes ved omregistreringen er blitt aksjeeiere i aksjeselskapet eller allmennaksjeselskapet,
 - c) finansinstitusjonens konsesjon, samt eiendeler og forpliktelser, videreføres i sin helhet i aksjeselskapet eller allmennaksjeselskapet,
 - d) andre virkninger som følger av omdanningsplanen.

Nåværende kapittel 6 blir nytt kapittel 7. Nåværende § 17 blir ny § 18.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

21. juni Nr. 623 2011**Forskrift om endring i forskrift om engangsavgift på motorvogner**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2011 med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets årlige avgiftsvedtak. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 19. mars 2001 nr. 268 om engangsavgift på motorvogner gjøres følgende endring:

§ 3–1 annet ledd første setning skal lyde:

For motorvogner som benytter forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler), inngår ikke effekten knyttet til den elektriske motoren i effektavgiftsgrunnlaget.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

22. juni Nr. 624 2011**Forskrift om endring i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 22. juni 2011 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) og delegeringsvedtak 15. desember 2009 nr. 1523. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 14–5–1 skal lyde:

§ 14–5–1. Melding for å velge forenklet registreringsordning

Melding som nevnt i merverdiavgiftsloven § 14–5 første ledd skal inneholde:

- a) navn
- b) adresse
- c) elektroniske adresser, herunder webadresser
- d) eventuelt skattnummer i tilbyders hjemland
- e) en erklæring om at avgiftssubjektet ikke er registrert eller registreringspliktig i Merverdiavgiftsregisteret etter § 2–1 første og annet ledd.

Ny § 15–10–1 skal lyde:

§ 15–10–1. Transaksjonsoversikt for tilbyder i forenklet registreringsordning

Tilbyder i forenklet registreringsordning skal føre en oversikt over transaksjoner som omfattes av § 3–30 fjerde og femte ledd. Oversikten skal minst inneholde følgende opplysninger:

- a) dokumentasjonshenvisning
- b) leveringsdato
- c) kundens navn og bostedsadresse
- d) valuta
- e) vederlag inklusive merverdiavgift, hvor beløpet oppgis i norske kroner, og
- f) merverdiavgift.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 625 2011**Forskrift om endring i forskrift til patentloven (patentforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 26 første ledd og lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter (patentloven) § 69 første ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 14. desember 2007 nr. 1417 til patentloven (patentforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 30a skal lyde:

§ 30a. Prioritert behandling

Når Patentstyret har etablert samarbeid som nevnt i § 105 a med en annen patentmyndighet, skal Patentstyret etter krav fra søkeren gi søknaden prioritert behandling så langt søknaden gjelder krav som den andre patentmyndigheten har uttalt er patenterbare. Krav om slik behandling må oppfylle vilkårene som er fastsatt ved etableringen av samarbeidet.

§ 71 skal lyde:

§ 71. Anvendelse av reglene i forskriften på internasjonale søknader

Dersom ikke annet følger av bestemmelsene i kapitlet her, gjelder bestemmelsene i forskriften for øvrig, unntatt kapittel 11, også for internasjonale søknader som videreføres etter patentloven § 31 eller opptas til behandling etter patentloven § 38.

Ny § 105a skal lyde:

§ 105a. Samarbeid om bruk av uttalelser om patenterbarhet

Patentstyret kan etablere samarbeid med annen patentmyndighet som innebærer at en søknad hos den ene myndigheten gis prioritert behandling så langt patentsøknaden gjelder krav den andre myndigheten har uttalt er patenterbare.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 626 2011**Overføring av ansvaret for utlendingslovens bestemmelser om bortvisning og utvisning av EØS-borgere fra Arbeidsdepartementet til Justis- og politidepartementet**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011. Fremmet av Statsministerens kontor. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

1. Forvaltningsansvaret for lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 121 første ledd bokstav a og c, § 122, § 123 og § 124 overføres fra Arbeidsdepartementet til Justis- og politidepartementet.
2. Forvaltningsansvaret for utlendingsloven § 17 overføres fra Justis- og politidepartementet til Arbeidsdepartementet for så vidt gjelder vurdering av grensene for oppholdsrett for utlendinger som omfattes av EØS-avtalen og EFTA-konvensjonen.

24. juni Nr. 627 2011**Forskrift om endring i forvaltningslovforskriften**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13d og § 28. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. desember 2006 nr. 1456 til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 8 skal lyde:

§ 8. Myndighet til å gi forskerinnsyn

Myndighet etter forvaltningsloven § 13d første ledd utøves av det enkelte departement. Når departementet finner det forsvarlig, kan myndigheten delegeres til direktorat eller annet sentralt, direkte underordnet forvaltningsorgan for så vidt gjelder opplysninger i saker på vedkommende underordnede organs ansvarsområde. For øvrig kan myndigheten bare delegeres fra

- a) Kulturdepartementet til Riksarkivaren
- b) Justis- og politidepartementet til kriminalomsorgsregionene og Domstoladministrasjonen
- c) Helse- og omsorgsdepartementet til den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk for så vidt gjelder opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter helseregisterloven § 15, jf. forvaltningsloven § 13, og til Helsedirektoratet for så vidt gjelder opplysninger i saker på Helsedirektoratets område som ikke faller inn under virkeområdet til helseregisterloven.

For opplysninger som befinner seg i kommunale arkiver, kan departementet, når det finner det forsvarlig og etter samtykke fra Kulturdepartementet, delegere myndigheten til Riksarkivaren.

Når ikke annet følger av eller i medhold av lov, er departementet klageinstans for vedtak truffet på grunnlag av myndighet delegert fra departementet etter bestemmelsen her.

§ 9 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Første punktum gjelder ikke for saker som behandles av den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk i medhold av § 8 første ledd bokstav c.

§ 25 skal lyde:

§ 25. Finansdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over vedtak i medhold av lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter, lov 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer m.v. og lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift.

§ 45 annet ledd skal lyde:

Saker om bruk av Kongens myndighet etter forvaltningsloven § 2 annet ledd tredje punktum, § 3 annet ledd første punktum, § 5 første ledd tredje punktum og annet ledd, § 19 tredje ledd, § 24 fjerde ledd, § 28 tredje ledd første punktum og fjerde ledd og § 36 tredje ledd fjerde og femte punktum fremmes for Kongen av Justisdepartementet eller av vedkommende departement med Justisdepartementets samtykke.

II

Forskriften trer i kraft straks.

24. juni Nr. 628 2011**Forskrift om informasjonssikkerhet ved elektronisk tilgang til helseopplysninger i behandlingsrettede helseregistre (helseinformasjonssikkerhetsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 18. mai 2001 nr. 24 om om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 13 og § 16, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 45 og § 46 og lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 5–1. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 24. juni 2011 kl. 14.50.

§ 1. Forskriftens formål

Formålet med forskriften er å regulere nødvendig tilgang til helseopplysninger og å bidra til tilfredsstillende informasjonssikkerhet slik at helsehjelp kan tilbys på en forsvarlig og effektiv måte samtidig som personvernet ivaretas.

§ 2. Forholdet til personopplysningsloven

Personopplysningsloven gjelder med de særlige regler om informasjonssikkerhet ved elektronisk tilgang til helseopplysninger i behandlingsrettede helseregistre som er gitt i denne forskriften, jf. helseregisterloven § 2 nr. 7.

§ 3. Definisjoner

I forskriften menes med

1. *autorisasjon for tilgang til helseopplysninger*: bestemte rettigheter til å lese, registrere, redigere, rette, slette, sperre eller på annen måte behandle helseopplysninger
2. *struktureerte helseopplysninger*: helseopplysninger som er inndelt slik at helsepersonellens tilgang kan begrenses til de opplysningene som vurderes som relevante og nødvendige for å yte helsehjelp til den enkelte pasient.

§ 4. *Krav om system for administrering av autorisasjoner for tilgang til helseopplysninger*

Den databehandlingsansvarlige skal etablere nødvendige organisatoriske og tekniske tiltak for tildeling, administrasjon og kontroll av autorisasjoner for tilgang til helseopplysninger.

§ 5. *Autorisasjon for tilgang til helseopplysninger for personell som yter eller administrerer helsehjelp*

Den databehandlingsansvarlige kan gi helsepersonell autorisasjon for tilgang til helseopplysninger for å kunne yte forsvarlig helsehjelp til en pasient.

Helsepersonells medhjelper, jf. helsepersonelloven § 5, kan gis autorisasjon for tilgang til helseopplysninger når det er nødvendig for å utføre medhjelperens oppgaver overfor pasienten. Personell som administrerer helsehjelp, jf. helsepersonelloven § 26 andre ledd, kan gis autorisasjon for tilgang til helseopplysninger når det er nødvendig for å administrere helsehjelp til en pasient.

En autorisasjon skal knyttes til en entydig identifisert person i en bestemt rolle.

§ 6. *Begrensninger i autorisasjon for tilgang til helseopplysninger*

Autorisasjon for tilgang til å lese, registrere, redigere, rette, slette, sperre eller på annen måte behandle helseopplysninger kan bare gis i det omfang som er nødvendig for at den enkelte kan ivareta sine arbeidsoppgaver.

Det kan bare gis autorisasjon for tilgang til helseopplysninger i ekstern virksomhet når autorisasjonen for dette er registrert i virksomhetens egne systemer.

En autorisasjon for tilgang til helseopplysninger skal tidsbegrenses.

Den enkeltes behov for tilgang skal vurderes og endres når det oppstår endringer i ansvarsområder eller ansettelsesforhold.

§ 7. *Krav om opplæring*

Den databehandlingsansvarlige skal sørge for at alle som gis autorisasjon for tilgang til helseopplysninger, får nødvendig opplæring og informasjon om bruken av autorisasjonen, begrensningene og mulighetene. Opplæringen skal som hovedregel gis før autorisasjonen utstedes, men i spesielle tilfelle kan den gis så snart som mulig etterpå.

§ 8. *Krav om register over og kontroll av autorisasjoner for tilgang til helseopplysninger*

Den databehandlingsansvarlige skal oppbevare oversikt over utstedte autorisasjoner for tilgang til helseopplysninger og begrunnelsene for dem. Oversikten skal gi informasjon om hvem som er tildelt autorisasjon, til hvilken rolle autorisasjonen er tildelt, formålet med den, tidspunktet for når den ble gitt, varigheten av autorisasjonen og om autorisasjonen er tilbakekalt.

§ 9. *Krav om autentisering*

Den som gis elektronisk tilgang til helseopplysninger i et behandlingsrettet helseregister, skal autentisere seg ved bruk av personlig kvalifisert sertifikat eller en annen tilsvarende sikker autentiseringsløsning. Ved bruk av annen tilsvarende autentiseringsløsning må en risikovurdering vise at denne har tilstrekkelig sikkerhet.

§ 10. *Rett til tilgang til helseopplysninger for personell som yter eller administrerer helsehjelp*

Den som er autorisert for tilgang til helseopplysninger etter § 5, har bare rett til å behandle helseopplysninger som er nødvendige og relevante for å kunne yte eller administrere helsehjelp.

Retten til tilgang til helseopplysninger skal følge av en konkret beslutning om å yte helsehjelp til pasienten og være tilpasset pasientens behov for helsehjelp. Beslutningen skal dokumenteres.

Kravet om at retten til tilgang til helseopplysninger skal følge av en konkret beslutning om å yte helsehjelp til en pasient, kan fravikes dersom det på annen måte kan sikres at det ikke gis tilgang til flere opplysninger enn det som er nødvendig og relevant ut fra formålet med tilgangen.

Retten til tilgang til helseopplysninger varer så lenge det er nødvendig for å yte eller administrere helsehjelpen.

§ 11. *Avtale om lesetilgang på tvers av virksomheter*

Den databehandlingsansvarlige kan inngå avtale med annen virksomhet om lesetilgang til struktureerte helseopplysninger i behandlingsrettet register som virksomheten er ansvarlig for, dersom

- a) formålet med tilgangen er å yte helsehjelp til pasient
- b) begge virksomheter har tekniske løsninger som kan avgrense tilgangen til å omfatte struktureerte helseopplysninger knyttet til en navngitt pasient
- c) gjennomføringen ikke svekker informasjonssikkerheten ved behandling av helseopplysninger ved noen av virksomhetene
- d) begge parter i avtalen kjenner den andre partens sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi.

Avtalen skal angi

- a) typer helsehjelp avtalen gjelder
- b) de tekniske løsningene som skal benyttes ved tilgangen
- c) eventuelt andre vilkår for tilgangen.

§ 12. Særlig avtale om skrive-tilgang på tvers av virksomheter

Dersom det er nødvendig for helsehjelpen pasienten tilbys og for å utføre formålet med lesetilgang etter § 11, kan avtalen for særskilte områder gi helsepersonell i en bestemt rolle adgang til å registrere opplysninger i det behandlingsrettede helseregisteret det er gitt tilgang til.

§ 13. Unntak fra krav om uttrykkelig samtykke

Kravet etter helseregisterloven § 13 tredje ledd om uttrykkelig samtykke for tilgang til helseopplysninger på tvers av virksomheter, kan fravikes dersom pasienten på grunn av sin fysiske eller psykiske tilstand ikke er i stand til å gi et slikt samtykke, og det må antas at pasienten ville ha gitt uttrykkelig samtykke dersom han eller hun hadde vært i stand til det. Det skal fremgå av registeret at uttrykkelig samtykke ikke er gitt og begrunnelsen for det.

§ 14. Behandlingen av den enkelte forespørselen mellom virksomheter

En forespørsel om og tilgang til helseopplysninger i annen virksomhet skal som hovedregel gå gjennom autorisasjons- og autentiseringsmekanismer i regi av egen virksomhet.

I tilfeller hvor det er avtalt mellom virksomhetene, kan forespørselen gå gjennom autorisasjons- og autentiseringsmekanismer ved virksomheten hvor de etterspurte opplysningene finnes.

Forespørselen om og tilgangen til helseopplysninger kan bare omfatte en person om gangen.

Behandlingen av forespørselen kan automatiseres dersom pasienten overfor virksomheten som gir tilgang til opplysningene, har avgitt en frivillig, uttrykkelig og informert erklæring om å godta at andre virksomheter kan gis tilgang til opplysningene. Tilgangen kan være så lenge det er nødvendig for å yte helsehjelp til pasienten.

Når pasienten ikke har samtykket skal forespørselen behandles manuelt.

Forespørselen om tilgang og resultatet av behandlingen av forespørselen, skal registreres.

§ 15. Sperring av helseopplysninger

Dersom pasienten har motsatt seg at andre får tilgang til helseopplysninger, jf. pasientrettighetsloven § 5–3 og helsepersonelloven § 25 og § 45, skal opplysningene sperres.

Pasienten kan bestemme om sperringen bare skal gjelde bestemte personer, om de sperrede opplysningene bare skal være tilgjengelige for dem pasienten selv bestemmer, eller om de bare skal være tilgjengelige etter samtykke.

Det skal fremgå av journalen om registrerte opplysninger er sperret.

Det kan gis tilgang til sperrede opplysninger dersom tungtveiende grunner taler for det, jf. pasientrettighetsloven § 5–3.

§ 16. Krav om dokumentasjon av tilgang

All tilgang til opplysninger i et behandlingsrettet helseregister skal dokumenteres automatisk i registeret. Dokumentasjonen skal inneholde informasjon om

- a) navn, rolle og organisatorisk tilhørighet til den som har fått tilgang
- b) grunnlaget for tilgangen
- c) tidspunktet vedkommende har hatt tilgang til opplysningene.

Dokumentasjonen skal inngå som en del av registeret og pasienten har rett til innsyn i dokumentasjonen, jf. pasientrettighetsloven § 5–1 og helseregisterloven § 13 sjette ledd.

Pasienten har rett til utskrift av dokumentasjonen. Informasjonen i utskriften skal kunne sorteres etter pasientens ønske.

Forespørsler om innsyn og utskrift skal besvares uten ugrunnet opphold og senest 30 dager etter at henvendelsen kom inn. Det kan ikke tas vederlag for utskrifter med mindre særlige forhold tilsier det.

§ 17. Oppfølging og kontroll av elektronisk tilgang

Den databehandlingsansvarlige skal jevnlig kontrollere hvem som har hatt elektronisk tilgang til helseopplysninger i et behandlingsrettet helseregister. Dersom kontrollen viser at noen kan ha tilegnet seg helseopplysninger urettmessig, skal Datatilsynet og Statens helsetilsyn informeres, jf. personopplysningsforskriften § 2–6. Pasienten opplysningene er knyttet til skal også informeres.

§ 18. Dispensasjon

Departementet kan etter søknad for nærmere angitte systemer dispensere fra ett eller flere krav i forskriften. En dispensasjon skal være tidsbegrenset.

§ 19. Straff

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer bestemmelsene i forskriften § 6 og § 10 straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra den tid Kongen fastsetter.

1. juni Nr. 630 2011**Forskrift om endring i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Toll- og avgiftsdirektoratet 1. juni 2011 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 8–2, § 8–4 og § 8–5, jf. delegeringsvedtak 25. november 2008 nr. 1256. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) gjøres følgende endring:

§ 8–2–1 skal lyde:

§ 8–2–1. Frihandelsavtaler som Norge har inngått

Norge har inngått følgende frihandelsavtaler:

- a) avtalen om opprettelse av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, EØS-avtalen
- b) konvensjonen om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund
- c) handelsavtalen EF–Norge
- d) frihandelsavtalen EFTA–Canada
- e) frihandelsavtalen EFTA–Chile
- f) frihandelsavtalen EFTA–Egypt
- g) frihandelsavtalen EFTA–Israel
- h) frihandelsavtalen EFTA–Jordan
- i) frihandelsavtalen EFTA–Kroatia
- j) frihandelsavtalen EFTA–Libanon
- k) frihandelsavtalen EFTA–Makedonia
- l) frihandelsavtalen EFTA–Marokko
- m) frihandelsavtalen EFTA–Mexico
- n) interim frihandelsavtale EFTA–PLO på vegne av Den palestinske selvstyremyndighet
- o) frihandelsavtalen EFTA–Den sørafrikanske tollunion SACU
- p) frihandelsavtalen EFTA–Singapore
- q) frihandelsavtalen EFTA–Sør-Korea
- r) frihandelsavtalen EFTA–Tunisia
- s) frihandelsavtalen EFTA–Tyrkia
- t) frihandelsavtalen Norge–Færøyene
- u) Frihandelsavtalen EFTA–Serbia.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. juni Nr. 631 2011**Forskrift om endring i forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 17. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 11, § 12, § 14, § 15, § 19 og § 29, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 7b (forordning (EF) nr. 933/2008 og forordning (EF) nr. 759/2009). Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 30. november 2005 nr. 1356 om merking, registrering og rapportering av småfe gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 7b (forordning (EF) nr. 21/2004 endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 1560/2007, forordning (EF) nr. 933/2008 og forordning (EF) nr. 759/2009).

§ 1 skal lyde:

§ 1. Forordning (EF) nr. 21/2004

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 1.1 nr. 7b (forordning (EF) nr. 21/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006
forordning (EF) nr. 1560/2007
forordning (EF) nr. 933/2008
forordning (EF) nr. 759/2009)

om opprettelse av et system for identifikasjon og registrering av sauer og geiter og om endring av forordning (EF) nr. 1782/2003 og direktiv 92/102/EØF og 64/432/EØF gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 6 første ledd skal lyde:

Dyr som innføres til Norge fra et EØS-land, skal beholde sin opprinnelige identifikasjon, og merkes med et lakserødt øremerke senest 7 dager etter innførsel.

II

Endringene trer i kraft straks.

Endringer i forordningsdelen

I avsnittet «Forordninger» gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

For å gjøre det lett å finne fram til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

I avsnittet «Konsolidert forordning (EF) nr. 21/2004» gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 21/2004. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 1560/2007, forordning (EF) nr. 933/2008 og forordning (EF) nr. 759/2009. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg I er innarbeidet nedenfor.

Konsolideringsoversikten skal lyde:

► **B** Forordning (EF) nr. 21/2004

som endret ved

► **M1** Forordning (EF) nr. 1791/2006

► **M2** Forordning (EF) nr. 1560/2007

► **M3** Forordning (EF) nr. 933/2008

► **M4** Forordning (EF) nr. 759/2009

► **EØS** Tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg I

Vedlegget til forordning (EF) nr. 21/2004 skal lyde:

► **M3**

Vedlegg

A. Identifikasjonsmerker

1. Vedkommende myndighet skal godkjenne identifikasjonsmerkene som fastsatt i artikkel 4 nr. 1, som skal være utformet slik at de
 - a) utgjør minst ett synlig og ett elektronisk lesbart merke,
 - b) blir sittende uten å påføre dyret lidelser, og
 - c) lett kan fjernes fra næringskjeden.
2. Identifikasjonsmerkene skal inneholde en kode med følgende opplysninger i angitt rekkefølge:
 - a) enten koden på to bokstaver eller den tresifrede numeriske koden,¹ i henhold til ISO 3166 for den medlemsstat der den driftsenheten der dyret først ble identifisert, ligger (landkode),
 - b) en individuell kode med høyst tolv sifre.

I tillegg til kodene i bokstav a) og b) kan vedkommende myndighet tillate at det brukes en strekkode og at dyreholderen gir tilleggsopplysninger, forutsatt at kodene ikke blir vanskeligere å lese.

¹

Østerrike	AT	040
Belgia	BE	056
Bulgaria	BG	100
Kypros	CY	196
Tsjekkia	CZ	203
Danmark	DK	208
Estland	EE	233
Finland	FI	246
Frankrike	FR	250
Tyskland	DE	276
Hellas	EL	300

Ungarn	HU	348
Irland	IE	372
Italia	IT	380
Latvia	LV	428
Litauen	LT	440
Luxembourg	LU	442
Malta	MT	470
Nederland	NL	528
Polen	PL	616
Portugal	PT	620
Romania	RO	642
Slovakia	SK	703
Slovenia	SI	705
Spania	ES	724
Sverige	SE	752
Det forente kongerike	UK	826

◀ **M3**

▶ **EØS** Tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg I

Island	IS	352
Norge	NO	578

◀ **EØS** Tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg I

▶ **M3**

3. Det første identifikasjonsmerket, som omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav a), skal oppfylle kriteriene fastsatt i enten bokstav a) eller b):
 - a) en elektronisk identifikator i form av en vombolus eller et elektronisk øremerke, i samsvar med de tekniske egenskapene oppført i nr. 6, eller
 - b) et øremerke framstilt av ikke-nedbrytbart materiale, som ikke skal kunne forfalskes og som skal være lett å lese i hele dyrets levetid; det skal ikke kunne brukes om igjen og kodene nevnt i nr. 2 skal ikke kunne fjernes.
4. Det andre identifikasjonsmerket, som omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav b), skal oppfylle følgende kriterier:
 - a) for dyr som er identifisert i samsvar med nr. 3 bokstav a):
 - i) et øremerke som oppfyller kriteriene fastsatt i nr. 3 bokstav b), eller
 - ii) et merke på kodebeinet som oppfyller kriteriene for øremerker fastsatt i nr. 3 bokstav b), eller
 - iii) en tatovering, unntatt for dyr som er gjenstand for handel innenfor Fellesskapet,
 - b) for dyr som er identifisert i samsvar med nr. 3 bokstav b):
 - i) en elektronisk identifikator som oppfyller kriteriene fastsatt i nr. 3 bokstav a), eller
 - ii) for dyr som ikke er gjenstand for handel innenfor Fellesskapet, en elektronisk identifikator i form av et elektronisk merke på kodebeinet eller en injiserbar signalgiver i samsvar med de tekniske egenskapene oppført i nr. 6, eller
 - iii) dersom elektronisk identifikasjon ikke er obligatorisk i henhold til artikkel 9 nr. 3:
 - et øremerke som oppfyller kriteriene fastsatt i nr. 3 bokstav b), eller
 - et merke på kodebeinet som oppfyller kriteriene for øremerker fastsatt i nr. 3 bokstav b), eller
 - en tatovering.
5. Systemet nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) krever at dyrene identifiseres både per driftsenhet og individuelt, det skal omfatte en framgangsmåte for å erstatte identifikasjonsmerket når det er blitt uleselig eller har gått tapt, under vedkommende myndighets kontroll og uten at sporbarheten mellom driftsenhetene blir svekket, med det formål å bekjempe epizootier, og for samme formål skal det være mulig å spore dyrenes forflytninger på nasjonalt territorium.
6. De elektroniske identifikatorene skal ha følgende tekniske egenskaper:
 - a) De skal være skrivebeskyttede passive signalgivere som bruker HDX- eller FDX-B-teknologi som er i samsvar med ISO-standardene 11784 og 11785.
 - b) De skal kunne avleses med avlesningsutstyr som er i samsvar med ISO-standard 11785 og er i stand til å lese HDX- og FDX-B-signalgivere.
 - c) Avlesningsavstanden skal være
 - i) minst 12 cm for øremerker og merker på kodebeinet ved avlesning med en bærbar leser,
 - ii) minst 20 cm for vomboluser og injiserbare signalgivere ved avlesning med en bærbar leser,
 - iii) minst 50 cm for alle typer identifikatorer ved avlesning med en fast leser.
7. Identifikasjonsmetoden nevnt i artikkel 4 nr. 3 skal være som følger:

- a) Dyrene skal identifiseres med et øremerke godkjent av vedkommende myndighet, som festes på det ene øret.
- b) Øremerket skal være framstilt av ikke-nedbrytbart materiale, skal ikke kunne forfalskes og være lett å lese; det skal ikke kunne brukes om igjen og skal være utstyrt bare med koder som ikke kan fjernes.
- c) Øremerket skal minst inneholde følgende opplysninger:
 - i) landkoden på to bokstaver¹ og
 - ii) identifikasjonskoden til driftsenheten der dyret er født, eller en individuell kode som gjør det mulig å fastslå driftsenheten der dyret er født.

Medlemsstater som bruker denne alternative metoden, skal underrette Kommisjonen og de andre medlemsstatene om dette innenfor rammen av komiteen nevnt i artikkel 13 nr. 1.

◀ M3

▶ M4

Dyr som er identifisert i samsvar med dette nummer, og som skal holdes til de er eldre enn tolv måneder eller er beregnet på handel innenfor Fellesskapet eller eksport til tredjeland, må identifiseres i samsvar med nr. 1–4 for å sikre at hvert enkelt dyr kan spores helt tilbake til driftsenheten der det er født.

◀ M4

▶ M3

B. Driftsenhetsregister

1. Fra 9. juli 2005 skal driftsenhetsregisteret inneholde minst følgende opplysninger:
 - a) driftsenhetens identifikasjonskode,
 - b) driftsenhetens adresse og de geografiske koordinatene eller tilsvarende angivelse av driftsenhetens geografiske beliggenhet,
 - c) produksjonstype,
 - d) resultatet av den siste fortegnelsen nevnt i artikkel 7 og datoen da den ble foretatt,
 - e) dyreholderens navn og adresse,
 - f) når det gjelder dyr som flyttes fra driftsenheten:
 - i) transportørens navn,
 - ii) registreringsnummeret på den delen av transportmiddelet som dyrene transporteres i,
 - iii) mottakerdriftsenhetens identifikasjonskode eller navn og adresse, eller når det gjelder dyr som sendes til et slakteri, slakteriets identifikasjonskode eller navn og avreisedato, eller et duplikat eller en bekreftet kopi av transportdokumentet nevnt i artikkel 6,
 - g) når det gjelder dyr som ankommer driftsenheten, identifikasjonskoden til driftsenheten som dyret kommer fra, og ankomstdatoen,
 - h) opplysninger om eventuell erstatning av identifikasjonsmerker.
2. Fra 31. desember 2009 skal driftsenhetsregisteret minst inneholde følgende ajourførte opplysninger for hvert enkelt dyr født etter den datoen:
 - a) dyrets identifikasjonskode,
 - b) på driftsenheten der dyret er født, fødselsår og identifikasjonsdato,
 - c) måneden og året da dyret døde på driftsenheten,
 - d) om mulig, rasen og genotypen.

Når det gjelder dyr som er identifisert i samsvar med nr. 7 i del A, skal imidlertid opplysningene nevnt i bokstav a)–d) i dette nummer oppføres for hvert dyreparti som har samme identifikasjon, og antall dyr skal oppgis.

3. Driftsenhetsregisteret skal inneholde navnet på og underskriften til den utpekte eller godkjente representanten for vedkommende myndighet som har kontrollert registeret, og datoen da kontrollen ble foretatt.

C. Transportdokument

1. Transportdokumentet skal fylles ut av dyreholderen på grunnlag av en modell som vedkommende myndighet har utarbeidet. Det skal inneholde minst følgende opplysninger:
 - a) driftsenhetens identifikasjonskode,
 - b) dyreholderens navn og adresse,
 - c) det samlede antall dyr som flyttes,
 - d) mottakerdriftsenhetens identifikasjonskode eller identifikasjonskoden til den kommende dyreholderen, eller når dyrene sendes til et slakteri, slakteriets identifikasjonskode eller navn og beliggenhet, eller ved beiteskifte, bestemmelsesstedet,
 - e) opplysninger om transportmiddelet og transportøren, herunder transportørens godkjenningsnummer,
 - f) avreisedato,
 - g) dyreholderens underskrift.

◀ M3

► M4

2. Fra 1. januar 2011 skal den individuelle identifikasjonskoden til hvert enkelt dyr som er identifisert i samsvar med nr. 1–6, registreres i transportdokumentet av dyreholderen på avsenderdriftsenheten før forflytningen finner sted.

For forflytninger som ikke omfatter handel innenfor Fellesskapet, kan vedkommende myndighet som unntak fra første ledd tillate at den individuelle identifikasjonskoden til hvert enkelt dyr registreres på mottakerdriftsenheten på vegne av dyreholderen på avsenderdriftsenheten, på følgende vilkår:

- Dyrene transporteres ikke i samme transportmiddel som dyr fra andre driftsenheter, med mindre dyrepartiene er fysisk atskilt fra hverandre.
- Vedkommende myndighet har godkjent at mottakerdriftsenheten registrerer dyrenes individuelle identifikasjonskoder på vegne av dyreholderen på avsenderdriftsenheten.
- Det er truffet tiltak for å sikre at følgende skjer innen 48 timer etter at dyrene er sendt:
 - Hvert dyrs individuelle identifikasjonskode registreres i avsenderdriftsenhetens register i samsvar med del B nr. 2 bokstav a).
 - Opplysningene om forflytningen oversendes vedkommende myndighet med henblikk på ajourføring av den elektroniske databasen i samsvar med del D nr. 2.

◄ M4

► M3

3. Opplysningene fastsatt i nr. 2 er imidlertid ikke obligatoriske for dyr født senest 31. desember 2009
- ved forflytning av dyrene til et slakteri, enten direkte eller via en kanaliseringsordning som utelukker senere forflytninger til andre driftsenheter,
 - inntil 31. desember 2011 for alle andre forflytninger.

D. Elektronisk database

1. Den elektroniske databasen skal inneholde minst følgende opplysninger om hver enkelt driftsenhet:
- driftsenhetens identifikasjonskode,
 - driftsenhetens adresse og de geografiske koordinatene eller tilsvarende angivelse av driftsenhetens geografiske beliggenhet,
 - dyreholderens navn og adresse og virksomhet,
 - dyrearter,
 - produksjonstype,

◄ M3

► M4

- resultatet av fortegnelsen over dyrene fastsatt i artikkel 7 nr. 2 samt datoen da fortegnelsen ble foretatt, unntatt i medlemsstater der den sentrale elektroniske databasen inneholder den individuelle identifikasjonskoden til hvert enkelt dyr som holdes på en driftsenhet,

◄ M4

► M3

- et datafelt forbeholdt vedkommende myndighet der den kan registrere opplysninger om dyrehelse, for eksempel restriksjoner på forflytning, status eller andre relevante opplysninger i forbindelse med fellesskapsprogrammer eller nasjonale programmer.
2. I samsvar med bestemmelsene i artikkel 8 skal databasen registrere hver enkelt forflytning av dyr. Registreringen skal inneholde minst følgende opplysninger:
- antall dyr som flyttes,
 - avsenderdriftsenhetens identifikasjonskode,
 - avreisedato,
 - mottakerdriftsenhetens identifikasjonskode,
 - ankomstdato.

◄ M3

I avsnittet «Forordninger i pdf» gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 21/2004, forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 1560/2007, forordning (EF) nr. 933/2008 og forordning (EF) nr. 759/2009.

Følgende tilføyes til listen over forordninger:

Forordning (EF) nr. 933/2008 (uoffisiell oversettelse)

For å lese forordningen ser her:

Forordning (EF) nr. 759/2009 (uoffisiell oversettelse)

For å lese forordningen ser her:

20. juni Nr. 632 2011**Forskrift om endring i forskrift om navigasjonshjelpemidler og bro-, styrehus- og radioarrangementer for skip**

Hjemmel: Fastsett av Sjøfartsdirektoratet 20. juni 2011 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 14, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 15. september 1992 nr. 701 om navigasjonshjelpemidler og bro-, styrehus- og radioarrangementer for skip gjøres følgende endringer:

§ 2 nytt nr. 43 skal lyde:

43. *Første besiktelse:* Enten den første årlige besiktelsen, den første periodiske besiktelsen eller den første fornyelsesbesiktelsen, hvilken enn er den første besiktelsen etter datoen spesifisert i den relevante bestemmelsen i denne forskriften eller en annen besiktelse som Sjøfartsdirektoratet anser som rimelig og praktisk mulig, med hensyn til omfanget av reparasjoner og endringer som skal utføres. For et skip som er under konstruksjon hvor kjølen strekkes før, men skipet leveres etter datoen spesifisert i den relevante bestemmelsen, er førstegangsbesiktelsen å betrakte som den første besiktelsen.

Ny § 10A skal lyde:

Brovaktsalarmsystem

(1) Skip på 150 bruttotonn eller mer og passasjerskip uansett størrelse skal utstyres med brovaktsalarmsystemer. Brovaktsalarmsystemet skal være i drift når skipet seiler.

(2) Kravet innføres i henhold til følgende tidsplan:

- a) Lasteskip på 150 bruttotonn og over og passasjerskip uansett størrelse bygget på eller etter 1. juli 2011
- b) Passasjerskip uansett størrelse bygget før 1. juli 2011, ikke senere enn første besiktelse etter 1. juli 2012
- c) Lasteskip på 3 000 bruttotonn og over bygget før 1. juli 2011, ikke senere enn første besiktelse etter 1. juli 2012
- d) Lasteskip på 500 bruttotonn og over men mindre enn 3 000 bruttotonn bygget før 1. juli 2011, ikke senere enn første besiktelse etter 1. juli 2013
- e) Lasteskip på 150 bruttotonn og over men mindre enn 500 bruttotonn bygget før 1. juli 2011, ikke senere enn første besiktelse etter 1. juli 2014.

Ny § 19I skal lyde:

Elektroniske sjøkartsystemer (ECDIS)

(1) Skip som går i utenriks fart skal utstyres med ECDIS.

(2) Kravet innføres etter følgende plan:

- a) Passasjerskip over 500 bruttotonn og over som er bygget på eller etter 1. juli 2012
 - b) Tankskip på 3 000 bruttotonn og over som er bygget etter 1. juli 2012
 - c) Lasteskip, foruten tankskip, på 10 000 bruttotonn og over som er bygget på eller etter 1. juli 2013
 - d) Lasteskip, foruten tankskip, på 3 000 bruttotonn og over men under 10 000 som er bygget på eller etter 1. juli 2014
 - e) Passasjerskip på 500 bruttotonn og over bygget før 1. juli 2012, ikke senere enn første besiktelse på eller etter 1. juli 2014
 - f) Tankskip på 3 000 bruttotonn eller over bygget før 1. juli 2012, ikke senere enn første besiktelse på eller etter 1. juli 2015
 - g) Lasteskip, foruten tankskip, på 50 000 bruttotonn og over bygget før 1. juli 2013, ikke senere enn første besiktelse på eller etter 1. juli 2016
 - h) Lasteskip, foruten tankskip, på 20 000 bruttotonn og over men mindre enn 50 000 bruttotonn bygget før 1. juli 2013, ikke senere enn første besiktelse på eller etter 1. juli 2017
 - i) Lasteskip, foruten tankskip, på 10 000 bruttotonn og over men mindre enn 20 000 bruttotonn bygget før 1. juli 2013, ikke senere enn første besiktelse på eller etter 1. juli 2018.
- (3) Skip kan unntas fra kravene i denne bestemmelsen hvis de tas permanent ut av tjeneste innen to år etter gjennomføringsdato spesifisert i første ledd, bokstav e) til i).

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

21. juni Nr. 633 2011**Forskrift om stopp fisket etter blåveite nord for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 21. juni 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11 og § 12 og forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fiske etter blåveite nord for 62° N i 2011 § 10. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

§ 1. Stopp i fisket

Direktefisket etter blåveite, som startet 31. mai kl. 00.00 innenfor et kvantum på 2160 tonn, stoppes med virkning fra fredag 24. juni kl. 23.59. Bestemmelsen i første punkt gjelder for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks, og gjelder til og med 31. desember 2011.

23. juni Nr. 634 2011**Forskrift om endring i forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike**

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 23. juni 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 8–1 tredje ledd og § 10–1 første ledd. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 16. desember 1998 nr. 1240 om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike gjøres følgende endringer:

§ 1–1 første ledd nr. 5 skal lyde:

Finansstiftelser som har bestemmende innflytelse i institusjoner som nevnt i punkt 1, 2 eller 3.

§ 9–4 første og nytt annet punktum skal lyde:

Delårsregnskapet skal vedtas av institusjonenes styre innen 45 dager etter regnskapsperiodens slutt, og uten unødige opphold offentliggjøres på institusjonens hjemmeside på Internett. Finanstilsynet kan pålegge institusjonen å opprette hjemmeside på Internett.

§ 9–4 nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.*II*

Forskriften trer i kraft straks, og med virkning fra og med delårsregnskapet for tredje kvartal 2011.

23. juni Nr. 635 2011**Forskrift om endring i forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper**

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 23. juni 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 8–1 tredje ledd og § 10–1 første ledd. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 16. desember 1998 nr. 1241 om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper gjøres følgende endringer:

§ 6–4 første og nytt annet punktum skal lyde:

Delårsregnskapet skal vedtas av selskapets styre innen 60 dager etter regnskapsperiodens slutt, og uten unødige opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på internett. Finanstilsynet kan pålegge selskapet å opprette hjemmeside på internett.

§ 6–4 nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.*II*

Forskriften trer i kraft straks, og med virkning fra og med delårsregnskapet for tredje kvartal 2011.

23. juni Nr. 636 2011**Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos psykolog**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 23. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–7 femte ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

*Kapittel I. Regler***§ 1.**

1. Det ytes stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos psykolog når undersøkelsen og behandlingen skjer i forbindelse med sykdom som trygden ellers er stønadspliktig for.
Stønad ytes etter takstene i kapittel II. Ved behandling av barn og ungdom under 18 år og ved behandling av pasienter med HIV-infeksjon ytes det stønad etter honorartakstene.
2. Denne forskriften gjelder ikke når en psykolog foretar undersøkelse eller behandling i en helseinstitusjon hvor vedkommende er ansatt.

§ 2. Det er et vilkår for rett til stønad at undersøkelsen og behandlingen skjer hos psykolog som er godkjent spesialist i klinisk psykologi. Vilkåret om norsk spesialistgodkjenning gjelder ikke for psykologer fra andre EØS-stater som yter midlertidige tjenester i Norge, jf. forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land.

Det er videre et vilkår at medlemmet er henvist fra lege eller fra barnevernsadministrasjonens leder. Dette gjelder likevel ikke for opptil tre utredende undersøkelser eller samtaler, se merknad til takst 10 a–d og f.

§ 3. Det ytes bare stønad for undersøkelse og behandling hos en psykolog i forbindelse med den samme sykdommen. Det kan gjøres unntak hvis det foreligger spesielle forhold som tilsier det. Saken må i så fall forelegges Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer på forhånd.

§ 4. Ved krav om stønad skal medlemmet legge fram spesifisert regning med oppgave over antall undersøkelser eller behandlinger og dato for disse på blankett fastsatt av Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer. Regningen skal være kvittert av psykologen.

§ 5. Psykologen plikter å føre journaler og kartotek for å kunne gi de opplysninger og oversikter som Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer krever, og plikter for øvrig å følge gjeldende bestemmelser i folketrygdloven og i forskrifter som er gitt med hjemmel i denne loven.

§ 6. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer kan inngå avtale med en psykolog om direkte oppgjør, jf. folketrygdloven § 22–2 andre ledd. Stønad utbetales da direkte til psykologen, som ikke kan kreve av medlemmet den delen av honoraret som trygden dekker.

§ 7. Hvis medlemmet på grunn av sin helsetilstand ikke kan møte fram på behandlingsstedet, dekker det regionale helseforetaket reiseutgiftene for psykologen etter lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2–1a første ledd nr. 6.

Folketrygden yter reisetillegg i samsvar med reglene og takstene i kapittel II. Reisetillegg utbetales direkte til psykologen mot innsending av spesifisert regning.

Kapittel II. Takster

Takstene omfatter nødvendig for- og etterarbeid, journalføring etc. Når det gjelder takstene 10 og 21–25, angir tidsangivelsen den tiden pasienten er til stede ved undersøkelsen/ behandlingen. Takstene kan ikke utløses for undersøkelse eller behandling utført av hjelpepersonell.

Det godtgjøres bare for én behandling per dag. Ved kombinasjon av individuell behandling og enten gruppebehandling eller psykoterapeutisk familiearbeid på samme dag, kan to behandlinger godtas.

Takstene 21, 22, 25 og 26 kan ikke kombineres med takst 10 i samme behandlingsseanse.

Det godtgjøres ikke for behandlings-/rådgivningsseanser ut over 3 timer for hver av takstene 10, 21–25 og 31.

1. Utredende samtaler hos psykolog

	<i>Honorar kroner</i>	<i>Refusjon kroner</i>	<i>Egenandel kroner</i>
10 a Utredende undersøkelse/samtale pr. gang, minst 1 time	503	196	307
10 b Utredende undersøkelse/samtale pr. gang, minst ½ time	320	13	307
10 c Utredende undersøkelse/samtale pr. gang, minst 2 timer	967	353	614
10 d Utredende undersøkelse/samtale pr. gang, minst 3 timer	1385	464	921
10 e Tillegg for behandling av akutt psykisk krise pr. gang	299	299	0
10 f Utredende undersøkelse/samtale pr. gang, minst 1½ time.	751	291	460

Merknad:

Stønad ytes for inntil tre undersøkelser eller samtaler uten forutgående henvisning.

Takst 10 a–d og f kan også benyttes ved behandling av akutte kriser. Taksten er da ment for førstegangsbehandling i en særlig akutt situasjon som forårsaker store påkjenninger. Stønad ytes etter honorartakster for inntil tre behandlinger. Det ytes i tillegg stønad etter takst 10 e. Takst 10 e kan maksimalt utløses tre ganger ved akutt krise. Taksten kan ikke brukes ved senere oppfølging etter den akutte fasen. For at taksten skal utløses på nytt, må det oppstå en ny akutt krise. Takst 10e kan benyttes i tillegg til 10 a–d og f, 23 a–f eller 26.

2. Undersøkelse hos psykolog

		<i>Honorar kroner</i>	<i>Refusjon kroner</i>	<i>Egenandel kroner</i>
11	Intelligensvurdering/evnevurdering	940	940	0
12	Spesielle funksjonsundersøkelser	400	400	0
13	Miljøvurdering	585	585	0
18	Personlighetsvurdering	1200	1200	0
19	Nevropsykologisk undersøkelse	1400	1400	0

Merknad til takst 11–19:

En av undersøkelsestakstene kan benyttes én gang ved utredende samtale uten henvisning fra lege.

Takstene kan ikke utløses ved utelukkende å bruke informasjon som er innhentet ved bruk av tester som inngår i andre undersøkelser. Det forutsettes at det settes av egen tid til direkte pasientkontakt for innhenting av informasjon. Psykologen kan ikke utløse 10-takster eller 20-takster for tid medgått til informasjonsinnhenting til bruk i undersøkelser som utløser takstene 11–19.

Bruk av takstene 11–19 for testing utført av hjelpepersonell forutsetter at psykologen benytter tid på å tolke dataene. Psykologen må være tilgjengelig for råd og veiledning. Det er en forutsetning at psykologen har vurdert pasienten og gitt hjelpepersonellet instruksjon om hvilke undersøkelser som skal foretas. Hjelpepersonell kan bare foreta testing og scoring på psykologens faste kontor, jf. driftstilskuddsavtalen, ved bruk av takstene.

Merknad til takst 11:

Det er det samlede arbeidet med intelligens-/evnevurderingen som honoreres, uavhengig av hvilke kartleggingsmetoder som benyttes, eller om det benyttes flere kartleggingsmetoder.

Merknad til takst 11, 13, 19:

Taksten kan benyttes én gang i et behandlingsår. Dersom det i særskilte tilfeller er behov for ytterligere bruk av taksten, må dette begrunnes på regningskortet.

Merknad til takst 12:

Taksten gjelder kartlegging av enkeltfunksjoner og kan kun utløses én gang per funksjon som utredes, uavhengig av om det benyttes flere kartleggingsverktøy.

Taksten kan benyttes inntil fire ganger i et behandlingsår. Dersom det i særskilte tilfeller er behov for ytterligere bruk av taksten, må dette begrunnes på regningskortet.

Merknad til takst 18:

Det er det samlede arbeidet med personlighetsvurderingen som honoreres, uavhengig av om det benyttes en eller flere kartleggingsmetoder eller tester.

Taksten kan benyttes inntil to ganger i et behandlingsår. Dersom det i særskilte tilfeller er behov for ytterligere bruk av taksten, må dette begrunnes på regningskortet.

Merknad til takst 19:

For å kunne utløse taksten må det foreligge mistanke om nevropsykologisk/kortikal funksjonssvikt og/eller hjerneskade.

3. Behandling hos psykolog

		<i>Honorar kroner</i>	<i>Refusjon kroner</i>	<i>Egenandel kroner</i>
21 a	Psykoterapi av barn, minst 1 time	624	624	0
21 b	Psykoterapi av barn, minst ½ time	312	312	0
21 c	Psykoterapi av barn, minst 2 timer	1248	1248	0

	<i>Honorar kroner</i>	<i>Refusjon kroner</i>	<i>Egenandel kroner</i>
21 d Psykoterapi av barn, minst 3 timer	1872	1872	0
21 e Psykoterapi av barn, minst 1 ½ time	936	936	0
21 f Psykoterapi av barn, minst 2 ½ time	1560	1560	0
22 a Psykoterapi, minst 1 time	456	149	307
22 b Psykoterapi, minst ½ time	320	13	307
22 c Psykoterapi, minst 2 timer	903	289	614
22 d Psykoterapi, minst 3 timer	1357	436	921
22 e Psykoterapi, minst 1 ½ time	675	215	460
22 f Psykoterapi, minst 2 ½ time	1127	360	767
23 a Psykoterapeutisk familiearbeid, minst 1 time	624	317	307
23 b Psykoterapeutisk familiearbeid, minst ½ time	350	43	307
23 c Psykoterapeutisk familiearbeid, minst 2 timer	1184	570	614
23 d Psykoterapeutisk familiearbeid, minst 3 timer	1761	840	921
23 e Psykoterapeutisk familiearbeid, minst 1 ½ time	896	436	460
23 f Psykoterapeutisk familiearbeid, minst 2 ½ time	1472	705	767
24 a Gruppeterapi, minst 2 timer, inntil 8 deltakere	91	91	0
24 b Tillegg pr. deltaker	307	0	307
24 c Gruppeterapi, minst 3 timer, inntil 8 deltakere	167	167	0
24 d Tillegg pr. deltaker	460	0	460
25 a Nevropsykologisk behandling, minst 1 time	514	207	307
25 b Nevropsykologisk behandling, minst ½ time	332	25	307
25 c Nevropsykologisk behandling, minst 2 timer	984	370	614
25 d Nevropsykologisk behandling, minst 3 timer	1477	556	921
25 e Nevropsykologisk behandling, minst 1 ½ time	738	278	460
25 f Nevropsykologisk behandling, minst 2 ½ time	1230	463	767
26 Psykologisk rådgivning til pasient pr. telefon, minst 15 min.	110	110	0
27 Tillegg for de 12 første konsultasjonene for nye pasienter.	51	51	0

Merknad til takst 21 a–f:

Taksten gjelder for behandling av barn under 18 år.

Merknad til takst 22 a–b:

Taksten kan benyttes ved terapeutisk arbeid pr. telefon eller pr. brev ved pågående behandlingsopplegg. Regningskortet merkes «pr. tlf.» eller «pr. brev».

Merknad til takst 23:

For å kunne benytte taksten kreves minst 2 personers tilstedeværelse i tillegg til psykologen. Takst 23 a–f kan også benyttes ved behandling av akutt psykisk krise. Taksten er da hovedsakelig ment for førstegangsbehandling i en særlig akutt situasjon som forårsaker store påkjenninger. Stønad ytes etter honorartakster for inntil tre behandlinger. Det ytes i tillegg stønad etter takst 10 e.

Merknad til takst 25 a–f:

For å kunne benytte taksten må det foreligge påvist nevropsykologisk/kortikal funksjonsavvik og/eller hjerneskade.

Merknad til takst 26:

Det må foreligge henvisning fra lege. Taksten kan ikke repeteres, og kan ikke kombineres med andre takster, med unntak av ved behandling av akutt psykisk krise. Det ytes da i tillegg godtgjørelse etter takst 10 e.

Taksten omfatter ikke timebestillinger, avbestillinger og enkle forespørsler. Det forutsettes et psykologfaglig arbeid.

Merknad til takst 27:

Taksten gjelder kun ved konsultasjon av nye pasienter. Den kan utløses for de 12 første konsultasjonene. Taksten kan ikke kreves på nytt dersom det har vært et opphold i behandlingen og pasienten senere tas inn på samme sykdomsgrunnlag som tidligere.

Taksten kan kun kombineres med takstene 10 a–d og f, 21 a–f, 22 a–f, 23 a–f og 25 a–f.

4. Øvrige takster

	<i>Honorar kroner</i>	<i>Refusjon kroner</i>	<i>Egenandel kroner</i>
31 a Rådgivning overfor behandlende instans med henblikk på det videre behandlingsopplegg (minst 1 t)	530	530	0
31 b Rådgivning overfor behandlende instans med henblikk på det videre behandlingsopplegg (minst ½ t)	265	265	0
31 c Rådgivning overfor behandlende instans med henblikk på det videre behandlingsopplegg (minst 2 timer)	1060	1060	0
31 d Rådgivning overfor behandlende instans med henblikk på det videre behandlingsopplegg (minst 3 timer)	1590	1590	0
31 e Rådgivning overfor behandlende instans med henblikk på det videre behandlingsopplegg (minst 1 ½ time)	795	795	0
31 f Rådgivning overfor behandlende instans med henblikk på det videre behandlingsopplegg (minst 2 ½ time)	1325	1325	0
32 Nødvendig samtale med pårørende eller foresatte ved psykologisk undersøkelse og behandling	462	462	0
33 a Møtegodtgjørelse med reisetid når psykologen deltar i samarbeid med helse-, skole- og/eller sosialfaglig personell som ledd i et behandlingsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentre og lignende	510	510	0
33 b Senere pr. påbegynt halvtime	510	510	0
40 Tillegg for undersøkelse/behandling av døve, språksvake og fremmedspråklige i de tilfeller det er nødvendig med tolk.	175	175	0

Merknad til takst 31 a–f:

Taksten utløses for hver enkelt rådgivning, og ikke for samlet rådgivning. Det må framgå av regningskortet hvilken instans/person som har mottatt rådgivning og tidspunktet for rådgivningen. Taksten kan også benyttes til annet arbeid i forbindelse med innleggelse i institusjon. Taksten kan ikke utløses ved utarbeiding og oversending av epikrise til henvisende instans.

Merknad til takst 31 a–b:

Taksten kan også benyttes ved rådgivning overfor behandlingsformidler, dvs. person som i sin stilling skal formidle et behandlingsopplegg fastsatt av psykologen, for eksempel ansatt i barnehage, skole eller sosial institusjon.

Merknad til takst 32:

Taksten kan også benyttes ved krisepsykologisk behandling. Taksten er da hovedsakelig ment for nødvendig samtale med pårørende i en særlig akutt situasjon. Stønad ytes etter honorartakst for inntil tre samtaler.

Merknad til takst 33 a–b:

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke pr. pasient. Hvilke instanser/ personer som har deltatt på møtet og tidspunktet for møtet må framgå av regningskortet.

Merknad til takst 40:

Taksten kan kun utløses en gang per konsultasjon eller per gruppe. Taksten kan kombineres med 10-takstene, 20-takstene og takstene 11, 18 og 19.

5. Undersøkelse eller behandling i pasientens hjem – reisetillegg

1. Ved undersøkelse eller behandling i pasientens hjem gis det et tillegg til takstene på 139 kroner.
2. I tillegg ytes det reisetillegg etter følgende satser:

2a	Reise pr. km med bil, motorsykkel eller tog	kr	6,-
2b	Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) pr. påbegynt halve time.	kr	150,-
	Ved beregningen slås tiden for fram- og tilbakereisen sammen		

Merknad:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste antall hele kilometer.

Ved sykebesøk på landet i en avstand (tur) av mindre enn 1 kilometer fra psykologens kontor (bolig) ytes ikke reisetillegg selv om befordringsmiddel er benyttet. Det samme gjelder – med unntak av hjemmebehandlingstillegget – ved sykebesøk i byer og bymessig bebygde strøk, se § 5 i forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Kapittel III. Tilskudd til fellesformål for psykologer

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2011 til 30. juni 2012 1 563 600 kroner til Fond for videre- og etterutdanning av psykologer i privat praksis.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den 1. juli 2011. Fra samme dato oppheves forskrift 23. juni 2010 nr. 960 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos psykolog.

24. juni Nr. 637 2011**Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)**

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) § 34. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Loven trer i kraft fra 1. januar 2012.

24. juni Nr. 638 2011**Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 28 om endringer i legemiddeloven**

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 28 om endringer i legemiddeloven del II. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Loven trer i kraft fra 1. juli 2011.

24. juni Nr. 639 2011**Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 37 om endringer i opplæringslova og privatskolelova (politiattest m.m.)**

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 37 om endringer i opplæringslova og privatskolelova (politiattest m.m.) del III. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Loven trer i kraft 1. august 2011.

24. juni Nr. 640 2011**Forskrift om endring i forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet**

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 4–8, § 4–9 og § 10–18. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 59 tredje ledd skal lyde:

Det er et vilkår for rett til bruk av kapasitet i oppstrøms gassrørledningsnett at naturgass for transport og/eller behandling har spesifikasjoner som med rimelighet er forenlige med tekniske krav for og hensynet til effektiv drift av oppstrøms gassrørledningsnett.

§ 60 tredje ledd skal lyde:

Med avtale i førstehåndsmarkedet forstås i dette kapittel avtale om rett til bruk av ledig kapasitet i oppstrøms gassrørledningsnett, eller avtale om kapasitet som nevnt i § 61 syvende ledd, som naturgassforetak eller kvalifiserte kunder inngår med eier av oppstrøms gassrørledningsnett i egenskap av eier, eller med operatøren på vegne av eier i egenskap av eier.

§ 61 syvende ledd oppheves.

§ 61 nytt syvende ledd skal lyde:

Dersom det ikke er ledig kapasitet i oppstrøms gassrørledningsnett og reservert kapasitet ikke benyttes, kan operatøren gjøre den ubenyttede reserverte kapasiteten tilgjengelig for naturgassforetak og kvalifiserte kunder. Operatøren skal til enhver tid kunne avbryte bruken av ubenyttet reservert kapasitet, slik at kapasiteten blir tilgjengelig for den som har reservert den. Dersom summen av etterspurt bruk av ubenyttet reservert kapasitet overstiger ubenyttet reservert kapasitet, skal operatøren fordele denne i henhold til en fordelingsnøkkel fastsatt av operatøren.

§ 69 første ledd skal lyde:

Reglene i § 59 fjerde ledd, § 61, § 63, § 64 tredje og fjerde ledd, § 65 og § 66 annet, tredje, fjerde og femte ledd får kun anvendelse for oppstrøms gassrørledningsnett som omfattes av forskrift om fastsettelse av tariffer.

§ 69 tredje ledd oppheves.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 641 2011

Forskrift om endring i forskrift om overgangsregler til endringer i pensjonsskattereglene

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 10. desember 2010 nr. 67 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) del VI. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 23. februar 2011 nr. 189 om overgangsregler til endringer i pensjonsskattereglene gjøres følgende endring:

§ 1 ny bokstav c skal lyde:

Ektepar hvor begge ektefellene har krav på enten skattebegrensning eller skattefradrag for pensjonsinntekt og samlet sett har høyere kapitalutgifter enn kapitalinntekter og for inntektsåret 2010 fikk skatten utlignet etter skatteloven § 17-2.

II

Endringen trer i kraft straks og gjelder for inntektsårene 2011, 2012 og 2013.

24. juni Nr. 642 2011

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 24. juni 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 § 32. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 11 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe kan fiske og lande følgende kvanta sei med not:

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Faktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>
Under 15	1,00	295	88
15–20,99	1,50	443	132
21–22,99	2,03	599	179
23–25,99	2,43	717	214
26 meter og over	2,82	832	248
Seinotkonsesjon	5,64	1664	496

§ 11 andre ledd (nytt) skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande tilsvarende kvote som fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter.

§ 11 andre ledd blir nytt § 11 tredje ledd.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

24. juni Nr. 643 2011**Delvis ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 36 om endringer i pengespilloven (ny revisorordning for Norsk Tipping AS og fordeling av overskudd fra bingoterminaler)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 36 om endringer i pengespilloven (ny revisorordning for Norsk Tipping AS og fordeling av overskudd fra bingoterminaler) del II. Fremmet av Kulturdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Delvis ikraftsetting av lov om endringer i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. Lov om endringer i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. § 10 nytt annet ledd og lovens del II trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 644 2011**Forskrift om fordeling av overskudd fra utbetalingsautomater oppstilt i bingohaller (bingoterminaler)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (pengespilloven) § 10 annet ledd. Fremmet av Kulturdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder fordeling av overskudd fra utbetalingsautomater oppstilt av Norsk Tipping AS i bingohaller, jf. lov om pengespill § 1 første ledd c).

§ 2. Fordeling av overskudd

Overskuddet fra utbetalingsautomater skal fordeles slik at 25 % av overskuddet tilfaller organisasjoner og foreninger, 35 % av overskuddet tilfaller bingoentreprenør og 40 % av overskuddet tilfaller Norsk Tipping AS.

Med overskudd menes brutto omsetning etter fradrag for gevinster.

§ 3. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 645 2011**Delvis ikraftsetting av lov 24 juni 2011 nr. 19 om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24 juni 2011 nr. 19 om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven del III første ledd. Fremmet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Endringene i § 2 første ledd ny bokstav e og § 2 andre ledd trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 646 2011**Ikraftsetting av Stortingets vedtak til lov om endringer i allmennaksjeloven og aksjeloven mv.**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 31 om endringer i allmennaksjeloven og aksjeloven mv. (gjennomføring av direktiv 2009/109/EF) del VI nr. 1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Lovens del I og II gjelder fra 30. juni 2011.

24. juni Nr. 647 2011**Ikraftsetting av lov om endringer i aksjelova mv.**

Heimel: Fastsett ved kgl.res. 24. juni 2011 med heimel i lov 24. juni 2011 nr. 33 om endringer i aksjelova mv. del VI. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Loven gjelder fra 1. juli 2011.

24. juni Nr. 648 2011**Forskrift om endring i forskrift 25. september 2009 nr. 1222 om IT-standarder i offentlig forvaltning**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 15a. Fremmet av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 25. september 2009 nr. 1222 om IT-standarder i offentlig forvaltning gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Begreper

I forskriften her menes med:

- (1) *standard*: normative dokumenter, herunder også spesifikasjoner, retningslinjer og veiledninger
- (2) *forvaltningsstandard*: nærmere angitte krav, anbefalinger eller retningslinjer gitt av en relevant myndighet om at visse standarder skal legges til grunn for hele eller større deler av forvaltningen
- (3) *teknisk standard*: standarder for hvordan IKT-systemer skal være utformet, herunder også brukergrensesnitt og grensesnitt mot andre IKT-systemer
- (4) *semantisk standard (menings- eller fortolkningsmessig standard)*: standarder som klargjør det betydningsmessige innholdet av data
- (5) *organisatorisk standard*: standarder som klargjør organisatoriske, rollemessige, prosessuelle eller avtalemessige forhold mellom samhandlende parter
- (6) *Standardiseringsrådet*: rådgivende organ nedsatt av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Rådet er bredt sammensatt og har representasjon fra både statlig, fylkeskommunal og kommunal sektor.

Standardiseringsrådet har en rolle som tilrettelegger og pådriver for systematisk bruk av IT-standarder i offentlig sektor. Rådet skal gi anbefaling til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet om hvilke IT-standarder som bør legges til grunn i forvaltningen. Rådet skal primært beskjeftige seg med standarder som har relevans for en stor bredde av offentlige aktører.

§ 4 skal lyde:

§ 4. Obligatoriske standarder

- (1) *Publisering av tekstdokumenter på offentlige nettsider*

Når dokumenter beregnet for lesing skal publiseres på offentlige internettsider, gjelder følgende obligatoriske krav om de tekniske standardene som skal benyttes:

Ved publisering av ferdigstilte dokumenter beregnet for lesing skal det benyttes

- a. HyperText Markup Language, HTML 4.01/Extensible HyperText Markup Language, XHTML 1.0 som hovedregel, eller
- b. Portable Document Format (PDF), versjon PDF/A–1 (ISO 19005–1:2005), PDF 1.4, PDF 1.5, PDF 1.6 eller PDF 1.7 (ISO 32000–1:2008) i de tilfeller man har behov for å ivareta formatering.

Ved publisering av dokumenter som skal kunne bearbeides videre, skal det benyttes Open Document Format (ODF), versjon 1.1 (OASIS, 1.2.2007).

Det er anledning til å publisere et dokument i andre formater i tillegg til formatene som er spesifisert ovenfor.

Offentlige nettsider skal tilfredsstillе kravene i forskriften her ved publisering av nye dokumenter på nettsider fra og med 1. januar 2010, og på alle tidligere publiserte dokumenter innen 1. januar 2014.

- (2) *Utteksling av tekstdokumenter som vedlegg til e-post*

Når dokumenter med tekstlig innhold skal utveksles som vedlegg til e-post fra offentlig sektor til innbyggere og næringsliv, gjelder følgende obligatoriske krav om de tekniske standardene som skal benyttes: PDF 1.4–1.6, PDF 1.7 (ISO 32000–1) eller PDF/A (ISO 19005–1) ved utveksling av dokumenter beregnet for lesing.

ODF 1.1 (Oasis, februar 2007), ved utveksling av dokumenter beregnet for redigering hos mottaker etter avsending fra offentlig myndighet.

Offentlig sektor skal tilfredsstillе ovenstående krav ved utveksling av dokumenter som vedlegg til e-post med innbyggere og næringsliv fra og med 1. juli 2011.

- (3) *Publisering av multimediainnhold på offentlige nettsider*

Når multimediainnhold skal publiseres på offentlige internettsider, gjelder følgende obligatoriske krav om de tekniske standardene som skal benyttes:

- a. For publisering av video skal minst en av følgende standarder benyttes:

Videosporet kodet i Theora 1.0 (Xiph.org 2008) og lydsporet i Vorbis 1 (Xiph.org 2004) innkapslet i Ogg (RFC 3533, IETF 2003).

Videosporet kodet i H.264 (ISO/IEC 14496–10:2009) og lydsporet i AAC (ISO/IEC 13818–7:2003) innkapslet i MP4 (ISO/IEC 14496–14:2003).

- b. For publisering av lyd med tapsbasert komprimering på offentlige nettsider skal minst en av følgende standarder benyttes:
Vorbis 1 (Xiph.org 2004) innkapslet i Ogg (RFC 3533, IETF 2003).
MP3 (ISO 11172-3), uten innkapsling.
- c. For publisering av lyd med tapsfri komprimering på offentlige nettsider skal minst en av følgende standarder benyttes:
FLAC 1.2.1 (Xiph.org 2007) med innkapsling i Ogg (RFC 3533, IETF 2003).
FLAC 1.2.1 (Xiph.org 2007) med FLACs eget innkapslingsformat.
- d. For publisering av bilder på offentlige nettsider skal følgende standarder benyttes:
JPEG (ISO/IEC 10918-1) for bilde med tapsbasert komprimering av punktgrafikk.
PNG (ISO/IEC 15948:2003) for bilde med tapsfri komprimering av punktgrafikk, gjerne supplert av GIF.

Statlige nettsider skal tilfredsstille ovenstående krav til nytt multimediainnhold per 1. januar 2012, mens kommunale nettsider skal tilfredsstille kravet innen 1. januar 2013. For tidligere publisert multimediainnhold skal statlige nettsider tilfredsstille kravet per 1. januar 2014, mens det for kommunale nettsider skal tilfredsstille kravet innen 1. januar 2015.

(4) *Utforming av næringslivsskjema på offentlige nettsider*

Elmer 2-retningslinjene (Nærings- og handelsdepartementet/ Brønnøysundregistrene 2006¹) er obligatoriske for næringslivsskjema på offentlige nettsider. Retningslinjenes «skal»-krav anses som obligatoriske, mens retningslinjenes «bør»-krav anses som anbefalinger.

Offentlige virksomheter og leverandører av skjemaverktøy skal implementere Elmer 2-retningslinjene på best passende tidspunkt, gjerne i forbindelse med nødvendig utskifting og videreutvikling av eksisterende løsninger.

(5) *Tegnsett ved utveksling av informasjon mellom offentlige virksomheter og med innbyggere og næringsliv*

Ved all utveksling av informasjon mellom offentlige virksomheter og med innbyggere/ næringsliv skal tegnsettstandarden ISO/IEC 10646 representert ved UTF8 benyttes. Inntil videre aksepteres det en begrenset støtte til tegn som finnes i ISO 8859-1 supplert med ytterligere 6 nordsamiske tegn i store og små representasjoner (Č, č, Đ, đ, Ď, ě, Š, š, Ť, ť, Ž, ž). Statlig sektor skal tilfredsstille ovenstående krav fra 1. januar 2012, mens kommunal sektor skal tilfredsstille kravet innen 1. januar 2013.

(6) *Tegnsett i interne systemer*

Det er obligatorisk for alle offentlige virksomheter som skal gjøre større omlegginger, gjennom nyetablering eller videreutvikling av alle typer IT-løsninger, å implementere full støtte for ISO/IEC 10646. Kravet gjelder fra ikrafttredelsesdatoen for denne forskrift.

(7) *Elektronisk faktura og kreditnota*

Statlige virksomheter plikter å kunne ta i mot faktura og kreditnota på standarden «Elektronisk handelsformat» fra 1. juli 2011².

¹ <http://www.brreg.no/elmer/>

² Standarden er tilgjengelig fra: http://www.anskaffelser.no/filearchive/implementeringsveileder-for-ehf-faktura-og-kreditnota-v1.4_1.pdf

Ny § 6 skal lyde:

§ 6. Unntak

Dersom oppfyllelse av en obligatorisk standard medfører en særlig uforholdsmessig byrde for virksomheten, kan standardene i § 4 helt eller delvis fravikes. Denne unntaksbestemmelsen gjelder for § 4 nr. 5.

Dersom virksomheten finner å måtte fravike den obligatoriske standarden, skal dette straks meldes til Direktoratet for forvaltning og IKT med en begrunnelse for avviket.

Nåværende § 6 blir ny § 7.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 649 2011

Ansgar Teologiske Høgskole status som høgskole

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 1-2 annet ledd. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Med hjemmel i § 1-2 annet ledd i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler får Ansgar Teologiske Høgskole med virkning fra 1. juli 2011 status som høgskole med fullmakter etter loven § 3-3 annet ledd.

24. juni Nr. 650 2011**Lovisenberg diakonale høgskole status som høgskole**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 1–2 annet ledd. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Med hjemmel i § 1–2 annet ledd i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler får Lovisenberg diakonale høgskole med virkning fra 1. juli 2011 status som høgskole med fullmakter etter loven § 3–3 annet ledd.

24. juni Nr. 651 2011**Forskrift om klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 fjerde ledd og § 36 tredje ledd. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

§ 1. Klagenemndas kompetanse

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner behandler klager over enkeltvedtak fattet av Statens pensjonskasse etter

- a) forskrift 22. desember 2009 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner, og
- b) forskrift 2. desember 2004 nr. 1563 om billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner mv.

§ 2. Forholdet til forvaltningsloven m.m.

Forvaltningsloven gjelder for nemndas virksomhet, med de særlige regler som følger av denne forskriften.

Innenfor rammene av forvaltningsloven og denne forskriften kan nemnda fastsette nærmere retningslinjer for sin saksbehandling.

§ 3. Frist for fremsettelse av klage

Begrunnet klage må være skriftlig og fremsendes Statens pensjonskasse senest seks uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part.

§ 4. Forholdet mellom nemnda og Forsvarsdepartementet

Nemnda er administrativt underlagt Forsvarsdepartementet. Departementet kan ikke instruere nemnda om behandlingen av enkeltsaker som nevnt i § 1 eller omgjøre nemndas vedtak i slike saker.

§ 5. Sammensetning og oppnevning

Nemnda oppnevnes av Forsvarsdepartementet og skal bestå av fire medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og ett av medlemmene skal være jurister uten tilknytning til Forsvaret.

Av de øvrige to medlemmer skal ett medlem med varamedlem oppnevnes etter forslag fra Veteranforbundet SIOPS, Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner og Norske Reserveoffiserers Forbund og ett medlem med varamedlem skal oppnevnes etter forslag fra Befalets Fellesorganisasjon, Norges Offiserersforbund, Norsk Tjenestemannslag, Krigsskoleutdannede Offiserers Landsforening og Personellforbundet.

§ 6. Fungeringsperiode

Nemndas leder og leders varamedlem oppnevnes for en periode på to år. De øvrige medlemmer og varamedlemmer oppnevnes for en periode på tre år.

Det er adgang til å gjenoppnevne medlemmer og varamedlemmer. Finner oppnevningen sted i løpet av en periode, gjelder oppnevningen likevel bare til hovedperiodens slutt.

§ 7. Sekretariat

Forsvarsdepartementet stiller sekretariat for nemnda.

§ 8. Nemndas sammensetning i den enkelte sak

Nemnda skal i hver sak settes med alle fire medlemmer. Dersom en eller flere ikke kan møte, skal det innkalles varamedlemmer i henhold til § 4.

Dersom ett av medlemmene i nemnda får uventet forfall og man ikke rekker å innkalle varamedlem, kan nemnda være beslutningsdyktig dersom de øvrige møtende finner det ubetenkelig at saken behandles.

§ 9. Møterett

Skadelidte kan etter eget ønske møte personlig i nemnda for å avklare uklarheter og gi tilleggsopplysninger i saken. Skadelidte har rett til å la seg bistå av en advokat eller annen fullmektig.

Dersom nemnda anser det som nødvendig for sakens opplysning kan saksbehandler fra Statens pensjonskasse gis adgang til ytterligere å kommentere saken i nemndsmøte.

§ 10. Nemndas vedtak

Nemndas vedtak skal treffes i møte og skal begrunnes.

Nemnda treffer vedtak med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.

Vedtak fattes på bakgrunn av den skriftlige saksfremstilling, nemndas møte og etter muntlige drøftelser mellom medlemmene i nemnda.

Når særlige forhold tilsier det, kan vedtak treffes ved skriftlig saksbehandling, uten at nemnda møtes. Ved skriftlig saksbehandling gis nemndas medlemmer ved påtegning uttrykk for voteringen og begrunnelsen for den.

Nemndas vedtak protokollføres. Eventuelle tilleggsopplysninger av betydning for avgjørelsen, fremført i møtet, skal tas inn i protokollen.

Vedtak utferdiges i originaleksemplar som undertegnes av møtelederen. Ett eksemplar oppbevares av sekretariatet i eget arkiv. Ett eksemplar sendes Statens pensjonskasse og ett sendes part i saken.

Nemndas vedtak kan ikke påklages.

§ 11. Anmodning om å overta behandlingen av en sak

Nemnda kan etter anmodning fra skadelidte, beslutte å overta behandlingen av en sak som ikke er ferdigbehandlet hos Statens pensjonskasse. For at slik overtakelse skal kunne beslutes, må det ha gått minst to år siden Statens pensjonskasse mottok skadelidtes krav. Nemndas beslutning kan ikke påklages.

Før nemnda beslutter å overta behandlingen av en sak i medhold av første ledd, skal nemnda informere skadelidte skriftlig om at det ikke er klagerett over nemndas vedtak i saken. Skadelidte skal samtidig gis en frist på tre uker til å trekke sin anmodning om at nemnda overtar behandlingen av saken.

Varsel som nevnt i andre ledd kan unnlates dersom det klart framgår av skadelidtes anmodning at han eller hun er innforstått med at det ikke er klagerett over nemndas vedtak i saken.

Nemndsvedtaket kan ikke påklages.

§ 12. Godtgjørelse

Nemndas medlemmer tilkommer utvalgsgodtgjørelse fastsatt av Forsvarsdepartementet.

§ 13. Sakskostnader

Rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand og til utarbeidelse av spesialisterklæring i anledning klagebehandlingen dekkes i den utstrekning skadelidte kan dokumentere psykisk belastningsskade og tjeneste i internasjonal operasjon. For øvrig gjelder forvaltningsloven § 36.

Nemndas avgjørelser om sakskostnader kan ikke påklages.

§ 14. Partsoffentlighet

Skadelidte har krav på innsyn i nemndas dokumenter i den utstrekning som følger av forvaltningslovens bestemmelser om partsinnsyn. Krav om innsyn kan avgjøres av nemndas sekretariat. Forsvarsdepartementet er klageinstans.

Nemnda er ikke klageinstans i saker om partsinnsyn hos Statens pensjonskasse.

§ 15. Dokumentoffentlighet

Offentleglova gjelder for nemndas virksomhet. Krav om innsyn kan avgjøres av nemndas sekretariat. Forsvarsdepartementet er klageinstans.

Nemndas vedtak skal være offentlig tilgjengelig i anonymisert form. Offentliggjøring skal likevel unnlates dersom det ikke er mulig å sikre full anonymitet for den avgjørelsen angår eller andre som har krav på taushet.

Nemnda er ikke klageinstans i saker om innsyn etter offentleglova hos Statens pensjonskasse.

§ 16. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

24. juni Nr. 652 2011

Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 32 om endringer i straffeprosesslova mv. (etterforsningsplikt mv.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 32 om endringer i straffeprosesslova mv del IV nr. 2. (etterforsningsplikt mv.). Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

Loven del II trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 653 2011

Forskrift om endring i påtaleinstruksen

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 224 fjerde ledd annet punktum og § 228 tredje punktum. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) gjøres følgende endringer:

§ 7–4 nytt sjette ledd skal lyde:

Når et barn under 18 år dør plutselig og uventet, skal politiet innlede etterforskning selv om det ikke er grunn til mistanke om straffbart forhold. Det gjelder ikke dersom det er åpenbart at dødsfallet ikke skyldes en straffbar handling. Riksadvokaten kan gi nærmere retningslinjer om hvordan etterforskningen skal skje og om begrensninger i plikten.

§ 13–2 tredje til femte ledd skal lyde:

Politiet skal påse at sakkyndig likundersøkelse foretas når et barn under 18 år dør utenfor helseinstitusjon og dødsårsaken er uviss, med mindre særlige grunner gjør det ubetenkelig å unnlate slik undersøkelse.

Politiet bør også i alminnelighet sørge for at sakkyndig likundersøkelse foretas når dødsårsaken er uviss og dødsfallet har skjedd i fengsel, arrestlokale eller under administrativ frihetsberøvelse.

Bestemmelsene i første til fjerde ledd er ikke til hinder for at sakkyndig likundersøkelse også ellers kan foretas når lovens vilkår er oppfylt.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

27. juni Nr. 654 2011

Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–1, § 7–4 og § 9–1, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste i Norge, samt områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner og avtaler er forpliktet til å yte slik tjeneste, herunder på Svalbard.

§ 2. Definisjoner

I forskriften menes med

- kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste*: tjeneste som har ansvar for installasjon, idriftsettelse, vedlikehold og/eller drift av anlegg for kommunikasjon, navigasjon og overvåking.
- kontrollområde (control area)*: et kontrollert luftrom som strekker seg vertikalt oppover fra en nærmere angitt høyde over jordoverflaten.
- terminalområde (TMA) (terminal control area)*: et kontrollområde, vanligvis etablert der flere ATS-ruter løper sammen i nærheten av en eller flere større flyplasser.
- major TMA*: TMA med mer enn 100 000 flybevegelser per år.
- medium TMA*: TMA med mellom 18 000 og 100 000 flybevegelser per år.
- minor TMA*: TMA med færre enn 18 000 flybevegelser per år.
- spesial CATEGORY I instrument approaches (SCAT-I)*: satellittbasert landingssystem som benytter bakkereferanse til forbedring av GNSS data, for at landinger ned til ILS kategori I landingskriterier kan gjennomføres.
- vurderingsområde*: et større område utenfor det kritiske og det følsomme området der oppføring av bygninger, heisekraner eller andre konstruksjoner vil kunne gi uakseptable forstyrrelser på det utstrålte signalet. Området hindrer at større objekter blir permanent eller midlertidig plassert slik at de kan påvirke anleggets signalkvalitet.

§ 3. Krav til organisasjon

Opplæringsprogram skal aksepteres av Luftfartstilsynet.

§ 4. SCAT-I

Krav fastsatt i Specification for Special Category I Instrument Approaches on Differential Global Positioning System (DGPS) in Norwegian Airspace (SCAT-I), based on FAA Order 8400.11, version 1 February 15 2002, gjelder som norsk forskrift.

§ 5. Overvåkingsradar

(1) Krav fastsatt i EUROCONTROL Standard Document for Radar Surveillance in En-route and Major Terminal Areas, Edition 1.0 March 1997 gjelder som norsk forskrift for

- Primary Surveillance Radar (PSR),
- Secondary Surveillance Radar (SSR),
- utstyr for prosessering av radardata.

(2) Rotasjonshastigheten til radarsensorer brukt til innflygingskontrolltjeneste skal ikke overskride fem sekunder. Rotasjonshastigheten til radarsensorer brukt til områdekontrolltjeneste skal ikke overskride åtte sekunder.

- Radarsensorenes ytelse skal gi mulighet for å utøve radartjeneste med minimum horisontal atskillelse på
 - 3 NM i Major TMAs,
 - 5 NM i Medium TMAs,

- c) 5 NM i Minor TMAs,
- d) 5 NM i kontrollområder.
- (4) For 3 NM atskillelse i Major TMAs kreves dekning fra 2 Monopuls SSR (MSSR) sensorer og 1 PSR sensor.
- (5) Status for testtransponder skal presenteres i de kontrollposisjoner SSR er i bruk.

§ 6. Restriksjonsområder

- (1) Det skal etableres restriksjonsområde for
 - a) retningsfyr (LLZ),
 - b) glidebane (GP),
 - c) merkefyr (MRK),
 - d) avstandsmåler (DME),
 - e) peiler (VDF/UDF),
 - f) rundtstrålende radiofyr (NDB),
 - g) VHF-retningsbestemmende radiofyr (VOR),
 - h) SCAT-I.
- (2) Anlegg skal ikke oppføres før en faginstans har gjennomført en radioteknisk vurdering og dokumentert at
 - a) anleggene ikke fysisk påvirker hverandre med refleksjoner eller skygging,
 - b) anleggene ikke påvirker hverandre elektronisk med innslag i monitorer, fjernkontroll, fjernovervåking eller andre funksjoner,
 - c) anleggenes frekvenser ikke skaper intermodulasjonsprodukter som kan gi uheldig innvirkning på eget eller annet radioteknisk utstyr i området.
- (3) Ferdsel med kjøretøy og anleggsmaskiner i kritisk område er ikke tillatt uten avtale med lufttrafikkjenesten.
- (4) Ingen objekter med de fysiske egenskaper som følsomt område er fastsatt i forhold til må befinne seg i det angitte følsomme området når et anlegg for kommunikasjon, navigasjon og overvåking er i operativ bruk. Området skal merkes med skilt i følge skiltplan og angis på restriksjonskart.
- (5) Flyplasser skal utarbeide og vedlikeholde et BRA-kart (Building Restriction Area) som viser maksimal tillatt bygghøyde på ethvert sted innenfor et gitt geografisk område. Flyplasser er ansvarlig for at lokale myndigheter er gjort kjent med BRA-kartet. Dersom bygg eller konstruksjoner planlegges oppført i vurderingsområdet skal det foretas en radioteknisk vurdering av faginstans som har kompetanse på anleggenes utstrålingsmønstre.

Radioteknisk vurdering skal blant annet inneholde en vurdering av hvorvidt det planlagte objektets plassering, størrelse og utforming kan påvirke signalkvaliteten ved eksisterende anlegg.

§ 7. Kontrollflyging

Yter av kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste er ansvarlig for at anlegg som krever kontrollflyging blir kontrollfløyet innenfor fastsatte tidsintervaller, jf. vedlegg 1 om tidsintervaller for kontrollflyging.

§ 8. Dispensasjon

Luftfartstilsynet kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift når det anses særlig samfunnsnyttig og det ikke medfører at flysikkerheten reduseres.

§ 9. Ikrafttredelse

- (1) Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.
- (2) Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 3. desember 2002 nr. 1342 om flynavigasjonstjenesten (BSL G 6–1).

Vedlegg til forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste

Kontrollflyintervaller

Utstyr/prosedyrer	Type kontroll	Intervall	Intervalltoleranse	Kommentar
NDB	K, S			
DME	K, S			Frittstående anlegg
DME	K, P, S			Som for det system DME-en er knyttet til
LLZ + DME/MRK	K, P, S	180 dager	21 dager	
VOR	K, P, S	365 dager	21 dager	
ILS CAT I	K, P, S	180 dager	21 dager	

<i>Utstyr/prosedyrer</i>	<i>Type kontroll</i>	<i>Intervall</i>	<i>Intervalltoleranse</i>	<i>Kommentar</i>
ILS CAT II/III	K, P, S	90 dager	21 dager	Nedgraderes automatisk til CAT I
VDF	K, P, S	365 dager	21 dager	
Radar	K, S			
PSR/MSSR sensorer	K, S			
PANS OPS / RNAV	K, S			Inn- og utflygingsprosedyrer
SCAT-I	K, P,S	365 dager	21 dager	180 dagers intervall første driftsår
SBAS	K, S			
GBAS	K, S			

S = Spesialkontroll etter modifikasjon.

K = Kommisjonering.

P = Periodisk kontroll.

27. juni Nr. 655 2011

Forskrift om kontrollflyorganisasjoner mv.

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-1, § 7-4 og § 9-1, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for organisasjoner som utfører kontrollflyging av anlegg for kommunikasjon, navigasjon og overvåking samt instrumentprosedyrer. Forskriften gjelder i Norge samt områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner og avtaler skal utøve lufttrafikk-, kommunikasjons-, navigasjons-, overvåkings-, flyvær- og kunngjøringstjeneste, herunder på Svalbard.

§ 2. Definisjoner

I forskriften menes med

- periodisk faglig oppdatering:* regelmessig vedlikehold og kontroll av teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter.
- spesielle besetningsmedlemmer:* personell som opererer kontrollflyutstyr.

§ 3. Krav til kontrollflyorganisasjoner

- Kontrollflyorganisasjoner må inneha en driftstillatelse jf. luftfartsloven § 8-8.
- Alle installasjoner av måleutstyr, kraftuttak, antenner og lignende innebærer en modifikasjon av luftfartøyet som skal godkjennes i henhold til forskrift 24. mai 2005 nr. 461 om luftdyktighets- og miljøsertifisering for luftfartøyer mv. og sertifisering av konstruksjons- og produksjonsorganisasjoner (sertifiseringsforskriften).
- Kontrollflyorganisasjoner skal utarbeide driftshåndbok for sin kontrollflyvirksomhet.
- Luftfartstilsynet skal godkjenne kontrollflyorganisasjoner. Godkjenning skjer på grunnlag av kontrollflyorganisasjonens driftshåndbok. Godkjenning kan gis for inntil fem år.
- Kontrollflyorganisasjonens driftshåndbok skal blant annet inneholde beskrivelse av
 - organisasjon og ansvarsforhold,
 - kvalitetssystem,
 - utdanning og kvalifikasjonskrav til spesielle besetningsmedlemmer, herunder periodisk faglig oppdatering,
 - prosedyrer for utførelse av kontrollflyging,
 - kontrollflyets tekniske og operative spesifikasjoner,
 - utstyr som benyttes til kontrollmåling, herunder utstyrets målenøyaktighet og polardiagram for kontrollflyets måleantennar,
 - maler for alle kontrollflyrapporter.
- Krav fastsatt i ICAO DOC 8071, Volume I, Fourth Edition – 2000, Volume II, Fifth Edition – 2007, UK CAP 670 FLI 02, 22 May 2009, gjelder som norsk forskrift.

§ 4. Tilleggskrav til kompetanse for piloter, spesielle besetningsmedlemmer og kontrollflyorganisasjonens tekniske personell

- (1) Piloter og spesielle besetningsmedlemmer som skal utføre kontrollflyging skal ha dokumentert kompetanse før de kan utføre de aktuelle funksjonene.
- (2) Kontrollflyorganisasjonen skal føre register over kompetansen til hver enkelt ansatt.
- (3) Kontrollflyorganisasjonen skal påse at årlig periodisk faglig oppdatering for spesielle besetningsmedlemmer blir gjennomført.
- (4) Personell som utfører vedlikehold, modifikasjoner eller kalibrering på kontrollflyutstyr skal ha dokumentert kompetanse. Kontrollflyorganisasjonen skal dokumentere at personell som utfører vedlikehold oppfyller de fastsatte kompetansekravene.

§ 5. Kontrollflyutstyr mv.

- (1) Luftfartstilsynet skal godkjenne kontrollflyutstyr, herunder referanseutstyr. Godkjenningen skjer på grunnlag av dokumentasjon av
 - a) ansvarsforhold i produsentens organisasjon,
 - b) produsentens kvalitetssystem,
 - c) om tekniske og operative spesifikasjoner i samsvar med ICAO DOC 8071 Volume I, Fourth Edition – 2000, Volume II, Fifth Edition – 2007 og UK CAP 670 FLI 02, June 2006 er oppfylt,
 - d) konfigurasjonskontroll,
 - e) eventuelle installasjonskrav,
 - f) eventuelle vedlikeholdskrav,
 - g) den interne prosedyre tilknyttet selvkalibrerende utstyr.
- (2) Luftfartstilsynet kan kreve dokumentasjon også for andre forhold enn som nevnt i første ledd.

§ 6. Kontrollflyging

- (1) Kontrollflyging skal gjennomføres i henhold til kontrollflyorganisasjonens driftshåndbok.
- (2) Kontrollflyging og evaluering av en SCAT-I installasjon skal følge prosedyrer fastsatt i Norwegian Version of The FAA Order 8200.41.
- (3) Luftfartstilsynet kan delta når kontrollflyging gjennomføres.
- (4) Så snart det foreligger rapport fra kontrollflyging ved hendelser og ulykker, skal kontrollflyorganisasjonen sende rapporten til Luftfartstilsynet.

§ 7. Søknadsfrist

Søknad om godkjenning eller fornyet godkjenning av en kontrollflyorganisasjon, samt søknad om godkjenning av kontrollflyutstyr, må være innkommet senest tre måneder før godkjenningen ønskes anvendt.

§ 8. Tilbakekall

Dersom innehaveren av en godkjenning gitt i henhold til denne forskrift ikke overholder vilkårene som gjelder for godkjenningen, kan Luftfartstilsynet begrense eller tilbakekalle godkjenningen.

§ 9. Dispensasjon

Luftfartstilsynet kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift når det anses særlig samfunnsnyttig og det ikke medfører at flysikkerheten reduseres.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

27. juni Nr. 656 2011

Forskrift om renter ved forsinket betaling

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd og delegeringsvedtak 12. desember 2003 nr. 1509. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

Med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd fastsettes forsinkelsesrenten til 9,25 prosent p.a.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 16. desember 2010 nr. 1606 om renter ved forsinket betaling.

27. juni Nr. 657 2011**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter**

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 28. juni 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endring:

Ny § 3–6–10 skal lyde:

§ 3–6–10. Fritak for gass til offshorefartøy

(1) Naturgass og LPG som leveres til bruk om bord som motordrivstoff i offshorefartøy er fritatt for avgift. Med offshorefartøy menes fartøy som nevnt i § 4–4–3 fjerde ledd.

(2) Registrert virksomhet kan levere gass uten avgift etter å ha mottatt en erklæring om at gassen er til bruk som motordrivstoff i offshorefartøy. Erklæringen skal inneholde opplysninger om fartøyets navn og kjennemerke, og den skal være avgitt enten av den som om bord er ansvarlig for bunkringen eller av rederiet. Generelle erklæringer om at gassen utelukkende er til bruk som motordrivstoff i offshorefartøy kan gis av rederiet. Erklæringen er gyldig for inntil ett år. Den som avgir erklæringen er ansvarlig for at opplysningene er riktige og fullstendige. Den registrerte virksomheten skal oppbevare erklæringen i ti år.

(3) For avgiftsbelagte produkter levert fra ikke-registrerte virksomheter gis det refusjon for tilsvarende innbetalte avgifter. Refusjonssøknaden sendes Tollregion Midt-Norge.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

6. juni Nr. 666 2011**Forskrift om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler**

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet 6. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzp (forordning (EF) nr. 1331/2008). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1331/2008

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzp (forordning (EF) nr. 1331/2008) om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 3. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 4. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

For å gjøre det lettere å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Forordning (EF) nr. 1331/2008

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1331/2008 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1331/2008
av 16. desember 2008

om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,
under henvisning til forslag fra Kommisjonen,
under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹
etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251² og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) Fri omsetning av trygge og sunne næringsmidler er en nødvendig del av det indre marked, og bidrar i høy grad til å verne borgernes helse og velferd, og deres sosiale og økonomiske interesser.
- 2) Det bør sikres et høyt vernenivå for menneskers liv og helse ved gjennomføringen av Fellesskapets politikk.
- 3) For å verne menneskers helse må det foretas en trygghetsvurdering av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler beregnet på konsum, før de bringes i omsetning i Det europeiske fellesskap.
- 4) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler,³ europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1332/2008 av 16. desember 2008 om næringsmiddelenszymer⁴ og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromatiserende egenskaper til bruk i og på næringsmidler⁵ (heretter kalt «sektorregelverk på næringsmiddelområdet») fastsettes harmoniserte kriterier og krav med hensyn til vurdering og godkjenning av disse stoffene.
- 5) Det tilrettelegges særlig for at tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, i den grad de må trygghetsvurderes i samsvar med forordning (EF) nr. 1334/2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromatiserende egenskaper til bruk i og på næringsmidler, ikke må bringes i omsetning eller anvendes i næringsmidler beregnet på konsum, i samsvar med vilkårene fastsatt i sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde, med mindre de er oppført på en fellesskapsliste over godkjente stoffer.
- 6) Å sikre innsyn i produksjonen og håndteringen av næringsmidler er helt avgjørende for å bevare forbrukernes tillit.
- 7) I den forbindelse bør det fastsettes en felles, effektiv, tidsbegrenset og åpen fellesskapsframgangsmåte for vurdering og godkjenning av de tre stoffkategoriene, for å forenkle den frie omsetningen av dem på fellesskapsmarkedet.
- 8) Den felles framgangsmåten må bygge på prinsippene om god forvaltning og rettssikkerhet, og må gjennomføres i samsvar med disse prinsippene.
- 9) Denne forordning vil således fullstendig gjøre rammereglene for godkjenning av stoffene ved å fastsette de ulike trinnene i framgangsmåten, tidsfristene for dem, rollen til de berørte parter og prinsippene som gjelder. For visse deler av framgangsmåten er det imidlertid nødvendig å ta hensyn til de særlige kjennetegnene til sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde.
- 10) Fristene fastsatt i framgangsmåten tar hensyn til tiden som er nødvendig for å vurdere de ulike kriteriene i sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde, og gir samtidig tilstrekkelig tid til samråd ved utarbeidningen av utkast til tiltak. Særlig bør fristen på ni måneder som Kommisjonen har til å framlegge et utkast til forordning om ajourføring av fellesskapslisten, ikke utelukke at dette kan gjøres på kortere tid.
- 11) Når Kommisjonen mottar en søknad bør den innlede framgangsmåten og om nødvendig anmode om en uttalelse fra Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «myndigheten»), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet,⁶ så snart som mulig etter at søknadens gyldighet og anvendelighet er blitt vurdert.
- 12) I samsvar med rammen for risikovurdering i saker som gjelder næringsmiddeltrygghet, som fastsatt i forordning (EF) nr. 178/2002, må det forut for godkjenningen som gjør at stoffer kan bringes i omsetning, foretas en uavhengig vitenskapelig vurdering av høyest mulig standard av risikoen stoffene utgjør for menneskers helse. Vurderingen, som må foretas under myndighetens ansvar, må etterfølges av et vedtak om risikohåndtering gjort av Kommisjonen etter en framgangsmåte med forskriftskomite som sikrer et nært samarbeid mellom Kommisjonen og medlemsstatene.
- 13) Godkjenningen som gjør at stoffer kan bringes i omsetning, bør gis i henhold til denne forordning under forutsetning av at kriteriene for godkjenningen i henhold til sektorregelverket for næringsmiddelområdet er oppfylt.
- 14) Det er allment anerkjent at vitenskapelige risikovurderinger i visse tilfeller ikke er tilstrekkelig for å fremskaffe alle de opplysninger som en avgjørelse om risikohåndtering bør bygge på, og at det kan tas hensyn til andre berettigede forhold som er relevante for saken, herunder samfunnsmessige, økonomiske, tradisjonelle, etiske og miljømessige forhold, samt kontrollmulighetene.
- 15) For å sikre at både driftsansvarlige for foretak i de berørte sektorene og allmennheten underrettes om gjeldende godkjenninger bør de godkjente stoffene oppføres på en fellesskapsliste som Kommisjonen oppretter, ajourfører og offentliggjør.
- 16) Om nødvendig og under visse omstendigheter kan sektorregelverket for det bestemte næringsmiddelområdet inneholde bestemmelser om tidsbegrenset vern av vitenskapelige opplysninger og annen informasjon som

søkeren har inngitt. I så fall skal det i sektorregelverket fastsettes på hvilke vilkår opplysningene ikke kan anvendes til fordel for en annen søker.

- 17) Nettverkssamarbeid mellom myndigheten og de organisasjoner i medlemsstatene som er virksomme på områdene som hører inn under myndighetens oppdrag, er et av grunnprinsippene for myndighetens arbeidsmåte. Når myndigheten utarbeider sin uttalelse, kan den derfor benytte seg av nettverket som står til dens rådighet gjennom artikkel 35 i forordning (EF) nr. 178/2002 og kommisjonsforordning (EF) nr. 2230/2004.⁷
- 18) Den felles framgangsmåten for godkjenning av stoffer må oppfylle krav om innsyn og informasjon til allmennheten og samtidig sikre søkerens rett til fortrolig behandling av bestemte opplysninger.
- 19) Hensynet når det gjelder å sikre fortrolig behandling av visse sider av en søknad bør opprettholdes for å beskytte søkerens konkurransemessige stilling. Opplysninger som gjelder et stoffs trygghet, herunder, men ikke begrenset til, toksikologiske undersøkelser, andre trygghetsundersøkelser og rådata, bør imidlertid under ingen omstendigheter være fortrolige.
- 20) I henhold til forordning (EF) nr. 178/2002 får europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonen dokumenter⁸ anvendelse på dokumenter som myndigheten er i besittelse av.
- 21) I forordning (EF) nr. 178/2002 er det fastsatt framgangsmåter for å treffe nødtiltak for næringsmidler med opprinnelse i Fellesskapet eller som er importert fra tredjestater. I henhold til nevnte forordning kan Kommisjonen treffe slike tiltak i situasjoner der det er sannsynlig at næringsmidler vil utgjøre en alvorlig risiko for menneskers og dyrs helse eller miljøet, og der en slik risiko ikke kan avverges på en tilfredsstillende måte ved hjelp av tiltak som treffes av den eller de berørte medlemsstater.
- 22) Av hensyn til økt effektivitet og enklere regelverk bør det på mellomlang sikt undersøkes om det er hensiktsmessig å utvide virkeområdet for den felles framgangsmåten til annet regelverk på næringsmiddelområdet.
- 23) Siden målene for denne forordning ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene på grunn av forskjellene mellom nasjonale lover og bestemmelser og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 24) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen.⁹
- 25) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å ajourføre fellesskapslistene. Ettersom det dreier seg om generelle tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde, blant annet ved å supplere dem med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 26) Av effektivitetshensyn bør fristene som normalt gjelder i forbindelse med framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll, kortes ned ved tilføyelse av stoffer på fellesskapslistene og ved tilføyelse, sletting eller endring av vilkår, spesifikasjoner eller begrensninger knyttet til forekomsten av et stoff på fellesskapslistene.
- 27) Når det av tvingende årsaker ikke er mulig å overholde fristene som normalt gjelder for framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll, bør Kommisjonen kunne anvende framgangsmåten for behandling av hastesaker fastsatt i artikkel 5a nr. 6 i beslutning 1999/468/EF for å slette et stoff fra fellesskapslistene og for å tilføye, slette eller endre vilkår, spesifikasjoner eller begrensninger knyttet til forekomsten av et stoff på fellesskapslistene –

1 EUT C 168 av 20.7.2007, s. 34.

2 Europaparlamentsuttalelse av 10. juli 2007 (EUT C 175 E av 10.7.2008, s. 134), Rådets felles holdning av 10. mars 2008 (EUT C 111 E av 6.5.2008, s. 1), Europaparlaments holdning av 8. juli 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. november 2008.

3 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16.

4 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 7.

5 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 34.

6 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.

7 Forordning (EF) nr. 2230/2004 av 23. desember 2004 om fastsetting av gjennomføringsregler for europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 med hensyn til nettverket av organisasjoner som virker på områder som omfattes av oppdraget til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EUT L 379 av 24.12.2004, s. 64).

8 EFT L 145 av 31.5.2001, s. 43.

9 EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I *Allmenne prinsipper*

Artikkel 1 *Formål og virkeområde*

1. Ved denne forordning fastsettes en felles framgangsmåte for vurdering og godkjenning (heretter kalt «den felles framgangsmåten») av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler samt utgangsmaterialer for aromaer og næringsmiddelingsredienser som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler (heretter kalt «stoffene»), som bidrar til fri omsetning av næringsmidler i Fellesskapet og til et høyt nivå for vern av menneskers helse og til et høyt nivå av forbrukervern, herunder vern av forbrukernes interesser. Denne forordning får ikke anvendelse på røykaromaer som omfattes av virkeområdet for europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2065/2003 av 10. november 2003 om røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler.¹

2. Ved den felles framgangsmåten skal det fastsettes regler for ajourføringen av listene over stoffer som er godkjent for markedsføring i Fellesskapet i henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler, forordning (EF) nr. 1332/2008 om næringsmiddelenszymer og forordning (EF) nr. 1334/2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromatiserende egenskaper til bruk i og på næringsmidler (heretter kalt sektorregelverket på næringsmiddelområdet).

3. Kriteriene for oppføring av stoffer på fellesskapslisten omhandlet i artikkel 2, innholdet i forordningen omhandlet i artikkel 7 og, eventuelt, overgangsbestemmelsene for løpende framgangsmåter, er fastsatt i sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde.

¹ EUT L 309 av 26.11.2003, s. 1.

Artikkel 2 *Fellesskapsliste over stoffer*

1. Innenfor rammen av sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde skal stoffer som kan bringes i omsetning i Fellesskapet, oppføres på en liste (heretter kalt «fellesskapslisten») hvis innhold bestemmes av nevnte regelverk. Fellesskapslisten skal ajourføres av Kommisjonen. Den skal offentliggjøres i *Den europeiske unions tidende*.

2. Med «ajourføring av fellesskapslisten» menes:

- å tilføye et stoff til fellesskapslisten,
- å slette et stoff fra fellesskapslisten,
- å tilføye, slette eller endre vilkår, spesifikasjoner eller begrensninger knyttet til forekomsten av et stoff på fellesskapslisten.

Kapittel II *Felles framgangsmåte*

Artikkel 3 *Hovedtrinnene i den felles framgangsmåten*

1. Den felles framgangsmåten for ajourføring av fellesskapslisten kan innledes enten på initiativ fra Kommisjonen eller som følge av en søknad. Søknader kan inngis av en medlemsstat eller en berørt part, som kan representere flere berørte parter (heretter kalt «søkeren»), i samsvar med vilkårene i gjennomføringsbestemmelsene omhandlet i artikkel 9 nr. 1 bokstav a). Søknader skal sendes til Kommisjonen.

2. Kommisjonen skal anmode om en uttalelse fra Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «myndigheten») som skal avgis i samsvar med artikkel 5.

For ajourføringene omhandlet i artikkel 2 nr. 2 bokstav b) og c) er Kommisjonen imidlertid ikke pålagt å anmode om en uttalelse fra myndigheten dersom ajourføringene ikke er tilbøyelige til å påvirke menneskers helse.

3. Den felles framgangsmåten skal avsluttes med at Kommisjonen vedtar en forordning om ajourføringen i samsvar med artikkel 7.

4. Som unntak fra nr. 3 kan Kommisjonen når som helst avslutte den felles framgangsmåten og avstå fra å gjøre den planlagte ajourføringen dersom den anser at ajourføringen ikke er begrunnet. Den skal eventuelt ta hensyn til myndighetens uttalelse, medlemsstatenes synspunkter, relevante bestemmelser i Fellesskapets regelverk og andre berettigede forhold som er relevante for den aktuelle saken.

I slike tilfeller skal Kommisjonen når det er relevant underrette søkeren og medlemsstatene direkte og oppgi i brevet grunnene til at de ikke anser ajourføringen som berettiget.

Artikkel 4 *Innledning av framgangsmåten*

1. Når Kommisjonen mottar en søknad om ajourføring av fellesskapslisten, skal den

- sende skriftlig bekreftelse til søkeren på at søknaden er mottatt innen 14 virkedager etter at den er mottatt,
- eventuelt og i så fall så snart som mulig underrette myndigheten om søkeren og anmode om myndighetens uttalelse i samsvar med artikkel 3 nr. 2.

Kommisjonen skal gjøre søknaden tilgjengelig for medlemsstatene.

2. Når Kommisjonen innleder framgangsmåten på eget initiativ, skal den underrette medlemsstatene og eventuelt be om myndighetens uttalelse.

Artikkel 5

Uttalelse fra myndigheten

1. Myndigheten skal avgi sin uttalelse senest ni måneder etter at den har mottatt en gyldig søknad.
2. Myndigheten skal sende sin uttalelse til Kommisjonen, medlemsstatene og eventuelt søkeren.

Artikkel 6

Tilleggsopplysninger om risikovurdering

1. I behørig begrunnede tilfeller når myndigheten ber om tilleggsopplysninger fra søkere, kan fristen nevnt i artikkel 5 nr. 1 forlenges. Etter samråd med søkeren skal myndigheten fastsette en frist for framleggelse av disse opplysningene og underrette Kommisjonen om behovet for ytterligere tid. Dersom Kommisjonen ikke framsetter noen innvendinger innen åtte virkedager etter myndighetens underretning, skal tidsrommet nevnt i artikkel 5 nr. 1 automatisk forlenges med den ytterligere tiden. Kommisjonen skal underrette medlemsstatene om forlengelsen.

2. Dersom tilleggsopplysningene ikke sendes til myndigheten før utløpet av den forlengede fristen nevnt i nr. 1, skal myndigheten utforme sin endelige uttalelse på grunnlag av opplysninger som allerede er framlagt.

3. Når søkere framlegger tilleggsopplysninger på eget initiativ, skal de sende dem til myndigheten og til Kommisjonen. I slike tilfeller skal myndigheten avgi sin uttalelse før den opprinnelige fristen uten at det berører artikkel 10.

4. Myndigheten skal gjøre tilleggsopplysningene tilgjengelig for medlemsstatene og Kommisjonen.

Artikkel 7

Ajourføring av fellesskapslisten

1. Innen ni måneder etter at myndigheten har avgitt sin uttalelse skal Kommisjonen framlegge for komiteen nevnt i artikkel 14 nr. 1 et utkast til forordning som ajourfører fellesskapslisten, idet den tar hensyn til myndighetens uttalelse, relevante bestemmelser i Fellesskapets regelverk og andre berettigede forhold som er relevante for saken.

Dersom det ikke er blitt anmodet om en uttalelse fra myndigheten, skal tidsrommet på ni måneder begynne å løpe fra og med den dagen Kommisjonen mottar en gyldig søknad.

2. I forordningen som ajourfører fellesskapslisten, skal det redegjøres for de hensyn som ligger til grunn for den.

3. Dersom utkastet til forordning ikke er i samsvar med uttalelsen fra myndigheten, skal Kommisjonen grunngi sin beslutning.

4. Disse tiltakene, som skal endre ikke-grunnleggende deler av sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde og som gjelder sletting av et stoff fra fellesskapslisten, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 14 nr. 3.

5. Tiltakene for å endre ikke-grunnleggende deler av sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde, blant annet ved å utfylle det, og som gjelder tilføyelse av et stoff til fellesskapslisten samt tilføyelse, sletting eller endring av vilkår, spesifikasjoner eller begrensninger knyttet til forekomsten av et stoff på fellesskapslisten, bør av effektivitetshensyn vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 14 nr. 4.

6. Når det foreligger tvingende årsaker kan Kommisjonen anvende framgangsmåten for behandling av hastesaker omhandlet i artikkel 14 nr. 5 for å slette et stoff fra fellesskapslisten og for å tilføye, slette eller endre vilkår, spesifikasjoner eller begrensninger knyttet til forekomsten av et stoff på fellesskapslisten.

Artikkel 8

Tilleggsopplysninger om risikohåndtering

1. Dersom Kommisjonen anmoder om tilleggsopplysninger om risikohåndtering fra søkere, skal den i samråd med søkeren fastsette en frist for framleggelsen av opplysningene. I slike tilfeller kan fristen omhandlet i artikkel 7 forlenges tilsvarende. Kommisjonen skal underrette medlemsstatene om forlengelsen av fristen, og når tilleggsopplysningene er framlagt gjøre dem tilgjengelig for medlemsstatene.

2. Dersom tilleggsopplysningene ikke sendes før utløpet av den forlengede fristen nevnt i nr. 1, skal Kommisjonen treffe tiltak på grunnlag av opplysninger som allerede er framlagt.

Kapittel III

Diverse bestemmelser

Artikkel 9

Gjennomføringstiltak

1. Gjennomføringsbestemmelser til denne forordning skal vedtas av Kommisjonen etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 14 nr. 2 senest 24 måneder etter vedtaket av sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde, særlig med hensyn til:

- a) innhold, utarbeiding og framleggelse av søknaden omhandlet i artikkel 4 nr. 1,
- b) nærmere bestemmelser om kontroll av søknadenes gyldighet,
- c) hvilke typer opplysninger som skal være med i myndighetens uttalelse omhandlet i artikkel 5.

2. Med henblikk på vedtakelsen av gjennomføringsbestemmelsene omhandlet i nr. 1 bokstav a) skal Kommisjonen rådspørre myndigheten, som senest seks måneder etter ikrafttredelsen av sektorregelverket på hvert næringsmiddelområde, skal framlegge et forslag for Kommisjonen om hvilke opplysninger som kreves i forbindelse med risikovurderingen av de berørte stoffene.

Artikkel 10

Forlengelse av frister

I særlige tilfeller kan Kommisjonen enten på eget initiativ eller eventuelt på anmodning fra myndigheten forlenge fristene omhandlet i artikkel 5 nr. 1 og artikkel 7, dersom det er nødvendig av hensyn til sakens karakter, uten at det berører artikkel 6 nr. 1 og artikkel 8 nr. 1. I slike tilfeller skal Kommisjonen, når det er hensiktsmessig, underrette søkeren og medlemsstatene om forlengelsen og grunnen til den.

Artikkel 11

Innsyn

Myndigheten skal sikre innsyn i sin virksomhet i samsvar med artikkel 38 i forordning (EF) nr. 178/2002. Den skal særlig gjøre uttalelsene sine offentlige snarest mulig. Den skal også offentliggjøre eventuelle anmodninger om uttalelser og enhver forlengelse av frister i henhold til artikkel 6 nr. 1.

Artikkel 12

Fortrolighet

1. Visse opplysninger som søkerne framlegger, kan behandles fortrolig dersom deres offentliggjøring i vesentlig grad kan skade deres konkurransemessige stilling.

Opplysninger om følgende skal aldri anses som fortrolige:

- a) søkerens navn og adresse,
- b) navnet på stoffet og en detaljert beskrivelse av det,
- c) begrunnelsen for bruk av stoffet i eller på visse næringsmidler eller næringsmiddelkategorier,
- d) opplysninger som er relevante for vurderingen av stoffets trygghet,
- e) eventuelt analysemetoden(e).

2. Med hensyn til gjennomføringen av nr. 1 skal søkerne angi hvilke opplysninger de ønsker skal behandles fortrolig. I slike tilfeller skal det framlegges dokumentasjon som kan kontrolleres.

3. Kommisjonen skal etter samråd med søkerne avgjøre hvilke opplysninger som kan holdes fortrolige og underrette søkerne og medlemsstatene om dette.

4. Når søkerne er blitt underrettet om Kommisjonens holdning, har de en frist på tre uker til å trekke søknaden dersom de vil sikre at de framlagte opplysningene holdes fortrolige. Fortroligheten skal opprettholdes inntil fristen utløper.

5. Kommisjonen, myndigheten og medlemsstatene skal i samsvar med forordning (EF) nr. 1049/2001 treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre tilstrekkelig fortrolighet i forbindelse med opplysningene de har mottatt i henhold til denne forordning, med mindre omstendighetene gjør det påkrevd å offentliggjøre opplysningene for å verne menneskers og dyrs helse samt miljøet.

6. Dersom en søker trekker eller har trukket sin søknad, skal Kommisjonen, myndigheten og medlemsstatene ikke offentliggjøre fortrolige opplysninger, herunder opplysninger der Kommisjonen og søkeren er uenige om opplysningene er av fortrolig art.

7. Gjennomføringen av nr. 1–6 skal ikke påvirke informasjonsstrømmen mellom Kommisjonen, myndigheten og medlemsstatene.

Artikkel 13

Nødssituasjoner

Ved nødssituasjoner i forbindelse med et stoff på fellesskapslisten, særlig i lys av en uttalelse fra myndigheten, skal det treffes tiltak etter framgangsmåten omhandlet i artikkel 53 og 54 i forordning (EF) nr. 178/2002.

Artikkel 14

Komité

1. Kommisjonen skal bistås av Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen nedsatt ved artikkel 58 i forordning (EF) nr. 178/2002.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og nr. 5 bokstav b) samt artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsfristene nevnt i artikkel 5a nr. 3 bokstav c) og i nr. 4 bokstav b) og e) i beslutning 1999/468/EF skal være henholdsvis to måneder, to måneder og fire måneder.

5. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1, 2, 4 og 6 samt artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 15

Vedkommende myndigheter i medlemsstatene

Senest seks måneder etter ikrafttreddelsen av sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde skal medlemsstatene, for hvert sektorregelverk, oversende Kommisjonen og myndigheten navn og adresse samt kontaktpunkt for den nasjonale vedkommende myndighet for den felles framgangsmåten.

Kapittel IV

Sluttbestemmelse

Artikkel 16

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Den får anvendelse på sektorregelverket for hvert næringsmiddelområde fra og med den dagen da bestemmelsene i artikkel 9 nr. 1 får anvendelse.

Artikkel 9 får anvendelse fra 20. januar 2009.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet
H.-G. P<06>OTTERING
President

For Rådet
B. LE MAIRE
Formann

Forordninger i pdf

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 1331/2008.

Forordning (EF) nr. 1331/2008

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

6. juni Nr. 667 2011

Forskrift om næringsmiddelenzymer

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 6. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzq (forordning (EF) nr. 1332/2008). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1332/2008

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzq (forordning (EF) nr. 1332/2008) om næringsmiddelenzymer og om endring av rådsdirektiv 83/417/EØF, rådsforordning (EF) nr. 1493/1999, direktiv 2000/13/EF, rådsdirektiv 2001/112/EF og forordning (EF) nr. 258/97 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 3. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 4. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

For å gjøre det lettere å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Forordning (EF) nr. 1332/2008

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1332/2008 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1332/2008

av 16. desember 2008

om næringsmiddelenzymer og om endring av rådsdirektiv 83/417/EØF, rådsforordning (EF) nr. 1493/1999, direktiv 2000/13/EF, rådsdirektiv 2001/112/EF og forordning (EF) nr. 258/97

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité,¹

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251² og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Fri omsetning av trygge og sunne næringsmidler er en nødvendig del av det indre marked, og bidrar i høy grad til å verne borgernes helse og velferd, og deres sosiale og økonomiske interesser.
- 2) Det bør sikres et høyt vernnivå for menneskers liv og helse ved gjennomføringen av Fellesskapets politikk.
- 3) Næringsmiddelenzymer som ikke brukes som tilsetningsstoffer i næringsmidler, reguleres for tiden ikke eller reguleres som tekniske hjelpestoffer i henhold til medlemsstatenes lovgivning. Forskjeller i nasjonale lover og forskrifter med hensyn til vurderinger og godkjenninger av næringsmiddelenzymer kan hindre fri omsetning av disse og føre til ulike konkurransevilkår og illojal konkurranse. Det er derfor nødvendig å vedta fellesskapsbestemmelser som harmoniserer de nasjonale bestemmelsene om bruk av næringsmiddelenzymer.
- 4) Denne forordning bør omfatte bare enzymer som tilsettes næringsmidler for å utføre en teknisk funksjon under framstilling, foredling, bearbeiding, behandling, emballering, transport eller lagring av slike næringsmidler, herunder enzymer som brukes som tekniske hjelpestoffer (heretter kalt «næringsmiddelenzymer»). Denne forordning bør derfor ikke omfatte enzymer som ikke tilsettes næringsmidler for å utføre en teknisk funksjon, men som er beregnet på konsum, for eksempel enzymer for ernæringsmessige eller fordøyelsesforbedrende formål. Bakteriekulturer som normalt brukes i produksjon av næringsmidler som ost og vin, og som tilfeldig kan produsere enzymer, men ikke brukes til dette spesielt, bør ikke anses som næringsmiddelenzymer.
- 5) Næringsmiddelenzymer som utelukkende brukes til produksjon av tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler³ bør ikke omfattes av denne forordning, ettersom disse næringsmidlenes trygghet allerede er blitt vurdert og regulert. Når næringsmiddelenzymene brukes som sådan i næringsmidler, omfattes de imidlertid av denne forordning.
- 6) Næringsmiddelenzymer bør godkjennes og brukes bare dersom de oppfyller kriteriene i denne forordning. Næringsmiddelenzymer må være trygge i bruk, det må være et teknisk behov for dem, og bruken av dem må ikke villede forbrukeren. Å villede forbrukeren omfatter blant annet spørsmål som gjelder ingrediensenes art, ferskhets og kvalitet, produktets eller produksjonsprosessen naturlighet eller produktets næringsinnhold. Ved godkjenning av næringsmiddelenzymer bør det også tas hensyn til andre forhold som er relevante for saken, herunder samfunnsmessige, økonomiske, tradisjonelle, etiske og miljømessige forhold, føre-var-prinsippet samt kontrollmulighetene.
- 7) Visse næringsmiddelenzymer er godkjent for bestemte formål, for eksempel i fruktjuice og enkelte lignende drikker og i enkelte melkeproteiner beregnet på konsum, og for enkelte godkjente ønologiske behandlings- og framstillingsmåter. Bruken av slike næringsmiddelenzymer bør overholde denne forordning samt særlige bestemmelser som er fastsatt i relevante deler av Fellesskapets regelverk. Rådsdirektiv 2001/112/EF av 20. desember 2001 om fruktjuice og enkelte lignende produkter beregnet på konsum,⁴ rådsdirektiv 83/417/EØF av 25. juli 1983 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om visse melkeproteiner (kaseiner og kaseinater) beregnet på konsum⁵ og rådsforordning (EF) nr. 1493/1999 av 17. mai 1999 om den felles markedsordning for vin⁶ bør derfor endres. Ettersom alle næringsmiddelenzymer bør omfattes av denne forordning, bør europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 258/97 av 27. januar 1997 om nye næringsmidler og nye næringsmiddelingsredienser⁷ endres.
- 8) Næringsmiddelenzymer som er godkjent for bruk i Fellesskapet, bør stå oppført på en fellesskapsliste som tydelig beskriver enzymene og angir eventuelle vilkår for bruken av dem, herunder ved behov opplysninger om funksjonene de har i det endelige næringsmiddelet. Listen bør utfylles med spesifikasjoner, særlig om opprinnelse, herunder eventuelt opplysninger om allergiframkallende egenskaper, og renhetskriterier.

- 9) Med henblikk på harmonisering bør risikovurderingen av næringsmiddelenzymer og oppføringen av dem på fellesskapslisten gjennomføres etter framgangsmåten fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1331/2008 av 16. desember 2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.⁸
- 10) I henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet,⁹ skal Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «myndigheten») rådspørres i saker som kan påvirke folkehelsen.
- 11) Et næringsmiddelenzym som omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1829/2003 av 22. september 2003 om genmodifiserte næringsmidler og fôr,¹⁰ bør godkjennes i samsvar med nevnte forordning samt i samsvar med denne forordning.
- 12) Et næringsmiddelenzym som allerede er oppført på fellesskapslisten i henhold til denne forordning og som framstilles ved produksjonsmetoder eller av utgangsmaterialer som i vesentlig grad skiller seg fra dem som omfattes av myndighetens risikovurdering, eller fra dem som omfattes av godkjenningen og spesifikasjonene i denne forordning, bør framlegges for myndigheten for vurdering. Vesentlige forskjeller kan blant annet være en endring i produksjonsmetoden fra ekstraksjon fra en plante til produksjon gjennom fermentering ved bruk av en mikroorganisme eller en genmodifisering av den opprinnelige mikroorganismen, en endring i utgangsmaterialene eller en endring i partikkelstørrelsen.
- 13) Ettersom det allerede finnes mange næringsmiddelenzymer på markedet i Fellesskapet bør det innføres bestemmelser som sikrer en smidig overgang til en fellesskapsliste over næringsmiddelenzymer som ikke forstyrrer det nåværende markedet for næringsmiddelenzymer. Søkerne bør få tilstrekkelig tid til å gjøre tilgjengelig opplysningene som risikovurderingen av produktene krever. Det bør derfor tillates et innledende tidsrom på to år etter iverksettelsesdatoen for gjennomføringstiltakene som skal fastsettes i samsvar med forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, slik at søkerne får tilstrekkelig tid til å framlegge opplysningene om eksisterende enzymer som eventuelt kan innlemmes i fellesskapslisten som skal utarbeides i henhold til denne forordning. Det bør også være mulig å framlegge søknader om godkjenning av nye enzymer i løpet av det innledende tidsrommet på to år. Myndigheten bør umiddelbart vurdere alle søknader om næringsmiddelenzymer som det i nevnte tidsrom er framlagt tilstrekkelige opplysninger om.
- 14) For å sikre rimelige og like vilkår for alle søkere bør fellesskapslisten utarbeides under ett. Listen bør opprettes etter avsluttet risikovurdering av alle næringsmiddelenzymer som det er framlagt tilstrekkelige opplysninger om i det innledende tidsrommet på to år. Myndighetens risikovurderinger av enkeltstående enzymer bør imidlertid offentliggjøres så snart de er fullførte.
- 15) Det forventes at det vil bli framlagt et betydelig antall søknader i det innledende tidsrommet på to år. Det vil derfor kunne ta lang tid før risikovurderingen av dem er fullført og fellesskapslisten utarbeidet. For å sikre lik adgang til markedet for nye næringsmiddelenzymer etter det innledende tidsrommet på to år, bør det i en overgangsperiode være mulig å bringe i omsetning næringsmiddelenzymer og næringsmidler som anvender næringsmiddelenzymer, i samsvar med eksisterende nasjonale bestemmelser i medlemsstatene, inntil fellesskapslisten er utarbeidet.
- 16) Næringsmiddelenzymene E 1103 invertase og E 1105 lysozym, som er godkjent som tilsetningsstoffer i næringsmidler i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 95/2/EF av 20. februar 1995 om andre tilsetningsstoffer i næringsmidler enn fargestoffer og søtstoffer,¹¹ samt vilkårene for bruken av dem bør overføres fra direktiv 95/2/EF til fellesskapslisten når den utarbeides i henhold til denne forordning. Videre er det i henhold til rådsforordning (EF) nr. 1493/1999 tillatt å bruke urease, betaglukanase og lysozym i vin på de vilkår som er fastsatt i kommisjonsforordning (EF) nr. 423/2008 av 8. mai 2008 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 1493/1999 og om innføring av et fellesskapsregelverk for ønologiske behandlings- og framstillingsmåter.¹² Disse stoffene er næringsmiddelenzymer og bør omfattes av denne forordnings virkeområde. De bør derfor også oppføres på fellesskapslisten når den utarbeides, med hensyn til anvendelsen i vin i samsvar med forordning (EF) nr. 1493/1999 og forordning (EF) nr. 423/2008.
- 17) Næringsmiddelenzymer omfattes fremdeles av de generelle kravene til merking som er fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler¹³ og i gitte tilfeller i forordning (EF) nr. 1829/2003 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1830/2003 av 22. september 2003 om sporbarhet og merking av genmodifiserte organismer og om sporbarhet av næringsmidler og fôr framstilt på grunnlag av genmodifiserte organismer.¹⁴ Videre bør det i denne forordning fastsettes særlige bestemmelser om merking av næringsmiddelenzymer som selges som sådan til produsenter eller forbrukere.
- 18) Næringsmiddelenzymer omfattes av definisjonen av næringsmidler i forordning (EF) nr. 178/2002 og må derfor, når de brukes i næringsmidler, oppgis som ingredienser på merkingen av næringsmiddelet i samsvar med direktiv 2000/13/EF. Næringsmiddelenzymer bør beskrives med den tekniske funksjonen de har i næringsmiddelet, etterfulgt av navnet på enzymet. Det bør imidlertid være mulig å gjøre unntak fra bestemmelsene om merking i tilfeller der enzymet ikke oppfyller en teknisk funksjon i sluttproduktet, men

forekommer i næringsmiddelet bare som et resultat av overføring fra en eller flere av ingrediensene i næringsmiddelet eller når det brukes som et teknisk hjelpestoff. Direktiv 2000/13/EF bør derfor endres.

- 19) Næringsmiddelenzymer bør kontrolleres løpende og bør vurderes på nytt ved behov på bakgrunn av endringer i vilkårene for bruken av dem eller nye vitenskapelige opplysninger.
- 20) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen.¹⁵
- 21) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å vedta egnede overgangstiltak. Ettersom det dreier seg om generelle tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å supplere dem med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 22) For å utvikle og ajourføre Fellesskapets regelverk om næringsmiddelenzymer på en forholdsmessig og effektiv måte, må medlemsstatene samle inn opplysninger, utveksle dem seg i mellom og samordne arbeidet. Det kan derfor være hensiktsmessig å gjennomføre undersøkelser om bestemte spørsmål for å forenkle beslutningsprosessen. Fellesskapet bør finansiere slike undersøkelser som en del av den årlige budsjettbehandlingen. Finansieringen av slike tiltak omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at fødevare- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes.¹⁶
- 23) Medlemsstatene skal gjennomføre offentlige kontroller for å håndheve denne forordning i samsvar med forordning (EF) nr. 882/2004.
- 24) Ettersom denne forordnings mål, nemlig å fastsette fellesskapsregler for næringsmiddelenzymer, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene og derfor, med hensyn til et enhetlig marked og et høyt nivå for forbrukervern, bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene –

1 EUT C 168 av 20.7.2007, s. 34.

2 Europaparlamentsuttalelse av 10. juli 2007 (EUT C 175 E av 10.7.2008, s. 162), Rådets felles holdning av 10. mars 2008 (EUT C 111 E av 6.5.2008, s. 32), Europaparlaments holdning av 8. juli 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. november 2008.

3 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16.

4 EFT L 10 av 12.1.2002, s. 58.

5 EFT L 237 av 26.8.1983, s. 25.

6 EFT L 179 av 14.7.1999, s. 1.

7 EFT L 43 av 14.2.1997, s. 1.

8 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 1.

9 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.

10 EUT L 268 av 18.10.2003, s. 1.

11 EFT L 61 av 18.3.1995, s. 1.

12 EUT L 127 av 15.5.2008, s. 13.

13 EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29.

14 EUT L 268 av 18.10.2003, s. 24.

15 EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

16 EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1. Rettet versjon i EUT L 191 av 28.5.2004, s. 1.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I

Formål, virkeområde og definisjoner

Artikkel 1

Formål

Ved denne forordning fastsettes regler for næringsmiddelenzymer som brukes i næringsmidler, herunder enzymer som brukes som tekniske hjelpestoffer, for å sikre at det indre marked fungerer tilfredsstillende, samtidig som det sikres et høyt nivå for vern av menneskers helse og et høyt nivå for forbrukervern, herunder vern av forbrukernes interesser og god forretningsskikk innen handel med næringsmidler, samtidig som det om nødvendig tas hensyn til vern av miljøet.

For disse formål inneholder denne forordning bestemmelser om

- a) en fellesskapsliste over godkjente næringsmiddelenzymer,
- b) vilkår for bruk av næringsmiddelenzymer i næringsmidler,
- c) regler for merking av næringsmiddelenzymer som selges som sådan.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på næringsmiddelenzymer som definert i artikkel 3.
2. Denne forordning får ikke anvendelse på næringsmiddelenzymer når de brukes til framstilling av
 - a) tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av forordning (EF) nr. 1333/2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler,

b) tekniske hjelpestoffer.

3. Denne forordning får anvendelse uten at det berører eventuelle særskilte fellesskapsregler for bruk av næringsmiddelenzymer

a) i visse næringsmidler,

b) til andre formål enn dem som omfattes av denne forordning.

4. Denne forordning får ikke anvendelse på bakteriekulturer som normalt brukes i produksjonen av næringsmidler, og som tilfeldig kan produsere enzymer, men ikke brukes til dette spesielt.

Artikkel 3

Definisjoner

1. I denne forordning får definisjonene fastsatt i forordning (EF) nr. 178/2002, forordning (EF) nr. 1829/2003 og forordning (EF) nr. 1333/2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler anvendelse.

2. I denne forordning menes videre med:

- a) «næringsmiddelenzym» et produkt som framstilles av planter, dyr eller mikroorganismer eller produkter av disse, herunder et produkt som framstilles gjennom en fermenteringsprosess med mikroorganismer,
 - i) som inneholder ett eller flere enzymer som kan katalysere en bestemt biokjemisk reaksjon, og
 - ii) som tilsettes næringsmidler for et teknisk formål under et hvilket som helst ledd i framstillingen, foredlingen, bearbeidingen, behandlingen, emballeringen, transporten eller lagringen av næringsmidler,
- b) «næringsmiddelenzympreparat» en utforming som består av ett eller flere næringsmiddelenzymer og som er iblandet stoffer som f.eks. tilsetningsstoffer i næringsmidler og/eller andre næringsmiddelingsredienser for å forenkle lagring, salg, standardisering, fortynning eller oppløsning.

Kapittel II

Fellesskapsliste over godkjente næringsmiddelenzymer

Artikkel 4

Fellesskapsliste over næringsmiddelenzymer

Bare næringsmiddelenzymer på fellesskapslisten kan bringes i omsetning som sådan og brukes i næringsmidler, i samsvar med spesifikasjonene og bruksvilkårene i artikkel 7 nr. 2.

Artikkel 5

Forbud mot næringsmiddelenzymer og/eller næringsmidler som ikke oppfyller kravene

Det er forbudt å bringe i omsetning et næringsmiddelenzym eller et næringsmiddel som inneholder et næringsmiddelenzym, dersom bruken av næringsmiddelenzymet ikke oppfyller kravene i denne forordning og dens gjennomføringsbestemmelser.

Artikkel 6

Alminnelige vilkår for oppføring av næringsmiddelenzymer på fellesskapslisten

Et næringsmiddelenzym kan oppføres på fellesskapslisten bare dersom det oppfyller følgende vilkår og eventuelt andre berettigede forhold:

- a) På grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig dokumentasjon må det ikke utgjøre en trussel mot forbrukernes helse når det brukes i den foreslåtte mengden.
- b) Det må foreligge et rimelig teknisk behov.
- c) Bruken av enzymet må ikke villedde forbrukeren. Å villedde forbrukeren omfatter blant annet spørsmål som gjelder ingrediensenes art, ferskhet og kvalitet, produktets eller produksjonsprosessens naturlighet eller produktets næringsinnhold.

Artikkel 7

Innholdet i fellesskapslisten over næringsmiddelenzymer

1. Et næringsmiddelenzym som oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 6, kan etter framgangsmåten omhandlet i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av næringsmidler, enzymer og aromaer i næringsmidler, oppføres på fellesskapslisten.

2. Opplysningene om et næringsmiddelenzym på fellesskapslisten skal omfatte følgende:

- a) navnet på næringsmiddelenzymet,
- b) spesifikasjonene for næringsmiddelenzymet, herunder dets opprinnelse, renhetskriterier og andre nødvendige opplysninger,
- c) næringsmidlene som næringsmiddelenzymet kan tilsettes til,
- d) vilkårene for bruk av næringsmiddelenzymet, dersom det er relevant fastsettes ingen grenseverdi for et næringsmiddelenzym. I så fall skal næringsmiddelenzymet brukes i samsvar med «quantum satis»-prinsippet,
- e) eventuelle begrensninger for direkte salg av næringsmiddelenzymet til sluttforbrukeren,

- f) om nødvendig særlige krav til merking av næringsmidler som det er brukt næringsmiddelenzymer i, for å sikre at sluttforbrukeren blir informert om næringsmiddelets fysiske tilstand eller om den særlige behandlingen det har gjennomgått.
- 3. Fellesskapslisten skal ajourføres etter framgangsmåten omhandlet i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.

Artikkel 8

Næringsmiddelenzymer som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003

- 1. Et næringsmiddelenzym som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003 kan oppføres på fellesskapslisten i samsvar med denne forordning bare dersom det er blitt godkjent i samsvar med forordning (EF) nr. 1829/2003.
- 2. Når et næringsmiddelenzym som allerede er oppført på fellesskapslisten, framstilles av et annet utgangsmateriale som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003, kreves ingen ny godkjenning i henhold til denne forordning, forutsatt at det nye utgangsmaterialet omfattes av en godkjenning i samsvar med forordning (EF) nr. 1829/2003 og at næringsmiddelenzymet oppfyller spesifikasjonene som fastsettes ved denne forordning.

Artikkel 9

Fortolkningsbeslutninger

Om nødvendig kan det etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 15 nr. 2 besluttes om

- a) et gitt stoff oppfyller definisjonen av næringsmiddelenzym i artikkel 3,
- b) et bestemt næringsmiddel tilhører en næringsmiddelkategori på fellesskapslisten over næringsmiddelenzymer.

Kapittel III

Merking

Artikkel 10

Merking av næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren

- 1. Næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren, uansett om de selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser, som definert i artikkel 6 nr. 4 i direktiv 2000/13/EF, kan markedsføres bare dersom de er merket i samsvar med artikkel 11 i denne forordning, og opplysningene må være lett synlige og lette å lese og ikke kunne fjernes. Opplysningene i artikkel 11 skal være på et språk som lett kan forstås av kjøperne.
- 2. Medlemsstaten der produktet markedsføres kan på sitt territorium i samsvar med traktatens bestemmelser kreve at opplysningene i henhold til artikkel 11 skal gis på ett eller flere av Fellesskapets offisielle språk etter medlemsstatens valg. Dette er ikke til hinder for at opplysningene gis på flere språk.

Artikkel 11

Alminnelig krav til merking av næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren

- 1. Når næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren, selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser, skal emballasjen eller beholderen merkes med følgende opplysninger:
 - a) navnet som er fastsatt i henhold til denne forordning for hvert næringsmiddelenzym, eller en varebetegnelse som inneholder navnet på hvert næringsmiddelenzym eller, dersom slikt navn ikke finnes, det godtatte navnet i henhold til nomenklaturen fastsatt av International Union of Biochemistry and Molecular Biology (IUBMB),
 - b) opplysningen «for næringsmidler» eller «begrenset bruk i næringsmidler» eller en mer detaljert henvisning til stoffets beregnede bruk i næringsmidler,
 - c) om nødvendig særlige vilkår for lagring og/eller bruk,
 - d) et merke som identifiserer partiet,
 - e) bruksanvisning, dersom mangel av en slik vil kunne hindre riktig bruk av næringsmiddelenzymet,
 - f) navn eller firmanavn og adresse for produsenten, emballeringsvirksomheten eller selgeren,
 - g) en angivelse av høyeste mengde av hver bestanddel eller gruppe bestanddeler som kan forekomme bare i en begrenset mengde i næringsmidler, og/eller relevante, tydelige og lett forståelige opplysninger som gjør det mulig for kjøperen å overholde bestemmelsene i denne forordning eller andre relevante deler av Fellesskapets regelverk; dersom samme mengdebegrensning gjelder for en gruppe bestanddeler som brukes hver for seg eller sammen, skal den sammenlagte prosentdelen oppgis som et enkelt tall; mengdebegrensningen skal uttrykkes enten numerisk eller etter «quantum satis»-prinsippet,
 - h) nettomengden,
 - i) næringsmiddelenzymets aktivitet,
 - j) dato for minste holdbarhetstid eller siste forbruksdato,

k) dersom det er relevant, opplysninger om et næringsmiddelenzym eller andre stoffer som omhandlet i denne artikkel og oppført i vedlegg IIIa til direktiv 2000/13/EF.

2. Når næringsmiddelenzymer og/eller næringsmiddelenzympreparater selges blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser, skal emballasjen eller beholderen inneholde en fortegnelse over alle ingrediensene i synkende rekkefølge etter deres prosentdel av den totale vekten.

3. Emballasjen eller beholderne med næringsmiddelenzympreparater skal inneholde en liste over alle bestanddelene i synkende rekkefølge etter deres prosentdel av den totale vekten.

4. Som unntak fra nr. 1, 2 og 3 er det tilstrekkelig at opplysningene som kreves i henhold til nr. 1 bokstav e)–g) og i nr. 2 og 3, oppføres bare på dokumentene om partiet, som skal framlegges samtidig med eller før leveransen, forutsatt at opplysningen «ikke for detaljsalg» er godt synlig på emballasjen eller beholderen for det aktuelle produktet.

5. Som unntak fra nr. 1, 2 og 3, når næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater leveres i tanker, er det tilstrekkelig at opplysningene angis i følgedokumentene for sendingen som skal framlegges samtidig med leveransen.

Artikkel 12

Merking av næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater som er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Uten at det berører direktiv 2000/13/EF, rådsdirektiv 89/396/EØF av 14. juni 1989 om angivelse eller merking for å identifisere et bestemt næringsmiddelparti¹ og forordning (EF) nr. 1829/2003, kan næringsmiddelenzymer og næringsmiddelenzympreparater som selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser og som er beregnet på salg til sluttforbrukeren, bare markedsføres dersom følgende opplysninger angis på emballasjen:

- a) navnet som er fastsatt i henhold til denne forordning for hvert næringsmiddelenzym, eller en varebetegnelse som inneholder navnet på hvert næringsmiddelenzym eller, dersom slikt navn ikke finnes, det godtatte navnet i henhold til nomenklaturen fastsatt av IUBMB,
- b) opplysningen «for næringsmidler» eller «begrenset bruk i næringsmidler» eller en mer detaljert henvisning til stoffets beregnede bruk i næringsmidler.

2. Med hensyn til opplysningene som omhandles i nr. 1 i denne artikkel, får artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2000/13/EF tilsvarende anvendelse.

¹ EFT L 186 av 30.6.1989, s. 21.

Artikkel 13

Andre krav til merking

Artikkel 10–12 skal ikke berøre mer detaljerte eller mer omfattende lover og forskrifter om vekt og mål eller om presentasjon, klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer og stoffblandinger eller om transport av slike stoffer og blandinger.

Kapittel IV

Bestemmelser om framgangsmåte og gjennomføring

Artikkel 14

Opplysningsplikt

1. En produsent eller bruker av et næringsmiddelenzym skal umiddelbart underrette Kommisjonen om alle nye vitenskapelige eller tekniske opplysninger som kan påvirke vurderingen av næringsmiddelets brukstrygghet.

2. For et næringsmiddelenzym som allerede er godkjent i henhold til denne forordning, og som framstilles ved produksjonsmetoder eller av utgangsmaterialer som i vesentlig grad skiller seg fra dem som omfattes av risikovurderingen til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «myndigheten»), skal produsenten eller brukeren, før markedsføringen av næringsmiddelenzymet, framlegge for Kommisjonen de opplysninger som er nødvendig for at myndigheten skal kunne gjennomføre en vurdering av næringsmiddelenzymet med hensyn til endringen i produksjonsmetode eller egenskaper.

3. En produsent eller bruker av et næringsmiddelenzym skal på anmodning fra Kommisjonen underrette den om den faktiske bruken av næringsmiddelenzymet. Kommisjonen skal gjøre disse opplysningene tilgjengelig for medlemsstatene.

Artikkel 15

Komité

1. Kommisjonen skal bistås av Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 16

Fellesskapsfinansiering av harmoniserte tiltak

Rettsgrunnlaget for finansieringen av tiltak på grunnlag av denne forordning er artikkel 66 nr. 1 bokstav c) i forordning (EF) nr. 882/2004.

Kapittel V

Overgangs- og sluttbestemmelser

Artikkel 17

Opprettelse av fellesskapslisten over næringsmiddelenzymer

1. Fellesskapslisten over næringsmiddelenzymer skal utarbeides på grunnlag av søknader som framlegges i samsvar med nr. 2.

2. Interesserte parter kan framlegge søknader om oppføring av et næringsmiddelenzym på fellesskapslisten.

Fristen for å framlegge slike søknader skal være 24 måneder etter anvendelsesdatoen for gjennomføringstiltakene som skal fastsettes i samsvar med artikkel 9 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.

3. Kommisjonen skal opprette et register over alle næringsmiddelenzymer som skal vurderes oppført på fellesskapslisten og som det er framlagt en søknad for, som oppfyller de gyldighetskriterier som skal fastsettes i samsvar med artikkel 9 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, i samsvar med nr. 2 i denne artikkel (heretter kalt «registeret»). Registeret skal være tilgjengelig for allmennheten.

Kommisjonen skal framlegge søknadene for myndigheten med henblikk på uttalelse.

4. Fellesskapslisten skal vedtas av Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, når myndigheten har avgitt uttalelse om alle næringsmiddelenzymene i registeret.

Som unntak fra framgangsmåten skal imidlertid

- a) artikkel 5 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler ikke få anvendelse på myndighetens vedtakelse av sin uttalelse,
- b) Kommisjonen vedta fellesskapslisten første gang etter at myndigheten har avgitt uttalelse om alle næringsmiddelenzymene i registeret.

5. Om nødvendig skal eventuelle overgangstiltak som er nødvendige for denne artikkel og som er utformet med sikte på endring av forordningens ikke-grunnleggende bestemmelser, blant annet ved å supplere den, vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandles i artikkel 15 nr. 3.

Artikkel 18

Overgangstiltak

1. Uten hensyn til artikkel 7 og 17 i denne forordning skal fellesskapslisten, når den utarbeides, omfatte følgende næringsmiddelenzymer:

- a) E 1103 invertase og E 1105 lysozym, med angivelse av vilkårene for bruken av dem som angitt i vedlegg I og del C i vedlegg III til direktiv 95/2/EF,
- b) Urease, betaglukanase og lysozym til bruk i vin i samsvar med forordning (EF) nr. 1493/1999 og gjennomføringsbestemmelsene for nevnte forordning.

2. Næringsmiddelenzymer, næringsmiddelenzympreparater og næringsmidler som inneholder næringsmiddelenzymer, som bringes i omsetning eller merkes før 20. januar 2010 og som ikke oppfyller bestemmelsene i artikkel 10–12, kan markedsføres fram til datoen for minste holdbarhet eller siste forbruksdato.

Artikkel 19

Endringer av direktiv 83/417/EØF

I direktiv 83/417/EØF skal strekpunktene i vedlegg I del III bokstav d) lyde:

- «– løpe som oppfyller kravene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1332/2008 av 16. desember 2008 om næringsmiddelenzymer,*
- andre melkekoagulerende enzymer som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008.

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 7.»

Artikkel 20

Endring av forordning (EF) nr. 1493/1999

I artikkel 43 i forordning (EF) nr. 1493/1999 skal nytt nr. 3 lyde:

«3. Enzymer og enzympreparater som brukes i godkjente ønologiske behandlings- og framstillingsmåter som fastsatt i vedlegg IV, skal oppfylle kravene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1332/2008 av 16. desember 2008 om næringsmiddelenzymer.*

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 7.»

Artikkel 21

Endringer av direktiv 2000/13/EF

I direktiv 2000/13/EF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 6 nr. 4 gjøres følgende endringer:
 - a) Bokstav a) skal lyde:

«a) Med «ingrediens» menes ethvert stoff, herunder tilsetningsstoffer og enzymer, som anvendes ved framstilling eller bearbeiding av et næringsmiddel, og som fremdeles forekommer i det ferdige produkt, eventuelt i endret form.»
 - b) i bokstav c) ii) erstattes det innledende ordet «tilsetningsstoffer» med «tilsetningsstoffer og enzymer»,
 - c) i bokstav c) iii) erstattes ordene «tilsetningsstoffer eller aroma» med «tilsetningsstoffer eller enzymer eller aromaer»,
2. I artikkel 6 nr. 6 skal nytt strekpunkt lyde:

«— andre enzymer enn de som omhandles i nr. 4 bokstav c) ii) skal angis med navnet på en av de kategorier av ingredienser som angis i vedlegg II, etterfulgt av deres særskilte navn,».

Artikkel 22

Endringer av direktiv 2001/112/EF

I direktiv 2001/112/EØF skal fjerde, femte og sjette strekpunkt i vedlegg I del II nr. 2 lyde:

- «— pektolytiske enzymer som oppfyller kravene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1332/2008 av 16. desember 2008 om næringsmiddelenzymer,*
- proteolytiske enzymer som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008,
- amylolytiske enzymer som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008.

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 7.»

Artikkel 23

Endring av forordning (EF) nr. 258/97

I artikkel 2 nr. 1 i forordning (EF) nr. 258/97 skal ny bokstav d) lyde:

- «d) «næringsmiddelenzymer som hører inn under virkeområdet for europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1332/2008 av 16. desember 2008 om næringsmiddelenzymer.*

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 7.»

Artikkel 24

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4 får anvendelse fra og med den datoen da fellesskapslisten får anvendelse. Inntil da skal gjeldende nasjonale bestemmelser om å bringe i omsetning og bruke næringsmiddelenzymer og næringsmidler framstilt med næringsmiddelenzymer fortsatt få anvendelse i medlemsstatene.

Artikkel 10–13 får anvendelse fra 20. januar 2010.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet
H.-G. PÖTTERING
President

For Rådet
B. LE MAIRE
Formann

Forordninger i pdf

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 1332/2008.

Forordning (EF) nr. 1332/2008

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

6. juni Nr. 668 2011**Forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 6. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzy (direktiv 2008/60/EF som endret ved direktiv 2010/37/EU), nr. 54zzzzg (direktiv 2008/84/EF som endret ved direktiv 2009/10/EF), nr. 54zzzzh (direktiv 2008/128/EF), nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010) og nr. 54zzzzt (forordning (EU) nr. 257/2010). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1333/2008 mv.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010) om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Bare de tilsetningsstoffene som er oppført i vedlegg I (positivlisten) til denne forskriften er godkjent for bruk i næringsmidler, og de kan kun brukes på de vilkårene som er fastsatt der.

Sammensatte næringsmidler kan inneholde tilsetningsstoffer som er godkjent for bruk i de enkelte bestanddeler i det sammensatte næringsmiddelet. Unntatt her er sammensatte næringsmidler oppført i kapittel 6 i vedlegg I (positivlisten).

Overføring av tilsetningsstoffer fra aroma til ferdig næringsmiddel er tillatt så fremt bruken av tilsetningsstoffer i aroma er i samsvar med bruksbetingelsene gitt i vedlegg I (positivlisten). Tilsetningsstoffer overført fra aroma skal ikke ha teknologisk funksjon i ferdig næringsmiddel.

Næringsmidler som utelukkende er bestemt til framstilling av sammensatte næringsmidler, kan inneholde tilsetningsstoffer godkjent for bruk i sluttproduktet.

Tilsetningsstoffer som er nevnt i kapittel 5 i vedlegg I (positivlisten), kan anvendes som bærere eller oppløsningsmidler for tilsetningsstoffer på de vilkår som er angitt der.

Med unntak av E123, E127, E154, E160b, E161g, E173 og E180, kan alle tilsetningsstoffene som er oppført i vedlegg I til denne forskriften omsettes direkte til forbruker.

Bruk av tilsetningsstoffer i aroma skal være begrenset til det minimum som er nødvendig for å garantere aromaens helsemessige trygghet og kvalitet, og for å lette lagring av aromaen. Videre skal innhold av tilsetningsstoffer i aroma ikke villed eller medføre en fare for forbruker. Dersom bruk av et tilsetningsstoff i aroma medfører en teknologisk effekt i næringsmiddelet, skal dette regnes som bruk av tilsetningsstoff i næringsmiddelet og ikke i aromaen. Bruksbetingelser for tilsetningsstoffer i aroma er gitt i vedlegg I kapittel 5.1.

Tilsetningsstoffer som er oppført i vedlegg I til denne forskriften skal oppfylle kravene til renhet og identitet som fremgår av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzy (direktiv 2008/60/EF som endret ved direktiv 2010/37/EU), nr. 54zzzzg (direktiv 2008/84/EF som endret ved direktiv 2009/10/EF) og nr. 54zzzzh (direktiv 2008/128/EF). Øvrige tilsetningsstoffer i vedlegg I skal oppfylle kravene til renhet og identitet som fremgår av spesifikasjonene fastsatt av FAO/ WHO.

§ 2. Gjennomføring av forordning (EU) nr. 257/2010

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzt (forordning (EU) nr. 257/2010) om iverksettelse av et program for re-evaluering av godkjente tilsetningsstoffer til næringsmidler i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 4. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 5. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler.

Vedlegg 1. Tilsetningsstoffer godkjent for bruk i næringsmidler (positivlisten)

Vedlegget kan fås ved henvendelse til: Mattilsynet, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal, E-post: postmottak@mattilsynet.no, Kontaktelefon: 06040, eller leses på Mattilsynets hjemmesider: <http://www.mattilsynet.no>

Forordninger

For å gjøre det lettere å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Konsolidert forordning (EF) nr. 1333/2008

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1333/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 238/2010. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII er innarbeidet nedenfor.

- **B** Forordning (EF) nr. 1333/2008
som endret ved
- **M1** Forordning (EU) nr. 238/2010
- **EØS** Tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1333/2008
av 16. desember 2008
om tilsetningsstoffer i næringsmidler

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,
under henvisning til forslag fra Kommisjonen,
under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité,¹
etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251² og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) Fri omsetning av trygge og sunne næringsmidler er en nødvendig del av det indre marked, og bidrar i høy grad til å verne borgernes helse og velferd, og deres sosiale og økonomiske interesser.
- 2) Det bør sikres et høyt vernnivå for menneskers liv og helse ved gjennomføringen av Fellesskapets politikk.
- 3) Denne forordning erstatter tidligere direktiver og vedtak om tilsetningsstoffer som kan brukes i næringsmidler, med henblikk på å sikre at det indre marked fungerer tilfredsstillende, samtidig som det sikres et høyt nivå for vern av menneskers helse og et høyt nivå for forbrukervern, herunder vern av forbrukernes interesser, ved hjelp av detaljerte og ensartede framgangsmåter.
- 4) Ved denne forordning harmoniseres bruken av tilsetningsstoffer i næringsmidler i Fellesskapet. Dette omfatter bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av rådsdirektiv 89/398/EØF av 3. mai 1989 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om næringsmidler beregnet på spesielle ernæringsmessige behov³ og bruk av visse fargestoffer i næringsmidler til stempelmerking av kjøtt samt til dekorasjon og stempling av egg. Videre harmoniserer forordningen bruk av tilsetningsstoffer i tilsetningsstoffer i næringsmidler og i næringsmiddelenzymer og sikrer på den måten stoffenes trygghet og kvalitet og forenkler lagringen og bruken av dem. Dette har hittil ikke vært regulert på fellesskapsplan.
- 5) Tilsetningsstoffer i næringsmidler er stoffer som normalt ikke inntas som et næringsmiddel i seg selv, men som med hensikt tilsettes næringsmidler for å oppfylle et teknisk formål beskrevet i denne forordning, for eksempel konservering av næringsmidler. Alle tilsetningsstoffer i næringsmidler bør omfattes av denne forordning, og derfor bør listen over funksjonsgrupper ajourføres på bakgrunn av den vitenskapelige og teknologiske utvikling. Stoffer bør imidlertid ikke anses som tilsetningsstoffer i næringsmidler når de brukes for å gi aroma og/eller smak eller til ernæringsformål, som salterstatning, vitaminer og mineraler. Videre bør stoffer som anses som næringsmidler og som kan brukes i en teknisk funksjon, som natriumklorid eller safran til farging samt næringsmiddelenzymer, heller ikke omfattes av denne forordning. Preparater som framstilles av næringsmidler og andre naturlige utgangsmaterialer, som er beregnet på å virke teknisk inn på det ferdige næringsmiddelet og som framstilles gjennom en selektiv ekstraksjon av bestanddelene (f.eks. pigmenter) i forhold til de ernæringsmessige eller aromatiske bestanddelene, bør imidlertid anses som tilsetningsstoffer i henhold til denne forordning. Næringsmiddelenzymer omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1332/2008 av 16. desember 2008 om næringsmiddelenzymer,⁴ som utelukker anvendelsen av denne forordning.
- 6) Stoffer som ikke inntas som næringsmidler i seg selv, men som med hensikt brukes i bearbeiding av næringsmidler, og som bare finnes som restmengder i det ferdige næringsmiddelet og ikke har en teknisk virkning på sluttproduktet («tekniske hjelpestoffer»), bør ikke omfattes av denne forordning.
- 7) Tilsetningsstoffer i næringsmidler bør godkjennes og brukes bare dersom de oppfyller kriteriene i denne forordning. Tilsetningsstoffer i næringsmidler må være trygge i bruk, det må være et teknisk behov for dem, og bruken av dem må ikke villedde forbrukeren og må være til fordel for forbrukeren. Å villedde forbrukeren omfatter blant annet spørsmål som gjelder ingrediensenes art, ferskhets og kvalitet, produktets eller produksjonsprosessens naturlighet eller produktets næringsinnhold, herunder innholdet av frukt og grønnsaker. Ved godkjenning av tilsetningsstoffer i næringsmidler bør det også tas hensyn til andre forhold som er relevante for saken, herunder samfunnsmessige, økonomiske, tradisjonelle, etiske og miljømessige forhold,

føre-var-prinsippet samt kontrollmulighetene. Når det gjelder anvendelse av og grenseverdier for et tilsetningsstoff i et næringsmiddel bør det tas hensyn til inntaket av tilsetningsstoffet fra andre kilder og til særlige forbrukergruppers (f.eks. allergikeres) eksponering for tilsetningsstoffet.

- 8) Tilsetningsstoffer i næringsmidler må oppfylle de godkjente spesifikasjonene, som bør inneholde opplysninger som på en tilfredsstillende måte identifiserer tilsetningsstoffet, herunder opprinnelse, og beskriver godatte renhetskriterier. Spesifikasjonene som til nå er blitt utarbeidet for tilsetningsstoffer i næringsmidler og fastsatt i kommisjonsdirektiv 95/31/EF av 5. juli 1995 om fastsetjing av spesifikke reinleikskriterium for søtstoff som kan nyttast i næringsmiddel,⁵ kommisjonsdirektiv 95/45/EF av 26. juli 1995 om spesifikke renhetskriterier for fargestoffer til bruk i næringsmidler⁶ og kommisjonsdirektiv 96/77/EF av 2. desember 1996 om fastsettelse av spesifikke renhetskriterier for andre tilsetningsstoffer i næringsmidler enn fargestoffer og søtstoffer⁷ bør opprettholdes inntil de tilsvarende tilsetningsstoffene er oppført i vedleggene til denne forordning. Når dette skjer bør spesifikasjonene for tilsetningsstoffene fastsettes i en forordning. Spesifikasjonene bør være direkte tilknyttet tilsetningsstoffene som er oppført på fellesskapslistene i vedleggene til denne forordning. Ettersom slike spesifikasjoner er sammensatte i form og innhold, bør de av klarhetshensyn ikke integreres som sådan i fellesskapslistene, men fastsettes i en eller flere særskilte forordninger.
- 9) Enkelte tilsetningsstoffer i næringsmidler er godkjent for bestemte formål i visse godkjente ønologiske behandlings- og framstillingsmåter. Bruken av slike tilsetningsstoffer bør overholde denne forordning samt de særlige bestemmelsene som er fastsatt i relevante deler av Fellesskapets regelverk.
- 10) Med henblikk på harmonisering bør risikovurderingen og godkjenningen av tilsetningsstoffer i næringsmidler gjennomføres etter framgangsmåten fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1331/2008 av 16. desember 2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.⁸
- 11) I henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet,⁹ skal Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «myndigheten») rådspørres i saker som kan påvirke folkehelsen.
- 12) Tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1829/2003 av 22. september 2003 om genmodifiserte næringsmidler og för¹⁰ bør godkjennes i samsvar med nevnte forordning samt i samsvar med denne forordning.
- 13) Tilsetningsstoffer i næringsmidler som allerede er godkjent i henhold til denne forordning og som framstilles ved produksjonsmetoder eller av utgangsmaterialer som i vesentlig grad skiller seg fra dem som omfattes av myndighetens risikovurdering, eller fra dem som omfattes av de fastsatte spesifikasjonene, bør framlegges for myndigheten for vurdering. Vesentlige forskjeller kan blant annet være en endring i produksjonsmetoden fra ekstraksjon fra en plante til produksjon gjennom fermentering ved bruk av en mikroorganisme eller en genmodifisering av den opprinnelige mikroorganismen, en endring i utgangsmaterialene eller en endring i partikkelstørrelsen.
- 14) Tilsetningsstoffer i næringsmidler bør kontrolleres løpende og må vurderes på nytt ved behov på bakgrunn av endringer i vilkårene for bruken av dem og nye vitenskapelige opplysninger. Ved behov bør Kommisjonen sammen med medlemsstatene overveie egnede tiltak.
- 15) Medlemsstater som 1. januar 1992 opprettholdt forbud mot å anvende visse tilsetningsstoffer i visse særskilte næringsmidler som anses som tradisjonelle og som framstilles på deres territorium, bør få fortsette å anvende disse forbudene. Med hensyn til produkter som «feta» eller «salame cacciatore» bør dessuten denne forordning ikke berøre anvendelsen av strengere regler for bruk av visse betegnelser i henhold til rådsforordning (EF) nr. 510/2006 av 20. mars 2006 om vern av geografiske betegnelser og opprinnelsesbetegnelser for landbruksvarer og næringsmidler¹¹ og rådsforordning (EF) nr. 509/2006 av 20. mars 2006 om garanterte tradisjonelle spesialiteter av landbruksvarer og næringsmidler.¹²
- 16) Med mindre det omfattes av ytterligere begrensninger kan et tilsetningsstoff forekomme i næringsmidler på andre måter enn gjennom direkte tilførsel, som et resultat av en overføring fra en ingrediens der tilsetningsstoffet var tillatt, forutsatt at mengden av tilsetningsstoffet i det endelige næringsmiddelet ikke er høyere enn den ville vært dersom ingrediensen hadde vært brukt under vanlige tekniske forhold og i henhold til god framstillingspraksis.
- 17) Tilsetningsstoffer i næringsmidler er fremdeles omfattet av de generelle kravene til merking som er fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler¹³ og i gitte tilfeller i forordning (EF) nr. 1829/2003 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1830/2003 av 22. september 2003 om sporbarhet og merking av genmodifiserte organismer og om sporbarhet av næringsmidler og för framstilt på grunnlag av genmodifiserte organismer.¹⁴ Videre bør det i denne forordning fastsettes særlige bestemmelser om merking av tilsetningsstoffer i næringsmidler som selges som sådan til produsenter eller sluttforbrukere.
- 18) Sötstoffer som er godkjent i henhold til denne forordning, kan brukes i bordsötningmidler som selges direkte til forbruker. Produsenter av slike produkter bør på en egnet måte gjøre opplysninger tilgjengelige for forbrukerne slik at de kan bruke produktet på en trygg måte. Opplysningene kan gjøres tilgjengelige på mange

måter, blant annet via produktetiketter, nettsteder på Internett, forbrukeropplysningslinjer eller utsalgsstedet. Med henblikk på en ensartet framgangsmåte for gjennomføringen av dette krav kan det bli nødvendig med veiledning utarbeidet på fellesskapsplan.

- 19) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen.¹⁵
- 20) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å endre vedleggene til denne forordning og vedta egnede overgangstiltak. Ettersom det dreier seg om generelle tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, blant annet ved å supplere dem med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 21) Av effektivitetshensyn bør fristene som normalt gjelder i forbindelse med framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll, kortes ned for vedtak av visse endringer av vedlegg II og III med hensyn til stoffer som allerede er godkjent i henhold til andre deler av Fellesskapets regelverk samt eventuelle egnede overgangstiltak i forbindelse med stoffene.
- 22) For å utvikle og ajourføre Fellesskapets regelverk om tilsetningsstoffer i næringsmidler på en forholdsmessig og effektiv måte, må medlemsstatene samle inn opplysninger, utveksle dem seg i mellom og samordne arbeidet. Det kan derfor være hensiktsmessig å gjennomføre undersøkelser om bestemte spørsmål for å forenkle beslutningsprosessen. Fellesskapet bør finansiere slike undersøkelser som en del av den årlige budsjettbehandlingen. Finansieringen av slike tiltak omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at førevar- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes.¹⁶
- 23) Medlemsstatene skal gjennomføre offentlige kontroller for å håndheve denne forordning i samsvar med forordning (EF) nr. 882/2004.
- 24) Ettersom denne forordnings mål, nemlig å fastsette fellesskapsregler for tilsetningsstoffer i næringsmidler, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene og derfor, med hensyn til et enhetlig marked og et høyt nivå for forbrukervern, bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå det nevnte målet.
- 25) Etter at denne forordning er vedtatt, skal Kommisjonen med bistand fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen gjennomgå alle eksisterende godkjenninger med hensyn til andre kriterier enn trygghet, f.eks. inntak, teknisk behov og muligheten for at forbrukeren villedes. Alle tilsetningsstoffer i næringsmidler som fortsatt skal være godkjent i Fellesskapet, bør overføres til fellesskapslistene i vedlegg II og III til denne forordning. Vedlegg III til denne forordning bør utfylles med de andre tilsetningsstoffene som brukes i tilsetningsstoffer i næringsmidler og næringsmiddelenzymer samt bærere for næringsstoffer og deres bruksvilkår i samsvar med forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler. For at overgangsperioden skal bli tilstrekkelig lang bør bestemmelsene i vedlegg III, bortsett fra bestemmelsene om bærere for tilsetningsstoffer og tilsetningsstoffer i aromaer, ikke få anvendelse før 1. januar 2011.
- 26) Inntil de framtidige fellesskapslistene over tilsetningsstoffer i næringsmidler er utarbeidet, må det fastsettes en forenklet framgangsmåte som gjør det mulig å ajourføre de nåværende listene over tilsetningsstoffer i næringsmidler i eksisterende direktiver.
- 27) Med forbehold for utfallet av gjennomgangen omhandlet i betraktning 25 bør Kommisjonen senest ett år etter vedtakelsen av denne forordning iverksette et vurderingsprogram slik at myndigheten kan foreta en ny vurdering av tryggheten ved de tilsetningsstoffer som allerede er godkjent i Fellesskapet. I programmet bør behovene og den prioriterte rekkefølgen for undersøkelsen av godkjente tilsetningsstoffer fastsettes.
- 28) Denne forordning opphever og erstatter følgende rettsakter: rådsdirektiv av 23. oktober 1962 om tilnærming av medlemsstatenes regler om fargestoffer som kan brukes i næringsmidler beregnet på konsum,¹⁷ rådsdirektiv 65/66/EØF av 26. januar 1965 om fastsettelse av spesifikke renhetskriterier for konserveringsmidler som kan brukes i næringsmidler beregnet på konsum,¹⁸ rådsdirektiv 78/663/EØF av 25. juli 1978 om fastsettelse av spesifikke renhetskriterier for emulgatorer, stabilisatorer, fortyknings- og geleringsmidler som kan brukes i næringsmidler,¹⁹ rådsdirektiv 78/664/EØF av 25. juli 1978 om fastsettelse av spesifikke renhetskriterier for antioksidanter som kan brukes i næringsmidler,²⁰ første kommisjonsdirektiv 81/712/EØF av 28. juli 1981 om fastsettelse av analysemetoder i Fellesskapet for kontroll av renhetskriterier for visse tilsetningsstoffer i næringsmidler,²¹ rådsdirektiv 89/107/EØF av 21. desember 1988 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om tilsetningsstoffer som kan anvendes i næringsmidler beregnet på konsum,²² europaparlaments- og rådsdirektiv 94/35/EF av 30. juni 1994 om søtstoffer til bruk i næringsmidler,²³ europaparlaments- og rådsdirektiv 94/36/EF av 30. juni 1994 om fargestoffer til bruk i næringsmidler,²⁴ europaparlaments- og rådsdirektiv 95/2/EF av 20. februar 1995 om andre tilsetningsstoffer i næringsmidler enn fargestoffer og søtstoffer,²⁵ europaparlaments- og rådsvedtak nr. 292/97/EF av 19. desember 1996 vidareføring av nasjonal lovgjeving med omsyn til forbod mot bruk av visse tilsetningsstoff i produksjonen av visse særskilte næringsmiddel²⁶ og kommisjonsvedtak 2002/247/EF av 27. mars 2002 om midlertidig oppheving av

omsetning og import av gelévarer som inneholder tilsetningsstoffet E 425 konjac.²⁷ Visse bestemmelser i disse rettsaktene bør imidlertid fortsette å gjelde i en overgangsperiode slik at det blir tid til å utarbeide fellesskapslistene i vedleggene til denne forordning –

- 1 EUT C 168 av 20.7.2007, s. 34.
- 2 Europaparlamentsuttalelse av 10. juli 2007 (EUT C 175 E av 10.7.2008, s. 142), Rådets felles holdning av 10. mars 2008 (EUT C 111 E av 6.5.2008, s. 10), Europaparlaments holdning av 8. juli 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. november 2008.
- 3 EFT L 186 av 30.6.1989, s. 27.
- 4 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 7.
- 5 EFT L 178 av 28.7.1995, s. 1.
- 6 EFT L 226 av 22.9.1995, s. 1.
- 7 EFT L 339 av 30.12.1996, s. 1.
- 8 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 1.
- 9 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.
- 10 EUT L 268 av 18.10.2003, s. 1.
- 11 EUT L 93 av 31.3.2006, s. 12.
- 12 EUT L 93 av 31.3.2006, s. 1.
- 13 EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29.
- 14 EUT L 268 av 18.10.2003, s. 24.
- 15 EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.
- 16 EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1. Rettet i EUT L 191 av 28.5.2004, s. 1.
- 17 EFT 115 av 11.11.1962, s. 2645/62.
- 18 EFT 22 av 9.2.1965, s. 373.
- 19 EFT L 223 av 14.8.1978, s. 7.
- 20 EFT L 223 av 14.8.1978, s. 30.
- 21 EFT L 257 av 10.9.1981, s. 1.
- 22 EFT L 40 av 11.2.1989, s. 27.
- 23 EFT L 237 av 10.9.1994, s. 3.
- 24 EFT L 237 av 10.9.1994, s. 13.
- 25 EFT L 61 av 18.3.1995, s. 1.
- 26 EFT L 48 av 19.2.1997, s. 13.
- 27 EFT L 84 av 28.3.2002, s. 69.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I

Formål, virkeområde og definisjoner

Artikkel 1

Formål

Ved denne forordning fastsettes regler for tilsetningsstoffer som brukes i næringsmidler, for å sikre at det indre marked fungerer tilfredsstillende, samtidig som det sikres et høyt nivå for vern av menneskers helse og et høyt nivå for forbrukervern, herunder vern av forbrukernes interesser og god forretningsskikk innen handel med næringsmidler, samtidig som det om nødvendig tas hensyn til vern av miljøet.

For disse formål inneholder denne forordning bestemmelser om

- a) fellesskapslister over godkjente tilsetningsstoffer i næringsmidler som fastsatt i vedlegg II og III,
- b) vilkår for bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler, herunder i tilsetningsstoffer i næringsmidler og i næringsmiddelenzymer som omfattes av forordning (EF) nr. 1332/2008 om næringsmiddelenzymer, og i aromaer i næringsmidler som omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromatiserende egenskaper til bruk i og på næringsmidler,¹
- c) regler for merking av tilsetningsstoffer i næringsmidler som selges som sådan.

¹ Se EUT L 354 av 31.8.2008, s. 34.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på tilsetningsstoffer i næringsmidler.
2. Denne forordning får ikke anvendelse på følgende stoffer med mindre de brukes som tilsetningsstoffer i næringsmidler:

- a) tekniske hjelpestoffer,
- b) stoffer som brukes til vern av planter og planteprodukter i samsvar med fellesskapsregler for plantehelse,
- c) stoffer som tilsettes næringsmidler som næringsstoffer,
- d) stoffer som brukes til å behandle drikkevann og som omfattes av virkeområdet for rådsdirektiv 98/83/EF av 3. november 1998 om drikkevannets kvalitet;¹
- e) aromaer som omfattes av virkeområdet for forordning (EF) nr. 1334/2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromatiserende egenskaper til bruk i og på næringsmidler.

3. Denne forordning får ikke anvendelse på næringsmiddelenzymer som omfattes av virkeområdet for forordning (EF) nr. 1332/2008 om næringsmiddelenzymer, med virkning fra og med den dagen da fellesskapslisten over næringsmiddelenzymer vedtas i samsvar med artikkel 17 i den forordningen.

4. Denne forordning får anvendelse uten at det berører eventuelle særskilte fellesskapsregler for bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler

- a) i visse næringsmidler,
- b) til andre formål enn dem som omfattes av denne forordning.

1 EFT L 330 av 5.12.1998, s. 32.

Artikkel 3 *Definisjoner*

1. I denne forordning gjelder definisjonene fastsatt i forordning (EF) nr. 178/2002 og (EF) nr. 1829/2003.
2. I denne forordning menes videre med:
 - a) «tilsetningsstoff i næringsmiddel» ethvert stoff som vanligvis ikke inntas som et næringsmiddel i seg selv, og som vanligvis ikke brukes som en typisk ingrediens i næringsmidler, uansett om det har en næringsverdi eller ikke, som dersom det bevisst tilsettes næringsmidler med et teknisk formål i forbindelse med framstillingen, foredlingen, bearbeidningen, behandlingen, emballeringen, transporten eller lagringen av slike næringsmidler, fører til eller med rimelighet kan forventes å føre til at tilsetningsstoffet eller dets biprodukter direkte eller indirekte blir en bestanddel i slike næringsmidler.

Følgende anses ikke som tilsetningsstoffer i næringsmidler:

 - i) monosakkarider, disakkarider eller oligosakkarider samt næringsmidler som inneholder disse stoffene på grunn av deres søtende egenskaper,
 - ii) næringsmidler, enten i tørket eller konsentrert form, herunder aromaer som tilsettes under framstilling av sammensatte næringsmidler, på grunn av deres aromatiske, smaksgivende eller næringsgivende egenskaper, samtidig som de har en sekundær fargevirkning,
 - iii) stoffer som brukes i overtrekksmateriale, som ikke utgjør en del av næringsmidler og som ikke er beregnet på å bli konsumert sammen med næringsmiddelet,
 - iv) produkter som inneholder pektin og er utvunnet av tørkede pressrester av epler eller av skall av sitrusfrukter eller kveder, eller av en blanding av dem, ved behandling med fortynnet syre etterfulgt av delvis nøytralisering med natrium- eller kaliumsalter (flytende pektin),
 - v) tyggegummibaser,
 - vi) hvitt eller gult dekstrin, brent eller dekstrinert stivelse, stivelse modifisert ved behandling med syre eller et alkalisk stoff, bleket stivelse, fysisk modifisert stivelse og stivelse behandlet med amylolitiske enzymer,
 - vii) ammoniumklorid,
 - viii) blodplasma, gelatin til konsum, proteinhydrolysater og deres salter, melkeprotein og gluten,
 - ix) andre aminosyrer og deres salter enn glutaminsyre, glysin, cystein og cystin og deres salter som ikke har noen teknisk funksjon,
 - x) kaseinater og kasein,
 - xi) inulin,
 - b) «teknisk hjelpestoff» ethvert stoff som
 - i) ikke inntas som et næringsmiddel i seg selv,
 - ii) med hensikt brukes ved bearbeiding av råvarer, næringsmidler eller ingredienser i disse, for å oppfylle et bestemt teknisk formål under behandlingen eller bearbeidningen, og
 - iii) kan resultere i en utilsiktet eller teknisk uunngåelig forekomst av restmengder av stoffet eller dets derivater i sluttproduktet, forutsatt at restmengdene ikke utgjør noen helserisiko eller virker teknisk inn på det ferdige produktet,
 - c) «funksjonsgruppe» en av kategoriene fastsatt i vedlegg I basert på den tekniske funksjonen et tilsetningsstoff har i næringsmiddelet,
 - d) «ubearbeidet næringsmiddel» et næringsmiddel som ikke har vært behandlet på en slik måte at dets opprinnelige tilstand er blitt vesentlig endret, og i den forbindelse anses følgende ikke å forårsake en vesentlig endring: utskåring, oppskåring, partering, utbeining, hakking, flåing, skrelling, pilling, kverning, dypfrysing, frysing, kjøling, maling, avskalling, emballering eller utpakking,
 - e) «næringsmiddel uten tilsatt sukker» et næringsmiddel uten følgende:
 - i) tilsatte monosakkarider eller disakkarider,
 - ii) tilsatte næringsmidler som inneholder monosakkarider eller disakkarider som brukes på grunn av deres søtende egenskaper,
 - f) «næringsmiddel med redusert energiinnhold» et næringsmiddel med et energiinnhold som er minst 30 % lavere enn i det opprinnelige næringsmiddelet eller et tilsvarende produkt,
 - g) «bordsøtningsmiddel» preparater av tillatte søtstoffer, som kan inneholde andre tilsetningsstoffer og/eller næringsmiddelingsredienser, og som er beregnet på salg til sluttforbrukeren som en erstatning for sukker,

- h) «quantum satis» at ingen numerisk grenseverdi er fastsatt og at tilsetningsstoffer skal brukes i samsvar med god framstillingspraksis, i en mengde som ikke er større enn det som er nødvendig for å oppnå den ønskede virkning, og på en slik måte at forbrukeren ikke villedes.

Kapittel II

Fellesskapslister over godkjente tilsetningsstoffer i næringsmidler

Artikkel 4

Fellesskapslister over tilsetningsstoffer i næringsmidler

1. Bare tilsetningsstoffer i næringsmidler som er oppført på fellesskapslisten i vedlegg II, kan bringes i omsetning som sådan og brukes i næringsmidler på vilkårene fastsatt i vedlegget.
2. Bare tilsetningsstoffer i næringsmidler som er oppført på fellesskapslisten i vedlegg III, kan brukes i tilsetningsstoffer i næringsmidler, næringsmiddelenzymer og aromaer i næringsmidler på vilkårene fastsatt i vedlegget.
3. Tilsetningsstoffer i vedlegg II skal oppføres med utgangspunkt i hvilke næringsmiddelkategorier de kan tilsettes.
4. Tilsetningsstoffer i vedlegg III skal oppføres med utgangspunkt i hvilke tilsetningsstoffer, næringsmiddelenzymer, aromaer og næringsstoffer eller kategorier av disse de kan tilsettes.
5. Tilsetningsstoffer skal oppfylle spesifikasjonene omhandlet i artikkel 14.

Artikkel 5

Forbud mot tilsetningsstoffer i næringsmidler og/eller næringsmidler som ikke oppfyller kravene

Det er forbudt å bringe i omsetning et tilsetningsstoff i næringsmiddel eller et næringsmiddel som inneholder et slikt tilsetningsstoff dersom bruken av tilsetningsstoffet ikke oppfyller kravene i denne forordning.

Artikkel 6

Alminnelige vilkår for oppføring og bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler på fellesskapslistene

1. Et tilsetningsstoff i næringsmidler kan oppføres på fellesskapslistene i vedlegg II og III bare dersom det oppfyller følgende vilkår og eventuelt andre berettigede hensyn, herunder miljøhensyn:
 - a) i henhold til tilgjengelig vitenskapelig dokumentasjon må det ikke utgjøre en trussel mot forbrukernes helse når det brukes i den foreslåtte mengden,
 - b) det finnes et rimelig teknisk behov som ikke kan oppfylles på andre økonomiske og teknisk gjennomførbare måter,
 - c) bruken av det må ikke villedes forbrukeren.
2. For å bli oppført på fellesskapslistene i vedlegg II og III må tilsetningsstoffet ha fordeler og nytteverdi for forbrukeren og derfor oppfylle minst ett av følgende formål:
 - a) bevare næringsmiddelets næringsinnhold,
 - b) tilføre nødvendige ingredienser eller bestanddeler til næringsmidler som framstilles for forbrukergrupper med særlige kostbehov,
 - c) forbedre et næringsmiddels holdbarhet eller stabilitet eller forbedre dets organoleptiske egenskaper, forutsatt at næringsmiddelets art, beskaffenhet eller kvalitet ikke endres på en måte som kan villedes forbrukeren,
 - d) fungere som hjelpestoff ved framstilling, foredling, bearbeiding, behandling, emballering, transport eller lagring av næringsmidler, herunder tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, forutsatt at tilsetningsstoffet ikke brukes til å skjule virkningene av dårlige råstoffer eller eventuelle uønskede metoder eller teknikker, herunder uhygieniske, mens disse aktivitetene pågår.
3. Som unntak fra nr. 2 bokstav a) kan et tilsetningsstoff som reduserer næringsinnholdet i et næringsmiddel, oppføres på fellesskapslisten i vedlegg II dersom
 - a) næringsmiddelet ikke utgjør en vesentlig del av et normalt kostholdt, eller
 - b) tilsetningsstoffet er nødvendig i framstillingen av næringsmidler for forbrukergrupper med særlige kostbehov.

Artikkel 7

Særlige vilkår for søtstoffer

Et tilsetningsstoff kan oppføres på fellesskapslisten i vedlegg II i funksjonsgruppen «søtstoffer» bare dersom det i tillegg til å oppfylle ett eller flere av formålene i artikkel 6 nr. 2, også oppfyller ett eller flere av følgende formål:

- a) erstatte sukker ved framstilling av næringsmidler med redusert energiinnhold, næringsmidler som ikke forårsaker karies eller næringsmidler uten tilsatt sukker, eller
- b) erstatte sukker dersom det gjør det mulig å forlenge næringsmiddelets holdbarhet, eller
- c) produsere næringsmidler beregnet på spesielle ernæringsmessige behov som definert i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) i direktiv 89/398/EØF.

Artikkel 8 *Særlige vilkår for fargestoffer*

Et tilsetningsstoff kan oppføres på fellesskapslisten i vedlegg II i funksjonsgruppen «fargestoffer» bare dersom det i tillegg til å oppfylle ett eller flere av formålene i artikkel 6 nr. 2, også oppfyller ett eller flere av følgende formål:

- a) gjenopprette det opprinnelige utseendet til næringsmidler der fargen er blitt påvirket av bearbeiding, lagring, emballering og distribusjon, og som derfor kan ha blitt mindre akseptable med hensyn til utseende,
- b) gjøre næringsmidler mer visuelt tiltalende,
- c) gi farge til ellers fargeløse næringsmidler.

Artikkel 9 *Funksjonsgrupper av tilsetningsstoffer i næringsmidler*

1. Tilsetningsstoffer i næringsmidler kan i vedlegg II og III tilordnes en av funksjonsgruppene i vedlegg I basert på den viktigste tekniske funksjonen tilsetningsstoffet har i næringsmiddelet.

At et tilsetningsstoff tilhører en funksjonsgruppe betyr ikke at det ikke kan ha andre funksjoner.

2. Om nødvendig ut fra den vitenskapelige og tekniske utvikling skal tiltakene som er utarbeidet for å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning med hensyn til tilføyelse av ytterligere funksjonsgrupper i vedlegg I, vedtas etter framgangsmåten med forskrittskomité med kontroll omhandlet i artikkel 28 nr. 3.

Artikkel 10 *Innholdet i fellesskapslistene over tilsetningsstoffer i næringsmidler*

1. Tilsetningsstoffer i næringsmidler som oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 6–8 kan etter framgangsmåten omhandlet i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av næringsmidler, enzymer og aromaer i næringsmidler, oppføres på

- a) fellesskapslisten i vedlegg II til denne forordning og/eller
- b) fellesskapslisten i vedlegg III til denne forordning.

2. Når tilsetningsstoffer i næringsmidler oppføres på fellesskapslistene i vedlegg II og III, skal følgende opplysninger oppgis:

- a) tilsetningsstoffets navn og E-nummer,
- b) næringsmidlene som tilsetningsstoffet kan tilsettes til,
- c) vilkårene for bruken av tilsetningsstoffet,
- d) eventuelle begrensninger for direkte salg av tilsetningsstoffet til sluttforbrukeren.

3. Fellesskapslistene i vedlegg II og III skal endres etter framgangsmåten omhandlet i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.

Artikkel 11 *Grenseverdier for tilsetningsstoffer i næringsmidler*

1. Når bruksvilkårene omhandlet i artikkel 10 nr. 2 bokstav c fastsettes, skal

- a) grenseverdien fastsettes til laveste mulige verdi som oppnår ønsket virkning,
- b) grenseverdiene ta hensyn til
 - i) et eventuelt akseptabelt daglig inntak eller en tilsvarende grenseverdi som er fastsatt for tilsetningsstoffet, og det sannsynlige inntaket av stoffet fra samtlige kilder,
 - ii) det mulige daglige inntaket av tilsetningsstoffet til særlige forbrukergrupper dersom tilsetningsstoffet skal brukes i næringsmidler som inntas av disse gruppene.

2. Dersom det er relevant, fastsettes ingen numerisk grenseverdi for et tilsetningsstoff i et næringsmiddel («quantum satis»). I så fall skal tilsetningsstoffet brukes i samsvar med «quantum satis»-prinsippet.

3. Grenseverdiene for tilsetningsstoffer i næringsmidler fastsatt i vedlegg II får anvendelse på markedsførte næringsmidler med mindre noe annet er angitt. Som unntak fra dette prinsippet skal grenseverdiene for tørkede og/eller konsentrerte næringsmidler som må rekonstitueres, gjelde næringsmiddelet etter at det er rekonstituert etter anvisningene på etiketten og med hensyn til minste fortynningsfaktor.

4. Grenseverdiene for fargestoffer fastsatt i vedlegg II gjelder mengden aktivt fargestoff i fargepreparatet med mindre noe annet er angitt.

Artikkel 12 *Endringer i produksjonen eller utgangsmaterialene for tilsetningsstoffer i næringsmidler som allerede er oppført på en fellesskapsliste*

Når et tilsetningsstoff allerede er oppført på en fellesskapsliste og det forekommer en vesentlig endring i produksjonsmetoden eller utgangsmaterialene, eller en endring i partikkelstørrelsen, for eksempel ved bruk av nanoteknologi, skal tilsetningsstoffet som framstilles med de nye metodene eller materialene anses som et annet

tilsetningsstoff, som krever en ny oppføring på fellesskapslistene eller en endring i spesifikasjonene før det kan bringes i omsetning.

Artikkel 13

Tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003

1. Tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003, kan oppføres på fellesskapslistene i vedlegg II og III i samsvar med denne forordning bare dersom de er blitt godkjent i samsvar med forordning (EF) nr. 1829/2003.

2. Når et tilsetningsstoff som allerede er oppført på fellesskapslisten, framstilles av et annet utgangsmateriale som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003, kreves ingen ny godkjenning i henhold til denne forordning, forutsatt at det nye utgangsmaterialet omfattes av en godkjenning i samsvar med forordning (EF) nr. 1829/2003 og at tilsetningsstoffet oppfyller spesifikasjonene som fastsettes ved denne forordning.

Artikkel 14

Spesifikasjoner for tilsetningsstoffer i næringsmidler

Spesifikasjoner for tilsetningsstoffer i næringsmidler, særlig med hensyn til opprinnelse, renhetskriterier og eventuelle andre nødvendige opplysninger, skal vedtas når tilsetningsstoffene for første gang oppføres på fellesskapslistene i vedlegg II og III etter framgangsmåten i forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.

Kapittel III

Bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler

Artikkel 15

Bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler i ubearbeidede næringsmidler

Tilsetningsstoffer i næringsmidler skal ikke brukes i ubearbeidede næringsmidler, med mindre det forekommer særlige bestemmelser om dette i vedlegg II.

Artikkel 16

Bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler i næringsmidler for spedbarn og småbarn

Tilsetningsstoffer i næringsmidler skal ikke brukes i næringsmidler for spedbarn og småbarn som omhandlet i direktiv 89/398/EØF, herunder næringsmidler til spesielle medisinske formål beregnet på spedbarn og småbarn, med mindre det forekommer særlige bestemmelser om dette i vedlegg II til denne forordning.

Artikkel 17

Bruk av fargestoffer til merking

Bare fargestoffer oppført i vedlegg II til denne forordning kan brukes til stempelmerking i henhold til rådsdirektiv 91/497/EØF av 29. juli 1991 om endring og konsolidering av direktiv 64/433/EØF om helseproblemer ved handel med ferskt kjøtt innenfor Fellesskapet med sikte på at direktivet skal omfatte produksjon og omsetning av ferskt kjøtt¹ og annen merking som kreves på kjøttprodukter, til dekorativ farging av eggeskall og til stempling av eggeskall i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 av 29. april 2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse.²

¹ EFT L 268 av 24.9.1991, s. 69.

² EUT L 139 av 30.4.2004, s. 55. Rettet i EUT L 226 av 25.6.2004, s. 22.

Artikkel 18

Overføringsprinsipp

1. Tilsetningsstoffer i næringsmidler er tillatt
 - a) i andre sammensatte næringsmidler enn dem som er omhandlet i vedlegg II, dersom tilsetningsstoffet er tillatt i en av ingrediensene i det sammensatte næringsmiddelet,
 - b) i et næringsmiddel som er tilsatt et tilsetningsstoff, enzym eller aroma, og der tilsetningsstoffet
 - i) er tillatt i tilsetningsstoffet, enzymet eller aromaen i samsvar med denne forordning, og
 - ii) er overført til næringsmiddelet via tilsetningsstoffet, enzymet eller aromaen, og
 - iii) ikke har noen teknisk funksjon i det ferdige næringsmiddelet,
 - c) i et næringsmiddel som skal brukes bare til framstilling av sammensatte næringsmidler, forutsatt at det sammensatte næringsmiddelet overholder denne forordning.
2. Nr. 1 får ikke anvendelse på morsmelkerstatninger, tilskuddsblandinger, bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat samt næringsmidler til spesielle medisinske formål beregnet på spedbarn og småbarn som nevnt i direktiv 89/398/EØF, med mindre det forekommer særlige bestemmelser om dette.
3. Dersom et tilsetningsstoff i en aroma, et tilsetningsstoff eller et enzym i næringsmidler, tilsettes til et næringsmiddel og ikke har en teknisk funksjon i det næringsmiddelet, skal det anses som et tilsetningsstoff i nevnte

næringsmiddel og ikke som et tilsetningsstoff i aromaen, tilsetningsstoffet eller enzymet som ble tilsatt, og må i så fall overholde de fastsatt vilkårene for bruk av nevnte næringsmiddel.

4. Uten at det berører nr. 1 skal forekomsten av et tilsetningsstoff som brukes som søtstoff, være tillatt i et sammensatt næringsmiddel uten tilsatt sukker, i sammensatte næringsmidler med redusert energiinnhold, i sammensatte næringsmidler beregnet på en energibegrenset diett, i næringsmidler som ikke forårsaker karies og i sammensatte næringsmidler med utvidet holdbarhet, forutsatt at søtstoffet er tillatt i en av ingrediensene i det sammensatte næringsmiddelet.

Artikkel 19

Fortolkningsbeslutninger

Om nødvendig, i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 28 nr. 2, kan det besluttes om

- a) et bestemt næringsmiddel tilhører en kategori av næringsmidler omhandlet i vedlegg II,
- b) et tilsetningsstoff som er oppført i vedlegg II og III og tillatt brukt etter «quantum satis»-prinsippet, brukes i samsvar med kriteriene nevnt i artikkel 11 nr. 2, eller
- c) et gitt stoff oppfyller definisjonen av tilsetningsstoff i næringsmiddel i artikkel 3.

Artikkel 20

Tradisjonelle næringsmidler

Medlemsstatene oppført i vedlegg IV kan fortsatt forby bruk av visse grupper av tilsetningsstoffer i næringsmidler i tradisjonelle næringsmidler som framstilles på deres territorium og som er oppført i nevnte vedlegg.

Kapittel IV

Merking

Artikkel 21

Merking av tilsetningsstoffer i næringsmidler som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Tilsetningsstoffer i næringsmidler som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren, uansett om de selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med næringsmiddelingsredienser, som definert i artikkel 6 nr. 4 i direktiv 2000/13/EF, kan markedsføres bare dersom de er merket i samsvar med artikkel 22 i denne forordning, og opplysningene må være lett synlige og lette å lese og ikke kunne fjernes. Opplysningene skal være på et språk som lett kan forstås av kjøperne.

2. Medlemsstaten der produktet markedsføres kan på sitt territorium i samsvar med traktatens bestemmelser kreve at opplysningene i henhold til artikkel 22 skal gis på ett eller flere av Fellesskapets offisielle språk etter medlemsstatens valg. Dette er ikke til hinder for at opplysningene gis på flere språk.

Artikkel 22

Alminnelige krav til merking av tilsetningsstoffer i næringsmidler som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Når tilsetningsstoffer i næringsmidler som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren, selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser og/eller med andre tilsatte stoffer, skal emballasjen eller beholderen merkes med følgende opplysninger:

- a) navnet og/eller E-nummeret som er fastsatt i henhold til denne forordning, for hvert tilsetningsstoff eller en varebetegnelse som inneholder navnet og/eller E-nummeret for hvert tilsetningsstoff,
- b) opplysningen «for næringsmidler» eller «begrenset bruk i næringsmidler» eller en mer detaljert henvisning til stoffets beregnede bruk i næringsmidler,
- c) om nødvendig særlige vilkår for lagring og/eller bruk,
- d) et merke som identifiserer partiet,
- e) bruksanvisning, dersom mangel av en slik vil kunne hindre riktig bruk av tilsetningsstoffet,
- f) navn eller firmanavn og adresse for produsenten, emballeringsvirksomheten eller selgeren,
- g) en opplysning om høyeste mengde av hver bestanddel eller gruppe bestanddeler som kan forekomme bare i en begrenset mengde i næringsmidler, og/eller relevante, tydelige og lett forståelige opplysninger som gjør det mulig for kjøperen å overholde bestemmelsene i denne forordning eller andre relevante deler av Fellesskapets regelverk; dersom samme mengdebegrensning gjelder for en gruppe bestanddeler som brukes hver for seg eller sammen, skal den sammenlagte prosentdelen oppgis som et enkelt tall; mengdebegrensningen skal uttrykkes enten numerisk eller etter «quantum satis»-prinsippet,
- h) nettomengden,
- i) dato for minste holdbarhetstid eller siste forfallsdato,
- j) dersom det er relevant, opplysninger om et tilsetningsstoff eller andre stoffer som omhandlet i denne artikkel og oppført i vedlegg IIIa til direktiv 2000/13/EF med hensyn til angivelse av ingredienser i næringsmidler.

2. Når tilsetningsstoffer i næringsmidler selges blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser, skal emballasjen eller beholderen inneholde en fortegnelse over alle ingrediensene i synkende rekkefølge etter deres prosentdel av den totale vekten.

3. Når stoffer (herunder tilsetningsstoffer eller andre næringsmiddelingsredienser) iblandes tilsetningsstoffer i næringsmidler for å forenkle lagring, salg, standardisering, fortynning eller oppløsning, skal emballasjen eller beholderen inneholde en fortegnelse over alle stoffene i synkende rekkefølge etter deres prosentdel av den totale vekten.

4. Uten at det berører nr. 1, 2 og 3 er det tilstrekkelig at opplysningene som kreves i henhold til nr. 1 bokstav e)–g) og i nr. 2 og 3 oppføres bare på de dokumenter om sendingen som skal framlegges samtidig med eller før leveransen, forutsatt at opplysningen «ikke for detaljsalg» er godt synlig på emballasjen eller beholderen for det aktuelle produktet.

5. Uten at det berører nr. 1, 2 og 3, når tilsetningsstoffer i næringsmidler leveres i tanker, er det tilstrekkelig at opplysningene angis i følgedokumentene for sendingen som skal framlegges samtidig med leveransen.

Artikkel 23

Merking av tilsetningsstoffer i næringsmidler som er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Uten at det berører direktiv 2000/13/EF, rådsdirektiv 89/396/EØF av 14. juni 1989 om angivelse eller merking for å identifisere et bestemt næringsmiddelparti¹ og forordning (EF) nr. 1829/2003, kan tilsetningsstoffer i næringsmidler som selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser, og som er beregnet på salg til sluttforbrukeren, bare markedsføres dersom følgende opplysninger angis på emballasjen:

- a) navnet og E-nummeret som er fastsatt i henhold til denne forordning, for hvert tilsetningsstoff eller en varebetegnelse som inneholder navnet og E-nummeret for hvert tilsetningsstoff,
- b) opplysningen «for næringsmidler» eller «begrenset bruk i næringsmidler» eller en mer detaljert henvisning til stoffets beregnede bruk i næringsmidler.

2. Som unntak fra nr. 1 bokstav a) skal bordsøtningmidlers varebetegnelse inneholde angivelsen «bordsøtningmiddel basert på ...» fulgt av navnet eller navnene på de søtstoffer som er brukt i sammensetningen.

3. Merkingen av bordsøtningmidler som inneholder polyoler og/eller aspartam og/eller salt av aspartam og acesulfam, skal inneholde følgende advarsler:

- a) polyoler: «overdreven bruk kan virke avførende»
- b) aspartam/salt av aspartam og acesulfam: «inneholder en fenylalanin-kilde».

4. Produsenter av bordsøtningmidler skal på en egnet måte gjøre opplysninger tilgjengelige for forbrukerne slik at de kan bruke produktene på en trygg måte. Regler for gjennomføring av dette nummer kan vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 28 nr. 3.

5. Med hensyn til opplysningene som omhandles i nr. 1–3 i denne artikkel, får artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2000/13/EF tilsvarende anvendelse.

¹ EFT L 186 av 30.6.1989, s. 21.

Artikkel 24

Krav til merking for næringsmidler som inneholder visse fargestoffer

1. Uten at det berører direktiv 2000/13/EF skal merkingen av næringsmidler som inneholder fargestoffene oppført i vedlegg V til denne forordning, inneholde tilleggsopplysningene fastsatt i det vedlegget.

2. Med hensyn til opplysningene som omhandles i nr. 1 i denne artikkel, får artikkel 13 nr. 2 i direktiv 2000/13/EF tilsvarende anvendelse.

3. Om nødvendig ut fra den vitenskapelige og tekniske utvikling skal vedlegg V endres gjennom tiltak som er utarbeidet for å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll omhandlet i artikkel 28 nr. 4.

Artikkel 25

Andre krav til merking

Artikkel 21–24 skal ikke berøre mer detaljerte eller mer omfattende lover og forskrifter om vekt og mål eller om presentasjon, klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer og stoffblandinger eller om transport av slike stoffer og blandinger.

Kapittel V

Bestemmelser om framgangsmåte og gjennomføring

Artikkel 26

Opplysningsplikt

1. En produsent eller bruker av tilsetningsstoffer i næringsmidler skal umiddelbart underrette Kommisjonen om alle nye vitenskapelige eller tekniske opplysninger som kan påvirke vurderingen av tilsetningsstoffenes brukstrygghet.

2. En produsent eller bruker av tilsetningsstoffer i næringsmidler skal på anmodning fra Kommisjonen underrette den om den faktiske bruken av tilsetningsstoffene. Kommisjonen skal gjøre disse opplysningene tilgjengelig for medlemsstatene.

Artikkel 27

Overvåking av inntak av tilsetningsstoffer i næringsmidler

1. Medlemsstatene skal opprettholde ordninger for å overvåke konsum og bruk av tilsetningsstoffer i næringsmidler med hensyn til risiko, og med passende mellomrom underrette Kommisjonen og myndigheten om resultatene.

2. Etter at myndigheten er blitt rådspurt skal det etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 28 nr. 2 vedtas en felles metode for medlemsstatenes innsamling av opplysninger om inntaket i Fellesskapet av tilsetningsstoffer i næringsmidler gjennom kosten.

Artikkel 28

Komite

1. Kommisjonen skal bistås av Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og nr. 5 bokstav b) samt artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsfristene nevnt i artikkel 5a nr. 3 bokstav c) og i nr. 4 bokstav b) og e) i beslutning 1999/468/EF skal være henholdsvis to måneder, to måneder og fire måneder.

Artikkel 29

Fellesskapsfinansiering av harmoniserte tiltak

Rettsgrunnlaget for finansieringen av tiltak på grunnlag av denne forordning er artikkel 66 nr. 1 bokstav c) i forordning (EF) nr. 882/2004.

Kapittel VI

Overgangs- og sluttbestemmelser

Artikkel 30

Opprettelse av fellesskapslister over tilsetningsstoffer i næringsmidler

1. Tilsetningsstoffer i næringsmidler som kan brukes i næringsmidler i henhold til direktiv 94/35/EF, direktiv 94/36/EF og direktiv 95/2/EF, endret på grunnlag av artikkel 31 i denne forordning, samt vilkårene for bruken av dem, skal oppføres i vedlegg II til denne forordning etter en gjennomgåelse med hensyn til deres overholdelse av artikkel 6, 7 og 8. Tiltakene knyttet til oppføringen av slike tilsetningsstoffer i vedlegg II, som er utarbeidet med sikte på å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 28 nr. 4. Gjennomgåelsen skal ikke omfatte en ny risikovurdering foretatt av myndigheten. Gjennomgåelsen skal være fullført innen 20. januar 2011.

Tilsetningsstoffer i næringsmidler og bruksmåter som det ikke lenger er behov for, skal ikke oppføres i vedlegg II.

2. Tilsetningsstoffer i næringsmidler som kan brukes i tilsetningsstoffer i næringsmidler i henhold til direktiv 95/2/EF og vilkårene for bruken av dem, skal oppføres i del 1 i vedlegg III til denne forordning etter en gjennomgåelse med hensyn til deres overholdelse av artikkel 6. Tiltakene knyttet til oppføringen av slike tilsetningsstoffer i vedlegg III, som er utarbeidet med sikte på å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 28 nr. 4. Gjennomgåelsen skal ikke omfatte en ny risikovurdering foretatt av myndigheten. Gjennomgåelsen skal være fullført innen 20. januar 2011.

Tilsetningsstoffer i næringsmidler og bruksmåter som det ikke lenger er behov for, skal ikke oppføres i vedlegg III.

3. Tilsetningsstoffer i næringsmidler som kan brukes i aromaer i næringsmidler i henhold til direktiv 95/2/EF og vilkårene for bruken av dem, skal oppføres i del 4 i vedlegg III til denne forordning etter en gjennomgåelse med hensyn til deres overholdelse av artikkel 6. Tiltakene knyttet til oppføringen av slike tilsetningsstoffer i vedlegg III, som er utarbeidet med sikte på å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll nevnt i artikkel 28 nr. 4. Gjennomgåelsen skal ikke omfatte en ny risikovurdering foretatt av myndigheten. Gjennomgåelsen skal være fullført innen 20. januar 2011.

Tilsetningsstoffer i næringsmidler og bruksmåter som det ikke lenger er behov for, skal ikke oppføres i vedlegg III.

4. Spesifikasjoner for tilsetningsstoffer i næringsmidler som omfattes av nr. 1–3 i denne artikkel, skal vedtas i samsvar med forordning (EF) nr. 1331/2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, når tilsetningsstoffene oppføres i vedleggene i samsvar med nevnte numre.

5. Tiltakene knyttet til eventuelle egnede overgangstiltak, som er utarbeidet for å endre ikke-grunnleggende deler i denne forordning, blant annet ved å supplere den, skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandles i artikkel 28 nr. 3.

Artikkel 31

Overgangstiltak

Inntil fellesskapslistene over tilsetningsstoffer i næringsmidler i henhold til artikkel 30 er opprettet, skal ved behov vedleggene til direktiv 94/35/EF, direktiv 94/36/EF og direktiv 95/2/EF endres gjennom tiltak som er utarbeidet for å endre ikke-grunnleggende deler av direktivene og vedtatt av Kommisjonen i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandles i artikkel 28 nr. 4.

Næringsmidler som bringes i omsetning eller merkes før 20. januar 2010, og som ikke oppfyller bestemmelsene i artikkel 22 nr. 1 i) og nr. 4, kan markedsføres fram til datoen for minste holdbarhet eller siste forbruksdato.

Næringsmidler som bringes i omsetning eller merkes før 20. juli 2010, og som ikke oppfyller bestemmelsene i artikkel 24, kan markedsføres fram til datoen for minste holdbarhet eller siste forbruksdato.

Artikkel 32

Ny vurdering av godkjente tilsetningsstoffer i næringsmidler

1. Myndigheten skal gjennomføre en ny risikovurdering av tilsetningsstoffer i næringsmidler som var godkjent før 20. januar 2009.

2. Etter samråd med myndigheten skal det innen 20. januar 2010 vedtas et vurderingsprogram for tilsetningsstoffene i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 28 nr. 2. Vurderingsprogrammet skal offentliggjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 33

Opphevinger

1. Følgende rettsakter skal oppheves:

- a) rådsdirektiv av 23. oktober 1962 om tilnærming av medlemsstatenes regler om fargestoffer som kan brukes i næringsmidler beregnet på konsum,
- b) direktiv 65/66/EØF,
- c) direktiv 78/663/EØF,
- d) direktiv 78/664/EØF,
- e) direktiv 81/712/EØF,
- f) direktiv 89/107/EØF,
- g) direktiv 94/35/EF,
- h) direktiv 94/36/EF,
- i) direktiv 95/2/EF,
- j) vedtak nr. 292/97/EF,
- k) vedtak 2002/247/EF.

2. Henvisninger til de opphevede rettsaktene skal forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 34

Overgangsbestemmelser

Som unntak fra artikkel 33 skal følgende bestemmelser fortsette å gjelde inntil overføringen i henhold til artikkel 30 nr. 1–3 i denne forordning av tilsetningsstoffer i næringsmidler som allerede er godkjent i direktiv 94/35/EF, direktiv 94/36/EF og direktiv 95/2/EF, er avsluttet:

- a) artikkel 2 nr. 1, 2 og 4 i direktiv 94/35/EF og vedlegget til direktivet,
- b) artikkel 2 nr. 1–6, 8, 9 og 10 i direktiv 94/36/EF og vedlegg I–V til direktivet,
- c) artikkel 2 og 4 i direktiv 95/2/EF og vedlegg I–VI til direktivet.

Uten hensyn til bokstav c) skal de godkjenninger for E 1103 invertase og E 1105 lysozym som er fastsatt i direktiv 95/2/EF, oppheves fra og med ikrafttredelsesdatoen for fellesskapslisten over næringsmiddelenzymer i samsvar med artikkel 17 i forordning (EF) nr. 1332/2008 om næringsmiddelenzymer.

Artikkel 35

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Den får anvendelse fra 20. januar 2010.

Artikkel 4 nr. 2 får imidlertid anvendelse på del 2, 3 og 5 i vedlegg III fra 1. januar 2011, og artikkel 23 nr. 4 får anvendelse fra 20. januar 2011. Artikkel 24 får anvendelse fra 20. juli 2010. Artikkel 31 får anvendelse fra 20. januar 2009.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

B. LE MAIRE

Formann

Vedlegg I

Funksjonsgrupper av tilsetningsstoffer i næringsmidler og av tilsetningsstoffer i tilsetningsstoffer i næringsmidler og næringsmiddelenzymer

1. «Søtstoffer» er stoffer som brukes til å gi næringsmidler søt smak eller i bordsøtningssmidler.
2. «Fargestoffer» er stoffer som gir farge til et næringsmiddel eller gir næringsmiddelet fargen tilbake, og omfatter naturlige bestanddeler i næringsmidler og naturlige utgangsmaterialer som vanligvis ikke inntas som næringsmidler i seg selv, og som vanligvis ikke brukes som en typisk ingrediens i næringsmidler. Preparater som framstilles av næringsmidler og andre spiselige, naturlige utgangsmaterialer gjennom en fysisk og/eller kjemisk ekstraksjon, som fører til en selektiv ekstraksjon av pigmentene i forhold til de ernæringsmessige eller aromatiske bestanddelene, er farger i henhold til denne forordning.
3. «Konserveringsmidler» er stoffer som forlenger næringsmidlers holdbarhet ved å beskytte dem mot forringelse forårsaket av mikroorganismer og/eller som beskytter mot vekst av sykdomsframkallende mikroorganismer.
4. «Antioksidanter» er stoffer som forlenger næringsmidlers holdbarhet ved å beskytte dem mot forringelse forårsaket av oksidering, så som harskning av fettstoffer og misfarging.
5. «Bærere» er stoffer som brukes til å løse, fortynne, dispergere eller på annen måte fysisk endre et tilsetningsstoff i næringsmidler eller en aroma, et næringsmiddelenzym, et næringsstoff og/eller et annet stoff som tilsettes et næringsmiddel for et ernæringsmessige eller fysiologisk formål uten å endre dets tekniske funksjon (og uten selv å ha en teknisk rolle) for å lette håndteringen, tilsetningen eller bruken av tilsetningsstoffet.
6. «Syrer» er stoffer som øker et næringsmiddels surhetsgrad og/eller gir det en sur smak.
7. «Surhetsregulerende midler» er stoffer som endrer eller styrer et næringsmiddels surhetsgrad eller alkalitet.
8. «Antiklumpemidler» er stoffer som i et næringsmiddel begrenser partiklens tendens til å klumpe seg sammen.
9. «Skumdempende midler» er stoffer som hindrer eller begrenser skumdannelse.
10. «Fyllstoffer» er stoffer som øker et næringsmiddels volum uten å øke energiinnholdet i vesentlig grad.
11. «Emulgatorer» er stoffer som, når de tilsettes et næringsmiddel, gjør det mulig å danne eller opprettholde en homogen blanding av to eller flere ikke-blandbare faser så som olje og vann.
12. «Smeltesalter» er stoffer som overfører proteinene i ost til dispergert form, og derved sørger for en homogen fordeling av fettstoffer og andre bestanddeler.
13. «Konsistensmidler» er stoffer som gjør eller holder frukt eller grønnsaker faste eller sprø, eller som reagerer med geleringsmidler og danner eller styrker en gelé.
14. «Smaksforsterkere» er stoffer som forsterker et næringsmiddels smak og/eller lukt.
15. «Skumdannende midler» er stoffer som gjør det mulig å oppnå en homogen fordeling av en gassfase i et flytende eller fast næringsmiddel.
16. «Geleringsmidler» er stoffer som, når de tilsettes et næringsmiddel, gir næringsmiddelet konsistens ved å danne en gelé.
17. «Overflatebehandlingsmidler» (herunder smøremidler) er stoffer som, når de påføres et næringsmiddels overflate, gir næringsmiddelet et skinnende utseende eller danner et beskyttende lag.
18. «Fuktighetsbevarere» er stoffer som hindrer uttørring av næringsmidler ved å oppveie effekten av omgivelser med lav fuktighetsgrad, eller som gjør det lettere å løse et pulver i et vandig miljø.
19. «Modifiserte stivelser» er stoffer framkommet ved en eller flere kjemiske behandlinger av spiselig stivelse, som kan ha gjennomgått en fysisk eller enzymatisk behandling og være fortynnet med syre eller et alkalisk stoff eller bleket.
20. «Emballasjegasser» er andre gasser enn luft innført i en beholder før, mens eller etter at et næringsmiddel ble anbrakt i beholderen.
21. «Drivmidler» er andre gasser enn luft som presser et næringsmiddel ut av en beholder.
22. «Hevemidler» er stoffer eller kombinasjoner av stoffer som frigjør gass og derved får en deig eller en røre til å ese.
23. «Kompleksdannere» er stoffer som danner kjemiske forbindelser med metallioner,
24. «Stabilisatorer» er stoffer som, når de tilsettes et næringsmiddel, gjør det mulig å opprettholde næringsmiddelets fysisk-kjemiske tilstand; til stabilisatorer hører stoffer som gjør det mulig å opprettholde en homogen fordeling av to eller flere ikke-blandbare stoffer i et næringsmiddel, stoffer som stabiliserer, bevarer

eller forsterker et næringsmiddels farge, og stoffer som øker næringsmiddelets bindeevne, herunder dannelsen av kryssbindinger mellom proteiner slik at deler av næringsmidler kan bindes sammen i rekonstituerte næringsmidler.

25. «Fortykningmidler» er stoffer som, når de tilsettes et næringsmiddel, øker næringsmiddelets viskositet.
 26. «Melbehandlingsmidler» er andre stoffer enn emulgatorer som, når de tilsettes mel eller deig, forbedrer melets eller deigens bakeegenskaper.

Vedlegg II

Fellesskapsliste over tilsetningsstoffer som kan brukes i næringsmidler og vilkårene for bruken av dem.

Vedlegg III

Fellesskapsliste over tilsetningsstoffer som kan brukes i tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler, og vilkårene for bruken av dem.

Fellesskapsliste over bærere i næringsstoffer og vilkårene for bruken av dem.

Del 1	Bærere i tilsetningsstoffer i næringsmidler
Del 2	Andre tilsetningsstoffer i næringsmidler enn bærere i tilsetningsstoffer i næringsmidler
Del 3	Tilsetningsstoffer i næringsmidler, herunder bærere, i næringsmiddelenzymer
Del 4	Tilsetningsstoffer i næringsmidler, herunder bærere, i aromaer i næringsmidler
Del 5	Bærere i næringsstoffer og andre stoffer som tilsettes for ernæringsmessige og/eller for andre fysiologiske formål

Vedlegg IV

Tradisjonelle næringsmidler for hvilke enkelte medlemsstater kan fortsette å forby visse kategorier av tilsetningsstoffer i næringsmidler

<i>Medlemsstat</i>	<i>Næringsmidler</i>	<i>Kategorier av tilsetningsstoffer som fortsatt kan forbys</i>
Tyskland	Tradisjonelt tysk øl («Bier nach deutschem Reinheitsgebot gebraut»)	Alle unntatt drivgasser
Frankrike	Tradisjonelt fransk brød	Alle
Frankrike	Tradisjonelle franske konserverte trøfler	Alle
Frankrike	Tradisjonelle franske konserverte snegler	Alle
Frankrike	Tradisjonell fransk konservert gås og and («confit»)	Alle
Østerrike	Tradisjonell østerriksk «Bergkäse»	Alle unntatt konserveringsmidler
Finland	Tradisjonell finsk «mämmi»	Alle unntatt konserveringsmidler
Sverige Finland	Tradisjonell svensk og finsk fruktsaft	Fargestoffer
Danmark	Tradisjonelle danske «kødboller»	Konserveringsmidler og fargestoffer
Danmark	Tradisjonell dansk «leverpostej»	Konserveringsmidler (bortsett fra sorbinsyre) og fargestoffer
Spania	Tradisjonell spansk «lomo embuchado»	Alle unntatt konserveringsmidler og antioksidanter
Italia	Tradisjonell italiensk «mortadella»	Alle unntatt konserveringsmidler, antioksidanter, pH-justerende midler, smaksforsterkere, stabilisatorer og emballasjegass
Italia	Tradisjonell italiensk «cotechino e zampone»	Alle unntatt konserveringsmidler, antioksidanter, pH-justerende midler, smaksforsterkere, stabilisatorer og emballasjegass
► EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII.		
Norge	Tradisjonell norsk «Saft» og «Sirup»	Farger (unntatt betakaroten i saft fra sitrusfrukter)
Norge	Tradisjonelle norske «Kjøttboller/Kjøttkaker/Kjøttpudding»	Konserveringsmidler (unntatt natriumnitritt) og farger
Norge	Tradisjonell norsk «Leverpostei»	Konserveringsmidler (unntatt natriumnitritt) og farger

Vedlegg V

Liste over fargestoffene i næringsmidler omhandlet i artikkel 24 som medfører at merkingen av næringsmidlene skal innehold tilleggsopplysninger

<i>Næringsmidler som inneholder ett eller flere av følgende fargestoffer</i>	<i>Angivelse</i>
Paraoransje (E 110)*	«fargestoffets/fargestoffenes navn og E-nummer»: Kan ha en ugunstig virkning på barns aktivitet og konsentrasjonsevne.
Kinolingult (E 104)*	

<i>Næringsmidler som inneholder ett eller flere av følgende fargestoffer</i>	<i>Angivelse</i>
Azorubin (E 122)*	
Allurarød (E 129)*	
Tartrazin (E 102)*	
Nykockin 4R (E 124)*	

► **M1**

*

- a) næringsmidler der fargestoffet/fargestoffene er brukt til hygienemerking eller annen merking av kjøttprodukter eller til stempeling eller dekorasjonsmaling av eggesskall, og
- b) drikkevarer med et alkoholinhold på over 1,2 volumprosent. ◀ **M1**

Forordning (EU) nr. 257/2010

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 257/2010 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 257/2010

av 25. mars 2010

om opprettelse av et program for ny vurdering av godkjente tilsetningsstoffer i næringsmidler i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
 under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler,¹ særlig artikkel 32,
 etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og
 ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008 skal Kommisjonen opprette et program som går ut på at Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «EFSA») skal foreta en ny vurdering av tryggheten ved tilsetningsstoffer som var godkjent i Unionen før 20. januar 2009.
- 2) I 2007 framla Kommisjonen en rapport for Europaparlamentet og Rådet om utviklingen i den nye vurderingen av tilsetningsstoffene.² Rapporten inneholder en sammenfatning av de seneste nye vurderingene av tilsetningsstoffer som Vitenskapskomiteen for næringsmidler (SCF) og EFSA har foretatt, og en beskrivelse av de tiltak Kommisjonen har truffet på grunnlag av de vitenskapelige uttalelsene.
- 3) Den nye vurderingen av fargestoffer er allerede påbegynt og prioritert, ettersom disse tilsetningsstoffene er dem det er lengst siden SCF sist vurderte. Den nye vurderingen av visse fargestoffer (E 102 tartrazin, E 104 kinolingul, E 110 paraoransje, E 124 ponceau 4R, E 129 allurarød AC, E 122 karmosin og E 160d lykopen) er allerede avsluttet. Noen tilsetningsstoffer, blant andre E 234 nisin og E 214–219 p-hydroksybenzoater, er dessuten vurdert på nytt de senere år fordi det er blitt anmodet om nye vitenskapelige data, eller fordi slike data er blitt tilgjengelige. Det er derfor ikke nødvendig å foreta en ny vurdering av disse tilsetningsstoffene.
- 4) Ettersom søtstoffer er de tilsetningsstoffene som ble vurdert for kortest tid siden, bør de være de siste som vurderes på nytt.
- 5) Prioriteringsrekkefølgen for den nye vurderingen av tilsetningsstoffer som for tiden er godkjent, bør fastsettes på grunnlag av følgende kriterier: hvor lang tid som er gått siden SCF eller EFSA sist vurderte tilsetningsstoffet, tilgjengeligheten av nye vitenskapelige opplysninger, i hvilket omfang tilsetningsstoffet brukes i næringsmidler, og i hvilken grad mennesker eksponeres for tilsetningsstoffet, samtidig som det bør tas hensyn til konklusjonene i Kommisjonens rapport fra 2001 om inntak gjennom kosten av tilsetningsstoffer i næringsmidler i EU.³ Nordisk ministerråd har framlagt for Kommisjonen en rapport om tilsetningsstoffer i Europa i 2000⁴ som inneholder ytterligere opplysninger som kan brukes ved prioriteringen av tilsetningsstoffer som skal vurderes på nytt.
- 6) Av effektivitetshensyn og av praktiske årsaker bør den nye vurderingen av tilsetningsstoffene så langt det er mulig utføres gruppevis i henhold til hvilken funksjonell gruppe de tilhører. EFSA bør imidlertid på anmodning fra Kommisjonen eller på eget initiativ kunne påbegynne den nye vurderingen av et tilsetningsstoff eller en gruppe tilsetningsstoffer med høyere prioritet dersom det framkommer nye vitenskapelige data som viser en mulig risiko for menneskers helse, eller som på annen måte kan påvirke vurderingen av tryggheten ved et tilsetningsstoff.
- 7) Det bør fastsettes frister for den nye vurderingen i samsvar med denne prioriteringsrekkefølgen. Fristene fastsatt i denne forordning kan endres bare i behørig begrunnede tilfeller, og bare når denne nye vurderingen kan føre til at ny vurdering av andre tilsetningsstoffer blir betydelig forsinket.
- 8) Det kan senere fastsettes mer spesifikke frister for tilsetningsstoffer enkeltvis eller gruppevis, for at arbeidet med ny vurdering skal fungere tilfredsstillende, eller dersom det skulle være grunn til bekymring.

- 9) For at framgangsmåten ved ny vurdering skal være effektiv, er det viktig at EFSA får alle opplysninger som er relevante for vurderingen, fra de berørte parter, og at de berørte parter underrettes i god tid når det er behov for ytterligere opplysninger for å fullføre den nye vurderingen av et tilsetningsstoff.
- 10) Driftsansvarlige som ønsker å beholde godkjenningen av et tilsetningsstoff som er under ny vurdering, bør framlegge alle opplysninger som er relevante for den nye vurderingen av tilsetningsstoffet. Om mulig bør driftsansvarlige treffe de nødvendige tiltak for å framlegge opplysninger i fellesskap.
- 11) EFSA bør offentliggjøre én eller flere åpne anmodninger om opplysninger om alle tilsetningsstoffer som skal vurderes på nytt. De berørte parter bør innen de fastsatte fristene framlegge for EFSA alle tekniske og vitenskapelige data om et tilsetningsstoff som er nødvendige for å foreta en ny vurdering av det, særlig toksikologiske data og data som er relevante for å beregne menneskers eksponering for det aktuelle tilsetningsstoffet.
- 12) Tryggheten ved de tilsetningsstoffene som EFSA skal vurdere på nytt, er tidligere blitt vurdert av SCF, og mange av dem har vært i bruk lenge. Opplysningene som skal framlegges i forbindelse med den nye vurderingen, bør omfatte eksisterende data som lå til grunn for den forrige vurderingen av et tilsetningsstoff, samt eventuelle nye data som er relevante for tilsetningsstoffet, og som er blitt tilgjengelige siden SCF sist vurderte det. Opplysningene bør være så omfattende som mulig, slik at EFSA kan fullføre den nye vurderingen og utarbeide en ajourført uttalelse, og bør så langt det er mulig framlegges i samsvar med gjeldende retningslinjer for framlegging av vurderinger av tilsetningsstoffer i næringsmidler (retningslinjer utarbeidet av SCF 11. juli 2001).⁵
- 13) EFSA kan anmode om ytterligere opplysninger for å fullføre den nye vurderingen av et tilsetningsstoff. I så fall bør EFSA anmode om de nødvendige opplysningene i god tid, enten ved en åpen anmodning om opplysninger eller ved å kontakte de parter som har framlagt opplysninger om tilsetningsstoffet. De berørte parter bør, innen en frist som EFSA fastsetter, framlegge opplysningene som det anmodes om, eventuelt etter å ha tatt hensyn til de berørte parters synspunkter.
- 14) I forordning (EF) nr. 1333/2008 er det fastsatt at det ved godkjenning av tilsetningsstoffer i næringsmidler også bør tas hensyn til miljømessige forhold. I forbindelse med ny vurdering av et tilsetningsstoff bør derfor de berørte parter underrette Kommisjonen og EFSA om alle relevante opplysninger om eventuelle miljørisikoer som følge av produksjonen av, bruken av eller avfallet fra dette tilsetningsstoffet.
- 15) Dersom opplysningene som det anmodes om, og som er nødvendige for å fullføre den nye vurderingen av et bestemt tilsetningsstoff, ikke framlegges, kan tilsetningsstoffet fjernes fra Unionens liste over godkjente tilsetningsstoffer.
- 16) Framgangsmåten ved ny vurdering av tilsetningsstoffer i næringsmidler må oppfylle kravene til åpenhet og offentlighet samtidig som det sikres at visse opplysninger behandles fortrolig.
- 17) Senest på datoen for denne forordnings ikrafttredelse vil Kommisjonen offentliggjøre en liste over godkjente tilsetningsstoffer som er under ny vurdering, med angivelse av datoen da de sist ble vurdert av SCF eller EFSA.
- 18) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen, og verken Europaparlamentet eller Rådet har motsatt seg dem –
 - 1 EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16.
 - 2 KOM(2007) 418, endelig utgave.
 - 3 KOM(2001) 542, endelig utgave.
 - 4 «Food Additives in Europe 2000, Status of safety assessments of food additives presently permitted in the EU», Nordisk ministerråd, TemaNord 2002:560.
 - 5 «Guidance on submissions for food additive evaluations by the Scientific Committee on Food». Uttalelse avgitt 11. juli 2001. SCF/CS/ADD/GEN/26, endelig utgave.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1 *Formål og virkeområde*

1. Ved denne forordning opprettes et program for at Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «EFSA») kan foreta en ny vurdering av tryggheten ved tilsetningsstoffer i næringsmidler, som fastsatt i artikkel 32 i forordning (EF) nr. 1333/2008.
2. Godkjente tilsetningsstoffer som EFSA allerede har fullført ny vurdering av når denne forordning vedtas, skal ikke vurderes enda en gang. Disse tilsetningsstoffene er oppført i vedlegg I.

Artikkel 2 *Definisjoner*

I denne forordning menes med:

- a) «godkjent tilsetningsstoff» et tilsetningsstoff som er godkjent før 20. januar 2009 og oppført i europaparlaments- og rådsdirektiv 94/35/EF av 30. juni 1994 om søtstoffer til bruk i næringsmidler,¹ i europaparlaments- og rådsdirektiv 94/36/EF av 30. juni 1994 om fargestoffer til bruk i næringsmidler² eller i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/2/EF av 20. februar 1995 om andre tilsetningsstoffer i næringsmidler enn fargestoffer og søtstoffer,³

- b) «driftsansvarlig» den fysiske eller juridiske person som har ansvar for at kravene i forordning (EF) nr. 1333/2008 overholdes i det næringsmiddelforetak vedkommende driver,
- c) «berørt driftsansvarlig» driftsansvarlig som ønsker å sikre kontinuiteten i godkjenningen av ett eller flere tilsetningsstoffer i næringsmidler,
- d) «opprinnelig dokumentasjon» den dokumentasjon som lå til grunn da tilsetningsstoffet ble vurdert og godkjent til bruk i næringsmidler før 20. januar 2009.
 - 1 EFT L 237 av 10.9.1994, s. 3.
 - 2 EFT L 237 av 10.9.1994, s. 13.
 - 3 EFT L 61 av 18.3.1995, s. 1.

Artikkel 3

Prioriteringer for den nye vurderingen av godkjente tilsetningsstoffer

1. Godkjente tilsetningsstoffer skal vurderes på nytt i følgende rekkefølge og innen følgende frister:
 - a) ny vurdering av alle godkjente fargestoffer oppført i direktiv 94/36/EF skal fullføres innen 31. desember 2015,
 - b) ny vurdering av alle andre godkjente tilsetningsstoffer enn fargestoffer og søtstoffer oppført i direktiv 95/2/EF skal fullføres innen 31. desember 2018,
 - c) ny vurdering av alle godkjente søtstoffer oppført i direktiv 94/35/EF skal fullføres innen 31. desember 2020.
2. For visse tilsetningsstoffer i de funksjonelle gruppene nevnt i nr. 1, er det fastsatt mer spesifikke frister i vedlegg II til denne forordning. Disse tilsetningsstoffene skal vurderes før de andre tilsetningsstoffene som er oppført i samme funksjonelle gruppe.
3. Som unntak fra nr. 1 og 2 kan EFSA når som helst, etter anmodning fra Kommisjonen eller på eget initiativ, iverksette ny vurdering av et tilsetningsstoff eller en gruppe tilsetningsstoffer med høyere prioritet dersom det framkommer nye vitenskapelige data som
 - a) viser en mulig risiko for menneskers helse, eller
 - b) på annen måte kan påvirke trygghetsvurderingen av dette tilsetningsstoffet eller denne gruppen tilsetningsstoffer.

Artikkel 4

Framgangsmåte for ny vurdering

Når et godkjent tilsetningsstoff skal vurderes på nytt, skal EFSA

- a) undersøke den opprinnelige uttalelsen samt arbeidsdokumentene fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler (SCF) eller EFSA,
- b) undersøke den opprinnelige dokumentasjonen, dersom denne foreligger,
- c) undersøke opplysningene framlagt av den eller de berørte driftsansvarlige og/eller eventuelle andre berørte parter,
- d) undersøke eventuelle opplysninger som Kommisjonen og medlemsstatene har gjort tilgjengelig,
- e) finne fram til eventuell relevant litteratur som er offentliggjort etter forrige vurdering av hvert enkelt tilsetningsstoff.

Artikkel 5

Anmodning om opplysninger

1. For å innhente opplysninger fra de berørte driftsansvarlige og/eller andre berørte parter, skal EFSA offentliggjøre én eller flere åpne anmodninger om opplysninger om alle tilsetningsstoffer som er under ny vurdering. Når tidsplanen for framlegging av opplysninger fastsettes, skal EFSA fastsette en rimelig frist etter at denne forordning har trådt i kraft, slik at berørte driftsansvarlige og/eller eventuelle andre berørte parter kan oppfylle denne forpliktelsen.
2. Opplysningene nevnt i nr. 1 kan bl.a. omfatte
 - a) undersøkelsesrapporter fra den opprinnelige dokumentasjonen som ble vurdert av SCF eller EFSA, eller av Den felles FAO-WHO-ekspertgruppe for tilsetningsstoffer i næringsmidler (JECFA),
 - b) opplysninger om dataene om de aktuelle tilsetningsstoffenes trygghet som ikke tidligere er blitt vurdert av SCF eller JECFA,
 - c) opplysninger om spesifikasjonene for tilsetningsstoffer som er i bruk, herunder opplysninger om partikkelstørrelse og relevante fysisk-kjemiske kjennetegn og egenskaper,
 - d) opplysninger om produksjonsprosessen,
 - e) opplysninger om tilgjengelige analysemetoder for bestemmelse i næringsmidler,
 - f) opplysninger om menneskers eksponering for tilsetningsstoffer gjennom næringsmidler (f.eks. forbruksmønstre og bruk, faktiske bruksmengder og grenseverdier, forbrukshyppighet og andre faktorer som påvirker eksponeringen),
 - g) reaksjon og nedbrytning av stoffet i næringsmidler.

Artikkel 6 *Framlegging av opplysninger*

1. Berørte driftsansvarlige og/eller eventuelle andre berørte parter skal framlegge opplysningene knyttet til den nye vurderingen av et tilsetningsstoff nevnt i artikkel 5 nr. 2, innen den fristen som EFSA har fastsatt i sin anmodning om opplysninger. Ved framlegging av opplysninger skal de berørte driftsansvarlige og andre berørte parter vedlegge de opplysningene som EFSA anmoder om, i henhold til den gjeldende veiledningen om framlegging av opplysninger knyttet til vurdering av tilsetningsstoffer¹ i den grad dette er mulig.

2. Dersom det finnes flere berørte driftsansvarlige, kan de eventuelt framlegge opplysningene i fellesskap.

3. Dersom det under den nye vurderingen blir nødvendig å innhente ytterligere opplysninger om et bestemt tilsetningsstoff, skal EFSA anmode de berørte driftsansvarlige og oppfordre andre berørte parter om å framlegge disse opplysningene gjennom en åpen anmodning om opplysninger. EFSA skal fastsette en frist for framlegging av opplysninger, og eventuelt ta hensyn til de berørte driftsansvarlige og/eller andre berørte parters synspunkter på hvor lang tid som er nødvendig. I slike tilfeller skal EFSA anmode om ytterligere opplysninger i god tid på forhånd, slik at de overordnede fristene for ny vurdering fastsatt i artikkel 3 nr. 1 og i vedlegg II, ikke påvirkes.

4. Opplysninger som ikke er framlagt innen den fristen som EFSA har fastsatt, skal ikke tas hensyn til ved den nye vurderingen. I unntakstilfeller kan imidlertid EFSA, med Kommisjonens samtykke, beslutte å ta hensyn til opplysninger som framlegges etter fristen dersom disse opplysningene er av vesentlig betydning for den nye vurderingen av et tilsetningsstoff.

5. Dersom opplysningene som det er anmodet om, ikke er framlagt for EFSA innen de fastsatte fristene, kan tilsetningsstoffet bli fjernet fra Unionens liste i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 10 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1333/2008.²

¹ På det nåværende tidspunkt SCFs uttalelse av 11. juli 2001. SCF/CS/ADD/GEN/26, endelig utgave.

² EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16.

Artikkel 7 *Andre opplysninger*

Innenfor rammen av ny vurdering av et tilsetningsstoff, skal den eller de berørte driftsansvarlige eller eventuelle andre berørte parter underrette EFSA og Kommisjonen om alle opplysninger som er tilgjengelige i tilknytning til eventuelle miljørisikoer knyttet til produksjonen av, bruken av eller avfallet fra dette tilsetningsstoffet.

Artikkel 8 *Fortrolighet*

1. Opplysninger som vil kunne medføre betydelig skade for driftsansvarlige eller andre berørte parters konkurransemessige stilling dersom de avsløres, kan behandles fortrolig.

2. Opplysninger om følgende skal under ingen omstendigheter betraktes som fortrolige:

- a) den berørte driftsansvarliges navn og adresse
- b) stoffets kjemiske navn og en tydelig beskrivelse av stoffet,
- c) opplysninger om bruken av stoffet i eller på spesielle næringsmidler eller næringsmiddelkategorier,
- d) opplysninger som er relevante for vurderingen av stoffets trygghet,
- e) analysemetoden(e) for påvisning av stoffet i næringsmidler.

3. Med hensyn til nr. 1 skal den eller de berørte driftsansvarlige og andre berørte parter angi hvilke av de framlagte opplysningene de ønsker behandlet som fortrolige. I slike tilfeller skal det gis en begrunnelse som kan etterprøves.

4. Etter forslag fra EFSA skal Kommisjonen, etter samråd med den berørte driftsansvarlige og/eller andre berørte parter, avgjøre hvilke opplysninger som kan forbli fortrolige, og underrette EFSA og medlemsstatene om dette.

5. Kommisjonen, EFSA og medlemsstatene skal, i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens dokumenter,¹ treffe de nødvendige tiltak for å sikre egnet fortrolighet for de opplysninger som mottas i henhold til denne forordning, unntatt når det gjelder opplysninger som må offentliggjøres dersom omstendighetene krever dette av hensyn til vern av menneskers og dyrs helse eller av miljøet.

6. Gjennomføringen av nr. 1–5 berører ikke utvekslingen av opplysninger mellom Kommisjonen, EFSA og medlemsstatene.

¹ EFT L 145 av 31.5.2001, s. 43.

Artikkel 9 *Overvåking av utviklingen*

I desember hvert år skal EFSA underrette Kommisjonen og medlemsstatene om utviklingen til programmet for ny vurdering.

Artikkel 10
Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.
Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.
Utfærdiget i Brussel, 25. mars 2010.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg I

Liste over tilsetningsstoffer som er godkjent før 20. januar 2009, og som EFSA har fullført ny vurdering av når denne forordning vedtas

<i>E-nummer</i>	<i>Stoff</i>	<i>Året da stoffet sist ble vurdert av SCF eller EFSA</i>	<i>Status for ny vurdering foretatt av EFSA</i>
E 102	Tartrazin	2009	Ny vurdering fullført 23. september 2009
E 104	Kinolingult	2009	Ny vurdering fullført 23. september 2009
E 110	Paraoransje	2009	Ny vurdering fullført 24. september 2009
E 122	Azorubin, karmosin	2009	Ny vurdering fullført 24. september 2009
E 124	Ponceau 4R, konchenillerød A	2009	Ny vurdering fullført 23. september 2009
E 129	Allurarød AC	2009	Ny vurdering fullført 23. september 2009
E 160d	Lykopen	2008	Ny vurdering fullført 30. januar 2008
E 234	Nisin	2006	Ny vurdering fullført 26. januar 2006
E 173	Aluminium	2008	Ny vurdering fullført 22. mai 2008
E 214	Etyl <i>p</i> -hydroksybenzoat	2004	Ny vurdering fullført 13. juli 2004
E 215	Natriumetyl <i>p</i> -hydroksybenzoat	2004	Ny vurdering fullført 13. juli 2004
E 218	Metyl <i>p</i> -hydroksybenzoat	2004	Ny vurdering fullført 13. juli 2004
E 219	Natriumetyl- <i>p</i> -hydroksybenzoat	2004	Ny vurdering fullført 13. juli 2004
E 235	Natamycin	2009	Ny vurdering fullført 26. november 2009
E 473	Sukroseestere av fettsyrer	2006	Ny vurdering fullført 23. november 2004, revidert 26. januar 2006
E 474	Sukroglyserider	2006	Ny vurdering fullført 23. november 2004, revidert 26. januar 2006
E 901	Bivoks, hvit og gul	2007	Ny vurdering fullført 27. november 2007

Vedlegg II

Særlige prioriteringer for visse tilsetningsstoffer innenfor de funksjonelle gruppene med tilsetningsstoffer nevnt i artikkel 3 nr. 1 og 2

Del I: Fargestoffer

Innen den overordnede fristen 31. desember 2015, som er fastsatt for ny vurdering av fargestoffer i artikkel 3 nr. 1, er følgende spesifikke frister fastsatt for fargestoffene nedenfor:

1. Følgende fargestoffer skal vurderes innen 15. april 2010

E 123	Amarant
E 151	Briljant svart BN, svart PN
E 154	Brun FK
E 155	Brun HT
E 180	Litolubin BK

2. Følgende fargestoffer skal vurderes innen 31.12.2010

E 100	Kurkumin
E 127	Erytrosin
E 131	Patentblå V
E 132	Indigokarmin
E 133	Briljantblå FCF
E 142	Grønn S
E 150a	Karamell
E 150b	Karamell (kaustisk sulfittprosess)
E 150c	Karamell (ammoniakkprosess)
E 150d	karamell (ammoniakk-sulfittprosess)
E 161b	Lutein
E 161g	Kantaxantin
E 170	Kalsiumkarbonat

3. Følgende fargestoffer skal vurderes innen 31. desember 2015

E 101	i) Riboflavin, ii) riboflavin-5'-fosfat
E 120	Kochenille, karminsyre, karminer
E 140	Klorofyller og klorofylliner: i) klorofyller, ii) klorofylliner
E 141	Klorofyll- og klorofyllin-kobberkomplekser: i) klorofyll-kobberkomplekser, ii) klorofyllin-kobberkomplekser,
E 153	Vegetabilsk karbon
E 160b	Annattoekstrakter, bixin, norbixin
E 160a	Karotener: i) karotener, ii) betakaroten
E 160c	Paprikaoleoresin
E 160e	Beta-apo-8'-carotenal (C30)
E 160f	Beta-apo-8'-karotensyre-etylester (C30)
E 162	Rødbetfarge, betanin
E 163	Antocyaniner
E 171	Titandioksid
E 172	Jernoksider og hydroksider
E 174	Sølv
E 175	Gull

Del II: Andre tilsetningsstoffer enn fargestoffer og søtstoffer

Innen den overordnede fristen 31. desember 2018, som er fastsatt for ny vurdering av andre tilsetningsstoffer enn fargestoffer og søtstoffer i artikkel 3 nr. 1, er følgende spesifikke frister fastsatt for visse tilsetningsstoffer og grupper av tilsetningsstoffer:

1. Konserveringsmidlene og antioksidantene E 200–203, E 210–215, E 218–252, E 280–285, E 300–E 321 og E 586 skal vurderes innen 31.12.2015

Følgende stoffer i denne gruppen gis høyere prioritet:

E 310–312	Gallater
E 320	Butylhydroksyanisol (BHA)
E 321	Butylhydroksytoluen (BHT)
E 220–228	Svoveldioksid og sulfitter
E 304	Asorbinsyreestere av askorbinsyre: i) askorbylpalmitat, ii) askorbylstearat
E 200–203	Sorbinsyre og sorbater
E 284	Borsyre
E 285	Natriumtetraborat (boraks)
E 239	Heksametylentetramin
E 242	Dimetyldikarbonat
E 249	Kaliumnitritt
E 250	Natriumnitritt
E 251	Natriumnitrat
E 252	Kaliumnitrat
E 280–283	Propionsyre og dens natrium-, kalsium og kaliumsalter
E 306	Tokoferolrikt ekstrakt
E 307	Alfa-tokoferol
E 308	Gamma-tokoferol
E 309	Delta-tokoferol

2. *Emulgatorene, stabilisatorene og gleringsmidlene E 322, E 400-E 419, E 422-E 495 og E 1401-E 1451 skal vurderes innen 31. desember 2016*

Følgende stoffer i denne gruppen gis høyere prioritet:

E 483	Stearylratrat
E 491–495	Sorbitanestere
E 431	Polyoksyetylen(40)stearat
E 432–436	Polysorbater
E 444	Sukroseacetatisobutytrat
E 481	Natriumstearyl-2-laktylat
E 482	Kalsiumstearyl-2-laktylat
E 414	Gummi arabicum*
E 410	Johannesbrødkjernemel
E 417	Tarakjernemel*
E 422	Glyserol
E 475	Sukroseestere av fettsyrer

3. *E 551 silisiumdioksid, E 620–625 glutamater, E 1105 lysozym og E 1103 invertase skal vurderes innen 31. desember 2016*

4. *De gjenværende andre tilsetningsstoffene enn fargestoffer og søtstoffer skal vurderes innen 31. desember 2018*

Følgende stoffer i denne gruppen gis høyere prioritet:

E 552	Kalsiumsilikat
E 553a	Magnesiumsilikat og -trisilikat
E 553b	Talkum
E 558	Bentonitt
E 999	Kvillajackstrakt
E 338–343	Fosforsyre og fosfater
E 450–452	Di-, tri- og polyfosfater
E 900	Dimetylpolysiloksan
E 912	Montansyreestere
E 914	Oksidert polyetylen voks
E 902	Kandelillavoks
E 904	Skjellakk
E 626–629	Guanylsyre, dinatriumguanylat, dikaliumguanylat og kalsiumguanylat
E 630–633	Inosinsyre, dinatriuminosinat, dikaliuminosinat og kalsiuminosinat
E 634–635	Kalsium 5'-ribonukleotider og dinatrium 5'-ribonukleotider
E 507–511	Saltsyre, kaliumklorid, kalsiumklorid, magnesiumklorid
E 513	Svovelsyre

* Alle naturharpikser E 400–418 og E 425 kan vurderes samtidig.

Forordninger i pdf

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 1333/2008, forordning (EU) nr. 238/2010 og forordning (EU) nr. 257/2010.

Forordning (EF) nr. 1333/2008

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EU) nr. 238/2010

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EU) nr. 257/2010

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

6. juni Nr. 669 2011**Forskrift om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler (aromaforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 6. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54q (forordning (EF) nr. 2232/96 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008), nr. 54v (vedtak 1999/217/EF som endret ved vedtak 2000/489/EF, vedtak 2002/113/EF, vedtak 2004/357/EF, vedtak 2005/389/EF, vedtak 2006/252/EF, vedtak 2008/478/EF og vedtak 2009/163/EF), nr. 54zg (forordning (EF) nr. 1565/2000), nr. 54zy (forordning (EF) nr. 622/2002), nr. 54zzp (forordning (EF) nr. 2065/2003), nr. 54zzx (forordning (EF) nr. 627/2006) og nr. 54zzzs (forordning (EF) nr. 1334/2008). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1334/2008 mv.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzs (forordning (EF) nr. 1334/2008) om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler og om endring av rådsforordning (EF) nr. 1601/91, forordningene (EF) nr. 2232/96 og (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/EF gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Aromaer skal kun brukes i eller på næringsmidler hvor Mattilsynet har godkjent slik bruk, jf. vedlegg I til denne forskriften.

Bare de aromastoffene som er oppført i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54v (vedtak 1999/217/EF som endret ved vedtak 2000/489/EF, vedtak 2002/113/EF, vedtak 2004/357/EF, vedtak 2005/389/EF, vedtak 2006/252/EF, vedtak 2008/478/EF og vedtak 2009/163/EF) og som oppfyller de kravene som er fastsatt i denne forskriften, kan brukes eller omsettes for bruk i næringsmidler.

Aromaer skal ikke inneholde mer enn 3 mg arsen/kg, 10 mg bly/kg, 1 mg kadmium/kg og 1 mg kvikksølv/kg.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54q (forordning (EF) nr. 2232/96 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008) om fastsettelse av en fellesskapsprosedyre for aromaer brukt i eller bestemt til bruk i eller på næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zg (forordning (EF) nr. 1565/2000) om fastsettelse av tiltak som er nødvendige for vedtakelse av et evalueringsprogram i medhold av forordning (EF) nr. 2232/96 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zy (forordning (EF) nr. 622/2002) om fastsettelse av frister for innsending av informasjon for evaluering av kjemisk definerte aromaer brukt i eller på næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2065/2003 mv.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzp (forordning (EF) nr. 2065/2003) om røykaromaer som anvendes eller er bestemt for anvendelse i eller på næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzx (forordning (EF) nr. 627/2006) om gjennomføring av forordning (EF) nr. 2065/2003 for så vidt gjelder kvalitetskrav til validerte analysemetoder for prøvetaking, identifisering og karakterisering av primære røykprodukter, gjelder som forskrift med de tilpasningene som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 4. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 5. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 21. desember 1993 nr. 1379 om aromaer mv til næringsmidler.

Vedlegg I. Næringsmiddelgrupper der anvendelse av aromaer og røykaromaer er godkjent

Røykaroma er kun godkjent der det står spesielt.

Kinin, koffein og ammoniumklorid reguleres spesielt og er kun godkjent der de er nevnt.

Med quantum satis (q.s.) menes at det ikke er gitt noen tallfestet begrensning for bruk av aromaene. Aromaene skal likevel brukes i samsvar med god framstillingspraksis og i mengder som ikke er større enn nødvendig for å oppnå det ønskede resultat.

1. Melkeprodukter og erstatninger for slike

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
1.1 Konsummelk og melkebaserte drikker		
1.1.1 Konsummelk og kjernemelk		
1.1.1.1 Konsummelk		
1.1.1.2 Kjernemelk		
1.1.2 Melkebaserte drikker, aromatiserte og/eller syrnede	Aroma	q.s.
1.2 Syrnede eller koagulerde melkeprodukter, unntatt drikker		
1.2.1 Syrnede melkeprodukter		
1.2.1.1 Syrnede melkeprodukter, ikke-ettervarmebehandlete	Aroma	q.s.
1.2.1.2 Syrnede melkeprodukter, ettervarmebehandlete		
1.2.2 Koagulerde melkebaserte produkter		
1.3 Dehydrerte melkeprodukter o.l.		
1.3.1 Dehydrert melk (direktiv 76/118/EØF)		
1.3.2 Andre produkter enn de som omfattes av 1.3.1		
1.4 Konsumfløte		
1.4.1 Pasteurisert konsumfløte		
1.4.2 Sterilisert eller UHT-behandlet konsumfløte		
1.4.4 Fløteerstatninger	Aroma	q.s.
1.5 Melkepulver, fløtepulver o.l.		
1.5.1 Melkepulver og fløtepulver (direktiv 76/117/EØF)		
1.5.2 Andre pulverprodukter enn de som omfattes av 1.5.1	Aroma	q.s.
1.6 Ost		
1.6.1 Umodnet ost	Aroma	q.s.
1.6.2 Modnet ost	Aroma	q.s.
	Røykaroma	q.s.
1.6.3 Mysost		
1.6.4 Smelteost	Aroma	q.s.
	Røykaroma	Kun til oster med ingredienser som tradisjonelt kan være røykt, q.s.
1.6.5 Ost- og smelteosterstatninger	Aroma	q.s.
	Røykaroma	q.s.
1.7 Melkebaserte desserter	Aroma	q.s.
	Røykaroma	q.s.

2. Fett og oljer

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
2.1 Fett og oljer hovedsakelig fri for vann		
2.1.1 Animalske oljer og fett		
2.1.2 Vegetabilske oljer og fett		
2.2 Fettemulsjoner av typen vann-i-olje		
2.2.1 Fettemulsjoner med minst 60 % fett		
2.2.1.1 Smør		
2.2.1.2 Margarin	Aroma	q.s.
2.2.2 Fettemulsjoner med mindre enn 60 % fett	Aroma	q.s.
2.3 Andre fettemulsjoner enn omfattet av 2.2	Aroma	q.s.
2.4 Fettbaserte desserter	Aroma	q.s.

3. Spiseis

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
3 Spiseis	Aroma	q.s.

4. Frukter og grønnsaker (inkl. bær, frø, rotfrukter og sopp)

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
4.1 Ferske frukter og grønnsaker		
4.1.1 Ubehandlete frukter og grønnsaker		

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
4.1.2 Overflatebehandlete frukter og grønnsaker		
4.1.3 Skrelte og/eller oppdelte frukter og grønnsaker		
4.2 Fryste frukter og grønnsaker		
4.3 Bearbeidete frukter og grønnsaker		
4.3.1 Tørkede frukter og grønnsaker	Aroma	q.s.
4.3.2 Frukter og grønnsaker i eddik, olje eller saltlake	Aroma	q.s.
4.3.3 Helkonserverte frukter og grønnsaker		
4.3.4 Syltetøy, gelé og liknende produkter		
4.3.4.1 Syltetøy, gelé, marmelade og kastanjepuré (direktiv 79/693/EØF)	Aroma	q.s.
4.3.4.2 Annet fruktbasert smørepålegg, unntatt produkter i gruppe 4.3.4.1	Aroma Etylvanillin og vanillin	Kun til erstatningsprodukter, q.s. Kun til syltetøy ekstra, syltetøy, gelé ekstra, og gelé av epler, kveder eller nyper og i søtet kastanjepuré, q.s.
4.3.5 Kandiserte frukter og grønnsaker		
4.3.6 Frukt- og grønnsaktilberedninger	Aroma	Kun til erstatningsprodukter, q.s.
4.3.7 Frukt- og grønnsakbaserte desserter	Aroma	Kun til erstatningsprodukter, q.s.
4.3.8 Fermenterte frukt- og grønnsakprodukter		
4.3.9 Stekte eller friterte frukter og grønnsaker	Aroma Røykaroma	q.s. q.s.

5. Sukkervarer

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
5.1 Kakao- og sjokoladeproduktvarer (direktiv 73/241/EØF)	Aroma	q.s., men ikke aromaer som etterligner sjokolade- og melkefettsmak.
5.2 Sukkervarer unntatt produkter i gruppe 5.1 og 5.3	Aroma Ammonium- klorid	q.s. q.s.
5.3 Tyggegummi	Aroma Ammonium- klorid	q.s. q.s.

6. Korn og kornprodukter

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
6.1 Hele eller knuste korn samt korn i flak		
6.2 Mel, stivelse og kli		
6.3 Frokostcerealier	Aroma	q.s.
6.4 Pasta		
6.5 Korn- og stivelsesbaserte desserter	Aroma	q.s.
6.6 Paneringsrøre		

7. Bakervarer

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
7.1 Brød og vanlige bakervarer		
7.2 Finere bakervarer	Aroma	q.s.

8. Kjøtt og kjøttprodukter

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
8.1 Ferskt kjøtt, fjærfekjøtt, oppdrettsvilt viltkjøtt og kaninkjøtt		
8.1.1 Ferskt kjøtt, fjærfekjøtt, oppdrettsvilt, viltkjøtt og kaninkjøtt		

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
8.1.2 Kvernet kjøtt og tilberedt kjøtt	Røykaroma	q.s.
8.2 Kjøttprodukter, hele eller oppskåret i biter		
8.2.1 Ikke-varmebehandlede kjøttprodukter, hele eller oppskåret i biter	Røykaroma	q.s.
8.2.2 Varmebehandlede kjøttprodukter, hele eller oppskåret i biter	Røykaroma	q.s.
8.3 Kjøttfarseprodukter		
8.3.1 Ikke-varmebehandlede kjøttfarseprodukter	Røykaroma	q.s.
8.3.2 Varmebehandlede kjøttfarseprodukter	Røykaroma	q.s.
8.4 Spiselige pølsetarmer	Røykaroma	q.s.

9. Fisk og fiskeprodukter

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
9.1 Fersk fisk og fiskeprodukter		
9.1.1 Fersk fisk og fiskeprodukter, unntatt produkter omfattet av 9.1.2		
9.1.2 Ferske krepsdyr og bløtdyr		
9.2 Fryst fisk og fiskeprodukter o.l.		
9.2.1 Fryst fisk og fiskeprodukter	Aroma Røykaroma	Kun til surimi, q.s. q.s.
9.2.2 Fryste krepsdyr og bløtdyr		
9.3 Kokt, stekt, røkt, tørket eller saltet fisk og fiskeprodukter		
9.3.1 Kokt fisk og fiskeprodukter o.l.		
9.3.1.1 Kokt fisk og fiskeprodukter	Aroma Røykaroma	Kun til surimi, q.s. q.s.
9.3.2 Stekt eller fritert fisk og fiskeprodukter		
9.3.3 Røkt, tørket og/eller saltet fisk og fiskeprodukter	Aroma Røykaroma	Kun til fiskemel, q.s. q.s.
9.4 Halvkonservert fisk og fiskeprodukter		
9.4.1 Fisk og fiskeprodukter, marinerte og/eller i aspik	Røykaroma	q.s.
9.4.2 Fisk og fiskeprodukter, krydrete og/eller i saltlake	Røykaroma	q.s.
9.4.3 Lakseerstatninger, kaviar og andre fiskerognprodukter	Aroma Røykaroma	q.s. q.s.
9.4.4 Andre halvkonserverte fisk og fiskeprodukter enn produkter omfattet av 9.4.1–9.4.3	Aroma Røykaroma	Kun til surimi, q.s. q.s.
9.5 Helkonservert fisk og fiskeprodukter	Aroma Røykaroma	Kun til surimi, q.s. q.s.

10. Egg og eggprodukter

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
10.1 Ferske egg		
10.2 Flytende eggprodukter	Aroma	q.s.
10.3 Fryste eggprodukter		
10.4 Tørkete eller varmekoagulerte eggprodukter		
10.5 Eggbaserte desserter	Aroma	q.s.

11. Sukker og honning

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
11.1 Sukkerprodukter (omfattet av direktiv 73/437/EØF)		
11.2 Ikke-standardiserte sukkerprodukter		
11.3 Honning		

12. Salt og krydder, supper, sauser og salater, proteinprodukter etc.

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
12.1 Salt og salterstatninger		
12.2 Krydderurter, krydder og smakspreparater	Aroma	q.s.

<i>Næringsmiddel</i>		<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
12.3	Eddik	Aroma	q.s.
12.4	Sennep	Aroma	q.s.
12.5	Supper og buljonger	Aroma	q.s.
		Røykaroma	q.s.
12.6	Sauser		
12.6.1	Emulgerte sauser	Aroma	q.s.
12.6.2	Ikke-emulgerte sauser	Aroma	q.s.
		Røykaroma	q.s.
12.7	Salater og smørepålegg på basis av fett, kakao, melk eller tørket frukt	Aroma	q.s.
12.8	Gjær		
12.9	Proteinprodukter	Aroma	q.s.

13. Næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov og kosttilskudd

<i>Næringsmiddel</i>		<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
13.1	Morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger		
13.2	Barnemat	Aroma	Kun til grøt i tørr tilstand, q.s.
13.3	Dietetiske næringsmidler til spesielle medisinske formål		
13.4	Næringsmidler med lavt eller redusert energiinnhold til vektkontroll	Aroma	q.s.
13.6	Kosttilskudd	Aroma	q.s.
		Ammonium-klorid	q.s.

14. Drikkevarer

<i>Næringsmiddel</i>		<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
14.1	Ikke-alkoholholdige drikkevarer		
14.1.1	Vann		
14.1.1.1	Naturlig mineralvann og kildevann		
14.1.1.2	Bordvann/sodavann		
14.1.2	Frukt- og grønnsakjuice, saft og sirup		
14.1.3	Frukt- og grønnsaknektar		
14.1.4	Aromatiserte drikkevarer	Aroma	q.s.
		Koffein	Kun 150 mg/l og kun til drikker som ikke frambyes som egnet til bruk ved krevende fysiske anstrengelser (jf. forskrift 1. mars 1993 nr. 196 om drikker til bruk ved anstrengelser).
		Kinin og dets klorid og sulfat	Kun 100 mg/l regnet som kinin.
14.1.5	Kaffe, kaffeerstatninger, te, urtete og varme drikker unntatt kakao	Aroma	q.s.
14.2	Alkoholholdige drikker (inkl. alkoholfrie og lav-alkoholholdige produkter)		
14.2.1	Øl	Aroma	q.s.
14.2.2	Eplesider og pæresider	Naturlige aroma-preparater, naturlige aromastoffer og naturidentiske aromastoffer.	q.s. ¹
14.2.3	Vin		
14.2.3.1	Bordvin og kvalitetsvin		

<i>Næringsmiddel</i>		<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
14.2.3.2	Musserende vin eller halvmusserende vin		
14.2.3.3	Hetvin		
14.2.3.4	Aromatisert vin og aromatiserte vinbaserte drikker	Aroma Koffein	q.s. Kun 150 mg/l
14.2.4	Fruktvin m.m.		
14.2.5	Mjød		
14.2.6	Brennevin		
14.2.6.1	Brennevin omfattet av forordning (EØF) nr. 1576/89	Aroma Ammonium- klorid	q.s. q.s.
14.2.6.2	Brennevinsbaserte drikker med mindre enn 15 % alkohol	Aroma Ammonium- klorid	q.s. q.s.

- 1 Sider tilsatt aroma må i tillegg til varebetegnelse jamfør forskrift av 21. desember 1993 nr. 1385 om merking mv av næringsmidler § 5 og § 9 ha en tilleggsbetegnelse som klart skiller produktet fra sider uten tilsatt aroma.

15. Snacks

<i>Næringsmiddel</i>		<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
15.1	Saltete snacks på basis av korn, poteter eller stivelse	Aroma Røykaroma	
15.2	Bearbeidete nøtter	Aroma	

16. Næringsmidler som ikke tilhører gruppene 1–15

<i>Næringsmiddel</i>		<i>Aroma</i>	<i>Merknader</i>
16.1	Aromatiserte vannbaserte desserter	Aroma	q.s.
16.2	Pynt og overtrekk	Aroma	q.s.
16.3	Fyll til pasta	Aroma	q.s.
16.4	Næringsmidler i tablettform	Aroma	q.s.
16.5	Tørkede næringsmidler i pulverform	Aroma	q.s.

Forordninger

For å gjøre det lettere å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Forordning (EF) nr. 1334/2008

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1334/2008 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008

om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til bruk i og på næringsmidler og om endring av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91, forordning (EF) nr. 2232/96, forordning (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/EF

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité,¹

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251² og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådsdirektiv 88/388/EØF av 22. juni 1988 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om aromaer som kan brukes i næringsmidler, og om kildematerialer beregnet på framstilling av slike aromaer³ må ajourføres i lys av den tekniske og vitenskapelige utvikling. Av klarhets- og effektivitetshensyn bør direktiv 88/388/EØF erstattes med denne forordning.
- 2) I henhold til rådsbeslutning 88/389/EØF av 22. juni 1988 om Kommisjonens utarbeidelse av en liste over stoffer og kildematerialer som brukes ved framstilling av aromaer,⁴ skulle nevnte liste utarbeides senest 24 måneder etter at beslutningen ble vedtatt. Beslutningen er nå foreldet og bør oppheves.
- 3) Ved kommisjonsdirektiv 91/71/EØF av 16. januar 1991 om utfylling av rådsdirektiv 88/388/EØF om tilnærming av medlemsstatens lovgivning om aromaer som kan brukes i næringsmidler, og om kildematerialer

beregnet på fremstilling av slike aromaer⁵ fastsettes regler for merking av aromaer. Reglene erstattes med denne forordning og direktivet bør oppheves.

- 4) Fri omsetning av trygge og sunne næringsmidler er en nødvendig del av det indre marked og bidrar i høy grad til å verne borgernes helse og velferd, og deres sosiale og økonomiske interesser.
- 5) For å verne menneskers helse bør denne forordning omfatte aromaer, kildematerialer for aromaer og næringsmidler som inneholder aromaer. Den bør også omfatte visse næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper som tilsettes næringsmidler først og fremst for å gi aroma, og som i vesentlig grad bidrar til at det i næringsmidler finnes visse naturlig forekommende uønskede stoffer (heretter kalt «næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper»), deres kildematerialer og næringsmidler som inneholder dem.
- 6) Ubearbeidede næringsmidler som ikke har gjennomgått noen form for behandling, samt ikke sammensatte næringsmidler som kryddere, urter, te og uttrekk (f.eks. frukt- eller urtete) samt blandinger av kryddere og/eller urter, blandinger av te og blandinger til uttrekk, forutsatt at de konsumeres som sådan og/eller forutsatt at de ikke tilsettes til næringsmidler, omfattes ikke av denne forordning.
- 7) Aromaer brukes til å forbedre eller endre næringsmidlers lukt og/eller smak av hensyn til forbrukeren. Aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper bør brukes bare dersom de oppfyller kriteriene i denne forordning. Det skal være trygt å bruke dem, og visse aromaer bør derfor gjennomgå en risikovurdering før de tillates brukt i næringsmidler. Om mulig bør det tas hensyn til om bruken av visse aromaer kan ha negative konsekvenser for sårbare grupper. Bruken av aromaer må ikke villedde forbrukeren, og forekomsten av aromaer i næringsmidler bør derfor alltid angis med passende merking. Aromaer bør særlig ikke brukes på en måte som kan villedde forbrukeren om spørsmål som gjelder blant annet ingrediensenes art, ferskhet og kvalitet, produktets eller produksjonsprosessen naturlighet eller produktets næringsinnhold. Ved godkjenning av aromaer bør det også tas hensyn til andre forhold som er relevante for saken, herunder samfunnsmessige, økonomiske, tradisjonelle, etiske og miljømessige forhold, føre-var-prinsippet samt kontrollmulighetene.
- 8) Siden 1999 har Vitenskapskomiteen for næringsmidler og deretter Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «Myndigheten»), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet,⁶ uttalt seg om en rekke stoffer som forekommer naturlig i kildematerialer for aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper, som ifølge Europarådets ekspertkomité for aromastoffer er av toksikologisk betydning. Stoffer som også Vitenskapskomiteen for næringsmidler har bekreftet er av toksikologisk betydning, bør anses som uønskede stoffer som ikke bør tilsettes til slike næringsmidler.
- 9) Ettersom uønskede stoffer forekommer naturlig i planter, kan de forekomme i aromapreparater og i næringsmidler med aromagivende egenskaper. Plantene brukes tradisjonelt som næringsmidler eller næringsmiddelingsredienser. Det bør fastsettes passende grenseverdier for forekomsten av disse uønskede stoffene i næringsmidler som bidrar til menneskers inntak av disse stoffene, idet det tas hensyn både til behovet for å verne menneskers helse og til stoffenes uunngåelige forekomst i tradisjonelle næringsmidler.
- 10) Grenseverdiene for visse naturlig forekommende uønskede stoffer bør først og fremst fastsettes for de næringsmidler eller næringsmiddelkategorier som bidrar mest til inntaket av stoffene gjennom kosten. Dersom andre naturlig forekommende uønskede stoffer utgjør en risiko for forbrukerens helse, bør grenseverdier fastsettes etter Myndighetens uttalelse. Medlemsstatene bør foreta kontroller på grunnlag av en risikovurdering i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at føvare- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes.⁷ Næringsmiddelprodusenter er forpliktet til å ta hensyn til forekomsten av disse stoffene når de bruker næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper og/eller aromaer til framstilling av alle næringsmidler, for å sikre at næringsmidler som ikke er trygge, ikke bringes i omsetning.
- 11) Det bør fastsettes bestemmelser på fellesskapsplan for å forby eller begrense bruken av visse vegetabiliske, animalske, mikrobiologiske eller mineralske materialer som gir grunn til bekymring med hensyn til menneskers helse, ved framstilling av aromaer eller næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper og ved bruk av dem i næringsmiddelproduksjon.
- 12) Risikovurderinger bør foretas av Myndigheten.
- 13) Med henblikk på harmonisering bør risikovurderingen og godkjenningen av aromaer og kildematerialer som må vurderes, gjennomføres etter framgangsmåten fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1331/2008 av 16. desember 2008 om innføring av en felles framgangsmåte for godkjenning av tilsetningsstoffer, enzymer og aromaer i næringsmidler.⁸
- 14) Aromastoffer er definerte kjemiske stoffer som omfatter aromastoffer framstilt ved kjemisk syntese eller isolert gjennom kjemiske prosesser, samt naturlige aromastoffer. Det gjennomføres for tiden et vurderingsprogram i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2232/96 av 28. oktober 1996 om fastsettning av en framgangsmåte for Fellesskapet for aromastoff som vert nytta eller skal nyttast i eller på næringsmiddel.⁹ I henhold til forordningen skal det vedtas en liste over aromastoffer innen fem år etter at

programmet er vedtatt. Det bør fastsettes en ny frist for vedtakelsen av listen. Det foreslås at listen innarbeides i listen som omhandles i artikkel 2 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1331/2008.

- 15) Aromapreparater er andre aromaer enn definerte kjemiske stoffer, framstilt av stoffer av vegetabilsk, animalsk eller mikrobiologisk opprinnelse ved egnede fysiske, enzymatiske eller mikrobiologiske prosesser, enten i uendret tilstand eller bearbeidet med sikte på konsum. Aromapreparater framstilt av næringsmidler trenger ikke å vurderes eller gjennomgå en framgangsmåte for godkjenning til bruk i og på næringsmidler med mindre det er tvil om tryggheten av dem. Aromapreparater framstilt av materiale som ikke er næringsmidler, bør imidlertid vurderes og godkjennes med tanke på trygghet.
- 16) I forordning (EF) nr. 178/2002 defineres næringsmidler som ethvert stoff eller produkt, uansett om det er bearbeidet, delvis bearbeidet eller ubearbeidet, som er bestemt til, eller med rimelighet kan forventes, å inntas av mennesker. Materiale av vegetabilsk, animalsk eller mikrobiologisk opprinnelse der dokumentasjon i tilstrekkelig grad viser at de hittil har vært brukt til framstilling av aromaer, bør for dette formål anses som næringsmiddelmaterialer, selv om noen av disse kildematerialene, som rosentre og jordbærblader, kanskje ikke er blitt brukt som sådan til næringsmidler. De trenger ikke å vurderes.
- 17) Likeledes trenger ikke reaksjonsaromaer framstilt av næringsmidler i henhold til bestemte vilkår å vurderes eller gjennomgå en framgangsmåte for godkjenning til bruk i og på næringsmidler med mindre det er tvil om tryggheten av dem. Reaksjonsaromaer som er framstilt av materiale som ikke er næringsmidler, eller som ikke overholder bestemte produksjonsvilkår, bør imidlertid vurderes og godkjennes med tanke på trygghet.
- 18) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2065/2003 av 10. november 2003 om røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler¹⁰ fastsettes en framgangsmåte for å trygghetsvurdere og godkjenne røykaromaer, og forordningen har som mål å opprette en uttømmende liste over tillatte primærrøykkondensater og primærtjærefraksjoner.
- 19) Aromaforløpere, f.eks. karbohydrater, oligopeptider og aminosyrer, gir aroma til næringsmidler gjennom kjemiske reaksjoner som inntreffer ved bearbeiding av næringsmidler. Aromaforløpere framstilt av næringsmidler trenger ikke å vurderes eller gjennomgå en framgangsmåte for godkjenning til bruk i og på næringsmidler med mindre det er tvil om tryggheten av dem. Aromaforløpere framstilt av materiale som ikke er næringsmidler, bør imidlertid vurderes og godkjennes med tanke på trygghet.
- 20) Andre aromaer som ikke omfattes av definisjonene av de tidligere nevnte aromaene, kan brukes i og på næringsmidler etter at de har gjennomgått en framgangsmåte for vurdering og godkjenning. Et eksempel på dette kan være aromaer som er framstilt ved å varme opp olje eller fett til ekstremt høye temperaturer i et svært kort tidsrom slik at det oppstår en grillaktig aroma.
- 21) Materiale av vegetabilsk, animalsk, mikrobiologisk eller mineralsk opprinnelse som ikke er næringsmidler, kan godkjennes til framstilling av aromaer bare etter en forutgående vitenskapelig trygghetsvurdering. Det kan bli nødvendig å bare godkjenne bruk av visse deler av materialet eller å angi vilkår for bruken.
- 22) Aromaer kan inneholde tilsetningsstoffer som er tillatt i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler¹¹ og/eller andre næringsmiddel ingredienser for tekniske formål, f.eks. lagring, standardisering, fortykning eller oppløsning og stabilisering.
- 23) En aroma eller et kildemateriale som omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1829/2003 av 22. september 2003 om genmodifiserte næringsmidler og fôr,¹² bør godkjennes i samsvar med nevnte forordning samt i samsvar med denne forordning.
- 24) Aromaer omfattes fremdeles av de generelle kravene til merking som er fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamer for næringsmidler¹³ og i gitte tilfeller i forordning (EF) nr. 1829/2003 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1830/2003 av 22. september 2003 om sporbarhet og merking av genmodifiserte organismer og om sporbarhet av næringsmidler og fôr framstilt på grunnlag av genmodifiserte organismer.¹⁴ Videre bør det i denne forordning fastsettes særlige bestemmelser om merking av aromaer som selges som sådan til produsenter eller sluttforbrukere.
- 25) Aromastoffer eller aromapreparater bør merkes som «naturlige» bare dersom de oppfyller visse kriterier som sikrer at forbrukerne ikke villedes.
- 26) Særlige opplysningskrav bør sikre at forbrukerne ikke villedes med hensyn til kildematerialet som er brukt til å framstille naturlige aromaer. Særlig dersom uttrykket «naturlig» brukes for å beskrive en aroma, bør de aromagivende bestanddelene utelukkende være av naturlig opprinnelse. Videre bør aromaenes kildematerialer angis, unntatt når kildematerialene det vises til ikke kan gjenkjennes i næringsmiddelets aroma eller smak. Når et kildemateriale angis, skal minst 95 % av den aromagivende bestanddelen stamme fra det angitte materialet. Siden bruken av aromaer ikke bør villege forbrukeren, kan de resterende 5 % brukes bare til standardisering, for eksempel til å gi aromaen en friskere, skarpere, modnere eller ferskere nyanse. Når under 95 % av den aromagivende bestanddelen som stammer fra det angitte kildematerialet er brukt, og kildematerialets aroma fremdeles kan gjenkjennes, skal kildematerialet angis sammen med en opplysning om at andre naturlige aromaer er tilsatt, for eksempel kakaoekstrakt som det er tilsatt andre naturlige aromaer til for å gi en antydning av banan.

- 27) Forbrukerne bør informeres dersom røyksmaken i et bestemt næringsmiddel skyldes tilsetning av røykaromaer. I samsvar med direktiv 2000/13/EF bør ikke merkingen villedende forbrukeren med hensyn til om produktet er røykt på tradisjonelt vis med frisk røyk eller behandlet med røykaromaer. Direktiv 2000/13/EF må tilpasses definisjonene av aromaer, røykaromaer og uttrykket «naturlig» når det gjelder beskrivelsen av aromaer som fastsettes i denne forordning.
- 28) Opplysninger om forbruk og bruk av aromastoffer er av avgjørende betydning for vurderingen av aromastoffers trygghet i forbindelse med menneskers helse. Mengden aromastoffer som tilsettes næringsmidler bør derfor kontrolleres jevnlig.
- 29) De tiltak som er nødvendige for å gjennomføre denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen.¹⁵
- 30) Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å endre vedleggene til denne forordning og vedta egnede overgangstiltak med hensyn til opprettelsen av fellesskapslisten. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning å utfylle den med nye ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 31) Når det av tvingende hastesaker ikke er mulig å overholde de normale fristene for framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll, bør Kommisjonen kunne anvende framgangsmåten for behandling av hastesaker fastsatt i artikkel 5a nr. 6 i beslutning 1999/468/EF for å vedta tiltak beskrevet i artikkel 8 nr. 2 og endringer til vedlegg II–V til denne forordning.
- 32) Vedlegg II–V til denne forordning bør ved behov tilpasses til den vitenskapelige og tekniske utvikling, idet det tas hensyn til opplysningene som produsenter og brukere av aromaer oppgir, og/eller som er et resultat av medlemsstatenes overvåking og kontroller.
- 33) For å utvikle og ajourføre Fellesskapets regelverk om aromaer på en forholdsmessig og effektiv måte, må medlemsstatene samle inn opplysninger, utveksle dem seg i mellom og samordne arbeidet. Det kan derfor være hensiktsmessig å gjennomføre undersøkelser om bestemte spørsmål for å forenkle beslutningsprosessen. Fellesskapet bør finansiere slike undersøkelser som en del av den årlige budsjettbehandlingen. Finansieringen av slike tiltak omfattes av forordning (EF) nr. 882/2004.
- 34) I påvente av opprettelsen av fellesskapslisten bør det vedtas bestemmelser om vurdering og godkjenning av aromastoffer som ikke omfattes av vurderingsprogrammet som fastsettes ved forordning (EF) nr. 2232/96. En overgangsordning bør derfor fastsettes. I henhold til ordningen bør nevnte aromastoffer vurderes og godkjennes etter framgangsmåten fastsatt i forordning (EF) nr. 1331/2008. Forordningens bestemmelser om fristene for Myndighetens vedtak av sin uttalelse og for Kommisjonens framleggelse for Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen av et utkast til forordning om ajourføring av fellesskapslisten bør imidlertid ikke få anvendelse, fordi det bør legges størst vekt på det pågående vurderingsprogrammet.
- 35) Ettersom denne forordnings mål, nemlig å fastsette fellesskapsregler for bruk av aromaer og visse næringsmiddel ingredienser med aromagivende egenskaper i og på næringsmidler, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene og derfor, med hensyn til et enhetlig marked og et høyt nivå for forbrukervern, bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå det nevnte målet.
- 36) Rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 av 10. juni 1991 om alminnelige regler om definisjon av, betegnelse på og presentasjon av aromatiserte viner, aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktails av vinprodukter¹⁶ og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008 av 15. januar 2008 om definisjon av, betegnelse på, presentasjon og merking av samt vern av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker¹⁷ må tilpasses til visse nye definisjoner i denne forordning.
- 37) Forordning (EØF) nr. 1601/91, forordning (EF) nr. 2232/96, forordning (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/EF bør derfor endres –
- 1 EUT C 168 av 20.7.2007, s. 34.
 - 2 Europaparlamentsuttalelse av 10. juli 2007 (EUT C 175 E av 10.7.2008, s. 176), Rådets felles holdning av 10. mars 2008 (EUT C 111 E av 6.5.2008, s. 46). Europaparlamentets holdning av 8. juli 2008 (ennå ikke offentliggjort) og rådsbeslutning av 18. november 2008.
 - 3 EFT L 184 av 15.7.1988, s. 61.
 - 4 EFT L 184 av 15.7.1988, s. 67.
 - 5 EFT L 42 av 15.2.1991, s. 25.
 - 6 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.
 - 7 EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1. Rettet i EUT L 191 av 28.5.2004, s. 1.
 - 8 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 1.
 - 9 EFT L 299 av 23.11.1996, s. 1.
 - 10 EUT L 309 av 26.11.2003, s. 1.
 - 11 Se EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16.
 - 12 EUT L 268 av 18.10.2003, s. 1.
 - 13 EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29.
 - 14 EUT L 268 av 18.10.2003, s. 24.

- 15 EUT L 184 av 17.7.1999, s. 23.
- 16 EFT L 149 av 14.6.1991, s. 1.
- 17 EUT L 39 av 13.2.2008, s. 16.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I
Formål, virkeområde og definisjoner

Artikkel 1
Formål

Ved denne forordning fastsettes regler for aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper som brukes i og på næringsmidler, for å sikre at det indre marked fungerer tilfredsstillende, samtidig som det sikres et høyt nivå for vern av menneskers helse og et høyt nivå for forbrukervern, herunder vern av forbrukernes interesser og god forretningsskikk innen handel med næringsmidler, samtidig som det om nødvendig tas hensyn til vern av miljøet.

For disse formål inneholder denne forordning bestemmelser om

- a) en fellesskapsliste over aromaer og kildematerialer som er godkjent for bruk i og på næringsmidler, fastsatt i vedlegg I (heretter kalt «fellesskapslisten»),
- b) vilkår for bruk av aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper i og på næringsmidler,
- c) regler for merking av aromaer.

Artikkel 2
Virkeområde

- 1. Denne forordning får anvendelse på
 - a) aromaer som brukes eller er beregnet brukt i eller på næringsmidler, uten at det berører mer spesifikke bestemmelser i forordning (EF) nr. 2065/2003,
 - b) næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper,
 - c) næringsmidler som inneholder aromaer og/eller næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper,
 - d) kildematerialer for aromaer og/eller kildematerialer for næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper.
- 2. Denne forordning får ikke anvendelse på
 - a) stoffer som utelukkende har en søt, sur eller salt smak,
 - b) ubearbeidede næringsmidler,
 - c) ikke sammensatte næringsmidler, for eksempel, men ikke begrenset til, blandinger av friske, tørkede eller frysede kryddere og/eller urter, teblandinger og blandinger til uttrekk, såfremt de ikke er blitt brukt som næringsmiddelingsredienser.

Artikkel 3
Definisjoner

- 1. I denne forordning får definisjonene fastsatt i forordning (EF) nr. 178/2002 og forordning (EF) nr. 1829/2003 anvendelse.
- 2. I denne forordning menes videre med:
 - (a) «aromaer» produkter
 - i) som ikke er beregnet på konsum som sådan, og som tilsettes til næringsmidler for å tilføre eller endre duft og/eller smak,
 - ii) som er laget av eller består av følgende kategorier: aromastoffer, aromapreparater, reaksjonsaromaer, røykaromaer, aromaforløpere eller andre aromaer eller blandinger av disse,
 - (b) «aromastoff» et definert kjemisk stoff med aromagivende egenskaper,
 - (c) «naturlig aromastoff» et aromastoff som er framstilt ved egnede fysiske, enzymatiske eller mikrobiologiske prosesser av stoffer av vegetabilsk, animalsk eller mikrobiologisk opprinnelse, enten i uendret tilstand eller bearbeidet med sikte på konsum ved en eller flere tradisjonelle prosesser for bearbeiding som omhandles i vedlegg II. Naturlige aromastoffer er identiske med stoffer som naturlig forekommer og er blitt identifisert i naturen,
 - (d) «aromapreparat» et produkt som ikke er et aromastoff og som er framstilt av
 - i) næringsmidler ved egnede fysiske, enzymatiske eller mikrobiologiske prosesser, enten i uendret tilstand eller bearbeidet med sikte på konsum ved en eller flere tradisjonelle prosesser for bearbeiding av næringsmidler som omhandles i vedlegg II, og/eller
 - ii) materiale av vegetabilsk, animalsk eller mikrobiologisk opprinnelse, bortsett fra næringsmidler, gjennom egnede fysiske, enzymatiske eller mikrobiologiske prosesser, idet materialet brukes i ubearbeidet tilstand

eller bearbeides gjennom én eller flere av de tradisjonelle metodene for bearbeiding som omhandles i vedlegg II,

- (e) «reaksjonsaroma» et produkt framstilt ved oppvarming av en blanding av ingredienser som selv ikke nødvendigvis har aromagivende egenskaper, og der minst én ingrediens inneholder nitrogen (aminogruppe) og en annen er et reduserende sukker. Ingrediensene som brukes ved framstilling av reaksjonsaromaer kan være
 - i) næringsmidler, og/eller
 - ii) annet kildemateriale enn næringsmidler,
- (f) «røykaroma» et produkt som er framstilt ved fraksjonering og rensing av kondensert røyk, som gir primærrøykkondensater, primærtjærefraksjoner og/eller avledede røykaromaer som definert i artikkel 3 nr. 1, 2 og 4 i forordning (EF) nr. 2065/2003,
- (g) «aromaforløper» et produkt som selv ikke nødvendigvis har aromagivende egenskaper, som med hensikt tilsettes til næringsmidler utelukkende for å gi aroma ved nedbrytning eller reaksjon med andre bestanddeler under bearbeidingen av næringsmidler. De kan framstilles av
 - i) næringsmidler, og/eller
 - ii) annet kildemateriale enn næringsmidler,
- (h) «annen aroma» en aroma som tilsettes eller er beregnet på å tilsettes til næringsmidler for å tilføre duft og/eller smak, og som ikke omfattes av definisjonene i bokstav b)–g),
- (i) «næringsmiddelingrediens med aromagivende egenskaper» en næringsmiddelingrediens, bortsett fra aromaer, som kan tilsettes til et næringsmiddel først og fremst for å tilføre eller endre aromaen, og som vesentlig bidrar til forekomsten i næringsmiddelet av visse naturlige forekommende uønskede stoffer,
- (j) «kildemateriale» materiale av vegetabilsk, animalsk, mikrobiologisk eller mineralsk opprinnelse som aromaer eller aromaer med aromagivende egenskaper framstilles av. De kan være
 - i) næringsmidler, eller
 - ii) annet kildemateriale enn næringsmidler,
- (k) «egnet fysisk prosess» en fysisk prosess som ikke med hensikt endrer den kjemiske strukturen til bestanddelene i aromaen, uten at det berører listen over tradisjonelle prosesser for bearbeiding i vedlegg II, og som ikke innebærer bruk av blant annet singlet oksygen, ozon, uorganiske katalysatorer, metallkatalysatorer, metallorganiske reagenser og/eller UV-stråling.

3. Når det gjelder definisjonene i nr. 2 bokstav d), e), g) og j) skal kildematerialer som ifølge omfattende dokumentasjon hittil har vært brukt til framstilling av aromaer, anses som næringsmidler i henhold til denne forordning.

4. Aromaer kan inneholde tilsetningsstoffer i næringsmidler som er tillatt i samsvar med forordning (EF) nr. 1333/2008, og/eller andre næringsmiddelingredienser som er innarbeidet for tekniske formål.

Kapittel II

Vilkår for bruk av aromaer, næringsmiddelingredienser med aromagivende egenskaper og kildematerialer

Artikkel 4

Alminnelige vilkår for bruk av aromaer eller næringsmiddelingredienser med aromagivende egenskaper

Bare aromaer eller næringsmiddelingredienser med aromagivende egenskaper som oppfyller følgende krav, kan brukes i eller på næringsmidler:

- a) Ifølge tilgjengelig vitenskapelig dokumentasjon må de ikke utgjøre en risiko for forbrukernes helse.
- b) Bruken av dem må ikke villede forbrukeren.

Artikkel 5

Forbud mot aromaer og/eller næringsmidler som ikke oppfyller kravene

Ingen skal bringe i omsetning en aroma eller et næringsmiddel som inneholder en aroma og/eller en næringsmiddelingrediens med aromagivende egenskaper, dersom bruken av dem ikke overholder bestemmelsene i denne forordning.

Artikkel 6

Forekomst av visse stoffer

- 1. Stoffer oppført i del A i vedlegg III skal ikke tilsettes som sådan til næringsmidler.
- 2. Uten at det berører forordning (EF) nr. 110/2008 skal grenseverdier for visse stoffer, som forekommer naturlig i aromaer og/eller næringsmiddelingredienser med aromagivende egenskaper i de sammensatte næringsmidlene oppført i del B i vedlegg III, ikke overskrides som følge av bruken av aromaer og/eller næringsmiddelingredienser med aromagivende egenskaper i og på disse næringsmidlene. Grenseverdiene for stoffene fastsatt i vedlegg III får anvendelse på markedsførte næringsmidler med mindre noe annet er angitt. Som

unntak fra dette prinsippet skal grenseverdiene for tørkede og/eller konsentrerte næringsmidler som må rekonstitueres, gjelde næringsmiddelet etter at det er rekonstituert etter anvisningene på etiketten og med hensyn til minste fortynningsfaktor.

3. Nærmere regler for gjennomføringen av nr. 2 kan vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 21 nr. 2, om nødvendig etter uttalelse fra Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «Myndigheten»).

Artikkel 7

Bruk av visse kildematerialer

1. Kildematerialer oppført i del A i vedlegg IV skal ikke brukes til framstilling av aromaer og/eller næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper.

2. Aromaer og/eller næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper som er framstilt av kildematerialer oppført i del B i vedlegg IV, kan brukes bare på vilkårene angitt i det vedlegget.

Artikkel 8

Aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper som det ikke kreves vurdering og godkjenning for

1. Følgende aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper kan brukes i eller på næringsmidler uten vurdering og godkjenning i henhold til denne forordning, forutsatt at de overholder bestemmelsene i artikkel 4:

- a) aromapreparater omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i),
- b) reaksjonsaromaer omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav e) i) som oppfyller vilkårene for framstilling av reaksjonsaromaer og som ikke overskrider grenseverdiene som angis i vedlegg V for visse stoffer i reaksjonsaromaer,
- c) aromaforløpere omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav g) i),
- d) næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper.

2. Uten hensyn til nr. 1 skal Myndigheten gjennomføre en risikovurdering av en aroma eller en næringsmiddelingsrediens med aromagivende egenskaper omhandlet i nr. 1, dersom Kommisjonen, en medlemsstat eller Myndigheten er i tvil om tryggheten av aromaen eller næringsmiddelingsrediensen med aromagivende egenskaper. Artikkel 4, 5 og 6 i forordning (EF) nr. 1331/2008 får deretter tilsvarende anvendelse. Om nødvendig skal Kommisjonen vedta tiltak, etter Myndighetens uttalelse, som er utformet med sikte på å endre forordningens ikke-grunnleggende bestemmelser, blant annet ved å supplere den, etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandles i artikkel 21 nr. 3. Slike tiltak skal fastsettes i vedlegg III, IV og/eller V når det er hensiktsmessig. Når det foreligger grunner som nødvendiggjør hastesaksbehandling, kan Kommisjonen benytte seg av framgangsmåten for behandling av hastesaker nevnt i artikkel 21 nr. 4.

Kapittel III

Fellesskapsliste over aromaer og kildematerialer som er godkjent for bruk i eller på næringsmidler

Artikkel 9

Aromaer og kildematerialer som det kreves vurdering og godkjenning for

Dette kapittel får anvendelse på

- a) aromastoffer,
- b) aromapreparater omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) ii),
- c) reaksjonsaromaer framstilt ved oppvarming av ingredienser som delvis eller helt omfattes av artikkel 3 nr. 2 bokstav e) ii) og/eller som ikke overholder vilkårene for framstilling av reaksjonsaromaer og/eller grenseverdiene for visse uønskede stoffer fastsatt i vedlegg V,
- d) aromaforløpere omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav g) ii),
- e) andre aromaer omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav h),
- f) kildematerialer som ikke er næringsmidler, omhandlet i artikkel 3 nr. 2 bokstav j) ii).

Artikkel 10

Fellesskapsliste over aromaer og kildematerialer

Av aromaene og kildematerialene omhandlet i artikkel 9 kan bare de som står på fellesskapslisten bringes i omsetning som sådan og brukes i eller på næringsmidler, i gitte tilfeller på de bruksvilkår som er fastsatt der.

Artikkel 11

Oppføring av aromaer og kildematerialer på fellesskapslisten

1. En aroma eller et kildemateriale kan oppføres på fellesskapslisten etter framgangsmåten fastsatt i forordning (EF) nr. 1331/2008 bare dersom de oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 4 i denne forordning.

2. Når en aroma eller et kildemateriale oppføres på fellesskapslisten, skal følgende opplysninger angis:

- a) identiteten til den godkjente aromaen eller det godkjente kildematerialet,

- b) ved behov vilkårene for bruk av aromaen.
3. Fellesskapslisten skal endres etter framgangsmåten omhandlet i forordning (EF) nr. 1331/2008.

Artikkel 12

Aromaer eller kildematerialer som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003

1. En aroma eller et kildemateriale som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003, kan oppføres på fellesskapslisten i vedlegg I i samsvar med denne forordning bare dersom de er blitt godkjent i samsvar med forordning (EF) nr. 1829/2003.
2. Når en aroma eller et kildemateriale som allerede er oppført på fellesskapslisten, framstilles av et annet kildemateriale som omfattes av forordning (EF) nr. 1829/2003, kreves ingen ny godkjenning i henhold til denne forordning, forutsatt at det nye kildematerialet omfattes av en godkjenning i samsvar med forordning (EF) nr. 1829/2003 og at aromaen oppfyller spesifikasjonene som fastsettes ved denne forordning.

Artikkel 13

Fortolkningsbeslutninger

Om nødvendig, i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 21 nr. 2, kan det besluttes

- a) om et gitt stoff eller en gitt blanding av stoffer, materialer eller næringsmiddeltyper omfattes av kategoriene oppført i artikkel 2 nr. 1,
- b) hvilken bestemt kategori, definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b)–j) et stoff tilhører,
- c) om et bestemt produkt tilhører en næringsmiddelkategori eller er et næringsmiddel omhandlet i del B vedlegg I eller vedlegg III.

Kapittel IV

Merking

Artikkel 14

Merking av aromaer som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Aromaer som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren, kan markedsføres bare dersom de er merket i samsvar med artikkel 15 og 16, og opplysningene må være lett synlige og lette å lese og ikke kunne fjernes. Opplysningene i artikkel 15 skal være på et språk som lett kan forstås av kjøperne.
2. Medlemsstaten der produktet markedsføres kan på sitt territorium i samsvar med traktatens bestemmelser kreve at opplysningene i henhold til artikkel 15 skal gis på ett eller flere av Fellesskapets offisielle språk etter medlemsstatens valg. Dette er ikke til hinder for at opplysningene gis på flere språk.

Artikkel 15

Alminnelige krav til merking av aromaer som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Når aromaer som ikke er beregnet på salg til sluttforbrukeren, selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddel ingredienser og/eller med andre tilsatte stoffer i samsvar med artikkel 3 nr. 4, skal emballasjen eller beholderen merkes med følgende opplysninger:
- a) varebetegnelse: enten ordet «aroma» eller en mer detaljert betegnelse eller beskrivelse av aromaen,
- b) opplysningen «for næringsmidler» eller «begrenset bruk i næringsmidler» eller en mer detaljert henvisning til stoffets beregnede bruk i næringsmidler,
- c) om nødvendig særlige vilkår for lagring og/eller bruk,
- d) et merke som identifiserer partiet,
- e) i synkende rekkefølge etter vekt, en liste over
- i) forekomst av kategorier av aromaer og
- ii) navnene på hvert av de andre stoffene eller materialene i produktet, eller eventuelt deres E-nummer,
- f) navn eller firmanavn og adresse for produsenten, emballeringsvirksomheten eller selgeren,
- g) en angivelse av høyeste mengde av hver bestanddel eller gruppe bestanddeler som kan forekomme bare i en begrenset mengde i næringsmidler, og/eller relevante, tydelige og lett forståelige opplysninger som gjør det mulig for kjøperen å overholde bestemmelsene i denne forordning eller andre relevante deler av Fellesskapets regelverk,
- h) nettomengden,
- i) dato for minste holdbarhetstid eller siste forbruksdato,
- j) dersom det er relevant, opplysninger om en aroma eller andre stoffer som er omhandlet i denne artikkel og oppført i vedlegg IIIa til direktiv 2000/13/EF med hensyn til angivelse av ingredienser i næringsmidler.
2. Uten at det berører nr. 1 er det tilstrekkelig at opplysningene som kreves i henhold til bokstav e) og g) i nevnte nummer oppføres bare på de dokumenter om sendingen som skal framlegges samtidig med eller før leveransen, forutsatt at opplysningen «ikke for detaljsalg» er godt synlig på emballasjen eller beholderen for det aktuelle produktet.

3. Uten at det berører nr. 1, når aromaer leveres i tanker, er det tilstrekkelig at opplysningene angis i følgedokumentene for sendingen som skal framlegges samtidig med leveransen.

Artikkel 16

Særlige krav med hensyn til bruk av ordet «naturlig»

1. Dersom uttrykket «naturlig» brukes til å beskrive en aroma i varebetegnelsen omhandlet i artikkel 15 nr. 1 bokstav a), får bestemmelsene i nr. 2–6 i denne artikkel anvendelse.

2. Uttrykket «naturlig» kan forekomme i beskrivelsen av en aroma bare dersom den aromagivende bestanddelen består av bare aromapreparater og/eller naturlige aromastoffer.

3. Uttrykket «naturlig(e) aromastoff(er)» kan brukes bare om aromaer der den aromagivende bestanddelen utelukkende inneholder naturlige aromastoffer.

4. Uttrykket «naturlig» kan brukes i kombinasjon med en henvisning til et næringsmiddel, en næringsmiddelkategori eller en vegetabilsk eller animalsk aromakilde bare dersom den aromagivende bestanddelen utelukkende eller med en vektprosent på minst 95 er framstilt av kildematerialet som det vises til.

Beskrivelsen skal lyde «naturlig aroma fra «næringsmiddel/næringsmidler eller næringsmiddelkategori eller kilde(r)»».

5. Beskrivelsen «naturlig aroma fra «næringsmiddel/næringsmidler eller næringsmiddelkategori eller kilde(r)»» kan brukes bare dersom den aromagivende bestanddelen er delvis avledet av kildematerialet det vises til, hvis aroma er lett gjenkjennelig.

6. Uttrykket «naturlig aroma» kan brukes bare dersom den aromagivende bestanddelen er avledet av ulike kildematerialer og dersom kildematerialenes aroma eller smak ikke ville framgå av en henvisning til dem.

Artikkel 17

Merking av aromaer som er beregnet på salg til sluttforbrukeren

1. Uten at det berører direktiv 2001/13/EF, rådsdirektiv 89/396/EØF av 14. juni 1989 om angivelse eller merking for å identifisere et bestemt næringsmiddelparti¹ og forordning (EF) nr. 1829/2003, kan aromaer som selges hver for seg eller blandet med hverandre og/eller med andre næringsmiddelingsredienser og/eller som er tilsatt andre stoffer, og som er beregnet på salg til sluttforbrukeren, markedsføres bare dersom emballasjen inneholder enten opplysningene «for næringsmidler» eller «begrenset bruk i næringsmidler» eller en mer detaljert henvisning til stoffets beregnede bruk i næringsmidler, og opplysningene må være lett synlige, lette å lese og ikke kunne fjernes.

2. Dersom uttrykket «naturlig» brukes til å beskrive en aroma i varebetegnelsen omhandlet i artikkel 15 nr. 1 bokstav a), får bestemmelsene i artikkel 16 anvendelse.

¹ EFT L 186 av 30.6.1989, s. 21.

Artikkel 18

Andre krav til merking

Artikkel 14–17 skal ikke berøre mer detaljerte eller mer omfattende lover og forskrifter om vekt og mål eller om presentasjon, klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer og stoffblandinger eller om transport av slike stoffer og blandinger.

Kapittel V

Bestemmelser om framgangsmåte og gjennomføring

Artikkel 19

Rapportering fra driftsansvarlige for næringsmiddelforetak

1. En produsent eller bruker av et aromastoff, eller representanten for en slik produsent eller bruker, skal på anmodning fra Kommisjonen underrette den om mengden av stoffet som er blitt tilsatt næringsmidler i Fellesskapet i et tidsrom på 12 måneder. Opplysningene i den forbindelse skal behandles som fortrolige i den grad de ikke er nødvendige for trykghetsvurderingen.

Kommisjonen skal gjøre opplysninger om bruksnivåene for bestemte næringsmiddelkategorier i Fellesskapet tilgjengelige for medlemsstatene.

2. I gitte tilfeller, for en aroma som allerede er godkjent i henhold til denne forordning, og som framstilles ved produksjonsmetoder eller av utgangsmaterialer som i vesentlig grad skiller seg fra dem som omfattes av Myndighetens risikovurdering, skal produsenten eller brukeren, før markedsføringen av aromaen, framlegge for Kommisjonen de opplysninger som er nødvendig for at Myndigheten skal kunne gjennomføre en vurdering av aromaen med hensyn til endringen i produksjonsmetode eller egenskaper.

3. En produsent eller bruker av aromaer og/eller kildematerialer skal umiddelbart underrette Kommisjonen om alle nye vitenskapelige eller tekniske opplysninger som kan påvirke vurderingen av aromastoffets brukstrygghet.

4. Nærmere regler for gjennomføring av nr. 1 skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomiteé omhandlet i artikkel 21 nr. 2.

Artikkel 20

Medlemsstatenes overvåking og rapportering

1. Medlemsstatene skal innføre ordninger for å overvåke konsum og bruk av aromaer oppført på fellesskapslisten samt konsum av stoffer oppført i vedlegg III med hensyn til risiko, og med passende mellomrom underrette Kommisjonen og Myndigheten om resultatene.

2. Etter samråd med Myndigheten skal en felles metode for medlemsstatenes innsamling av opplysninger om konsum og bruk av aromaer på fellesskapslisten og stoffer i vedlegg III vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 21 nr. 2 innen 20. januar 2011.

Artikkel 21

Komite

1. Kommisjonen skal bistås av Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1, 2, 4 og 6 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 22

Endring av vedlegg II–V

Endringer av vedlegg II–V til denne forordning som gjøres for å gjenspeile den vitenskapelige og tekniske utvikling, og som er utformet for å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 21 nr. 3, eventuelt etter Myndighetens uttalelse.

Når det foreligger grunner som nødvendiggjør hastesaksbehandling, kan Kommisjonen benytte seg av framgangsmåten for behandling av hastesaker omhandlet i artikkel 21 nr. 4.

Artikkel 23

Fellesskapsfinansiering av harmoniserte tiltak

Rettsgrunnlaget for finansieringen av tiltak på grunnlag av denne forordning er artikkel 66 nr. 1 bokstav c) i forordning (EF) nr. 882/2004.

Kapittel VI

Overgangs- og sluttbestemmelser

Artikkel 24

Oppheving

1. Direktiv 88/388/EØF, beslutning 88/389/EEC og direktiv 91/71/EØF oppheves fra 20. januar 2011.

2. Forordning (EF) nr. 2232/96 oppheves fra datoen listen omhandlet i artikkel 2 nr. 2 i den forordningen får anvendelse.

3. Henvisninger til de opphevede rettsaktene skal forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 25

Innføring av listen over aromastoffer på fellesskapslisten over aromaer og kildematerialer samt overgangsordning

1. Fellesskapslisten skal opprettes ved at listen over stoffer omhandlet i artikkel 2 nr. 2 i forordning (EF) nr. 2232/96, innføres i vedlegg I til denne forordning når den vedtas.

2. I påvente av opprettelsen av fellesskapslisten får forordning (EF) nr. 1331/2008 anvendelse med hensyn til vurdering og godkjenning av aromastoffer som ikke omfattes av vurderingsprogrammet fastsatt i artikkel 4 i forordning (EF) nr. 2232/96.

Uten at det berører nevnte framgangsmåte skal tidsrommet på ni måneder omhandlet i artikkel 5 nr. 1 og artikkel 7 i forordning (EF) nr. 1331/2008, ikke få anvendelse på slik vurdering og godkjenning.

3. Eventuelle egnede overgangstiltak som er utformet for å endre ikke-grunnleggende deler i denne forordning, blant annet ved å supplere den, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandles i artikkel 21 nr. 3.

Artikkel 26

Endring av forordning (EØF) nr. 1601/91

I artikkel 2 nr. 1 gjøres følgende endringer:

1. Bokstav a) tredje strekpunkt første understrekpunkt skal lyde:

«— aromastoffer og/eller aromapreparater som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) og d) i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til bruk i og på næringsmidler* og/eller

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 34.»

2. Bokstav b) andre strekpunkt første understrekpunkt skal lyde:

«— aromastoffer og/eller aromapreparater som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) og d) i forordning (EF) nr. 1334/2008, og/eller»,

3. Bokstav c) andre strekpunkt første understrekpunkt skal lyde:

«— aromastoffer og/eller aromapreparater som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) og d) i forordning (EF) nr. 1334/2008, og/eller».

Artikkel 27

Endring av forordning (EF) nr. 2232/96

Artikkel 5 nr. 1 i forordning (EF) nr. 2232/96 skal lyde:

- «1. Lista over aromastoff som er nemd i artikkel 2 nr. 2, skal vedtakast etter framgangsmåten i artikkel 7 innan 31. desember 2010.»

Artikkel 28

Endring av forordning (EF) nr. 110/2008

I forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer:

1. Artikkel 5 nr. 2 bokstav c) skal lyde:

«c) inneholde aromastoffer som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til bruk i og på næringsmidler,* og aromapreparater som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i den forordningen,

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 34.»

2. Artikkel 5 nr. 3 bokstav c) skal lyde:

«c) inneholde en eller flere aromaer som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1334/2008,»

3. Vedlegg I nr. 9 skal lyde:

«9) Aromatisering

Med aromatisering menes en behandling som består i å tilsette en eller flere av aromaene definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1334/2008.»

4. I vedlegg II gjøres følgende endringer:

- a) Nr. 19 bokstav c) skal lyde:

«c) I tillegg kan det tilsettes andre aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning, og/eller aromaplenter eller deler av slike planter, men det skal være mulig å skjelne de organoleptiske egenskaper ved einebær, selv om de noen ganger kan være svekket.»

- b) Nr. 20 bokstav c) skal lyde:

«c) Bare aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning, skal brukes til framstilling av gin på en slik måte at smaken av einebær er den mest framtreende.»

- c) Nr. 21 bokstav a) ii) skal lyde:

«ii) en blanding av produktet av slik destillasjon og landbruksetanol med samme sammensetning, renhet og alkoholstyrke; aromastoffer og/eller aromapreparater som nevnt i kategori 20 bokstav c), kan også brukes for å aromatisere destillert gin.»

- d) Nr. 23 bokstav c) skal lyde:

«c) I tillegg kan det tilsettes andre aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning, men smaken av karve skal være den mest framtreende.»

- e) Nr. 24 bokstav c) skal lyde:

«c) I tillegg kan det tilsettes andre naturlige aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav c) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning, men drikkens aroma skal for en stor del kunne tilskrives destillater av karvefrø (*Carum carvi* L.) og/eller dillfrø (*Anethum graveolens* L.), og bruk av eteriske oljer er ikke tillatt.»

- f) Nr. 30 bokstav a) skal lyde:

«a) Alkoholsterke drikker med bitter smak eller bitter er alkoholsterke drikker med en framtreende bitter smak framstilt ved å aromatisere landbruksetanol med aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning.»

- g) Nr. 32 bokstav c) første ledd og første del av andre ledd skal lyde:

«c) Aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning kan brukes til framstilling av likør. Imidlertid kan bare følgende aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning brukes til framstilling av følgende likører:

- h) Nr. 41 bokstav c) skal lyde:
 - «c) Bare aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav d) i nevnte forordning kan brukes til framstilling av eggelikør eller advocaat eller avocat eller advokat.»
- i) Nr. 44 bokstav a) skal lyde:
 - «a) Väkevä glögi eller spritglögg er en alkoholsterk drikk framstilt ved å aromatisere landbruksetanol med en aroma av kryddernellik og/eller kanel med en av følgende metoder: maserasjon og/eller destillasjon, redestillasjon av alkoholen sammen med deler av plantene nevnt ovenfor, tilsetning av naturlige aromastoffer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav c) i forordning (EF) nr. 1334/2008 av kryddernellik eller kanel eller en kombinasjon av disse metodene.»
- j) Nr. 44 bokstav c) skal lyde:
 - «c) I tillegg kan det tilsettes andre aromaer, aromastoffer og/eller aromapreparater definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) d) og h) i forordning (EF) nr. 1334/2008, men smaken av nevnte kryddere skal være de mest framtreddende.»
- k) I bokstav c) i nr. 25, 26, 27, 28, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45 og 46 skal uttrykket «preparater» erstattes med «aromapreparater».

Artikkel 29

Endring av direktiv 2000/13/EF

I direktiv 2000/13/EF skal vedlegg III lyde:

«Vedlegg III

Betegnelse på aromaer i ingredienslisten

1. Uten at det berører nr. 2 skal aromaer betegnes ved uttrykkene
 - «aromaer» eller en mer spesifikk betegnelse eller beskrivelse av aromaen, dersom den aromagivende bestanddelen inneholder aromaer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b)–h) i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddel ingredienser med aromagivende egenskaper til bruk i og på næringsmidler,*
 - «røykaroma(er)» eller «røykaroma(er) framstilt av «næringsmiddel/næringsmidler eller næringsmiddelkategori eller kilde(r)»» (f.eks. røykaroma framstilt av bøk), dersom den aromagivende bestanddelen inneholder aromaer definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav f) i forordning (EF) nr. 1334/2008 og gir næringsmiddelet røykaroma.
2. Uttrykket «naturlig» i beskrivelser av aromaer skal brukes i samsvar med artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1334/2008.

* EUT L 354 av 31.12.2008, s. 34.»

Artikkel 30

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Den får anvendelse fra 20. januar 2011.

Artikkel 10 får anvendelse fra og med 18 måneder etter datoen da fellesskapslisten får anvendelse.

Artikkel 26 og 28 får anvendelse fra og med datoen da fellesskapslisten får anvendelse.

Artikkel 22 får anvendelse fra 20. januar 2009. Næringsmidler som rettmessig bringes i omsetning eller merkes før 20. januar 2011, og som ikke oppfyller bestemmelsene i denne forordning, kan markedsføres fram til datoen for minste holdbarhet eller siste forbruksdato.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet
H.-G. PÖTTERING
President

For Rådet
B. LE MAIRE
Formann

*Vedlegg I**Fellesskapsliste over aromaer og kildematerialer som er godkjent for bruk i og på næringsmidler**Vedlegg II**Liste over tradisjonelle prosesser for bearbeiding av næringsmidler*

Hakking	Overtrekking
Oppvarming, koking, baking, steking (opptil 240 °C ved atmosfærisk trykk) og trykkoking (opptil 120 °C)	Avkjøling
Oppdeling	Destillasjon/rektifisering
Tørring	Emulgering
Fordamping	Ekstraksjon, inkl. løsemiddelekstraksjon i samsvar med direktiv 88/344/EØF
Gjæring	Filtrering
Maling	
Uttrekk	Maserasjon
Mikrobiologiske prosesser	Blanding
Skrelling	Perkolasjon
Pressing	Kjøling/frysing
Risting/grilling	Pressing
Bløtlegging	

*Vedlegg III**Forekomst av visse stoffer**Del A: Stoffer som ikke som sådan må tilsettes næringsmidler*

Agaricinsyre
 Aloin
 Capsaicin
 1,2-benzopyron, kumarin
 Hypericin
 Beta-asaron
 1-allyl-4-metoksybenzen, estragol
 Blåsyre
 Mentofuran
 4-allyl-1,2-dimetoksybenzen, metyleugenol
 Pulegon
 Quassin
 1-allyl-3,4-metylendioksybenzen, safrol
 Teucrin A
 Tujon (alfa og beta)

Del B: Grenseverdier for visse naturlige stoffer som forekommer naturlig i aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper, i visse sammensatte, konsumferdige næringsmidler som er tilsatt aromaer og/eller næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper

<i>Stoffnavn</i>	<i>Sammensatt næringsmiddel med grenseverdi for forekomst av stoffet</i>	<i>Grenseverdi mg/kg</i>
Beta-asaron	Alkoholholdige drikker	1,0
1-allyl-4-metoksybenzen	Meieriprodukter	50
Estragol*	Bearbeidede frukter, grønnsaker (herunder sopp, rot- og knollvekster, tørkede belgfrukter og belgfrukter), nøtter og frø	50
	Fiskeprodukter	50
	Alkoholrie drikker	10

<i>Stoffnavn</i>	<i>Sammensatt næringsmiddel med grenseverdi for forekomst av stoffet</i>	<i>Grenseverdi mg/kg</i>
Blåsyre	Nougat, marsipan eller marsipanerstatninger eller lignende produkter	50
	Konserverte steinfrukter	5
	Alkoholholdige drikker	35
Mentofuran	Sukkervarer som inneholder mynte/peppermynte, unntatt svært små pastiller for frisk pust	500
	Svært små pastiller for frisk pust	3000
	Tyggegummi	1000
	Alkoholholdige drikker som inneholder mynte/peppermynte	200
4-allyl-1,2-dimetoksy-benzen, Metyleugenol*	Meieriprodukter	20
	Tilberedt kjøtt og kjøttprodukter, herunder fjørfe og vilt	15
	Tilberedt fisk og fiskeprodukter	10
	Supper og sauser	60
	Spiseferdig snacks	20
	Alkoholfrie drikker	1
Pulegon	Sukkervarer som inneholder mynte/peppermynte, unntatt svært små pastiller for frisk pust	250
	Svært små pastiller for frisk pust	2000
	Tyggegummi	350
	Alkoholfrie drikker som inneholder mynte/peppermynte	20
	Alkoholholdige drikker som inneholder mynte/peppermynte	100
Quassin	Alkoholfrie drikker	0,5
	Bakervarer	1
	Alkoholholdige drikker	1,5
1-allyl-3,4-metylendioksybenzen, safrol*	Tilberedt kjøtt og kjøttprodukter, herunder fjørfe og vilt	15
	Tilberedt fisk og fiskeprodukter	15
	Supper og sauser	25
	Alkoholfrie drikker	1
Teucrin A	Alkoholsterk drikk med bitter smak eller bitter ¹	5
	Likører ² med bitter smak	5
	Andre alkoholholdige drikker	2
Tujon (alfa og beta)	Alkoholholdige drikker, ikke framstilt av Artemisia-arter	10
	Alkoholholdige drikker framstilt av Artemisia-arter	35
	Alkoholfrie drikker framstilt av Artemisia-arter	0,5
Kumarin	Tradisjonelle og/eller sesongavhengige bakervarer som ifølge merkingen inneholder kanel	50
	Frokostkorn, herunder müsli	20
	Konditorvarer, unntatt tradisjonelle og/eller sesongavhengige bakervarer som ifølge merkingen inneholder kanel	15
	Desserter	5

* Grenseverdiene får ikke anvendelse når et sammensatt næringsmiddel ikke inneholder noen tilsatte aromaer og de eneste tilsatte næringsmiddelingsrediensene med aromagivende egenskaper er friske, tørkede eller fryste urter og kryddere. Etter samråd med medlemsstatene og Myndigheten, på grunnlag av opplysninger framlagt av medlemsstatene og de nyeste vitenskapelige opplysninger, idet

det tas hensyn til bruken av urter, kryddere og naturlige aromapreparater, skal Kommisjonen, dersom det er relevant, komme med forslag til endringer av dette unntak.

- 1 Som definert i vedlegg II nr. 30 i forordning (EF) nr. 110/2008.
- 2 Som definert i vedlegg II nr. 32 i forordning (EF) nr. 110/2008.

Vedlegg IV

Liste over kildematerialer som det gjelder bruksbegrensninger for ved framstilling av aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper

Del A: Kildematerialer som ikke skal brukes til framstilling av aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper

<i>Kildemateriale</i>	
<i>Latinsk navn</i>	<i>Vanlig navn</i>
Tetraploid variant av <i>Acorus calamus</i> L.	Tetraploid variant av kalmusrot

Del B: Vilkår for bruk av aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper framstilt av visse kildematerialer

<i>Kildemateriale</i>		<i>Vilkår for bruk</i>
<i>Latinsk navn</i>	<i>Vanlig navn</i>	

Quassia amara L. og Picrasma excelsa (Sw)	Kvassia	Aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper framstilt av kildematerialet kan brukes bare til framstilling av drikkevarer og bakervarer
Laricifomes officinales (Vill.: Fr) Kotl. et Pouz	Lerkekjuke	Aromaer og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper framstilt av kildematerialet kan brukes bare til framstilling av alkoholholdige drikker
Fomes officinalis		
Hypericum perforatum L.	Johannesurt, prikkperikum	
Teucrium chamaedrys L.	Prydfirtann	

Vedlegg V

Vilkår for framstilling av reaksjonsaromaer og grenseverdier for visse stoffer i reaksjonsaromaer

Del A: Vilkår for framstilling

- a) Temperaturen på produktene under framstillingen skal ikke være høyere enn 180 °C.
- b) Varmebehandlingen skal være høyst 15 minutter ved 180 °C eller tilsvarende lenger ved lavere temperaturer, dvs. en fordobling av oppvarmingstemperaturen per temperaturnedgang på 10 °C, men ikke lenger enn 12 timer.
- c) pH-verdien under bearbeidingen bør ikke overstige 8,0.

Del B: Grenseverdier for visse stoffer

<i>Stoff</i>	<i>Grenseverdier µg/kg</i>
2-amino-3,4,8-trimetylimidazo [4,5-f] kinoksalin (4,8-DiMeIQx)	50
2-amino-1-metyl-6-fenylimidazol [4,5-b] pyridin (PhIP)	50

Konsolidert forordning (EF) nr. 2232/96

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 2232/96. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EF) nr. 1334/2008. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII er innarbeidet nedenfor.

► **B** Forordning (EF) nr. 2232/96
som endret ved

► **M1** Forordning (EF) nr. 1334/2008

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 2232/96
av 28. oktober 1996

om fastsetjing av ein framgangsmåte for Fellesskapet for aromastoff som vert nytta eller skal nyttast i eller på næringsmiddel

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNIONEN HAR –

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet, særleg artikkel 100 A,
med tilvising til framlegget frå Kommisjonen,¹
med tilvising til fråsegna frå Økonomi- og sosialutvalet,²
etter samråd med Vitskapsutvalet for næringsmiddel,
etter den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 189 B i traktaten,³ og
ut frå desse synsmåtane:

- 1) I rådsdirektiv 88/388/EØF av 22. juni 1988 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om aromaer som kan brukes i næringsmiddel, og om kildematerialer beregnet på framstilling av slike aromaer⁴ er det fastsett at Rådet skal vedta føremålstenlege føresegnar om aromastoff.
- 2) Bruken av desse føresegnene må ikkje røre ved den generelle ramma som er fastsett i direktiv 88/388/EØF.
- 3) Dei nasjonale lovgjevingane om aromaar er ulike, og dette hindrar den frie omsetjinga av næringsmiddel. Ulikskapane kan føre til ulike konkurransevilkår og følgjeleg få direkte innverknad på verkemåten til den indre marknaden.
- 4) I dei nasjonale lovgjevingane om aromaar for bruk i eller på næringsmiddel må det først og fremst takast omsyn til krava til vern av menneskehelsa, men òg til økonomiske og tekniske krav innanfor dei grensene som helsevernet set.
- 5) For å oppnå fri omsetjing av næringsmiddel er det naudsynt å nærme desse lovgjevingane til kvarandre.
- 6) Dei fellesskapstiltaka som er planlagde med denne forordninga, er ikkje berre naudsynte, men òg uunngåelege for å nå dei fastsette måla. Medlemsstatane kan ikkje nå desse måla kvar for seg.
- 7) Det må fastsetjast allmenne kriterium for bruken av aromastoff.
- 8) På grunnlag av dei nyaste vitskaplege fråsegnene må det utarbeidast ei liste over aromastoff som kan nyttast i eller på næringsmiddel.
- 9) Lista må vere open og kunne endrast i lys av den vitskaplege og tekniske utviklinga.
- 10) Aromastoff som alt er godkjende og vert framstilte ved prosessar eller av kjeldemateriale som Vitskapsutvalet for næringsmiddel ikkje har vurdert, må på nytt leggjast fram for dette utvalet til fullstendig vurdering.
- 11) Av helsemessige grunnar kan det vere naudsynt å vedta vilkår for bruken av visse aromastoff.
- 12) I første omgang bør det utarbeidast eit register over dei aromastoffa som faktisk vert nytta i medlemsstatane, og som ingen av medlemsstatane i medhald av dei allmenne reglane i traktaten kan ha innendingar mot at vert nytta. Eit slikt register kjem ikkje inn under artikkel 7 i direktiv 88/388/EØF og gjer det difor heller ikkje naudsynt å rådspørje Vitskapsutvalet for næringsmiddel på dette stadiet.
- 13) Det må likevel finnast ein tryggingsklausul som gjer det mogleg for ein medlemsstat å gjere naudsynte tiltak dersom eit aromastoff kan vere ein fare for folkehelsa.
- 14) I samsvar med artikkel 214 i traktaten er det naudsynt å verne om den immaterialretten som har samband med utviklinga og produksjonen av aromastoff –

1 TEF nr. C 1 av 4.1.1994, s. 22, og TEF nr. C 171 av 24.6.1994, s. 6.

2 TEF nr. C 195 av 18.7.1994, s. 4.

3 Europaparlamentsfråsegn av 5. mai 1994 (TEF nr. C 205 av 25.7.1994, s. 398), felles haldning frå Rådet av 22. desember 1995 (TEF nr. C 59 av 28.2.1996, s. 37) og europaparlamentsavgjerd av 22. mai 1996 (TEF nr. C 166 av 10.6.1996, s. 62). Rådsavgjerd av 25. juni 1996.

4 TEF nr. L 184 av 15.7.1988, s. 61. Direktivet endra ved direktiv 91/71/EØF (TEF nr. L 42 av 15.2.1991, s. 25).

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

1. I denne forordninga er det fastsett ein framgangsmåte for å utarbeide reglar for dei aromastoffa som er nemnde i artikkel 5 nr. 1 tredje, fjerde, femte og sjette strekpunktet i direktiv 88/388/EØF. Bruken av denne forordninga rører ikkje ved dei andre føresegnene i direktiv 88/388/EØF.

2. Denne forordninga skal nyttast på aromastoff, slik dei er definerte i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) i direktiv 88/388/EØF, som vert nytta eller skal nyttast i eller på næringsmiddel for å gje dei lukt og/eller smak.

3. Bruken av denne forordninga rører ikkje ved dei særdirrektiva som tillèt at aromastoff som kjem inn under denne forordninga, vert nytta til andre føremål enn dei som er nemnde i nr. 2.

Artikkel 2

1. Aromastoffa skal stette dei allmenne brukskriteria som er oppførde i vedlegget.

2. Det skal i samsvar med artikkel 3, 4 og 5 utarbeidast ei liste over aromastoff som det er tillate å nytte, medan alle andre aromastoff skal haldast utanfor.

Artikkel 3

1. Innan eitt år etter at denne forordninga har teke til å gjelde, skal medlemsstatane sende over til Kommisjonen lista over aromastoff som i samsvar med direktiv 88/388/EØF kan nyttast i eller på næringsmiddel som vert marknadsførde på territoriet deira. Dei oversende listene skal innehalde alle nyttige opplysningar om

- a) kva slags aromastoff det dreier seg om, t.d. kjemisk formel, CAS-nummer, EINECS-nummer, UICPA-nomenklatur, opphavet deira og eventuelt vilkåra for bruken av dei,

- b) kva næringsmiddel aromastoffa i hovudsak vert nytta i eller på,
- c) korleis kriteria i artikkel 4 i direktiv 88/388/EØF vert stetta i kvar medlemsstat, saman med ei grunngjeving.

2. På grunnlag av dei oversende listene som er nemnde i nr. 1, og etter at Kommisjonen har granska dei i lys av nr. 1 bokstav c), skal aromastoff der den lovlege bruken i ein medlemsstat skal godkjennast av dei andre medlemsstatane, først inn i eit register som skal vedtakast etter framgangsmåten i artikkel 7 innan eitt år etter utgangen av den oversendingsfristen som er fastsett i nr. 1. Om naudsynt kan registeret omfatte brukskriterium.

Aromastoffa skal omtalast på ein slik måte at immaterialretten til produsenten vert verna om.

3. Dersom ein medlemsstat på grunnlag av ei utførelg melding som følgje av nye opplysningar eller ei ny vurdering av eksisterande opplysningar gjord etter utarbeidinga av det registeret som er nemnt i nr. 2, slår fast at eit aromastoff kan vere ein fare for folkehelsa, kan han innstille eller avgrense bruken av stoffet på territoriet sitt. Han skal straks melde frå til Kommisjonen og dei andre medlemsstatane om dette og gje grunnane for avgjerda si.

Kommisjonen skal så snart som råd granske grunnane som den aktuelle medlemsstaten har gjeve, og rådspørje Det faste næringsmiddelutvalet, som er oppnemnt i medhald av rådsavgjerd 69/414/EØF.¹ Kommisjonen skal deretter kome med ei fråsegn.

Dersom Kommisjonen finn at det for å sikre vernet av folkehelsa er naudsynt å gjere endringar i registeret over aromastoff, skal han setje i verk den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 7, med sikte på å vedta endringane. Den medlemsstaten som har vedteke vernetiltaka, kan halde dei ved lag inntil endringane tek til å gjelde.

¹ TEF nr. L 291 av 19.11.1969, s. 9.

Artikkel 4

1. For å kontrollere at aromastoffa i det registeret som er nemnt i artikkel 3, stettar dei allmenne brukskriteria som er oppførde i vedlegget, skal det innan ti månader etter at registeret er vedteke, og etter framgangsmåten i artikkel 7 vedtakast eit program for vurdering av aromastoffa.

I programmet skal det særleg fastleggjast

- kva prioriteringsorden aromastoffa skal granskast i, på bakgrunn av bruken deira,
- fristar,
- kva aromastoff som skal omfattast av vitskapleg samarbeid.

2. Dei som er ansvarlege for marknadsføringa av aromastoffa, skal sende over til Kommisjonen dei opplysningane som er naudsynte for vurderinga, eventuelt på oppmoding frå Kommisjonen.

3. Dersom det etter vurderinga av eit aromastoff syner seg at stoffet ikkje stettar dei allmenne brukskriteria som er oppførde i vedlegget, skal stoffet slettast i registeret etter framgangsmåten i artikkel 7.

Artikkel 5

► M1

1. Lista over aromastoff som er nemnd i artikkel 2 nr. 2, skal vedtakast etter framgangsmåten i artikkel 7 innan 31. desember 2010. ◀ M1

2. Etter framgangsmåten i artikkel 7 kan det gjevast løyve til å nytte eit nytt aromastoff som ikkje er oppført i det registeret som er fastsett i artikkel 3 nr. 2. For dette føremålet skal stoffet først, etter framgangsmåten i artikkel 7, takast med i det vurderingsprogrammet som er nemnt i artikkel 4 nr. 1. Stoffet skal vurderast ut frå den plasseringa det vert gjeve i programmet.

Artikkel 6

1. Bruken av denne forordninga rører ikkje ved dei fellesskapsføresegnene som gjev løyve til å nytte visse kategoriar aromastoff, slik det er definert i artikkel 1 i direktiv 88/388/EØF, i eller på visse næringsmiddel.

2. Aromastoff i desse kategoriane må likevel stette dei allmenne brukskriteria som er oppførde i vedlegget.

Artikkel 7

1. Kommisjonen skal få hjelp av Det faste næringsmiddelutvalet, heretter kalla «utvalet».

2. Leiaren skal leggje fram saker for utvalet enten på eige initiativ eller etter oppmoding frå representanten for ein medlemsstat.

3. Representanten for Kommisjonen skal leggje fram for utvalet eit utkast til tiltak som skal gjerast. Utvalet skal kome med ei fråsegn om utkastet innan ein frist som leiaren kan fastsetje etter kor mykje saka hastar. Fråsegna skal gjevast med det fleirtalet som artikkel 148 nr. 2 i traktaten fastset for avgjerder som Rådet skal ta etter framlegg frå Kommisjonen. Ved røysting i utvalet skal røystene til representantane for medlemsstatane ha den vekta som den førnemnde artikkelen fastset. Leiaren skal ikkje røyste.

Kommisjonen skal vedta dei planlagde tiltaka dersom dei er i samsvar med fråsegna frå utvalet.

Dersom dei planlagde tiltaka ikkje er i samsvar med fråsegna frå utvalet eller det ikkje er gjeve noka fråsegn, skal Kommisjonen straks gjere framlegg for Rådet om tiltak som skal gjerast. Rådet skal ta avgjerda si med kvalifisert fleirtal.

Dersom Rådet ikkje har teke noka avgjerd innan tre månader etter at framlegget vart gjort, skal Kommisjonen vedta dei framlagde tiltaka.

Artikkel 8

I det tilfellet som er nemnt i artikkel 5 nr. 1, skal framgangsmåten i artikkel 7 nyttast, men dersom Rådet ikkje har teke noka avgjerd innan tre månader etter at framlegget vart gjort, skal Kommisjonen vedta dei framlagde tiltaka, med mindre Rådet har forkasta tiltaka med vanleg fleirtal.

Artikkel 9

Medlemsstatane kan ikkje forby, avgrense eller hindre marknadsføringa eller bruken av aromastoff i eller på næringsmiddel dersom stoffa stettar føresegnene i denne forordninga.

Artikkel 10

Føresegner som skal tilpasse eksisterande fellesskapsrettsakter til denne forordninga, skal vedtakast etter den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 7.

Artikkel 11

Denne forordninga tek til å gjelde den dagen ho vert kunngjord i Tidend for Dei europeiske fellesskapa.

Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utfærda i Luxembourg, 28. oktober 1996.

For Europaparlamentet
K. HÄNSCH
President

For Rådet
I. YATES
Formann

Vedlegg

Allmenne kriterium for bruken av aromastoff i medhald av artikkel 2 nr. 1

1. Det kan gjevast løyve til å nytte aromastoff på det vilkåret at
 - dei ikkje utgjer nokon fare for helsa til forbrukaren ut frå den vitskaplege vurderinga som er fastsett i artikkel 7 i direktiv 88/388/EØF,
 - bruken av dei ikkje villeier forbrukaren.
 2. For at eventuelle skadelege verknader av eit aromastoff skal kunne vurderast, må stoffet gjennomgå ei føremålstenleg toksikologisk vurdering. Dersom eit aromastoff inneheld eller utgjer ein genmodifisert organisme, slik det er definert i artikkel 2 nr. 1 og 2 i rådsdirektiv 90/220/EØF av 23. april 1990 om utsetting i miljøet av genetisk modifiserte organismer,¹ skal artikkel 11–18 i direktivet ikkje nyttast. Når tryggleiken ved dette aromastoffet skal vurderast, må det likevel takast omsyn til dei krava til tryggleik for miljøet som er fastsette i det førnemnde direktivet.
 3. Alle aromastoff må overvakast jamleg og må vurderast på nytt dersom det er naudsynt.
- ¹ TEF nr. L 117 av 8.5.1991, s. 15. Direktivet sist endra ved direktiv 94/15/EF (TEF nr. L 103 av 22.4.1994, s. 20).

Forordning (EF) nr. 1565/2000

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1565/2000 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1565/2000

av 18. juli 2000

om fastsettelse av tiltak som er nødvendige for vedtakelse av et vurderingsprogram i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2232/96

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2232/96 av 28. oktober 1996 om fastsetjing av ein framgangsmåte for Fellesskapet for aromastoff som vert nytta eller skal nyttast i eller på næringsmiddel,¹ særleg artikkel 4, og

ut frå følgende betraktninger:

- 1) Ved kommisjonsvedtak 1999/217/EF² ble det vedtatt et register over aromastoffer som brukes i eller på næringsmidler, utarbeidet i henhold til forordning (EF) nr. 2232/96.
- 2) I vedlegget til forordning (EF) nr. 2232/96 er det fastsatt alminnelige kriterier for bruken av aromastoffer. Kriteriene skal sikre at aromastoffene ikke utgjør noen fare for forbrukerens helse og at bruken av dem ikke villeder forbrukeren.
- 3) For å kontrollere at aromastoffene i registeret oppfyller de alminnelige brukskriteriene, er det i artikkel 4 nr. 1 i forordning (EF) nr. 2232/96 fastsatt at det skal gjennomføres et program for vurdering av aromastoffene. I henhold til artikkel 4 nr. 3 skal et aromastoff slettes fra registeret dersom det etter vurderingen viser seg at det ikke oppfyller de alminnelige brukskriteriene.

- 4) I vurderingsprogrammets første fase skal stoffene i registeret tildeles FL-numre etter sine kjemiske egenskaper og fordeles i grupper av strukturelt beslektede forbindelser som forventes å ha visse fellestrekk med hensyn til biologisk atferd og virkninger på stoffskiftet.
- 5) I lys av det store antallet aromastoffer i registeret og tidsfristen fastsatt i forordningen for når en liste over godkjente aromastoffer skal vedtas, bør vurderingsprogrammet ikke medføre sløsing med vitenskapelige ressurser og bør derfor anvende sikkerhetsvurderinger som allerede er foretatt av Ekspertkomiteen for aromastoffer under Europarådet (CEFS), Vitenskapskomiteen for næringsmidler under Europakommisjonen (SCF) og Den felles FAO/WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler (JECFA).
- 6) Vitenskapskomiteen for næringsmidler er blitt rådspurt, og har særlig behandlet spørsmålet om resultatene av vurderinger foretatt av andre vitenskapelige komiteer kan godtas. I sin konklusjon av 2. desember 1999 uttalte SCF at aromastoffer som JECFA anser for å være akseptable med nåværende beregnet inntak, med visse unntak oppfyller de alminnelige brukskriteriene og derfor inntil videre kan tas med i listen over godkjente stoffer uten å måtte gjennomgå en egen SCF-vurdering. SCF konkluderte også med at det ikke er nødvendig å vurdere på nytt aromastoffer som tidligere er blitt vurdert som sikre av SCF og CEFS, ettersom de tidligere anvendte kriteriene er tilstrekkelig strenge til at stoffene kan anses som sikre ved nåværende bruk.
- 7) Vitenskapskomiteen for næringsmidler fant videre at dobbeltarbeid i forbindelse med vurderingen av de resterende aromastoffene kan unngås ved å fordele de ulike gruppene av stoffer mellom JECFA og SCF.
- 8) I artikkel 4 nr. 2 i forordning (EF) nr. 2232/96 er det fastsatt at de som er ansvarlige for markedsføringen av stoffene, skal oversende Kommisjonen de opplysningene som er nødvendige for vurderingen. Opplysninger om stoffene med hensyn til renhet, kjemisk spesifisering, naturlig forekomst i næringsmidler, samlet mengde som tilsettes i næringsmidler samt resultatene av undersøkelser av giftvirkninger og virkninger på stoffskiftet anses for å være avgjørende for vurderingen. For å muliggjøre en fortløpende vurdering i hele tidsrommet, bør opplysningene framlegges så snart som mulig og være tilgjengelige i god tid før vurderingen av et gitt stoff. Opplysningene skal ajourføres så snart nye data foreligger.
- 9) Dersom dataene som framlegges om et stoffs kjemiske identitet og om mengden som tilsettes i næringsmidler, eller om undersøkelsene av et stoffs eller nært beslektede stoffers giftvirkninger og virkninger på stoffskiftet, synes å være utilstrekkelige, kan det anmodes om ytterligere data. Etter den innledende eksponeringsvurderingen, som skal bygge på de samlede mengdene som tilsettes i næringsmidler, kan det bli nødvendig med mer detaljerte bruksdata for vurderingen av visse stoffer.
- 10) For å gjøre det mulig å gjennomføre vurderingsprogrammet innen fem år, må det fastsettes tidsfrister for framlegging av opplysninger og et minste antall stoffer som skal vurderes innenfor et gitt tidsrom.
- 11) Dersom de nødvendige opplysningene ikke framlegges slik at vurderingen av et aromastoff ikke kan foretas, kan det aktuelle stoffet ikke tas med i den endelige listen over aromastoffer nevnt i artikkel 5 i forordning (EF) nr. 2232/96.
- 12) Registeret inneholder ca. 2 800 stoffer. Ifølge SCF er det på det nåværende tidspunkt ca. 800 stoffer som det ikke er nødvendig å vurdere på nytt. Forutsatt at JECFA vil vurdere et stort antall stoffer i løpet av de neste fem årene, vil det gjenstå ca. 1 000 til 1 250 stoffer som skal vurderes av SCF. For å gjøre vurderingsprosessen så effektiv som mulig bør det benyttes en gruppebasert metode, dvs. at stoffer som forventes å utvise fellestrekk med hensyn til biologisk atferd og virkninger på stoffskiftet, vurderes sammen.
- 13) I henhold til kommisjonsvedtak 94/652/EF³ sist endret ved vedtak 1999/634/EF⁴ skal oppgave 1.1 om «kjemisk definerte aromastoff» gjennomføres innenfor rammen av medlemsstatenes vitenskapelige samarbeid ved gjennomgåelsen av spørsmål om næringsmidler (SCOOP). Denne oppgaven har ført til opprettelsen av FLAVIS-databasen, som inneholder opplysninger for den vitenskapelige vurderingen av aromastoffer. Opplysningene som framlegges av den som er ansvarlig for markedsføringen av stoffet, bør legges inn i databasen og gjennomgås nøye for å fastslå om de er tilstrekkelig utførlige for vurdering.
- 14) I samsvar med uttalelse fra SCF bør SCF ved vurderingen av stoffene følge den framgangsmåten som JECFA benytter, som er den mest ajourførte og systematiske framgangsmåten som er i bruk for tiden. Når SCF har godkjent stoffene, bør resultatene av framtidige vurderinger som JECFA foretar av aromastoffer i registeret, også godkjennes.
- 15) JECFA-framgangsmåten er en trinnvis metode som tar hensyn til opplysninger om inntak ved nåværende bruk, forhold mellom struktur og aktivitet, stoffskifte og giftighet. I tillegg vurderes opplysninger om renhet og kjemisk spesifisering. Et av de viktigste elementene i framgangsmåten er underoppdelingen av aromastoffer i tre strukturklasser; for disse er det fastsatt grenseverdier for eksponering som ikke anses å utgjøre noen sikkerhetsrisiko for mennesker. Undersøkelser av en gruppe kjemisk beslektede stoffers giftvirkninger og virkninger på stoffskiftet kan brukes for å trekke konklusjoner om mulige giftvirkninger av stoffer som ikke er undersøkt, eller som er undersøkt, men ikke grundig.
- 16) Et stoff bør vurderes på nytt dersom det i lys av nye data om giftvirkninger eller om inntak hos mennesker oppstår tvil om gyldigheten av en vurdering som allerede er foretatt og godkjent.
- 17) Ved kommisjonsvedtak 1999/217/EF ble visse aromastoffer prioritert i vurderingsprogrammet ettersom noen medlemsstater uttrykte bekymring over at de aktuelle stoffene kunne utgjøre en helserisiko for forbrukerne. I programmet skal stoffene vurderes gruppevis, slik at det gis prioritet til de gruppene av stoffer som det finnes flest opplysninger om. Det kan imidlertid senere anmodes om at visse stoffer gis høyere prioritet.

- 18) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmidler –
- 1 EFT L 299 av 23.11.1996, s. 1.
 - 2 EFT L 84 av 27.3.1999, s. 1.
 - 3 EFT L 253 av 29.9.1994, s. 29.
 - 4 EFT L 249 av 22.9.1999, s. 32.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I den første fasen av vurderingsprogrammet skal hvert enkelt aromastoff i registeret tildeles et FL-nummer, som definert i FLAVIS-databasesystemet, og alle stoffene skal deles inn i undergrupper av beslektede stoffer i samsvar med listen over grupper som er fastsatt i vedlegg I til denne forordning. Denne fasen skal være fullført innen tre måneder etter at medlemsstatene som deltar i SCOOP-oppgave 1.1, som fastsatt i vedtak 94/652/EF, har vedtatt denne forordning.

Artikkel 2

1. Stoffer som står oppført i registeret og allerede er klassifisert
 - av SCF i kategori 1 (stoffer som anses for å være sikre i bruk)¹ eller
 - av CEFS i kategori A (stoffer som kan brukes i næringsmidler)² eller
 - av JECFA som stoffer som ikke utgjør noen sikkerhetsrisiko ved nåværende inntak, med unntak av stoffer som er godkjent bare på grunn av at de har et beregnet inntak som ligger under grenseverdien på 1,5 µg per person per dag, som fastsatt i rapportene fra det 46., 49., 51. og 53. JECFA-møte³trenger ikke å bli vurdert på nytt i forbindelse med det nåværende vurderingsprogrammet
 - dersom det foreligger opplysninger om stoffets renhet og kjemiske spesifikasjon som angitt i vedlegg II, og
 - med mindre SCF mottar nye opplysninger som kan endre resultatene av vurderingene.
2. Stoffer som står oppført i registeret og i framtiden vil bli klassifisert
 - av JECFA som stoffer som ikke utgjør noen sikkerhetsrisiko ved nåværende inntaksnivåer,vil bli vurdert av SCF, som deretter kan beslutte at det ikke er behov for noen ytterligere vurdering.
3. Dersom SCF beslutter at det er behov for en ytterligere vurdering av et stoff nevnt i nr. 1 eller 2, skal den som er ansvarlig for markedsføringen av det aktuelle stoffet i registeret, framlegge opplysningene fastsatt i artikkel 3 nr. 1.
 - 1 Vedlegg 6 til protokollen fra det 98. møte i Vitenskapskomiteen for næringsmidler, 21. og 22. september 1995.
 - 2 «Aromastoffer og naturlige aromaer», bind I, «Kjemisk definerte aromastoffer», fjerde utgave. Europarådet, «Delavtale på det sosiale område og på folkehelseområdet», Strasbourg 1992, samt senere lønbladendringer fram til 1999.
 - 3 «Vurdering av visse næringsmiddeltilsetningsstoffer og forurensende stoffer». 46. rapport fra Den felles FAO/WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler, WHO teknisk rapport, serie 868, Genève, 1997.
«Vurdering av visse næringsmiddeltilsetningsstoffer og forurensende stoffer». 49. rapport fra Den felles FAO/WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler, WHO teknisk rapport, serie 884, Genève, 1999.
51. rapport fra Den felles FAO/WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler, WHO teknisk rapport, ennå ikke utgitt.
53. rapport fra Den felles FAO/WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler, WHO teknisk rapport, ennå ikke utgitt.

Artikkel 3

1. Den som er ansvarlig for markedsføringen av et stoff som står oppført i registeret men som ikke er omfattet av artikkel 2 nr. 1, skal framlegge følgende opplysninger innen tolv måneder etter at denne forordning er vedtatt, for å muliggjøre vurderingen av stoffet:
 - stoffets renhet og kjemiske spesifikasjon som angitt i vedlegg II,
 - naturlig forekomst i næringsmidler,
 - samlet mengde av stoffet som tilsettes næringsmidler i Fellesskapet,
 - normalt og høyeste innhold ved bruk av stoffet i næringsmiddelgrupper som angitt i vedlegg III, dersom disse opplysningene er tilgjengelige,
 - alle relevante giftighets- og stoffskifteundersøkelser av stoffet eller av nært beslektede stoffer.Disse opplysningene må oversendes i et standardisert format, som angitt i vedlegg IV.
2. Dersom opplysningene nevnt i nr. 1 ikke gjøres tilgjengelige for et bestemt stoff innen tolv måneder etter at denne forordning er vedtatt, skal den som er ansvarlig for markedsføringen av stoffet, før utløpet av dette tidsrommet underrette Kommisjonen om når forpliktelsen i henhold til nr. 1 kan oppfylles enten for enkeltstoffer eller for grupper av stoffer som fastsatt i vedlegg I.
3. Kommisjonen kan på bakgrunn av opplysningene som mottas i henhold til nr. 1 og 2, for enkeltstoffer eller for grupper av stoffer som angitt i vedlegg I fastsette andre tidsfrister enn den som er foreslått i nr. 2, for å sikre en smidig gjennomføring av vurderingsprosessen.
4. Kommisjonen kan anmode den som er ansvarlig for markedsføringen av et stoff, om tilleggsopplysninger som anses som relevante for vurderingen av stoffet, innen tidsfrister som er forenlige med den alminnelige fristen for hele programmet. For visse stoffer kan det særlig bli nødvendig å framlegge opplysninger om normalt og høyeste innhold ved bruk i næringsmiddelgrupper som angitt i vedlegg III.
5. Dersom opplysningene nevnt i nr. 1 eller tilleggsopplysningene nevnt i nr. 4 ikke gis, kan stoffet ikke vurderes.

6. Den som er ansvarlig for markedsføringen av det/de aktuelle stoff(ene), skal så snart det foreligger nye data ajourføre opplysningene nevnt i nr. 1, også opplysninger om stoffer som allerede er vurdert.
7. Opplysninger som allerede er framlagt, skal gjøres tilgjengelige for medlemsstatene.

Artikkel 4

1. Minst 200 stoffer skal vurderes årlig, forutsatt at opplysningene nevnt i artikkel 3 nr. 1 eller tilleggsopplysningene nevnt i artikkel 3 nr. 4 framlegges innen de fastsatte tidsfristene.
2. Ifølge SCOOP-oppgave 1.1, fastsatt i vedtak 94/652/EF, skal deltakende medlemsstater
 - innarbeide opplysningene om hvert stoff som er framlagt i samsvar med artikkel 3 nr. 1 og 4, i FLAVIS-databasen,
 - kontrollere om opplysningene er tilstrekkelig utførlige for vurdering, og underrette Kommisjonen dersom dette ikke er tilfellet,
 - utarbeide datablader med en sammenligning og et sammendrag av opplysningene samt en forhåndsvurdering, og
 - framlegge disse databladene for SCF.SCOOP-oppgaven skal organiseres slik at kravene i nr. 1 oppfylles.
3. På grunnlag av databladene nevnt i nr. 2 vil SCF vurdere om stoffene oppfyller de alminnelige brukskriteriene. SCF skal kontrollere om opplysningene er fullstendige og skal underrette Kommisjonen dersom dette ikke er tilfellet. Det kan om nødvendig foreslås tiltak for å begrense bruken. Framgangsmåten for vurdering som benyttes, skal følge framgangsmåten som benyttes av JECFA, så langt SCF anser det hensiktsmessig.
4. Kommisjonen eller en medlemsstat kan anmode om en ny vurdering av et stoff som allerede er godkjent og anses å oppfylle de alminnelige brukskriteriene, dersom det framkommer nye data som kan gi et annet resultat.

Artikkel 5

1. Stoffer i registeret som er merket «2» eller «3» i kolonnen med merknader i vedtak 1999/217/EF, skal vurderes først.
2. Med forbehold for nr. 1 skal de gruppene av stoffer som er fastsatt i vedlegg I, og som det foreligger mest fullstendige opplysninger om i henhold til artikkel 3 nr. 1, prioriteres ved vurderingen.
3. Som unntak fra nr. 2 kan Kommisjonen eller en medlemsstat anmode om at ett eller flere bestemte stoffer eller én eller flere bestemte grupper av stoffer prioriteres ved vurderingen.

Artikkel 6

Denne forordning trer i kraft den sjuende dag etter at den er kunngjort i *De Europeiske Fællesskaps Tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater. Utferdiget i Brussel, 18. juli 2000.

For Kommisjonen
David BYRNE
Medlem av Kommisjonen

Vedlegg I

Kjemiske grupper av aromastoffer¹

1. Rettkjedede primære alifatiske alkoholer/aldehyder/syrer, acetalder og estere, der esterne inneholder mettede alkoholer og acetalene inneholder mettede aldehyder. Ingen aromatisk eller heteroaromatisk bestanddel i esterne eller acetalene.
2. Forgrenede primære alifatiske alkoholer/aldehyder/syrer, acetalder og estere, der esterne inneholder forgrenede alkoholer og acetalene inneholder forgrenede aldehyder. Ingen aromatisk eller heteroaromatisk bestanddel i esterne eller acetalene.
3. a, β -umettede forgrenede eller rettkjedede primære alifatiske alkoholer/aldehyder/syrer, acetalder og estere (alkener eller alkyner), der esterne inneholder a, β -umettede alkoholer og acetalene inneholder a, β -umettede alkoholer eller aldehyder. Ingen aromatisk eller heteroaromatisk bestanddel i esterne eller acetalene.
4. Ikke-konjugerte og akkumulerte umettede forgrenede eller rettkjedede primære alifatiske alkoholer/aldehyder/syrer, acetalder og estere, der esterne inneholder umettede alkoholer og acetalene inneholder umettede alkoholer eller aldehyder. Ingen aromatisk eller heteroaromatisk bestanddel i esterne eller acetalene.
5. Mettede og umettede sekundære alifatiske alkoholer/ketoner/ketalder/estere, der esterne inneholder sekundære alkoholer. Ingen aromatisk eller heteroaromatisk bestanddel i esterne eller ketalene.
6. Alifatiske, alisykliske og aromatiske mettede og umettede tertiære alkoholer og estere, der esterne inneholder tertiære alkoholer. Esterne kan inneholde en hvilken som helst syrebestanddel.
7. Primære alisykliske mettede og umettede alkoholer/aldehyder/syrer/acetalder/estere, der esterne inneholder alisykliske alkoholer. Esterne/acetalene kan inneholde alifatiske asykliske eller alisykliske syre- eller alkoholbestanddeler.

8. Sekundære alisykliske mettede og umettede alkoholer/ketoner/ketaler/estere, der ketalene inneholder alisykliske alkoholer eller ketoner og esterne inneholder sekundære alisykliske alkoholer. Esterne kan inneholde alifatiske asykliske eller alisykliske syrebestanddel.
9. Primære alifatiske mettede eller umettede alkoholer/aldehyder/syrer/acetaler/estere med ytterligere en primær, sekundær eller tertiær funksjonell oksygenholdig gruppe, herunder alifatiske laktoner.
10. Sekundære alifatiske mettede eller umettede alkoholer/ketoner/ketaler/estere med ytterligere en sekundær eller tertiær funksjonell oksygenholdig gruppe.
11. Alisykliske og aromatiske laktoner.
12. Maltolderivater og ketodioksanderivater.
13. Furanoner og tetrahydrofurfurylderivater.
14. Furfuryl- og furanderivater med og uten ytterligere sidekjedeerstatere og heteroatomer.
15. Fenyletylalkoholer, fenyleddiksyre, tilknyttede estere, fenoksyeddiksyre og tilknyttede estere.
16. Alifatiske og alisykliske etere.
17. Propenylhydroksybenzener.
18. Allylhydroksybenzener.
19. Stoffer som er beslektet med capsaicin, og tilknyttede amider.
20. Alifatiske og aromatiske mono- og ditiole og mono-, di-, tri- og polysulfider med eller uten ytterligere funksjonelle oksygenholdige grupper.
21. Aromatiske ketoner, sekundære alkoholer og tilknyttede estere.
22. Arylerstattede derivater av primære alkoholer/aldehyder/syrer/estere/acetaler, også umettede.
23. Benzylalkoholer/-aldehyder/-syre/-estere/-acetaler. Omfatter også benzoatestere. Kan også inneholde alifatiske asykliske eller alisykliske ester- eller acetalbestanddel.
24. Pyrazinderivater.
25. Fenolderivater som inneholder alkylfenol, alkoksyfenol og sidekjer med en funksjonell oksygenholdig gruppe.
26. Aromatiske etere, herunder anisolderivater.
27. Antranilatderivater.
28. Pyridin-, pyrrol- og kinolinderivater.
29. Tiazol-, tiofen-, tiazolin- og tionylderivater.
30. Diverse stoffer.
31. Alifatiske og aromatiske hydrokarboner.
32. Epoksider.
33. Alifatiske og aromatiske aminer.
34. Aminosyrer.

1 Disse gruppene av kjemisk beslektede stoffer forventes å ha visse fellestrekk med hensyn til virkninger på stoffskiftet og biologisk atferd.

Vedlegg II

Kjemiske spesifikasjoner som skal framlegges for aromastoffer

- kjemisk betegnelse som er brukt i registeret i vedtak 1999/217/EF,
- IUPAC-betegnelse, dersom denne avviker fra den kjemiske betegnelsen som er brukt i registeret,
- synonymer,
- CAS-, E-, EINECS-, FL-, CoE- og FEMA-nummer, dersom slike foreligger,
- bruttoformel og strukturformel, molekylvekt,
- fysisk form/lukt,
- løselighet,
- løselighet i etanol,
- identifikasjonsprøve (infrarødt spektrum, kjernemagnetisk resonansspektrum og/eller massespektrum),
- minsteinnhold,
- urenheter,
- fysiske parametre knyttet til renhet (ved manglende opplysninger skal begrunnelse gis)
- kokepunkt (for væsker),
- smeltepunkt (for faste stoffer),
- brytningstall (for væsker),
- tetthet (for væsker),
- stabilitet og nedbrytingsprodukter, dersom relevant,
- vekselvirkning med næringsmiddelbestanddel, dersom relevant,
- andre relevante opplysninger.

Vedlegg III

Næringsmiddelgrupper

1. Meieriprodukter, med unntak av produkter i kategori 2.

2. Fettstoffer og oljer og fettemulsjoner (av typen vann i olje).
3. Spiseis, herunder fruktis.
4. Bearbeidet frukt og bearbejdede grønnssaker (herunder sopp, røtter og rotknoller, belgvekster og tørkede belgfrukter) samt nøtter og frø.
- 4.1. Frukt.
- 4.2. Grønnssaker (herunder sopp, røtter og rotknoller, belgvekster og tørkede belgfrukter) samt nøtter og frø.
5. Sukkervarer.
6. Korn og kornprodukter, herunder mel og stivelse fra røtter og rotknoller, belgvekster og tørkede belgfrukter, med unntak av bakemel.
7. Bakervarer.
8. Kjøtt og kjøttprodukter, herunder fjørfe og vilt.
9. Fisk og fiskeprodukter, herunder bløtdyr, krepsdyr og pigghuder.
10. Egg og eggprodukter.
11. Søtstoffer, herunder honning.
12. Salt, krydder, supper, sauser, salater, proteinprodukter osv.
13. Næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov.
14. Drikker, med unntak av meieriprodukter.
- 14.1. Alkoholfrie drikker.
- 14.2. Alkoholholdige drikker, herunder drikker uten alkohol eller med lavt alkoholinnhold.
15. Spiseferdig snacks.
16. Sammensatte næringsmidler (f.eks. gryteretter, kjøttpaier, produkter av kjøttdeig), næringsmidler som ikke kan plasseres i kategori 1–15.

Vedlegg IV

Format for oversendelse av opplysninger om aromastoffer

1. Opplysningene nevnt i artikkel 3 nr. 1 første til fjerde strekpunkt samt sammendrag av opplysninger som det anmodes om i henhold til femte strekpunkt, må framlegges i et standardisert elektronisk format kalt IF-FL (Input Form for the FLAVIS database). Sammendraget av opplysningene nevnt i femte strekpunkt bør inneholde de viktigste resultatene av den nevnte undersøkelsen, slik at det kan trekkes slutninger om stoffenes virkninger på stoffskiftet og giftvirkninger. IF-FL kan bestilles fra samordningsinstituttet for SCOOP-oppgave 1.1 (se adressen nedenfor) eller lastes ned fra følgende nettsted:
<http://www.flavis.net>
2. Opplysningene skal gis på engelsk. For å identifisere et stoff skal betegnelsen i kolonnen «Name» i den engelske versjonen av registeret i vedtak 1999/217/EF brukes. Dersom det allerede foreligger et FL-nummer, skal dette også oppgis.
3.
 - a) Det utfylte IF-FL-skjemaet må sendes til samordningsinstituttet for SCOOP-oppgave 1.1 med e-post til adressen (input@flavis.net) som er angitt på ovennevnte nettsted, eller med vanlig post til adressen nedenfor (rekommendert for stoffer i del 4 i registeret).
 - b) Opplysningene nevnt i artikkel 3 nr. 1 femte strekpunkt skal framlegges i tre eksemplarer i papirformat. Hvert eksemplar skal merkes tydelig med stoffets engelske betegnelse («Name») og med den kjemiske gruppen (som angitt i vedlegg I) som det tilhører. Dersom det allerede foreligger et FL-nummer, skal det også oppgis. Materialet sendes til samordningsinstituttet for SCOOP-oppgave 1.1:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevaredirektoratet
Institut for Fødevaresikkerhed og Toksikologi
FLAVIS
Mørkhøj Bygade 19 DK-2860 Søborg

Forordning (EF) nr. 622/2002

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 622/2002 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 622/2002

av 11. april 2002

om fastsetjing av fristar for framlegging av opplysningar om kjemisk definerte aromastoff som vert nytta i eller på næringsmiddel

KOMMISJONEN FOR DEI EUROPEISKE FELLESSKAPA HAR –
med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet,

med tilvising europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2232/96 av 28. oktober 1996 om fastsetjing av ein framgangsmåte for Fellesskapet for aromastoff som vert nytta eller skal nyttast i eller på næringsmiddel,¹ særleg artikkel 4 nr. 1, og

ut frå desse synsmåtane:

- 1) Målet med forordning (EF) nr. 2232/96 er å fastsetje ei liste over aromastoff som er dei einaste som er tillatne. Denne lista skal fastsetjast etter ei vurdering av dei aromastoffa som vert nytta i eller på næringsmiddel.
- 2) I medhald av den nemnde forordninga vart det ved kommisjonsvedtak 1999/217/EF,² sist endra ved vedtak 2002/113/EF,³ vedteke eit register over aromastoff som vert nytta i eller på næringsmiddel.
- 3) Dei opplysningane som er naudsynte for vurderinga av stoff som er førde opp i registeret, vart fastsette i kommisjonsforordning (EF) nr. 1565/2000,⁴ der det er fastsett eit vurderingsprogram for dei kjemisk definerte aromastoffa som er førde opp i vedtak 1999/217/EF.
- 4) I artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1565/2000 er det fastsett kva opplysningar den som er ansvarleg for marknadsføringa av det aktuelle stoffet, skal leggje fram for at vurderingsprogrammet skal kunne gjennomførast. Dersom opplysningane for eit visst stoff ikkje vert gjorde tilgjengelege innan eitt år etter at den nemnde forordninga vart vedteken, bør Kommisjonen få melding om datoen då desse opplysningane kan leggjast fram.
- 5) I det første gjennomføringsåret til vurderingsprogrammet har dei som er ansvarlege for marknadsføringa av dei stoffa som er førde opp i registeret, gjennom *European Flavour and Fragrance Association* lagt fram opplysningar for delar av dei stoffa som er førde opp i vedtak 1999/217/EF, og meldt frå til Kommisjonen om datoane for når opplysningar om resten av stoffa kan leggjast fram.
- 6) For å sikre ei smidig gjennomføring av vurderingsprosessen kan Kommisjonen no fastsetje fristar for framlegging av dei opplysningane som er nemnde i artikkel 3 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1565/2000.
- 7) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå Det faste utvalet for næringsmiddelkjeda og dyrehelsa –

1 TEF L 299 av 23.11.1996, s. 1.

2 TEF L 84 av 27.3.1999, s. 1.

3 TEF L 49 av 20.2.2002, s. 1.

4 TEF L 180 av 19.7.2000, s. 8.

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

1. Fristane for framlegging av opplysningar om aromastoff i medhald av artikkel 3 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1565/2000 er fastsette i vedlegget.

2. Kommisjonen kan lengje fristen som følgje av ein grunngjeven søknad frå den som er ansvarleg for marknadsføringa av slike stoff. Søknaden må vere lagd fram innan fristen går ut.

Artikkel 2

Denne forordninga tek til å gjelde sjuande dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Dei europeiske fellelesskapa*. Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utfërda i Brussel, 11. april 2002.

For Kommisjonen

David BYRNE

Medlem av Kommisjonen

Vedlegg

<i>Aromastoff</i>	<i>Frist for framlegging av dei opplysningane som er nemnde i artikkel 3 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1565/2000</i>
Stoff som skal prioriterast ved vurdering (merkte med nr. 3 i kolonna «Merknader» i vedlegget til vedtak 1999/217/EF)	31. desember 2002
Stoff som høyrer til gruppe 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10 og 20 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1565/2000	31. desember 2002
Stoff som høyrer til gruppe 6, 7, 14, 15, 21, 22, 23, 24, 25 og 29 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1565/2000	31. august 2003
Stoff som høyrer til gruppe 3, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33 og 34 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1565/2000	30. juni 2004

Forordning (EF) nr. 2065/2003

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 2065/2003 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 2065/2003
av 10. november 2003

om røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,¹

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité,²

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251³ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til rådsdirektiv 88/388/EØF av 22. juni 1988 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om aromaer som kan brukes i næringsmidler, og om kildematerialer beregnet på framstilling av slike aromaer,⁴ særlig artikkel 5 nr. 1 sjuende strekpunkt, skal det vedtas egnede bestemmelser om kildematerialer som brukes til framstilling av røykaromaer, samt de reaksjonsvilkår som de er framstilt under.
- 2) Den frie omsetning av trygge og sunne næringsmidler er et vesentlig aspekt ved det indre marked og bidrar i betydelig grad til borgernes helse og velvære, samt til deres sosiale og økonomiske interesser.
- 3) Ved gjennomføringen av Fellesskapets politikk bør det sikres et høyt vernenivå for menneskers liv og helse.
- 4) For å verne menneskers helse bør røykaromaer omfattes av en sikkerhetsvurdering etter en fellesskapsframgangsmåte før de markedsføres eller brukes i eller på næringsmidler i Fellesskapet.
- 5) Forskjeller mellom nasjonale lover og forskrifter om vurdering og godkjenning av røykaromaer kan hindre den frie omsetningen av disse og skape vilkår for urettferdig og illojal konkurranse. Det bør derfor fastsettes en fellesskapsframgangsmåte for godkjenning.
- 6) Den kjemiske sammensetningen av røyk er kompleks og avhenger blant annet av trearten, metodene som brukes til å utvikle røyk, treets vanninnhold og oksygenkonsentrasjonen under røykproduksjonen. Røykte næringsmidler medfører i alminnelighet visse helsemessige betenkeligheter, særlig med hensyn til en eventuell forekomst av polysykliske aromatiske hydrokarboner. Ettersom røykaromaer framstilles av røyk som fraksjoneres og renses, anses bruken av røykaromaer i alminnelighet som mindre betenkelig fra et helsemessig synspunkt enn tradisjonell røyking. I forbindelse med sikkerhetsvurderingene må det imidlertid tas hensyn til muligheten for en bredere anvendelse av røykaromaer i forhold til tradisjonell røyking.
- 7) Denne forordning omfatter røykaromaer som definert i direktiv 88/388/EØF. Framstillingen av disse røykaromaene starter med kondensering av røyk. Normalt separeres den kondenserte røyken ved hjelp av fysiske prosesser til et vannbasert primærøykkondensat, en vannuløselig tjærefase med høy tetthet og en vannuløselig oljefase. Den vannuløselige oljefasen er et biprodukt som er uegnet til framstilling av røykaromaer. Primærøykkondensatet og fraksjoner av den vannuløselige tjærefasen med høy tetthet, «primærtjærefraksjonene», renses for å fjerne de røykbestanddelene som er farligst for menneskers helse. De kan da være egnet til bruk uten videre behandling i eller på næringsmidler eller brukes til framstilling av avledede røykaromaer ved bruk av en relevant fysisk behandling, f.eks. ekstraksjon, destillering, konsentrering ved hjelp av fordamping, absorpsjon eller membranseparasjon eller tilsetning av næringsmiddelingsredienser, andre aromaer, tilsetningsstoffer eller løsemidler i næringsmidler, uten at det berører mer spesifikke deler av Fellesskapets regelverk.
- 8) Vitenskapskomiteen for næringsmidler har kommet fram til at det som følge av de store fysiske og kjemiske forskjellene mellom røykaromaer som brukes til aromatisering av næringsmidler, ikke er mulig å utarbeide en felles metode for sikkerhetsvurdering av disse, og at den toksikologiske vurderingen derfor bør fokusere på sikkerheten ved det enkelte røykkondensat. På bakgrunn av dette bør denne forordning inneholde bestemmelser om en vitenskapelig vurdering av primærøykkondensater og primærtjærefraksjoner, heretter kalt «råvarer», som er knyttet til sikkerheten ved bruk av disse uten videre behandling og/eller ved bruk av disse til framstilling av avledede røykaromaer beregnet på bruk i eller på næringsmidler.
- 9) Med hensyn til produksjonsvilkårene avspeiler denne forordning resultatene i rapporten fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om røykaromaer av 25. juni 1993,⁵ som angir forskjellige produksjonsvilkår og nødvendige opplysninger for å vurdere røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler. Nevnte rapport er på sin side basert på Europarådets rapport om helseaspekter ved bruk av røykaromaer som næringsmiddelingsredienser.⁶ Den inneholder også en ikke-uttømmende liste over trearter, som kan anses som en veiledende liste over trær som er egnet til framstilling av røykaromaer.
- 10) På bakgrunn av sikkerhetsvurderingen bør det innføres bestemmelser om opprettelse av en liste over råvarer som er godkjent til bruk uten videre behandling i eller på næringsmidler og/eller til framstilling av røykaromaer til bruk i eller på næringsmidler i Fellesskapet. Nevnte liste bør inneholde en tydelig beskrivelse av råvarene og angi bruksvilkårene og datoen godkjenningen gjelder fra.

- 11) For å sikre harmonisering bør sikkerhetsvurderingene utføres av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet («myndigheten») opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet.⁷
- 12) Etter at en gitt råvare er sikkerhetsvurdert, bør det treffes en risikohåndteringsbeslutning om hvorvidt råvaren bør føres opp på fellesskapslisten over godkjente råvarer. En slik beslutning bør vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite for å sikre nært samarbeid mellom Kommisjonen og medlemsstatene.
- 13) Vedkommende («søkeren») som har til hensikt å markedsføre råvarer eller avledede røykaromaer, bør framlegge alle opplysninger som er nødvendige for sikkerhetsvurderingen. Søkeren bør også foreslå en validert metode for prøvetaking og påvisning for råvarene, som skal brukes til å kontrollere samsvar med bestemmelsene i denne forordning. Kommisjonen bør om nødvendig vedta kvalitetskriterier for slike analysemetoder etter å ha søkt om vitenskapelig og teknisk bistand fra myndigheten.
- 14) Ettersom mange røykaromaer allerede finnes på markedet i medlemsstatene, bør det fastsettes bestemmelser for å sikre en smidig overgang til en fellesskapsframgangsmåte for godkjenning som ikke forstyrrer det eksisterende røykaromamarkedet. Søkeren bør gis tilstrekkelig tid til å framlegge for myndigheten de opplysninger som er nødvendige for sikkerhetsvurderingen av råvarene. Det bør derfor fastsettes et visst tidsrom, heretter kalt «første fase», der søkeren bør framlegge opplysninger om eksisterende råvarer for myndigheten. Søknader om godkjenning av nye råvarer kan også inngis i løpet av første fase. Myndigheten bør umiddelbart vurdere alle søknader med hensyn til både eksisterende og nye råvarer som det er framlagt tilstrekkelige opplysninger om i løpet av første fase.
- 15) Fellesskapets positivliste bør fastsettes av Kommisjonen etter avslutningen av sikkerhetsvurderingen av alle råvarer som det er framlagt tilstrekkelige opplysninger om i løpet av første fase. For å sikre rettferdige og like forhold for alle søkere, bør denne første fastsettelsen av listen skje på én gang. Etter den første fastsettelsen av listen over godkjente råvarer bør Kommisjonen kunne treffe beslutning om tilføyelse av ytterligere råvarer til listen etter at myndigheten har foretatt en sikkerhetsvurdering.
- 16) Dersom myndighetens vurdering viser at en eksisterende røykaroma som allerede finnes på markedet i medlemsstatene utgjør en alvorlig fare for menneskers helse, bør råvaren straks fjernes fra markedet.
- 17) I artikkel 53 og 54 i forordning (EF) nr. 178/2002 fastsettes framgangsmåter for fastsettelse av nødtiltak med hensyn til næringsmidler med opprinnelse i Fellesskapet eller som er importert fra tredjestater. Ved hjelp av disse kan Kommisjonen vedta slike tiltak i situasjoner der det er sannsynlig at næringsmidlene kan utgjøre en alvorlig fare for menneskers eller dyrs helse eller for miljøet, og der denne faren ikke kan håndteres på en tilfredsstillende måte ved hjelp av tiltak truffet av de berørte medlemsstater.
- 18) Det er nødvendig å kreve at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som anvender råvarer eller avledede røykaromaer, fastsetter framgangsmåter som gjør det mulig, på alle trinn i markedsføringen av en råvare eller en avledet røykaroma, å verifisere at den er godkjent i henhold til denne forordning og om bruksvilkårene er oppfylt.
- 19) For å sikre lik markedsadgang for eksisterende og nye råvarer, bør det fastsettes en overgangsperiode der nasjonale tiltak fortsetter å få anvendelse i medlemsstatene.
- 20) Det bør treffes tiltak for å tilpasse vedleggene til denne forordning til den vitenskapelige og tekniske utvikling.
- 21) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁸ –

1 EFT C 262 E av 29.10.2002, s. 523.

2 EUT C 85 av 8.4.2003, s. 32.

3 Europaparlamentsuttalelse av 5.6.2003 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 9.10.2003.

4 EFT L 184 av 15.7.1988, s. 61. Direktivet endret ved kommisjonsdirektiv 91/71/EØF (EFT L 42 av 15.2.1991, s. 25).

5 Rapport fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, serie 34, s. 1–7.

6 Council of Europe Publishing, 1992, nytt opptrykk 1998, ISBN 92–871–2189–3.

7 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.

8 EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål

1. Denne forordning har som mål å sikre at det indre marked fungerer på en effektiv måte for røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler, samtidig som den danner et grunnlag for å sikre et høyt vernnivå for menneskers helse og forbrukernes interesser.

2. Derfor fastsettes det i denne forordning:

- a) en fellesskapsframgangsmåte for vurdering og godkjenning av primærrøykkondensater og primærtjærefraksjoner for bruk uten videre behandling i eller på næringsmidler eller til framstilling av avledede røykaromaer til bruk i eller på næringsmidler,

- b) en fellesskapsframgangsmåte for fastsettelse av en uttømmende liste over godkjente primærrøykkondensater og primærtjærefraksjoner i Fellesskapet og deres bruksvilkår i eller på næringsmidler.

Artikkel 2

Virkeområde

Denne forordning får anvendelse på:

1. røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler,
2. kildematerialer til framstilling av røykaromaer,
3. vilkårene for tilberedning av røykaromaer,
4. næringsmidler som det finnes røykaromaer i eller på.

Artikkel 3

Definisjoner

I denne forordning får definisjonene i direktiv 88/388/EØF og i forordning (EF) nr. 178/2002 anvendelse.

I tillegg menes med:

1. «primærrøykkondensat» den rensede vannbaserte delen av kondensert røyk som omfattes av definisjonen av «røykaromaer»,
2. «primærtjærefraksjon» den rensede fraksjonen av den vannuløselige tjærefasen med høy tetthet, som omfattes av definisjonen av «røykaromaer»,
3. «råvarer» primærrøykkondensater og primærtjærefraksjoner,
4. «avledede røykaromaer» aromaer som er framstilt ved videre behandling av råvarer og som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler for å gi disse næringsmidlene røykaroma.

Artikkel 4

Alminnelig bruk og sikkerhetskrav

1. Bruk av røykaromaer i eller på næringsmidler skal godkjennes bare dersom det er tilstrekkelig bevist at
 - det ikke medfører noen risiko for menneskers helse,
 - det ikke villeder forbrukerne.

Det kan knyttes bestemte bruksvilkår til hver godkjenning.

2. Ingen kan markedsføre en røykaroma eller et næringsmiddel som det finnes en røykaroma i eller på, med mindre røykaromaen er en råvare som er godkjent i samsvar med artikkel 6, eller med mindre den er avledet av en slik godkjent råvare, og med mindre bruksvilkårene fastsatt i godkjenningen i samsvar med denne forordning er oppfylt.

Artikkel 5

Framstillingsvilkår

1. Tre som brukes til framstilling av råvarer, skal ikke være behandlet, tilsiktet eller utilsiktet, med kjemiske stoffer i løpet av de siste seks måneder før avvirkning eller etter avvirkning, med mindre det kan godtgjøres at stoffet som er brukt til behandlingen, ikke medfører dannelse av potensielt giftige stoffer under forbrenning.

Den som markedsfører råvarer, må kunne bevise ved hjelp av tilstrekkelig sertifisering eller dokumentasjon at kravene fastsatt i første ledd er oppfylt.

2. Vilårene for framstilling av råvarer er fastsatt i vedlegg I. Den vannuløselige oljefasen som er et biprodukt av prosessen, skal ikke brukes til framstilling av røykaromaer.

3. Med forbehold for andre bestemmelser i Fellesskapets regelverk kan råvarer behandles videre ved hjelp av egnede fysiske prosesser for framstilling av avledede røykaromaer. Dersom det hersker uenighet om egnetheten til en bestemt fysisk prosess, kan det treffes en beslutning etter framgangsmåten nevnt i artikkel 19 nr. 2.

Artikkel 6

Fellesskapsliste over godkjente råvarer

1. Det skal fastsettes en uttømmende liste over godkjente råvarer til bruk uten videre behandling i eller på næringsmidler og/eller til framstilling av avledede røykaromaer etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 19 nr. 2.

2. Listen nevnt i nr. 1 skal angi en særskilt kode for hver godkjente råvare, navn på råvaren, navn og adresse til innehaveren av godkjenningen, en tydelig beskrivelse og karakterisering av råvaren, bruksvilkår i eller på bestemte næringsmidler eller næringsmiddelgrupper og datoen råvaren er godkjent fra.

3. Etter fastsettelsen av listen nevnt i nr. 1 kan råvarer tilføyes listen etter framgangsmåten nevnt i artikkel 19 nr. 2.

Artikkel 7

Søknad om godkjenning

1. For at en råvare skal kunne føres opp på listen nevnt i artikkel 6 nr. 1, skal det inngis en søknad i samsvar med følgende bestemmelser.

2.
 - a) Søknaden skal sendes til vedkommende myndighet i en medlemsstat.
 - b) Vedkommende myndighet
 - i) skal innen 14 dager etter at den har mottatt søknaden, sende skriftlig bekreftelse på dette til søkeren. I bekreftelsen skal det angis hvilken dato søknaden ble mottatt,
 - ii) skal umiddelbart underrette Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt «myndigheten») og
 - iii) skal gjøre søknaden og eventuelle tilleggsopplysninger fra søkeren tilgjengelig for myndigheten.
 - c) Myndigheten skal umiddelbart underrette medlemsstatene og Kommisjonen om søknaden og gjøre søknaden og eventuelle tilleggsopplysninger framlagt av søkeren tilgjengelig for dem.
3. Søknaden skal ledsages av følgende opplysninger og dokumenter:
 - a) søkerens navn og adresse,
 - b) opplysningene omhandlet i vedlegg II,
 - c) en begrunnet erklæring om at råvaren er i samsvar med artikkel 4 nr. 1 første strekpunkt,
 - d) et sammendrag av saksmappen.
4. Myndigheten skal offentliggjøre en detaljert veiledning om hvordan en søknad skal utarbeides og inngis¹
 - 1 Inntil en slik veiledning en offentliggjort skal søkeren følge «Guidance on submissions for food additive evaluations» av Vitenskapskomiteen for næringsmidler, av 11. juli 2001, eller seneste ajourførte versjon av denne: http://europa.eu.int/comm/food/fs/sc/scf/out98_en.pdf

Artikkel 8

Uttalelse fra myndigheten

1. Innen seks måneder etter at den har mottatt en gyldig søknad, skal myndigheten avgi en uttalelse om hvorvidt råvaren og den beregnede bruken av den er i samsvar med artikkel 4 nr. 1. Myndigheten kan forlenge nevnte tidsrom. Den skal i så fall gi søkeren, Kommisjonen og medlemsstatene en forklaring på forsinkelsen.
2. Myndigheten kan eventuelt anmode søkeren om å framlegge tilleggsopplysninger til søknaden innen en frist fastsatt av myndigheten, som ikke i noen tilfeller skal overstige 12 måneder. Når myndigheten ber om tilleggsopplysninger, skal fristen fastsatt i nr. 1 midlertidig oppheves til disse opplysningene er framlagt. På samme måte skal fristen midlertidig oppheves for det tidsrom søkeren har fått til å forberede muntlige eller skriftlige forklaringer.
3. Når myndigheten utarbeider sin uttalelse skal den:
 - a) verifisere at opplysningene og dokumentene framlagt av søkeren er i samsvar med artikkel 7 nr. 3, og søknaden skal i så fall anses som gyldig,
 - b) underrette søkeren, Kommisjonen og medlemsstatene dersom en søknad ikke er gyldig.
4. En eventuell positiv uttalelse om å godkjenne råvaren som er vurdert, skal inneholde:
 - a) eventuelle vilkår eller begrensninger som skal knyttes til bruk av den vurderte råvaren uten videre behandling og/eller som avledede røykaromaer i eller på bestemte næringsmidler eller næringsmiddelgrupper,
 - b) en vurdering av om den foreslåtte analysemetoden i samsvar med vedlegg II nr. 4 er hensiktsmessig for de planlagte kontrollformål.
5. Myndigheten skal oversende sin uttalelse til Kommisjonen, medlemsstatene og søkeren.
6. Myndigheten skal offentliggjøre sin uttalelse etter først å ha slettet eventuelle opplysninger som i samsvar med artikkel 15 anses som fortrolige.

Artikkel 9

Fellesskapsgodkjenning

1. Innen tre måneder etter at den har mottatt myndighetens uttalelse, skal Kommisjonen utarbeide et utkast til tiltak som skal treffes med henblikk på søknaden om å oppføre en råvare i listen nevnt i artikkel 6 nr. 1, samtidig som det tas hensyn til kravene i artikkel 4 nr. 1, fellesskapsretten og andre rettmessige faktorer som er relevante for den aktuelle saken. Dersom utkastet til tiltak ikke er i samsvar med myndighetens uttalelse, skal Kommisjonen redegjøre for årsakene til avvikene.

Tiltaket nevnt i første ledd skal være:

 - a) et utkast til forordning om endring av listen nevnt i artikkel 6 nr. 1 ved oppføring av råvaren på listen over godkjente råvarer i samsvar med kravene i artikkel 6 nr. 2, eller
 - b) et utkast til vedtak, rettet til søkeren, om å nekte godkjenning.
2. Tiltaket skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 19 nr. 2. Kommisjonen skal umiddelbart underrette søkeren om et slikt vedtak.
3. Med forbehold for artikkel 11 skal en godkjenning som er gitt etter framgangsmåten fastsatt i denne forordning, være gyldig i hele Fellesskapet i ti år og kunne fornyes i samsvar med artikkel 12.
4. Etter utstedelsen av en godkjenning i samsvar med denne forordning skal innehaveren av godkjenningen eller en annen driftsansvarlig for næringsmiddelforetak som bruker den godkjente råvaren eller avledede røykaromaer, oppfylle eventuelle vilkår eller begrensninger knyttet til en slik godkjenning.
5. Innehaveren av godkjenningen skal umiddelbart underrette Kommisjonen om alle nye vitenskapelige eller tekniske opplysninger som kan ha betydning for sikkerhetsvurderingen av den godkjente råvaren eller avledede

røykaromaer med hensyn til menneskers helse. Myndigheten skal om nødvendig foreta en ny gjennomgang av vurderingen.

6. En godkjenning skal ikke innskrenke det alminnelige privatrettslige eller strafferettslige erstatningsansvaret til driftsansvarlige for næringsmiddelforetak når det gjelder den godkjente råvaren, avledede røykaromaer eller næringsmidler som inneholder den godkjente råvaren eller avledede røykaromaer.

Artikkel 10

Første fastsettelse av fellesskapslisten over godkjente råvarer

1. I løpet av 18 måneder etter at denne forordning er trådt i kraft, skal de driftsansvarlige inngi en søknad i samsvar med artikkel 7 med henblikk på fastsettelse av en første fellesskapsliste over godkjente råvarer. Med forbehold for artikkel 9 nr. 1 skal denne første listen fastsettes etter at myndigheten har avgitt en uttalelse om hver enkelt råvare som det er inngitt en gyldig søknad for i løpet av nevnte tidsrom.

Søknader som myndigheten ikke har kunnet avgi en uttalelse om fordi søkeren ikke har overholdt fristene for framleggelse av tilleggsopplysninger i samsvar med artikkel 8 nr. 2, skal ikke vurderes for oppføring på den første fellesskapslisten.

2. Innen tre måneder etter at den har mottatt alle uttalelsene nevnt i nr. 1, skal Kommisjonen utarbeide et utkast til forordning om første fastsettelse av listen nevnt i artikkel 6 nr. 1, samtidig som det tas hensyn til kravene i artikkel 6 nr. 2.

Artikkel 11

Endring, midlertidig oppheving og tilbakekalling av godkjenninger

1. Innehaveren av en godkjenning kan søke om endring av gjeldende godkjenning etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 7.

2. Myndigheten skal på eget initiativ eller på anmodning fra en medlemsstat eller Kommisjonen avgi en uttalelse om hvorvidt en godkjenning fortsatt er i samsvar med denne forordning, dersom det er aktuelt, etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 8.

3. Kommisjonen skal umiddelbart gjennomgå myndighetens uttalelse og utarbeide et utkast til vedtak som skal gjøres.

4. Et utkast til tiltak som endrer en godkjenning skal angi alle nødvendige endringer i bruksvilkår og eventuelle begrensninger knyttet til godkjenningen.

5. Det endelige tiltaket, dvs. en endring, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av godkjenningen, skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 19 nr. 2.

6. Kommisjonen skal umiddelbart underrette innehaveren av godkjenningen om tiltaket som er truffet.

Artikkel 12

Fornyelse av godkjenninger

1. Med forbehold for artikkel 11 kan godkjenninger i henhold til denne forordning fornyes for 10 år av gangen ved at innehaveren av godkjenningen inngir en søknad til Kommisjonen senest 18 måneder før godkjenningen utløper.

2. Søknaden skal ledsages av følgende opplysninger og dokumenter:

- a) en henvisning til den opprinnelige godkjenningen,
- b) eventuelle tilgjengelige opplysninger om punktene angitt i vedlegg II, som utfyller opplysningene som allerede er framlagt for myndigheten i forbindelse med tidligere vurderinger, og som oppdaterer disse i lys av den seneste vitenskapelige og tekniske utvikling,
- c) en begrunnet erklæring som bekrefter at råvaren oppfyller kravene i artikkel 4 nr. 1 første strekpunkt.

3. Artikkel 7–9 får tilsvarende anvendelse.

4. Dersom det av grunner som innehaveren av godkjenningen ikke har kontroll over, ikke er truffet beslutning om fornyelse av en godkjenning innen én måned før godkjenningen utløper, skal tidsrommet for godkjenningen av råvaren automatisk forlenges med seks måneder. Kommisjonen skal underrette innehaveren av godkjenningen og medlemsstatene om forsinkelsen.

Artikkel 13

Sporbarhet

1. På første trinn i markedsføringen av en godkjent råvare eller en røykaroma avledet godkjente råvarer oppført på listen nevnt i artikkel 6 nr. 1, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak sørge for at følgende opplysninger oversendes den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket som mottar råvaren:

- a) den godkjente råvarens kode som angitt i listen nevnt i artikkel 6 nr. 1,
- b) bruksvilkårene for den godkjente råvaren som fastsatt i listen nevnt i artikkel 6 nr. 1,
- c) for avledede røykaromaer, det kvantitative forholdet til råvaren; dette skal uttrykkes på en klar og tydelig måte slik at den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket som mottar den avledede røykaromaen, kan bruke den i samsvar med bruksvilkårene angitt i listen nevnt i artikkel 6 nr. 1.

2. På alle etterfølgende trinn i markedsføringen av råvarer nevnt i nr. 1 skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak sørge for at opplysninger som mottas i samsvar med nr. 1, oversendes den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket som mottar råvarene.

3. Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal ha systemer og framgangsmåter som gjør det mulig å identifisere leverandøren og mottakeren av råvarene nevnt i nr. 1.

4. Nr. 1–3 skal ikke berøre andre spesifikke krav i Fellesskapet regelverk.

Artikkel 14 *Offentlig tilgang*

1. Søknader om godkjenning, tilleggsopplysninger fra søkere og uttalelser fra myndigheten, med unntak av fortrolige opplysninger, skal gjøres tilgjengelige for offentligheten i samsvar med artikkel 38, 39 og 41 i forordning (EF) nr. 178/2002.

2. Myndigheten skal anvende prinsippene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens dokumenter¹ når den behandler søknader om tilgang til dokumenter som myndigheten er i besittelse av.

3. Medlemsstatene skal behandle søknader om tilgang til dokumenter mottatt i henhold til denne forordning i samsvar med artikkel 5 i forordning (EF) nr. 1049/2001.

¹ EFT L 145 av 31.5.2001, s. 43.

Artikkel 15 *Fortrolighet*

1. Søkeren kan angi hvilke av opplysningene som er framlagt i henhold til artikkel 7, som bør behandles som fortrolige fordi offentliggjøring kan medføre vesentlig skade for hans eller hennes konkurransemessige stilling. I slike tilfeller må det framlegges dokumentasjon som kan etterprøves.

2. Med forbehold for nr. 3 skal Kommisjonen etter samråd med søkeren avgjøre hvilke opplysninger som skal være fortrolige, og underrette søkeren og myndigheten om sin avgjørelse.

3. Med forbehold for artikkel 39 nr. 3 i forordning (EF) nr. 178/2002 skal følgende opplysninger ikke anses som fortrolige:

- a) navn og adresse på søkeren og navn på råvaren,
- b) ved en eventuell positiv uttalelse om godkjenning av den vurderte råvaren: opplysningene nevnt i artikkel 6 nr. 2,
- c) opplysninger som har direkte relevans for vurderingen av råvarens sikkerhet,
- d) analysemetoden nevnt i vedlegg II nr. 4.

4. Uten hensyn til nr. 2 skal myndigheten på anmodning framlegge for Kommisjonen og medlemsstatene alle opplysninger den er besittelse av.

5. Kommisjonen, myndigheten og medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre tilstrekkelig fortrolighet for opplysninger de mottar i henhold til denne forordning, med unntak av opplysninger som må offentliggjøres på grunn av omstendighetene, for å verne menneskers helse.

6. Dersom en søker trekker eller har trukket en søknad, skal myndigheten, Kommisjonen og medlemsstatene respektere de framlagte kommersielle og industrielle opplysningenes fortrolighet, herunder opplysninger om forskning og utvikling samt opplysninger som Kommisjonen og søkeren er uenige om fortroligheten av.

Artikkel 16 *Vern av opplysninger*

Opplysninger i søknaden som er inngitt i samsvar med artikkel 7, kan ikke brukes til fordel for en annen søker, med mindre den andre søkeren har blitt enig med innehaveren av tillatelsen om at opplysningene kan brukes.

Artikkel 17 *Inspeksjoner og kontrolltiltak*

1. Medlemsstatene skal sørge for at det gjennomføres inspeksjoner og eventuelt andre kontrolltiltak for å sikre at denne forordning overholdes.

2. Når det er nødvendig, og på anmodning fra Kommisjonen, skal myndigheten bistå med å utarbeide tekniske retningslinjer for prøvetaking og prøving for å fremme en samordnet gjennomføring av nr. 1.

3. Dersom det er nødvendig, og etter at den har søkt om vitenskapelig og teknisk bistand fra myndigheten, skal Kommisjonen vedta kvalitetskriterier for validerte analysemetoder som foreslås i samsvar med vedlegg II nr. 4, herunder hvilke stoffer som skal måles, etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 19 nr. 2.

Artikkel 18 *Endringer*

Endringer av vedleggene til denne forordning og av listen nevnt i artikkel 6 nr. 1 skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 19 nr. 2, etter at det er innhentet vitenskapelig og/eller teknisk bistand fra myndigheten.

Artikkel 19 *Komitéframgangsmåte*

1. Kommisjonen skal bistås av komiteen nevnt i artikkel 58 nr. 1 i forordning (EF) nr. 178/2002.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.
Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.
3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

Artikkel 20 *Overgangstiltak*

Med forbehold for artikkel 4 nr. 2 skal handel med og bruk av følgende råvarer og avledede røykaromaer samt næringsmidler som inneholder noen av disse råvarene, som allerede finnes på markedet når denne forordning trer i kraft, være tillatt for følgende tidsrom:

- a) råvarer som det er inngitt en gyldig søknad for i samsvar med artikkel 7 og artikkel 8 nr. 3 innen 16. juni 2005, samt avledede røykaromaer: til listen nevnt i artikkel 10 nr. 1 er fastsatt,
- b) næringsmidler som inneholder råvarer som det er inngitt en gyldig søknad for i samsvar med artikkel 7 og artikkel 8 nr. 3 innen 16. juni 2005, og/eller som inneholder avledede røykaromaer: i 12 måneder etter at listen nevnt i artikkel 10 nr. 1 er fastsatt,
- c) næringsmidler som inneholder råvarer som det ikke er inngitt en gyldig søknad for i samsvar med artikkel 7 og artikkel 8 nr. 3 innen 16. juni 2005, og/eller som inneholder avledede røykaromaer: til og med 16. juni 2006.

Næringsmidler som er lovlig markedsført før utløpet av tidsrommene nevnt i bokstav b) og c), kan markedsføres inntil lagrene er tømt.

Artikkel 21 *Ikrafttredelse*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i Den europeiske unions tidende.

Artikkel 4 nr. 2 får anvendelse fra 16. juni 2005. Gjeldende nasjonale bestemmelser om røykaromaer og bruk av disse i og på næringsmidler får fortsatt anvendelse fram til denne dato i medlemsstatene.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 10. november 2003.

For Europaparlamentet For Rådet

For Europaparlamentet
P. COX
President

For Rådet
A. MARZANO
Formann

Vedlegg I *Vilkår for framstilling av råvarer*

1. Røyk framstilles av tre som nevnt i artikkel 5 nr. 1. Urter, krydder, einerbærkvister samt kvister, nåler og kongler av *Picea* kan tilsettes dersom de er uten rester fra tilsiktet eller utilsiktet kjemisk behandling, eller dersom de oppfyller kravene i mer spesifikke deler av Fellesskapets regelverk. Kildematerialet utsettes for kontrollert forbrenning, tørredestillering eller behandling med overopphetet damp i et miljø med kontrollert oksygenkonsentrasjon med en høyeste temperatur på 600 °C.

2. Røyken kondenseres. Med forbehold for andre deler av Fellesskapets regelverk kan vann og/eller løsemidler tilsettes for å oppnå faseparasjon. Det kan anvendes fysiske prosesser til isolering, fraksjonering og/eller rensing for å oppnå følgende faser:

- a) et vannbasert «primærrøykkondensat» som hovedsakelig inneholder karboksylsyrer og karbonyl- og fenolforbindelser, med en grenseverdi på:
benzo[a] pyren 10 µg/kg
benz[a] antracen 20 µg/kg
- b) en vannuløselig tjærefase med høy tetthet som utfelles under faseparasjonen, og som ikke kan anvendes til framstilling av røykaromaer uten videre behandling, men bare etter egnet fysisk behandling for å framstille fraksjoner av denne vannuløselige tjærefasen med et lavt innhold av polysykliske aromatiske hydrokarboner, allerede kalt «primærtjærefraksjoner», med en grenseverdi på:
benzo[a] pyren 10 µg/kg
benz[a] antracen 20 µg/kg
- c) en «vannuløselig oljefase».

Dersom det ikke er skjedd en faseparasjon under eller etter kondenseringen, skal røykkondensatet anses som en vannuløselig tjærefase med høy tetthet og behandles med egnede fysiske metoder for å oppnå primærtjærefraksjoner som ligger innenfor de angitte grensene.

*Vedlegg II**Nødvendige opplysninger i forbindelse med den vitenskapelige vurderingen av råvarer*

Opplysningene bør samles i samsvar med veiledningen nevnt i artikkel 7 nr. 4 og bør framlegges som angitt i denne. Med forbehold for artikkel 8 nr. 2 bør følgende opplysninger inngå i søknaden om godkjenning som nevnt i artikkel 7:

1. trearten som brukes til framstilling av råvaren,
2. nærmere opplysninger om metodene for framstilling av råvarene og den videre behandlingen ved framstilling av avledede røykaromaer,
3. råvarens kvalitative og kvantitative kjemiske sammensetning og en beskrivelse av den delen som ikke er identifisert. Råvarens kjemiske spesifikasjoner og opplysninger om den kjemiske sammensetningens stabilitet og variasjonsgrad er av stor betydning. Deler som ikke er identifisert, dvs. mengden av stoffer med ukjent kjemisk struktur, bør være minst mulig og beskrives ved hjelp av egnede analysemetoder, f.eks. kromatografiske eller spektrometriske metoder,
4. en validert analysemetode for prøvetaking, identifisering og beskrivelse av råvaren,
5. opplysninger om det beregnede bruksnivået i eller på bestemte næringsmidler eller næringsmiddelgrupper,
6. toksikologiske data på grunnlag av anbefalinger fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, som angitt i komiteens rapport om

Forordning (EF) nr. 627/2006

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 627/2006 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII.

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 627/2006

av 21. april 2006

om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2065/2003 med hensyn til kvalitetskriterier for validerte analysemetoder for prøvetaking, identifisering og karakterisering av råvarer brukt til røyking

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2065/2003 av 10. november 2003 om røykaromaer som brukes eller er beregnet på bruk i eller på næringsmidler,¹ særlig artikkel 17 nr. 3, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I forordning (EF) nr. 2065/2003 er det fastsatt bestemmelser for opprettelse av en liste over råvarer som er godkjent for bruk uten videre behandling i eller på næringsmidler, og for produksjon av røykaromaer til bruk i eller på næringsmidler innenfor Fellesskapet. Denne listen skal blant annet inneholde en klar beskrivelse og karakterisering av hver råvare.
- 2) Detaljerte opplysninger om den kvalitative og kvantitative kjemiske sammensetningen av råvarene er nødvendige for den vitenskapelige vurderingen. De delene som ikke har blitt identifisert, dvs. mengden stoffer med ukjent kjemisk struktur, bør være så små som mulig.
- 3) Det må derfor fastsettes minste ytelseskriterier, her kalt kvalitetskriterier, som analysemetoden skal oppfylle for å sikre at laboratorier bruker metoder med nødvendig ytelsesnivå.
- 4) Generelt gir røykte næringsmidler grunn til helsemessig bekymring, særlig med hensyn til mulig forekomst av polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH).
- 5) Den som har til hensikt å markedsføre råvarer bør oversende alle nødvendige opplysninger for sikkerhetsvurdering. Disse opplysningene bør omfatte et forslag til en validert metode for prøvetaking, identifisering og karakterisering av råvaren.
- 6) I europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at føvare- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes² er det fastsatt generelle krav til prøvetakings- og analysemetoder.
- 7) Vitenskapskomiteen for næringsmidler har i en uttalelse av 4. desember 2002³ om hvilken risiko PAH i næringsmidler utgjør for menneskers helse, pekt ut 15 PAH som mulig genotoksiske og kreftframkallende for mennesker. Denne gruppen av stoffer er prioritert i risikovurderingen av langtidsskadevirkningene på helsen etter inntak av PAH gjennom kosten. Forekomsten av PAH i råvarer bør derfor analyseres.
- 8) Institutt for referansematerialer og -målinger (IRMM) ved Kommisjonens generaldirektorat, Det felles forskningssenter, har gjennomført metodeprøvinger for å analysere den kjemiske sammensetningen av råvarer og mengdebestemme konsentrasjonen av de 15 polysykliske aromatiske hydrokarbonene i disse. Resultatene fra disse prøvingene er delvis offentliggjort i rapporten om metodeprøving for validering av to metoder for mengdebestemmelse av polysykliske aromatiske hydrokarboner i primære røykkondensater.⁴
- 9) Standardavvik for repeterbarhet som definert i ISO-standard 5725-1,⁵ kreves for å beskrive metodens presisjon. Det bør beregnes ved bruk av data fra en validering foretatt ved ett enkelt laboratorium med resultatet Si som beskrevet i harmoniserte retningslinjer for validering av analysemetoder ved ett enkelt

laboratorium,⁶ eller fra en metodeprøving med resultatet Sr og SR som beskrevet i protokollen for utforming, utføring og tolking av metodeprøvinger.⁷

- 10) Det er ikke mulig å oppnå en fullstendig validering av metodene for analyse av sammensetningen av råvarer, med flest mulig forbindelser identifisert. Det høye antallet analytter medfører en stor arbeidsmengde som ikke vil være praktisk gjennomførbar. Dersom det imidlertid brukes massespektrometri for påvisning av forbindelser, kan de resulterende massespektrene sammenlignes med data som er offentliggjort⁸ eller med massespektrometriske databaser, slik at en foreløpig identifisering av forbindelsene kan oppnås.
- 11) På bakgrunn av resultatene fra valideringsundersøkelsen av PAH foretatt ved flere laboratorier og i henhold til kommisjonsvedtak 2002/657/EF,⁹ har det blitt foreslått minste kvalitetskriterier for alle egnede analysemetoder for bestemmelse av PAH i alle råvarer.
- 12) I henhold til anbefalingen som gis av ISO, IUPAC og AOAC International i harmoniserte retningslinjer for bruk av gjenfinning i analytiske målinger, bør analyseresultatene korrigeres for gjenfinning.
- 13) Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet har gitt vitenskapelig og teknisk bistand til utarbeiding av kvalitetskriterier for validerte metoder for identifisering og karakterisering av råvarer brukt til røyking fastsatt i denne forordning.
- 14) Kvalitetskriteriene kan tilpasses for å ta hensyn til den vitenskapelige og teknologiske utviklingen.
- 15) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjenning og dyrehelsen –

1 EUT L 309 av 26.11.2003, s. 1.

2 EUT L 191 av 28.5.2004, s. 1.

3 SCF/CS/CNTM/PAH/29 endelig versjon av 4. desember 2002.

4 EU-rapport LA-NA-21679-EN-C, ISBN 92-894-9629-0.

5 ISO5725-1: Nøyaktighet (riktighet og presisjon) i målemetoder og -resultater – Del 1: Allmenne prinsipper og definisjoner. Genève, 1994.

6 Thompson, M., S.L.R. Ellison og R. Wood, Harmonized Guidelines for Single-Laboratory Validation of Methods of Analysis. Pure and Applied Chemistry, 2002. 74(5): s. 835–855.

7 Horwitz, W., Protocol for the design, conduct and interpretation of method-performance studies. Pure and Applied Chemistry, 1995. 67(2): s. 331–343.

8 http://www.irmm.jrc.be/html/activities/intense_sweeteners_and_smoke_flavourings/liquid_smoke_components.xls

Faix, O., et al., Holz als Roh- & Werkstoff, 1991. 49: s. 213–219.

Faix, O., et al., Holz als Roh- & Werkstoff, 1991. 49: s. 299–304.

Faix, O., D. Meier og I. Fortmann, Holz als Roh- & Werkstoff, 1990. 48: s. 281–285.

Faix, O., D. Meier og I. Fortmann, Holz als Roh- & Werkstoff, 1990. 48: s. 351–354.

9 EFT L 221 av 17.8.2002, s. 8. Vedtaket sist endret ved vedtak 2004/25/EF (EUT L 6 av 10.1.2004, s. 38).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Kvalitetskriteriene for validerte analysemetoder for prøvetaking, identifisering og karakterisering av råvarer brukt til røyking, som nevnt i nr. 4 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 2065/2003, er fastsatt i vedlegget til denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 21. april 2006.

For Kommisjonen
Markos KYPRIANOU
President

Vedlegg

Kvalitetskriterier for validerte analysemetoder for prøvetaking, identifisering og karakterisering av råvarer brukt til røyking

1. Prøvetaking

Det grunnleggende kravet er å oppnå en representativ og ensartet laboratorieprøve.

Analytikeren må sikre at prøvene ikke forurenses under tillagingen. Beholdere må skylles med aceton eller heksan med høy renhet (p.A., HPLC-kvalitet eller tilsvarende) for å redusere risikoen for forurensing. Utstyr som kommer i kontakt med prøven skal, om mulig, være laget av inert materiale, f.eks. glass eller polert rustfritt stål. Plast som polypropylen må unngås da analytten kan adsorberes av disse materialene.

Alt prøvemateriale som laboratoriet mottar, skal brukes til tillaging av prøver. Bare svært godt homogeniserte prøver gir reproducerbare resultater.

Det finnes mange tilfredsstillende framgangsmåter som kan brukes ved tillaging av prøver.

2. Identifisering og karakterisering

2.1. Definisjoner

I dette vedlegg menes med:
Løsemiddelfri masse:

Flyktig fraksjon:

Identifisering av en råvare:

Karakterisering av en råvare:

LOQ:

LOD:

S_i :

S_r :

S_R

RSD_i :

RSD_r :

RSD_R :

materialets masse etter fjerning av løsemiddelet, som normalt er vann.

den delen av den løsemiddelfrie massen som er flyktig og som kan analyseres ved gasskromatografi.

resultatene fra en beskrivende analyse som identifiserer stoffer som forekommer i råvaren.

identifisering av de viktigste fysisk-kjemiske fraksjonene og mengdebestemmelse og identifisering av de kjemiske bestanddelene.

kvantifiseringsgrense.

påvisningsgrense.

standardavvik for ett enkelt laboratorium, beregnet ut fra resultater oppnådd under repeterbarhetsvilkår som definert i ISO-standard 5725-1¹ (= standardavvik for repeterbarhet, beregnet av ett enkelt laboratorium i samsvar med harmoniserte retningslinjer for validering av analysemetoder ved ett enkelt laboratorium).²

gjennomsnittlig standardavvik internt på laboratorier, beregnet ut fra resultater oppnådd under repeterbarhetsvilkår som definert i ISO-standard 5725-1¹ i en metodeprøving med minst åtte laboratorier gjennomført i samsvar med protokollen for utforming, utføring og tolking av metodeprøvinger.³

standardavvik mellom laboratorier, beregnet ut fra resultater oppnådd under reproducerbarhetsvilkår som definert i ISO-standard 5725-1⁴ og i samsvar med protokollen for utforming, utføring og tolking av metodeprøvinger.³

relativt standardavvik for repeterbarhet for ett enkelt laboratorium (S_i uttrykt i prosent av den målte verdien).

relativt gjennomsnittlig standardavvik for repeterbarhet (S_r uttrykt i prosent av den målte verdien).

relativt standardavvik for reproducerbarhet (S_R uttrykt i prosent av den målte verdien).

1 ISO 5725-1: Nøyaktighet (riktighet og presisjon) i målemetoder og -resultater – Del 1: Allmenne prinsipper og definisjoner. Genève, 1994.

2 Thompson, M., S.L.R. Ellison og R. Wood, Harmonized Guidelines for Single-Laboratory Validation of Methods of Analysis. Pure and Applied Chemistry, 2002. 74(5): s. 835–855.

3 Horwitz, W., Protocol for the design, conduct and interpretation of method-performance studies. Pure and Applied Chemistry, 1995. 67(2): s. 331–343.

4 ISO 5725-1: Nøyaktighet (riktighet og presisjon) i målemetoder og -resultater – Del 1: Allmenne prinsipper og definisjoner. Genève, 1994.

2.2. Krav

Uten at det berører artikkel 11 i forordning (EF) nr. 882/2004, skal den validerte metoden for identifisering og karakterisering som laboratoriet velger, være i samsvar med kvalitetskriteriene i tabell 1 og 2.

Tabell 1

Kvalitetskriterier for metoder for identifisering og mengdebestemmelse av kjemiske bestanddeler i den løsemiddelfrie massen og i den flyktige fraksjonen i råvarer

Parameter	Verdi/merknad
Løsemiddelfri masse	Minst 50 masseprosent skal identifiseres og mengdebestemmes
Flyktig fraksjon	Minst 80 masseprosent skal identifiseres og mengdebestemmes

Tabell 2
Minste kvalitetskriterier for analysemetoder for polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH)

Analytt(er) PAH	RSD _i *	RSD _r *	RSD _R *	LOD ***	LOQ ***	Konsentrasjonsområde *	Gjenfinning
	%	%	%	µg/kg	µg/kg	µg/kg	%
benzo[<i>a</i>]pyren	20	20	40	1,5	5,0	5,0–15	75–110
benzo[<i>a</i>]antracen	20	20	40	3,0	10	10–30	75–110
syklopenta[<i>cd</i>]pyren	35	35	70	5,0	15	15–45	50–110
dibenzo[<i>a,e</i>]pyren							
dibenzo[<i>a,i</i>]pyren							
dibenzo[<i>a,h</i>]pyren							
krysen	25	25	50	5,0	15	10–30	60–110
5-metylkrysen							
benzo[<i>b</i>]fluoranten							
benzo[<i>j</i>]fluoranten							
benzo[<i>k</i>]fluoranten							
indeno[123- <i>cd</i>]pyren							
dibenzo[<i>a,h</i>]antracen							
benzo[<i>ghi</i>]perylene							
dibenzo[<i>a,l</i>]pyren							

* Over hele konsentrasjonsområdet.

** Verdiene RSD_i, RSD_r and RSD_R er relativt høye grunnet analyttenes lave stabilitet i primære røykkondensater.

*** Korrigert for gjenfinning.

Forordninger i pdf

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EF) nr. 2232/96, forordning (EF) nr. 1565/2000, forordning (EF) nr. 622/2002, forordning (EF) nr. 2065/2003 og forordning (EF) nr. 627/2006.

Forordning (EF) nr. 1334/2008

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EF) nr. 2232/96

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EF) nr. 1565/2000

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EF) nr. 622/2002

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EF) nr. 2065/2003

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EF) nr. 627/2006

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

10. juni Nr. 670 2011**Forskrift om endring i forskrift om studiene ved Norges musikkhøgskole**

Hjemmel: Fastsett av styret ved Norges musikkhøgskole 10. juni 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–4, § 3–5, § 3–6, § 3–7, § 3–8, § 3–9, § 3–10, § 4–5 og § 4–8. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1559 om studiene ved Norges musikkhøgskole gjøres følgende endringer:

§ 9 nr. 7 skal lyde:

Studenter som må avbryte studium etter første eller andre studieår pga. for mange ufullførte emner (jf. § 7.3), registreres som permitterte, men med rett til å følge undervisning i de tilfeller det er eneste muligheten for å oppnå bestått vurdering i de ufullførte emnene.

§ 22 nr. 5 skal lyde:

Studenter som har krav på utsatt eksamen, jf. § 26, første ledd, må selv melde seg opp til slik eksamen. Frist for slik oppmelding er 15. august for eksamen i begynnelsen av høstsemesteret og 20. desember for eksamen i begynnelsen av vårsemesteret.

§ 22 nr. 6 skal lyde:

Studenter som ønsker ny eksamen etter § 26, andre ledd, må selv melde seg opp til slik eksamen innen 15. august for eksamen i begynnelsen av høstsemesteret og 20. desember for eksamen i begynnelsen av vårsemesteret. Subsidiært senest 7 dager etter offentliggjøring av sensur, jf. § 38, dersom sensur ikke er gitt innen 30. juni/20. desember.

§ 23 nr. 1 a) skal lyde:

Det er ikke anledning til å trekke seg fra eksamen, obligatoriske praksisstudier, praksisperioder, praksisarbeider, oppgaver eller prøver uten gyldig grunn. Med gyldig grunn menes sykefravær dokumentert med legeattest, jf. § 32, eller annet dokumentert tvingende fravær. Med annet dokumentert tvingende fravær menes fravær grunnet ulykker, alvorlig sykdom eller dødsfall i nær familie. Fraværet må meldes høgskolen umiddelbart.

§ 36 nr. 2 skal lyde:

Ved muntlig, skriftlig eller utøvende/praktisk eksamen samt ved vurdering av prosjektarbeid, porteføljeeksamen og andre typer skriftlige eksamensarbeider skal vurderingen foretas av minst to sensorer. Ved vurdering av muntlig eller utøvende/praktisk eksamen skal normalt en av sensorene være studentens faglærer.

Ved vurdering av kandidatens selvstendige arbeid i høgre grads studier skal det være en eksamenskommisjon med minst to sensorer hvorav minst en ekstern.

II

Endringene trer i kraft 1. august 2011.

15. juni Nr. 671 2011**Forskrift om endring i ulike forskrifter som følge av gjennomføring i norsk rett av forordningene som inngår i den såkalte «4-pakken»**

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet 15. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 18 (direktiv 2000/13/EF sist endret ved forordning (EF) nr. 1332/2008 og forordning (EF) nr. 1334/2008), nr. 32 (direktiv 83/417/EØF sist endret ved forordning (EF) nr. 1332/2008) og nr. 54zq (direktiv 2001/112/EF sist endret ved forordning (EF) nr. 1332/2008), vedlegg II kap. XXVII nr. 3 (forordning (EØF) nr. 1601/91 sist endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008) og protokoll 47 tillegg 1 nr. 2 (forordning (EF) nr. 1493/1999 sist endret ved forordning (EF) nr. 1332/2008). – Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. desember 1993 nr. 1375 om kaseiner og kaseinater gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes forordning (EF) nr. 1332/2008 som en endring av direktiv 83/417/EØF i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 32.

§ 4 nr. 1 litra a skal lyde:

- a) Pepsin (osteløpe), som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008,

§ 4 nr. 1 litra b skal lyde:

- b) Chymosin (rennin), som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008,

§ 4 nr. 1 litra c skal lyde:

- c) Mikrobielt løpeenzym fra *Mucor miehei*, som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008,

§ 4 nr. 1 litra d skal lyde:

- d) Chymosin fra genmodifisert *Aspergillus niger*, som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008 eller

§ 4 nr. 1 litra e skal lyde:

- e) Chymosin fra genmodifisert *Kluyveromyces lactis*, som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008.

II

I forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes forordning (EF) nr. 1332/2008 som en endring av forordning (EF) nr. 1493/1999 i EØS-avtalen protokoll 47 tillegg 1 nr. 2.

§ 2 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen protokoll 47 nr. 2 (forordning (EF) nr. 1493/1999) om den felles markedsordning for vin, som endret ved

forordning (EF) nr. 1795/2003,

forordning (EF) nr. 1332/2008

gjelder som forskrift med de tilpasninger som fremgår av EØS-avtalen protokoll 47, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Referanse til andre rettsakter i forordningen er relevante i det omfang og form som bestemmelsene inngår i avtalen.

III

I forskrift 2. september 2003 nr. 1116 om fruktjuice og lignende produkter gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes forordning (EF) nr. 1332/2008 som en endring av direktiv 2001/112/EF i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zq.

I vedlegg 1 «Varebetegnelser, produktdefinisjoner og karakteristiske egenskaper», del II «Tillatte ingredienser, behandlinger m.m.» under pkt. 2 «Tillatte behandlinger og stoffer» gjøres følgende endringer:

Litra d skal lyde:

- d) Pektolytiske enzymer som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008.

Litra e skal lyde:

- e) Proteolytiske enzymer som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008.

Litra f skal lyde:

- f) Amylolytiske enzymer som oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1332/2008.

IV

I forskrift 11. oktober 2006 nr. 1148 om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes forordning (EF) nr. 1334/2008 som en endring av forordning (EØF) nr. 1601/91 i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII nr. 3.

§ 4 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII nr. 3 (forordning (EØF) nr. 1601/91) om alminnelige regler om definisjon av, betegnelse på og presentasjon av aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktails av vinprodukter, som endret ved

– forordning (EØF) nr. 3279/92

– forordning (EF) nr. 2061/96

– forordning (EF) nr. 1334/2008

gjelder som forskrift med de tilpasninger som fremgår av EØS-avtalen vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

V

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1385 om merking mv av næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes forordning (EF) nr. 1332/2008 og forordning (EF) nr. 1334/2008 som endringer av direktiv 2000/13/EF i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 18.

§ 3 nr. 5 første setning skal lyde:

5. ingrediens: enhver bestanddel, herunder tilsetningsstoffer og enzymer, som anvendes ved fremstilling eller tilberedning av et næringsmiddel og som fortsatt er til stede i det ferdige produkt, eventuelt i endret form.

§ 3 nr. 5 litra b skal lyde:

- b) tilsetningsstoffer og enzymer som bare finnes i et næringsmiddel fordi de forekom i en eller flere av ingrediensene i det aktuelle næringsmidlet, forutsatt at tilsetningsstoffene og enzymene ikke lenger har noen teknologisk funksjon i det ferdige produkt,

§ 3 nr. 5 litra c skal lyde:

- c) tilsetningsstoffer og enzymer som anvendes som teknologisk hjelpemiddel, eller

§ 3 nr. 5 litra d skal lyde:

- d) stoffer som anvendes i strengt nødvendige mengder som oppløsnings- eller bæremiddel for tilsetningsstoffer, enzymer eller aromagivende bestanddeler.

§ 13 skal lyde:

§ 13. Tilsetningsstoffer og enzymer

Tilsetningsstoffer og enzymer, unntatt enzymer som er omfattet av § 3 nr. 5 bokstav c) og d), skal angis med klassebetegnelse i henhold til vedlegg II, etterfulgt av spesifikt navn eller E-nr. Hører tilsetningsstoffet eller enzymet inn under flere klassebetegnelser, brukes den klassebetegnelse som svarer til tilsetningsstoffets eller enzymets hovedfunksjon i det aktuelle næringsmidlet.

Brukes klassebetegnelsen «modifisert stivelse» og tilsetningsstoffet eller enzymet kan inneholde gluten, skal den vegetabiliske opprinnelsen til tilsetningsstoffet angis.

§ 13a skal lyde:

§ 13a. Forlenget holdbarhet

Næringsmidler som har fått forlenget holdbarhet ved bruk av emballasjegass som nevnt i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler, skal merkes med «pakket i beskyttende atmosfære».

Ny § 13b skal lyde:

§ 13b. Angivelse av aromaer i ingredienslisten

Aromaer skal angis i ingredienslisten i samsvar med bestemmelsene i vedlegg IIa.

Overskriften i vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II. Kategorier av ingredienser som må angis med klassebetegnelse etterfulgt av deres spesifikke navn eller E-nr

I vedlegg II slettes de tre siste leddene som gjelder aromaer.

Nytt vedlegg IIa skal lyde:

Vedlegg IIa. Angivelse av aromaer i ingredienslisten

Der det aromagivende stoffet inneholder aroma som definert i forordning (EF) nr. 1334/2008 om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler artikkel 3 nr. 2 litra b)–h) angis aromaen som «aroma(er)» eller en mer spesifikk betegnelse eller beskrivelse av aromaen.

Aromaen skal angis som «røykaroma» eller «røykaroma fremstilt av.....» med angivelse av næringsmiddel, matvarekategori eller kilde, der det aromagivende stoffet inneholder aroma som definert i forordning (EF) nr. 1334/2008 om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler artikkel 3 nr. 2 litra f) – og gir næringsmiddelet en røkt lukt eller smak.

Ordet «naturlig» eller andre ord med stort sett samme betydning kan bare anvendes for aromaer, der de særlige kravene i artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1334/2008 om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler er overholdt.

VI

Endringene i punkt I–V ovenfor trer i kraft straks.

20. juni Nr. 672 2011

Forskrift om endring i utlendingsforskriften (begrunnelse i vedtak som berører barn)

Hjemmel: Fastsett av Justis- og politidepartementet 20. juni 2011 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 80, jf. § 126, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Ny § 17–1a skal lyde:

§ 17–1a. Begrunnelse i vedtak som berører barn

I vedtak som berører barn, skal det fremkomme hvilke vurderinger som har vært foretatt av barnets situasjon, herunder hvordan hensynet til barnets beste er vektlagt, med mindre det anses unødvendig.

II

Endringen trer i kraft straks.

21. juni Nr. 673 2011

Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter

Hjemmel: Fastsatt av Tariffnemnda 21. juni 2011 med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. (allmenngjøringsloven) § 5. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

Kap. I. Innledende bestemmelser

§ 1. Grunnlaget for allmenngjøring

Forskriften er fastsatt på grunnlag av Overenskomst for Renholdsbedrifter 2010–2012 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og NHO Service den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsmandsforbund på den annen side.

§ 2. Virkeområde og gjennomføringsansvar

Forskriften gjelder for private bedrifter som driver salg av renholdstjenester og for ansatte som utfører renhold.

Forskriften gjelder ikke for ansatte i bedrifter som er omfattet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett.

Forskriften gjelder ikke for lærlinger under Reform 94 og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdrag som nevnt i første ledd skal sikre at bestemmelsene i forskriften gjennomføres.

Kap. II. Lønns- og arbeidsvilkår

§ 3. Lønnsbestemmelser

Arbeidstakere som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på kroner 151,67.

Arbeidstakere under 18 år som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på kroner 114,56.

For arbeid mellom klokken 2100 og 0600 avtales lønnstillegg i hvert enkelt tilfelle. Lønnstillegget skal være minst 20 kroner per time.

For arbeid på lørdager som ikke er høytids- eller helligdager, gis et tillegg på 50 % etter klokken 1800.

For arbeid på søndager som ikke er høytids- eller helligdager, gis et tillegg på 75 %.

For arbeid påskeaften, julaften, nyttårsaften og pinseaften etter klokken 1300, samt 1. nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, 1. og 17. mai, Kristi Himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag og 1. og 2. juledag, gis et tillegg på 100 %.

§ 4. Regulering av lønn i forskriftens virketid

Satsene i § 3 skal endres i samsvar med nye satser som måtte følge av eventuelle tariffrevisjoner mv.

§ 5. Utgifter til reise, kost og losji

For arbeidsoppdrag hvor overnatting utenfor hjemmet er nødvendig, skal arbeidsgiver etter nærmere avtale dekke nødvendige reiseutgifter ved arbeidsoppdragets begynnelse og slutt, og for et rimelig antall hjemreiser.

Før arbeidsgiver sender arbeidstaker på oppdrag utenfor sitt hjemsted, skal det være avtalt ordninger vedrørende kost og losji. Arbeidsgiver skal som hovedregel sørge for kost og losji, men fast diettsats, betaling etter regning e.l. kan avtales.

§ 6. Personlig utstyr (arbeidstøy)

Arbeidsgiver holder nødvendig arbeidstøy tilpasset arbeidsplassen.

Kap. III. Fravikelighet mm.

§ 7. Fravikelighet

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

§ 8. Lønns- og arbeidsvilkår i lov eller forskrift

Bestemmelser i lov eller andre forskrifter som vanligvis gjelder for arbeidsforhold, kommer også til anvendelse for arbeidsforhold som omfattes av forskriften her, herunder

- lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.
- lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie og

– lov 26. april 1947 nr. 1 om 1. og 17. mai som høgtidsdager.

Forskriften gjelder med de begrensninger som følger av lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. § 1–7.

Kap. IV. Ikrafttreden mm.

§ 9. Ikrafttreden og opphør

Forskriften trer i kraft 1. september 2011.

Forskriften opphører å gjelde 1 måned etter at Overenskomst for Renholdsbedrifter 2010–2012 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og NHO Service på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsmandsforbund på den annen side blir avløst av ny tariffavtale, eller hvis Tariffnemnda treffer nytt vedtak om allmenngjøring av tariffavtalen.

22. juni Nr. 674 2011

Forskrift om endring i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Kommunal- og regionaldepartementet 22. juni 2011 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 18–10, § 20–3, § 24–1 og § 24–2. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 4–1 bokstav b nr. 3 skal lyde:

3. Installering, endring og reparasjon av ildsted i eksisterende byggverk innenfor en bruksenhet eller branncelle.

§ 4–3 første ledd første komma skal lyde:

For tiltak som er nevnt nedenfor under bokstav a til g og som er i samsvar med plan- og bygningsloven § 1–6 andre ledd,

§ 4–3 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) Nettanlegg, anlegg for fornybar energiproduksjon og andre anlegg som er gitt konsesjon etter bestemmelsene i eller i medhold av lov 4. juni 2010 nr. 21 om fornybar energiproduksjon til havs (havenergilova).

§ 4–3 nåværende bokstav d–f blir nye e–g.

Ny § 17–10 skal lyde:

§ 17–10. Renter ved betaling i årlige terminer

Ved betaling av refusjon til det offentlige i terminer etter lovens § 18–10 tredje ledd skal rentesatsen være summen av:

- den rente som gjelder for fastrentelån i Husbanken med fem års betalingstid og lengst intervaller mellom terminforfall og
- et tillegg på tre prosent.

§ 19–1 andre ledd skal lyde:

§ 14–2, § 14–4, § 14–5, § 14–6 og § 14–7 trer i kraft 1. juli 2012.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

23. juni Nr. 675 2011

Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet 23. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–4 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6–2, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 5–1 siste ledd og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 5–5 nr. 1 og nr. 2. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

Kapittel I

§ 1. Det ytes stønad dersom lege er søkt for sykdom eller mistanke om sykdom, for skade eller lyte, for veiledning i familieplanlegging, ved svangerskap og ved fødsel. Det ytes ikke stønad til kosmetiske inngrep som ikke er overveiende medisinsk indisert.

Det samme gjelder ved påregnelige følgetilstander etter slike inngrep.

Det ytes også stønad i forbindelse med cervixcytologiske undersøkelser som utføres etter innkalling som ledd i et fastsatt screeningprogram.

§ 2.

1. Utgifter til legehjelp hos allmennpraktiserende lege og privatpraktiserende spesialist dekkes etter takstene i kapittel II. Stønad ytes selv om lege fra andre EØS-stater som yter midlertidige tjenester i Norge, ikke har norsk lisens, autorisasjon eller spesialistgodkjenning, jf. forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land.

Stønad ytes etter de takstene som gjelder på behandlingstiden.

2. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer kan inngå avtale med legen om direkte oppgjør, jf. folketrygdloven § 22–2 andre ledd. Stønaden utbetales i så fall direkte til legen. Legen har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av legehonoraret som folketrygden dekker. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer fastsetter nærmere regler for direkte oppgjør. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer kan også inngå avtale med Den norske legeforening om direkte oppgjør mellom Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer og medlemmer av Den norske legeforening. Slik avtale erstatter med kollektiv virkning individuelle avtaler med medlemmer av Den norske legeforening.
3. Når lege, herunder turnuslege, mottar lønn fra kommunen for pasientbehandling i kontorpraksis eller ved legevakt, utbetales stønaden til kommunen. Det samme gjelder for stønad til svangerskapskontroller og veiledning i familieplanlegging som utføres av lege ansatt i helsestasjon.
4. Det ytes ikke stønad til legehjelp som utføres av en bedriftslege i den fastsatte arbeidstiden. Utgifter til laboratorieprøver og røntgenundersøkelser som bedriftslegen rekvirerer fra utenforstående laboratorie- og røntgenvirksomhet, dekkes likevel ved konkret mistanke om sykdom.
5. For å kunne kreve spesialisttakster merket med stjerne (asterisk) er det en forutsetning at legen har inngått driftsavtale med regionalt helseforetak.

§ 3. Det ytes stønad etter honorartakstene:

1. Ved kontrollundersøkelser under svangerskap, ved fødsel og ved behandling for sykdom i forbindelse med svangerskap og fødsel, og for en undersøkelse etter fødselen.
2. Ved behandling av skade eller sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13, jf. lovens § 5–25 og under lovene om krigspensjonering. For militærpersoner er det likevel et vilkår at legehjelpen ikke gis av militærlege.
3. Ved behandling av et medlem som er innsatt i fengselsvesenets anstalter, dersom legehjelpen gis ved annet personell enn det som er knyttet til fengselshelsetjenesten.
4. Ved behandling hvor pasientens tilstand er til hinder for at legen kan innkreve egenandelen, f.eks. ved alvorlige sinnslidelser, behandling etter pasientrettighetsloven kapittel 4 A, akutte større skader, bevisstløshet og dødsfall. Legen må kort begrunne kravet overfor Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer. I tillegg til behandlingstaksten dekkes også utgifter til bandasjemateriell, infusjonsvæsker, oksygen og medikamenter som medgår ved behandlingen etter egen spesifisert regning. Dette gjelder ikke når hjelpen gis ved tilkalt ambulanse.
5. Ved psykoterapeutisk behandling av barn og ungdom under 18 år.
6. Ved behandling av barn under 16 år.
7. Ved undersøkelse, behandling og kontroll for allmennfarlige smittsomme sykdommer. Med allmennfarlige smittsomme sykdommer menes følgende sykdommer (jf. forskrift 1. januar 1995 nr. 100 om allmennfarlige smittsomme sykdommer):

Alvorlig, akutt luftveis-syndrom, SARS	Kopper	Sykdom forårsaket av enteropatogen
Botulisme	Legionellose	E.coli (enterohemoragisk)
Chlamydiainfeksjon, genital	Lepra	E.coli/EHEC, enteroinvasiv
Difteri	Meningokokksykdom	E.coli/EIEc, enteropatogen
Flekktufus	Miltbrann	E.coli/ETEc, enterotoksigen
Gonoré	Paratyfoidfeber	E.coli/ETEc, enteroaggregativ
Gulfeber	Pest	E.coli/EAggEC
Hemoragisk feber	Poliomyelitt	Sykdom forårsaket av meticillinresistente gule stafylokokker
Hepatitt A-virusinfeksjon	Rabies	
Hepatitt B-virusinfeksjon	Shigellose	Sykdom forårsaket av multiresistente pneumokokker
Hepatitt C-virusinfeksjon	Syfilis	
Hepatitt D-virusinfeksjon	Tilbakefallsfeber	
Hepatitt E-virusinfeksjon	Tuberkulose	Sykdom forårsaket av vancomycinresistente enterokokker

HIV-infeksjon
Kikhoste
Kolera

Tyfoidfieber

Det ytes godtgjørelse etter honorartakstene dersom

- a. en pasient har grunn til å anta seg smittet med allmennfarlig smittsom sykdom og oppsøker lege for nødvendig undersøkelse etter smittevernloven § 5–1, eller
- b. en lege under konsultasjon får mistanke om at pasienten har en allmennfarlig smittsom sykdom og etter samtykke fra pasienten setter i verk nødvendig undersøkelse etter smittevernloven § 3–5, eller
- c. legen har oppfordret eller pålagt pasienten å møte til konsultasjon for allmennfarlig smittsom sykdom for å foreta undersøkelse som ledd i smitteoppsporing etter smittevernloven § 3–6, eller
- d. det er behov for behandling eller kontroll for allmennfarlig smittsom sykdom.

Det ytes ikke stønad til dekning av utgifter til undersøkelser etter denne bestemmelsen uten at pasienten har grunn til å anta seg smittet eller legen får mistanke om at pasienten har en allmennfarlig smittsom sykdom.

Legen skal i pasientens journal begrunne at et eller flere av vilkårene for stønad etter honorartakstene er oppfylt.

Det ytes stønad etter denne bestemmelse til den som oppholder seg i Norge, selv om vedkommende ikke er medlem i folketrygden.

8. Ved første legeundersøkelse for personer som søker akutt hjelp etter å ha vært utsatt for vold i nære relasjoner og/eller seksuelle overgrep. Egenandelsfritaket gjelder uavhengig av om hjelpen søkes ved et overgrepsmottak, ved vanlig legevakt eller hos fastlege.

§ 4. Ved krav om stønad til legehjelp skal medlemmet legge fram spesifisert og kvittert regning fra legen senest førstkommande måned etter behandlingsdagen. Regningen må i tillegg til kontaktform, diagnose, tariffnummer, dato og klokkeslett for de utførte legebehandlingene, inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å avgjøre stønadskravet.

Legen plikter å utstede regning som nevnt på blankett fastsatt av Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer.

§ 5. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer skal revidere og kontrollere legeregning som medlemmet har levert, og utbetale stønaden til medlemmet snarest mulig, og senest en måned etter at regningen er mottatt.

Stønaden kan ikke innkasseres gjennom legen, ved transport eller ved fullmakt på annen måte.

Hvis et medlem overfor legen har erklært seg ute av stand til å betale den delen av honoraret som stønaden vil utgjøre, kan Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer etter å ha undersøkt forholdet, utbetale stønaden direkte til legen.

§ 6. (Opphevd)

§ 7. Når et medlem blir erklært arbeidsufør plikter legen å sende blanketten «Medisinsk vurdering av arbeidsmulighet ved sykdom» del A direkte til Arbeids- og velferdsetaten samme dag som legesøkningen har funnet sted. Del B, C og D av blanketten leveres til medlemmet.

Legen skal på blanketten dokumentere at medlemmet er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som skyldes sykdom eller skade. Dersom medlemmet ikke er i arbeidsrelatert aktivitet, og dette skyldes medisinske grunner som klart er til hinder for slik aktivitet, skal legen senest når arbeidsuførheten har vart i 8 uker utstede del II av «Medisinsk vurdering av arbeidsmulighet ved sykdom».

«Medisinsk vurdering av arbeidsmulighet ved sykdom» utstedes på blankett fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet og skal være fullstendig utfylt i samsvar med Arbeids- og velferdsdirektoratets retningslinjer. Legen skal bygge utstedelse av blanketten på en personlig undersøkelse av pasienten. Dokumentasjon av arbeidsuførhet bør som hovedregel ikke gis for et lengre tidsrom enn 14 dager om gangen.

§ 8. Hvis medlemmet ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for allmennpraktiserende lege etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5–1 tredje og fjerde ledd. Det regionale helseforetaket dekker reiseutgiftene for privatpraktiserende legespesialist etter lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2–1a første ledd nr. 6.

Folketrygden yter reisetillegg, som utbetales direkte til legen mot innsending av spesifisert regning, jf. § 4.

§ 9. (Opphevd)

§ 10. (Opphevd)

§ 11. (Opphevd)

Kodeforklaringer:

– * (asterisk)

betyr at takstene er forbeholdt spesialistpraksis (ikke spesialist i allmennmedisin eller samfunnsmedisin). Øvrige takster kan benyttes av alle leger, jf. dog eventuelle merknader om godkjenningskrav eller liknende.

- Bokstavene d eller k i takstnummerkoden står for dagtakst eller kvelds-, natt- og helgetakst. For takster uten disse bokstavene skilles det ikke mellom dag/kveld/natt/helgedag.
- Forkortelser:
 Hon. – står for honorar, og angir takstbeløpet i kroner.
 Ref. – står for refusjonsandel.
 Egen. – står for egenandel.
 Merk. – står for merknad.
 Rep. – står for repetisjon.
- Repetisjoner:
 0 – betyr at taksten ikke kan repeteres på samme regningskort, dvs. at prosedyre/undersøkelse/behandling refunderes én gang selv om den gjentas.
 50 % – betyr at taksten kan repeteres én gang med halvparten av takstbeløpet.
 Rep. – betyr at taksten kan repeteres flere ganger på samme regningskort. Står det i stedet et tall, kan taksten repeteres dette antall ganger.
 Rep. 50 % – betyr at taksten kan repeteres flere ganger, men at det for hver av repetisjonene bare kan beregnes halv takst.

Kapittel I A. Legeerklæringstakst på helsetjenesteområdet

Lege kan søke om viktige legemidler på vegne av pasienten. Takst H1 brukes ved legers utfylling av søknad om dekning av utgifter til viktigere legemidler som ikke omfattes av § 2 i blåreseptforskriften. Søknaden sendes HELFO regionskontor.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
H1	Utfylling av blankett NAV 05–14.05	152,–	H1	rep.

Merknad H1:

Taksten honoreres én gang for hver enkelt refusjonskode, uavhengig av antall legemidler det søkes om.

Taksten er ikke gjenstand for forhandlinger med Den norske legeforening, men reguleres ensidig av Helse- og omsorgsdepartementet eller det organ departementet bestemmer.

Kapittel II. Takster for allmennpraktiserende lege og privatpraktiserende spesialist

Takster fra 1. juli 2011

- A. Enkle pasientkontakter
- B. Konsultasjoner og sykebesøk
- C. Reisetillegg, ledsagelse av pasient og skyssgodtgjørelse
- D. Kvelds-, natt- og helgedagstillegg
- E. Prosedyretakster
- F. Laboratorieundersøkelser og prøver
- G. Radiologi.

A. Enkle pasientkontakter

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
1ad	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved personlig frammøte og ved bud. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst 1h. Ugyldig takstkombinasjon: 1ak, b, c, d, f, g og h, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 612, 621, 622, 623, 624	55,–	10,–	45,–	A1	0
1ak	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved personlig frammøte og ved bud. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst 1h. Ugyldig takstkombinasjon: 1ad, b, c, d, f, g og h, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 612, 621, 622, 623, 624	75,–	30,–	45,–	A1, D1	0
1bd	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved brev eller telefon. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst 1h. Ugyldig takstkombinasjon: alle	50,–	50,–	0,–	A1	0
1bk	Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning ved brev eller telefon. Gjelder ikke når kontakten/forespørselen resulterer	70,–	70,–	0,–	A1, D1	0

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	i skriving av resept, sykmelding, rekvisisjon eller henvisning, jf. takst 1h.					
1e	Ugyldig takstkombinasjon: alle Taking og undersøkelse av hemoglobin, blodsenkning og telling av hvite blodlegemer og mikroskopering av urinsediment.	50,–	3,–	47,–		0
1f	Ugyldig takstkombinasjon: 1b, f, og g, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 701a, 217c, 612, 621, 622, 623, 624 Telefonsamtale eller skriftlig kommunikasjon om enkeltpasienter med fysioterapeut, kiropraktor, kommunal helse- og omsorgstjeneste (pleie- og omsorgstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste) og NAV Sosiale tjenester og bedriftshelsetjeneste, samt med farmasøyt på apotek i forbindelse med legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og multidosebehandling. Legen må på anmodning oppgi hvem/hvilken instans man har vært i kontakt med.	83,–	83,–	0,–		0
1g	Ugyldig takstkombinasjon: alle Enkel pasientkontakt, forespørsel, rådgivning per telefon mellom kl. 23 og 08. Taksten kan bare benyttes under legevakt i vakttdistrikt uten tilstedevakt.	200,–	200,–	0,–	A1	0
1h	Ugyldig takstkombinasjon: alle Skriving av resept, utfylling av sykmeldingsattest del I, rekvisisjon til røntgen og fysioterapi og henvisning til spesialist på gul blankett fra RTV ved enkel pasientkontakt. Taksten inkluderer forespørsel, rådgivning.	50,–	5,–	45,–	A1	0
1i	Ugyldig takstkombinasjon: alle unntatt 8, 1e og 701–743 Skriving av elektronisk resept. Ugyldig takstkombinasjon: alle unntatt 1e og 701–743	50,–	50,–			

Merknad A1

Når en enkel pasientkontakt ved frammøte, bud, skriftlig eller per telefon resulterer i skriving av resept, sykmeldingsattest del I, rekvisisjon til røntgen eller fysioterapeut eller henvisning til spesialist på gul blankett fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, kan takst 1h benyttes, men ikke takstene 1a eller 1b.

Taksten kan ikke benyttes:

- ved telefonhenvendelser om timeavtale eller sykebesøk uten samtidig rådgivning
- ved enkel beskjed om prøveresultat uten samtidig rådgivning
- ved telefonsamtale med kolleger
- ved innringing av resept til apotek.

*B. Konsultasjoner og sykebesøk**Merknad B1*

Takstene for konsultasjoner/sykebesøk innbefatter

- hemoglobin, blodsenkning, hematokrit
- telling av hvite og røde blodlegemer
- enkel urinundersøkelse og mikroskopi av urin.

Enkle behandlinger som:

- intramuskulære injeksjoner av vanlige medikamenter
- overflateanestesi (OVA)
- fjerning av overflatiske fremmedlegemer i hud og slimhinne
- åpning av overflatisk abscess
- skriving av resept
- utfylling av sykmeldingsattest Del I
- henvisninger og rekvisisjoner.

Konsultasjon

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
2ad	Konsultasjon hos allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 621, 622, 623, 624	137,–	1,–	136,–	B1, B2, B6	0
2ak	Konsultasjon hos allmennpraktiserende lege.	244,–	15,–	229,–	B1, B2,	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ad, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 621, 622, 623, 624				B6, D1	
2bd	Tillegg ved konsultasjon hos fastlege for pasient som ikke er tilknyttet fastlegeordningen. Taksten refunderes ikke av trygden. Taksten kan ikke kreves ved øyeblikkelig hjelp, jf. helsepersonelloven § 7.	110,—	0,—	110,—		0
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 2hd, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 621, 622, 623, 624					
2cd	Tillegg for tidsbruk ved konsultasjonsvarighet utover 20 min. per påbegynt 15 min.	148,—	148,—	0,—	B6	rep.
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 101, 102, 110, 215, 217c, 612, 615, 621, 622, 623, 624					
2ck	Tillegg for tidsbruk ved konsultasjonsvarighet utover 20 min. per påbegynt 15 min.	147,—	147,—	0,—	B6, D1	rep.
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ad, 2cd, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 101, 102, 110, 215, 217c, 615, 621, 622, 623, 624					
2dd	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang.	85,—	41,—	44,—	B2, B6	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2dk, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623, 624					
2dk	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang.	91,—	51,—	40,—	B2, B6, D1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2dd, 3, 4, 11 med unntak av 11e, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623, 624					
2ed	Gruppebehandling per pasient for veiledning, instruksjon i egenbehandling og bygging av selvhjelpsnettverk innen en gruppe av pasienter med kroniske sykdommer eller funksjonshemninger. Varighet 3/4–1 time for gruppe m/ inntil 7 pasienter.	229,—	93,—	136,—	B1, B2	5
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2a, 2c, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 217c, 621, 622, 623, 624					
2fk	Konsultasjon og tillegg for utrykning til kontor ved øyeblikkelig hjelp under legevakt når skyssmiddel er benyttet, for første pasient. Det kan i tillegg beregnes reisetillegg og skyssgodtgjørelse. Taksten kan ikke benyttes ved tilstedevakt.	386,—	157,—	229,—	B1, D1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ad, 2ak, 2cd, 2ed, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623, 624					
2gd	Tillegg ved konsultasjon hos fastlege for fornyet vurdering (second opinion) av pasient tilknyttet fastlegeordningen. Det er en forutsetning for å benytte taksten at legen sender skriftlig rapport (journalnotat) til pasientens fastlege. Taksten kan ikke kreves:	150,—	150,—	0,—	B2	0
	– der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap					
	– der legen vikarierer for pasientens lege					
	– under kommunalt organisert legevakt.					
	Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2ck, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 217c, 621, 622, 623, 624					
2hd	Tillegg ved konsultasjon hos fastlege for pasient som er tilmeldt annen fastlege, herunder asylsøkere som ikke er tildelt fastlege og borgere av EØS-land som ikke er medlemmer av folketrygden. Taksten kan ikke kreves:	25,—	25,—	0,—	B2	0

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	– der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – der legen mottar pasienten under avtalt kollegial fraværdekning eller annen samarbeidsordning med pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2ak, 2bd, 2ck, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 621, 622, 623, 624					
2p	Tillegg til konsultasjonstakst for allmennlege som har medisinsk doktorgrad eller graden Ph.D. Det er en forutsetning at legen fortsatt driver forskning eller forskningsveiledning.	15,–	15,–	0,–		0
*3ad	Konsultasjon hos spesialist. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 11, 12, 13, 14, 15, 217c, 621, 622, 623	307,–	0,–	307,–	B1, B2, B3	0
*3bd	Tillegg for tidsbruk ved konsultasjon hos spesialist utover 20 min. per påbegynt 15 min. Taksten kan bare benyttes av spesialister som er oppført under takstene 4a1 og 4c1. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 4, 11, 12, 13, 101, 102, 110, 215, 217c, 612, 615, 621, 622, 623, 624, 651	75,–	75,–	0,–		rep.
*3c	Tillegg for pasient som ikke har henvisning fra lege, kiropraktor, manuellterapeut eller optiker. Taksten refunderes ikke av folketrygden. Ugyldig takstkombinasjon: alle unntatt 3a.	170,–	0,–	170,–	B3	

Merknad B2

For bestilt time som ikke benyttes, dvs. at pasienten uteblir uten varsel eller avbestiller senere enn 24 timer før avtalt tid, kan pasienten avkreves konsultasjonshonorar. Dette dekkes ikke av folketrygden. Beløpet anses ikke som godkjent egenandel etter bestemmelser gitt med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 5–3. Slik betaling kan kreves av alle pasienter som er fritatt for betaling av egenandel. Pasienter som bestilte time hos legespesialist skal informeres om plikten til å betale ved uteblivelse. Dersom behandling, undersøkelse eller kontroll hos legespesialist er forsinket med mer enn én time etter avtalt tid og pasienten ikke har fått melding om forsinkelsen for oppmøte, er det ikke anledning til å kreve egenandel for tjenesten. Pasienten skal bli informert om årsaken til forsinkelsen. Hvis mulig skal pasienten varsles om forsinkelsen før oppmøte.

Merknad B3

For at legespesialisten skal kunne innkreve takster utover 3a og 3c og egenbetalingstakstene 5, 8 og 10a–d, må pasienten ha henvisning fra lege, kiropraktor eller manuellterapeut. Dette gjelder også ved psykoterapi. Øyelegespesialist kan i tillegg innkreve takster utover 3a og 3c dersom pasienten har henvisning fra optiker. Det kreves ikke henvisning ved øyeblikkelig hjelp og nødvendig oppfølging av denne tilstanden. Med øyeblikkelig hjelp menes arbeid innenfor spesialiteten som ikke kan utsettes til neste dag. En henvisning gjelder til behandlingen for den aktuelle sykdomstilstanden er avsluttet. Henvisningen skal følge første regningskort for behandlingen. Der henvisningsopplysningene går frem av regningen, slipper legen å sende henvisningene til HELFO. Kravene til henvisning gjelder ikke for pasienter hos leger som omfattes av overgangsordningen etter § 2 punkt 1 i forskrift om rett til trygderefusjon (dvs. leger som hadde refusjonsrett per 1. juli 1998 og er over 70 år per 1. juli 2006) eller for pasient som hadde et fast etablert pasientforhold til spesialist i gynekologi før 1. juni 2001.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
*4a1	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved godkjent spesialist i anesthesiologi, fysikalsk medisin og rehabilitering, hudsykdommer, indremedisin/kirurgi med tilhørende subspecialiteter, nevrologi, pediatri, psykiatri (barnepsykiatri), revmatologi, yrkesmedisin og onkologi (etter henvisning). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4b, 4c, 11, 13, 14, 15, 217c	217,–	217,–	0,–	B3, B4	0
*4b1	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved andre godkjente spesialister (etter henvisning). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 4c, 11, 13, 14, 15,	133,–	133,–	0,–	B3, B4	0

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	217, 621, 622, 623, 624					
*4c1	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved øyeblikkelig hjelp hos pediater. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 4b, 4c2, 11, 13, 14, 15, 621, 622, 623, 624	200,—	200,—	0,—	B3, B4	0
*4c2	Tillegg for fullstendig undersøkelse ved øyeblikkelig hjelp hos øvrige spesialister. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 4b, 4c1, 11, 13, 14, 15, 621, 622, 623, 624	80,—	80,—	0,—	B3, B4	0
*4da	Genetisk veiledning og utredning ved spesialist, for første halvtime takst nr. 3a og 4b1					
*4db	Genetisk veiledning og utredning ved spesialist, for hver påbegynt halvtime etter første. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4a, 11, 12, 21, 22, 217c	124,—	124,—	0,—		rep.

Merknad B4

Det må foreligge henvisning fra lege, kiropraktor eller manuellterapeut. For øyelegespesialist gjelder dette også ved henvisning fra optiker. Henvisningen skal følge regningskortet. Der henvisningsopplysningene går frem av regningen, slipper legen å sende henvisningene til HELFO. Undersøkelsen skal omfatte nøyaktig opptak av sykehistorie samt fullstendig status presens for den respektive spesialitet. Spesialisten skal sende skriftlig rapport (epikrise) til henvisende behandler og, under forutsetning om tilsagn fra pasienten eller dennes verge, også til pasientens faste lege. Rapporten skal redegjøre for diagnose, behandling og vurdering. Takstene 4a1/4a2 eller 4b1/4b2 kan samlet benyttes inntil 2 ganger per 12 måneder (inntil 3 ganger av nevrolog eller psykiater) for samme sykdom/skade/tilstand, dog slik at takst 4a1 eller 4b1 ikke kan benyttes mer enn én gang per år. Det kreves ikke henvisning for å benytte takst 4c ved øyeblikkelig hjelp. Ved øyeblikkelig hjelp må problemstillingen anføres på regningskortet. Regelen om fullstendig undersøkelse og rapport til pasientens faste lege forutsettes fulgt.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
5	Utskrift/kopiering av pasientjournal til pasient eller person som opptrer på vegne av pasient, jfr. pasientrettighetsloven § 5–1. Taksten refunderes ikke av folketrygden. Ugyldig takstkombinasjon: alle	85,—	0,—	85,—	B3	
7	Tillegg for undersøkelse/behandling av døve, språksvake og fremmedspråklige i de tilfeller det er nødvendig med tolk. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2c, 3b, 11c, 12c	230,—	230,—	0,—		0

Takst	Tekst	Hon.	Merk.	Rep.
8	Ekspedisjonsgebyr Utgifter og arbeid ved forsendelse etter pasientens ønske av resepter, rekvisisjoner, henvisninger eller lignende per brev, faks, telefon eller e-post. Taksten dekkes ikke av folketrygden.	55,—	B3	0

Satser for forbruksmateriell

Takst	Tekst	Hon.	Merk.	Rep.
10a	Materiellgruppe 1 – Utstyr til gynekologisk undersøkelse, herunder tupfere, engangsspekulum, etc. – Utstyr til anoskopi uten lyskilde – Elastiske bind	51,–	B3, B5	rep.
10b	Materiellgruppe 2 – Utstyr til spirometri – Utstyr til EKG – Utstyr til prøvetaking fra livmorhulen – Utstyr til rektoskopi/anoskopi m/lyskilde – Materiell ved sårskift, herunder salvekompresser, bind, sterile kompresser etc.	80,–	B3, B5	rep.
10c	Materiellgruppe 3	115,–	B3, B5	rep.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
10d	– Materiell ved mindre kirurgiske inngrep, herunder suturmateriale, bedøvelsesmidler, bandasjemateriell og øvrig forbruksmateriell			
	– Utstyr til kateterisering (ekskl. kateter) – Glukose/materiell til karbohydratbelastning			
	Materiellgruppe 4	155,–	B3, B5	rep.
	– Materiell ved større kirurgiske inngrep, herunder suturmateriell, bedøvelsesmidler, bandasjemateriell og øvrig forbruksmateriell			
	– Materiell til behandling/skifting av større sår og skader			

Merknad B5

Beløpene kan repeteres/kombineres hvis det er gjort flere inngrep/flere prosedyrer.

Pasienten må i tillegg dekke utgifter til materiell eller legemidler som ikke er dekket av de ovenstående fastsatte honorar som for eksempel gips, spiral, kateter, vaksiner, legemidler, ortoser, etc., etter legens kostnad.

Engangsutstyr som f.eks. sprøyter mv. kan det ikke beregnes ekstra for, da disse utgifter inngår i taksten.

Takstene 10a til 10d refunderes ikke av folketrygden. Folketrygden dekker slike utgifter kun ved tilfeller som går inn under folketrygdlovens kapittel 13 og denne forskrifts § 3 nr. 4.

*Sykebesøk**Merknad B6*

Legen har krav på takst for sykebesøk, reisetillegg og skyssgodtgjørelse dersom pasienten på grunn av sin helsetilstand eller funksjonsevne ikke kan møte frem på behandlingsstedet. I tillegg har legen krav på takst for planlagte hjemmebesøk til pasienter med kronisk alvorlig sykdom når dette anses nødvendig for å sikre pasienten faglig god oppfølging. Når legen må rykke ut fra hjemmet til kontoret for øyeblikkelig hjelp, benyttes takst 2fk for første pasient.

Ved sykebesøk hvor flere pasienter tilses samtidig i samme:

- husstand
- pensjonat
- fartøy
- aldershjem mv.

beregnes honorar/refusjon som for sykebesøk og eventuelle reisetillegg og skyssgodtgjørelse bare for én pasient. For de øvrige godtgjøres det som for konsultasjoner. Takst 11e kan i disse tilfeller benyttes ved kronisk sykdom hos egne pasienter.

Ved besøk hos pasienter i det hus hvor legen bor, har kontor eller arbeider og på fartøy hvor legen oppholder seg eller arbeider, beregnes konsultasjonstakst. I større bygninger gjelder sistnevnte regel for sykebesøk bare i den oppgang hvor legen bor. Det beregnes honorar som for sykebesøk for hver pasient ved behandling av medlem som er innsatt i fengsel, dersom legehjelpen gis ved annet personell enn det som er knyttet til fengselshelsetjenesten, se forskriftens § 3 nr. 3.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
11ad	Sykebesøk ved allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ak, 12, 13, 14, 15, 217c	180,–	0,–	180,–	B1, B6, B7	0
11ak	Sykebesøk ved allmennpraktiserende lege. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ad, 12, 13, 14, 15, 217c	391,–	96,–	295,–	B1, B6, B7, D1	0
11bd	Tillegg for sykebesøk ved fastlege for pasient som ikke er tilknyttet fastlegeordningen. Taksten refunderes ikke av trygden. Taksten kan ikke kreves ved øyeblikkelig hjelp, jf. helsepersonelloven § 7. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ak, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 155, 217c	110,–	0,–	110,–	B7	0
11cd	Tillegg for tidsbruk ved sykebesøksvarighet utover 30 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 217c, 612, 615	140,–	140,–	0,–	B7	rep.
11ck	Tillegg for tidsbruk ved sykebesøksvarighet utover 30 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 217c, 612, 615	160,–	160,–	0,–	B7, D1	rep.
11dd	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og	80,–	50,–	30,–	B7	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11dk, 12, 13, 14, 15, 217c					
11dk	Tillegg for allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11dd, 12, 13, 14, 15, 217c	90,—	60,—	30,—	B7, D1	0
11e	Tillegg ved sykebesøk til egne pasienter med kronisk, alvorlig sykdom. Taksten kan ikke benyttes ved legevakt. Når sykebesøk foretas etter kl. 16, eller på søn-/helgedager, dag før disse og på offentlig høytidsdag, kan for øvrig kveldstakster benyttes. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 3, 4, 11bd, 11id, 12, 13, 14, 15	460,—	460,—	0,—	B7	0
11f	Tillegg ved aktivt redningsarbeid ved ulykke, gjenopplivning, fødselshjelp, prehospita trombolyse ved akutt hjerteinfarkt samt kritisk syke personer som krever intensiv behandling og har behov for monitorering av hjerterytme og O2-metning.	320,—	320,—	0,—		0
11gd	Tillegg for sykebesøk ved fastlege for fornyet vurdering (second opinion) av pasient tilknyttet fastlegeordningen. Det er et vilkår for å benytte taksten at legen sender skriftlig rapport (journalnotat) til pasientens fastlege. Taksten kan ikke kreves: – der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ak, 11bd, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 15, 217c	150,—	150,—	0,—	B7	
11hd	Tillegg for sykebesøk ved fastlege for pasient som er tilmeldt annen fastlege, herunder asylsøkere som ikke er tildelt fastlege og borgere av EØS-land som ikke er medlemmer av folketrygden. Taksten kan ikke kreves: – der legen og pasientens lege er i samme gruppepraksis/kontorfellesskap – der legen vikarierer for pasientens lege – der legen mottar pasienten under avtalt kollegial fraværdekning eller annen samarbeidsordning med pasientens lege – under kommunalt organisert legevakt. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ak, 11bd, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 15, 217c	50,—	50,—	0,—	B7	
11id	Tillegg for sykebesøk ved avbrudd (øyeblikkelig hjelp) i ordinær kontorpraksis (kl. 08–16). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 11ak, 11ck, 11e, 12, 13, 14, 15, 217c	370,—	370,—	0,—	B7	0
*12ad	Sykebesøk ved spesialist. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12ak, 14, 15, 217c	307,—	0,—	307,—	B1, B6, B7	0
*12bd	Tillegg for sykebesøk utført av spesialist ved avbrudd (øyeblikkelig hjelp) i ordinær kontorpraksis (kl. 08–16). Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12ak, 14, 15, 217c	140,—	140,—	0,—	B6, B7	0
*12cd	Tillegg for tidsbruk ved sykebesøksvarighet utover 30 min. per påbegynt 15 min. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12ck, 13, 14, 15,	95,—	95,—	0,—	B7	rep.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	217c, 609, 612, 615					
*13d	Tillegg for psykiatrisk undersøkelse ved nevrolog, nevrokirurg, psykiater, barnpsykiater og geriater. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 12c, 217c	173,—	173,—	0,—	B3, B7	0

*Merknad B7**Besøksrunde*

Ved flere sykebesøk under samme reise beregnes reisetillegget på grunnlag av den samlede tid for besøksrunden fratrukket medgått tid for sykebesøk. Avstigning merkes med A på det enkelte kort. Antall besøk, samlet reisetid og sum reisetillegg oppgis på regningskortet for siste besøk. Regningskortene for den enkelte besøksrunde samles for seg etter dato.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
14	Møtegodtgjørelse med reisetid når legen deltar i tverrfaglige samarbeidsmøter (herunder telefonmøter med mer enn 2 deltagere og videokonferanse) med helse- og/eller sosialfaglig personell som et ledd i behandlingsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam, ved møte i ansvarsgruppe i forbindelse med legemiddelassistert rehabilitering og i møte om individuell plan. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende. Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Beregnes for arbeid i inntil en halv time og repeteres deretter per påbegynte halvtime. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Legen må på anmodning opplyse hvem det har vært holdt møte-med. Ugyldig takstkombinasjon: alle unntatt 14d	500,—	500,—	0,—		rep.
14d	Tillegg for spesialist og allmennlege som har fått godkjent videre- og etterutdanningsprogram i henhold til spesialistreglene i allmennmedisin i Norge i løpet av de siste 5 år. Taksten gjelder også de 5 første årene etter at legen er godkjent spesialist i allmennmedisin i Norge første gang. Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt 14	60,—	60,—			
15a	Tillegg for deltakelse i kommunalt organisert legevakt i Finnmark fylke og kommunene Berg, Bjarkøy, Dyrøy, Gratangen, Ibestad, Karlsøy, Kvæfjord, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy, Storfjord, Torsken og Tranøy i Troms fylke, kommunene Alstahaug, Andøy, Ballangen, Beiarn, Bindal, Bø, Dønna, Flakstad, Gildeskål, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Lødingen, Moskenes, Nesna, Rødøy, Røst, Saltdal, Sømna, Træna, Tysfjord, Vega, Vestvågøy, Vevelstad, Værøy, Vågan og Øksnes i Nordland fylke, kommunene Fosnes, Leka, Namsskogan og Røyrvik i Nord-Trøndelag fylke, Solund kommune i Sogn og Fjordane fylke og Fedje i Hordaland fylke, per vaktdøgn mandag–fredag. Godtgjørelsen deles dersom flere leger deltar i samme vaktdøgn. Ved vakt samarbeid mellom to eller flere av de nevnte kommuner utbetales taksten per kommune. Ugyldig takstkombinasjon: alle	611,—	611,—	0,—		rep.
15b	Tillegg for deltakelse i kommunalt organisert legevakt i kommunene nevnt under 15a per vaktdøgn lør-, søn-, helge- og høytidsdag. Ugyldig takstkombinasjon: alle	836,—	836,—	0,—		rep.

*C. Reisetillegg og ledsagelse av pasient og skyssgodtgjørelse**Merknad C0**Vilkår for skyssgodtgjørelse*

Skyssgodtgjørelse ytes av kommunen eller det regionale helseforetaket etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling. Godtgjørelsen beregnes etter regulativet for offentlige tjenestemenn. Har legen på grunn av særlige forhold hatt større skyssutgifter, beregnes godtgjørelsen etter utgifter i henhold til fremlagt regning.

Det beregnes bare reise på billigste måte.

Beregning av skyssgodtgjørelse

Beregningsgrunnlaget for skyssgodtgjørelse er antall tilbakelagte km. Ved beregningen av veilengden avrundes samlet antall km ved frem- og tilbakereisen til nærmeste antall hele km. Veilengden regnes fra legens kontor (bolig), men skjer sykebesøket fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere. Skjer sykebesøket etter rekvisisjon under en reise, beregnes reisetillegg og skyssgodtgjørelse bare for selve avstigningen. Skjer sykebesøket under fast kontordagsreise, beregnes reisetillegg og skyssgodtgjørelse bare for den tid og det antall km som legen reiser ekstra i anledning sykebesøket.

Reisetillegg og ledsagelse

Reisetillegg og skyssgodtgjørelse kan beregnes ved sykebesøk i avstand over 1 km fra legens kontor (bolig) – en vei.

Ved øyeblikkelig hjelp kan det likevel beregnes skyssgodtgjørelse under 1 km (ikke reisetillegg).

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
21d	Reisetillegg, bil/tog/båt eller annet skyssmiddel, herunder til fots, per påbegynte halve time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 14, 15, 21k	135,–	C0, C1	rep.
21k	Reisetillegg, bil/tog/båt eller annet skyssmiddel, herunder til fots, per påbegynte halve time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2a, 2b, 2cd, 2dd, 2e, 2g, 2h, 3, 14, 15, 21d	159,–	C0, C1, D1	rep.

Merknad C1

Ved bomtur som legen ikke selv er skyld i, godtgjør trygden reisetillegg. Ved bomtur uten navngitt pasient sendes regning i legens navn.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
22ad	Fra det tidspunkt selve ledsagelsen iverksettes ytes godtgjørelse for hver påbegynt halvtime med	400,–	C2	rep.
22ak	Fra det tidspunkt selve ledsagelsen iverksettes ytes godtgjørelse for hver påbegynt halvtime med	550,–	C2, D1	rep.
22bd	For ventetid og hjemreise ytes godtgjørelse per deretter påbegynt time med. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 3, 13, 14, 15	450,–	C2	rep.
22bk	For ventetid og hjemreise ytes godtgjørelse per deretter påbegynt time med. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 3, 13, 14, 15	450,–	C2, D1	rep.

*Merknad C2**Ledsagergodtgjørelse*

Hvis det er nødvendig med lege som ledsager for pasient ved reise til sykehus, ytes godtgjørelse etter disse retningslinjer:

- For den tid som går med til å undersøke og behandle pasienten, regnes vanlig takst for sykebesøk eller konsultasjon.
- Tiden fra sykebesøket/konsultasjonen er avsluttet til reisen med pasienten påbegynnes, regnes som ventetid dersom legen ikke kan utføre annet arbeid.
- Ledsagelse i ambulanse/bil med bære skal dekkes av det regionale helseforetaket.

*D. Kvelds-, natt- og helgedagstillegg**Merknad D1*

Takstene under:

A: 1ak, 1bk.

B: 2ak, 2ck, 2dk, 2fk, 11ak, 11ck, 11dk.

C: 21k, 22ak, 22bk.

Med mindre annet spesielt er nevnt nedenfor, skal dagtakster alltid benyttes når lege foretar konsultasjon eller sykebesøk i sin legepraksis.

Når legens konsultasjon/sykebesøk finner sted mellom kl. 16 og 08 eller når reisen begynner før kl. 07, og likeså når konsultasjonen eller sykebesøket finner sted dagen før søn- og helgedager til kl. 08 følgende arbeidsdag, samt på offentlige høytidsdager, kan legen likevel benytte ovennevnte kveldstakster i følgende tilfeller:

- ved kommunalt organisert legevakt
- ved uforutsette konsultasjoner/sykebesøk som gjelder øyeblikkelig hjelp og i tilfeller som av medisinske grunner ikke kan utsettes til neste dag, og som legen ikke kan ta i sin ordinære arbeidstid.

Kveldstakster kan ikke benyttes av leger som har åpen praksis i tidsrom som nevnt ovenfor, herunder tilbyr tjenester i form av sykebesøk o.l.

E. Prosedyretakster

Særskilte kirurgitakster

(Takstene gjelder bare for leger med avtale om driftstilskudd med regionalt helseforetak. Det er en forutsetning for bruk av vikar at hjemmelshaver selv kan operere og gjøre bruk av takstene.)

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*K01a	Kataraktoperasjon, inntil 500 operasjoner per kalenderår. Benyttes godkjent vikar, gjelder antallsbegrensningen for hjemmelshaver og vikar til sammen	6 400,–	E1	1
	Ugyldig takstkombinasjon: alle bortsett fra 3ad			
*K01d	Medisinsk indisert øyelokkoperasjon, 1 øyelokk	2 100,–	E1	0
*K01e	Medisinsk indisert øyelokkoperasjon, 2 øyelokk	3 200,–	E1	0
*K02a	Tonsillektomi. Taksten kan benyttes én gang per pasient	6 400,–	E1	0
*K02b	Adenotomi	3 200,–	E1	0
*K02c	Paracentese med ventilasjonsrør narkose	2 400,–	E1	0
*K02d	Adenotomi ved samtidig paracentese med ventilasjonsrør	3 800,–	E1	0
*K02e	Tonsillektomi ved samtidig paracentese med ventilasjonsrør	7 000,–	E1	0
*K02f	Tonsillektomi ved samtidig adenotomi	7 000,–	E1	0
*K02g	Tonsillektomi ved samtidig adenotomi og paracentese med ventilasjonsrør.	7 500,–	E1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: Takstene K02a–K02g er gjensidig utelukkende. Bortsett fra 3ad er alle takster ugyldige			
*K05a	Diagnostisk artroskopi	3 000,–	E1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: K05b, K05c			
*K05b	Terapeutisk artroskopi i kne	6 000,–	E1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: K05a			
*K05c	Terapeutisk artroskopi i skulder	7 000,–	E1	0
	Ugyldig takstkombinasjon: K05a			

Merknad E1

I tillegg til taksten kan legen benytte takst 3ad og takst 10d.

Lønn til assisterende lege er inkludert i takstene, og denne legen kan ikke kreve refusjon fra trygden i forbindelse med disse operasjonene. Takst 148 (kollegial assistanse) kan kun kreves når assistanse gis av utdanningskandidater.

Før øvrig kan K-takstene ikke kombineres med andre takster.

Merknad E2

Når intet særskilt er nevnt, benyttes takstene i det følgende som tillegg til takstene for konsultasjoner og sykebesøk. I takstene er iberegnet utgifter til desinfeksjonsmidler og alminnelig engangsutstyr i forbindelse med dette. I tillegg kan legen kreve dekket av pasienten utgifter i henhold til takstene 10a til 10d. Engangsutstyr som f.eks. sprøyter mv. kan det ikke beregnes ekstra for, da disse utgifter inngår i taksten.

Alminnelige prosedyrer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
100	Mindre kirurgiske prosedyrer	89,–	E2	rep.
	– Anlegging av blodtomhet			
	Behandling og instruksjon i behandling av urininkontinens med elektrostimulering			
	– Behandling av epistaxis			
	– Biopsi			
	Elektrokauterisering			

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	– Enkel uroflowmetri – Fjerning av dyptsittende fremmedlegemer i cornea eller conjunctiva – Fjerning av fastsittende fremmedlegemer i cornea eller conjunctiva – Fjerning av fremmedlegemer i nese, øre og svelg – Fjerning av tungebånd – Implantering av medikamentimplantater – Incisjon av peritonsillær abscess – Infusjon av plasmasubstitutter eller andre væsker – Injeksjon av legemidler i ledd, slimpose og senes – Injeksjonsbehandling av hemorroider – Intravenøs injeksjon/infusjon av særlig vevstoksisk legemiddel (f.eks. cytostatika) – Intravenøs injeksjon av medikament som krever særlig nøyaktighet – Kirurgisk fjerning av små svulster, vorter, nævi, del av negl – Kryokirurgi med flytende nitrogen – Kryokirurgi med annen frysemetode – Operativ biopsi fra hud og slimhinne - Paracentese av trommehinnen – Skifting av store sår - Skrape/stansebiopsi fra hud/slimhinne – Sår behandlet med sutur - Taking og forsendelse eller analyse av arteriell blodgass – Tamponade v/epistaxis – Tåreveisbehandling – Variceinjeksjon - Venepunksjon og capilær blodprøve på 0,5 ml microtainerrør på barn under 7 år – Venesection – Ørerensning ved skylling/sug			
101	Individuell, strukturert veiledning ved tidlig intervensjon relatert til kosthold og/eller fysisk aktivitet for pasienter med høyt blodtrykk, diabetes 2 eller sykkelig overvekt (BMI > 30). Taksten bygger på undersøkelse av pasientens helsetilstand og omfatter kartlegging av risikobilde. Det er en forutsetning at legen benytter program godkjent av Helsedirektoratet, og at det skrives ut «grønn resept», som alternativ til medikamentell behandling, med et individuelt tilpasset opplegg for kosthold og/eller fysisk aktivitet og en plan for pasientens oppfølging. Taksten kan bare benyttes overfor pasienter som ikke står på medikamentell behandling for aktuell sykdom. Taksten kan benyttes inntil 3 ganger per pasient per kalenderår. Ugyldig takstkombinasjon: 2c, 3b	150,–	E2	0
102	Oppstart (første konsultasjon) av individuell strukturert røykeavvenning som ledd i behandling av sykdom, etter anerkjent program Taksten kan benyttes inntil to ganger per pasient per kalenderår. Ugyldig takstkombinasjon: 2c, 3b	150,–	E2	0
103	Anoskopi. Takst 100 kan benyttes i tillegg ved biopsi. Ugyldig takstkombinasjon: 140l	70,–	E2	0
104	Rektoskopi. Takst 100 kan benyttes i tillegg ved biopsi.	175,–	E2	0
105	Større kirurgiske prosedyrer	176,–	E2	rep. 70 %
	– Adekvat åpning av dyp abscess/flegmone – Behandling av paronitium/paronychia med eksisjon av nekrotisk vev – Blødtapping i behandling av hemokromatose eller polycytemi – Blæreunksjon eller kateterisering ved urinretensjon – Blæreskyllinger – Elektrodesikasjon/Curettage av hudtumor – Finnålsbiopsi (f.eks. a.m. Frantzén) eller punksjonsbiopsi (f.eks.			

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	«tru-cut»)			
	– Fjerning av fastsittende fremmedlegeme i hud			
	– Fjerning av fremmedlegeme under hudnivå			
	– Fjerning av mindre tumor under hudnivå, f.eks. overflatisk tumor mammae og lymfeknute			
	– Fjerning av spyttstein			
	– Kirurgisk fjerning av aterom/stort nævus			
	– Kirurgisk fjerning av hele neglen (ablatio unguis)			
	– Kirurgisk fjerning av svulst/aterom/næ us i ansikt			
	– Ligatur av hemorroider			
	– Mageskylling ved forgiftninger			
	– Prøvepunksjon av ledd og pleura for innsending av prøve			
	– Radikaloperasjon av inngrodd negl (kilereseksjon) 1 tå/finger			
	– Spinalpunksjon med tapping av spinalvæske til videre undersøkelse – Strikkbehandling av hemorroider			
	– Synovectomi			
	– Sår behandlet med eksisjon av sår rand og sutur			
	– Sår som trenger mer inngående sårtoilette på grunn av knusing eller forurensning			
	– Tapping av hydrocele, spermatocoele og ledd			
	– Tapping av pleuravæske eller ascites			
106a	Gipsing, bandasjering og avstøpning	132,–	E2	rep. 70 %
	– Avstøpning/avtrykk for fremstilling av innleggssåle;			
	Zinklimbandasje eller annen leggsårbehandling			
	– Bandasjering av fractura claviculae. Reponering av kjeveluksasjon			
	– Immobilisering av frakturer uten dislokasjon som f.eks. fissura radii/ tibiae/antebrachii hos barn			
	– Midlertidig bandasjering av luksasjoner og brudd i store ledd og knokler			
	– Reponering av luksert skulder eller albue			
	– Skifting av gåbandasjer			
	– Skifting av små gipsbandasjer på underarm og hånd, og på ekstremiteter hos barn			
106b	Behandling av frakturer som krever reponering i anestesi og ev. røntgenkontroll før og etter, som f.eks. fract. radii typica	300,–	E2	rep.
*107c	Intraarteriell/intrakavernøs injeksjon av medikamenter	125,–	E2	rep. 50 %
108a	Diagnostisk ultralyd hos allmennlege for påvisning og kvantitering av resturin	100,–	E2	0
108b	Diagnostisk ultralyd hos allmennlege ved leiesikkerhet ved termin	100,–	E2	0
108c	Diagnostisk ultralyd hos allmennlege ved blødning i 1. trimester	100,–	E2	0
108d	Diagnostisk ultralyd hos allmennlege ved mistanke om blodpropp i ekstremiteter	100,–	E2	0
108e	Diagnostisk ultralyd hos allmennlege ved mistanke om sykdom i galleblære eller hovedpulsåre.	100,–	E2	0
108f	Diagnostisk ultralyd hos allmennlege ved vurdering av hudnære sykelige prosesser (abscesser, cyster mv.).	100,–	E2	0
109	Årskontroll av diabetes, jf. NOKLUS-skjema. Taksten kan benyttes inntil én gang per år.	60,–	E2	0
110	Individuell prevensjonsveiledning. Det forutsettes at legen orienterer om de forskjellige metoder man har til rådighet, slik at pasienten kan få anledning til å velge den metode som er mest akseptabel i det enkelte tilfellet. Videre forutsettes det at pasienten gis den nødvendige legeundersøkelse og instruksjon vedrørende den aktuelle metode.	140,–	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 2c, 3b			

Gastroenterologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*112a	Gastroskopi	650,–	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*112b	Tillegg for biopsi	50,–	E2	rep. 5
*114a	Sigmoidoskopi (til colon descendens). Ugyldig takstkombinasjon: 115a	650,–	E2	0
*114c	Tillegg for biopsi	50,–	E2	rep. 2
*115a	Koloskopi (til ileum). Ugyldig takstkombinasjon: 114a	1 950,–	E2	0
*115b	Tillegg for biopsi	50,–	E2	rep. 10
*116	Polypektomi med slynge/blokkering av striktur	225,–	E2	rep.
*120	Absorpsjonsundersøkelse og pusteprobe med isotop	225,–	E2	0
121a	Karbohydratbelastning. Ugyldig takstkombinasjon: 708a	150,–	E2	0

Indremedisin

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*125	Ultralydundersøkelse med ekstern probe	100,–	E2	rep.
*126	Intravenøs cytostatikabehandling gitt av, eller under oppsyn av, spesialist i onkologi	300,–	E2	0
*127a	Beinmargspunksjon, taking av prøve og utstryking	200,–	E2	0
*127b	Farging av preparat	20,–	E2	0
*127c	Bedømmelse av preparat. Ugyldig takstkombinasjon: 127d	90,–	E2	0
*127d	Bedømmelse av preparat og vurdering av jernfarging. Ugyldig takstkombinasjon: 127c	100,–	E2	0
128a	Trykkmåling med doppler ved perifer karlidelse	110,–	E2	0
*128c	Oscillometri eller transkutan SAO2-måling ved perifere karlidelser eller lungesykdommer. Taksten kan også brukes av anestesileger, kirurger, hudleger og pediatere	90,–	E2	0
*129a	Arbeids-EKG med gradert belastning ved sykkelergometer/tredemølle inkl. taking og tyding av EKG. Ugyldig takstkombinasjon: 707	410,–	E2	0
*129c	Ambulant kontinuerlig minimum 24 timers registrering av EKG på opptaksmedium. Tyding, teknisk assistanse, bruk av utstyr mv. Ugyldig takstkombinasjon: 129g	330,–	E2	
*129d	Fullstendig ekkokardiografisk undersøkelse uten dopplerundersøkelse. Bruk av taksten krever godkjenning av sentralstyret. Gjelder ikke for leger som har fått spesialistgodkjenning i hjertesykdommer etter 1. september 1994.	450,–	E2	0
*129e	Dopplerundersøkelse med måling av blodstrømhastighet i hjertet og store kar. Bruk av taksten krever godkjenning av sentralstyret. Gjelder ikke for leger som har fått spesialistgodkjenning i hjertesykdommer etter 1. september 1994.	300,–	E2	0
129f	Ambulant kontinuerlig 24 timers registrering av blodtrykk. Tyding, teknisk assistanse, bruk av utstyr mv.	367,–	E2	0
129g	Ambulant kontinuerlig minimum 24 timers registrering av EKG på opptaksmedium. Ugyldig takstkombinasjon: 129c, 707	250,–	E2	0
*129h	Pacemakerkontroll	250,–	E2	0

Kirurgi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*130g	Tapping av hydrocele/spermatocele med samtidig sklerosering	250,–	E2	0
*134a	Reseksjon av hammertå	325,–	E2	rep.
*134b	Avmeisling av eksostose ved hallux valgus o.l.	325,–	E2	rep.
*134e	Fjerning av osteosyntesemateriell	325,–	E2	rep.
*134f	Fasciotomi, tenotomi	325,–	E2	rep.
*137e	Sene-/ligament-/kapselsutur	325,–	E2	rep.
*138	Operasjon ved residiv av inngrodd negl	650,–	E2	rep.
*139a	Uretrocystoskopi	650,–	E2	0
*139b	Tillegg for biopsitaking og brenning	150,–	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*140a	Fjerning av ganglion/bursa	1 900,–	E2	0
*140b	Artrodese	1 900,–	E2	0
*140c	Operasjon av Dupuytren's kontraktur	1 900,–	E2	rep. 50 %
*140d	Operasjon av hallux valgus	1 900,–	E2	0
*140e	Brokkoperasjon	1 900,–	E2	0
*140f	Operasjon av hidrosadenitt	1 900,–	E2	0
*140g	Osteotomi	1 900,–	E2	0
*140h	Operasjon av sacralcyste	1 900,–	E2	0
*140i	Operasjon for entrapment av nerve	1 900,–	E2	0
*140j	Operasjon for tennisalbue/epicondylitt	1 900,–	E2	0
*140k	Spalting av senekanaler og seneskjeder	1 900,–	E2	0
*140l	Hemorroideoperasjon (tilsv. a.m. Milligan)	1 900,–	E2	0
Ugyldig takstkombinasjon: 103				
*141a	Enkel cystometri/uroflowmetri	260,–	E2	0
*141c	Kombinert registrering av trykk og flow i nedre urinveier	650,–	E2	0
*141d	Ultralydundersøkelse med rektal probe	200,–	E2	0
*142c	Dilatasjon av anus/instrumentell sfinkterotomi i adekvat analgesi	325,–	E2	0
*143a	Plastikkirurgiske korreksjoner med lappeplastikk eller hudtransplantasjon	450,–	E2	rep.
*143c	Dobbeltstidig vaskotomi for sterilisering. Pasientbetaling kr 1 200,–. Taksten refunderes ikke av trygden.		E2	0
Ugyldig takstkombinasjon: Alle				
*143e	Fjerning av dyptliggende tumor, f.eks. tumor mammae, lipom, lymfeknute, ondartede svulster og tumores/lesjoner i ansikt	600,–	E2	rep.
*143f	Fjerning av nevrinom	450,–	E2	rep.
*143g	Fimoseoperasjon og forhudsplastikk ved forhudsykdommer	550,–	E2	0
*145b	Variceoperasjon	550,–	E2	rep.
*146b	Senetransposisjon	625,–	E2	rep.
148	Nødvendig kollegial assistanse utført av lege ved operasjoner per time	325,–		rep.

Anestesiologi inkludert lokalbedøvelse

Typeinndeling:

OVA: Overflateanestesi ved inndrypping, spray, pensling, installasjon o.a.

F.eks.: conjunctiva, cornea, tåreveier, trommehinne, nese, svelg.

INA: Infiltrasjon (injeksjon), f.eks. hud og slimhinne før biopsi, kirurgi.

Før inngrep i øre, svelg, tåresekk. I frakturhematom, senefester, bursae, seneskjeder.

ANA: Andre anestesi- og analgesiformer som regional intravenøs anestesi. Kryoterapi i smertebehandling.

BLA: Blokk- (lednings-)anestesi. F.eks. perifere av nerver (også interkostalnerv), pleksus, ganglier, ev. paracervikal blokk.

BLS: Sentrale blokk, epidural, spinal.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
149a	Lokalbedøvelse og triggerpunktanestesi.	30,–	E2	rep. 50 %
Ugyldig takstkombinasjon: 149b, 149h og 155				
*149b	OVA i urethra hos menn ved skopi eller terapeutisk blokkering.	50,–	E2	0
Ugyldig takstkombinasjon: 149a, 149g, 149h og 155				
149g	BLA av penis, funikkel, 1 ekstremitetsnerve og ved intracelære inngrep. Paracervikal blokk.	100,–	E2	0
Ugyldig takstkombinasjon: 149b, 149h og 155				
149h	BLA som omfatter ekstremiteter t.o.m. håndledd/ankel, ev. pleksus.	175,–	E2	0
Ugyldig takstkombinasjon: 149a, 149b og 155				
*151a	Narkose inntil 30 min. For nødvendige forundersøkelser kan takst 3 og ev. takst 4b benyttes. Ved tannbehandling gjelder takstene for anestesi kun når behandlingen godtgjøres av trygden. Taksten gjelder for spesialist i anestesiologi.	500,–	E2	0
*151b	Tillegg for tidsbruk per påbegynt 15 min. utover 30 min. narkose/sedasjon og ved spinal/epiduralanestesi. For nødvendige forundersøkelser kan takst 3 og ev. takst 4b benyttes. Ved tannbehandling gjelder takstene for anestesi kun når behandlingen	200,–	E2	rep.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	godtgjøres av trygden. Taksten gjelder for spesialist i anesthesiologi.			
*151c	Legetilsyn etter avsluttet narkose og ved farmakologisk uttesting av medikament ved smertebehandling	150,—	E2	0
*152	Bruk av elektronisk overvåkingsutstyr i forbindelse med intervensjonell smertebehandling	300,—	E2	0
*153b	BLS (epidural og spinal). Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi	325,—	E2	0
*153d	Sympatikusblokader, intravenøs, stellatum osv. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi	325,—	E2	0
*153e	ANA, regional, intravenøs, interpleural. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi	325,—	E2	0
*154a	Diagnostisk og terapeutisk blokk av perifere nerver. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi og nevrologi. Taksten kan ikke benyttes ved radiofrekvensbehandling.	100,—	E2 rep. 50 % x 5	
154b	Instruksjon av TNS, 3 første ganger	300,—	E2	0
154c	Instruksjon av TNS, ut over 3 ganger	100,—	E2	0
*155	Annen injeksjon av lokalanestesi. Taksten gjelder kun for spesialister i anesthesiologi, nevrologi, reumatologi og fysikalsk medisin.	50,—	E2	rep. 1
	Ugyldig takstkombinasjon: 149			
*156	Vurdering og oppfølging av opiodbehandling ved smertebehandling. Det forutsettes nært samarbeid med fastlege.	200,—	E2	0

Allergologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*176	Epikutane allergiprøver (lappeprøver) per serie à 10 prøver. Taksten inkluderer utgifter til allergenekstrakt.	70,—	E2	rep. 5
177a	Perkutane allergiprøver (prikk, rispeprøver), vanlig serie (inntil 5). Taksten inkluderer utgifter til allergenekstrakt.	90,—	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 177b, 177c			
177b	Perkutane allergiprøver (prikk, rispeprøver), vanlig serie (6–10). Taksten inkluderer utgifter til allergenekstrakt.	135,—	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 177a, 177c			
177c	Perkutane allergiprøver (prikk, rispeprøver), vanlig serie (11–20). Taksten inkluderer utgifter til allergenekstrakt.	200,—	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 177a, 177b			
*177d	Hyposensibiliserende behandling ved allergi. Taksten kan benyttes av spesialist i indremedisin, pediatri, øre-nese-halssykdommer, hudsykdommer og lungesykdommer.	140,—	E2	0
*177g	Allergologisk utredning (taksten kan benyttes én gang per kalenderår). Taksten er forbeholdt spesialist i barnesykdommer, venerologi, hudsykdommer, indremedisin, lungesykdommer eller øre-nese-hals-sykdommer.	55,—	E2, E5	0

Gynekologi og fødselshjelp

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*205a	Utredning av urininkontinens. Taksten kan benyttes av urolog.	110,—	E2	0
*205b	Behandling og instruksjon i behandling av urininkontinens med elektrostimulering	90,—	E2	0
*206	Sterilisering via laparoskop på medisinsk indikasjon/diagnostisk laparoskopi	800,—	E2	0
*207a	Hysteroskopi	950,—	E2	0
*207b	Biopsi ved hysteroskopi	50,—	E2	rep. 2
*207c	Fjerning av polypp i livmorhule med hysteroskopi	225,—	E2	0
*208	Kolposkopi	52,—	E2	0
*209	Gynekologisk kryokirurgi	300,—	E2	0
*210	Operativ behandling av cervixdysplasier, laserbehandling og behandling med thermoslynge	1 235,—	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*211a	Gynekologisk ultralydundersøkelse av gravide og undersøkelse med abdominalprobe ved mistenkt svangerskapspatologi og ved gynekologisk problemstilling. Taksten refunderes for inntil 1 ultralydundersøkelse under svangerskap. Ytterligere undersøkelser refunderes hvis medisinsk indisert.	60,–	E2	0
*211b	Ultralydundersøkelse av gravide og ultralydundersøkelse med biofysisk profil ved mistenkt vekstretardasjon (vektestimering, vurdering av fostervannsmengde og respirasjonsbevegelser). Taksten refunderes inntil 2 ganger under svangerskap. Ytterligere undersøkelser refunderes hvis medisinsk indisert. Taksten kan repeteres 1 gang ved flerlingeundersøkelse.	260,–	E2	rep. 1
*211c	Ultralydundersøkelse med vaginal probe	182,–	E2	0
*211d	Kartlegging av livmorhule med væskesonografi	400,–	E2	0
*211e	Dopplerundersøkelse av høyrisikogravide. Taksten kan repeteres 1 gang ved flerlingeundersøkelse. Taksten kan kombineres med 211b	100,–	E2	rep. 1
*212a	Cervikal abrasio/portiobiopsier/corpus abrasio	325,–	E2	0
*212b	Perineoplastikk	650,–	E2	0
214a	Innsetting og skifting av spiral og prevensjonsstav i huden. Ugyldig takstkombinasjon: 214b	140,–	E2	0
214b	Tilpassing/vedlikehold av pessar og østrogenring. Ugyldig takstkombinasjon: 214a	150,–	E2	0
214c	Endometriebiopsi/cytologisk prøvetaking fra uterinhulen	190,–	E2	0
215	Særlig tidkrevende arbeid ved: – steriliseringssaker cr > abortsaker og henvisning til amniocentese (tillegg for konsultasjoner når slike har funnet sted). Ugyldig takstkombinasjon: 2c	200,–	E2	0
*216	CTG – registrering i svangerskap «Non-stress-test»	147,–	E2, E6	0
217a	Første gangs fullstendig undersøkelse og veiledning av gravide samt utfylling av godkjent svangerskapsjournal. Ugyldig takstkombinasjon: 4b, 217b, 217c	130,–	E2	0
217b	Tillegg for senere graviditetskontroll (kan benyttes inntil 5 ganger i svangerskapet og skal avmerkes på legeregningene med romertall I til V). Ugyldig takstkombinasjon: 4b, 217a	70,–	E2	0
217c	Graviditetskontroll utført av jordmor. Taksten utløses når jordmor foretar 2. gangs eller senere graviditetskontroll i samarbeid med lege, men uten samtidig legekonsultasjon. Det er en forutsetning at jordmoren er ansatt hos den legen som utløser taksten, og at Arbeids- og velferdsetaten gis særskilt melding om ansettelsesforholdet. Taksten kan kombineres med 217b. Ved samtidig konsultasjon hos lege kan 217c ikke benyttes. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 4, 217a	125,–	E2	0
*217d	Tillegg ved undersøkelse av høyrisikosvangerskap	100,–	E2	0
*218	Utrødning av infertilitet eller endokrinologiske forstyrrelser. Taksten kan benyttes av spesialist i gynekologi, urologi og indremedisin	200,–	E2	0

Hud- og veneriske sykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*250	Undersøkelse av føflekker og andre pigmenterte hudforandringer med dermatoskop (taksten kan bare benyttes av spesialist i hudsykdommer og spesialist i kirurgi og plastikkirurgi)	120,–	E2	0
*251	Fotodynamisk behandling (PDT) av basalellekarsinom (BCC) og aktinisk keratose (AK). Ved AK bare for pasienter med minst 10 lesjoner eller med nedsatt immunforsvar. Taksten inkluderer utgifter til medikament og materiell	1 550,–	E2	0
*252	Behandling med dermojet intrakutan injeksjon, per injeksjon	14,–	E2	rep.
*253	Undersøkelse av: – hud	20,–	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	– hår			
	– urin (fluorescens)			
*254	PUVA og UV-B-behandling, per felt	47,–	E2, E9	rep.
*255a	PUVA, UV-A og UV-B helkroppsbehandling	68,–	E2, E9	0
*255b	Kombinasjonsbehandling	84,–	E2, E9	0
*256a	Lokalbad	32,–	E2, E9	0
*256b	Helkroppsbad	52,–	E2, E9	0
*256c	Påsmøring av medikament på inntil 25 % kroppsflate	32,–	E2, E9	0
*256d	Hodebunnsbehandling inkl. innsømming og vask/påsmøring av medikament, inntil 25 % av kroppsflate	52,–	E2, E9	0

Merknad E9

Når behandling gis annet sted enn på dermatologens faste kontor, forutsettes det at dermatologen har såvel full kontroll som det fulle ansvar både over utstyr og for behandling. I den tiden dermatologen ikke er tilstede må behandlingen overvåkes av fagutdannet personell som har nødvendig kjennskap til lysbehandling. Dermatologen må ha jevnlig tilsyn med behandlingsstedet. Takst 254, 255 og 256 kan bare brukes av dermatologer. For spesialister utdannet før 1991 kreves særskilt godkjenning fra sentralstyret for bruk av takstene 254 og 255.

Øre-nese-halssykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*301a	Vestibularisundersøkelser/undersøkelse av likevektssansen inklusiv kalorisk prøve	120,–	E2	0
*301b	Vestibularisundersøkelser/taking ved video-nystagmografi	120,–	E2	0
*301c	Vestibularisundersøkelser/tyding ved video-nystagmografi	100,–	E2	0
*301d	Video-nystagmo-okulografi	270,–	E2	0
*302	Tilpassing av tinnitusmaskerer inkludert veiledning av pasient. Det forutsettes at legen selv utfører arbeidet.	170,–	E2	0
*303	Avstøpning av øregang	71,–	E2	50 %
*306	Punksjon av antrum	150,–	E2	50 %
*308	Submukøs septumreseksjon med eller uten konkotomi	408,–	E2	50 %
*309	Mindre bihuleoperasjon (bred åpning av antrum) partiell etmoidalreseksjon, trepanasjon av pannehule	260,–	E2	50 %
310	Epistaxis, behandling av pågående blødning med bakre tamponade	200,–	E2	0
*311a	Endoskopisk undersøkelse av øvre og/eller nedre luftveier	184,–	E2	0
*311c	Stroboskopi.	400,–	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 311a			
*313	Undersøkelse av nesens bihuler med ultralyd	68,–	E2	50 %
*314	Antroskopi	300,–	E2	50 %
*315	Fjerning av polyper i nese	300,–	E2	50 %
*317b	Paracentese med ventilasjonsrør	500,–	E2	50 %
*318a	Trommehinneprotese, ett øre	180,–	E2	1
*318b	Omfattende rensing av radikalhulen, ett øre	120,–	E2	1

Hørselsmåling

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*321	Toneaudiometri med luft- og beinledning	86,–	E2	0
322	Toneaudiometri med luftledning	40,–	E2	0
*323	Taleaudiometri med tre-tall-prøve og enstavelsesord	105,–	E2	0
*324a	Utpøving og tilpassing av høreapparat.	195,–	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 324b			
*324b	Utpøving og tilpassing av mer enn ett høreapparat.	235,–	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 324a			
*324c	Instruksjon i bruk av høreapparat.	120,–	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 324e			
*324d	Bestemmelse av nytten av høreapparat ved taleaudiometri i fritt felt, kvantitativt med tallprøven, kvalitativt med enstavelse-D.B.-ordlister	70,–	E2	0
*324e	Oppfølgende kontroll og ytterligere instruksjon i bruken/eventuell justering av høreapparat.	94,–	E2	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
325	Ugyldig takstkombinasjon: 324c Undersøkelse av ett eller begge ører for: – recruitment diplakusi; terskelvandring – impedanseendring tympanometri bekesyaudiometri. Taksten kan repeteres dersom flere typer undersøkelser foretas	82,–	E2	rep. 50 %
*326a	Uformelle prøver og lekeaudiometri på barn	130,–	E2	0
*326b	Uformelle prøver på barn (screeningaudiometri refunderes ikke av trygden)	31,–	E2	0
*328a	Elektrisk reponsaudiometri ERA/lydtrykksmåling in situ/otoakustiske emisjoner	123,–	E2	0

Øyesykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*400	Undersøkelse og behandling hos øyelege.	139,–	E2	0
402	Ugyldig takstkombinasjon: K01a, b, c, d og e Tonometri hos allmennlege.	120,–	E2	0
	Ugyldig takstkombinasjon: 400			
*403a	Shirmers prøve	60,–	E2	0
*403b	Sondering av nedre tåreveier fra tåresekk mot nesebein	350,–	E2	0
*404a	Fotografering av fremre avsnitt	40,–	E2	1
*404b	Fotografering eller digital registrering (SLO) av bakre avsnitt	82,–	E2	50 %
*404c	Tillegg for angiografisk undersøkelse av øyebunn	800,–	E2	1
*405a	Ultralyd/Pachymetri (én gang per pasient)/Blood flow/Elektroretinografi	50,–	E2	50 %
*405b	Tillegg for autoperimetri/Goldmann	120,–	E2	50 %
*406a	Fjerning av chalazion	500,–	E2	50 %
*406b	Enkel kirurgi på øyelokk	500,–	E2	50 %
*407	Laseroperasjon. Gjelder ikke refraksjonsanomalier.	915,–	E2	50 %
*408a	Merarbeid ved undersøkelse av barn under 7 år	90,–	E2	0
*408b	Merarbeid ved undersøkelse av barn med lesevansker	81,–	E2	0
*408c	Merarbeid ved undersøkelse av utviklingshemmede	81,–	E2	0
*409	Tillegg for bruk av kontaktglass	30,–	E2	50 %
*410	Undersøkelse ved ortoptist ansatt hos øyelege	370,–	E2	0
*411	Tilpassing av svaksyntoptikk/medisinske linser	100,–	E2	0
*412	OCT (optical coherence tomography) av bakre avsnitt	198,–	E2	50 %

Lungesykdommer

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
501	Inhalasjonsbehandling med bronkolytika tilført kontinuerlig med nebulisator (minst 5 minutter).	62,–		50 %
	Ugyldig takstkombinasjon: 507b, 507d			
*502a	Dynamisk spirometri (flow-volume-curve).	195,–		0
	Ugyldig takstkombinasjon: 506, 507c, 507d			
*502b	Ved gjentatt undersøkelse etter bronkolytisk medikasjon.	244,–		0
	Ugyldig takstkombinasjon: 501, 506, 507c, 507d			
*504	Framkalling av svette til elektrolyttundersøkelse. Taksten kan benyttes av pediater	103,–		0
506	Bestemmelse av maksimal ekspiratorisk strømningshastighet PEF på barn under 7 år.	28,–		0
	Ugyldig takstkombinasjon: 507			
507c	Dynamisk spirometri (flow-volume-curve). Taksten kan kun anvendes av allmennleger.	200,–		0
	Ugyldig takstkombinasjon: 506.			
507d	Ved gjentatt undersøkelse etter bronkolytisk medikasjon. Taksten kan kun anvendes av allmennleger.	250,–		0
	Ugyldig takstkombinasjon: 501, 506			
*508	Bestemmelse av statisk lungevolum ved hjelp av body-boks.	305,–		0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*509	Taksten kan benyttes av pediater Bestemmelse av lungenes «CO transfer factor». Taksten kan benyttes av pediater.	215,–		0
*510b	Provokasjonsundersøkelse av luftveiene etter standardisert opplegg. Taksten kan benyttes av pediater. Ugyldig takstkombinasjon: 510f	300,–		0
510c	Bestemmelse av anstrengelsesutløst luftveisobstruksjon	200,–		0
510d	Bestemmelse av langvarig reversibilitetstest med PEF-registrering på eget skjema	200,–		0
*510e	Vurdering av ventilasjon eller oksygenmetning under arbeidsbelastning. Taksten kan benyttes av pediater	300,–		0
*510f	Bestemmelse av NO i ekspirasjonsluften. Taksten kan benyttes av pediater. Ugyldig takstkombinasjon: 510b.	200,–		0

Nervesykdommer og sinnslidelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*600	Full nevrologisk/reumatologisk undersøkelse, herunder samtale med pasienten. Taksten kan benyttes ved konsultasjon hos nevrolog, reumatolog, spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering eller pediater. Ugyldig takstkombinasjon: 605	490,–		0
*605	Nevrologisk undersøkelse ved nevrokirurg, spesialist i ortopedisk kirurgi, øre-nese-hals-lege eller anesthesiolog. Ugyldig takstkombinasjon: 600	230,–		0
612a	Nødvendig samtale med pårørende/foresatt til pasient med psykiatrisk eller nevrologisk sykdom, kronisk alvorlig sykdom, terminal sykdom eller rusmiddelproblem, eller pårørende/foresatt til barn med psykisk utviklingshemming. Grunnlaget for bruk av taksten må fremgå av diagnose og journalnotat. Taksten kan kun benyttes ved alvorlig sykdom som for eksempel: langt fremskreden hjertesvikt langt fremskreden lungesykdom invalidiserende nevrologiske lidelser (som f.eks. langt fremskreden multipel sklerose eller muskeldystrofi, ikke f.eks. isjias) dårlig regulert diabetes og/eller diabetes med alvorlige senkomplikasjoner aktiv kreftsykdom slag med betydelig sekvele alvorlige infeksjonssykdommer (f.eks. HIV-infeksjon) skader med alvorlige følgetilstander. Ugyldig takstkombinasjon: 1a, 1b, 2c, 3b, 11c, 12c, 612b, 651	200,–		0
612b	Nødvendig samtale med foreldre/foresatte ved pediatrike (yngre enn 18 år) problemstillinger knyttet til skoleproblemer, mobbing, atferdsvansker, innvandrer/flyktningfamilie, søvnproblemer, enurese/enkoprese, atopiske sykdommer, sykelig overvekt, anoreksi. Ugyldig takstkombinasjon: 1a, 1b, 2c, 3b, 11c, 12c, 612a, 651	200,–		0
615	Samtaleterapi ved allmennlege med minst 15 minutters varighet med pasienter med psykiske lidelser. Ugyldig takstkombinasjon: 1b, 2c, 3bd, 11c, 12cd, 600, 605, 621, 622, 623, 624	200,–		0
616	Særlig tidkrevende arbeid ved henvisning til eller innleggelse i psykiatriske og barnepsykiatriske institusjoner, behandlingshem, opptreningsinstitusjoner, smerteklinikk, i kursted for alkoholikere eller spesialklinikk for narkomane og psykisk utviklingshemmede (tillegg for konsultasjoner når sådanne har funnet sted)	250,–		0
617	Bruk av anerkjent skjema for kartlegging av psykiatrisk og/eller nevrologisk sykdom, ved mistanke om alkoholmisbruk, f.eks.	60,–		0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
618	Alcohol Use Disorders Identification (WHO), og ved kroniske hodepinetilstander. Overvåket urinprøvetaking av pasient i legemiddelassistert rehabilitering (LAR)	150,–		0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*621a	Psykoterapi minst 1/2 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12, 615, 621b, 621c, 621d	323,–	16,–	307,–	B2, B3, E5, E6	0
*621b	Psykoterapi minst 1 time. Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12, 615, 621a, 621c, 621d	467,–	160,–	307,–	B2, B3, E5, E6	0
*621c	Psykoterapi minst 1 ½ time Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12, 615, 621a, 621b, 621d	704,–	244,–	460,–	B2, B3, E5, E6	0
*621d	Psykoterapi minst 2 timer Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 11, 12, 615, 621a, 621b, 621c	938,–	324,–	614,–	B2, B3, E5, E6	0

Merknad E5

Det ytes refusjon etter honorartakstene for behandling av barn under 18 år.

Takst 621a og 621b kan benyttes ved terapeutisk arbeid per telefon under pågående behandlingsopplegg.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*622a	Gruppeterapi per gang (det godtgjøres bare for behandling av inntil 8 personer) Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 11, 12, 615, 623, 624	550,–	550,–	0,–	B2, B3, E5, E6	0
*622b	Tillegg per person Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 11, 12, 615, 623, 624	307,–	0,–	307,–	B2, B3, E5, E6	rep. 7
*623a	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 1/2 time Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 11, 12, 615, 621, 622, 623b, c, d	323,–	16,–	307,–	B2, B3, E5, E6	0
*623b	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 1 time Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 11, 12, 615, 621, 622, 623a, c, d	509,–	202,–	307,–	B2, B3, E5, E6	0
*623c	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 1 1/2 time Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 11, 12, 615, 621, 622, 623a, b, d	764,–	304,–	460,–	B2, B3, E5, E6	0
*623d	Psykoterapeutisk familiearbeid minst 2 timer Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3, 7, 11, 12, 615, 621, 622, 623a, b, c	1018,–	404,–	614,–	B2, B3, E5, E6	0

Merknad E6

Taksten inkluderer for- og etterarbeid, og er forbeholdt spesialister i psykiatri eller barnpsykiatri. Trygden yter godtgjørelse etter taksten også for behandling gitt av leger under psykiatrisk og barnpsykiatrisk spesialutdanning ved institusjon som teller i hovedutdanningen og under supervisjon og attestasjon av overordnet spesialist.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Egen.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*624a	Tillegg for medisinsk vurdering hos spesialist i psykiatri eller barnpsykiatri i forbindelse med psykoterapeutisk arbeid, per gang (for 1/2 time). Ugyldig takstkombinasjon: 622a, 622b, 624b	105,–		105,–	0,–	E6 0
*624b	Tillegg for medisinsk vurdering hos spesialist i psykiatri eller barnpsykiatri i forbindelse med psykoterapeutisk arbeid, per gang (for behandling ut over 1/2 time). Ugyldig takstkombinasjon: 622a, 622b, 624a	165,–		165,–	0,–	E6 0
*625a	Grundig personlighetsvurdering av ny pasient hos spesialist i psykiatri	1 600,–		1 600,–	0,–	E6 0
*625b	Senere personlighetsvurdering av spesialist i psykiatri. Kan benyttes inntil 2 ganger per år dersom dette anses medisinsk nødvendig.	610,–		610,–	0,–	E6 0

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
*626	Tillegg for psykoterapi med barn under 18 år	150,–	150,–	0,–	E6	0

Pediatrici

Takst	Tekst	Hon./ref.	Merk.	Rep.
*651a	Nødvendig samtale med foreldre/foresatte ved pediatriske problemstillinger: Skoleproblemer, mobbing, atferdsvansker, innvandrers/ flyktningfamilie, søvnproblemer, enurese/enkoprese, hodepine, magesmerter, epilepsi, cerebral parese, mental retardasjon, atopiske sykdommer (for første halvtime). Taksten kan benyttes av spesialist i barnesykdommer og barnepsykiatri ved behandling av barn under 18 år. Taksten kan benyttes av spesialist i hud- og veneriske sykdommer ved behandling av barn under 18 år med atopiske lidelser. Ugyldig takstkombinasjon: 3b, 612	233,–		0
*651b	Nødvendig samtale med foreldre/foresatte ved pediatriske problemstillinger: Skoleproblemer, mobbing, atferdsvansker, innvandrers/flyktningfamilie, søvnproblemer, enurese/enkoprese, hodepine, magesmerter, epilepsi, cerebral parese, mental retardasjon, atopiske sykdommer (for senere påbegynt halvtime). Taksten kan benyttes av spesialist i barnesykdommer eller barnepsykiatri ved behandling av barn under 18 år. Taksten kan benyttes av spesialist i hud- og veneriske sykdommer ved behandling av barn under 18 år med atopiske lidelser. Ugyldig takstkombinasjon: 3b, 612	233,–		rep.

Utviklingshemming

Takst	Tekst	Hon./ref.	Merk.	Rep.
660	Merarbeid ved årlig, fullstendig undersøkelse av psykisk utviklingshemmede, demente og pasienter med kroniske psykoser som behandles med psykofarmaka med behov for tverrfaglig oppfølging. Undersøkelsen skal omfatte forhold av sosial, kognitiv og sansemessig karakter. Taksten kan brukes inntil én gang per år.	450,–		0

*F. Laboratorieundersøkelser og prøver**Merknad F0*

Taksten kan benyttes av privatpraktiserende lege som gjør slik undersøkelse/prøve på egne pasienter.

Alminnelige undersøkelser

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
701a	Taking av prøver til laboratorieundersøkelse på legens kontor eller innsending til medisinsk laboratorium. (Gjelder kun prøver som refunderes av trygden.) Ugyldig takstkombinasjon: 1e	47,–	0,–	47,–	F0, F1	0
701c	Prøveinnsending, per innsending ut over første som nevnt i 701a	21,–	21,–	0,–	F0, F1	Rep.
701d	Innsending av positiv, inkubert urinprøve	12,–	12,–		F0, F1	0

Merknad F1

Takstene 701a og c inkluderer utgifter til porto, forskriftsmessig prøveglass og emballasje. Takst 701c kan bare benyttes i kombinasjon med takst 701a, men den kan ikke benyttes når flere prøver av samme materiale samtidig sendes til samme laboratorium.

Takst	Tekst	Hon./ref.	Merk.	Rep.
703	Inkubering av objektglassagar (inkl. prøveglass)	15,–	F0	0
704j	Blod i fæces	35,–	F0	0
704k	Trichomonas vaginalis i sekret og «clue cells»	40,–	F0	0
705a	Blod i fæces (prøve foretatt hjemme med utlevert impregnert materiell). Minst 3 prøver fra forskjellige dager)	45,–	F0	0

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
705g	Manuell fremstilling og farging av blodutstryk. Oversiktsmikroskopi av blod i farget preparat eller manuell differensialtelling Ugyldig takstkombinasjon: 706f	50,–	F0	0
705h	Prøvetaking til chlamydiaundersøkelse.	16,–	F0	0
705i	Skabbmidd eller sopp	20,–	F0	0
705j	Mikroskopisk undersøkelse av tørket/fiksert og farget preparat med spesifikk fargemetode, både mikrober og eosinofili	20,–	F0	0
705k	Immunologisk CRP-test	40,–	F0	0
705l	Prøvetaking til direkte immunfluorescens for Herpes	10,–	F0	0
706f	Hematologisk analyse med celledteller (trombocyttnåling, differensialtelling og MCV). Ugyldig takstkombinasjon: 706a	63,–	F0	0
706h	Immunologisk graviditetstest/HCG-test	31,–	F0	0
706i	Immunologisk test for mikroalbumin i urin. Ugyldig takstkombinasjon: 712	20,–	F0	0
706j	Immunologisk test for blod fra nedre del av tarmen	28,–	F0	0
706k	Immunologisk test for bakterieantigen (streptokokker)	37,–	F0	0
706l	Immunologisk test for virusantigen (mononukleose)	51,–	F0	0
707	Taking og tyding av EKG Takst 708 gjelder tørrkjemisk analyse (reflektometrisk/fotometrisk avlesing)	120,–	F0	0
708a	Glukose. Ugyldig takstkombinasjon: 121a	21,–	F0	0
708b	Analyse av ALAT og GT	27,–	F0	1
708c	Totalkolesterol	21,–	F0	0
708d	Analyse av kreatinin	27,–	F0	0
708e	Analyse av kalium	27,–	F0	0
709	HbA1c (glykosylert hemoglobin) for bestemmelse av langtidsblodsukker	128,–	F0	0
710	Trombotest/INR-test	69,–	F0	0
711	Hurtigtest for påvisning av <i>Helicobacter pylori</i> -infeksjon	60,–	F0	0
712	Kvantitativ måling av mikroalbumin i urin osv. (ikke semikvantitative målinger). Ugyldig takstkombinasjon: 706i	115,–	F0	0

Spesielle undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
*720	Taking og tyding av standard EEG	160,–	F0	0
*722	Neurografiundersøkelse og undersøkelse av senresponser og dekrementasjon. Elektromyografiundersøkelse (standard EMG, fibertetthet, singlefibre EMG, kvantitativ EMG, makro EMG)	162,–	F0	rep.
*731a	Grampreparat eller KOH-preparat som egen undersøkelse	7,–	F0	rep.
*734a	Dyrking av blodkulturer, patogene tarmbakterier, anaerobe bakterier, mykobakterier, muggsopper, dermatofytter	37,–	F0	rep.
*741	Mikroskopisk sædanalyse ved fertilitetsutredning. Kan ikke benyttes ved kontroll etter sterilisering. Ugyldig takstkombinasjon: 743b	205,–	F0	0
*743b	Fremstilling og gransking av cytologiske preparater (unntatt cervikovaginalt utstryk), inntil 4 glass. Ugyldig takstkombinasjon: 741	113,–	F0	rep.
*744	Mikroskopi av leddvæske med fasekontrastmikroskopi	150,–	F0	0

*G. Radiologi**Merknad G1*

Taksten kan benyttes av privatpraktiserende lege som gjør slik undersøkelse på egne pasienter. Det er en forutsetning at røntgenundersøkelsen skjer på legekantoret.

I tillegg til takstene 801–870 kan legen beregne en egenandel fra pasienten, jf. takst 899.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Hon./ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
	I. Overekstremiteter			
801	Finger	22,–	G1	1
802	Hånd	34,–	G1	1
803	Håndleddsregion	26,–	G1	1
804	Underarm	34,–	G1	1
805	Albue	26,–	G1	1
806	Overarm	34,–	G1	1
807	Skulder	34,–	G1	1
	II. Underekstremiteter			
813	Tå	22,–	G1	1
814	Fot	34,–	G1	1
815	Ankel	36,–	G1	1
816	Legg	31,–	G1	1
817	Kne	31,–	G1	1
818	Lår	44,–	G1	1
	III. Hals og brystorganer			
851	Lunger med 1, 2 eller flere plan.	71,–	G1	0
*870	Måling av beinmineralinnhold med DXA. Taksten kan ikke benyttes ved screeningundersøkelse. Taksten kan kreves av spesialister i endokrinologi, nukleærmedisin, radiologi, revmatologi og andre med dokumentert spesialkunnskap innen fagområdet metabolske beinsykdommer. Taksten kan benyttes inntil 1 gang per år per pasient.	240,–	G1	0
	IV. Egenandel			
899	Tillegg for undersøkelse (egenandel kr 218,–)		G1	0

Kapittel III. Tilskudd til fellesformål for leger

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2011–30. juni 2012

- 11,0 mill. kroner til Sykehjelps- og pensjonsordning for leger,
- 33,9 mill. kroner til Fond til videre- og etterutdanning av leger (Utdanningsfond I),
- 26,0 mill. kroner til Fond til fremme av allment praktiserende legers videre- og etterutdanning og privatpraktiserende spesialisters etterutdanning (Utdanningsfond II),
- 25,0 mill. kroner til Fond til fremme av sykehuslegers videre- og etterutdanning (Utdanningsfond III),
- 9,9 mill. kroner til Fond for kvalitet og pasientsikkerhet,
- 34,2 mill. kroner til Fond for kvalitetssikring av laboratorievirksomhet utenfor sykehus,
- 13,0 mill. kroner til Allmennmedisinsk forskningsfond.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den 1. juli 2011. Fra samme dato oppheves forskrift 29. juni 2010 nr. 1054 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege, gitt med hjemmel i folketrygdloven § 5–4 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd.

23. juni Nr. 676 2011

Forskrift om endring i forskrift om register over befolkningen på Svalbard

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 23. juni 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 4. februar 1994 nr. 111 om register over befolkningen på Svalbard § 12. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 4. februar 1994 nr. 111 om register over befolkningen på Svalbard gjøres følgende endring:

§ 2 annet ledd skal lyde:

En person regnes for å ha flyttet fra Svalbard fra og med det år personen har oppholdt seg utenfor Svalbard mer enn 183 dager i en tolv måneders periode.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

23. juni Nr. 677 2011**Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Vestfold (HiVe)**

Hjemmel: Fastsett av styret for Høgskolen i Vestfold 23. juni 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3 og § 3–9. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

*Del I. Innledende bestemmelser**§ 1. Virkeområde, mål, innhold/omfang og kvalitetssikring***§ 1–1. Virkeområde**

Denne forskriften gjelder all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Vestfold (HiVe). Forskriften gir regler om opptak til, gjennomføring og avslutning av ph.d.-utdanningen, herunder fellesgrader og cotutelle.

*§ 2. Omfang, innhold og målsetting for ph.d.-utdanningen***§ 2–1. Målsetting**

Ph.d.-utdanningen ved HiVe kvalifiserer for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

§ 2–2. Omfang og innhold

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres i aktivt samarbeid med veiledere og andre forskere.

§ 2–3. Ph.d.-graden

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling
- Godkjent gjennomført opplæringsdel
- Godkjent doktorgradsprøve som består av en prøveforelesning over oppgitt emne og godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

Høgskolestyret har det overordnede ansvar for ph.d.-utdanningene ved Hive.

Fakultetene har ansvar for den enkelte ph.d.-utdanningen.

§ 4. Kvalitetssikring

Ph.d.-utdanningene inngår i kvalitetssystemet ved Høgskolen i Vestfold.

*Del II. Opptak**§ 5. Opptak***§ 5–1. Vilkår, søknad, prosjektbeskrivelse og residensplikt***§ 5–1–1. Vilkår for opptak:*

For å bli tatt opp til ph.d.-utdanning ved HiVe må søker normalt ha en femårig mastergrad.

For å bli tatt opp skal søkeren normalt ha en veid gjennomsnittskarakter de siste to år (120 studiepoeng) av den femårige mastergraden (eller tilsvarende) lik B eller bedre. Masteroppgaven skal ha karakteren B eller bedre.

Etter særskilt vurdering kan søkere med annen likeverdig utdanning vurderes for opptak. I slike tilfeller vil fakultetet kunne pålegge ekstra krav som del av opptaksgrunnlaget. Hvis fakultetet pålegger kandidaten å gjennomføre enkelte emner for å kvalifisere seg for doktorgradsutdanningen, må disse emnene bestås med karakteren B eller bedre.

§ 5–1–2. Søknaden skal inneholde:

- Dokumentasjon av den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket
- Prosjektbeskrivelse som faglig redegjør for prosjektet, jf. § 5–1–3 nedenfor
- Fremdriftsplan
- Finansiering
- Dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
- Eventuelle planer for opphold ved annen institusjon

- Faglig formidling
- Opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter
- Plan for opplæringsdelen
- Forslag på minst en veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø
- Redegjørelse for evt. rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå om prosjektet er avhengig av tillatelser fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre etc.) Slike tillatelser bør om mulig være innhentet og legges ved søknaden.

Fakultetet fastsetter søknadsskjema og kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon.

§ 5–1–3. Prosjektbeskrivelse

Prosjektbeskrivelse skal utarbeides i samarbeid med hovedveileder. Prosjektbeskrivelsen skal gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode. Det skal være samsvar mellom prosjektbeskrivelse og søknad. Prosjektbeskrivelsen skal undertegnes av søker og godkjennes av hovedveileder.

§ 5–1–4. Søknadsfrist

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanningen senest innen tre (3) måneder etter oppstart av det forskningsprosjekt som skal lede fram til ph.d.-graden (opptaksperiodens startdato). Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunktet, skal søkeren avvises, jf. § 5–3.

§ 5–1–5. Residensplikt

Ph.d.-utdanningen er en organisert forskerutdanning, og kandidaten skal normalt tilbringe ett (1) årsverk ved Høgskolen i Vestfold (residensplikt). Residensplikten kan fordeles over to–tre perioder. Residensplikten kan reduseres dersom det kan dokumenteres at kandidaten er i et aktivt forskningsmiljø, og at de faglige krav til veiledning blir ivarettatt.

I søknaden skal det fremgå hvordan residensplikten er tenkt overholdt. Det er veileders ansvar å påse at så skjer.

§ 5–1–6. Infrastruktur

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelse av hva som er nødvendig infrastruktur for gjennomføring fattes i opptaksvedtaket.

§ 5–2. Opptaksvedtaket

Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I opptaksvedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvaret for løsningen av andre behov som er skissert i søknaden plasseres og opptaksperioden/avtaleperioden fastlegges med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av opptaksperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak kan nektes dersom:

- Søker ikke oppfyller bestemmelsene om opptak i § 5–1 ovenfor
- Avtaler med eksternt tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)
- De immaterialrettslige avtaler som er inngått, er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet
- Søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp til ph.d.-utdanningen, jf. § 5–1–4.

§ 5–3. Opptaksperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til 3 års fulltidsstudier.

Fakultetet kan fastsette bestemmelser om maksimaltid for gjennomføring utenom lovfestede permisjoner og pliktarbeid.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges opptaksperioden tilsvarende.

Opptaksperioden kan, etter begrunnet søknad, forlenges av andre grunner. Søknad om slik forlengelse sendes høgskolen. Aktuelt fakultetet kan ved innvilgelse av slik søknad sette ytterligere betingelser.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til institusjonens infrastruktur. Kandidaten kan likevel, på lik linje med øvrige ph.d.-kandidater, søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 5–4. Avslutning før avtalt tid

§ 5–4–1. Frivillig avslutning:

Kandidaten og fakultet kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater mv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

§ 5–4–2. *Tvungen avslutning:*

Opptaksmyndigheten ved Høgskolen i Vestfold kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv rår over
- gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 11
- forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over
- brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, herunder fusk som rammes av reglene i universitets- og høyskolelovens § 4–7
- opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom høgskolen og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen.

Ph.d.-kandidater kan sies opp fra sin stilling når det har saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. lov om statens tjenestemenn m.m. § 9 og § 10, eller avskjediges i medhold av § 15.

§ 6. *Ph.d.-avtalen*

§ 6–1. *Skriftlig avtale mellom ph.d.-kandidaten, veilederne og HiVe*

Opptak til høgskolens ph.d.-utdanning formaliseres med skriftlig avtale som underskrives av ph.d.-kandidat, veileder(e) og høgskolen. Avtalen regulerer partenes rettigheter i opptaksperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid. Doktorgradsperiodens varighet med start- og slutt dato skal framgå av avtalen. Det inngås også avtale med veiledere som oppnevnes etter opptaksvedtaket. Fakultetet fastsetter avtaleskjema.

§ 6–2. *Avtale med ekstern part*

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetning hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det inngås avtale mellom kandidaten, høgskolen og den eksterne parten. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidat fattes.

§ 6–3. *Avtale med utenlandske institusjoner*

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må institusjonenes retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

Del III. Gjennomføring

§ 7. *Om gjennomføring av ph.d.-utdanning ved HiVe*

Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne gjennomføres innenfor normert tidsramme, jf. § 2–2.

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

Høgskolen har ansvaret for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og i henhold til internasjonal standard, med gjennomføring av et vitenskapelig arbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

§ 8. *Veiledning*

§ 8–1. *Oppnevning av veiledere*

Ph.d.-kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere, hvorav én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder skal normalt oppnevnes i opptaksvedtaket.

Hovedveileder har det faglige hovedansvaret for kandidaten. Dersom fakultetet oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra Høgskolen i Vestfold.

Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

§ 8–2. *Oppnevning av ny veileder*

Ph.d.-kandidat og veileder kan søke fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Oppnevnt veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt.

§ 8–3. *Krav til veiledere*

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. For å være hovedveileder kreves fast tilsetning i vitenskapelig stilling i et akademisk miljø. Hovedveileder bør ha tidligere erfaring som veileder av ph.d.-kandidater.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 flg. gjelder for veilederne.

§ 8-4. Veiledningens innhold

Kandidat og veiledere skal ha jevnlig kontakt. Kontakthyppheten skal fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5-1.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere tilnærminger og metodevalg, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, herunder disposisjon, språklig form, dokumentasjon mv., og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek, arkiv, etc. Videre skal veilederne gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 8-5. Plikt til rapportering

Både ph.d.-kandidaten og veiledere plikter å rapportere i samsvar med de regler høgskolestyret har fastsatt, jf. § 9.

§ 8-6. Tvist mellom veileder og kandidat

Twister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan partene bringe inn til fakultetet til behandling.

§ 9. Opplæringsdel**§ 9-1. Innhold og omfang**

Ph.d.-kandidaten skal levere en opplæringsplan som del av sin søknad om opptak på ph.d.-utdanningen, jf. § 5-1.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Dersom HiVe ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at ph.d.-kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

I emner der det ikke foreligger egnet undervisningstilbud, kan individuelt lesepensum (5 studiepoeng) godkjennes som en del av opplæringsdelen.

For å få godkjent emner i opplæringsdelen må resultatet på emnet være B eller bedre.

Opplæringsdelen skal være godkjent før avhandlingen innleveres.

§ 9-2. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen kan likevel velge å følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14-10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14-10, fjerde ledd av 18. desember 2006, sist endret 30. juni 2009.

§ 9-3. Endring av godkjent opplæringsdel

Søknad om endringer i godkjent plan for opplæringsdelen skal utarbeides i samråd mellom ph.d.-kandidat og hovedveileder. Søknad skrives på godkjent skjema og sendes høgskolen.

§ 10. Obligatoriske seminarer**§ 10-1. Obligatoriske seminarer i ph.d.-perioden**

Som en del av kvalitetssikringen av ph.d.-utdanningen skal kandidatene holde følgende tre seminarer:

- Startseminar
- Seminar med midtveisevaluering
- Sluttseminar.

Formålet med seminarene er å sikre at ph.d.-kandidatene kommer tidlig i gang med doktorgradsarbeidet, får diskutert faglige og praktiske utfordringer i prosjektet og får synliggjort sin progresjon. Hovedveileder har ansvaret for at seminarene blir holdt. Seminarene skal være åpne.

§ 11. Rapportering**§ 11-1. Årlig rapportering**

I opptaksperioden skal doktorgradskandidaten og oppnevnte veiledere en gang årlig, og på fastsatt skjema, levere hver sine skriftlige rapporter om fremdriften i forskerutdanningen. Rapportene skal sendes til aktuelt fakultet som har ansvar for å følge opp og utbedre eventuelle avdekkede mangler.

§ 11-2. Plikt til rapportering

Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5-6. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

§ 11–3. Særskilt rapportering

Dekanen ved aktuelt fakultet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 11–4. Årlig rapport

Fakultetet gir en årlig sammenfattende og overordnet rapport til høyskoleledelsen.

§ 12. Ph.d.-avhandlingen**§ 12–1. Krav til avhandlingen**

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metoder innen fagområdet.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen skal normalt skrives på norsk eller engelsk.

Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre, men sammenhengende arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom disse.

I de tilfeller hvor ph.d.-kandidaten ikke er eneforfatter på publikasjoner, skal ph.d.-kandidatens bidrag presiseres ved innlevering av doktoravhandlingen. Alle medforfattere skal i tillegg underskrive en erklæring om eget bidrag.

§ 12–2. Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Fakultetet kan dispensere fra dette kravet dersom ekstraordinære forhold tilsier det.

§ 13 Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensiale for næringsmessig utnyttelse**§ 13–1. Ph.d.-kandidater tilsatt ved HiVe**

Ph.d.-kandidater med tilsetting ved institusjonen har meldeplikt om arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet etter lov 17. april 1970 nr. 21 om arbeidstakeroppfinnelser, åndsverksloven 12. mai 1961 nr. 2 og kretsmønsterloven 15. juni 1990 nr. 27, samt andre arbeidsresultater som er omfattet av høyskolens rettighetspolitikk.

§ 13–2. Ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver

For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom HiVe, ph.d.-kandidat og den eksterne arbeidsgiver.

§ 13–3. Ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver

For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom HiVe og ph.d.-kandidat.

§ 13–4. Rettigheter mellom samarbeidende institusjoner

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må reguleres i avtale.

Del IV. Fullføring**§ 14. Innlevering****§ 14–1. Innlevering av avhandlingen**

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til aktuelt høyskolen for registrering. Søknad kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Som vedlegg til søknaden skal følge:

- Fem sammenheftede eller innbundne eksemplarer av avhandlingen
- En elektronisk kopi av avhandlingen, i pdf-format
- Bekreftelse på godkjent opplæringsdel
- Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf. § 5–1
- Medforfattererklæring der dette er påkrevd i henhold til § 12–1
- Erklæring om at doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- Erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputas, jf. § 19–1.

Fakultetet kan på selvstendig grunnlag avvise søknaden om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

§ 14-2. Behandling av søknaden

Fakultetet behandler søknaden om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 14-1 skal avvises.

§ 15. Oppnevning av bedømmelseskomité**§ 15-1. Bedømmelseskomiteens sammensetning**

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- Begge kjønn er representert
- To av medlemmene er uten tilknytning til Høgskolen i Vestfold. Disse to er normalt opponenter, jf. § 20-2
- Minst ett av medlemmene skal være fra en anerkjent utenlandsk institusjon. Et medlem fra utenlandske institusjon er normalt førsteopponent
- Ett av medlemmene skal være tilsatt ved HiVe i fast vitenskapelig stilling, og er også komiteens administrator
- Alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

§ 15-2. Forslag til bedømmelseskomité

Hovedveileder gjør fakultet oppmerksom på at innlevering er nær forestående, og foreslår bedømmelseskomité. Forslaget skal begrunnes og bør vise til hvordan komiteen samlet sett dekker avhandlingens fagfelt. Dersom kriteriene for sammensetning, jf. § 15-1 ovenfor, foreslås fraveket, skal dette begrunnes særskilt.

Kandidaten skal underrettes om forslag til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest én uke etter at underretning er gjort kjent for kandidaten.

§ 15-3. Oppnevning av bedømmelseskomité

Når søknad om å få avhandlingen bedømt er godkjent, jf. § 14-2, oppnevner dekanen selv på aktuelt fakultet en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, prøveforelesning og offentlig disputas.

Komiteens sammensetning bør normalt være klarlagt ved innleveringstidspunktet.

§ 15-4. Oppnevning av settemedlem

Dekanen selv kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

§ 16. Komiteens arbeid og innstilling**§ 16-1. Tidsbruk fra innlevering til disputas**

Det skal normalt ikke gå mer enn fem (5) måneder fra avhandlingen er levert til disputas.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge senest innen tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den dato avhandlingen leveres på nytt.

§ 16-2. Innhenting av supplerende opplysninger

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteen kan be veileder om å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 16-3. Retting av formelle feil i avhandlingen

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake. Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden sendes aktuelt fakultet, og skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest fire (4) uker før komiteens frist for avlevering av innstilling og kan bare skje en gang.

§ 16-4. Omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 16-2, anbefale at fakultet gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide i skriftlig form.

Tillater fakultetet en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn seks (6) måneder. Det skal ved fastsetting av frist for omarbeiding tas hensyn til kandidatens livssituasjon. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Institusjonens vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Når avhandlingen er omarbeidet skal den, med mindre særlige grunner taler mot dette, bedømmes av opprinnelig komité.

§ 16-5. Underkjenning av avhandlingen

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, tilnærming, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales verdig til offentlig forsvar, skal komiteen ikke anbefale mindre omarbeiding, men underkjenne avhandlingen.

Dersom komiteen finner at avhandlingen ikke i tilstrekkelig grad er et selvstendig arbeid, skal avhandlingen også underkjennes. Det samme gjelder ved alvorlige brudd på etiske retningslinjer.

§ 16–6. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes. Bedømmelseskomiteen sender sin innstilling til høgsolen.

§ 17. Behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

§ 17–1. Ph.d.-kandidatens rettigheter

Bedømmelseskomiteens innstilling forelegges ph.d.-kandidaten. Kandidaten gis frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis ph.d.-kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal høgsolen snarest underrettes skriftlig om dette. Ph.d.-kandidatens eventuelle merknader skal sendes til høgsolen.

§ 17–2. Behandling av enstemmig innstilling

Fakultetet fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om ph.d.-avhandlingen er verdig til å forsvares.

En enstemmig komitéinnstilling skal normalt tas til følge, med mindre det foreligger særskilte forhold (habilitet, feil i saksbehandlingen). Dekanen selv beslutter at doktoranden da kan forsvare avhandlingen.

Dersom fakultetet finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Dekanen selv fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

§ 17–3. Behandling av delt innstilling

§ 17–3–1. Flertallets innstilling legges til grunn

Dersom komiteen har avgitt delt innstilling, og dekanen selv finner å legge flertallets uttalelse til grunn for sitt vedtak, fatter dekanen selv vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

§ 17–3–2. Mindretallets innstilling legges til grunn

Dersom det foreligger delt innstilling i komiteen, og dekanen selv innstiller på å legge mindretallets innstilling til grunn, kan høgsolestyret:

Søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges.

Kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 18. Ny innlevering

En ph.d.-avhandling som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks (6) måneder etter at institusjonen har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

For bedømmelse av den omarbeidede avhandlingen oppnevnes ny bedømmelseskomite på tre (3) medlemmer etter reglene i § 15. Minst ett av medlemmene i den første komiteen bør oppnevnes som medlem i den nye komiteen.

§ 19. Offentliggjøring av avhandlingen

§ 19–1. Adresse på publikasjoner som inngår i doktorgradsarbeidet

Ph.d.-kandidaten skal føre opp Høgsolen i Vestfold som adresse på publikasjoner og andre arbeider som inngår i doktorgradsarbeidet. Dette gjelder også for arbeider som helt eller hovedsakelig er utført under ph.d.-utdanningen, men som publiseres senere. Eksternt ansatte ph.d.-kandidater kan i tillegg oppgi sin hovedarbeidsgiver.

§ 19–2. Krav til den trykte avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal ph.d.-kandidaten levere avhandlingen til institusjonen i godkjent format og i henhold til institusjonens bestemmelser, jf. § 14–1.

Ph.d.-kandidaten skal samtidig levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og et populærvitenskapelig sammendrag på norsk i elektronisk form til bruk som pressemelding.

§ 19–3. Offentliggjøring av avhandlingen

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig ved Høgsolen i Vestfold senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar (disputas) avholdes.

Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble levert til bedømmelse, evt. etter omarbeidelse på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 16–4.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av dato for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted når ph.d.-utdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av ekstern part, for at denne parten skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5–3.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner.

§ 20. Doktorgradsprøve

§ 20–1. Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er levert til bedømmelse, jf. § 14, skal ph.d.-kandidaten holde en prøveforelesning. Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskap utover avhandlingens tema, og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Tittel for prøveforelesning kunngjøres for ph.d.-kandidaten ti (10) arbeidsdager før forelesningen. Emnet for forelesningen skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for avhandlingen.

Dersom institusjonen velger å avholde prøveforelesningen i forbindelse med disputas, oppgir bedømmelseskomiteen emne for prøveforelesningen og forestår selv bedømmingen. Dersom prøveforelesningen avholdes tidligere enn disputasen, kan fakultetet oppnevne egen komité som fastsetter emne for prøveforelesningen og bedømmer denne. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal da oppnevnes i forelesningskomiteen.

Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket med mindre fakultetet godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen/forelesningskomiteen skal ha anbefalt prøveforelesningen til bestått før avhandlingen kan forsvares i offentlig disputas. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Dersom prøveforelesningen avholdes tidligere enn disputas, skal også fakultetet ha godkjent prøveforelesningen før disputas kan avholdes, jf. § 21.

§ 20–2. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og anbefalt godkjent, og innen to måneder etter at avhandlingen er besluttet verdig til å forsvares, jf. § 17.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret.

Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket, med mindre fakultetet, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to ordinære opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen, og utpekes av fakultetet.

Det offentlige forsvaret ledes normalt av dekan for aktuelt fakultet eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen. Deretter redegjør ph.d.-kandidaten for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelsen.

Førsteopponent innleder diskusjonen, og andreopponent avslutter opposisjonen. Disputasleder kan likevel fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom opponentene og mellom doktoranden og førsteopponenten. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. Ordet gis så til opponentene for utfyllende spørsmål eller kommentarer, før disputasleder avslutter disputasen.

§ 20–3. Bedømmelse av doktorgradsprøven

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningen og forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om prøveforelesningen og disputasen anbefales godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen eller prøveforelesningen anbefales ikke godkjent. Bedømmelseskomiteen sender sin innstilling til høgskolen.

§ 21. Godkjenning av doktorgradsprøve

§ 21–1. Godkjenning av doktorgradsprøven

Fakultetet, fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

§ 21–2. Bestemmelser om ny prøveforelesning og nytt offentlig forsvar

Dersom prøveforelesningen ikke godkjennes, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må avholdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes en gang. Ny prøveforelesning bedømmes så vidt mulig av den samme komite som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Dersom institusjonen ikke godkjenner disputasen, kan kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst kan tidligst avholdes etter seks (6) måneder, og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 22. *Kreering og vitnemål*

§ 22-1. *Tildeling av graden philosophiae doctor*

Høgskolestyret skal, etter innstilling fra fakultetet, godkjenne opplæring, avhandling, prøveforelesning og disputas. Rektor kreerer kandidaten til philosophiae doctor av Høgskolen i Vestfold.

§ 22-2. *Diplom*

Doktoranden tildeles et doktorgradsdiplom som underskrives av rektor.

§ 22-3. *Vitnemål*

Vitnemål utferdiges fortløpende. Vitnemål skal inneholde opplysninger om tittelen på avhandlingen, tema for prøveforelesning, emner i opplæringsdelen og veiledere.

§ 22-4. *Diploma Supplement*

Det utstedes vedlegg til doktorgradsdiplom og vitnemål i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

Del V. Klage, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

§ 23. *Klage*

§ 23-1. *Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen*

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes til høgskolen. Dekanen selv, ved aktuelt fakultet, kan oppheve eller endre vedtaket dersom han/hun finner klagen berettiget. Hvis dekanen selv ikke tar klagen til følge, sendes klagen til HiVes klagenemnd til avgjørelse.

§ 23-2. *Klage over eksamener i opplæringsdelen*

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen kan påklages etter lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-3 om klage over karakterfastsetting og § 5-2 om klage over formelle feil ved eksamen. Grunnlagt klage sendes til høgskolen. Dekanen selv, ved aktuelt fakultet, kan oppheve eller endre vedtaket dersom han/hun finner klagen berettiget. Hvis dekanen selv ikke tar klagen til følge, sendes klagen til HiVes klagenemnd til avgjørelse.

Rutiner for behandling av mistanke om fusk/forsøk på fusk ved Høgskolen i Vestfold gjelder også for eksamener avlagt under ph.d.-programmene.

§ 23-3. *Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar*

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes høgskolen. Dekanen selv kan oppheve eller endre vedtaket dersom han/hun finner klagen berettiget. Hvis dekanen selv ikke tar klagen til følge, sendes klagen til HiVes klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Dersom dekanen selv eller klagenemnda finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 24. *Fellesgrader og cotutelle-avtaler*

§ 24-1. *Fellesgrader, definisjon*

Med *fellesgrader* menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i denne forskriften. Samarbeidet skal normalt organiseres i et konsortium, og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullførte fellesgrader utstedes felles vitnemål i form av a) et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene, b) et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne, eller en kombinasjon av a) og b).

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er etablert stabilt, faglig samarbeid mellom HiVe og minst en av de andre konsortiumdeltakerne. Høgskolens styre vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradsamarbeid, herunder også den enkelte samarbeidsavtale.

For opprettelse av fellesgrader gjelder NOKUTs tilsynsforskrift § 4-1 og § 4-5.

§ 24-2. *Cotutelle-avtaler, definisjon*

Med *cotutelle-avtaler* menes felles veiledning av ph.d.-kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og bør bygge på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.

§ 24-3. *Fellesgrader og cotutelle-avtaler*

HiVe kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

I avtaler om fellesgradsamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for øvrige bestemmelser i denne forskriften, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak må, både enkeltvis og samlet, kunne aksepteres som fullt ut forsvarlige.

§ 24–4. *Krav ved fellesgrader og cotutelle*

Kvalifikasjonskrav for opptak og krav om at avhandlingen og doktorgradprøven skal være offentlig kan ikke fravikes.

§ 25. *Ikrafttredelse*

§ 25–1. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften erstatter Reglementet for graden Philosophiae doctor (Ph.D.) ved Høgskolen i Vestfold av 18. desember 2008, og trer i kraft 1. august 2011.

24. juni Nr. 678 2011

Forskrift om endring i forskrift om fastsettelse av tariffer mv. for bestemte innretninger

Hjemmel: Fastsatt av Olje- og energidepartementet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 4–8 og § 10–18 og forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet § 70. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. desember 2002 nr. 1724 om fastsettelse av tariffer mv. for bestemte innretninger gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd område E skal lyde:

- Terminalen på Kollsnes for prosessering av rikgass, videresendelse av NGL til Vestprosess og Sture samt videresendelse av tørrgass inn i område D, til Kollsnes Næringspark og til Mongstad.

§ 4 etter «O = forventede driftskostnader.» settes inn:

For avbrytbar kapasitet skal tariff være 50 prosent av standard t for de respektive områdene. Innbetalinger som følger av avbrytbar kapasitet skal tilfalle brukere av relevant område gjennom en reduksjon av O-elementet.

§ 4 nr. i) område C etter siste punktum skal lyde:

Unntak:

For utblanding av karbondioksid fra feltet Veslefrikk er t 0.

For fjerning av hydrogensulfid fra feltet Veslefrikk er t 0.

§ 4 nr. i) område D nytt andre punktum skal lyde:

Videre gjelder K for utblanding av karbondioksid og utblanding av hydrogensulfid.

§ 4 nr. i) område D etter siste punktum skal lyde:

For utblanding av hydrogensulfid er K 1 000 NOK/kg utblandet hydrogensulfid. Innbetalinger som følger av dette elementet skal tilfalle brukere av område D som leverer gass med hydrogensulfidinnhold lavere enn gjeldende spesifikasjon.

For utblanding av karbondioksid er K 150 NOK/tonn utblandet karbondioksid. Innbetalinger som følger av dette elementet skal tilfalle brukere av område D som leverer gass med karbondioksidinnhold lavere enn gjeldende spesifikasjon.

Unntak:

For rett til utblanding av karbondioksid fra feltene Sleipner Øst, Sleipner Vest, Huldra og Vale er t 0.

§ 4 nr. i) område E etter siste punktum skal lyde:

For utblanding av hydrogensulfid er K 1 000 NOK/kg utblandet hydrogensulfid. Innbetalinger som følger av dette elementet skal tilfalle brukere av område E som leverer gass med hydrogensulfidinnhold lavere enn gjeldende spesifikasjon.

Unntak:

For rett til utblanding av hydrogensulfid fra feltet Kvitebjørn er t 0.

For utblanding av karbondioksid er K 150 NOK/tonn utblandet karbondioksid. Innbetalinger som følger av dette elementet skal tilfalle brukere av område E som leverer gass med karbondioksidinnhold lavere enn gjeldende spesifikasjon.

Unntak:

For rett til utblanding av karbondioksid fra feltet Kvitebjørn som er avtalt før ikrafttredelse av denne forskrift er t 0.

§ 5 første ledd etter siste punktum skal lyde:

Når en bruker endrer fra fast til avbrytbar kapasitet, skal brukeren belastes den høyeste tariffen.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 679 2011

Forskrift om endring i forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–21. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 25. mai 2001 nr. 542 om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten gjøres følgende endring:

§ 3 siste avsnitt skal lyde:

Fullt fastlønnstilskudd for perioden 1. januar 2011 til 31. desember 2011 er 167 400 kroner.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 680 2011

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–10a tredje ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 28. juni 2001 nr. 795 om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

Stønad er 182 kroner per behandling.

For behandling av barn under 12 år ytes en stønad med 311 kroner per behandling.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 681 2011

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos kiropraktor

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–9 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1656 om stønad til dekning av utgifter til behandling hos kiropraktor gjøres følgende endring:

§ 7 skal lyde:

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Honorar</i>
K1.	Undersøkelse ved igangsetting av et behandlingsopplegg	Kr 119,–
K2.	Behandling hos kiropraktor, per gang	Kr 58,–
K3a.	Møtegodtgjørelse med reisetid når kiropraktoren deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Per påbegynte halvtimer	Kr 280,–
K3b.	Senere per påbegynt halvtimer	Kr 280,–
K4.	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i spesialisthelsetjenesten, kiropraktor i spesialisthelsetjenesten, kommunal helse- og sosialtjeneste og bedriftshelsetjeneste	Kr 46,–

Merknad til takstene K1 og K2:

Takst K1 og K2 kan ikke kombineres i samme konsultasjon. Takst K1 kan kun benyttes en gang per behandlingsserie. Med behandlingsserie menes det antall behandlinger som er nødvendig for samme sykdom/skade/lyte.

Takstene kan til sammen utløses maksimalt 14 ganger per pasient per kalenderår.

Merknad til taksten K3a:

Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglig medisinske sentra og lignende. Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon.

Møtet må være planlagt.

Merknad til taksten K4:

Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende behandler ved oppstart av behandlingsserien.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

24. juni Nr. 682 2011**Samtykke til forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år ved lokalstyrevalget i 2011**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i forskrift 14. mai 2007 nr. 506 om lokalstyrevalg i Longyearbyen § 13–1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

Det gis samtykke til forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år ved lokalstyrevalget i 2011.

24. juni Nr. 683 2011**Forskrift om forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år ved lokalstyrevalget i 2011**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. juni 2011 med hjemmel i forskrift 14. mai 2007 nr. 506 om lokalstyrevalg i Longyearbyen § 13–1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

*I**Kapittel 1. Virkeområde, formål og forholdet til forskriften om lokalstyrevalg i Longyearbyen***§ 1. Virkeområde**

Vedtektene gjelder ved lokalstyrevalget i Longyearbyen i 2011.

§ 2. Formål

Formålet med forsøket er å prøve ut hvordan nedsatt stemmerettsalder til 16 år påvirker ungdoms politiske deltakelse og engasjement i lokalsamfunnet.

§ 3. Forholdet til forskriften om lokalstyrevalg i Longyearbyen

Ved forsøket gjelder lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard (svalbardloven) samt forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen (lokalstyrevalgforskriften) tilsvarende så langt de passer, med de unntak, presiseringer, tilføyelser og endringer som følger av denne forskrift.

*Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser om organiseringen av forsøket med nedsatt stemmerettsalder***§ 4. Stemmerett**

Bestemmelsene i lokalstyrevalgforskriften § 2–1 gjelder tilsvarende. I tillegg gjelder dette: Personer som fyller 16 eller 17 år i valgåret har stemmerett ved lokalstyrevalget.

§ 5. Valgbarhet

Lokalstyrevalgforskriften § 3–1 gjelder ikke ungdom som fyller 16 eller 17 år i valgåret. I stedet gjelder dette: Personer som fyller 16 eller 17 år i valgåret er ikke valgbare til lokalstyret.

§ 6. Liste over stemmeberettigede og valgkort

Bestemmelsene i lokalstyrevalgforskriften § 2–2 gjelder tilsvarende. I tillegg gjelder dette:

Valgstyret er ansvarlig for at alle personer bosatt i Longyearbyen som fyller 16 eller 17 år i valgåret, blir ført inn i listen over stemmeberettigede.

Dersom det brukes valgkort, skal det fremgå klart at personer som fyller 16 eller 17 år i valgåret har rett til å stemme ved lokalstyrevalget i 2011.

§ 7. Protokollering

Bestemmelsene i lokalstyrevalgforskriften § 8–7 gjelder tilsvarende. I tillegg gjelder dette:

Valgstyret skal i møteboken protokollere antall godkjente og forkastede stemmegivninger fra forhåndsstemmegivningen og valgtinget fra personer som fyller 16 eller 17 år i valgåret.

II

Forskriften trer i kraft straks og opphører 31. desember 2011.

24. juni Nr. 684 2011

Forskrift om endring i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 24. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1839 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endring:

§ 14–10 nytt tredje ledd skal lyde:

Statens legemiddelverk kan gjøre unntak fra kravet i første ledd bokstav a for legemidler til palliativ behandling i livets slutfase. Unntak kan også gjøres for legemidler til barn under 18 år, hvis det finnes legemidler med samme virkestoff, som har forhåndsgodkjent refusjon for den aktuelle indikasjonen.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

26. juni Nr. 685 2011

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 26. juni 2011 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 109, § 110, § 117, § 118 og § 126, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 6–8 første ledd siste setning skal lyde:

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer, herunder om unntak fra ovennevnte dokumentasjonskrav for arbeidsgivere som i henhold til øvrig lovgivning ikke kan levere slik attest.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. juni Nr. 686 2011

Forskrift om endring i forskrift om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste (BSL G 2–1) og forskrift om flyværtjeneste

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–1, § 7–4 og § 9–1, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 11. november 2003 nr. 1345 om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste (BSL G 2–1) gjøres følgende endringer:

Forskriftens navn endres til:

Forskrift om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste.

I vedlegg 1 definisjoner gjøres følgende tilføyelse:

Reservekraft – Alternativ kraftkilde som leverer kraft når hovedkraft faller ut.

Punkt 2 i vedlegg 7 om krav til utstyr for lufttrafikkjenesten skal lyde:

2. Følgende utstyr og prosedyrer skal finnes ved alle lufttrafikkjenesteeenheter

- (1) Monitor som viser operativ status på navigasjonshjelpemidler innenfor enhetens ansvarsområde skal ha både lys- og lydalarm.
- (2) Fasttelefon uavhengig av kommunikasjonssentralen og egen mobiltelefon. Innføring av ytterligere redundans i kommunikasjonssystemet skal baseres på en sikkerhetsvurdering.
- (3) Utstyr for egenkontroll av peilefunksjoner til VHF peilestasjon skal være installert og tilgjengelig ved den enkelte utøvende enhet for lufttrafikkjeneste der det er krav til VHF peilestasjon.
- (4) Sikkerhetskritisk kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstutstyr som benyttes i flysikringstjenesten, skal være tilknyttet reservekraft som sikrer kontinuerlig drift ved bortfall av hovedkraft. Reservekraftkilden skal være tilstrekkelig til å foreta reduksjon eller sikker avvikling av lufttrafikk og fungere uavhengig av hovedkraftkilde.
- (5) Berørte lufttrafikkjenesteeenheter skal ha oppdatert informasjon om status for krafttilførselen.
- (6) Det skal etableres fast eller oppkoblet (oppringt) samband mellom lufttrafikkjenesteeenheter og mellom den enkelte enhet og fjernoperert radioutstyr.
- (7) Lufttrafikkjenesten og kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjenesten skal en gang i måneden sammen kontrollere opptakskvalitet på et representativt utvalg av kanaler.
- (8) Ved bortfall av automatisk opptak, skal alternativ prosedyre som sikrer sporbarhet for talekommunikasjon iverksettes. Ved bortfall av slik tjeneste utover 24 timer skal det straks sendes melding om dette til Luftfartstilsynet.
- (9) Lufttrafikkjenesten skal ha tilstrekkelig informasjon om status på det utstyr som benyttes for utøvelse av tjenesten. En risikovurdering skal dokumentere at den valgte løsning er akseptabel.
- (10) For enheter som utøver radartjeneste gjelder følgende krav til radardekning:
 - a) Major Terminal Areas (TMA med mer enn 100 000 flybevegelser per år):
Overlappende SSR (Secondary Surveillance Radar) radardekning og radardekning fra 1 PSR (Primary Surveillance Radar).
 - b) Medium Terminal Areas (TMA med mellom 18 000 og 100 000 flybevegelser per år):
Overlappende SSR radardekning.
 - c) Minor Terminal Areas (TMA med færre enn 18 000 flybevegelser per år):
Radardekning fra 1 SSR eller prosedyrekontroll.
 - d) En-route Areas:
Overlappende SSR radardekning i kontrollert luftrom innenfor Norway FIR.
Testtransponder for SSR skal være operativ.
- (11) Yter av kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste skal sikre registrerte data, når det er grunn til det på bakgrunn av en hendelse eller ulykke eller andre særskilte forhold. Yter av kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste skal etablere rutiner for dette.

II

I forskrift 28. januar 2008 nr. 81 om flyværtjeneste gjøres følgende endring:

§ 9 nr. (2) skal lyde:

Nyanskaffelse eller endring av eksisterende meteorologisk utstyr skal utføres i samsvar med kravene i forordning (EF) nr. 552/2004 om samvirkningsevnen i Det europeiske nett for styring av lufttrafikken («samvirkingsforordningen»), jf. forskrift 26. januar 2007 nr. 99 om etablering av et felles europeisk luftrom.

III

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 1. juli 2011.

27. juni Nr. 687 2011

Forskrift om endring i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18, og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket gjøres følgende endring:

§ 6 første ledd skal lyde:

Det kan gis distrikts- og kvalitetstilskudd til grøntproduksjon for norskprodusert frukt, bær og veksthusgrønnsaker samt salat på friland av kl. 1 eller bedre sortering, som omsettes gjennom godkjent omsetningsledd. Kravet til kvalitet av kl. 1 eller bedre sortering gjelder ikke for norskproduserte epler og pærer til press. For å motta distrikts- og kvalitetstilskudd må foretaket disponere arealet produksjonen har foregått på.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2011.

27. juni Nr. 688 2011

Forskrift om stønad til dekning av utgifter til jordmorhjelp

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–12 tredje ledd og § 22–2 annet ledd. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

Kapittel I. Regler

§ 1. Det ytes stønad til dekning av utgifter til jordmorhjelp ved kontrollundersøkelser under svangerskap, veiledning i familieplanlegging, fødsel utenfor institusjon og følgetjeneste.

Det er et vilkår for rett til stønad ved svangerskapskontroller og veiledning i familieplanlegging at jordmor har avtale om driftstilskudd med kommunen eller er ansatt i kommunen. Driftsavtalen må omfatte minst 1/5 av full arbeidstid.

§ 2. Det er et vilkår for rett til stønad etter denne forskriften at den som utfører svangerskapskontroller og yter bistand ved fødsel utenfor institusjon, har autorisasjon som jordmor. Vilkåret om norsk autorisasjon gjelder ikke for jordmødre fra andre EU/EØS-stater som yter midlertidige tjenester i Norge, jf. forskrift 8. oktober 2008 nr. 1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land.

§ 3. Stønad ved svangerskapskontroller ytes etter takstene i kapittel II. Stønad ved fødsel utenfor institusjon og følgetjeneste ytes etter takstene i kapittel III. Det er ikke anledning til å kreve honorar av medlemmet ut over de fastsatte takstene.

§ 4. Hvis medlemmet på grunn av sin helsetilstand ikke kan møte fram på behandlingsstedet til svangerskapskontroll, dekker kommunen reiseutgiftene for jordmoren etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5–1 tredje og fjerde ledd.

§ 5. Ved krav om stønad skal medlemmet legge fram spesifisert og kvittert regning fra jordmor. Regningen må i tillegg til dato for utført kontrollundersøkelse, fødsel eller følgetjeneste, inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å avgjøre kravet. Jordmoren plikter å utstede regning i henhold til krav fastsatt av Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer.

§ 6. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer kan inngå avtale med en jordmor om direkte oppgjør med folketrygden, jf. folketrygdloven § 22–2. Stønaden utbetales da direkte til jordmoren, som ikke kan kreve honorar av medlemmet. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer fastsetter nærmere retningslinjer for direkte oppgjør.

Når jordmor er ansatt i kommunen, utbetales stønaden direkte til kommunen.

Kapittel II. Takster for kontrollundersøkelser under svangerskap og individuell prevensjonsveiledning

Takstene i kapittel II gjelder bare for jordmødre med avtale om kommunalt driftstilskudd eller i kommunal stilling.

«Repetisjon» betyr at taksten kan repeteres flere ganger på samme regning. Står det i stedet et tall, kan taksten repeteres dette antall ganger i én konsultasjon.

Takst	Honorar/ refusjon	Merknad	Repetisjon
1a Første gangs fullstendig undersøkelse og veiledning av gravide samt utfylling av godkjent svangerskapsjournal Ugyldig takstkombinasjon: 1b, 2	270,–	A1	0
1b Svangerskapskontroll Ugyldig takstkombinasjon: 1a, 2	135,–	A1	0
1c Tillegg for veiledning i prevensjon/familieplanlegging Ugyldig takstkombinasjon: 2	94,–	A1	0
1d Tillegg for taking og innsending av prøver til laboratorium Ugyldig takstkombinasjon: 2	46,–	A1	0
2 Individuell prevensjonsveiledning Ugyldig takstkombinasjon: 1a, 1b, 1c, 1d	90,–	A2	0

Merknad A1:

Takst 1a kan benyttes ved første gangs undersøkelse hos jordmor selv om den gravide har vært til første gangs undersøkelse hos lege. Takst 1a og 1b kan ikke kombineres. Takst 1b kan benyttes ved kontrollundersøkelser under svangerskapet og ved én kontroll etter fødselen. Taksten omfatter nødvendig kontakt per telefon mv. Takst 1c kan benyttes inntil én gang per svangerskap. Takst 1d kan benyttes én gang per undersøkelse/kontroll ved innsending av en eller flere prøver. Taksten kan utløses uten samtidig undersøkelse/kontroll dersom det er behov for prøvetaking mellom svangerskapskontroller.

Merknad A2:

Takst 2 er en egenandel, og kan benyttes ved individuell prevensjonsveiledning som skjer uavhengig av svangerskapsomsorg.

Kapittel III. Takster for jordmorhjelp ved fødsel utenfor institusjon og ved følgetjeneste

<i>Takst</i>	<i>Refusjon</i>	<i>Merknad</i>	<i>Repetisjon</i>
3a Svangerskapsomsorg i forbindelse med planlagt hjemmefødsel når arbeidet avsluttes mellom 24. og 36. uke Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3b, 4, 5, 6, 7	623,—	B1	0
3b Svangerskapsomsorg i forbindelse med hjemmefødsel og med planlagt hjemmefødsel når arbeidet avsluttes senere enn 36. uke Ugyldig takstkombinasjon: 1, 2, 3a, 4, 5, 6, 7	1007,—	B1	0
4a Fødselshjelp inntil 24 timer når jordmor forløser den fødende Ugyldig takstkombinasjon: 3, 6	6045,—	B2, B4 B5	0
4b Tillegg per påbegynt time ut over 24 timer Ugyldig takstkombinasjon: 3, 6	280,—	B2	rep
5a Følge av pasient til sykehus eller fødestue når jordmor ikke forløser den fødende, inntil 3 timer Ugyldig takstkombinasjon: 3, 6	790,—	B3, B4 B5	0
5b Tillegg per påbegynt time ut over 3 timer Ugyldig takstkombinasjon: 3, 6	280,—	B3, B4	rep
6a Vendereis ved «blindalarm» inntil 3 timer Ugyldig takstkombinasjon: 3, 4, 5	821,—	B5	0
6b Tillegg per påbegynt time ut over 3 timer Ugyldig takstkombinasjon: 3, 4, 5	280,—		rep
7a Nattillegg (i tidsrommet kl. 17.00 til kl. 06.00) Ugyldig takstkombinasjon: 3	780,—	B5	0
7b Lørdags – og søndagstillegg (fra lørdag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00) Ugyldig takstkombinasjon: 3, 7c	780,—	B5	0
7c Høytidstillegg (gjelder 1. nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, påskeaften, 1. og 2. påskedag, Kristi Himmelfartsdag, 1. og 17. mai, 1. og 2. pinsedag, 1. og 2. juledag fra kl. 00.00 til kl. 24.00, samt pinse-, jul- og nyttårsaften fra kl. 12.00 til kl. 24.00) Ugyldig takstkombinasjon: 3, 7b	935,—	B5	0

Merknad B1

Takstene 3a og 3b kan benyttes én gang per svangerskap når jordmor forut for planlagt hjemmefødsel har utført hovedtyngden av svangerskapskontrollene, enten hjemmefødselen faktisk finner sted eller ikke.

Jordmor med driftsavtale eller kommunal stilling benytter i stedet takst 1b for hver kontroll.

Merknad B2

Takstene 4a og 4b inkluderer nødvendig for- og etterarbeid i forbindelse med fødselen. Hjemmebesøk før og etter fødselen, vaktberedskap mv. dekkes ikke av trygden.

Merknad B3

Takst 5 inkluderer den tid jordmor oppholder seg i pasientens hjem før reisen tar til, ventetid på behandlingsstedet og den tid det tar for jordmor å returnere etter endt ledsagelse. Taksten kan utløses også ved ledsagelse i ambulanse.

Merknad B4

Jordmor som følger pasient til sykehus eller fødestue og forløser den fødende under transporten, har krav på honorar både etter takst 4 og 5. Dette gjelder også om forløsningen finner sted i ambulanse.

Merknad B5

Takstene 7a, 7b og 7c kan beregnes i tillegg til 4a, 5a og 6a. Takst 7a kan kreves i tillegg til takst 7b eller 7c når tidspunktene faller sammen.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2011. Fra samme dato oppheves forskrift 12. juni 2007 nr. 608 om stønad til dekning av utgifter til jordmorhjelp fastsatt med hjemmel i folketrygdloven § 5–12 tredje ledd og § 22–2 andre ledd.

27. juni Nr. 689 2011**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften) mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villtlevende marine ressurser (havressurslova) § 12, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 12. november 2010 nr. 1420 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2011 (deltakerforskriften) gjøres følgende endring:

§ 16 (vilkår for å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe) bokstav d (endret) skal lyde:

- d. vilkårene i § 4 må være oppfylt. Kravet i § 4 første ledd om å ha brukt samme redskap i 2010 gjelder likevel bare for fartøy som da hadde adgang til å delta i fisket etter makrell med garn og snøre, og som har hjemmelslengde på eller over 13 meter eller største lengde på eller over 15 meter. Kravet om å ha brukt samme redskap i 2010 gjelder ikke dersom eieren av fartøyet har inngått bindende avtale om kjøp av fartøyet i perioden 20. desember 2010–25. februar 2011.

II

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011 gjøres følgende endring:

§ 16 (redskapsfleksibilitet) oppheves.

III

Endringene trer i kraft straks.

27. juni Nr. 690 2011**Forskrift om endring i forskrift om arbeidsmarkedstiltak**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 27. juni 2011 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 14 og § 15. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. desember 2001 nr. 1544 om arbeidsmarkedstiltak gjøres følgende endring:

§ 10–7 skal lyde:

§ 10–7. Valg av stønadsformer – samordning

Tiltaksdeltakere kan ikke motta stønad etter denne forskriften for samme periode som de mottar eller har mottatt ytelser fra offentlige eller private trygde- eller pensjonsordninger, dersom ytelsene helt eller delvis dekker samme formål. Tiltaksdeltakere kan likevel motta barnetillegg jf. § 10–4 annet ledd for samme periode som tilsvarende ytelser utenom folketrygden. Tiltaksdeltakere som mottar barnepensjon etter folketrygdloven kapittel 18 kan få stønader etter denne forskriften.

Tiltaksdeltakere som har opphold i institusjon med fri kost og losji under gjennomføringen av tiltaket, kan ikke samtidig motta basisytelse etter § 10–4. Dette gjelder ikke deltakere med opphold i barnevernsinstitusjoner.

Tiltaksdeltakere kan ha lønnet arbeid utenom tiltakstiden, dersom dette ikke er til hinder for deltakelse i tiltaket. Tiltaksdeltakere som mottar lønn fra arbeidsgiver for tid i tiltaket, kan ikke motta stønad som nevnt i § 10–4 for den tiden de mottar lønn.

II

Forskriften trer i kraft straks.

28. juni Nr. 691 2011**Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med klassisk svinepest i enkelte land innen EØS**

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 28. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 3b (vedtak 2011/360/EU). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 16. februar 2009 nr. 198 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med klassisk svinepest i enkelte land innen EØS gjøres følgende endringer:

Nytt EØS-henvisningsfelt skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 3b (vedtak 2008/855/EF, som endret ved vedtak 2009/254/EF, vedtak 2009/423/EF, vedtak 2009/952/EF, vedtak 2010/211/EU, vedtak 2010/354/EU og vedtak 2011/360/EU).

Vedlegget del I, punkt 3 som gjelder Ungarn skal lyde:

Ungarn

Området tilhørende distriktet Nógrád og området tilhørende distriktet Pest beliggende nord og øst for Donau, syd for grensen til Slovakia, vest for grensen til distriktet Nógrád og nord for motorvei E 71.

Vedlegget del I, punkt 4 som gjelder Slovakia oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. juni Nr. 692 2011**Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova og forskrift til privatskolelova**

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 28. juni 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 7–2 første ledd og § 10–9 fjerde ledd og lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskott (privatskolelova) § 3–7 fjerde ledd og § 4–3 fjerde ledd. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova gjøres følgende endringer:

A) § 10–2 skal lyde:

§ 10–2. Full skyssgodtgjersle

Eleven har rett til full skyssgodtgjersle i dei tilfella fylkeskommunen ikkje gir tilbod om gratis skyss. Full skyssgodtgjersle inneber at dei naudsynte faktiske skysskostnadene for eleven blir dekte. Val av transportmiddel skal avklarast med fylkeskommunen så snart som mogleg etter at eleven har fått tildelt skoleplass. Kostnadene skal dokumenterast. Dersom det ikkje er mogleg å avklare val av transportmiddel før skolen tek til, må fylkeskommunen likevel dekkje dei dokumenterte faktiske og naudsynte skysskostnader eleven har i perioden fram til ei slik avklaring skjer.

Ved bruk av privat bil blir skysskostnadene dekte etter satsane for utgifter ved reise for undersøking og behandling, jf. forskrift 7. april 2008 nr. 788 (sjuketransportforskrifta). I tillegg skal eleven få godtgjersle for alle naudsynte faste og variable kostnader knytte til bruk av bil dersom desse utgiftene er større enn det den faste satsen dekkjer. I tillegg til utgifter til drivstoff skal skyssgodtgjersle kunne dekkje utgifter til bompengar, ferjeturar, piggdekkavgift og parkering, og til andre særlege kostnader som ikkje blir dekte etter satsane i sjuketransportforskrifta. Tapt arbeidsinntekt for den som kjører eleven, blir ikkje rekna med i grunnlaget for skyssgodtgjersle. Eleven dokumenterer utgiftene som ikkje blir dekte av minstesatsen, ved å syne fram kvitteringar for utgiftene.

B) Kapittel 15 skal lyde:

*Kapittel 15 – Krav om politiattest***§ 15–1. Framgangsmåte**

Arbeidsgivaren innhentar politiattest i samsvar med reglane i opplæringslova § 10–9, § 13–6, § 13–7 og § 13–7a. Politiattesten skal ikkje vere eldre enn tre månader.

Arbeidsgivaren skal i utlysingsteksten gjere søkjarar merksame på at det vil bli kravd politiattest ved tilsetjing, men at slik attest ikkje skal leggjast ved søknaden. Attest skal berre krevjast av den søkjaren som får tilbod om

stillinga. Det skal i tilbodet takast atterhald om at merknadar på politiattesten kan føre til endring i tilbodet om stilling.

Politiattest skal liggje føre før arbeidstakaren blir tilsett i stillinga.

§ 15–2. *Behandling av politiattest*

Politiattesten skal oppbevarast utilgjengeleg for uvedkomande, og skal makulerast straks etter at attesten har vore nytta i tilsetjingssaka eller til det formålet attesten er innhenta med heimel i opplæringslova § 10–9, § 13–6, § 13–7 og § 13–7a.

§ 15–3. *Teieplikt*

Den som får kjennskap til opplysningar gjennom ein politiattest, pliktar å hindre at uvedkomande får tilgjenge eller kjennskap til opplysningane, jf. forvaltningslova § 13 – § 13e og politiregisterlova § 47. Brot kan straffast etter straffelova § 121.

II

I forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til privatskolelova gjøres følgende endringer:

A) § 6–2 skal lyde:

§ 6–2. *Full skyssgodtgjersle*

Eleven har rett til full skyssgodtgjersle i dei tilfella heimfylket ikkje gir tilbod om gratis skyss. Full skyssgodtgjersle inneber at dei naudsynte faktiske skysskostnadene for eleven blir dekte. Val av transportmiddel skal avklarast med heimfylket så snart som mogleg etter at eleven har fått tildelt skoleplass. Kostnadene skal dokumenterast. Dersom det ikkje er mogleg å avklare val av transportmiddel før skolen tek til, må heimfylket likevel dekkje dei dokumenterte faktiske og naudsynte skysskostnader eleven har i perioden fram til ei slik avklaring skjer.

Ved bruk av privat bil blir skysskostnadene dekte etter satsane for utgifter ved reise for undersøking og behandling, jf. forskrift 7. april 2008 nr. 788 (sjuketransportforskrifta). I tillegg skal eleven få godtgjersle for alle naudsynte faste og variable kostnader knytte til bruk av bil dersom desse utgiftene er større enn det den faste satsen dekkjer. I tillegg til utgifter til drivstoff skal skyssgodtgjersle kunne dekkje utgifter til bompengar, ferjeturar, piggdekkavgift og parkering, og til andre særlege kostnader som ikkje blir dekte etter satsane i sjuketransportforskrifta. Tapt arbeidsinntekt for den som kjører eleven, blir ikkje rekna med i grunlaget for skyssgodtgjersle. Eleven dokumenterer utgiftene som ikkje blir dekte av minstesatsen, ved å syne fram kvitteringar for utgiftene.

B) Kapittel 8 skal lyde:

Kapittel 8 – Krav om politiattest

§ 8–1. *Framgangsmåte*

Arbeidsgivaren innhentar politiattest i samsvar med reglane i privatskolelova § 4–3 og § 7–1e tredje ledd. Politiattesten skal ikkje vere eldre enn tre månader.

Arbeidsgivaren skal i utlysingsteksten gjere søkjarar merksame på at det vil bli kravd politiattest ved tilsetjing, men at slik attest ikkje skal leggjast ved søknaden. Attest skal berre krevjast av den søkjaren som får tilbod om stillinga. Det skal i tilbodet takast atterhald om at merknadar på politiattesten kan føre til endring i tilbodet om stilling.

Politiattest skal liggje føre før arbeidstakaren blir tilsett i stillinga.

§ 8–2. *Behandling av politiattest*

Politiattesten skal oppbevarast utilgjengeleg for uvedkomande, og skal makulerast straks etter at attesten har vore nytta i tilsetjingssaka eller til det formålet attesten er innhenta med heimel i privatskolelova § 4–3 eller § 7–1e.

§ 8–3. *Teieplikt*

Den som får kjennskap til opplysningar gjennom ein politiattest, pliktar å hindre at uvedkomande får tilgjenge eller kjennskap til opplysningane, jf. forvaltningslova § 13 – § 13e og politiregisterlova § 47. Brot kan straffast etter straffelova § 121.

III

Forskriftsendringene trer i kraft 1. august 2011.

29. juni Nr. 693 2011

Forskrift om endring i forskrift om unntak fra anke til Trygderetten

Hjemmel: Fastsett av Arbeidsdepartementet 29. juni 2011 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 21–12 fjerde ledd. Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 15. april 1997 nr. 324 om unntak fra anke til Trygderetten gjøres følgende endring:

§ 1 bokstav d skal lyde:

Vedtak om tap av retten til å praktisere for trygdens regning etter § 25–6, vedtak om utelukkelse fra å utstede legeerklæring etter § 25–7 og vedtak om sanksjon etter § 25–5a.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2011.

29. juni Nr. 694 2011**Forskrift om opphevelse av forskrift 18. september 2006 nr. 1068 om krav om analyserapport ved import av produktgrupper av langkornet ris med opprinnelse i USA for å unngå innblanding av ikke-godkjent genmodifisert ris LL 601**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 29. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13, vedlegg I kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (vedtak 2010/315/EU). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

§ 1. Oppheving

Forskrift 18. september 2006 nr. 1068 om krav om analyserapport ved import av produktgrupper av langkornet ris med opprinnelse i USA for å unngå innblanding av ikke-godkjent genmodifisert ris LL 601 oppheves.

§ 2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

29. juni Nr. 695 2011**Forskrift om kontroll av kjøkkenartikler i plast importert fra Kina og Hongkong**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 29. juni 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 9, § 12 og § 14.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (forordning (EU) nr. 284/2011). Kunngjort 1. juli 2011 kl. 15.40.

§ 1. Virkeområde

Forskriften omfatter import av kjøkkenartikler i polyamid eller melamin plast, produsert i eller eksportert fra Kina og Hongkong, som faller inn under tolltariffnumrene ex 39.24.1001 og ex 39.24.1009.

§ 2. Forordning (EU) nr. 284/2011

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 7.1 nr. 13 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzc (forordning (EU) nr. 284/2011) om særlige betingelser og prosedyrer for import av kjøkkenredskaper i plast av polyamid og melamin med opprinnelse i eller sendt fra Kina eller Hong Kong gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. Utpekte importsteder

Mattilsynets enheter for veterinær grensekontroll ved Oslo lufthavn Gardermoen, Oslo havn og Borg havn utpekes som importsteder i henhold til forordning (EU) nr. 284/2011 artikkel 5.

Importør eller dennes representant skal fremstille forsendelsen for kontroll ved et av disse importstedene.

§ 4. Forhåndsmelding av import

Ved import av produkter omfattet av denne forskriften skal importør eller dennes representant sende melding til tilsynsmyndigheten på importstedet. Meldingen skal gis på den måten som er angitt av tilsynsmyndigheten og minst inneholde følgende opplysninger:

- a) importørens navn, adresse og organisasjons- eller fødselsnummer,
- b) ankomsttid og bestemmelsessted,
- c) avsenders navn og avsenderland,
- d) varepartiets produksjonsland,
- e) mengde varer og
- f) varegruppe med angivelse av tolltariffens varenummer (åtte sifre) i henhold til inndeling i norsk tolltariff.

§ 5. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 6. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juli 2011.

Forordninger

Forordning (EU) nr. 284/2011

For å lese forordning (EU) nr. 284/2011 på dansk se her:

For å lese forordning (EU) nr. 284/2011 på engelsk se her:

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 12/2009 s. 1961 (i forskrift 25. november 2009 nr. 1402 om endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen)

Hjemmelsfeltet første punktum skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 25. november 2009 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16.

Nr. 6/2010 s. 1022 (i forskrift 11. mai 2010 nr. 682 om endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen)

Hjemmelsfeltet første punktum skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 11. mai 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16.

Nr. 7/2010 s. 1275 (i forskrift 7. juni 2010 nr. 786 om endring i forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til privaskolelova)

§ 2A–1 bokstav b skal lyde:

- b) læreplanar for fag. Læreplanane for det einskilde faget må innehalde ei omtale av formålet med faget, korleis ein skal forstå dei grunnleggjande ferdigheitene, *kompetansemål i faget, hovudområda i læreplanane for fag etter Læreplanverket for Kunnskapsløftet eller Læreplanverket for Kunnskapsløftet – Samisk og særskilde føreseigner om vurdering*

Nr. 5/2011 forside

Forsidens angivelse av heftets nummer er feil. Riktig heftenummer skal være:

Nr. 5 – 2011

Nr. 5/2011 s. 715 og 716 (i forskrift 5. april 2011 nr. 594 om endring i forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011)

Ledeteksten til endringen i § 10 skal lyde:

§ 10 skal lyde:

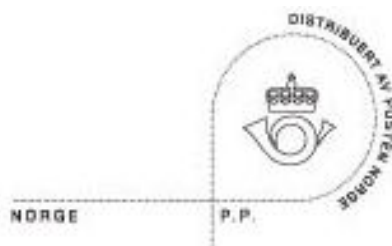
Ledeteksten vedrørende paragrafforskyvningen etter endringen i § 10 og nye § 11 og § 12 skal lyde:

Dette innebærer at tidligere § 11 – § 25 endres til § 13 – § 27.

Henvisningene i ledetekstene til endringene i § 15 første ledd, § 16 første og andre ledd og nytt tredje ledd samt § 17 første og nytt andre ledd skal være henholdsvis § 14 første ledd, § 15 første og andre og nytt tredje ledd samt § 16 første og nytt andre ledd.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2011-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2007	4	491	Forskrift nr. 378	4
2009	3	488	Forskrift nr. 289	2
2009	6	897	Forskrift nr. 595	2
2009	12	1961	Forskrift nr. 1402	6
2010	4	738	Forskrift nr. 400	2
2010	6	1022	Forskrift nr. 682	6
2010	7	1275	Forskrift nr. 786	6
2010	7	1282	Forskrift nr. 795	1
2010	8	1485	Forskrift nr. 966	1
2010	13	2282, 2283	Forskrift nr. 1504	1
2010	15	2708	Forskrift nr. 2825	2
2010	15	2645	Forskrift nr. 1785	4
2011	2	295	Forskrift nr. 190	4
2011	2	300	Forskrift nr. 198	4
2011	2	301	Forskrift nr. 202	3
2011	2	315	Forskrift nr. 203	3
2011	2	315	Forskrift nr. 203	5
2011	4	477	Lov nr. 11	5
2011	5	Forside		6
2011	5	715, 716	Forskrift nr. 594	6

Returadresse:

Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringsskjema til Lovdata:

Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2011 koster	Avd I	kr 1375	kr 2055	kr 2850
	Avd. I og II	kr 1730	kr 2980	kr 4200

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no